

Петър Дънов
Учителя

Запалена свещ

*Общ окулатен клас
година шестнадесета*

Петър Дънов
Учителя

Запалена свещ

Издателство
„БЯЛО БРАТСТВО“

Петър Дънов
Учителя

Запалена свещ

Година XVI
(1936-1937)

*Общ окулатен клас
година шестнадесета*

*Словото в Школата
на Учителя Петър Дънов
е записано и съхранено
за съвременния читател
от стенографите:*

*Паша Теодорова
Елена Андреева
Савка Керемидчиева*

Издателство „Бяло Братство“ досега е преиздавало беседите и лекциите, изнасяни до 1933 г., подготвяни за печат от Паша Теодорова и одобрени от Учителя. Останалите девет годишнини на Общия окултен клас ще бъдат публикувани за първи път от издателство „Бяло Братство“ по запазените стенографски записки.

На корицата е използвана картина на художничката Венета Дочева.

© Издателство „Бяло Братство“
ISBN 978-954-744-300-6

Съдържание

1. Запалена свещ, 23.09.1936	7
2. Противоречията в Природата, 30.09.1936	22
3. Път, истина и живот, 7.10.1936	42
4. Усет, влечение, чувство, стремеж, 14.10.1936	62
5. Изяснения, 21.10.1936	83
6. Трите картини, 6.01.1937.....	86
7. Мелодия и хармония, 13.01.1937	104
8. Съработници на Бога, 20.01.1937.....	129
9. Свещеното правило, 27.01.1937	146
10. Царството на Духа, 3.02.1937	172
11. Музикална забава, 10.02.1937.....	191
12. Обичай и познавай, 17.02.1937.....	203
13. Не ограничавай Божественото, 24.02.1937.....	226
14. Път за освобождение, 3.03.1937.....	250
15. Мислене и чувстване, 10.03.1937.....	273
16. Плосък и обыл говор, 17.03.1937.....	294
17. Гласни и съгласни – радости и скърби, 24.03.1937	312
18. Малката топлина и малката светлина, 31.03.1937.....	332
19. Четирите струни, 7.04.1937	352
20. Път към новото, 14.04.1937.....	364
21. Възможности в живота, 21.04.1937.....	378
22. Умни, здрави и богати, 28.04.1937.....	396
23. Разумният музикален живот, 5.05.1937	414
24. Свободният човек, 12.05.1937	430
25. Цялото и частите, 19.05.1937	450
26. Първата песен, 26.05.1937	466
27. Правилно приемане, 2.06.1937	485
28. Отношение на нещата, 9.06.1937.....	501

29. Пътят на музиката, 16.06.1937	517
30. Временно и постоянно, 23.06.1937	528
31. Всичко е създадено за добро, 30.06.1937.....	541
32. Божествено ръководство, 7.07.1937	554
33. Естественият живот, 25.08.1937.....	567
34. Не нарушавайте свободата, 1.09.1937	584
35. Трите основни неща, 8.09.1937	598
36. Камъчето под езика, 15.08.1937.....	614
Обяснителни бележки.....	624
Речник на редки, остарели и чужди думи.....	633
Теми.....	637
Задачи, упражнения, опити	638

ЗАПАЛЕНА СВЕЩ

*Добрата молитва
Бог е Любов*

Каква беше темата на миналата лекция? Това е все едно да се пита какво беше вчерашното ядене, какво ядохме. Човек се учи и все остава недоучен. Нека да благодарим, че не се е доучил. На прост език е казано – недоучен. Вие какво разбирате под израза: „Да се научи човек“? Той може да се научи да е много добър, може да се научи да е много лош. Това са тъй наречените недъзи. Човек трябва да е силен да различава онова, същественото, от това, което не е реално – от противоположното. И това, което не е реално, засяга живота повидимому много повече, отколкото това, което е реално. В това, което е съществено, също има промяна, но няма изненади. Някой човек, на когото си направил добро, ти се отплаща със зло. Това се счита за изненада. Някой път ти се обхождаш много добре с някого, а пък у него се заражда едно друго чувство. На прост език казано, той не иска да знае за теб. А пък в самата реалност отношенията са други, там изненади няма.

Та питам сега: в какво седи силата на човека? Силата на човека седи в ония помощници, които могат да му помагат. В обикновения живот в какво седи силата на едно дете? Силата на едно дете седи в майка му и в баща му.

Вие трябва да обръщате внимание на онова, което ви дава сила. Кое е онова, което дава сила на човека? Това е неговият ум. А пък кое е онова, което дава на човека ония благородни чувства, оная доброта? Това е неговото сърце. А пък другото, което дава на човека способността да бъде постоянен и което събира нещата, това е неговата душа – те са трите неща, върху които хората се опират. Например ако разглеждате живота, да кажем, вземете един народ, най-първо той се бие с друг народ. Едно време българите казваха за турците: „Те са кучешки народ, кучета са те!“.

Когато един народ сам се раздвои и хората почват да се бият едни с други, откъде произтича това?

И най-после има един друг закон: човек се раздвоява, дойде в раздвоение вътре в себе си – и се опълчи, воюва против себе си; и против себе си може да воюва някой път. Вземете един човек, който се самоубива – как ще си обясните това? Повидимому това ви се виждат прости работи, но когато човек обясни тяхната същност и разбере естеството им, той ще знае как да постъпва. Например виждате колко е изменчив човек... Когато човекът е здрав, си има свои разбирания; щом се разболе, той става друг: недоволен е като болен, сърди се, не можеш да му угодиш – както и да го бутнат, вижда все opakото. Кое е онова, което го заблуждава? Някой път считаш, че целият свят ти дължи нещо. Право е това донякъде... Но и всеки един мисли, че всички са му длъжни. Тогава кой на кого дължи? В дадения случай единият има да взема, а пък другият – да дава. Този, който има да взема, има едно настроение, а пък този, който има да дава, има друго настроение.

Хубаво, ние ще кажем сега, че у всички хора няма съзнание, че у тях има нещо недоразвито. Светските хора вървят по един особен път. Техният път е широк, а пък духовните хора вървят по един тесен път. В широкия път, на обикновен език казано, кола може да ходи, а пък по тесния път не може да ходи никаква кола. И после, широкият път е път на надолнище, а пък тесният път е път за нагоре – значи различават се и по посока. В дадения случай трябва да различавате накъде се движите: нагоре или надолу. И когато човек се движи надолу, трябва да бъде много внимателен, а пък когато се качва нагоре, трябва да има голяма сила и много добри разбирания.

Вие изучавайте живота. Обичате някой човек и не можете да си дадете отчет защо го обичате. Казан е законът: „Да се обичаме!“, но защо? Това остава една вътрешна тайна. Някой път казвате: „Обичат го, защото има пари, сила има“ и пр. Но някой път има такава обич, която не почива на нищо – обичаш някого и не знаеш защо го обичаш. Казваш: „Обичам го този човек!“ – и след това се ражда една

реакция вътре в човека, питаш: „А пък защо да го обичам?“. Някой път искаш да се освободиш от своята обич и казваш за някого: „Аз не трябва да го обичам“. Питам: кое е онова, което те кара да го обичаш, и кое е онова, което те кара да не го обичаш?

Някой път гледам: духовните хора, след като са ходили в онзи свят и се върнат, са забравили какво са видели – те разправят за много работи, които не са така. Питам: защо той, като дойде до някое място, не го каже така както е, а ще го понагласи по своему. Много писатели са писали за онзи свят, но то не е точно така – има много неща преувеличени. Това е тъй, както когато обичаш някой човек – ти го описваш такъв, какъвто не е. Казваш: „Той е човек благороден, умен, той е така добър“ и пр. Къде си видял това? Ти си видял нещо, а пък друг дойде и пита: „Защо си се заблудил? У него няма никакво благородство“. И двамата го гледат: единият вижда благородство, а другият – не. И после друга реакция става у вас: някой е тъй усърден – тръгне, донякъде върви – и после у него настане едно състояние и казва: „Защо съм бил толкова глупав!“, намери, че това е глупаво.

Сега на всинца ви трябва приложение; на човека му трябва приложение. Ако не знае как да прилага, той ще се изтощи. Кривото разбиране на света е в това, дето вие мислите, че можете да повлияете на хората. Сам много мъчно можеш да повлияеш на човека. Привидно може, но да измениш неговото естество, това е много мъчно. Затова ви трябва запознаване с духовния свят. Христос каза на учениците Си: „Стойте в Йерусалим, докато се облечете отгоре“. Каква беше разликата у апостолите преди и след това? Преди да дойде Духът, те бяха страхливи – ходеха с Христа и мислеха като всички други хора, че Той ще стане цар, а пък те ще станат министри, началници и ще вземат разни служби, първи места. Първо място – това е хубаво. Умният всякога ще взема първото място. Най-способният, силният ще взема първото място, а пък слабият ще взема последното. Защо е така? Да кажем, една малка частица ще взема последното място, а пък една голяма материална част ще вземе първото място.

Най-първо човекът, който иска да вземе едно място, трябва да знае, че има известна отговорност в това. Поревне се някому да стане учител – и учители има много в света. Или поревне се някому да говори – иска да държи някоя реч. Има разни положения: аз говоря за вътрешното, за психологията. Не се спъвайте сами! Когато ви спъват хората, тая спънка е лесна. С ония спънки, които идат от хората, ти лесно можеш да се справиш, но спънката, която човек сам може да си създаде, е най-опасна. Не ставайте сам за себе си спънка, макар че сега това може да е много малка спънка.

Да кажем, че вие разглеждате къде е правото учение в света. Идете в Турция! Мохамеданинът казва, че от мохамеданството по-добра религия няма. Идете между православните – те ще кажат: „По-добра религия от тая на православните няма“. Идете между католиците, между будистите и пр. – всички мислят в дадения случай, че са прави, а пък при това в тая правота има известна кривота. Някой може да вярва в свети Никола, без да го е виждал. Русите например кой светия считаха за патрон? Всеки човек все има по един светия в себе си – и най-послед той сам иска да стане светия. Хубави са тия неща, не са лоши...

От друга страна човек трябва да се научи да изразява една истина. На прост език казано: Истината трябва да има път, по който да минава през човека; защото ако няма тая вътрешна връзка, тогава той е изолиран вече в света. Например такива състояния има: когато си млад, имаш съвсем други идеи, мислиш по-иначе. Щом като остарееш, прекъснат се краката ти, почнеш да мислиш за съвсем друго – мислиш кой ще те гледа и най-послед кой ще те погребее. Защо човек трябва да мисли за умирање? За умирањето човекът трябва да мисли така: да искаш да знаеш, като умреш, като напуснеш този свят, какво място ще заемеш в другия свят, където отиваш. Ходили ли сте вие в странство – да излезете вън от България и да попаднете в един град като Ню Йорк или Лондон и да нямате нито един познат? Езика не знаеш, никой не те познава; а ти в България може да си бил пръв...

Аз имам един такъв пример. В Америка отива един млад български учител, който е ходил по-рано във Франция

и е изучил френски. Той отива в Америка и попада на една лоша болест – жълтеница. Никой не го познава, никой не иска да му послужи – защо? Че той трябваше да бъде умен: най-първо трябваше да има някои препоръчителни писма, да знае, като иде, къде да стъпи.

А пък сега вие казвате: „Човек като умре, ще си намери мястото“. Не е така – още от България трябва да усвоиш добре английския език, ако искаш да бъдеш приет; и трябва да имаш поне един, двама, трима познати... И ви казвам: вие се готвите за един нов свят, за новото, което иде, а кои са вашите познати в другия свят? Аз не казвам, че не познавате никого... Вие казвате: „Ние вярваме в Бога“, но в какво седи силата на човека? Да познаваш Бога, значи да вършиш Волята Му! Важно е не това, какво аз ви говоря като човек, но в дадения случай в себе си трябва да знаеш, че когато си сам, когато се отдалечиш от хората, Бог е последният, Който остава с тебе. Има Един, Който през целия ти живот те наблюдава – и ако вършиш Неговата Воля, ти Го познаваш; и тогава гдето и да отидеш, Той ти помага.

Същият закон е и този: човек, който иска да бъде обичан и да му помага Бог, той трябва да върши Волята Божия. Писанието казва: „Всеки, който върши Волята Му, е благоугоден на Бога“. За да бъдеш познат с хората, пак е нужен същият закон: те не могат да те обичат, ако не си готов да вършиш тяхната воля. Тогава где е противоречието? Ако всички хора биха вършили Волята Божия, нямаше да има никакво противоречие. Сега някои се спират върху един въпрос и казват: „Ако всички хора станат набожни, животът ще изгуби своя смисъл“. Не зная как разбират това, но то е едно заблуждение: като станели хората набожни, животът щял да изгуби смисъл... Не е така! Ти можеш да имаш идея за едни хубави дрехи, за първокачествени обувки, за дрехи, за шапка – и мислиш, че като облечеш тия дрехи, всичко ще стане... Облечеш дрехите, ходиш, обръщаш се, въртиш се – и виждаш, че си същият, тия дрехи нищо не са ти придали.

Това прилича на случая с онзи, който се е облякъл в попски дрехи и казал: „Лесна работа!“. Отива в църквата между другите свещеници и не знае какво да чете. Калимавката

му, расото му – като техните; попщина има отвън, но не знае какво да чете. Понякога някой казва: „Да видим какво прави Учителя“. Че ако знаехте какво прави Учителя, това е хубаво! Вие се спирате на дрипите на Учителя, на неговите дрехи, но това не е Учителя, то е една външна обвивка. У един Учител в пълния смисъл на думата има знание, има връзка с известно общество на свършени същества, той се разговаря с тях; един Учител не говори само за онзи свят. Някой пита: „Ти ходил ли си там? Направихме един сеанс, ходихме на онзи свят“. Не, Учителя живее в онзи свят, в два свята живее – за него нещата там са естествени. За Учителя добрият живот е проявление на онзи свят, всички добри хора са проявление на онзи свят; а пък всичко лошо, което се върши в този и в онзи свят, е този свят. Лошото е този свят, а пък доброто е онзи свят. Ти си разположен, имаш мир и радост – в онзи свят си. А пък когато си неразположен и си готов да се караш с целия свят, си в този свят. Ти казваш: „Какъв е онзи свят?“. Там всякога ще имаш мир в душата си, ще имаш знание, всички работи ще ти бъдат ясни. А пък този свят какво е? Тук ще бъдеш в постоянен спор със себе си!

Та казвам: трябва ни една вътрешна връзка! Трябва да имате едно разбиране – трябва да пазите тази връзка. Хубави са тия състояния. Ти имаш временни състояния. Кои състояния са временни? Например когато вземеш пари назаем. Ти нямаш постоянен приход, но отиваш при този и му казваш: „Дай ми 100 лева назаем“. После отиваш при онзи за същото – всеки ден ходиш да вземаш пари назаем, да искаш. После наставя друго положение – който те срещне, ти казва: „Ти взе 100 лева. Кога ще ги върнеш?“. И в духовния живот има едно такова състояние: вземане назаем. Казваш: „Я ми кажи нещо за Господа!“. Това е вземане назаем! Или: „Я ми кажи нещо за онзи свят!“. И това е вземане назаем! Няма какво да ти разправам за онзи свят, а ще ти кажа: „Ела сам, ето го онзи свят!“ – и ще ти отворя. Ти ще попиташ: „Ами по-нататък?“ „Върви сега, докдето можеш да отидеш, разгледай и се върни!“. Но всичко онова, което можеш да видиш, трябва някой да ти го разясни, защото ти всичко

можеш да видиш и нищо да не разбереш. Понеже ако идеш в онзи свят и видиш някои неща и не ги разбереш, ти не можеш да се ползваш от благата, които той има.

Та в едно отношение вие не трябва да бъдете като другите хора. Човек трябва да бъде особен. Особен човек аз наричам онзи, който мисли като Господа, а пък обикновен човек е онзи, който мисли като всичките. Някой казва: „Да си поживея малко. Тъй ще ми мине животът“. Това е обикновеното мислене. Питам някого: „Ти, след като живееш според обикновения живот, какво ще придобиеш?“. Той ми казва: „Аз не му мисля“. Та оная вътрешна сила седи в това: да мислим както Бог мисли! Когато човек се подчинява на закона: да мислиш, както Бог мисли, Господ ще ти показва всеки ден. Бог говори на човека веднъж, два пъти, три пъти. Ако човекът не следва това, Бог ще се оттегли от него и той ще си понесе последствията.

У всинца ви има познание, добро желание всички имате, но има един свят, който не можете да различавате. Мнозина от вас нямате оная наука – да разпознавате присъствието на един дух, който има задни мисли. Дойде нещо и те подбужда да извършиш определено нещо – и ти не знаеш дали това е добър, или лош дух. И Писанието казва: „Изпитвайте духовете – от Бога ли са, или не!“. Какво значи медиум? До известна степен всички сте медиуми; няма някой, който да не е такъв. Та казвам: има медиуми, които разпознават духовете, а пък има медиуми, които не ги разпознават.

Сега ония, които описват онзи свят, ще кажат, че тези, напредналите души, са черни. Това е така, вярно е: едните напреднали души се отличават със светлина, а пък у другите има тъмнина. Вторите са концентрирани в себе си, търсят да бъдат силни, имат съвсем други стремежи, а пък първите вече са минали тая фаза: те работят, както работят ангелите – служители са, изпълняват Волята Божия. Както в този свят всеки човек иска да бъде запознат с някой големец, и в другия свят пак трябва да бъдеш запознат с някой големец – това е много вярно. Отиваш в някое министерство – и ако имаш познат някой големец, работата ти върви, а ако нямаш никакъв познат, не върви работата – започва отлагане, отлагане, да ти побелее главата.

Та сега ето я вътрешната страна – в какво седи новото Учение? В какво седи Мойсеевото учение, кава е разликата? Мойсеевото учение вървеше по закона. Строги бяха законите: ти да си позволиш да събираш в събота малко трески – на възето; или с камъни ще те убият. Или в събота ако направиш някоя външна работа, ти си престъпил Божия закон – тъй разбираха! Мойсей казва: „Зъб за зъб. Ако някой ти извади едното око, ти му извади другото. Око за око, зъб за зъб“. Идва Христос и казва: „Не е така! Ако те ударят по едната страна, обърни си и другата“. Трябва да се разбере какво значи това, защо е казал Христос: „Ако те ударят по едната страна, обърни и другата?“. Какво се постига с това, като те ударят от двете страни? Или казва Христос: „Ако ти вземат горната дреха, дай и долната“. Какво се постига с това?

Сега това правило, което е казал Христос, изпитвали ли сте го – като те ударят по едната страна, да обърнеш и другата? Кой от вас е опитвал това? Най-първо ти ще попиташ: „Защо ме биеш?“. И Христос, като Го удариха, каза: „Защо Ми удари плесница?“, но тия удари не са външни. Или нещо ти казва да направиш добро някому или да отидеш да го изобличиш. И в целувката, и в изобличението, и в говора, и във всичко, каквото и да направиш, трябва да разбираш от какъв извор идат нещата, как трябва да го целунеш онзи? Та навсякъде има много спорове, много недоразумения, забъркани работи, които трябва да се оправят. Между най-напредналите сестри има някои, които ще кажат: „Никой не ме обича!“. Казвам ѝ на сестрата: „Ти се заблуждаваш! Ако те обичат, както ти искаш, хората ще имат съвсем лошо мнение за тебе“. Да допуснем, че този брат те хване и те целуне, онзи брат те хване и те целуне... Ако нея свободно всички я целуват, то другите сестри ще кажат: „Съвсем е загазила тая сестра!“. Ти не можеш вече да излезеш на бял свят; ще ти кажат: „Не те ли видяхме, като те целуваха?“. С такива разбирания какъв успех може да имаш?

Или някоя сестра ми казва: „Не искам да се занимавам с дребнави работи, аз искам нещо друго!“. Какво иска тя? Сестрата казва: „На мен ми дотегна да нося тия деца в ръце-

те си, да ми крискат!“. Е, тогава какво искаш? Ако не иска малките деца, какво търси? Тя търси големите деца: някое от тия деца да дойде, което да не носи на ръцете си... Каква разлика има между едно голямо и едно малко дете? Стремешът е прав. Ето в какво седи разликата: малкото дете иска да му даваш, а голямото дете, като дойде при тебе, иска да ти даде. Ти казваш: „На мен ми дотегнаха малките деца. Каквото имах, изядоха го. Да дойде едно голямо дете...“. Сега да ви обясня разликата. Като дойде един малък брат, той взема, а пък като дойде един голям брат, той дава – там е разликата. Понякога, когато искаме да дадем и някой друг взема, ние се радваме; но когато искаме да вземем, тогава имаме нужда друг да ни даде. А пък е много лошо, когато един брат е голям и иска да вземе...

Малкият е дошъл и току само плаче; плаче и казва: „Какво е положението ми, какво ще се прави?“ – и плаче. Срещнеш одного – плаче; срещнеш другиго – плаче. Питам го: „Защо плачеш?“ „Защото положението, в което се намирам, е такова“. Казвам: „Баща ти не е ли жив?“ „Не, умря.“ „А майка ти?“ „И тя умря.“ „Ами братята ти?“ „И те измряха всички, аз сам останах!“. Казвам му: „Тогава да те осиновя, ама като те осиновя, ще работиш!“. Христос не говори за външното. Ако ти отвътре си ударен, това е за духовния свят, не е за физическия – то не е физически удар. Казват ти: „Ти си много лош човек“. Това е една плесница – и ще си обърнеш и другата страна. Ти съзнаваш, че той ти е ударил една плесница, като ти казва, че си лош човек. Какво иска той с този удар? Ти ще признаеш, че си лош. Това значи „Обърни си и другата страна“. Вече две плесници имаш: едната е ударът, че си лош човек, а пък втората плесница е, че признаваш това. Какво става след това? Онзи, който те е ударил, почва да мисли. След като те е ударил, като те срещне втори път, какво ще ти каже? Той ще ти каже: „Изменил си се, много добър човек си станал!“. Това, второто държане на този човек, какво е? Първата му обхода беше: „Ти си лош!“, а пък сега казва: „Ти си много добър, изменил си се“. Първото е плесница, а пък второто е милувка; той казва: „Иде ми да те разцелувам“.

Хубаво, срещнеш сега един човек – по какво се познават хората? Българите имат един израз: „Чудни са хората!“. Един дойде при мен много сериозен и ми разправя: „Ние мислехме, че е напреднал брат, а пък той не бил!“. Казах: „Какво ти дава повод за това?“ „Целуна една млада сестра“. Хубаво, а какво казва Писанието, какво казва Свещеното Писание; какво се казва там? Христос рече: „Дойдох в къщата ви и не Ми дадохте вода за нозете, нито Ме целунахте“. А тая млада сестра е отишла на гости на брата и той ѝ е дал вода за краката, целунал я е и пр. Къде е лошото, че я е целунал? Много добре е направил. Че той е изпълнил Писанието, изпълнил е Закона. Работата е там, че в тая целувка хората разбират нещо съвсем посторонно, което не съществува. Те вземат целувката на един вълк, който като хване една овца, целува я, но при всяка целувка той къса нещо, както прави и един орел. Не, ти някой път седиш и не разбираш закона. Представи си, че някой, който се ръководи от Духа, дойде при тебе и не те пита дали искаш да те целуне, или не, а ти казва: „Духът ми каза да те целуна“. И хване и те целуне – искаш или не искаш. Ти го поглеждаш, а той ти казва: „Духът ми каза да те целуна“. Разбира се, това са изключителни условия.

Сега аз искам да те наведе на мисълта, че има един закон: хората, които се сближават, трябва да мислят добро един за друг, понеже при добрата мисъл ти можеш да мислиш и да се развиваш. Ако добрите хора не мислят добре за теб, това е голяма спънка: ти не можеш тогава да мислиш вече! На едно събрание ако имаш добри приятели, които са концентрирали своята мисъл и имат добра мисъл за теб, те ти помагат – и ти ще говориш добре; но ако се опълчат срещу тебе, ти ще заекваш, не ще можеш да говориш добре.

Някой път спънката е там, че не можете да разбирате. Ти за да разбереш доброто, трябва да бъдеш между добри хора. У всички добри хора има желание да ти дадат. От добрия човек няма да искаш сам, но само като те види, докато му разправяш, той веднага ще ти даде – с това се отличава, че не мисли за последствията. А пък правдивият човек се познава по това, че като му кажеш една работа, ще те пита:

„Право ли е това, или не?“. А пък онзи, който е чистосърдечен, каквото му кажеш, няма да изопачи думите. Искрен човек е онзи, който вярва – каквото му кажеш, ще ти повярва.

Та за да разбираш, за да ти се даде онова, което търсиш, трябва да има не един, но мнозина, които да мислят добре за теб. Като срещнеш някой човек, който мисли добре, трябва да намериш у него най-малко една Божествена черта и да кажеш, че той има нещо, което познаваш. Каквото и да ти кажат хората за него, ти знаеш, че в този човек има нещо добро, Божествено.

Не трябва да се спираш върху мисълта: „На мен хората не ми трябва“. Под тия думи: „На мен хората не ми трябва“, трябва да разбираш тия хора, които не разбират Волята Божия. С ония, които разбират Волята Божия, ти трябва да дружиш, те са необходими за тебе. Вие трябва да се свържете с всички хора, които изпълняват Волята Божия. Тогава ще имате друго разбиране – за тях трябва да се държите.

Да ви изясня това. Ти търсиш Христа, обичаш Го, но трябва да обичаш и всички ония, които Христос обича. Ако ти не правиш това нещо, тогава не разбираш правилно. И в света законът е същият: ако обичаш приятеля си, ще обичаш жена му, децата му, неговите приятели и пр.; ако не ги обичаш, това не е приятелство. Ония хора, които приятелят ти обича, и ти ще ги обичаш. Сега хората са по-склонни да мразят всички ония, които приятелят им мрази. Имаш един приятел, който мрази някого – и ти ще го намразиш. Този е противоположният закон, а пък истинският закон е това: ако имаш един приятел и той обича някого, ти ще обичаш ония, които той обича. Ония хора, които Господ обича, и ти ще ги обичаш; и ония хора, на които Господ не намира никакъв недъг, и ти няма да намираш недъг в тях. Ония, у които Господ не вижда никаква погрешка, и ти няма да виждаш погрешка в тях. Има хора, на които Господ не им вменява греховете – и ти ще държиш същото поведение спрямо тях. Ще кажеш: „За този човек Господ мисли добре – и аз не мога да мисля другоаче. Ще мисля, както Господ мисли“.

Казвам: тия трябва да бъдат основните правила, без които не може да има никакъв успех. Някой ще каже: „Кой е видял Господа?“. Умът, който имаш в себе си, твоят ум показва Господа! Това, което ти мислиш, това е Господ в тебе, Който мисли; това, което чувстваш, това е Господ в тебе, Който чувства; това, което се мъчи в теб, това е Господ, който иска да ти покаже нещо. Това, което постоянно те подбужда да направиш добро, това е Господ – и Той ти казва, че това, което мислиш, не е право. Казва ти: „Хубава е мисълта ти, но не е права“. И тогава ти показва начин, по който да изправиш мисълта си. Обидиш някого – дойде Господ и ти казва: „Иди да се извиниш!“. Извиниш се и ти стане приятно в душата. Някой път се опълчваш и казваш: „Как ще се извиня?!“. Това е човешкото, това е дяволът в човека. Трябва да ги различавате.

Човек трябва да има готовност да изпълни подтиците на Господа в света. Господ е Единственият в света, Който ни изпитва. Той всякога вижда, понеже знае, че твоята погрешка един ден Той ще я плаща. Защо Господ не иска хората да грешат? Защото като правят те грехове, един ден Бог ще ги вземе върху Себе Си и ще ги плаща. Господ се интересува от това. Казано е: „Христос понесе греховете на света“. Интересува се Господ, Той казва: „Като правите грехове, няма да ги плащате вие, но Аз ще ги плащам“. Не трябва да товарим Господа с нашите грехове – това е Любовта към Бога? А пък като товариш Господа с твоите грехове, ти не Го обичаш; като не Го товариш, това е Любовта към Бога. Като ви обичам, няма да ви товаря с моите грехове. Вие можете да товарите когото и да е с вашите грехове. Та казвам: не товарете Господа с греховете си? Направиш един грях – ще отидеш да се изповядаш на Господа да ти прости. Някой път правиш погрешки и не знаеш, че си ги направил, и казваш: „Какво съм сторил?“. Та най-доброто Същество в света ти си Го натоварил с грехове! Не е хубаво това, не Го товарете!

Та сега за обходата: не товарете Господа, а извършвайте Неговата Воля. Обичайте Господа с ума си, със сърцето си, с душата си и с всичката си сила – Той е пътят, към който

трябва да се стремите. Всички трябва да се подвизавате. Човек, който не обича другите, не може да види Бога – най-първо ти ще започнеш. Ти в света сам по себе си Бога не можеш да видиш. И кога Христос видя Бога? Ако аз река да ви обясня някои работи, вие криво ще ме разберете. Христос позна Бога, когато дойде да вземе греховете на хората и да извърши Неговата Воля. Когато пое греховете, Той каза: „Сега познах, че всичко от Тебе Ми е дадено“.

Ако ти не си готов да вземеш върху себе си, да изпълниш Волята Божия, не можеш да Го познаеш. Казва се: „Това е живот вечен, да познаят Тебе, Единаго истиннаго Бога“. Ти казваш: „Аз познах Господа“. Не, ти трябва да извършиш нещо. И като разрешиш най-големите противоречия, които съществуват в света, тогава ще дойде онзи Божествен Дух и ще кажеш: „Сега познавам, че всичко ми е дадено от Тебе“. И тогава ще се изяви Божията Любов. Казва Христос: „Както Ме е Отец възлюбил, така и Аз ви възлюбих“. Как ще любите Господа сега? Как ще търсите Господа и как ще Го намерите? Като възлюбите вашите паднали братя. Това е сега – трябва да живеете всички по този закон! Трябва да знаеш как да любиш един паднал брат. Тая работа вие я знаете. Онзи брат, който дойде от Швейцария, каза: „За пръв път аз почувствах една Любов, която не съм чувствал досега. То е нещо съвсем друго! Това не прилича нито на любовта към една жена, нито на любовта към един мъж, нито на любовта към един приятел, но е нещо особено, което разрешава въпросите. Тогава човекът е готов на всички жертви. Сега познавам в какво седи Любовта! Досега съм говорил за Любовта, но сега почувствах, сега разбрах какво нещо е тая Любов, за която се говори“.

Любовта, която разрешава всички противоречия вътре в самия тебе, това е Божествената Любов. Няма по-хубаво нещо от това – човек тогава е вече свободен! Само тогава можеш да почувстваш оная радост; и нищо в света не е в състояние да ти даде такава радост, както тая Любов! Тя като дойде, ти не си вече сиромас. И когато тая Любов се яви в човека, хората са готови на всичко за тебе – дето и да отидеш, ти имаш отворени врати. Ако вие придобиете тая

Любов, то въпросът е разрешен, няма да има никакъв спор. Дето и да отидеш, ти вече си един човек, който носи едно голямо благо – и всеки гледа да влезеш в къщата му, да те приеме.

Желая вие всинца да бъдете носители на тая Любов! И някъде като ви попитат: „Какво е вашето Учение?“, вие ще им кажете: „Нашето Учение е Учение, което разрешава всички противоречия в света и накарва хората да живеят братски, без закон“. Тогава онзи, който е опитал Божията Любов, няма да се спре на това. Някой казва: „Аз вярвам!“ . Аз съм опитал мнозина. Някой рече: „Аз вярвам в Бога“. Казвам му: „Че ако имаше тая вяра, за която аз ти говоря, няма да имаш тези противоречия, които имаш сега“. Някоя жена казва: „Вяра имам, но мъжът ми ме остави“. Тя казва „Имам Любов“. Че ако ти имаше Любов, той не би бягал от тебе.

Станете проводници! Трябва да имате едно състояние, в което Господ трябва да дойде и да живее – Господ трябва да живее във вас! Като дойде Господ да живее у вас, вече е друго. Не може един да каже: „В мен живее Господ, а в тебе не живее“. Онзи, в когото Бог е жив, е запалена свещ – той нищо не говори, но запалената свещ говори. Онзи, в когото Бог не живее, и той е свещ, само че свещта не е запалена и той само кряска: „Не бутайте свещта ми!“ . А пък онзи със запалената свещ казва: „Вземете свещта ми! Вземи я, братко, и я носи, дето искаш. Вземи я, помогни си!“ . А пък другият казва: „Не бутайте свещта ми!“ . Та запалената свещ никога не се опетнява, а пък незапалената можеш да я повредиш.

Аз ви говоря за новото запалване. Може би вашите свещи са запалени, но имат кадеж, дим имат като попските свещи. Аз не говоря за тях. Вие още не сте запалени така! Божествената свещ е без пушек и като гори, тя гори, без да изгаря.

Казвам: стремете се! Господ много пъти идва, но като дойде във вас, като не сте готови, вие почвате да се топите и да плачете – и Той се оттегля. Трябва съзнанието ви да бъде будно, че като дойде да се прояви Божията Любов, да тръгнете заедно с Господ да работите. Като дойде Той във вас,

вие приличате на благоденствителите, възпитани момичета. Като дойде нейният възлюбен, тя казва: „Чакай да питам баща си и майка си какво ще кажат“. И като ги пита, те казват: „Остави го, той не е за тебе“. Тя се разколебава и той се оттегля. И като дойде Господ във вас сега, вие питате другите: „Да тръгна ли с Него, или не?“ – и се разколебавате. Най-първо вие Го обиквате и после казвате: „Баща ми и майка ми не ми позволяват. Не мога да тръгна с Теб“.

И досега колкото пъти е идвал Господ, вие сте се отказвали. Казвате: „Да си поживеем още малко в този свят, да поизраснем“. Но ако и този път не тръгнете, ще се намесите извън училището! Казва Писанието, че Господ е рекъл: „Търсете Ме, докато съм близо“. Сега не вземайте това в смисъл, че искам да ви кажа, че ще отидете в ада. Не, ето какво разбирам аз. Искam не да ви заплашвам, но ето каква е правата мисъл: може вече да има условия – дошъл е тренът. Вие трябва да бъдете там навреме: преди да е ударил последният звънец, трябва да се качите на трена и да седнете. Ако чакате да ви вземат и да ви турят вътре в трена, той ще си замине и вие ще останете на гарата.

Та казвам: последният трен, който иде, е сега! И ако вие не се качите на него, ще останете на гарата. Аз имам едно желание и то е да не останете на гарата. Качете се вътре и седнете – и ще отидете на своето местоназначение. Сега има нещо, което не съм ви казал, но следващия път ще го кажа, като му дойде времето.

Отче наш

1. лекция, 23 септември 1936 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ПРОТИВОРЕЧИЯТА В ПРИРОДАТА

Добрата молитва

Пишете върху темата *Службата на храносмилането*.

За какво се говореше в миналата лекция? Много работи се засягат, но основното кое е? (*Един брат каза основните мисли на миналата лекция.*)

Има ред противоречия, които съществуват в Природата – тя ни се изявява в тези ред противоречия. Каквото и да кажем, има големи противоречия навсякъде. Като не ги разбираме, ние търсим един живот, който е невъзможен. При тия противоречия е невъзможен един сносен живот. Какъв сносен живот може да има една овца, която живее в съседство с вълци; какъв сносен живот може да има една кокошка, която живее в съседство с лисици? Ако вземете целия живот, той е пълен с противоречия. Някой път вие не ги различавате. Обяснявали са ги много философи, но всички работи остават необяснени.

Казваме, че Бог е създал света. Той е всемогъщ, всеблаг, добър – и при всичко това има едно такова голямо противоречие. Имаш едно хубаво, красиво дете – и дойде някой и го отнесе, а ти не знаеш къде е. Имаш баща, майка, приятел, мъж – всички ги задигат. Обясняват ти, че са отишли в онзи свят. С това съзнание, което имаш, ти онзи свят не си го сънувал. Този свят го знаеш, но онзи свят не го знаеш. Това е голямо противоречие. След това хората искат да ни докажат, че да умира човек, това е в реда на нещата. В реда на нещата е за онзи, който не е засегнат. Който не го боли кракът, не разбира, когато тебе те боли, той иска да докаже, че в болестта има някакво добро. Възможно е, но ти в дадения случай не виждаш никакво добро – усещаш неспокойство и цяла нощ не си спал. От какво произтичат сега тия противоречия?

После и най-добрите хора някой път изгубват своето равновесие, макар че проповядваме, че трябва да вярваме.

Някой път, като те нападнат мъчнотии, ти изгубиш вяра във всичко и казваш: „Не ни трябва да вярваме“. Питам: каква полза, ако вярваш, и каква полза, ако не вярваш? Каква полза, ако мислиш добре за Бога, и каква полза, ако не мислиш добре за Него? И в единия, и в другия случай ти влияеш на себе си. Защо? Ако мислиш, че една река е голяма, какво ѝ придаваш? И без да мислиш, че е голяма, тя си е голяма. А пък ако мислиш, че една река е малка, и да мислиш, че е малка, и да не мислиш, тя си е малка. Ти казваш: „Знаеш ли, че аз мисля добре за теб?“. Това е добре за тебе – да не се безпокоиш. Защото ако аз ида като човек в гората и ти мислиш добре за мене, значи не се безпокоиш; а пък ако се безпокоиш, значи за тебе е зле. Трябва едно правилно обяснение за самите вас, да мислите сега!

Вие сега очаквате от света това, което той никога не може да ви даде. Очакваш да станеш цар. „Няма да го бъде!“ – казват турците. Очакваш да станеш някой княз – и това няма да го бъде. Очакваш да бъдеш пръв министър – и това няма да го бъде, това са изключения. Очакваш да бъдеш някой голям красавец, а пък ти си обикновен, нямаш тая красота. Очакваш да пееш тъй хубаво, а пък едва можеш да сплиташ думите. А пък виждаме, че някои могат да говорят хубаво. Казвам: има известни противоречия, които ни заблуждават. Много пъти ние се намираме в този свят на противоречия и очакваме облаги от този, от онзи. Това е поради неразбирането на закона. Как ще примирим нещата? Например в геометрията казваме: „Правата линия“. Как ще преведете вие правата линия в органическия свят, какво име ще ѝ дадете? Когато кажем, че някой човек е тънък, геометрически това какво означава? Ние казваме, че онзи човек е прав – какво разбираме под израза „прав човек“? За някого казваме, че е тънък човек, но понякога казват, че е много изтънял.

Правата линия може да се продължи, но ако много се продължава, тя ще се изкриви. И ако станеш много праведен в обществения живот, има една пословица: „Прекален светец и Богу не е драг“. Ако станеш много праведен, ще се изкривиш. Това е неразбиране на закона. Какво значи човек

да бъде прав? Той трябва да има правилни отношения. Как ще преведете правата линия сега в органическия живот? Всякога правите линии какво имат? Второто измерение как го определят геометриците? (*Като плоскост.*) Какви са плоските тела в органическия свят? Ти казваш: „На плоско живее той“, т.е. че неговите разсъждения са повърхностни. Но същевременно плоскостта е едно условие за правия човек. Правият човек ако не е плосък, той не може да се прояви. Казват: „Той е глупав“. Глупостта е едно условие за проява на разумността. Ако няма глупави хора, мъдрите не могат да се проявят. Че ако всички са мъдrecи, кой кого ще учи, кажете ми; ако всички са силни, кой на кого ще помага? И ако всички са добри, ние както разбираме това, кой кому ще прави добро?

Аз говоря само за земния живот. Ние на Земята искаме това, което не може да бъде в дадения случай. Ти от правата линия не можеш да искаш това, което би поискал от една плоскост. Е, добре, как ще определите сега височината? Казва някой: „Много дебел си станал!“. Само високите хора стават дебели – късият човек може ли да стане дебел? Човек, който няма височина, как ще стане дебел? Щом е дебел, той е висок: само високият човек, който има височина, може да бъде дебел. Това са отношения. Казват: „Тънка линия“, после казват: „Тънък човек“.

Казвам: в света трябва да започнете с изучаването на животните, докато дойдете до човека, за да разберете отношенията. Вие не сте си задавали въпроса: „Защо Бог създаде така Природата, а не другояче“. Не че ще разгадаете нещата, но ще си дадете една свежест на ума – да не се безпокоите. Казвате по някой път: „Защо ме забрави Господ?“. Защото вие сте Го забравили! Питате: „Защо Господ се отнася така зле с нас?“. Защото вие се отнасяте зле. Естествено е, Бог се отнася с всекиго така, както той се отнася с другите. Минаваш край някого, хванал си го за гушата и казваш: „Дай парите!“ „Чакай малко!“ „Не, парите! Сега!“ Случи се, че Господ минава там, хване те за ухото и те разтърси, нищо повече. Ако онзи ти даде пари, имаш ли право да ги вземеш? От човешко гледище – да; от Божествено – не. Говоря за истинските отношения.

Противоречия има. Вие живеете в света на противоречията и искате хармония. Всеки ден постъпвате тъй, както не трябва, и мислите, че вашите постъпки са прави. Това е вече въпрос. И после казват: „Направи добро, за да намериш зло“. Защо ще намериш зло? Защото ти, като дадеш пари някому, искаш да си ги вземеш и дори искаш лихва отгоре. И онзи човек е като теб, и той мисли като тебе. Ти искаш да му дадеш, за да печелиш; а той казва: „Не искам да му дам, не искам да ме подяжда!“. И тогава се спъвате във вашето верую, казвате: „Този свят не е добър!“. Питам: ти, праведният човек, какво търсиш в този свят, който не е добър? Влизаш в една локва и казваш: „Лошо място“. Какво търсиш в тая локва, защо си влязъл вътре в нея? Рибата има вътре, а пък ти обичаш рибата – влязъл си и си се накалял. Следователно вие сте търговци, дошли сте да спечелите нещо в този свят.

Това са противоречия. И тогава ще дойде някой философ да ти казва, че Бог е създал света. Той го е създал, но така, както ти живееш, тъй, както баща ти и майка ти са те родили и както разбираш света – това нещо не е от Бога. Това е по същата причина, както ако някой ни е облякъл в скъсани, нечисти дрехи и иска да каже, че така ни е родила майка ни. Това не е в реда на нещата. Вие се учите, за да смъквате противоречията. Облякъл си една дреха, която не е хубава – трябва да я съблечеш по който и да е начин, и ако не я съблечеш, няма да ти върви. Какво ще стане с тебе, ако облечеш дрехата на един прокажен? Не те очаква нещо добро! Или ако дадеш на един дрехар, който има проказа, да ти шие дрехи, то проказата ще мине в тебе. Трябва да учиш тия закони. Има дадени чувства – да усещаш кои неща за теб са хранителни и кои са отровни, кои са полезни и кои – не.

Вас ви смущават големите противоречия. Разболееш се – това е едно голямо противоречие. Казваш: „Аз хубаво се хранех“, но си се разболял! Заболи те стомахът или се простудиш, забоят те гърдите и главата – и тогава се спираш върху въпроса: „Защо?“. При сегашната култура ще повикаш лекар. Но животните, като ги заболит стомахът или главата, какво правят? И те се лекуват – сами се лекуват. После

как се примиряват животните? И те имат общества, събират се – аз съм ги гледал. Като се съберат, всяко животно си знае мястото по силата на един закон. В животинското царство противоречията се разрешават чрез силата – силният е на първото място. По степента на силата ще се нареждат животните – най-слабия ще го намериш накрая; който е най-слабият, той е на опашката. Опашката е най-слабата и затова тя е сложена отзад. И тогава слабия, като няма на каква работа да го турят, той само се матихари на едно или на друго място, като опашката. Но в това махане отподире този, слабият, е научил силния да мисли. Ще видиш, че когато едно животно е здраво, си маха опашката, завъртва я нагоре – то е здраво, положението му е добро; щом заболяе, подвие опашката. Следователно когато слабите не работят, то силният е хванат в капана. И силният може да се хване в капана.

И в най-доброто общество, както сега е между вас, се раждат някои противоречия. Може да има противоречие, че едни ядат повече, а пък други – по-малко. Хубаво е човек да яде много, хубаво е да яде и малко. Но казвам: ако ти ядеш много и си болен, какво ще спечелиш; и ако си здрав и ядеш малко, какво ще спечелиш? Тогава многото от болния ще го дадеш на здравия. Малкото, което ще ядете, дайте го на болния – и противоречието ще изчезне. Понеже болният като изяде многото храна, болестта му ще се влоши. И откъде произтичат противоречията? Че ти имаш едно голямо желание, какво ли не желаеш! Та това е многото ядене, това са обедите на духовния живот! Има две неща, които отличават хората. Как ще познаеш дали един човек е материалист, или е духовен. По техните отрицателни черти. В духовния се ражда гордостта, той е аристократ, иска да влезе в общение с хората. Той е духовен, религиозен, какво ли не – поп и владика иска да стане, други неща... Той е от „духовните“.

А ако искаш да знаеш дали някой е материалист, ще имаш предвид, че материалистът се отличава с алчност. Всеки човек, който е материалист, иска да има къщи, ниви, говеда и пр. Той не е учен, казва: „Да си поядем, да си по-

пийнем – това е всичкият живот“. Вие казвате за някого: „Той е материалист“, така го кръщавате; а някой път казвате: „Парички да има човек!“. Тогава в дадения случай не си ли материалист? Или някой път казвате: „Човек трябва да бъде самостоятелен“. Тогава не сте ли от горделивите хора? И онова, което е развалило живота, това е човешката гордост и човешката алчност. Събрали са се две противоречия: единият е опашката, а другият – главата. И тогава са се съюзили, защото някой път една змия с опашката си се завива около теб и после с главата си те хване.

Сега тия противоречия съществуват в самия строеж на човека, вие сте онаследили нещо. Алчността е във вас тук, до ухото, малко напред, а пък гордостта е отзад, на горната част на тила. През целия си живот можеш да я носиш: може да я хукаш, може да я отричаш, но си седи там – тя ти е потребна. И алчността е потребна, защото ако нямаш тая алчност, ти съвсем ще закъсаш в този свят. За някои хора ще намериш, че са много щедри: „Той е много щедър!“. Но понякога казват: „Той не мисли“. Това не е разрешение. Дайте на една кокошка цяла крина жито и тя ще го разрови, и после каквото остане, ще го разсипе и ще си замине. Втори път като дойде, няма откъде да яде – трябва да ѝ дадат отнякъде, тя все очаква отнякъде. Хвърлете царицата на катерицата – тя като се наяде, ще складира останалото. Откъде дойде у катерицата тая съобразителност? От алчността ѝ. А пък кокошката е много щедра, но тя един ден ще се намери в противоречие. И катерицата ще се намери в противоречие. Кога? Когато ѝ вземат това, което тя е събрала.

Казвам: вие сега разглеждате живота, като че ли Бог нарочно е определил живота такъв за някои грехове. Казвате: „За някои грехове Бог ме съди“, но не разсъждавате правилно. За нищо Бог не ви съди – вие сами си носите вашите грехове. Греховете ви измъчват. Кой ви измъчва? Взели сте пари отнякъде – и дойде онзи и те измъчва.

Някой разбойник те чака, за да те хване. Ти си богат и той казва: „Парите или ще те убия!“. Кой е причината? Това е богатството ви! В живота един вълк никога не яде болна овца – тя като дойде, бутне я. Той е доста вещ, познава ов-

цете. Бутне я по корема отдолу с муцуната си и си заминете – и тя е свободна. Защо? Тя опази кожата си поради причината, че е болна; но ако утре овцата реши да си подобри живота и стане мазна, той като я намери, не я бута по корема, а я хваща за врата и казва: „Да си платиш данъка“. Вълкът казва: „Тая мера дядо ти и баба ти са я пасли и нищо не са платили. Ти сега ще платиш“. И взема, че я туря в тъмница.

Вас ако ви хване един вълк, какво ще правите? Сега вие имате убеждението, че сте свободни; казвате: „Аз съм свободен“. Аз бих се радвал да бъдете свободни. Тогава трябва да се освободите от наследствените мисли, от напластяването на лоши образи вътре в човешката душа – те са едно голямо нещастие. Аз не съм против критикуването. Мислете каквото искате – свободни сте; но разбирайте добре противоречията. Срещнете един лош човек – научно го изследвайте, за да знаете защо е станал лош. И ако вие знаете от какво е станал лош, можете да помогнете на себе си – и донякъде можете да помогнете и на него. Умният човек може да си помогне; и вие може лесно да подобрите положението си.

Един американски професор закъсал, не му вървяло. И най-после, като не му вървяло, дошло му наум да опитомява лоши коне. За този опит считам, че е верен. В Ню Йорк трима американски богаташи имали три лоши коня. Единият ухапал ухото на господаря си, вторият – страната му, а пък третият обичал да рита. Те дават на професора за всеки кон по 1000 долара, ако може да ги опитоми, да не хапят. И той обещал за час и половина тия коне да ги научи да вървят по правия път. Този кон, който обичал да хапе – професорът разбирал психологията на коня – го хваща за врата и държи врял чукундур пред него – сварен, но горещ. И като си отворил конят устата да го ухапе, турил му чукундурата в нея. Три пъти като му сложил чукундурата в устата, няма вече да хапе, няма нищо! И получил 1000 долара. На онзи кон, който обичал да рита, му сложил една тенекия и го държал така, с нея. Конят ритал, но за половин час се научава, че с ритане не може да стане тая работа.

Та казвам: този кон, който хапе, иска да попита: „Защо това нещо дойде до устата ми?“. Този кон сме ние. Едно

по-умно същество иска да те отучи от един твой лош навик. Вие разглеждайте малко по-другояче живота. Дойде ти някое нещастие, а обичаш да хапеш. Ще те научат да не хапеш – чукундурът ще влезе вътре в устата ти. Ти си мислиш това, което не е. Няма да се обвиняваш – тая черта отнякъде е дошла, има някои несъобразности. И по този начин – по-неже ние имаме много несъобразности вътре в живота, Бог е принуден чрез страданията да ни изправи.

Страданието е път на изправление. И най-добрите хора, всички си имат страдания. Щом имате страдание, вие благодарете. Че ти ще откъснеш ухото на господаря си, но после знаеш ли какви последствия има това? Господарят може да те продаде, може да те застреля и пр. А пък онзи богатash бил благороден, че дал хиляда долара, за да отучи коня да не хапе. Как ще отучиш този кон да не хапе? Никакъв морал не може да ти помогне. Могат да ти кажат: „Това не прави!“, а ти го правиш. Но когато дойдат страданията, чрез тях хората се научават как да живеят.

Та на всинца ви трябва сега да се учите. Най-първо ще намерите ония несъответствия вътре във вас. Вие обичате знанието. Аз много ви харесвам, че сте много любознателни. Знание имате, помните, всеки знае характера на другите. Един други много добре се познавате, но това познание няма основа – вие не се познавате както трябва. Ти казваш: „Аз го познавам, той е един бърбица“. Онзи, който говори много, е един извор. Аз да ви определя това: той е един планински извор, шуми – какво лошо има, че говори този човек? Ти използвай този човек, използвай неговия говор. При онзи, който много говори, сложи ония, които не говорят, за да се научат да говорят. Че ако вие всички мълчите, как ще се научите да говорите?

Някои казват: „Мисли много!“. Да мислиш и целия ден да се безпокоиш, това не е мисъл. Мисълта не е безпокойствие: щом има безпокойствие, сърцето е намесено там. Сега седиш и казваш: „Какво ще стане с мене?“. Ти ще вземеш предвид следното: ако не си съобразителен, ще гладуваш; ако не знаеш как да се храниш, ще боледуваш. После много работи ще ти се случат. Няма да отдаваш погрешките

на другите хора – не ги отдавай на другите! Те са второстепенното, но най-първо всичко се крие в тебе. Ти се намериш в едно общество и казваш: „Човек трябва да е улеснен!“. Но представи си, че си някъде в пустинята – какво ще правиш тогава при тия бедни условия? Умният човек трябва да подобри нещата. Затова лошият живот е станал причина хората да се съберат и да си помагат едни на други.

Та казвам: изучавайте света! Външният свят не може да се измени сам по себе си. Едва като се минат векове, външният свят се подобрява, много малко се подобрява. Има опасност да се навъдят и въшки на главата ти, и бълхи, и дървеници – и какви ли не болести ще дойдат! Ти не можеш да се освободиш от тях. Дойде холерата или чумата в света – как ще се пазиш? Има два начина. За да се пазиш от холерата и чумата, трябва да имаш абсолютно чиста кръв; имаш ли я, чума не те хваща. Или казано по-ясно: като дойде холерата или чумата, тя търси храна; и като не намери нищо за ядене, ще те остави, както вълкът оставя болната овца. А като намери чумата или холерата храна в тебе, ще те нападне. Ако кръвта ви е чиста, вие ще бъдете както болната овца за вълка.

Сега вие не можете да намерите връзката и казвате: „Как може да се живее?“. Ако искате да се живее, ще имате противоречия, ще боледувате. Ще дойдат лекари, ще ви лекуват и най-после ще кажат: „Хайде за онзи свят!“. Вие не знаете какъв е онзи свят, голям страх имат някои умиращи. Били ли сте в положението на умирация, за да знаете какъв страх има, как се мъчи, какви противоречия има. Някои около него казват: „Не говорете, да не преполовим... Да си върви, да не го връщаме назад!“. И да искаш да го върнеш, не можеш! Някои казват: „Христос е съживявал хората“. Ония хора, които Христос е съживявал, могат да се съживят, а пък другите не могат. Има деца, които можете да учите, а пък има деца, които не можете да учите. Има деца, които са в положението на животни. Него можеш да го учиш, но то иска векове, а пък ти нямаш такъв дълъг живот и толкова дълго търпение.

Та гледайте да събудите в себе си онова желание за истинско знание. Интересувайте се от човека, но едновременно се интересувайте и от лошото, и от доброто, което има. Например някой човек е много гневлив. Но онзи, гневливият човек, има една добра черта – услужлив е! Влизам в един дом във Варненско. Някой бие жена си. Влиза една млада жена, а той продължава да налага жена си. Тя вика: „Уби ме този!“. Сега ако е за стражар, ще дойде и ще го арестува. Влиза друга една красива мома, той се изправя. Тя го пита: „Защо я биете?“. Мъжът казва: „Раздразни ме! Не знае да се обхожда с мен!“. Питам: защо той при младата и красива мома престана да я бие? Тя внесе в него нещо хубаво; тя внесе нещо и премахна онова възбуждение в човека.

В домовете откъде стават скандалите и при религиозните, и при светските хора? Най-първо ти почваш да поставяш в ума си едно противоречие за онзи, когото обичаш. Казваш: „Той малко кръшка, послъгва ме. Не говори всичко право“. И тогава наставя едно противоречие – и в отношенията на жена му към него настъпва една промяна, те не са такива, каквито трябва. Тя му прави забележка. Днес една забележка, утре една забележка... Това е старото възпитание – не върви. Всички сте опитали плодовете на старото възпитание: непременно ще има вкъщи скандали между бащата и майката. Ако майката постоянно прави забележки на детето, пак ще има скандали. Така привикват хората: при еднообразието, като се прави едно и също нещо, се притъпява чувството на човека.

Някой път вие претърпявате. Но трябва не само да претърпиш, а после да вървиш и да не мърмориш – считай, че онзи човек в дадения случай извършва нещо добро, нищо повече! Веднъж, като разправях на Шангов тая философия, той каза: „Тъй е, аз вярвам в това“. И той приведе един пример: „В нашия род всяка година ни хваща лудост и трябва да си пуснем половин килограм кръв. Тогава за една-две години сме добре. Но ако не си пуснем кръв, ще направим беля“. Той беше вестникар, беше шишкав. Наближило бе време да си пусне кръв: „Написах една статия във вестника. Намериха ме на улицата и ми пукнаха главата – и изтече

кръв. И почнаха да идват телеграми да ме съжаляват, а пък аз се радвах и благодарих, че ми пукнаха главата и потече кръв. Олекна ми и си казах: „Така няма да пиша вече!“. А пък интересното е, че духовните хора, колкото пъти и да им пукнат главата, пак пишат същите статии.

Не пишете статии, които предизвикват. Имате, да кажем, едно дете. Ще му дадете известно възпитание, ще приложите един начин, после друг начин и пр. Най-първо човек трябва да възпита себе си, да познае себе си. Познаването иде от самовъзпитанието. Имате една лоша черта, нетърпеливи сте. Навсякъде искате да си давате мнението – и пред учени, и пред неучени. Пред неучените както и да е, върви работата, но ти си даваш мнението и пред учените. Научи се да мълчиш, слушай умните! А пък в тебе ще дойде едно нещо, което ще те бута. Мълчи малко, не че вечно трябва да се мълчи! В дадения случай мълчи, защото този веднага ще каже: „Онзи там е невежа!“. И тогава и ти ще кажеш нещо – и ще се зароди един спор.

Сега аз като минавам по улицата, гледам, че има стражар. Той казва: „Господине, няма да минаваш отляво, а отдясно“. Ти можеш да кажеш: „Че как така, защо ме спираш?“. Закон е тук прокаран: „Ще минеш отдясно!“, казва ти стражарят. Вдясно – вдясно. Стражарят казва: „Ако не изпълните закона, ще ви закарам в участъка“. Поставен е закон: отдясно. „Ама как така да ми нарушават Божествената свобода!“. Някой казва: „Аз не искам никой да ми нарушава свободата“. За да не ти нарушават свободата, ти трябва да бъдеш крайно мъдър, да разбираш Божествените закони, и на животните да дадеш път. Видиш един вол – отбий се; видиш една мравка – отбий се! Мъдрият не иска да минава през мравите. Ти казваш: „Искам правия път“, за да скъсиш времето. Не скъсявай времето, има доста време в света. Ти казваш: „Но имам много работа, няма да си свърша работата!“. Не, лъжеш се, работата не зависи от многото бързане. Работата ти изисква 5 минути, за да се свърши, и понеже не знаеш как да я направиш, ще мине един час.

Ти пишеш едно писмо – скъсаш го, напишеш друго – скъсаш го пак и казваш: „Много време ми отне!“. Защото

не знаеш как да пишеш, затова ти отива много време. Англичаните имат хубав метод: преписване. И като напише той писмото, ти излишна дума в него не можеш да намериш. Излишни думи няма – и наричат това търговски писма. При религиозните хора има опасност, че някой път ако пишат някому, пишат му дълго писмо! А пък ти му кажеш две думи – че трябва да бъдем добри, да имаме човешчина! Та важното не седи толкова в думите: всичко в света стои в живота, в мисълта. И едва после трябва да се прояви животът – животът в този смисъл: да се изрази той външно. Човекът живее, но под думата *живеене* ние разбираме онзи, разумния живот. Не вземайте сега това върху себе си. Аз като ви говоря, някой може да го вземе за себе си и ще каже: „Не говори ли за мен?“. Няма човек на Земята, който да няма недостатъци. Или другояче казано: недостатъкът не е недостатък... Но ти се гневиш. Богат човек си, имаш автомобилно. Когато се гневиш, ще раздаваш от твоето богатство.

Питам: как ще поправиш горделивия човек? Върху него ще действате с Любов, нищо повече – няма друга сила, която може да смекчи човешката гордост. Така ще я смекчиш и ще я поставиш в нормално състояние. Трябва не само да кажеш: „Да го позалъжем“, не! Горделивият човек има доста голяма прозорливост, не можеш да го лъжеш – измени мнението си за него. А пък онзи, алчния, как ще го лекувате? Трябва да бъдете добри, няма да го подяждате. За горделивия започни да мислиш добре и той знае, че онзи, който го обича, няма да му направи зло. А пък при алчния той трябва да знае, че не го подяждаш. Ти като сложиш доброто в действие, той е на твое разположение – и ще му въздействаш. А пък ти му проповядваш, че заради Бога той не трябва да е алчен. Така не можеш да го възпитаеш.

За майките казват, че много обичат. На майките много им липсва от Любовта. Те не обичат децата си, само имат вид, че обичат. Любовта на майката хората я приемат за нещо много идеално. Не считайте, че искам да нападам майките, но те имат много повърхностна Любов. Една майка мисли дъщеря ѝ да стане красива и да я ожени, да има

един богат зет, добър и красив. Ако дъщерята е крайно горделива, какво ще прави майката? Дъщерята не ѝ се покорява – говори ѝ колкото искаш, пет пари не дава, тя си налага волята. Горделивият човек всякога ще наложи волята си и всякога ще те изненада. Само чрез Любовта ти можеш да имаш отношение с такова лице. После ще дойдеш до момента и себе си да обичаш. И себе си трябва да обичаш, но да обичаш не така, както една майка обича децата си. Ще обичаш онова, Божественото вътре в себе си, ще обичаш Бога – и тогава вашият живот ще се измени. Има някои неща, които вие не сте проверили.

Вие казвате: „Да ни се говори нещо друго!“. Може! Сега искате да ви кажа, че вие имате лотариен билет и че ще спечелите. Мога да ви кажа кой билет печели, но вие ще станете по-лоши. Искате да ви кажа какво ще ви се случи утре. Мога да ви кажа, тия работи са най-лесни, но ти не можеш да се самовъзпиташ така. Мога да ти покажа къде има пари и като те пратя там, ще ти кажа: „Еди-къде си има заровено имане. Иди и вземи колкото искаш“. И ще проверя после, че си извадил всичкото имане и си го скътал. Ако извадиш всичкото имане, теб не те очаква добро – ще вземеш колкото ти трябва. Че в живота не е ли така? Един богат търговец милионер ти казва: „Вземи си от касата колкото искаш!“ – и ти дава ключовете. Ако вземеш всичко, втори път ще има ли кредит? Вие мислите, че всичко е произволно. Господ като не ти дава богатство, Той вижда, че още не си готов: ако ти го даде, ще се развалиш. Не че не иска, може да ти даде, но Той иска да те опита.

Та пред вас седят големи възможности. Тия възможности ви ги е дал Господ. Вие сте чели притчата за талантите, разказана от Христа. Че това са възможности, които съществуват: всеки ден вие имате такива възможности. Днес Господ ще повика някого от вас и ще му даде 1 талант¹, на друг – 2, на трети – 3, на друг – 4, на някого – 5. А после може би ще дойде след година и ще те повика. И на онзи, който е спечелил, още ще му придаде; а за онзи, който е имал 1 талант и не е работил, не е спечелил, за него ще каже: „Вземете от него“.

Та вие съзнавате някой път, че не сте много талантливи. Хубаво, ако сте талантливи, ако имате много хубав глас, какво ще правите с него, как ще употребите таланта си? Или представете си, че имате прозорливост, ясновидство – как ще употребите това? Тия висши дарби, ако не ги употребявате както трябва, се занемаряват и се спъват. Аз съм забелязал, че от всички ясновидци едни вземат повече пари, а други почват да уповават на хората – и след това тая дарба не се увеличава. Че онзи, който има тая дарба, трябва да бъде като един чиновник, който седи на своето място, да бъде на длъжността си – и като срещне на пътя си някого, да му каже последствията. Като срещне някой мъж, който обича да попийва, да побийва жена си, да му каже: „Слушай, ако ти не престанеш да пиеш и ако не престанеш да биеш жена си, след една година ще те сполетят най-големи нещастия в живота ти!“. Ще му каже нещо малко и ще си замине, пари няма да му вземе. Някой път това чувство го има всеки – понякога и вие предчувствате. Много хора са идвали при мен и са ми казвали: „Тежко ми е, усещам, че ще ми се случи нещо!“. Че пророкът е дошъл – у всеки има нещо, което усеща нещата! Всеки човек има чувство за пророчество – че ако не се измени нашият живот, зле ще стане.

Има признаци за всичко, ще ги учите – трябва да изучавате тия признаци. Вземете муцуната и лицето на вълка; вземете лицето на един вол, на един кон. Ако разгледате главата на един вълк, ще видите, че има голямо различие в строежа на ушите и пр. Оттам сега учените искат да се домогнат до известни знания. И ако работите, всички тези стремежи ще се определят в разни посоки. Вече се определя съответното място за всяка способност. Ако се е развила речта ви, тя се определя от мястото под очите: долу, под очите, има признаци за речта. Някои искат да говорят, но у тях този център не е развит – такъв човек не може да говори. Някой е музикант. Музиката е отбелязана на челото – от двете страни над веждите, по челото нагоре. Някой е паметлив. Паметта е отбелязана в центъра, в средоточието на челото. Някой е разсъдлив. Разсъдливостта е сложна способност, в основата ѝ лежи причинността. Причинност-

та е изразена в двете изпъкнали точки от двете страни на челото. Между двете точки на причинността по средната линия се намира изразена способността за сравнение. Въображението е изразено в по-горния край на челото. Някой е естественик, може да наблюдава – у него долната част на челото е по-изпъкнала.

Това е в общи черти. Религиозността е изразена горе на главата – у религиозния горе главата е по-развита и това дава една хубава черта на характера. Някоя мома е много срамежлива. Една хубава черта е срамежливостта, тя се отнася до онова, Божественото чувство. Тогава у човека е развита горната част на главата. В такъв човек има известно почитание. Тия хора, които са религиозни в правия смисъл, имат почитание и уважение. Те почитат другите хора: независимо дали го заслужават, или не, но те ги почитат. А пък който няма това чувство, той като отиде при светията, казва: „Този светия е като другите хора!“.

Та казвам: в този свят имате да придобивате много работи. Трябва да пеете! Не само да пеете, но трябва и да смятате, трябва да помните, да не забравяте вашите опитности. Веднъж като ви кажат, да го разберете, а не десет пъти да повтарят! Какво ще пееш на онзи, който няма ухо?

Някой път ще те нападнат хората, ще те опитат колко си силен. В Природата има големи противоречия. И в тях от едната страна е дяволът, а Господ е от другата. Дяволът като дойде, знаете ли какво ще ви каже? Светии дори има, които са страдали от дявола. След 20–30 години свят живот, като дойде дяволът, внесе нечисти мисли – и светията си маха ръцете, не може да се моли. Някой път сте разположени, защото добре говорят за вас, а някой път сте неразположени, защото ви критикуват. Когато сте разположени, значи добре говорят за вас: някой път от Земята, някой път от духовния свят, а някой път от Божествения свят. Когато Бог говори, ти ще бъдеш блажен. Когато ангелите ти говорят, ще бъдеш добър, а пък когато хората ти говорят, ще имаш един сносен живот. Та когато желаете да критикувате един човек, едновременно гледайте и себе си. Кажи си: „Ако аз съм на негово място, какво ще направя?“.

Вие всички трябва да изучавате закона на Любовта. Трябва да знаете, че Любовта не е еднообразна, много форми има тя: материална любов, духовна любов. В духовния свят, дето царува Любовта, тя там може тъй несъобразно да функционира, че да се роди гордостта. А в човешкия живот, дето не царува Любовта, там ще се роди алчността. Любовта направо в материалния свят не може да действа – тя там ще действа чрез доброто. Та на Земята, във физическия свят, можете да действате само чрез доброто – чрез Любовта не можете да действате. Вземете да прегърнете когото и да е, да го целунете – и ще си намерите беля на главата. Вие казвате: „Аз го прегърнах“. С целувки не става! Като го прегърнеш, ще му дадеш един кат най-хубави дрехи или низ, или някой часовник, или хубава книга. Някой казва: „Прегърна ме и не ми даде нищо“. Той трябва да има нещо в ръцете си.

И когато човек възпитава себе си, нека да избере същите правила – той трябва да придобие нещо. Човек трябва да има нещо реално, на което да разчита. Казват: „Той е светия“. Светията на какво ще уповава? Най-първо светията всякога има едно отлично тяло, една отлична ръка, отличен крак, отличен стомах. Светията не страда от коремоболие, от главоболие, от гърди – в него всичко е намясто. В светията няма излишни работи, в него всичкият капитал е в обръщение. Вложеният в светията капитал си има оборот и после капиталът му дава приходи. Сега някои искат да станат светии и казват: „Да ям малко, че да стана светия!“. Не, постенето е един метод за лекуване, а пък ако искаш да станеш светия, трябва да знаеш как да ядеш, трябва да знаеш как да дишаш, трябва да знаеш как да мислиш. Това е светия! Казва някой: „Той е прежълтял, светия е станал!“. Светийството не е в това! Лицето ти трябва да има един жълтеникав цвят, но трябва да има малко и от червения цвят. Жълтият цвят е цвят на мисълта, а пък червеният цвят е на чувството. Та жълтият и червеният цвят трябва да присъстват, за да става регулиране на цветовете. Има някои цветове, които не са естествени за човека.

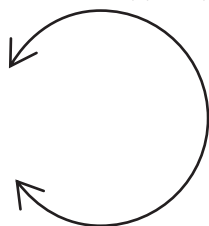
Някои казват: „Дайте ни един метод!“. Да ви дам един метод: като станеш сутринта, хвани се за ухото, долу при меката част, за висулката, и почни да мислиш защо Господ създаде ухото. Това за цяла една седмица. Ухото ще се хване не горе, а долу, за меката част. Тая мека част, това е мястото на живота – в меката част функционира животът. Тя е онзи, благородният елемент на човека. Когато тя изчезне, животът се съкращава. Тия хора, които нямат тая мека част, имат много къс живот; и в тия хора, у които меката част е в голяма степен изядена, нямат разположение. А пък когато тая мека част е дълга, то човек е много разположен, магнетичен, това е едно благо. Като хващаш тая мека част на човешкото ухо, тя трябва да се удължи. Сега някои имат голяма алчност. Голямата алчност разваля ухото ви, изопачава го. Това е един опит.

Има метод как да поправиш устата си, очите си, веждите си, като пипаш някои места. Възпитанието трябва да започне оттам. Някои искат да се концентрират. Че върху какво ще се концентрираш? Да мислиш за Бога? Какво ще мислиш за Бога?! За да мислиш за Бога, трябва да имаш отношение, да Му дадеш всичко, а пък ти не си готов. Искаш Господ постоянно да мисли за тебе... Той, Господ, отдавна е направил всичко, Той се е пожертвал. Но Господ не иска някой, като отиде при Него, да Му служи наполовина, Той иска всичко! И когато не отдадеш всичко, ти не можеш да идеш при Бога; и докато не отдадеш всичко на Него, не можеш да имаш това, което искаш. Понеже ако Бог ти даде така, както ти разбираш живота, винаги ще се намираш в едно противоречие. Смисълът на живота седи в това: всички хора да придобият правилно отношение. Тогава ще дойде Царството Божие на Земята.

Та сега си хванете ухото! Някой ще каже: „Това са детински работи!“. Хванете си ухото! *(Учителя хвана с палеца и показалеца на дясната си ръка меката част на дясното ухо. Всички направиха същото.)* Като се хванеш, ще кажеш: „Глупав съм бил!“. Че щом не разбираш нещо, ти не си ли глупав? Щом вършиш нещо, което не разбираш, ти не си ли глупав? Като пипаш ухото си, да ти стане радостно и весело,

че Господ ти е дал едно украшение. Всяка сладка дума чрез ухото да я схванеш. Най-хубавите работи през ухото ще ги хванеш. Аз не говоря за едно ухо, механически направено. Но като се пипаш за ухото, ще мислиш, че то е направено от Бога и че чрез него може да възприемаш всички хубави неща. Като се пипаш за ухото, Господ да знае, че ти мислиш за нещо, което Той е направил. Да мислим за Бога, ние трябва да Го обичаме! И всичко онова, което Той е направил, ние да го имаме присърце.

Сега коя мисъл остана у вас, какво запомнихте от казаното? Първото нещо: онова, което сте имали досега, е хубаво. То ви е служило досега, но в бъдеще всеки ден Божественото ще носи нови неща. Казвам: ние сме пътници, които вървят по един път, и всеки ден няма да бъдем на същото място. Днес сме на едно място, утре – в друго положение; и затова животът ни се изменя. Като остареем, това ще показва мястото, докъдето сме достигнали, а младостта показва откъде сме започнали. Старостта показва докъде си дошъл. Старият е дошъл до брега на морето. Какво го очаква? Вече не можеш да ходиш свободно, а си в лодката, в парахода...

Фиг. 1

Ще се ограничаваш – не можеш да ходиш, където искаш. Старият е влязъл в морето и затова е стар, ограничен е. Тогава ще се ограничиш: старите хора се ограничават. И да иска да има свобода, той не може, а младият е излязъл от парахода. Старият е направил един кръг от 20–40–100–120 години и е отишъл на другата станция (Фиг. 1).

Та казвам: религията не е дадена, за да мислим къде ще отидем на Небето. Религията е едно учение за облагородяване на ума и сърцето. Трябва да се освободите от тесногърдието, от гордостта. Като почнеш така да разсъждаваш, ще знаеш, че всяко нещо, което Бог е направил, е разумно, и че всяко нещо, което Бог е допуснал, е разумно. И от това гледище всяко нещо, което е станало, го разглеждайте защо е станало – то не е безполезно. Безполезно е втори път да минаваш през тая опитност, но всяко нещо, което е станало,

е полезно. Всяко нещо, което става в света, е намясто. Ние сега спорим, че наука не ни трябва. Много малко знаем! Не е ли хубаво да бъдеш един художник, да знаеш как да рисуваш? Не е ли хубаво да бъдеш един музикант, не е ли хубаво да бъдеш математик, да бъдеш естественик? Не е ли хубаво да знаеш как да плаваш, да знаеш как да хвърчиш?

Има хиляди работи, от които се нуждаем. И цялото човечество се подтиква. Този, съвършения човек, Бог го подтиква, Той подтиква Своите деца да желаят всички тия работи и да ги постигнат! И Бог те приготвя сега за онова бъдеще, което утре ще ти даде. Бог ще ви даде нещо – готови ли сте вие за това? Бог когато иска да прати някой човек на дадена работа, ще прати кроткия. Сприхавия ли ще избере? Сприхавия на друго място ще го прати, и той е потребен. Имате пелин: него не можеш да го пиеш, но за треска и за стомах можеш да го вземеш. И най-лошите работи си имат своето предназначение.

Сега сложете в себе си мисълта, че всичко онова, което става в живота, е полезно. В Писанието има стих: „Всичко онова, което се случва на ония, които обичат Бога, ще им съдейства за добро“. Ако вие обичате да учите, Бог ще бъде с вас. Светските хора, които учат, Бог е с тях; във всички области, където има хора, които работят и учат, Бог е с тях. А които не учат, може и религиозни да са – Бог няма да бъде с тях. Ако някой е религиозен, Бог е с него, но трябва да е религиозен както трябва. Там, гдето присъства Бог, има успех; а пък там, гдето Той не присъства, няма успех. Там, гдето Бог присъства, има радост – и Той като дойде, превръща скърбите. Господ няма да превърне всичките ни скърби, няма да ни освободи от всички тях, но ще ни научи всички скърби, които идат, да ги впрегнем на работа.

Основната мисъл сега коя беше? Най-първо ще съзнавате, че в Природата има голямо противоречие, което хората са създали, и ще гледате това противоречие по какъвто и да е начин да го изправите. Света няма да изправим, но можем да се освободим от това противоречие. Ние имаме вътрешната възможност за това: понеже Божественото е в човека, можем да се освободим.

Колко пъти съм ви казвал: някои имате ревматизъм, нали, търсите лекар. Лесно се лекува ревматизмът – не знаете ли как се лекува, още ли не знаете? Ще накараме 5–6 пчели да ви ужилят. Който от вас има ревматизъм, да накара 5–6 пчели да го ужилят – да ги раздразни и да го ужилят. (*Коприва не може ли?*) Пчелата е по-добре. Съвременните лекари правят следното: има места, гдето развъждат 50 милиона пчели, в около 1000 кошера. Там има момичета, които държат тънка попивателна хартия и хващат тия пчели. Те ужилят книгата и когато 10–15 пчели направят това, тая отрова, нравчената киселина, после я изваждат и лекуват с нея ревматизма и други болести. Ти имаш пчели и страдаш от ревматизъм! Тук имаше една сестра, която страдаше от ишиас. Тя ми каза: „Учителю, осакатях“. Казах ѝ да отиде при кошера и да раздразни пчелите – и като я ужилиха, изчезнаха болките. Казвам: с друго лекуване не върви така лесно. Който има ревматизъм или ишиас, трябва иначе 2–3–4 години да го лекувате. Ще викате лекар, ще се излагате на слънце и пр. И това е хубаво...

Та каквито болки имате, те могат тъй лесно да се поправят, както пчелите могат да лекуват ревматизма. Противоречия има в Природата и тия противоречия трябва да ги изучавате.

Отче наш

2. лекция, 30 септември 1936 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ПЪТ, ИСТИНА И ЖИВОТ

Добрата молитва

Кои са основните положения на миналата лекция?
(*Един брат ги изложи.*)

Сега ми кажете: защо противоречието за едно не е противоречие за друго? Вземете това, една детска дреха не представлява противоречие за самото дете, но ако един възрастен човек иска да облече тая дреха, ще се намери в противоречие. Има ли нещо лошо в това? Няма нищо лошо! Това е едно несъответствие – че малката дреха на малкото дете не може да стане дреха на възрастния. Това е едно механическо изяснение.

Понякога ние виждаме, че някои неща са лоши. Не че нещо е лошо, но то е едно несъответствие. Има нещо лошо в света. Например заболи те зъб – от какво произтича това? Някой път присъствието на някой елемент образува болка, а отсъствието на някои неща пак става причина за болка. Присъствието на някой елемент става причина да се появи радост и да си здрав, а пък отсъствието на някой елемент, това, което наричат хранителни вещества, може да роди болест. Хранителните вещества още не са изучени. Сега съвременната наука казва, че кислородът поддържа горенето. Тъй е повидимому, но кислородът е само проводник, а горенето иде от другаде. Сега няма какво да спорим – кислородът е проводник. И като знаем за този проводник, ще знаем, че той води другото, което не знаем; и ще знаем, че това, което иде чрез кислорода, поддържа горенето.

Сега всеки човек на Земята е един елемент. Има известни хора, които като дойдат при тебе, веднага ще произведат в теб горене. Сега изучавайте нещата като ученици. Вземете един елемент: младата мома е елемент. Момата в дадения случай е кислород. Тя като дойде при един момък, който е водород, ще произведе в него веднага повишение на температурата. Можете да констатираме това на физическото

поле. Измерете температурата му, преди тя да е дошла и след нейното идване. Кислородът значи е повишил температурата му. Сега това са научни работи. Ще каже някой: „Как ще я повиши? Може ли една мома да повишава температурата?“. Повишава – той става по-пъргав!

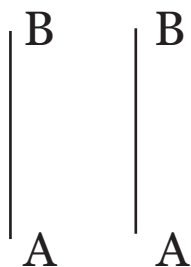
Сега тия, които изучават насекомите, виждат какво е движението им при обикновената температура. Колкото се повишава температурата, увеличава се и движението им; и обратно. Това е до известна граница. Колкото по-голяма температура има човек, толкова той е по-пъргав. Някой, който няма температура, е студен, не се движи, индиферентен е, няма идеал. При индиферентния турете младата мома, кислорода, и веднага той ще стане друг! Сега питам: всичко това, което младата мома произвежда в младия момък, в момата ли е, тя ли го произвежда? Тя даже някой път не подозира това, което произвежда: той гори от четирите страни, но тя не подозира; но момата е станала причина за повишение на температурата му, той да гори. Тогава се събират майка му и баща му и се питат: „Какво да се направи?“. Момъкът казва: „Изгори ме, изгори ме!“.

Сега като се разисква за тия работи, вие имате съвсем повърхностно понятие, казвате: „Той се е влюбил. Тича подире ѝ!“. Как няма да тича – ще тичаш и отгатак ще минеш. Аз веднъж забелязах един земеделец – впрегнал каруцата с кон и кара бързо, тичат конете му. И отподире една крава – и тя тича: каруцата тича и кравата тича подире ѝ. Гледам, че тя не е вързана. Не съм видял досега крава да тича така подир каруца, направи ми впечатление. Обърнах се и видях, че телето на кравата е вътре в каруцата, и тя, горката, тича, тича и реве, мучи отподире. Сега някой ще каже: „Празна работа е това“. Има нещо, което свързва тая крава с телето. А пък този човек е взел телето и кравата върви, иначе ако я върже с въжето, няма да върви. Има нещо, което е запалило кравата и тя тича отподире. Такова е положението на младата мома и на момъка – момата е телето. Ние трябва да говорим на един разбран език – да знаеш какви сили действат, какъв проводник са момъкът и момата, да имаш едно правилно понятие за онова, което е.

Онова, което застава човека да тича, е извън самия човек, т.е. не е в този човек, когото ние виждаме на Земята. Някой път ще забележите, че сте в тялото си, а някой път като че сте извън тялото. Апостол Павел казва: „Не знай дали бях в тялото, или извън него“. И в неразбирането се поражда ред противоречия. За онзи, който знае да се справя с огъня, огънят ще има едно отношение с него; онзи, който не знае как да се справя, огънят ще го изгори. Има един огън, който гори, а има един огън, който не гори. Изгарянето седи в онова неестествено положение, в което хората се намират. Тая мома, след като стане на 40–50–60 години, изгубва своята сила. Момата, която е повишавала температурата на младия момък, като стане на 70–80 години, никак не повишава тяхната температура – значи изменила се е вече. Старата баба същата ли е? Не е същата. В нея има останало нещо, което е същото. Тя казва: „В сърцето си съм млада“. Сърцето ѝ е младо, но както сега се изяснява, оная мисъл я няма. Като мома тя е мислила за едно, а пък сега – за съвсем други работи. Тогава е мислила как да намери някой момък, а пък сега мисли как ще я погребат, дали ще има пари, дали ще ѝ поливат гроба; и после, като умре, къде ще отиде...

Казвате: „Говорете ни за Небето! Какво има там?“. Как се говори на Небето, какво нещо е то? Казвате: „Кажете ни нещо за добрия живот!“. Как ще говоря за добрия живот, ако не сте го опитали, ако този живот не функционира във вас?

Сега тая линия AB (Фиг. 1) ако е еднакво тънка, значи тия сили действат равномерно. Чрез тая линия вие можете да изпитвате характера на човека. Вземете един косъм на жена или на мъж. И ако пръстите ви са чувствителни, прекарайте ги по косъма – и вие ще знаете какъв е характерът на човека. Ако този косъм е гладък, това вече определя характера на човека. На някой човек, на когото характерът е бамбашка, ще видите, че и косъмът му е бамбашка. Какъвто е човекът, такъв е и косъмът – той показва ония основни черти, които човекът има.

Фиг. 1

Но сега да кажем, че тия линии в своята част към *A* се разширяват – на какво ще го отдадете? Ако носът на човека отгоре е тесен, а отдолу се разширява, какво показва това? Показва, че в това разширение има повече енергия. Ония хора, на които носът е по-широк, имат повече енергия – те са енергични, пъргави, в тях има живот. А пък ония, на които носът е тънък и тесен, нямат този живот – те мислят, но у тях няма такава енергия. Вие казвате: „Какво означава носът?“. Ще изучаваш своя нос, ще пипаш носа си. Ако видите, че носът ви е широк, имате енергия; ако носът ви долу започне да се стеснява, енергията ви намалява. Какво ще правите? За да се стесни носът ви, вие най-първо не мислите право, не чувствате право и не действате право. Ще почнеш да мислиш право, да чувстваш право и да действаш право – и ще почне да се разширява носът ви. Сила е складирана в него. Вие нямате наука – и учени, и професори има, които не знаят какво означава носът.

Природата заставя човека да прави нещо. Ти седиш и си хващаш носа и не знаеш защо го правиш. Уж отвътре някаква слуга, някакво вещество трябва да излезе – и хванеш носа си. Ако Природата не те накара да правиш това, ще ти се случи най-голямото нещастие, защото си намислил да направиш нещо, което не е разумно. Тогава ще опънеш носа си и ще почнеш да мислиш право. Или ще се хванеш за ухото, или за носа си, или ще се наведеш в някоя посока, или ще клекнеш, или ще си задвижиш пръстите – ще направиш някое движение и според това движение ще ти дойде една мисъл, ще дойде едно правилно решение. Ако клякането ти е правилно, то и мисълта ти, и чувството ти, и постъпката ти ще са правилни. В това движение има разумност. Някой ще каже: „Аз мога да правя каквото искам“. Ти можеш да правиш каквото искаш, никой не може да ти забрани, но трябва да знаеш, че всяко движение, всяко мръдване ще произведе един микроскопичен резултат. И щом движението е добро, ти можеш да бъдеш сигурен за резултата.

Дойде при мене една млада мома, която боледуваше. Казах ѝ: „Ще ти дам един метод да се лекуваш, но не очаквай големи резултати. Ако приложиш този метод, след година

ще дойде едно микроскопическо подобрение на здравето. И щом то дойде, то законът сам вече работи по-нататък“.

Има хора, които през ден ги хваща треска; щом мине треската и температурата, в тебе се заражда едно желание да ядеш – глад. Тая треска, която те кара да ядеш, продължава с месеци, по 2–3 години. На другия ден след треската хората се наяждат; на третия ден пак те втриса, пак минава треската, пак ядеш и т.н. Ще кажеш: „От какво произтича това?“. Съвсем друг е характерът на този глад. Не яж, нищо повече, опитай се малко да постиш – с този глад и с това ядене ти поддържаш треската! После някои болести, някои болезнени състояния не идват така изведнъж. Болестта започва да идва малко по малко, като едно неестествено състояние – и накрая се появява болката. Ти мислиш, че като дойде лекар и като ти даде лекарство, болестта ще си отиде. Най-новите изследвания показват, че болестта ще я върнеш по същия начин назад. Има лекари магнетизатори, които лекуват с ръцете си. Той ще направи известни магнетически паси и ако ти си страдал от хроническа болест 10–15 години, болестта ще се влоши. Ти имаш силна криза. Като я минеш, после ще дойде втора криза, тя ще бъде малко по-слаба. После могат да минат още 1000 кризи; накрая ще дойде най-малката криза и болестта ще си излезе. Този закон навсякъде съществува. Вие не можете да поправите живота си изведнъж; и не можете да го развалите изведнъж.

Та казвам: когато работите във всичките направления, започнете с малките работи, които трябва да усвоите. Нещо, което знаеш, трябва положително да го разбираш, а не да мислиш, че го разбираш. Например как ще произнесеш думата *благодет*? Ония, които са създали азбуката – не външните знаци, но това, което трябва да изкажеш – са били много умни, те са разбирали Природата. Първите хора, които създадоха езика, са гении от първа степен; сегашните хора, колкото и да са учени, не могат да се сравнят с тях. Чудни са съвременните хора, като казват, че ние, днешните хора, сме по-умни, отколкото първите хора. Това е възможно само в този смисъл: един гърнчар като прави гърнци, първите няма да бъдат толкова хубави, те са по-прости. И

постепенно той ще ги прави по-хубави, а последните гърнета ще бъдат най-хубави. Същото е и за художника – първите му произведения, колкото и да е той гениален, ще бъдат посредствени. А пък после, след 10–15 години, той ще нарисува най-хубавите си картини.

Та сега тия хора, които съществуват на Земята, зависи от коя възраст са. Тия художници са направили това гърне, но зависи от коя възраст е то. Ти си картина, направена от художник, но всички картини не са направени от художника едновременно и нямат еднаква цена. Казваш: „Господ е направил човека“ – изведнъж даваш един замах. Че как, като те е направил Господ, ти може да си в това състояние! Може да си едно копие... Аз говоря за тялото – то може да е едно копие и трябва да се подобри. Вие, които нямате начин за наблюдение, не сте наблюдавали, не сте посетили 3–4 години да изучавате тялото, да видите къде се крие тайната на човека. Като погледнеш челото на човека, трябва да можеш да видиш дали е търпелив, или не, дали е талантлив, или не, дали е музикален, или не, дали е умен, или не. Той може да показва, че е търпелив, но ако го няма този център на челото, не може да прояви търпението. А при друг човек на челото има едно издадено място и той е търпелив, съобразителен.

Фиг. 2.

Някой казва: „Аз го нямам“. Можеш да го имаш! Вземете сега следния чертеж (Фиг. 2). Какво е това състояние? Това е една вдлъбната паница. Тая паница не можем ли да я направим изпъкнала? Можем! Ако направиш вдлъбната страна да изпъкне навън, тогава изпъкналата страна ще стане вдлъбната. Когато нещата ги направиш изпъкнали, то други ще станат вдлъбнати и обратно.

Сега вие психологически не можете да схванете какво е отношението на една изпъкнала повърхност и на една вдлъбната, или какво е положението на едно вдлъбнато и на едно изпъкнало състояние на човека. Едно вдлъбнато и едно изпъкнало състояние на човека се различават. Във вдлъбнатите неща винаги ще намериш нещо за ядене и пиене, вода, всичко, а пък в изпъкналите неща има суша. Ако искаш нещата да бъдат сухи, търси изпъкнали неща, там няма влага. Във вдлъбнатите места нещата са влажни, гният, а пък в изпъкналите места няма гниене, има изсъхване. При възпитанието вие искате да измените себе си и казвате: „Аз ще се помоля на Господа!“. Ти си станал влажен, можеш да се простудиш. Господ ти казва: „Стани изпъкнал!“. Сложи изпъкналото на себе си и веднага наставка суша. „Нямам разположение сега. Как ще направя туй нещо изпъкнало?“ Какъв е законът на смирението, как да се смири човек, какво е състоянието му? Той трябва да се вдлъбне, да стане паница, та хората тая паница да я употребят за ядене. Щом станеш паница, хората могат да турят лъжицата си в нея. Ти ще изучаваш характера на хората. Този, богатият човек, няма да подозира, че ти си смирената паница. Той всичко ще сложи вътре – ще я хваща с ръцете си и ще му е приятно; и ти ще го изучиш.

Вие обхода трябва да имате. Сега искаш да се запознаеш с някой човек. Има бедни хора, които спъват своя прогрес. Те са крайно любопитни и наблюдателни, но не знаят как да наблюдават. И като влязат и погледнат, те произвеждат такова впечатление, че този господар усеща, че онзи иска нещо – и се събира в себе си, онзи не го предразполага. Та има известно място в човешката глава, дето ако някой сложи двата си пръста там и ги отпусне, ти ще бягаш така, като че отзад те гонят 100 мечки. (*Учителя посочва центъра на страха върху главата, странично върху нея.*) Войниците като кажат: „Кавалерия, неприятелят иде!“, и всички бягат, а никаква кавалерия няма. Тая област произвежда това. Центърът на страха е отстранен на главата. Като бутнат някой център на главата ти, ти се докачаш; като бутнат друг център на главата ти, ти мислиш; при трети център ставаш смирен.

Тия състояния не са още истински. Някой път мислиш, но това не е още истинско състояние. Истинско състояние е, когато страхът не може да ти действа. Ти трябва да знаеш, че страхът може да те излъже. Не че не трябва да го вземаш под внимание, но ще научиш езика на страха. Ако този страх ти казва нещо вярно, ще го приемеш, но някой път той не показва вярно. Ще извикат: „Вълк иде!“, а няма никакъв вълк. Ще извикат: „Куче иде!“, а няма никакво куче. Това е лъжливият език на страха. Извикат: „Хайдутите идат“, а няма никакъв хайдутин! Какво ти говори например стяженолюбието? Някой път то ти казва: „Сега ще ти донесат 20–30 000 лева“. Нищо не ти донасят, това е лъжлив език. Трябва да научиш езика на стяженолюбието.

Най-първо изучете как започва у вас гордостта. Ти седиш и мислиш, че хората не те обичат. Не е лошо това, но трябва да изучаваш езика на човешката гордост. Виж в тебе има ли нещо, с което се повдигаш. Гордостта повдига човека. Трябва да се повдигне човек: за да излезеш из калта, из водата, из влагата, все трябва да дойде гордостта. И ти ще излезеш от калта, от водата, от влагата – все трябва да дойде гордостта и ти ще излезеш навън, ще се повдигнеш. Гордостта е извършила най-хубавите работи в животинското царство, тя е най-високият морал на животните. Най-високият морал, който животните са създали, е гордостта – у животните има такава гордост, каквато не можете да си представите. Кучето като тръгне, дигне си опашката – то има гордост. Гордостта на животните съставлява основата на човешката справедливост – в нея има подтик за справедливост. От гордостта трябва да влезеш в справедливостта. Ти не можеш да се справиш със своята гордост, ако не разбираш справедливостта. За да моделираш човешката гордост, изисква се да ѝ сложиш малко страх. Ти за да възпита един горделив човек, трябва да го обичаш.

Горделивият човек мисли. Той много мисли за себе си, но в него има и доста знание. Всички нещастия, които идат в света, показват, че има една неестественост: ти си по-страхлив, отколкото трябва! Ти си повече горделив, отколкото трябва; ти си станал по-милостив, отколкото

трябва; а пък някой път може и да е по-малко, отколкото трябва. Има една норма, при която човек никога не съжалява. Трябва да знаеш да пазиш своето достойнство и достойнството на другите. Младият, когато дойде един стар човек, нека да стане и да му даде място – това е разбрано достойнство. Достойнството зависи от честолюбието на човека. Достойнството на човека още не е в Юпитер – то зависи от разбирането. Ти искаш да бъдеш достоен. С Любов не можеш да станеш достоен – и Любовта трябва да мине през проводника на гордостта. Гордостта не е толкова лошо чувство, за да произведе в човека онова състояние на достойнство. Щом Любовта мине през гордостта, ти вече разбираш какво нещо е достойнството – значи удостоил си се, значи си един човек, който в съзнанието си може да възприеме знанието; онова, което то ще му даде, може да го цени.

Трябва да се пазите, когато се сближавате. Една млада сестра ми каза: „Иде ми да бягам!“. Като се сближите, вие се обезценявате. Обезценяването от какво става? Най-първо ти цениш един човек – и после като се запознаеш с него, обезцениш го. Първоначално защо си го оценил, а втория път защо не го оценяваш? Вие обезценявате не само хората, но и духовете, които ви помагат; обезценявате и Божията благодат. Казваш: „Господ ме е забравил“. Ти поставяш в себе си това, което не е. Ако те е забравил Господ, размишлявал ли си кои са причините, за да те забрави някой? Аз вземам думата в обикновен смисъл. Някой път ние сме засегнати – нямаме малките блага, които са ни необходими. И казваш: „Забравил ме е Господ“. Ти си болен – и нито глас, ни услишание! Помолете се: все-таки като се помолиш, едно микроскопическо подобрение ще има. Можеш да направиш един опит. Боли те зъб – нищо не му туряй. Помоли се вечерта: болката няма да престане, но сутринта, като станеш, ще видиш, че наполовина ще те боли. И като измериш температурата с инструмент, ще видиш, че топлината се е намалила. Всяка болест произвежда аномално горение.

При тия болести, които се зараждат в човека, има малки астрални същества, които влизат в човека и го ядат, както червеите ядат дърветата: дойдат в зъба и го ядат. И ако разгледате, ще видите, че това са малки червейчета. Кита-

ецът бръкне в устата ти и извади някой червей от нея. Че трябва да имате знание – набъркате с пръстите си и ги изкарате. Колко ви струва знанието?! Вие се оплаквате. Доста оплаквания има – знание ви трябва! Ти си беден – заслужаваш го: достоен си да бъдеш беден. Не че това е наказание – достоен си, защото Господ те опитва доколко си търпелив и умен, иска да те оцени. После те прави богат, а това е една привилегия. Но ако не разбираш сиромашията, ти не можеш да разбереш богатството. Какво ще разбереш от сиромашията? Представи си, че всички са те оставили и ти си сам, никой няма при теб. Това е едно лъжливо понятие, че никой няма при тебе: при теб тогава има повече хора, отколкото ти мислиш. Ако живите хора ги няма, то всичките умрели хора са при тебе; и те ще ти кажат: „Не се бой, тая работа ще се уреди!“.

Сега към предмета, към научния предмет. Вие минавате и ще минете през опитности. Някои ще минат през малки опитности, а някои – през много големи. Ще дойдат известни изпитания, а те са дадени – вие сте вътре в Школата. Целият свят е в Божествената Школа и на всеки човек е даден известен предмет за проучване. На тебе е даден предметът сиромашия, за да го изучиш – от какво произлиза тя, кои са добрите и лошите страни на сиромашията? Има една сиромашия, която е отлична, и друга, която е много лоша. Сиромаш си и роптаеш, недоволен си; или пък си сиромаш и си топиш сух хляб във вода, но си разположен, здрав си, мислиш добре, умът ти и сърцето ти функционират добре. Има прозорци на гащите ти, скъсани са, но няма нищо!

В България между американците има един философ, когото аз харесах. Той и жена му бяха противоположни. Жена му беше скържава, а той – с широко сърце. Тя е докачлива, като готви и той я бутне, сърди се. Неколцина от учениците си той ще ги дигне някъде и ще ги гощава, а тя в кожата си не може да се побере. Той я дразни, хумор имаше в него. Той всичко правеше затова: влизаше вкъщи, облечен с хубавите си парадни дрехи, и вземаше четка, и с тия дрехи почваше да маже. Тя се докача: „Какво правиш?“, а той ѝ казва: „Ол райт! Няма нищо, ще ги изчистя, нека да измажа стаите!“.

Та казвам: да замажеш стаята и да изцапаш хубавите си дрехи е за предпочитане, отколкото да пазиш дрехите си чисти и да се тревожиш отвътре. Дрехи всякога ще имаш, за външните неща не се безпокой! Защо? Докато има хора на Земята, трябва да знаеш, че половината от тях мислят като теб и всеки може да ти помогне. А пък ти се обезсърчаваш, където не трябва. Половината от хората са против вас и половината са с вас. И като срещнеш някой човек, който ти е направил пакост, после ще срещнеш някой човек, който ще ти помогне. Но работата е там, че като срещнеш някой лош човек, очите ти са отворени, много си буден, а като дойде добрият, хване те дремка и заспиш. Тогава добрият си замине и после пак дойде лошият. Не, след като дойде страданието, очите ти да са на четири отворени, понеже ще дойде и доброто. Доброто, което иде, гледайте да не го пропуснете! Тия неща трябва да ги проверите. Ако не ги проверите, вашата вяра не може да се усили.

Хубаво, сега ще изучавате стиха, гдето Христос казва: *Аз съм Пътят, Истината и Животът.*

Аз съм Пътят. В този път трябва да знаеш как да постъпваш.

Аз съм Истината. Пътят е начин как да постъпваш. Какво означава Истината, ще преведеш! Истината трябва да те накара да обичаш тъй както трябва.

И Животът – значи да мислиш, защото животът ще те накара да мислиш. Животът не е удоволствие. Индусите мислят, че животът е голяма тежест за човека – и всички искат да се освободят от него. Животът ще те научи да мислиш.

Христос казва: *Аз съм Пътят, Истината и Животът.* Какво означава това? Аз съм онзи Път, който научава хората добре да постъпват; Аз съм Истината, която научава хората как да обичат; Аз съм Животът, който научава хората как да мислят.

Аз съм Пътят, Истината и Животът. Като влезеш в този Път, ще постъпваш добре, ще работиш добре. А пък щом влезеш в Истината, ти не можеш да стоиш индиферентен, всички хора ще обичаш – това е Истината! А пък щом вле-

зеш в Живота, ти ще мислиш с всички хора и отвсякъде хубавото от тях ще вземеш. Тъй както са изтълкувани тия думи, вече имате една идея. Тъй е разбирал Христос, но Той е сложил това в иносказателен смисъл.

Та казвам сега: вие сте в Школата. Някой път питате: „Какво сме научили?“. Това е един път. Разрешавайте най-малките изпитания, които имате и които ви се дават.

Тук един брат е написал какво нещо е храносмилането. (*Учителя взема от масата и чете една от направените теми – „Службата на храносмилането“.*) Храносмилането е само един проводник. Житото, което вземате като храна, е само един проводник на Божествения Живот, който ще дойде чрез това жито да работи. Ако вие се храните само с ябълки, ще имате един живот; ако се храните с круши – друг живот. Ако се храните с боб, ще имате бобов живот; ако се храните с леща – лещен живот. Ако се храните с месо, вие не можете да имате идеалния живот. Днес само разглеждат хранителните вещества. Не, аз разглеждам доколко храната е проводник на живота. Кой е добрият живот? Животът е добър за мене, когато е проводник на Божествената мисъл. Под думата *живот* аз разбирам той да е проводник на Божествената мисъл. Сега някои от вас имате нужди. Някои са млади, други са стари. Вие имате нужда от знание, от проводници, за да влезете във връзка с Бога. Но това няма да стане тъй, по вашему както разбирате! Вие трябва да виждате Бога в тия противоречия. Страх ви е от змията. Престанете с този страх, регулирайте го! Ако не можете да пишнете една жива змия, то намерете някоя замръзнала. Научете се на безстрашие – бутнете я! Или това, което ти е неприятно, иди, побутни го, изследвай го, виж защо ти е неприятно. Ти не знаеш далечната причина за това!

Та казвам: сегашното ви знание за Бога го дръжте! Ако всеки ден вие не внесете във вас нещо ново, губите. Всеки ден трябва да внесете в себе си една нова Божествена мисъл. Непременно трябва с мисълта си да обиколите всичко. И всеки ден трябва да добиете едно малко Божествено чувство, едно желание; всеки ден трябва да придобиете една Божествена постъпка! Това е обновяването на живота!

Нещастието на хората от какво зависи? Преди година-две идва един и ми се оплаква. Много бе смирен, каза: „Много е лошо положението ми. Не зная какво да правя, съвсем съм обезсърчен“. Той иде, за да му покажа един начин, да му помогна. Аз го наблюдавам и му казвам: „Ще ти помогна“. Той излезе навън. Идва друг някой и първият му казва: „Махни се оттук! Иди, че работи!“. Казах му: „Така не се говори! Че и аз мога така да говоря, и аз бих могъл да му кажа така!“. Той не знае как да постъпи.

Гледам, че бедните, като ги туриш някъде, стават надменни. Като дойде някой брат, може да ти е неприятен, но ще се обхождаш добре с него, обхода трябва да имате! Всинца тук искате да се покажете, а това вреди. Ако не се обхождате добре с някого, той ще се обиди. Някой иска вода. Можеш да кажеш: „Махни се оттук, нямам вода!“, но защо да не му кажеш тихо: „Седнете! Ще ви услужа, но сега имам малко работа“. Като не си разположен, кажи му: „Много съм зает, но ще ти услужа. След малко ще ти донеса вода, седни на стола!“. Така ще опиташ себе си. Някой човек като дойде, той ти е пратен – Господ те изпитва чрез него, нищо повече! Всякога всички вие сте на изпит: и добрите, и лошите те изпитват. Някой като дойде, ти казва: „Аз те разбрах вече!“.

Сега не искам да се критикувате. Вие имате един метод, който педагогически не е правилен. Не искам оттук да вземам примери. Тук има доста примери, отлични екземпляри има. И ако ми искат от невидимия свят примери, мога да дам оттук. Някои сте много добри екземпляри за Небето. Трябва някого от вас да го поставим на служба. А да обидите един човек – вие сте специалисти за това.

За вас е потребно знание: потребно е за състоянието на вашия ум, за състоянието на вашето сърце, потребно е и за вашата воля. Вие можете да четете който и да е автор, но тия автори, които са писали, как са писали? Например как е писал Давид псалмите? Вие мислите, че той е седнал на масата като някой писател, взел е перото и е дражил. Не, през каква опитност само е минал той – и тогава е писал! Той пише и чувства човекът, а ти казваш: „Аз искам да напиша нещо. Искам да напиша роман“. Че как ще го напишеш?

Някой може да напише един хубав роман, като се ожени, като роди деца – и като дойдат всички тия опитности, да ги опише. Човек трябва да напише един верен роман, да опише това, което е преживял – вие всички сте писатели. Аз ни най-малко не съжалявам, че двама души се карат: съжалявам, че те като се карат, вие не пишете. Като се сбиеш, като нахукаш някого, като се върнеш вкъщи, напиши как си го направил. Това си има известна правдоподобност – за да му се караш, си има повод. Той е взел от теб пари назаем и е казал, че ще ги върне; но после те лъже и казва: „Нямам!“. Ти кипнеш и почваш да му четеш морал. Хубаво е – ще му прочетеш всички обществени молитви. И тогава той те е обрал най-хубаво...

Нали имате вяра. Някой път вътре във вас ще дойде едно състояние, което е опасно. Едно състояние, през което светите са минавали, и вие ще минете оттам, но още не сте дошли до него. Ето го това състояние. Светии, които 20–30 години са се подвизавали и са мислели, че са завършили развитието си вече, мислели са да отидат при хората да им говорят, после плачат и казват: „Отиде всичко!“. Тъкмо се молиш и имаш едно хубаво състояние, ще ти дойде една такава лоша мисъл накрая, че всичко разваля. И ти казваш: „Откъде дойде този дявол!“. Тогава вие приличате на турците. Те имат такъв обичай: турчинът ще се измива цели 10–15 минути – ще измие ушите си, ръцете си, лицето си, врата си и пр., и ще направи намаз. Но случи се, че се отпусне; и като се отпусне, разваля се молитвата. И той ще отиде пак наново да се измива.

Та казвам: докато човек дойде до положението да се самовладее... Съзнанието не е всякога будно – и се разваля молитвата. И пак ще започне да се мие той, докато съзнанието в него уякне. Всички трябва да вземете тия неща предвид. Вие сте в училището и трябва да учите. Казвате: „Главата ми побеля. Да отида на онзи свят!“. Че на другия свят като отидеш, ще те изпитват: тук си завършил науките си и там ще те изпитат. И така, като не можеш да дадеш изпит, ще останеш между Небето и Земята – не те приемат в училището. Оставащ там година, две, три – и после пак трябва да се върнеш назад, на Земята, за да се учиш, та пак да те

изпитат горе. Мислите ли, че всички, които отидат на онзи свят, са приети? Казват на едного, който е заминал: „Иване, каква е там работата?“ „Остави се, не ме приеха, скъсах ме на един предмет“. Скъсали са някои на един, на два, на три, на четири предмета... Седят те и чакат. Не стойте да работите, когато отидете на онзи свят. Вие можете да отидете на онзи свят, но няма да бъдете там в училището.

Сега аз се спирам върху законите, само ви насочвам върху законите. Не се спирайте върху личния си живот. „Какво ще мислят хората за мен? Може да казват, че съм лош. В какво съм лош?“ И най-лошият човек, който ме мрази, аз мога да го накарам за 5 минути да ме обикне. Не е мъчна работа това... Ще му дам една кесия с 1000–2000 английски лири стерлинги – и всичката му омраза ще се стопи. Аз знам, че той има нужди – жена му, децата му се нуждаят. Тогава всички ще си изменят мнението за мен. Седи някой и е неразположен спрямо мене. Потупам го, назнача го на някоя висока служба в държавата – и той веднага си измени неразположението. Някой е неразположен спрямо мен, мрази ме. Аз имам красива дъщеря, дам му я – веднага сърцето му се отвори. Ако не даваш, работата не се оправя. Може ли с едно *извинете* да се оправя? Не става с извинение. Младата мома като я дадеш – и всичко ще се оправя. Елемент е младата мома! Един ден аз пак ще го накарам да страда. Тая дъщеря, която съм му дал, ще направя да умре. И той ще я погребее, а след това аз ще я съживя – и пак ще живея с нея, пак ще си я взема. И тя ще се освободи от него, а той ще каже: „Една хубава женица имах!“.

Това е, което става в света, това е, което прави Бог в света – Той дава едно благо и си го взема, за да те опита. Това са сега вътрешните страни на нещата. Както мисли светът, те са прави, но само с това знание на света вие не можете да напреднете. Може да знаете много, но със знанието на света не можете напред да отидете. Вие няма да отхвърлите светското знание, ни най-малко тая опитност няма да я отхвърлите; при нея обаче ще прибавите духовното – то е по-високо разбиране на живота. Животът е един: едното е ниско разбиране, а другото е високо разбиране. Тогава вие може да намерите едно несъответствие. Че аз съм виждал

светски хора, които са много щедри – истински светски човек! А срещнеш някой набожен човек и искаш да ти помогне. Той е някой окултист и ще види дали това е съгласно с Кармата² – и мисли, мисли! А пък светският човек в момента изважда, услужва – дава и разписка не взема. Казвам: „Той е от нашите“. Всеки човек, който спонтанно прави добро, е от нашите. А пък да мислиш, и това не е лошо.

И после, научете се да не губите ценностите, не си изменяйте мнението за един човек. Разсъждавайте, защото ако при оценката направите лъжлива преценка, то и за вас ще направят такава. Ценете хората, не бързайте да си давате мнението. За 10 дни да ви дам упражнение: научете се за 10 дена да не давате никаква оценка, да не критикувате. Не съвсем да не критикувате, но обективно разглеждайте живота. Разгледайте човешкия живот, но не влагайте мисълта, че този човек нарочно е направил това – вие не знаете дали е нарочно. Той е направил тая картина: разгледайте картината му. Вие казвате: „Ама че глупав човек, рисува ли се така?“. При тия условия, при които той е рисувал картината, това може да се направи. Разглеждайте картината, но не се връщайте да критикувате самия човек.

Или пък някой човек може да каже някоя дума – от думите не се съди за човека! Много пъти човекът ще каже някоя неща, които не трябва да ги казва. Не мислете, че всякога и ние казваме това, което трябва да кажем. Научете се да слушате, хубаво да слушате! В хубавото слушане има следната философия: някой човек иска да ти говори повече отколкото трябва. Ще му кажеш: „Много хубаво говориш, но имам спешна работа. Втори път някога пак ще те слушам“. Това е учтивост – учтивост се изисква. А пък ти кажеш: „Страшен дърдорко е този!“. Не, ще си кажеш: „Много хубаво говори!“. Онова, което той знае, за вас може да е безсъдържателно, но той е станал проводник на това знание, което има – нека неговото знание да мине през теб. Нали някой път четете книга и разправяте какво е писал там авторът.

Сега да ви изведе някои педагогически правила. Бащата понякога не иска синът му да му каже нещо. Бащата е авторитет – при него синът трябва да бъде смирен, мнение не

трябва да има. Ако синът иска да говори на баща си, ще му каже: „Четох една книга на виден писател и там пише така и така“. (*Една котка ходи из салона и сяда на един стол.*) Тая котка е предметно учение. Не давай съвет на баща си, а ти хубаво го изслушай! Обичай баща си: ако му даваш съвети, всичкият му авторитет пада. А пък бащата като възлюби сина си, ще каже: „Учена глава е, много ме радва!“. Пред другите той хвали сина си и синът трябва да бъде скромнен. Сега някои от вас заемат положението на бащи, а други – на синове. Нека ония от вас, които са бащи, да са на положението си, а синовете да не дават своето мнение.

Сега срещам една сестра, която казва: „Аз съм възрастна, майка съм!“. Щом си майка, трябва да знаеш, че щом постъпиш неправилно, синът ти може да не ти каже нищо, но вътре в себе си той схваща. Постъпката ти трябва да бъде много деликатна. Ако искате възпитание, трябва да отидете при съвременната дипломация, за да видите каква изящност има в думите – там всяка дума е преценена. Дипломатът ще ви държи палтото да се облечете, като си отивате, а не келнерът, и ще ви изпрати. Аз харесвам това, много е хубаво. Тия шишета са отлични, но ги напълнете с най-хубавото съдържание. Понеже вие няма да избегнете когато и да е всичките тия противоречия, които сега съществуват, те ще ви сполетят. Ще дойде един ден, когато ще трябва да го направите. Направете го сега! Ти казваш: „Аз не мога!“, но с думата *не мога* не можеш да я караш – пак ще трябва да можеш някога. И може би при следващите условия ще бъде много по-тежко... Направи го сега: не за хората – направи го за себе си, за ближните си, направи го за Идеалния, направи го за Бога! И всичките изпитания, през които минавате, вие ги правите заради три неща: за себе си, за ближните си и за Бога. Бог ви люби и ближните ви любят – правете ги заради тези три неща! И ако правите така, ще се осмислят работите ви.

Младите имат една погрешка, че казват: „Старите са извезени“. Че кое е хубавото в света: което не е извезено или което е извезено? Извезените работи са хубави, извезеното жито е хубаво. Един български израз има: „Извезан човек е

той!“. Извеяното жито е чисто и може да стане на брашно, а пък неизвеяното още не е готово, има слама в него. Желая вие всички да бъдете извеяни. Човек трябва да бъде посаден, да изникне, да цъфне – това е хубаво състояние. После трябва да завърже, да узрее и да го извеят. Като мине тия положения и стане извеян, той е един отличен, възпитан човек. Вие сте пратени затова на Земята.

Ние сме пратени на Земята, за да извършим Волята Божия и да придобием онова, което искаме. Ние искаме сега заплата. И в невидимия свят не дават заплата, преди да свършиш работата. Когато учениците дойдоха при Христа, поискаха единият да седне отдясно на Него, а другият – отляво. Христос им каза: „Аз не мога да им дам това, но ще се даде на които е приготвено, на тези, които са достойни“. Ще се даде на тези, които са учили и работили добре; на онзи, който не се учи и който не живее добре, няма да му се даде! Това го помнете – няма да се даде даром! Знаете ли какво нещо е *даром*? *Дар* на турски значи тясно. После имаме *ом*, *ум*. Това значи, че ще минеш през тесен път, за да ти го дадат, а трябва да имаш ум, за да можеш да минеш през тясното. Като ти дадат нещо в дар, ти трябва да имаш ум, за да знаеш как да го използаш; ако нямаш ум, никак няма да оцениш дара. Само при отличен ум, сърце и воля ти дават даром – по тесния път ще минеш, за да ти го дадат като дар.

Сега ще учите! Този брат е писал по темата. (*Учителя прочете темата на един брат.*) Идеята е такава: след като туриш храната в устата си и почнеш да я дъвчеш, енергията, която е скрита, се всмуква чрез нервите и ти се усещаш укрепен. Според сегашната теория храносмилането трябва да стане за 4 часа – и тогава да приемеш енергията. А пък ти 5–10 минути след яденето усещаш енергия в себе си. Значи част от енергията се приема от нервната система, а част – от симпатичната нервна система. А храносмилането е най-низшият процес, от който храната се изпраща в организма за изграждането му. Има храна за изграждането на мускулите. Където има някъде някои отслабнали членове, изпраща им се храна. Тогава за да бъдеш умен, в яденето умни храни трябва да има. Кои са умни? Ти най-първо ще

заколиш една овца, която е най-умната. Но ако заколиш най-глупавата овца?

Трябва да ви се говори на окултен език. Ще каже някой: „Как така?“. Че това е страдание, нали? Страданието произтича от това, когато едно същество не иска да умира. То е на тая степен на развитие – счита за благо да живее. Не му създавай нещастно положение, понеже това нещастие ще влезе в теб. Обаче има животни, които са готови да умрат. Умирането е един процес на трансформиране. Това животно, като влезе в тебе, има желание да се трансформира в теб. Тогава храната е естествена – ти ще дадеш на това животно много по-добри условия, отколкото има отвън. И трябва да знаете, че един ден каквото сте изiali – на всички млекопитаещи и пернати, на всички ще се върнете и ще им създадете условия да се завърнат на Земята. Вие ще станете причина те да се върнат на Земята и да прогресират; и не само това, но Господ ще ви прати да им услужите да прогресират. Бог праща ангел на един грешен човек, за да му служи, той е свързан с него. На вашия вол, който оре за вас, вие ще му служите – ще го милвате, няма да го мушкате с остен.

Тия неща са неразбрани сега. Когато Провидението дойде да ви впрегне, тогава ще станат ясни нещата. Мислете за това време! Та на всички същества, на които имате да давате, ще се върнете да им помагате. Затова към всички същества трябва да имате едно правилно отношение. Сега аз мога да взема тая котка, да я хвана за опашката и да я набия, нали? Но в нея има една човешка душа, която е влязла там – човешка душа, нищо повече! Тя ще слуша сега – чрез котката ще слуша. Откъде този ум у нея и на стол да седне? Това е едно състояние на човека, не е животинско състояние. Не е много възвишена тая човешка душа, която е влязла в котката – това са души, които се нуждаят. Всички животни сега са пълни само с човешки души от разни степени – животинското царство е пълно с тях. За предпочитане е да живееш в една котка, отколкото отвън. Вън е ужасен студ и несгоди – в една котка е все-таки по-хубаво място.

Та зачитайте Божия закон, учете! На мен ми е приятно, много неща сте научили. Вие сте много по-умни сега, от-

колкото сте били в началото. Много работи знаете, само че това, което знаете, не сте го приложили. Някой път, като проповядваш на човека един час и го обърнеш, той казва: „Защо съм такъв глупав да ходя при него да го слушам!“. Това е неразбиране. За мен знанието е важно, откъдето и да иде то. Едно дете ми разправя нещо – приятно ми е. Едно дете става за мен обект да го изследвам, то носи знание със себе си. Детето не може да чете, но аз мога. Всеки човек е един лист от Божествената книга – радвай се, че можеш да четеш от него. И ако не можете да го четете на едно място, обърнете го – следващия лист ще четете. Не считайте, че другите листове, които не сте разбрали, са неразбрани. Един човек, който ви е неприятен, ви е не го обичате, но ще дойде друг някой, който го обича. Няма човек, когото хората да не обичат.

Сега какво да кажем в заключение, кажете ми какво трябва да бъде заключението? Допуснете сега, че ви се пада едно наследство от един милион – какво трябва да направите с него? Можете да мислите по това, но в дадения случай трябва да знаете кое е най-важното. Като имате един милион, кое е най-важно да направите, та да ви тръгне напред? Щом получите един милион в наследство, ще отидете при всички ония, на които дължите, които сте закърпили – и на този, на онзи ще се изплатите, ще им дадете. И колкото остане, тогава то е за вас. Разплатете се така, че те да благодарят. Трябва да знаеш, че Господ е пратил това благо не само за тебе – това наследство е дошло и за тях. Те всички се молят от това наследство да има и за тях – платете си! Това е доброто. И след като се разплатите, повикайте тия, на които сте дължели, и им дайте един хубав обед. Това е второто благо.

Това е естественият път, не е някоя голяма философия. Колко е часът? (6 ч. и 30 мин.) Слънцето е изгряло. (Станахме всички.)

Отче наш

Гимнастически упражнения

3. лекция, 7 октомври 1936 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

УСЕТ, ВЛЕЧЕНИЕ, ЧУВСТВО, СТРЕМЕЖ

Добрата молитва

Кои бяха основните мисли от миналата лекция? (*Един брат ги каза.*)

Тая област, която ние разбираме в живота, е много ограничена; т.е. ония мисли, които влизат във вашите умове в сегашния живот, имат най-ниска степен. Ние изучаваме само това, което е било потребно, но даже и то не е било приложено както трябва. Някой казва: „Аз зная всичко“. Човек не може да знае всичко. Например ти можеш да имаш знанието на едно усещане, можеш да имаш знанието на едно влечение, можеш да имаш знанието на едно чувство, можеш да имаш знанието на един стремеж. В един усет какво можеш да добиеш; или в един стремеж, или в едно разбиране? Да допуснем, че вие виждате един автомобил, който се движи: какво сте разбрали? Вие сте видели нещо, но то още не е една реалност. Видял си един човек – какво си научил от него? Това е виждане, не е разбиране. Видиш една бучка захар – какво си разбрал? Като я вкусиш, тогава ще имаш една вкусова представа; другояче ще имаш само един зрителен усет, една зрителна представа.

Сега казваме, че Христос е проповядвал едно Учение. Аз говоря – ти слушаш това, но не усещаш нещата. Ти нямаш един опит, нямаш един усет вътре, нямаш едно влечение, едно чувство, един стремеж... Всички те трябва да се съединят в едно – и тогава се заражда у човек едно желание да се повдигне. Той иска да се повдигне, казва: „Аз искам да се повдигна“. Но това е стремежът на растенията. Растенията не се ли повдигат – кой човек има днес такъв ръст? Човек като се повдигне, като израсне 1,5–2 метра, казва: „Аз съм израснал“ – и става широк. А после иде някоя малка идея. Например казват: „Да имаме братство“. Но това трябва да бъде не само един усет, едно влечение, едно чувство или един стремеж, но всичките тия неща трябва да се съвоку-

пят. И после има много неща за живота, които ние чувстваме, но не можем да си ги изясним.

Някой път сте разтревожени нещо и не знаете къде е причината. Ти отдаваш причината на Иван, на Петко, на Стоян, на социалните условия и пр. Например сега изучават Софийското поле – то се повдига нагоре; от няколко години се е повдигнало с половин метър. Стара планина като отива на юг, като го натискат тия две планини, то полето между тях се повдига, няма накъде да се плъзга. Виждате, че всички къщи, здания и прочее отдолу се пропукват. Тротоарът като се направи, пропуква се. Представете си, че вие ще дойдете при едно налягане между две планини – Родопите и Стара планина – и ти ще се повдигаш нагоре, но това повдигане не зависи от теб, а друг те повдига. Представи си: хората те хвалят, че си бил умен, добър и пр. И ти се повдигнеш, но това не е твое, то е чуждо повдигане. Хората те повдигат – те те правят богат, дават ти пари – и ти се мислиш за нещо, но не си разбрал още живота. Някой път хората говорят за Любовта, но Любовта не се изучава така. Един момък е запалил чергата на една мома и вие казвате: „Влюбил се е“. Това е чужда любов. Утре умре жена ти и ти пак клюмнеш – и това не е твое, то е чуждо; това е една чужда тояга, на която си се подпирал. Счупва се тоягата и ти пак не можеш да ходиш. Или ходиш с патерица, вземат ти патерицата – и ти не можеш да ходиш.

Някой път вие се спирате върху това, какво мислят хората за вас. Хората са много практични: като дойдат при тебе, гледат дали имаш пари, или нямаш; здрав ли си, или си болен. Ако си здрав, онзи гледа какво може да стане от тебе – той те употребява за слуга. Ако другият е богат човек, а ти си умен, той ще те сложи за някой финансист в неговото предприятие, за някой агент. Ти си учител, учен си: държавата ще те хване да учиш децата. Но ти нямаш понятие как да им преподаваш някакво знание. Аз не казвам, че не знаем, но това, което знаем, е много малко. Учиш хората, ала съвременното учение аз го наричам копиране: копират картината на някой велик художник. Хубаво е това донякъде. (*Учителя показва картината на Христа в салона.*)

Ти виждаш Христа, но какво си разбрал от Него? Казваш: „Хубава е тая картина – угледен човек е, умен!“, но нямаш вътрешно чувстване. Няма една връзка между Христос и тебе, за да видиш Неговия ум, да видиш какво мисли Той, какво чувства! Или пък Любовта Му като мине покрай тебе, трябва да имаш усет, влечение, чувство, стремеж – и те да се превърнат в реалност.

Някой път дойде неразположение в живота и казваш: „Аз съм неразположен. Много ми е мъчно“. Ти си неразположен, понеже не си ял – нищо повече. Или не си разположен, понеже в дихателната ти система е влязло нещо чуждо и не дишаш както трябва. Ето два фактора, които могат да изменят разположението ти. Някой път казваш: „Има нещо лошо да се случва“. Нищо лошо няма да се случи – ще се промени атмосферното налягане или в атмосферата влиза повече влага, отколкото трябва. А ти веднага ставаш неразположен, казваш: „Не зная защо, криво ми е“. Аз гледам барометъра, сега правя научни изследвания. Някои хора са крайно неразположени, краката ги болят. Това е от времето, което се изменя, атмосферното налягане се променя. Заболят те зъби – и това може да е от атмосферното налягане. Имаш един отличен барометър в себе си. Болят те зъбите: или ще има сняг, или голям вятър, или дъжд, или мъгла ще има. Измени се това време, казваш: „Не ме болят зъбите!“.

Хубаво, има един човек, когото го болят зъбите, краката или ръката и той не знае как да ги поправи. Един шофьор, като се развали автомобилът му, си взема пособията, почва да работи и накарва автомобила си да тръгне. А представи си, че нищо не разбираш от автомобила и ще търсиш някой техник да ти го поправи. Ще минат 4 часа и още 2 – стават 6 часа. И време си загубил, и пари ще платиш, и ако си шофьор и караш хората, те ще останат недоволни от тебе. Аз разглеждам живота така: пътниците са хора, които имат автомобили: счупили са ги и всеки е загазил някъде. Ти казваш: „Еди-кои си идеи не ги разбирам“. Загазил е автомобилът ти! Има социални автомобили, има религиозни автомобили, има семейни автомобили, има приятелски автомобили, после има и автомобили на прогреса. Гледаш –

загазил е някой тук-таме, автомобилът му не върви. Пари няма, автомобилът му за парите е загазил някъде, не отива...

После ние искаме да проникнем в това – какво е искал Господ, като е създал света. Че ти трябва да развиеш едно ново сетиво: с тия пет сетива формално си животно! Даже в някои отношения животните знаят и чувстват толкова, колкото и човекът. Животните в някои отношения, когато ще се разваля времето, вече вземат мерки. Ако попиташ паяка, той нищо не знае за научните закони, но когато ще идва вятър, той почва да си удвоява паяжината, че като дойде вятърът, да не се къса. Гълъбите, когато ще се разваля времето, през зимата, когато времето ще стане много лошо, се стичат да вземат за два-три дена храна в гушите си. Като луди стават тогава всички, понеже времето ще се развали. Питам: кое е онова вътре, което ги кара да вземат мерките?

Та трябва за тия нови неща, които изменят живота, човек да развие едно ново сетиво. Има друго ново сетиво, от друг вид, което човек трябва да развие. Сега може да се говори за другия свят, нали? Сегашните хора казват, че това е празна работа. Човекът има пет сетива. Ако имаше шесто сетиво, той щеше да види, че това е реалност – ти щеше да видиш онзи свят! Това ново зрение е свързано с шестото сетиво. Много пъти ти можеш да знаеш неща, които стават на другия край на Земята – ще ги схващаш, както радиото ги схваща сега. Има някъде отдалече звуци – и ти ще ги слушаш оттук. Питам: как една антена ще схване тия звуци, а пък човекът, който минава за умен, не може да ги схване? Например когато говорят в Англия, ти да чуваш това оттук, да чуваш какво говорят в английския парламент... Казва някой: „То е невъзможно, глупави работи са това!“. А пък сега с радиото това се осъществява, но този звук още не е ясен, радиото не лови добре нещата.

Вие сега казвате: „Да имам пари да си купя едно радио“. Че животните преди нас имат радио – много насекоми имат отлични антени и схващат много добре работите! И то си носи радиото със себе си – където ходи, разбира. После те разбират и движението. Има насекоми, които хвърчат с бързина 1500 км/час. Човекът още не може това, той още не

е достигнал насекомите. Сега аеропланите могат да пътуват с бързина 500–600 километра, а пък насекомите – с бързина 1500 км. Ние за бързината не знаем още толкова, колкото знаят насекомите – значи сме дошли до $\frac{1}{3}$! Казвате, че надминаваме орлите, но те знаят по-малко от насекомите. Ние седим и се занимаваме с обикновените работи. Разказваме за другия свят и питаме: „Какво ли място ще заемем в другия свят?“. Един вол може да се запита какво място ще заеме, ако влезе в човешкия свят. Нали ще му дадат едно място, вие знаете какво място заемат воловете! Една котка като дойде в човешкия свят, мисли какво ли място ще вземе? Нали ще ѝ дадат едно място; знаете какво място заема една котка? Мислите ли, че тя ще заеме първостепенно място; или един кон, като влезе в човешкия свят, или една риба? И рибите са учени. Те казват: „Ако отидем при човещите, какво място ще заемем?“.

Някой казва: „Аз имам съобщение с другия свят!“. Радвам се всички вие да имате съобщение с другия свят, но какви са тия съобщения? Мнозина имат лъжливи понятия. Някой казва: „Аз видях Господа!“. Питам го: „Как Го видя?“ „Като един старец с брада, с бяла дреха!“ „Видял си Господа, хубаво! Е, какво ти каза Господ?“ „Нищо не ми каза“. Ти си видял, но не си почувствал. Бог трябва да ти говори. И какво ще ти говори? Ти мислиш, ще ти каже, че ще се оправят твоите работи. Не е така, Бог няма да им каже, че нещата ще се оправят! Ако някога Господ дойде да говори на хората, ще им каже: „Трябва да мислите добре!“. Т.е. ти трябва да имаш един усет, влечение, чувство и стремеж. И всичките тия четири неща като ги сложиш на работа, тогава ще мислиш. И ще каже Бог: „Когато дойдат лошите условия в живота, трябва да мислите“.

Бог е дал страданията на хората, дал им е и живот. Под думата *живот* разбирам една съвкупност на всички противоречия, които съществуват от паметивека – това е животът. Ти искаш да ядеш, казваш: „Да изям оная кокошка, че после да пия малко винце“. Ти нямаш една идея, но щом се наядеш много добре, ще ти стане тежко и ще престанеш да мислиш. Ще дойде един упадък, ще забравиш да мислиш.

Два-три часа ще почакаш и като се събудиш, тогава ще започнеш да мислиш. Какво ще мислиш? Най-първо ще мислиш: „Много съм ял“; после ще кажеш: „Препих малко и сънят ми не беше добър“. Хубаво: ядеш, лягаш, спиш, сънят ти не е добър; после станеш, окръжаващите хора не са това, което ти мислиш. И най-после казваш: „Чакай да се помоля“. Викаш сега Господа, че Той е едно толкова разумно същество! Ти викаш като едно дете, което кряска и плаче. Какво ще те слуша Господ?! Той казва: „Дайте на това дете една круша и две ябълки. Дайте му малко злато, да си поиграе!“; или: „Дайте му една картина, да се позалъже!“; или: „Дайте му едно перо, да се позалъже малко!“. И ти пишеш, дращиш поезия: „О, възлюблена моя! Като те видях, придобих всичкото щастие! Ти си светлина за мен!“. Че това е възможно, не отричам – може да е светлина, но там има една лъжлива светлина. Свети ти тая мома, но утре тя ще отиде на друго място, а ти ще останеш в тъмнина. И тогава ще кажеш: „Сега, възлюблена моя, ти като изчезна, в мен дойде тъмнина“.

Вземете сега Любовта. Що е Любов? Вземете един християнин, един православен. Той казва: „Онзи е еретик!“. По какво личи, че той е еретик, отде го знае онзи? Той казва, че онзи е безбожник. В какво седи безбожието? Този човек е светски, но е здрав, пари има, децата му са здрави, а пък ти си набожен и боледуващ, децата ти умират, жена ти ходи в безпътица. И онзи казва: „Аз вярвам в Бога“. Че какво верувам е това, което не може да изправи един живот! Ние искаме една вяра, която да изправи живота. Не външно трябва да изправи живота, но вътрешно да го изправи. Трябва да знаеш защо стават нещата и къде са причините. Аз съм богат. Дойде някой човек, който ме мрази. Аз го викам, потупвам го по гърба и му давам една кесия. Той си отива и има вече добро мнение за мен. Ти ще кажеш: „Той го е подкупил!“. Че когато вие хвърлите хляб на кучетата, не ги ли подкупвате? Когато един слуга работи и вие му давате пари, не го ли подкупвате с пари?

Кажете ми сега, къде функционира Любовта както трябва? Ти казваш: „Работникът работи с любов, от любов

работи“. Работи от любов, но ти ще увеличиш заплатата му със 100, 200, 300 лева, тогава има любов. Хубаво, достигнали ли сме до онова положение, да имаме една каса, та работникът, след като е работил, да има това съзнание, това разбиране на живота – да отиде до касата и да вземе колкото има нужда? Да кажем, че при сегашните условия една каса е пълна със злато, има няколко милиона. Работникът е работил и ти му кажеш: „Вземи си от касата. Аз те оцених как можеш да работиш и какво можеш да работиш. Ти сега оцени работата си, вземи си колкото искаш, колкото оценяваш труда си!“. Представете си, че сложим такъв един ред. Колко ще вземе той, като му дадеш ключовете от касата? И като работят 100 души работници, след една година какво ще остане от касата, ако те си вземат сами, като сами оценяват труда си?

Аз съм правил този опит – на всинца ви съм дал абсолютна свобода. Аз съм давал ключовете и казвам: „Вземете!“ – и вие вземате. И гледам, че има караници. За какво са караниците? Не можете да се споразумеете помежду си. Един дойде и разправя за другите: „Онзи е взел повече от касата“. Някой взема от касата повече, отколкото трябва. Той се е похвалил някъде и сега казват: „Той взема на час по хиляда лева“; а пък друг е взел 2000 лева. Вие питате: „Защо не оправяш тая работа?“. Какво има аз да я оправям? Че работата е толкова проста – не вземайте повече, отколкото ви трябва! Аз го пращам да донесе нещо, а пък той не взема колкото му трябва, а взема 5–6 хляба и ги носи. Казват ми: „Кажи му!“. Това не е моя работа. Ако аз отивам за себе си, си казвам: „Вземи си хляб, колкото ти трябва“. И все някой ме пита: „Защо си толкоз будала? Ами за утре?“. Ти живееш само за един ден – вземи само за един ден.

Представете си, че сте от едnodневните насекоми. Ти казваш: „Как така, аз не съм насекомо!“. Ти не мислиш, насекомите имат повече вяра от тебе! Една пеперуда, като отиде при един цвят, има достатъчно вяра. Тя ще се наяде хубаво, ще си отиде и ще каже: „Добър е Господ!“; а пък ти казваш: „Да се осигурим!“. Разбирам да се осигурим, когато няма Господ, Който да регулира нещата. Аз говоря от Божие

гледнище: Той е оценил труда и работата ни и ни е оставил всеки да вземе колкото иска. Тогава всички вие страдате от многото вземане: затрупали сте се с желания и с какво ли не. Един мъж не се задоволява с една жена. Бог му казва: „На теб ти трябва само една жена“, а пък той е взел една жена, че две, че три, че четири. Еврейският цар Соломон имаше 300 жени и 700 наложници, а даже бяха и повече. Разбирам да има поне за всеки ден по една жена – 365.

Слабата страна на мъжа е това – многото жени. Тия жени като влязат в него, объркат го. На този умен човек, на когото Бог даде толкова много знания, жените объркаха ума му и съсипаха еврейското царство. И досега евреите не могат да дойдат на себе си от мъдростта на Соломон. Учен човек е бил той, опитал е... Искал е да опита винцето и го е опитал, опитал е и парите, и богатството, и всичко – и най-после е заключил: „Суета на суетите, всичко е суета!“. Завършил е своята философия без никакво заключение. Соломон казва: „Всичко е празна работа“. Това не е така. Защо беше празна? Понеже в големия труд ти се изтощаваш и тогава го няма благото. Ако сте умни, благото седи в малкото. Микроскопическото благо ще ти донесе всичкото щастие; а пък онова благо, което е колкото Земята, ще ти донесе най-големите нещастия.

Представете си, че имате една жена грозотия, много грозна – и никой не ѝ обръща внимание. Кой както те срещне, ще каже: „Отде я намери, нямаше ли по-хубава? Тая грозотия човек не смее да я погледне!“. Но представете си, че тая жена е толкова благородна, гледа си работата – дрехите и всичко ти свършва добре, разбира добре работите. Тебе те мъчи обаче защо жена ти не е красива. Друг се е оженил за някоя красива, но тя не готви, не шие, не се занимава с него, а само се конти и ходи да търси други мъже. Аз говоря за неща, които са реални. Ти се мъчиш и сега – защо? Тя ходи и търси други мъже. Какво има в това? Сега ето я философията: какво има, като гледа другите мъже? Най-после тебе това те шокира. Оная беше добра в сърцето, но умът ѝ не е красив. Това е най-малкото благо – Господ ти е дал най-малкото благо.

Когато искаш да имаш една красива жена, как ще станеш щастлив? Ти тогава трябва да научиш това изкуство – да влизаш вътре в жена си, та тя да не търси някой друг отвън. Ти ще станеш един дух, да влезеш вътре в нея – и като ходи тя някъде, в някое опасно място, ще ѝ казваш: „Пази се!“. И като мине през някъде и погледне този мъж, онзи мъж, ще ѝ казваш: „Пази се от този и от онзи мъж“. И вечерта като се върне, ще ти разкаже; но тя да не знае за това. Какво има да я подозираш – че нали ти си бил с нея! А пък сега не можеш да влезеш в жена си и казваш: „Къде ходиш да хойкаш?“. Тя ще ти каже: „Там, гдето и ти хойкаш!“. Жената ще му рече: „Много жени гледаш“, той ще ѝ отговори: „И ти много мъже гледаш“. Какво има в гледането, вие сте чудни! Важно е не какво гледа човек, но какво усеща вътре в себе си: в този усет, в това влечение, в това чувстване и в този стремеж е важното! Ако Господ ти е дал нещо в минимална доза, в това е твоето щастие. Една сестра ми разправяше за захарина, правила е опити, когато била учителка. И като вкусила захарин, 24 часа все нещо ѝ горчало. А пък захаринът е 700 пъти по-сладък от захарта, но все ѝ горчало. Тя казваше: „Не мога да се освободя от горчивината“. Как става сега така – сладкото да произвежда горчивина? Вашият живот е горчив, понеже много сладко сте яли.

Някой е убил един човек, после е убил втори, трети, четвърти; седем, сто души е убил. Ти си взел живота на тия сто души... Защо страдаш сега? Тия сто души, които си убил, са влезли вътре в тебе, искат да работят вътре в теб. Те ще те разпънат и ти ще кажеш: „Защо убих този човек?“. Той те разпъва, защото е влязъл вътре в теб и ти не можеш да му дадеш място. Като навлязат тия сто души в тебе, те ти влияят. Нека кажем, че са десет души. Най-първо ти беше сам, никого не беше убил, и имаше стремеж само към една жена. Една обичаше и като влязоха сега в теб тия десет души, които си убил, и те имат стремеж за жени. Един от тях обича една жена и ти казва: „Я дръж нея!“. Ти я хванеш, но той се ползва от нея. Тъкмо се освободиш от единия, дойде друг и ти казва: „Тая дръж!“. Ти я държиш, но той се ползва – и десет души квартиранти живеят в теб.

Аз казвам: вземете грижа за квартирантите си, които са влезли във вас! Гледам, че имате в себе си по 10, 15, 20 квартиранти. Квартирантите се ритат, а вие казвате: „Еди-кой си се карат“. Сложете закон на болните, поставете ред и порядък. Хубаво е да имате квартиранти, поне стаите ви няма да бъдат празни и ще имате приходи. Но тия квартиранти, след като ви донесат приходи за кесията, ще ви направят някаква много по-голяма пакост. Тук живееха наши приятели, в зданието на Малинов. Като дойдоха, поискаха от мен за малко една електрическа печка. После се оплакваше тая жена, че цяла година пускали електричеството по 5–6–7 часа и се набрали 1500 лева. И тая жена си състави много лошо мнение за тях – 1500 лева! Тя ми каза: „Защо не си горял малко по-малко?“. За една година 1500 лева за електричество! Казвам сега: като дадат свобода на хората, тая свобода те не я използват разумно. Не са много нещо 1500 лева в дадения случай, но ако всеки един за 2–3 месеца харчи 1500 лева само за гориво, какво ще стане? Някои ще спечелят, но вие ще изгубите.

Какво трябва да се направи сега? Онзи е сложил електрически часовник, който отбелязва колко горят. Предста-ви си, че си умен човек и прекъсваш този ток, та часовникът да не показва колко си похарчил. Аз имах един интересен случай на *Опълченска* 66³. Там бяха турили един часовник да се види колко горят аз. Дойде чиновникът, за да види колко е отбелязано, че горят. Той видя, че часовникът показва 165 за един месец. Втория месец часовникът показва на същото място, т.е. пак 165; третия месец пак същото – 165. Той се чуди какво е и си казва: „Никак не гори този човек“. Някой път само много малко се завърти часовникът, само 2–3 части. А пък то на часовника му се счупило едно колелце и не се движи; 4–5 месеца минаха така. Той ме пита: „Ти не гориш ли електричество?“. Казвам му: „Горят, как не!“. Най-после му рекох: „Вижте да не би във вашия часовник да е станало нещо!“. В долния етаж употребяват електричество и долният електромер се върти, а пък тук 4–5 месеца нищо не показва. Пък аз употребявам горе електричество, някой път цяла нощ горят. Аз му говоря: „Вижте, господине, аз по-

дозирам вашия часовник. Той не показва право“. След като го изследвах, смених часовника, турих друг. Казах му сега: „За 4–5 месеца не съм плащал. Какво да платя?“. Той ми казва: „Не знам колко си горил. Нека да мине сега!“ – не знае колко да сложи. Стават такива работи.

Същото нещо става и в твоя вътрешен живот и ти не можеш да мислиш – Божественият часовник се е развалил някъде. Ще повикаш да поправят ума ти. А човешкото сърце не се ли разваля? Може да се развали сърцето ти... Дойде някой и ти не можеш да го търпиш. Защо не можеш да търпиш? По простата причина, че и единият е натоварен, и другият е натоварен. Уморени сте, търсите някое място да си починете. И като се съберат двамата, и двамата не са разположени – и ще се сблъскат. Всеки иска да тури товара на другия. Не, не може така! Ще намериш някой човек, който няма никакъв товар на гърба си, и ще му кажеш: „Можеш ли да ми помогнеш? Половината от това, което нося на гърба си, ще ти го дам“. Това е Божественото: дай половината от товара. Хора, които не се обичат, много имат; а пък при хора, които се обичат, единият има много, а пък другият няма нищо.

Такъв е законът: само двама души, които не са еднакво богати, могат да се обичат; само двама души, които не са еднакво добри, могат да се обичат. Вие ще ме разберете криво... Има една доброта, която няма никакви материални блага. Да ви изясня сега как разбирам нещата. Имате една богата почва, в нея има скрити големи богатства, но тя сама по себе си нищо не дава. И ако тая почва я посееш с жито, ще даде изобилно. Но ако я сееш много, почвата се изтощава и нищо няма да дава. По-малко ще изваждаш! Когато имаш един богат приятел, по-малко вземай, защото ако вземаш много, той ще изгуби доверие в теб.

Все-таки трябва да има някой да те обича. Какво значи да те обича? В онзи човек, който трябва да те обича, ще посееш нещо. Ти си беден човек. Разгледайте работата малко по-научно. Да кажем, че си богат човек – богат с пари, със знания и пр. Ти си една почва. А този, бедният човек, няма нищо, но той трябва да знае да посее нещо в тебе. Като

отиваш при един богат човек, изори нивата и я посеи. Не питай почвата: „Да те изора ли, или не?“. Тури си ралото, изори я и я посеи – и тя ще ти даде това, което искаш. Ти като отидеш при един много богат и добър човек, посеи го, посеи нещо в него. Та сега някои от вас трябва да се изорете и да се посееете, за да дадете. Богати сте – трябва да дадете нещо и вие. А пък някои от вас трябва да орете, трябва да работите. Ти казваш: „Ние сме бедни“. Ти, бедният човек, си способен да работиш – посеи! Като отиваш между хората, изучавай ги. Като проучиш всеки един човек, ще знаеш какво да направиш. Ако се проучвате, ще знаете какво да правите. Някой път, за да дойдете в съгласие, трябва да се приложи един закон. Аз разбирам този закон.

Сега, както сте наредени по този начин тук, в салона, все ще има спорове. Ако един ден аз ви наредя, който дойде, ще каже: „Ангели са тия хора“. А сега седи някой до тебе и ти си недоволен от него – той има повече и иска да ти сложи. Трябва да се постави при тебе някой бедняк, та да ти е приятно, че е дошъл. А така дойде някой, който знае повече: той много знае и ти не можеш да му говориш. Речеш да му говориш, а той ти казва: „Чакай, чакай да ти кажа!“. А като дойде някой, който не знае и е способен да възприема, ти му кажеш нещо и той слуша – и на тебе ти е приятно да му говориш. Ако пък седнеш при някой учен човек да му разправяш, той каже: „Чакай да ти кажа, ти не знаеш нищо!“. Ти му казваш: „Чакай да ти кажа!“, а той също ти казва: „Чакай да ти кажа!“. И му разказваш своята опитност.

Разказвай своята опитност на ония, които са готови да те слушат и да я приложат. Аз ви проповядвам сега и следя мислите ви. Някой казва: „То Учителя не го е проверил това нещо. Говори нещо за женитба, а той не се е женил. Жена е това!“. Че какво разбирате вие под думата *жена*? Аз имам много по-големи главоболия от неженените жени, отколкото вие от женените. Че неженената жена създава 10 пъти по-големи главоболия, отколкото женената. Това са вътрешни неща. Казва някой: „Ти не си женен“. По-опасна работа е да имаш работа с неженени. Това са връзки, отношения. Казва се: „Онова, което Бог е съчетал“. Бог е съчетал

хората. Ти не можеш да избегнеш закона на Любовта, не можеш да избегнеш закона на Вярата, не можеш да избегнеш живота в неговия стремеж, не можеш да избегнеш яденето. Ще ядеш нещо – от яденето не можеш да се избавиш. Как ще се избавиш от яденето, как ще се избавиш от дишането?

Какви трябва да бъдат сега вашите разбирания; какви трябва да бъдат разбиранията на един мъж, като види една жена? Истинските възгледи на всинца ви трябва да са тия: като видиш една жена, ти трябва да влезеш вътре в нея, а не тя да живее в теб. Ти ще живееш в нея: тя да не те вижда отвън, а ти да бъдеш отвътре. Ако искаш човек да бъдеш, ще живееш в нея – тя да не те вижда отвън. Това е морал сега! Ако не приложиш това, ще имаш криво понятие за живота. Ти ще бъдеш вътре в жена си – в оная, която обичаш, за да разполагаш с нейните богатства, а не отвън. Щом ти си вътре, а тя е отвън, никакво зло не може да стане в света. При един извор никакво престъпление не може да стане. Изворът не може да открадне, изворът не се и краде, но една щерна се обира. Едно шише се обира – нищо повече! И тогава трябва да се знае: в самата реалност на живота никакво престъпление не можеш да направиш. В една щерна можеш да направиш престъпление, в едно шише можеш да направиш престъпление, но при извора – никога. Може ли един милиардер да има желание да краде, да обере един беден човек? Това е невъзможно. И даже ако види, че някой е взел нещо от него, той ще каже: „Няма нищо“. Но ако вземеш един лев от онзи, който има 5–10 лева, той ще направи въпрос.

Ще ви кажа един случай, който ми разправяше един познат; не зная колко е верен. Изгубва му се една вещ. Той си казва така: „Слушайте, не си играйте, турете вещта на мястото ѝ. Не си играйте с мене“. И отива право там и намира вещта. Той казва: „Ходил бях много пъти на това място, нямаше я!“. И казва още: „Сега някое ножче се изгуби, пари се изгубят. Аз казвам: „Турете ги на мястото!“ – и ида и ги намеря там“.

Някой път хората са сомнамбули. Аз съм гледал някои хора, наблюдавал съм ги. Дойде такъв като сомнамбул, влезе вкъщи – вратата е отворена, взема парите и излиза, но не

може да ги употреби. И след това видиш – пак вземе парите и пак отиде в къщата да ги сложи там, отдето ги е взел. Та някои кражби стават несъзнателно. Нали съм ви казвал за един пример в Америка. Един религиозен човек излиза от съживително събрание. Един банкерин, който брои торбите си с пари, забравя една торба на прозореца. Бедният като минава, вижда златото и казва: „Бог е промислил за мен!“. И той задига оставената от богатия торба, носи я вкъщи. Жена му го пита откъде е тая торба. Той казва: „Господ промисли и за мен“. И всички вкъщи се радват, казват: „Да благодарим на Бога!“. Оставят кесията, а той иска да се моли. Рече да се моли – кесията седи между него и Бога. И молитвата отива до кесията.

Той казва на жена си: „Да благодарим на Бога, че ни удостои с това богатство“. И молитвата им пак отива до кесията и се връща назад. И казва човекът: „Чакай, днес не минава молитвата ми – утре!“. На другия ден става пак същото. Той казва: „Жено, това благо не е за нас. Връзките между нас и Господа почнаха да се късат – не ни слуша Той“. И отива при богатия и му разправя: „Минавах нощес и взех това богатство. Мислех, че то е едно благо, но сега виждам, че ще си изгубя религията и вярата. Връзките между мен и Бога са по-важни. Вземи си го, това богатство е за тебе“. И тогава богатият човек почнал да праща на този беден всеки месец по малко, да му услужва: по 200–300–400 лева. Ще му дойдат по малко, отнякъде все му идват. Това малко благо струва повече, отколкото кесията, която е задигнал.

Сега ви говоря някой път, че и без пари може. На когото съм проповядвал, той като приеме моето Учение, накрая все казва: „Все си е хубаво човек да има малко парици“. Тогава аз казвам: „Не отричам. Аз обичам онова богатство, което върви подир мен“. Ще се обърна и ще го питам: „Какво търсиш?“. То ще ми рече: „Искам да видя къде живееш!“. Парите идват да видят къде живея и казват: „Харесваме това място, искаме да останем тук. И каквото имаме, то е на твое разположение...“. Че парите са една привлекателна жена. Ти имаш една красива жена – и почваш да виждаш, че я наобикалят, че минават край нея, писма ѝ пишат по пощата.

И всички обръщат внимание не на теб, но на тая красива жена, която е дошла. Дойде една нова идея в тебе, дойде едно ново чувство, но хората разбират за това и почват да те наобикалят. Не съжалявай! Една мома не трябва да съжалява, че я обикалят, че подире ѝ вървят 10–20–30 момци. Една грозна мома също не трябва да съжалява, че е грозна. Някой като я види, плюе на земята и си замина. Какво е по-хубаво – да плюе на земята или да ти пише любовни писма? Че мъж ти ще те хване – как ще се оправдаваш пред него?

Сега искам да направите едно съчетание с вашия духовен живот. Какво е по-хубаво – да плюе някой на земята, че си грозотия, или мъжът ти да хване едно любовно писмо? Аз казвам: нито плюенето на земята е добро, нито писма! Но питам: при сегашните противоречия кое е по-хубаво? Според Божественото, според закона на абсолютната свобода, както сте пратени на Земята, животът седи другояче. В ангелския свят животът седи другояче, но аз говоря за противоречията на Земята. Всеки един от вас е пратен на Земята и каквото и да му се случи, трябва да го приеме. Много работи ще дойдат в твоя живот, които не обичаш, но те ще дойдат, не можеш да се избавиш. Противоречията ще дойдат, най-лошите противоречия: разбирайте ги! Да кажем, че един млад момък е дошъл сега тук. Подир него тръгнат 2–3–4 моми, всички се увличат. Какво трябва да прави той? Най-първо той не трябва да ги подозира. Те могат да се признават в любов – имат право да изкажат любовта си. Те ще му кажат: „Обичам те!“. Той ще им отговори: „Много се радвам, че изпълнявате Божия закон“. Те ще рекат: „Искаме да те прегърнем!“. Той ще отговори на всяка: „Радвам се, че искаш да ме прегърнеш!“.

Че кой не ви прегръща – въздухът не те ли прегръща? Но знайте, че това, което ви прегръща, е друго – има една друга реалност. Рибите не се нуждаят от вода, а живеят в нея. Те търсят това, което го няма във водата. Това, което имаш и в което живееш, не е това, което ти търсиш, то е едно условие за теб. А пък онова, което трябва да добиеш и което търсиш, то е извън тебе. Ти можеш да живееш в Бога, но този Господ не е Онзи, Когото търсиш: ти трябва

да намериш друг някой Господ, Който не е в тая среда. Ти търсиш нещо, но онова, Реалното, което търсиш, трябва да е извън средата, в която живееш. Ние, хората, живеем във въздуха, но нашето благо не е във въздуха. Нашето благо, към което се стремим, това е етерът. Ние ще образуваме нови органи и един ден ще живеем по-добре. Както рибите станаха хора и живеят във въздуха, така и хората трябва да станат светии и да живеят в етера. По-малко престъпления ще има тогава.

Питам сега: откъде произтичат престъпленията? Престъпленията произтичат от следния факт: вие не сте мислили досега по това. Има един прост закон: едно престъпление става, когато Бог не е в нас. Всякога тогава ще стане престъпление; а щом Бог е у нас, никакво престъпление не може да стане. Дойде някой и казва: „Съгреших“. Но тогава Господ не е бил в тебе. Обидил си някого – не е бил Господ в тебе. Щом Господ е у тебе, ти не можеш да обидиш никого, тогава в теб има разположение. Обидиш някого – тогава ще работиш Бог да влезе да живее в теб. Ако Бог не живее в нас, ние не можем да се избавим от противоречията. Ева не можа да се избави от тях, понеже Бог не беше с нея. И Адам съгреши, понеже Бог не беше с него. Писанието казва, че когато са съгрешили, те чули тогава, че Господ е дошъл отнякъде и е казал: „Адаме!“. Търсел ги е Господ – Той не е бил там, когато те са съгрешили.

Ти не можеш да бъдеш учен, ако Бог не е с тебе – тогава ще се заблудиш в знанието. В Любовта е същото: във всичко, каквото вършиш, ако Бог не е с тебе, ти ще се заблудиш. Тогава как ще познаеш, че не си в заблудение? Когато разбереш своя живот и почнеш по-малко да грешиш; когато почнеш право да мислиш, право да чувстваш, когато имаш прави усети, прави влечения, прави чувствания и прави стремежи. Това изведнъж няма да дойде, а постепенно. Ще те вика Господ: „Адаме! Иване, Иванчо!“, ще дойде вечерно време. Ти ще Му кажеш: „Господи!“. Няма да се извиняваш, а ще се изповядаш! Всяка вечер Господ ще те вика и ти като Го видиш, ще излезеш. Няма да кажеш: „Гол съм!“; няма да кажеш: „Нямах знание!“, а ще речеш: „Направих голяма

грешка. Много съжалявам и искам да я изправа сега. Само с мен не постъпвай така, както с Адам постъпи. Ти си направил всичко добро, но аз не разбрах Твоя закон. Сега го разбирам добре. И тая жена, която ми даде, е много добра, но аз не я разбрах“. Като кажеш така, Господ няма да те изпъди от Рая.

Жената върши същите погрешки, тя казва: „Защо Господ ми даде този мъж?“. А мъжът казва: „Защо Господ ми даде тая жена? Тези деца защо ми даде?“. Тогава ще излезеш навън от Рая, нищо повече! И тогава за твоето поправление ще минат 8000 години, докато дойде твоят Спасител да се роди на Земята – помни това! Ти можеш да кажеш: „Ама можеш ли да ми го докажеш?“. Ти ще го опиташ, няма какво да доказвам. Тия неща не се доказват, те се опитват – опитът ще докаже, че е вярно. Сега вие казвате: „Христос едно време пострада! Горкият!“. Ти цял ден ходиш като християнин – този критикуваш, онзи критикуваш. Дойде Христос и похлопа, а ти казваш: „Не съм разположен, елате друг път“. И Той похлопа и си замине. Приел си някое ново Учение – пак Христос е похлопал на сърцето ти. Ти казваш: „Сега съм много зает. Ела, когато се поуредят работите ми!“. Кога ще се поуредят работите ви? Когато си турите патериците.

Сега казват: „Обърнах някого“. В Америка има християни, които вярват само в такова обръщане; те казват: „Ние вярваме в едно обръщане, в което кесиите се обръщат и всичко, каквото човек има, се обръща. Това, което не се обръща, ние в него не вярваме“. Когато един християнин се обърне, но кесията му не се обърне, аз не вярвам в такъв християнин. И в усетите си, и във влеченията си, и в чувстванията си – във всичко трябва да се обърнеш, всичко това трябва да се опразни. Ако обърнеш някой човек към Бога, той трябва да се изпразни. Щом го обърнеш, ще му извадиш от кесията парите и всичко – така се обръща! И ако той няма тая вяра в тебе, не се е обърнал.

Сега не вземайте това буквално. Ти ще опиташ това, ще станеш един праведник – и Божественият Дух ще дойде, Бог ще дойде и ще направи този опит с тебе. Какво има да се плашиш там, гдето е Бог! Страхът винаги произтича от

дявола. Дяволът в света е мъжки и женски, той е лошото същество. В жените влиза мъжкият дявол, в мъжете влиза женският дявол. Не пушай женския дявол в себе си, нищо повече! Едно безразборно желание, което влиза в душата ти, не ти е потребно. Този женски дявол като влезе в мъжа, всичките му работи ще тръгнат назад. И с доброто е същото: в мъжа щом влезе женското добро, всичките му работи ще тръгнат напред. А щом влезе мъжкото добро, всичките ти работи ще тръгнат напред и в човека ще се роди нормален вътрешен живот, а ти няма да имаш смущение в душата си.

Ние като завършим гимнастическите упражнения, казваме тая молитва: „Да пребъде Божият мир и да изгрее Божията радост и Божието веселие в нашите души!“. Че като дойде Божият мир в моята душа, това е благо, което аз търся! Искам да го разберете така. Понеже всички ме запитват, казват: „Да ни се даде нещо!“, ето, аз ви давам един метод. Някои от вас имате възгледи и казват: „Еди-кой си така мисли!“. Когато дойдете до това разбиране, вие оставете хората да мислят, както си искат. Не се месете в Божиите работи, за които нищо не знаете, не давайте ум на Господа! Казваш: „Господ да беше направил така света“. Че как да го направи?

Търсете Господа, търсете сега как да се подмладите! Вие сте сиромаси – търсете как да забогатеете, намерете основата на богатството. Някой се оплаква, идва при мен и иска. Ще му дам 100 лева, а той казва: „Малко са!“. На друг дам 200 лева, пак казва: „Малко са!“. Научете се вечерта, като си лягате, да казвате: „Добър е Господ!“. И като станеш сутринта, да намериш 200 лева; на другата сутрин пак намериш 200 лева. Втория път кой ги е сложил? На третата сутрин пак 200 лева, все по 200 лева... Представете си, че дрехи нямате – и станете сутринта, а дрехите са окачени в стаята; хляб и всички работи са дошли. Ти ще кажеш: „Възможно ли е това?“. Възможно е, има хора, за които е възможно; но при тия разбирания, които имате, при тези научни и религиозни вярвания, това никога няма да бъде! Вие ще се освободите – тогава всичко може да стане по този начин. Има закон, който действа: ако вие живеете добре и служите на Господа с всичкото си сърце, това ще стане!

Ще имате пълна вяра, без вяра не може да се угоди на Бога! В света Бог живее във всички хора. Той на някой богат човек ще му внуши мисълта и онзи ще дойде при теб, ще влезе в дома ти – и като погледне децата ти, ще схване какво ви е нужно и ще ви изпрати. Утре ще дойде друг богат човек – и той ще влезе и без да му кажете нещо, ще рече: „Този човек заслужава да му помогна!“. Че те са Божии служители, Бог праша от невидимия свят Своите духове. Той изобилно праша жито на земеделеца; на Него се дължи това, че раждат кравите им; богатствата дава, добрите условия и здравето – всичко иде от Бога! Та занимавайте се с тая нова идея. Вие чакате да се оправи светът. В света има нещо, което ще се оправи, оправянето ще дойде един ден.

За тия хора обаче, които не искат да слушат, иде един Божествен ден, в който всичко ще бъде тъмно. И Месечината, и Слънцето – всичко ще потъмнее и ще има такъв мрак, че хората едни други няма да могат да се виждат. Няма да знаят къде е изток и запад, мрак ще бъде! И хляб няма да има, и вода няма да има... Ще има вода, но няма да могат да я пият; хляб ще има, но няма да могат да го ядат; въздух ще има, но няма да могат да го дишат. Когато някой човек умре, той се намира в такова положение: лишат го от тялото и му дадат всички материални блага. Той има всички материални блага, но не може да ги получава. Един американец пише писмо от онзи свят и казва: „Има наредени маси с най-хубаво ядене. Ти отиваш към масата, а тя върви, оттегля се. Имаш кон и искаш да се качиш на него – хванеш го, но не можеш да се качиш. Имаш слабост, някое желание за нещо: отиваш към него и то бяга, оттегля се. Цял ден вървиш и не можеш да го пипнеш“. Това го наричат танталовщина, то е нещастieto, което мъчи хората сега. Ние се мъчим за неща, които желаем и не можем да постигнем.

Сега можете да ми кажете така: „Да се научим да се молим!“. Аз ви уча на най-хубавото: научете се да любите Господа! Това е Любовта! Някой път ви давам пример. Аз имам котка, при мен идват и други котки. Към животните нямам голямо разположение; но те, тъй както ги гледам, и лъжат, и крадат, и лицемерят. Още като дойде котката, аз

я виждам. Като дойде, тя ме познава: аз понякога ще взема хляб и ще туря нещо отгоре, а тя ще излезе вън и ще ѝ го дам. Някой казва, че се занимавам с котки. Не, съвсем друга идея имам. Когато искам да укротя един човек, аз го виждам от кой тип е. Ако е от котешки тип, тогава ще намеря една котка и ще окажа всичките си услуги към нея, ще я понахраня хубаво – и този човек ще е разположен към мене. Някой човек дойде – и той е от котешкия тип, и той ще бъде доволен. Ако аз се отнасям лошо към котката, този човек ще бъде неразположен. Ако вие се отнасяте добре с децата му, той ще бъде доволен – тая котка е негово дете. Аз като се отнасям добре с котката, мед му пада на сърцето – котката и той са едно и също нещо.

Вие казвате: „От котешки тип ли е човекът?“. Ами нали Йаков⁴, избраника, Бог го нарече червей. Това нищо не значи! Този червей като го видиш, трябва да ти стане приятно, да го сложиш някъде. Някой път аз взема една муха, извадя я навън, направя ѝ една услуга. В малките работи ще приложиш! Че Бог като създаде света, напразно не го създаде – Той е мислил. Бог като създава едно животно на Земята, е мислил – то е проявление на нещо. Бог се е интересувал, като е създавал растенията и другите работи. Изучавайте живота – в една котка има какво да учите! Тя като дойде, ще се поглади и ще почне да си прави тоалета. Ще оближе гърба си, после ще се обърне отдолу да чисти, ще си оближе краката. Какво показва това? Като чисти краката си, тя казва: „Добър трябва да бъдеш!“. Чисти си предните крака и с това казва: „Справедлив трябва да бъдеш!“. После си чисти очите с краката и с това казва: „Добре трябва да гледаш“. Чисти си ухото и с това казва: „Добре трябва да слушаш“. И аз разбирам – тя ми чете лекции. Всичко очиства и аз разбирам. Тогава ѝ намажа хляб: тя е професор и ми е чела лекция. Намажа ѝ хляб – тя си излезе и си замина. Когато дойде един приятел, който е от котешки тип, и седне в къщата ви, вие вижте какво ще направи той. Ще вземете урок от него.

Та ви казвам: сега ако ме слушате по закона на Любовта, вие ще разберете работите. В Любовта всички неща имат

смисъл, в Мъдростта всички неща имат смисъл, и в Истината всички неща имат смисъл. Вън от Бога е безсмислието на живота: там е адът, там е нещастieto, там е неразборията. И трябва да се стремим Бог да дойде да живее в нас. Ако не е Бог в теб, и да искаш да направиш добро, не знаеш как. Като дойде някой човек, изисква се голяма прозорливост, за да разбереш от какво има нужда. Той има едно потайно желание, има нещо, от което се нуждае – и ако го намериш, то е важното сега. Една твоя дума може да го огорчи, един твой поглед може да го огорчи. Ако нямаш прозорливост, ти няма да знаеш как да постъпиш. Като дойде той, ти можеш да го погледнеш така мило, че още като влезе, да му се отвори сърцето.

Не е лесно човек да бъде в пълния смисъл човек! Това не е в свиването на очите, но важно е съзнанието в дадения случай. Като видя някой беден човек, аз внимавам моето съзнание да има правилно отношение към него, а не да попитам: „Този човек откъде е?“. Казвам: „Това е един човек, когото Бог праща при мене“. На библейски език казано: този беден човек Бог го праща при мен, за да ме опита какво зная и как ще постъпя. И като го видя, аз казвам: „Божи пратеник е той!“. Той не знае това, но аз го знам. И казвам: „Заповядайте, влезте, седнете!“ – и почвам да се разговарям с него. А иде някой, когото дяволът е изпратил – и той иска да ме изпита. Той е богат, учен. Тогава, като го видя, аз си свия веждите, навъся се и му казвам: „Ще кажеш на вашия господар, че тук лъжи не минават. Това беше едно време. Едно време вашият род много е страдал“.

Отче наш

Това е Учението: ще се навъсите, като видите дявола, ще си свиете веждите; а пък като видите доброто, ще се поусмихнете.

4. лекция, 14 октомври 1936 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ИЗЯСНЕНИЯ

Добрата молитва

Кажете резюмето от миналата лекция. (*Един брат каза кои са основните мисли на миналата лекция.*) Коя е съществена мисъл в резюмето? Различаването на усет, влечение, чувство и стремеж. Имате ли някоя зададена тема? (*Не.*)

Задайте един въпрос. Вие по някой път искате да разбирате нещата. Да допуснем сега, че имате противоречие в живота. Как ще изправите това противоречие? В Писанието е казано, че без вяра не може да се угоди на Бога. Сега каква именно е тая вяра, без която не може да се угоди на Бога? Задайте един въпрос. (*Една сестра каза: „Една задача бяхте дали за внасяне по един лев. За кога е тая задача?“*.) За 30 октомври.

Ще прочета част от 42. глава от Еремия. (*Стихове 10.–18.*)

Вие имате противоречия в живота. Всички изобщо съзнават, че противоречията, които съществуват, някой път не сте в състояние да ги изправите. Противоречията съществуват. Някой път вие искате да няма противоречия. Хубаво е да няма противоречия, но има! Представете си, че вие разрешавате един въпрос за другия живот. Казвате: „Този човек може да се подвизава“.

Сега трябва от всички лекции да извадите същественото. Има една вътрешна връзка, която съществува между тях. Някой път хората мислят, че лесно могат да се вдъхновяват и да разберат Божиите пътища. Сега какво е вашето разбиране? Вие имате един усет, едно влечение, имате едно чувство и един стремеж. Каква е разликата между усет, влечение, чувство и стремеж?

Да кажем, че вие имате да изплащате един дълг. Дългът, за който се говори, е кармата. И тая карма, която вие искате да обясните, не е ясна, не е ясен този предмет. Ти казваш: „В някои минали съществувания сме живели така и така!“. Това за повечето от вас не е ясно, вие само си пред-

полагате. Ясно е, когато във вас се образуват тия картини, та да проникнете в миналото и в бъдещето.

Сега не мислете, че като правите усилия, вие можете да се развивате! Някои казват: „Дайте ни правила!“. Божествените работи се развиват спонтанно. Това, за което се трудиш и работиш, то никога няма да стане! Спонтанно трябва да се развие това чувство в теб. Да кажем: ти можеш да критикуваш другите хора, можеш да критикуваш себе си, че не живееш както трябва. Но как трябва да живееш?

Каква беше основната мисъл на миналата лекция? Христос казва: „Аз съм Пътят, Истината и Животът“. Пътят – щом влезеш в този Път, ти трябва добре да постъпваш. Истината – щом влезеш в тая Истина, ти трябва да обичаш всички. Животът – щом влезеш в този Живот, ти трябва да мислиш. А ти мислиш, когато имаш Божествена мисъл. Трудно е това положение, че човек знае много работи, но не може да ги приложи. Каква беше последната тема? (*Службата на храносмилателната система.*)

Сега какво сте разбрали от всичко? Същественото! Какво сте разбрали досега? Много пъти се говори за Любовта – кои са признаците на Любовта? Дълготърпение и благосклонност, според апостол Павел в 13. глава на Първото послание към коринтяните. Изобщо Любовта има отношение към храносмилането на човека. Немците казват: „Любовта минава през стомаха“. След това минава през дихателната система и през мозъка.

Когато човек се домогне до онова истинско положение, в него ще престанат противоречията. Дотогава, докато се съмнява и критикува, той не е още в Реалността, още изследва нещата.

Във вашето положение как ще кажете на един човек, че го обичате? Все със стари начини си служите. Сега има една натегнатост. На какво се дължи тая натегнатост? Изобщо Любовта, истинската Любов не образува никаква ферментация. Любов, в която се явява ферментация, не е Любов. Вземете в съвременното училище: тия деца, които са в първо отделение, във второ, в трето, в четвърто отделение, после в класовете, се различават помежду си.

Който разглежда Любовта, всякога постъпва пак така, както си знае. Можете да кажете, че Любовта дълготърпи, че Любовта на Христа е била такава и такава, но всеки човек си има свое разбиране за нея.

Отче наш

5. лекция, 21 октомври 1936 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев⁵

ТРИТЕ КАРТИНИ

*Отче наши
Духът Божий*

В Евангелието на Йоан е казано: „В начало бе Словото“. Това е философската страна на въпроса. Всяко начало почва с Божественото, то е начало на всичко. И след това ние идваме до онова, което е станало чрез Словото; идваме до човека, до неговото създаване. Вие не можете да узнаете смисъла на вашия живот, ако не знаете това Начало.

Едно просто изяснение: всяко семе, посято в Земята, без слънчевата светлина и топлина не може да се прояви. Искам да кажа тук най-просто истината и си служа с едно сравнение: семенцето и слънчевите лъчи. У вас има едно желание да знаете. В какво седи знанието? Да знаеш, значи да направиш нещо. Какво можеш да направиш? Едно добро можеш да направиш. Какво е доброто? Какво може да направи една круша? Крушата ще роди круши. Сега разликата е в това, че човек спада към съвсем друг свят – към мисловния свят. Човекът не е едно същество от животинския свят: със своето тяло той се намира между животните, но със своята мисъл той е в един свят, който е недостъпен за животните. Някой път вие се поставяте в положението на животните и казвате: „Аз живея“. Ти не можеш да живееш, ако не познаваш това Начало! Някой може да каже: „Аз вярвам“, но вярата е вече един вътрешен подтик. Ако кажеш, че имаш вяра, а нямаш подтик, тогава ти не си разбрал смисъла. Щом дойде вярата, тогава в тебе има един велик подтик и ти не можеш да стоиш на едно място, не можеш да бъдеш мъртъв. Умрелият човек осъзнава, а хората казват, че е умрял. И той обикаля и не може да се прояви. Казват, че е отишъл при Господа. Могат да се дават хиляди тълкувания, но ако този човек има вяра, може да оживее.

Ако в дадения случай се намирате в една мъчнотия, вие лесно можете да излезете от нея, но само като вярвате,

като имате вяра. Щом можеш да излезеш от мъчнотията, ти имаш вяра; щом не можеш да излезеш от нея, ти нямаш вяра. Когато умрелия го носят в ковчега и пред него свещениците му държат надгробни речи, никъде не е отишъл той. Че това е много материалистическо схващане, че отива при Бога. Ти като отидеш в църквата, ставаш ли набожен? Църквата е едно вътрешно състояние, но и отвън на Земята има нещо. Хората са направили едно здание на Земята, което са нарекли *църква*, и казват: „Човек трябва да ходи в църквата“. Сега има и друго сравнение. Да допуснем, че тук е един университет. Като ходиш в университета и не слушаш професорите, какво ще научиш? Можеш да посещаваш първия факултет, втория, третия, но ти не слушаш и казваш: „Аз съм ходил в университета“.

Ти казваш: „Аз съм слушал Учителя“ – и привеждаш един пример. Но в моите беседи всеки пример е един метод за работа. А пък вие ще ги приведете, ще се посмеете малко – може би е смешно. Представете си, че аз приведа следния пример: един момък се запознал с една високообразована мома. Не е важно къде – в Англия, във Франция и пр. Мога да ви кажа къде, но само примера ще приведа. Той много мисли и осторожно, предпазливо я изпитва – изпитва я дали ще може да живее с нея. Той я обича, но не се решава да ѝ каже, че я обича, страх го е; пък и на нея ѝ е неловко да му каже: „Прояви се де!“. Той не се проявява и най-после тя употребява една хитрина. Направя си един друг момък от въськ – много хубав, красив, с мустачки. Донасят го вкъщи, тя го слага на стол при прозореца, край който минава нейният възлюбен. И момата говори с него, тя го поставя така, като че приказва с него. И онзи момък ѝ казал: „Моля те, не давай никакво обещание. Аз реших вече тая работа!“.

Кой реши въпроса, кажете ми? Така ли беше, имаше ли тя някакъв друг кандидат? Въсьчният кандидат накара онзи момък да се реши да ѝ каже, че ще живеят заедно. Сега това положение право ли е, преведете сега тая въсьчна фигура. Това е сега един метод за работа. На какво ще уподобите в живота този въсьчен момък? Ще ви дам друго обяснение. Представете си, че тая мома е бледна, малко жълта, че не е

толкоз хубава. Той не се решава, но представете си, че един ден на тая восъчна картина ѝ се паднат два милиона – и восъчната картина стане малко по-угледна. Има защо тогава да живееш с нея – два милиона има тя. Добре, но тук животът има една материална основа, хубаво е донякъде. Но представете си, че тия два милиона ти ги вземат и като мома останеш без восъчния човек. Оная мома нещо е скрила. Тя е казала на онзи момък: „Ако ти беше закъснял с един ден, аз с моя восъчен кандидат щях да замина на разходка някъде!“. Има ли тук някаква реалност, кажете ми?

Някой път вие искате да повярвате дали има друг свят, или не. Че какъв свят искате вие – нали живеете в един човешки свят? Какъв друг свят търсите освен човешкия? Ето едно просто обяснение. Фактът е следният: няма какво да търсиш друг свят, но трябва да разбереш света, в който ти живееш. Ти си вече и в онзи свят, и в този свят едновременно, но си в корените на едно растение. Едно същество може да живее в два свята. Например растението живее в два свята: корените живеят в един свят, а пък клоните – в друг. Корените живеят в по-гъста материя, а клоните – в по-рядка. Да отидем в онзи свят, разбираме да отидем със соковете от корена нагоре. У растенията изобщо плодовете се образуват над Земята, но у някои растения плодовете могат да се образуват и в Земята. За растенията онзи свят е светът, в който се образуват плодовете.

Вие искате да познаете онзи свят. Онзи свят е мястото, в което се разбирате с хората. Онзи свят е мястото, дето с всекиго можеш да се разбереш и дето всеки може да ти бъде обичен. Тук не е така... В онзи свят с всекиго можеш да се разбереш и ти можеш да влезеш в неговото положение, а пък в този свят не можеш да влезеш в положението му. Мъртвият човек не може да влезе в положението ти, а пък живият може. Живият може да погребее мъртвия, а пък мъртвият не може да гледа живия. Един извод: щом не можеш да вършиш една работа, ти си мъртъв. Казваш: „Аз вярвам“. На мен ми е безразлично в какво вярваш. Но и умрелият вярва, ала той не е в състояние да стане и да каже, че живее. И ако вас най-малките мъчнотии ви спъват,

тогава какво? Аз ви гледам, че за нищо и никаква мъчнотия плачете. Нямам нищо против плача, но аз разбирам живота. Животът започва с нереалното. Господ в Рая каза на хората: „Драми и комедии ще играете, но трагедии – не! Не се позволява да играете трагедия в Рая“. Но като дойде онзи адепт, той каза: „Не, аз имам една нова трагедия, нещо хубаво. Вие с Адам ще вземете първите роли и ще играете. Това са отлични роли. И вие като ги играете, ще станете като Бога“. Ева каза: „Така ли? Нали Господ ни каза да играем само драми и комедии, а пък трагедии – по кой начин?“.

Ако вие играете една трагедия, кой е виноват? Господ ти каза: „Да не играеш трагедии, но само драми!“. Ти казваш: „Че представете си, аз много страдам!“. Смешно е, че страдаш – ти представяш на сцената, че някой умира. Умиращ десет пъти и пак оживяващ; цар си, но за колко време си цар? За 3–4 часа. На сцената ти си цар, съдия, учен, адвокат, прокурор, поет. Това реално ли е? Сега вие сте слушатели. Ние тук не играем роли, но аз обяснявам. Всеки един от вас е нещастен, понеже не можете да си играете ролите. Да кажем, че вие пишете любовно писмо някому: „Откакто ви видях за пръв път...“. Реално ли е, че си я видял за пръв път? Нищо не си видял, това е написано в драмата. Ти казваш: „Трепнало ми е сърцето“. Никакво сърце не ти е трепнало. Тя е оженена и на сцената се жени за някого. Във всяко представление ние се женим за някого. Питам: „Реално ли е това!“. Това е естествено, понеже не е реално; ако беше реално, щеше да бъде друго. Не е реално това положение...

Та сега вие играете роли като актьори. Казвате: „Аз съм голям грешник“. Така е написано в книгата. Вие знаете ли кой е произходът на греха? Не го знаете. Вие разбирате за греха толкова, колкото един стар изповедник във Варненско. Мен ми го разправяше това един свещеник, дошъл от Света гора. Той никога не бил пил. Това било по Великден. Млади моми отивали тогава да се изповядат. Той бил стар, на 80 години, и се напил. Идват момите да се изповядват, а той носи една голяма пила и казва: „Ще ви изтрия всичките грехове“. Виното влязло в него и внесло едно ново разбиране. Той искал да им каже: „Вие сте млади моми, нямате ни-

какви грехове. Елате да изтрия вашите заблуждения. Идете да живеете в света, както Господ е дал“. Добре е разбирал старецът. Не можете ли и вие да се изтриете с вашите пили?

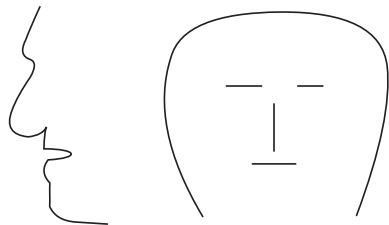
Целта ми е следната: вие имате едно разбиране – да дойдете до реалния живот. Има неща, които не са реални – вие сте длъжни да играете тая роля. Вие мислите, че сте някой свят човек, мислите, че сте учен човек. Ти си учил 4 години в първоначалното училище, 3 години в прогимназията, 5 години в гимназията, 4 години в университета и 2 години специализация. И най-сетне си забиете един гвоздей в главата, че сте учен човек. Не мисли, че си учен човек! Учен човек си, а пък утре дойде една хрема и хване тебе, учения човек...

Гледам сега и папата, който минава за заместник на Христа. Идват лекарите, тия, невежите, които той би афоресал, четат му лекции какви лекарства как да вземе. Че какъв папа е той? Никакъв папа не е! Като дойде една болест, тя идва да ви покаже вашето невежество. Търсиш един лекар и казваш: „Той е грешен!“. Значи ти търсиш помощта от един грешник. На този лекар ще му проповядваш, че трябва да се спаси, че не е праведен, а пък го викаш да ти помага. Ти си от спасените, той не е от спасените, а пък го викаш да ти помага – каква е тая работа? Тъй е писано в драмата!

И после друг един факт – аз се занимавам с нови работи сега. Някой казва: „Не разбирам Божествената работа“. За да разбереш Божествената работа, ти ще вземеш Земята в нейното движение. Тя се обръща около Слънцето. Това е един Божествен подтик, началото на нещата, но кои са причините? Учените хора обясняват кои са причините за въртенето на Земята около Слънцето. Всички по-малки тела се въртят около по-големите. И второто положение е, че Земята се върти около оста си. Кой е дал този подтик Земята да се върти около своята ос? Това е раждането на човека. Като каже човек: „Аз съм“, той се върти около себе си. Минават се дни и нощи, стават промени... Ако не ставаха тия промени, ако Земята не се въртеше около себе си и около Слънцето, щеше да бъде съвсем изгубена работа. Ако Земята тръгне да хойка из пространството, какво ще стане с нас? Драма ли ще бъде това, или трагедия? Трагедия!

Та казвам за вашето верую: ще знаете, че трябва да имате едно отношение към Слънцето. Слънцето трябва да бъде една книга, която да четете, а не божество, на което да се покланяте. Слънцето съдържа една голяма книга, която трябва да четете. После трябва да изучавате Земята. Като се върти, тя определя нашите отношения, личността на човека. Земята определя личността на човека, а пък Слънцето определя нашето отношение към Бога. Земята е една книга, която трябва да четете. Вие искате да бягате от Земята. Къде ще отидете, кажете ми? Намирате, че земният живот не струва, че бил грешен. Не, това е съвсем друго понятие. Земята трябва да се изучава, Слънцето трябва да се изучава – там ще намерите тия основни закони. Не че ги нямате, но постоянно се внасят нови неща. Ще дойде някой да проповядва, че онзи свят бил такъв, че ангелите били такива и пр. Всичко, каквото описват тия поети, отчасти е вярно, то не е точно така! Божественият свят не може да се опише. Ако по някой път описвам Божествения свят, то не е точно така. Казвам си: „Тия хора ще попаднат в заблуждение“. Аз ви говоря за Любовта, за целувките. Вие мислите за целувка това, което не е целувка. Целувката е нещо, което може да те обгърне, да проникне в теб, както Слънцето целува. Като те обгърне една мисъл, като те обгърне едно чувство и проникне в теб, това е целувка, външното не е целувка. Някой ще дойде и ще ви бацне по устата. Това не е целувка – тъй може да се дава известна идея.

Представете си, че аз мога да играя ролята на някой художник (Фиг. 1). Може да ме критикувате. Излезте и сами го нарисувайте! Трябва съразмерност. Ние нямаме типове

Фиг.1

още. Вие още не сте идеалния тип, аз поне не съм го срещал още идеалния тип. Някой път носят е по-дълъг или по-къс, отколкото трябва, а някъде е вдлъбнат повече; някой път ухото не е направено както трябва, следователно вашите възприятия не са толкова

правилни. Всеки орган е един способ за възприемане и работа. Едно хубаво ухо или око, това е отличен орган. Първата от горните фигури е профил, втората е en face. Във втората фигура как и къде ще турите веждите? Какъв човек искате вие? Мога да му сложа дебели вежди, тънки вежди, прави, криви... Ако ги направя така или иначе, ще изменя характера на човека. В тая картина е вложена известна идея.

Сега положението е следното: вие се обезсърчавате. Казвате: „Толкова години съм работил и нищо не съм придобил“. Тогава вие сте за лотарийните билети – билетът ви не е излязъл. Има един българин някъде в странство, който 25 години вземал все билет от лотарията, все за да се оправят работите му. И казал: „И досега не ми се пада!“. Едва ще му се паднат 100 лева, а пък той имал такава идея: 25 години все чакал да му се падне един милион лева, та да се върне в България, и все не му се падали. И там си има закони! Когато вземаш лотариен билет, ти трябва да бъдеш голям математик. Някой път мога да взема билет, но няма да вземам, защото за мене няма условия там! Ако има условия, ще взема. И всеки един от вас може да знае дали ще спечели, или не. Някой път ви казвам: „Не си хабете парите за билети!“. Отговаряте: „Не, ще взема!“. Когато се случи да спечелиш, ти имаш един импулс, подтик, не си раздвоен в себе си. Тогава можеш да спечелиш! Но това са изключителни условия.

В Англия има един астролог, който си има метод за изчисление. Той взема билет от четири тегления на лотарията; взема четири билета и като изчисли по тях, ще каже какъв номер трябва да вземеш, за да спечелиш. Но трябва да му дадеш четири билета, които са теглени, и на петия ще имаш една печалба, ако вземеш посочения от него номер. Има един закон, това не е нещо случайно. Но ти казваш: „Аз искам да зная това!“. Скоро една сестра вземала билети от лотарията и не ѝ вървяло; затова тя взема един билет за мен, та дано да ѝ тръгне. Тя ми носи билета. Аз като го погледнах, казах ѝ: „Напразно си си дала парите“. Най-първо аз нямам нужда от лотария, нищо повече. Аз имам повече знания: ако е за пари, има откъде да извадя пари. Но аз пари

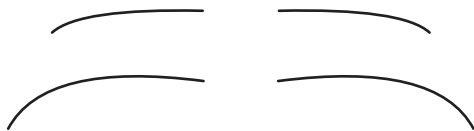
не искам, парите не са задача за мен. Радвам се, че други са банкери, че имат по 100 милиона. Нито пък мога да уча другите хора на това.

И вие знаете, много сте учени. Като дойде някой при мене, уж ме изпитва. Под око ме гледа, мери ме: уж е смирен, но аз го знам. Казвам: „Слушай, приятелю, трябва да бъдеш искрен, да не играем“. Какво искаш да играеш: комедия, драма или трагедия? Аз трагедия не играя, играя драма; защото като играя трагедия, трябва да изляза навън от сцената. Вие ще кажете: „Че това е набожният живот! При Бога трябва да отиде човек!“. Че как се отива при Бога? Трябва да имаме едно право и чисто сърце, един светъл ум – и да не престъпваме Божия закон. Че ако играя една роля, аз ще я играя на свят? Хубаво, вие казвате, че някой не ви обича! Откъде знаете, че не ви обича? Можете ли да ме убедите, че една лисица не обича кокошката? Дайте ѝ я – ще я изяде! Обича я тя... Аз ви давам една хубава ябълка, вие я изяждате. Ябълката ви обича и вие я обичате. Това, което можете да изядете, вие го обичате; а пък това, което не можете да изядете, не го обичате, обич няма там.

Тогава как ще разкажете за обичта? От ония неща, които Бог е създал, от света, с който сте заобиколени – там ще учите Божиата Любов! Любовта ще научите от себе си. Любовта е двуюка – външна и вътрешна. Вътрешна е, когато имате във вас един подтик. Наскоро дойде при мене една сестра и аз ѝ четох десет канона. И като ѝ прочетох десет канона, тя излезе вън като мокра кокошка; и казва: „То моята работа е свършена, от мен нищо няма да стане!“. Не се самозалъгвай, не мисли, че сега можеш да играеш една роля, както трябва. Веднъж може да си я играл; и втори, трети път, десети път – нищо не значи това. Че ако аз изнеса тая картина на изложба, какъв медал ще ми дадат? Ще кажете: „Учителя го нарисувал“. Не е въпросът дали я е нарисувал Учителя. Едно дете понякога може да го нарисува много по-добре, отколкото някой друг.

(Учителя показва втората картина.) На този човек му трябва голяма реформа. Той е материалист, обича да яде и да пие; трябва му ядене, пиене, трябва му да има от всичко.

Тая глава отгоре трябва да се моделира; страните му, брадата му трябва да се моделират. Сега въпросът е: как ще се моделират? Това е изкуство! Вие не сте се оглеждали как работи човек, как се моделира. Гледам, някои от вас съвсем сте загазили в художеството, във вашата скулптура. Например вземете този брат – дядо Благо⁶, който е турил тая скулптура, тия бразди по челото си. Защо са дошли тия бразди? Това показва един много практически ум, той си има една много определена философия; казва: „Аз предпочитам една кокошка в курника, отколкото десет в гората“. Но той не трябва да се спре там, тия черти трябва да се изменят. В какво направление трябва да се изменят линиите? Всяка една линия, която се явява, има един подтик в живота на човека, в неговия ум. Тия линии не са произволни – линиите, които се образуват по лицето, ръцете и пр. По лицето ще разбереш дали твоите мисли са хармонични, или не! Ще си имаш едно огледало: всеки ден ще се оглеждаш и ще видиш къде ти е погрешката.

Фиг. 2

Например ти виждаш, че веждите на младини са нагоре, а на старини са надолу (Фиг.2). Значи остарели сте вие, това е вече песимистично направление. Ако сложиш една песимистична линия на лицето си, ти не можеш да се освободиш от нея. Всяка песимистична линия прилича на един горчив хап, който си взел. Искаш да ти е приятно – не създавай никакви отрицателни черти в себе си. Например разгневил си се и вземеш една особена поза. Днес вземеш особена поза, утре – друга особена поза, и най-после ще остарееш. Или обичаш да се подиграваш: направиш една крива гримаса на този, на онзи – и най-сетне ще ти се изкриви устата. Никога не прави такава гримаса, иначе тая черта ще остане! Ако се повтаря мрачната мисъл, най-сетне ще добиеш едно песимистично настроение.

Едно дете в училище заеквало. Едно друго се подигравало с него и след 5–6 месеца и то почнало да заеква. Като се подиграва на другите, то взема същите навици на онова дете, което заеквало. Не подражайте на недостатъците на хората. Дойде някой при мен да ми разказва какво лошо му е казал еди-кой си. Казвам му: „Не ми разправяй това, нямам нужда от него!“. Като разказваш това-онова, ти се осакатяваш. Не дръж човешките недостатъци в своя ум, дръж ги настрана! Дръжте в своето съзнание онова, Божественото! Една храна, която се е развалила, я дръжте навън, изхвърлете я! Всеки ден – прясна храна! Днес какви мисли трябва да имате? Какво носи новата година? Новата година, ако сте здрави, много добри работи ще донесе; ако си умен, много добри работи ще носи. Но ако ти си глупав, тогава няма да имаш една видна роля в театъра. Представи си, че играеш една много незавидна роля; представи си, че играеш ролята на един престъпник. Един актьор е честен и трябва да се учи сега как да краде, как да лъже. Това е хубаво за предметно учение, но според мен не трябва да се слагат добри хора да играят тая роля, а някой, който знае да краде. Последният ще каже: „Тъкмо тая роля ми допада на сърцето!“.

Та казвам: като се върти, тази година Земята обикаля около Слънцето по особен начин, понеже ние минаваме в една нова област на пространството. И ако вие сте хармонично разположени, то Божието благословение от изневиделица ще дойде върху вас. Не че ще станете богати,

Фиг. 3

но във вас ще останат някои хубави възпоменания от тая 1937-а година. Цифрата 7 на какво прилича? (Фиг. 3) Това е българската гега. Всички тия стари български овчари имат такава седморка. Някоя овца като не върви в правия път, той ще я хване за крака. Седемте ще го вземеш като гега и като намериш някой

свой недостатък, ще го отстраниш. А пък цифрата 3 какво означава? Трите има няколко тълкувания. То показва едно семе, което е посято в земята, разпуква се и пониква. Но същевременно то може да се сравни с човешката уста; постоянно трябва да му давате да яде. Трябва да знаеш да ядеш. Трите не признава никакъв пост. Единицата пости колкото си иска, а пък трите обича винцето, печените кокошки, хубавите торти.

Или другояче казано: вие ще бъдете един овчар, който се ползва от млякото на своите овце, т.е. ще се ползвате от условията, при които живеете; разумно ще се ползвате, за да извършвате добре Волята Божия и да ви е радостно на душата, защото трябва да ви утеши някой отвътре. Ако не ви се усмихва Слънцето, трябва да ви се усмихне някой отвътре. Вие търсите някой да ви се усмихне, но трябва да знаете, че някои хора са на Северния полюс. Има хора, които живеят на Екватора, други – в умерения пояс, а други – в студения поляс. Трябва да знаете кой човек къде живее. Ако се спрем да изследваме, ще видим това. Тълкувам сега това: ако можете да живеете при най-лошите условия, вие сте учен човек; ако пък при най-добрите условия не можете да живеете, тогава не сте от много учените.

Та казвам: всеки един от вас е недоволен от живота си, нали така? Защо сте недоволни? Това е едно криво положение. Вие сте недоволни от нещо. Това е една роля, която временно ви е дадена да играете. Няма нищо, това е само за три часа. Като я изиграете веднъж на сцената, то втория път ще се смени. Всеки ден ви дават да играете различни роли. Някои от вас сте недоволни, че сте се родили жени. А пък жените не се раждат; и мъжете не се раждат. Мъжът е направен от пръст, а пък за жената са взети две ребра от него и така е направена. Жената е направена от две ребра, а пък мъжът – от хубава пръст. Щом казваш, че си се родил, и пак си недоволен, ти опорочаваш най-хубавата дума. Щом си се родил жена, това е едно велико благо; щом си се родил като мъж, това е едно велико благо. И ако съжеляваш, че си се родил жена, ти не разбираш живота. Че жената е проводник на Божията Любов. Ако тя се е родила, значи в

тебе е почнала да функционира Любовта. Това е раждане! Мъжът представлява Божията Мъдрост. И ако неговият ум е почнал да става проводник на Божията Мъдрост, той е вече мъж. Под *мъж* разбирам да дойде знанието, което освобождава хората; а пък Любовта е тази, която задоволява всичко.

Та сега каква е вашата мисия на Земята? Вие сте напуснали вашата мисия, цял ден седите пред огледалото и само се мажете с това-онова, със сапун се чистите. Хубаво е то, но цял ден да стои пред огледалото, това не е жената! Жената трябва да има качества: да знае да готви хубаво и при това да се облича хубаво. Някой казва: „Може и negliже“. Не, няма negliже! Знаете ли какво е хубавото обличане? Да изпъкне лицето, а не дрехите; всичко да даде израз на лицето. Като погледна някому обувката или палтото, да не кажа: „Много хубави обувки, много хубаво палто. Всичко да е хубаво, а лицето да не е хубаво“. Много хубаво трябва да е лицето, а пък обувката са второстепенни неща. Лицето е човекът. Та казвам: умът е човекът, а сърцето е жената.

Вие седите и казвате: „Как ли ще се родя втори път?“. Вие сега не знаете как сте родени, а пък искате да знаете за втория, за следващия път. Идват при мене и казват: „Дайте ни някоя работа!“. Че каква работа да ви дам? Аз мога да дам на всекиго работа. Ако ви дам най-леката работа, тази на един капелмайстор, да си махате ръцете, може да кажете: „Това е лесна работа!“. Но там има ритъм – всички трябва да ги дирижираш. Онзи не разбира, че за това трябва познания. Не е работата в тояжката: и без да маха тояжката, той като ги учи, те могат да свирят. (*Учителя прави движения.*) Това е написано така в драмата вътре: ще го играеш!

Някои цигулари при свирене на цигулката много се кълчат. Ако той се кълчи, не е лошо; и ако е тих, пак не е лошо, но кое е по-хубаво? Един цигулар виртуоз – Олибоу, като свири, ходи по цялата сцена и се кълчи. Ами ако всеки един музикант рече да прави така? Не подражайте – всеки един от вас трябва да носи онзи характер, който Природата му е дала. Ако трябва да се движиш, движи се, това не е лошо. Той е бил ученик на Паганини. Сега аз изиграх

една роля на Олибоу, но не можах да го представя както трябва. Той има дълга коса и тя се мята при кълченията му. Олибоу свири хубаво, цялата публика се възхищава от движенията му; а пък някой свири тихо, класически. Ако в един оркестър всички почнат така да свирят, какво ще стане с капелмайстора? Това са индивидуални черти, които човек може да прояви само при особени условия. Той има право, но това не е един общ порядък на нещата. Когато ние говорим за един морален строй, то е за да не се влиза в стълкновение.

Не опетнявайте вашите чувства, не опетнявайте в себе си онова – чистото и святото, което Бог е вложил. Всякога по възможност на една мисъл ѝ дайте правилно тълкувание. Често аз съм забелязал: като ям, нещо може да остане по брадата ми. Не го виждам, зает съм с мисълта. Идва някой и ми казва: „Имате нещо на брадата си!“. Трябва да си нося огледало – не виждам каква троха е останала на брадата ми. Какво има от това? Така ще познаете какво съм ял, ще познаете, че съм ял сирене или мед. Няма да ме питате: „Дали ядете мед, или не?“, щом има и на брадата ми. Тогава аз изваждам огледало и поглеждам. Като видя къде е хапката, сменя я от брадата си. Много добре. Сега аз мога да се докача и да кажа: „Това не е твоя работа, да ми казваш дали имам нещо, или не!“. Но аз казвам: „Благодаря!“. Дойде някой и ти направи забележка за погрешката. Погрешката ти каква е? Ял си нещо и е останало малко на брадата ти – това е погрешката.

Вчера сядам в обедната стая и като ядохме хубавото ядене, пълнени чушки, сестрите ми носят една голяма чаша с кафе. А пък другите всички гледат. Казвам: „Не ми е потребно, дайте на другите“. Те рекоха: „Невъзможно е! Толкова кафе и захар де да намерим?“. Казах им: „Дайте на всички по една лъжичка!“ – и изпращам да вземат от моята чаша. И като взеха за всички, остана половин чашка. Вие казвате: „Ние обичаме Учителя“. Аз рекох: „И на другите дайте! Това е лош навик. Утре ако станете учители и почнете да пиете по цяла чаша, тогава отиде вашето учительство!“. Един учител трябва да яде най-скромно. На другите

се позволява да ядат, но на Учителя не е разрешено да си доядва. На вас, верующите, казвам: на светските хора много работи са позволени, но на вас те не са позволени. Ако аз бях изпил чашата, то мнозина, които ме гледаха, можеха да кажат: „Какво беше кафето? Трябва да е било много хубаво!“. А пък сега, като взеха по една лъжичка, имаха понятие – и всички останаха доволни. След това се разви една хубава тема, разговаряхме половин час – философски работи. Ако не бяха пили от моята чаша, щяхме да си излезем много скоро. И тогава ще кажат: „Струва си човек да бъде Учител!“. Питам сега: кое е по-хубаво – една чаша кафе или една чаша вода? Аз бих предпочел една чаша хубава, отлична балканска вода, отколкото бърканото кафе. Кафето го вземам, като дойде някой път хремата или треската, то е лечебно. Ако искате да се лекувате, пийте кафе – то е лечебно растение, стимулира.

Та сега какво разбрахме? Трябва да имате едно изкуство. Като слушаш някой човек, не прави никакви гримаси. Аз ви привеждам примера на онзи апаш. Наблюдавах го – в него имаше едно движение. Като му дам знак с пръст, той направи кисела гримаса, не му е приятно. Той си казва: „Майстор е той!“ – и тълкува от моето движение с пръст, че тая мома, при която е седнал, е за мен. Право ли е това? Този човек ме слуша, като му давам знак с ръка. Може да мисли, че тая плячка е за мене или че има детективи. Оглежда се той наоколо. Инстинктът му пак заговори – иска отново да бръкне; пак му давам знак с пръст. Най-сетне той стана и си замина; каза си: „По-майстор е от мен!“. Каква е неговата задача? Да ви разправам за това един ден. Като махнах три пъти на човека, излезе си с един малък поклон. Каза: „Покланям се пред твоето изкуство“.

Наблюдавайте дявола, когато дойде във вас – тогава трябва да ви е отворено съзнанието. Ако съзнанието ви не е будно, той ще ви обере. Будно съзнание трябва да имате всякога, защото животът е един голям изпит. Теренът, по който ходите, не е никак равен. Като се качвате по планинско място, разни пози вземате: какъвто е теренът, такива пози вземате. Тия алпийски туристи, които се качват по ония

глетчери, какво внимание, какво съсредоточаване имат. Със своите брадвички, със своите лопатки правят стълбичка и по нея ходят – и най-малкото подхлъзване е опасно. Теренът, по който вървите, е различен. Вие имате да разрешавате една задача. Дошли сте в този живот например да развиете вярата си; или да развиете надеждата си, да развиете своето милосърдие, или своята съвест, или справедливост. Или пък в този живот си дошъл да развиеш волята си.

Има хиляди неща, за които сте родени, но всичко не може изведнъж. Или сте дошли да развиете своето религиозно чувство, да знаете как да се молите. Иде някоя болест или земетресение – помолиш се и се отложи. Значи в този случай Господ те е чул. Апостол Павел като беше на онзи кораб, имаше буря. Той се помоли, но престана ли бурята? Колко дена бяха тласкани от бурята в морето? Но това трябваше да стане. След 14 дена той извади хляб и каза: „Братя, ще имате едно нещастие. Корабът ще се разтроши, но нито един няма да загине. Хапнете малко и благодарете на Бога!“. И това, което каза апостол Павел, стана – излязоха на острова и много хубаво ги приеха там. Три месеца седяха на острова.

Всеки един от вас трябва да знае какво му трябва. Вие искате неща, които не са ви потребни, искате да бъдете красиви. Това е една табела – табела на една голяма кантора отгоре: колониални стоки. Вие нямате нужда от колониални стоки – родени сте за астрономи, да разбирате небето, дали са ви трябва – за какво ще ви трябва красивият надпис за колониалните стоки. Ще отидете да наблюдавате небето и да давате познания на хората за ония светове, които са далече от Земята. Това е по-хубаво, отколкото да бъдеш търговец на колониални стоки. За колониалните стоки има много хора, но за астрономи – малко. И малко религиозни хора има сега. Обикновени религиозни хора има много, но малко такива религиозни хора има – от тях да блика Любова, да бъдат един хубав извор! Има извори, но мътни, а хубави извори има много малко. Аз желая сега вие да бъдете от хубавите извори. Казано е: „В начало бе Словото“. И ако

Словото бе начало, ти трябва да бъдеш край на нещо хубаво: да извършиш Волята Божия.

Помнете: трудът е най-ниската точка, до която можете да стигнете, а пък служенето е най-високата точка, до която можете да се качите. Желая всинца да се научите да служите – труда всички го знаете. Сега трябва да се издигнете до най-високата точка, да се учите да служите.

Ето какво искам сега от вас: нарисуйте три картини. Едната картина да бъде на добродетелта – един човек, който е добродетелен. На втората картина нарисуйте един човек, който се е влюбил. И на третата картина – един, който е взел лотариен билет и е спечелил един милион. Това за следващия път – ще го нарисувате, каквото и да е. Да видим вашата идея: един добродетелен, един влюбен и един човек, който е спечелил на лотария. Аз да ви кажа: влюбеният е концентриран човек, той трябва да се концентрира. Първият беше добродетелният, как ще го представите? Хайде да ви улесня: представете си кошница с плодове – и той ги раздава. Третият е този, който е спечелил един милион лева. Ковчегът с парите е пред него, той ги брои – като банкер ще го представите. Всички те са хора, вие не правите разлика.

Всички са ценни: и добродетелният, и влюбеният и пр., само че някои служби са по-високи. А пък на ония органи, които имат по-ниски служби, на тях Бог е дал по-голяма почит, за да няма раздор. Службата на краката не е такава, каквато на ръцете. И краката, и ръцете, и очите и пр. извършват своите служби и функции, всички не са еднакви. Та в дадения случай, когато извършваш някоя работа, ти трябва да знаеш къде функционираш. И ако извършваш по-ниска служба, трябва да знаеш, че имаш по-голяма почит. Ако някой на Земята е щастлив, на Небето не му обръщат никакво внимание; но ако е нещастен, на Небето вече обръщат внимание на него – това е най-хубав сюжет за тях. И всеки е готов да даде нещо на този брат на Земята, за да го направят щастлив. Вие като не разбирате сега Божия закон, казвате: „Нещастен съм!“. Че обикнали са те на Небето – видели са те там и имаш някои приятели, които са записали твоето име.

Кажете ми сега: кое остана у вас, което няма да влезе в стълкновение с вашите възгледи. Вие казвате: „Нищо не сме придобили!“. Не, всякога към живота си трябва да притури-те нещо ново! Вие имате някои неща, които са останали у вас от вашите бащи, от вашите деди – не сте внесли нещо ново в тая картина. Всеки един от вас трябва да внесе нещо ново в нея: чрез вашата мисъл трябва да внесете нещо ново в себе си. Ако парите могат да ви направят щастливи, аз да ви дам... Но няма – те ще ви направят нещастни. Ако плодовете могат да ви направят щастливи, добре; но знайте – те ще изгният. Колко дни могат да траят плодовете? Десет, два-сет дни – те трябва да се ядат. И колко време ще траят един милион лева? Някой казва: „За цял живот ми стигат!“. Един милион на един цар стига ли му? Че има царе, които имат разноси по един милион на ден! Вие казвате, че на вас един милион ви стига за цял живот. За английския крал с неговите придворни слуги и пр. 365 милиона български лева не са много. Колко струват те в английски лири?

Сега разбрахте какво ще нарисувате. Каква ще бъде първата картина? Човек с кошница в ръка, с круши, ябълки и пр. – и ги раздава. Втората картина – едно дете, което гледа нагоре към кошницата и казва: „Няма ли да ми дадеш?“. Влюбило се е то! И най-после онзи, който брои парите от лотарията. Рисувайте като децата – нищо, че няма да го нарисувате художествено. Колкото и аз го нарисувах... Така че ви давам насърчение. Аз сложих 3–4 черти – това е модерно рисуване. Някой е поставил нещо и казва: „Модерно рисуване“. Природата е направила опити. Нещата трябва да се представят такива, каквито са – ни повече, ни по-малко.

„В начало бе Словото.“ Дръжте се за това начало, не се спирайте в своя път към Бога! И Земята като се върти, да ви бъде приятно, че се върти и че става ден и нощ. Като стане нощ, ще си починете, а като стане ден, ще станете да работите. Тая година ще бъде една благословена година за ония, които разбират. Че знаете ли тая година след колко години ще се върне? Те казват, че тя отива във вечността. Не, учените астрономи изчисляват кога една комета идва и след колко години тя ще се върне: след 100 години, след

2000, след 3000 години. Земята за 365 дни като се завърти около себе си, прави цял един кръг.

Тая година след колко години ще се върне? Това е доста труден въпрос, има математика там. Ще се върне пак, но доста е протяжна найната орбита. През следващия си живот като влезете в 25-та си година, тя ще ви бъде на гости. Като си заминете и като седите в онзи свят 45 години, или 100, или 2000 години (вие няма да седите горе 2000 години) и като се върнете на Земята, 25 години след вашето връщане тая година – 1937, пак ще ви дойде на гости. И тая година тогава ще има връзка със сегашната 1937 година. Ако вие разбирате закона, тогава цялата картина ще изпъкне като на кино. Каква е връзката между тогавашната година, която ще дойде, и сегашната 1937 г.?

Това сега не е важно – важното са картините. Ще нарисувате една картина, която да представлява добродетелния човек; и една картина, че сте се влюбили. Но бих желал да се влюбите, което пари струва; и най-сетне да забогатеете. Умен да бъдеш, Любовта да дойде и да бъдеш богат, да имаш знания! Влюбен – разбирам онзи, който е разбрал Любовта. Като хапне, той ще разбере. Това е осмисляне сега на тая картина.

Добрата молитва

6. лекция, 6 януари 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

МЕЛОДИЯ И ХАРМОНИЯ

Отче наш

(Учителя показва картините, които са на катедрата.)

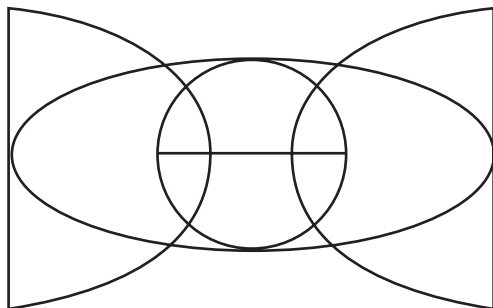
Изкуството е нещо, което се придобива. Човек трябва да работи дълго време, за да придобие едно изкуство. Тук има гениални работи. Някои линии са гениални в проекция. Гениалните работи ги прави Природата, а пък човекът само ги рисува.

Вие се обезсърчавате по причина на въртенето на Земята – от това произтича обезсърчението. Обезверявате се, защото Земята едновременно се върти около Слънцето и около себе си, понеже не разбирате нито единия закон, нито другия. Защо Земята се върти? Това е доста дълбок философски въпрос. Защо се върти около Слънцето и около своята ос? Ще оставим тия работи, ще се спра на друго. Искам да бъде кратък.

Вие сте учили в училището: има четири вида криви линии, от които два вида са затворени, а пък двата са отворени. Тия четири вида криви линии съответстват на онзи път, по който човек върви. Имате кръг – той е затворена крива линия. Имате елипса – и тя е затворена крива линия. Имате парабола и хипербола – те са отворени криви линии. Хиперболата представлява Божествения свят, параболата представлява ангелския свят, елипсата представлява човешкия свят, а пък кръгът – животинския свят (*Фиг. 1*).

Някой път вие разнасяте новини. Хубаво е да бъде човек кореспондент, но разнесените работи трябва да бъдат верни.

Кръгът – това е една проекция. От кръга се образува сферата. А пък какво се образува от елипсата; и от параболата, и от хиперболата какво се образува? Хиперболата – това е обърнат кръг. На този кръг двете страни са обърнати – значи има преувеличение. Да ти кажат, че тия два кръга могат да се съединят – това е непостижимо за ума. Как

Фиг. 1

неща, които са противоположни, могат да се обърнат и да се съединят? А пък параболата можем да си я представим другояче: единият по-стеснен кръг да има допирна точка. Това показва, че едната страна е по-далече, а пък другата е по-близо, но все пак той не е завършен. Параболата не е кръг от нашето измерение – тя е кръг от четвъртото измерение, което в сегашната геометрия се нарича кръг от четвърта степен. Елипсата е от трета степен, а пък параболата – от четвърта степен.

Вие сте изучавали дескриптивна геометрия. Не е лошо да учите геометрия – и стари, и млади, защото вие сега за сега проучвате само правата линия, нейните функции. Езикът ви е едно шило, всички сте обуцари – вие учите обуцарство. Някои майсторски шият обуца, а други само ями шият – дупчат, дупчат. Някои хубаво шият обуца, а пък някои са прогресирали и правят костюми, дрехи. Все езикът шие дрехите. И онези, на които са ушити дрехите, критикуват тези, които са шили, не са доволни. Казвам: шийте добре, за да няма критика. Но и критиката не е лошо нещо, понеже тя поправя шивача. Едно време шиеха на ръка, а пък сега – с машина. Сегашното шиене е по-хубаво, отмерено, но то не е толкова магнетично, защото е с машина. Едно време беше с игла – и човешката ръка като шиеше, все-таки придаваше нещо друго.

Та казвам: за да смените едно състояние с друго, вие трябва да разбирате онзи основен закон. Притеснявате се

– вие имате един кръг, имате едно животинско състояние. Имате един кръг, в който се въртите постоянно, обикаляте от една или от друга страна, този кръг не се разширява. Дотегнало ви е еднообразието в този кръг – все с този радиус, понеже всички точки са еднакво отдалечени от центъра – и животът ви стане неносен. Тогава трябва да изучавате закона на елипсата. Елипсата има само две допирни точки с кръга, а пък другите точки са далече от него. Значи като напуснете животинското състояние, вие ще имате с това състояние само две допирни точки. Вие не можете да се освободите от животинското състояние. Ако мислите, че животинското състояние означава грубост, значи криво мислите. Не, не разсъждавайте така, това е първичният живот. В онова животно няма мисъл да разбира причините и последствията.

Уж вие сте учени, знаете много работи, но ако ви дадат една тема да развиете: „Каква е разликата между личност, честност и справедливост“, какво бихте писали? Аз ще ви дам една дефиниция. Може да отворите речника – там има други дефиниции и може да ги сравните. Можете да отворите който и да е речник и ще видите какво означават тези понятия. Честността защитава личността на човека, неговата чест. Да бъдеш честен, значи да защитавааш своята чест и окръжаващите хора да имат добро мнение за тебе. А пък да бъдеш справедлив, значи да защитавааш името на Бога, честта на Бога да защитавааш. Справедливостта не се отнася до теб, тя се отнася до Бога. Това е един велик закон: ако ти не си справедлив, опорочавааш Името Божие. Значи си справедлив не за себе си – това представлява един широк принцип; а пък си честен заради себе си. Ти казваш: „Аз съм честен човек“ – значи живееш за себе си. Казваш: „Справедлив съм“ – значи живееш за Бога, искаш в себе си да въздигнеш Името Божие. Честността е първата стъпка, едно предисловие на справедливостта.

Честността, това е западът на човека – да бъдеш честен, това е залезът на твоето слънце. А пък да бъдеш справедлив, това е елипса – ти само при елипсата можеш да бъдеш справедлив. А при кръга ще бъдеш честен, това е един за-

кон. Като се изучава устройството на човешкия мозък, ще видим, че мозъкът се удължава към Южния и към Северния полюс. Но тази енергия, която се набира на двата полюса, се изявява на Екватора, защото двете страни на Екватора са по-изпъкнали. Учените хора обясняват, че това става от въртежа на Земята, но всяко едно движение е един разумен акт. Ти не можеш да бъдеш разумен в своето движение, не можеш да се движиш правилно, ако в тебе разумността не действа, ако не си разумен. Даже по движението може да познаеш дали един човек е учен, философ, търговец, адвокат, поет, музикант, свещеник и пр. Можеш да познаеш и какво мисли, даже състоянието на другия можеш да познаеш. Ако някой има събудени груби чувства, това се издава от пръв поглед в движенията му.

Ще кажете, че това е сложна работа, че животът е сложно нещо. Вие имате да учите, тепърва ще започнете да учите. Още колко други сложни работи има! Ти казваш: „Не искам да се уча“. Ще играете на хорото и пак ще учите. Ако мислиш, че няма да учиш, много се лъжеш – като мечка ще ви разиграват и пак ще учите. Но тогава ще учиш науката на другите, а не онази, която на теб ти е потребна. Казвам: учете се доброволно, а не да ви карат да играете като мечка. Казвате: „Свобода“. Вие не знаете що е свобода. Свободен е разумният човек. Питам: къде е областта на разумността? Разумността се осмисля чрез закона на Любовта, а пък Любовта се изявява чрез закона на Мъдростта. Мъдростта се изявява чрез закона на Истината, а пък Истината се осъществява в живота – това е един кръг. Ти трябва да бъдеш разумен, за да може да влезеш в Любовта и да се ползваш от онези блага, които тя носи. Никой не може да използва Любовта, да се ползва от нея, ако не е разумен или ако няма отмереност. Един човек не може да стане музикант, ако няма нещо, което да обича, ако няма нещо, което да го подтиква към музиката.

Да вземем едно сравнение, вземете разликата между източната и западната музика. Източната музика е кръгообразна, а пък западната е елипсовидна; източната музика е мелодична, а пък западната е хармонична. Каква е разли-

ката между мелодия и хармония? Мелодията се занимава с един малък кръг. Кога човек се занимава с мелодия? Когато те ударят, ти казваш: „Олеле мале, кракът ме боли; олеле мале, какво да правя?“. (*Учителя пее тези думи и се върти.*) Това е мелодия. А пък сега какво е хармония? (*Учителя пее следните думи и върви напред:* „Оздравях вече аз, напред вървя!“.) Значи има разширение, това е удължаване вече. Следователно малкият кръг на мелодията е един затворен кръг, а хармонията е отворен кръг – има отворено пространство, има разширение. Една мелодия в хармонията ти ще я развиеш – мелодията става украшение на хармонията.

В съвременната музика ние сме дошли до хармонията и ритъма, но в хармонията трябва разумност, трябва Любов, трябва светлина, трябва свобода и простор, в който музиката да се проявява. Мелодията се дължи на симпатичната нервна система. Мелодия има и у животните – и те са правили опит да пеят, но едва у човека започва хармонията. Славейт пее, той има мелодия, но колко завъртвания има на гласа си? Той си пее за ограничителните условия на живота, в един малък кръг. Има известни извивки и украшения, но всички славеи пеят една и съща песен. Мелодиите имат някои нюанси, но те много малко могат да се различават. Наблюдавано ли е колко са парчетата, които славеите пеят? (*Изброени са до 48 различни мелодии.*) А пък колко мелодии има човек, в хармонията колко вида има?

Та казвам: при живеенето в едно мелодично състояние се засяга сърцето ти, а пък в една хармония се засяга умът. Следователно сегашната музика се дължи на човешкия ум. Музиката трябва да използва не вашите чувства, а вашия ум. Ако ползва вашия ум, тя ще ползва и вашите чувства. Ония, които искат да чувстват музиката, грешат. Не, ти най-първо ще разбереш музиката в нейната същина – тогава тя може да ти помага. Музиката е един подтик за живота. Човек не може да се облагороди, ако не пее и не свири; иначе той ще остане един грубиянин или един неодеялан камък. Не казвам само да пееш, но ти трябва да се интересуваш; трябва да се интересуваш, защото това е един подтик, един Божествен импулс. Музиката, каквато е сега, е изкуство, но

трябва да се разбере и музиката в самия живот. Ако вашият слух се развие, ще видите, че във всичките клетки, когато работят, има едно пеене. Най-хубавото пеене е вътре в човешкия мозък, там хармонията е горе; а пък ако искате мелодия, ще намерите парчета в симпатичната нервна система. Когато мелодията и хармонията са съединени, те образуват едно цяло. Като се съединят мелодията на симпатичната нервна система и хармонията в мозъка, това е едно здравословно състояние. Хармонично и мелодично ще пете! В хармонията има разширение, а пък в мелодията има една подробност, една специалност – там сте специалист и ще изучавате някои малки функции.

Та всеки един от вас трябва да има малко понятие за музиката. Например има малко музиканти, които знаят как се минава от едно мелодично състояние в хармонично, понеже в мелодията има по-големи разногласия, по-големи мъчнотии. Мелодията се движи в една по-гъста среда, там човек чувства болките. Щом запееш мелодия, казваш, че чувстваш влияние тук, под слънчевия възел; а пък щом ти запеят хармония, ти веднага ще имаш една мисъл, един подтик, енергия за работа. Ако искаш работа, хармония ти трябва; ако искаш съзерцание, да седиш, както някои светии са седяли и са съзерцавали, трябва ти мелодия. Светиите са седяли по 20–30 години и са разрешавали един въпрос.

Какъв въпрос е разрешавал светиите? За чистотата и светостта. За да бъде чист и свят, 20 години той е изучавал закона на мелодията. И на стари години, 80-годишен, светиите излиза, за да учи хармонията в живота. Тогава той предава на хората мелодия, а пък те го учат на хармония. Грешните хора са по-силни от него. Той е бил страхлив, че е избягал в гората, а пък те са седяли на бойното поле, на фронта, и са се сражавали. А пък сега светиите отива в тила да им помага. Той си е почивал 20 години на планина като един момък, който е бил влюбен в една мома и е ходил по стъпките ѝ. И най-сетне момата казва на момъка: „Слушай, стига толкова, върви сега да помагаш на другите хора!“ „Но аз обичам да те гледам!“ „Гледай ме колкото искаш, но не искам само с мене да се занимаваш!“. И момъкът трябва да

постъпи така при подобен случай. И вие имате една идея, в която сте се влюбили. Казвате: „Аз искам да вляза в духовния свят“. Вие не можете да влезете там, ако не разбирате законите на духовния свят. Трябва да преведете думите от Писанието. Там някои думи са хармонични, а някои са мелодични.

Не искам да остане в ума ви идеята: сега, на стари години, да бъдете млади. Има някои неща, които на стари години не могат да станат, но има неща, които и на млади години не могат да станат. Колкото едното е невъзможно, толкова е и другото. На младия трябва да му помага майка му, за да направи нещо. И на стария трябва дълго време да му помага младият, за да направи нещо. На млади години старият ще помага на младия, а пък на стари години младият ще помага на стария – и последният ще учи. Какво учи старият човек от младия? Той учи мелодия. А пък какво учи младият при стария? Той учи хармония. Младият като се приближава при стария, трябва да учи хармония – на младия му трябва хармония. А пък на стария му трябва мелодия.

Сега кои са причините за това? Като млад вие може да придобиете онзи материал, с който трябва да работите – на вас ви трябва материал, с който да работите в света. За каквато и да е идея, за да я сложите в проекция, ви трябва материал, едно разположение. Скръбта и радостта са мелодии, те са нюанси на мелодията. Вие се плашите от скръбта. Скръбта и радостта са противоположни полюси в мелодията. Скръбта и радостта са два полюса, това е една елипса. С мелодията вие се приготвявате да влезете в живота. Като влезете в ума си, ще влезете в елипсата, ще се изправите перпендикулярно и ще почнете да функционирате в параболата; или ще дойдете под влиянието на онази мисъл на напредналите същества, които наричаме ангели, свършени същества или светии, които са завършили своето развитие. Вие трябва да дойдете под нечие влияние: да не смятате, че като мислите нещо, ще можете и да направите нещо.

Българската поговорка казва: „С един камък къща не става“. Вашето състояние се дължи на чуждо състояние. Аз

правя опити: опитвам едно свое състояние дали е реално, или не – и изваждам едно правило. Снегът има едно свойство, че се топи; водата има едно свойство, че замръзва. И аз казвам: „Водата при известни условия замръзва“. Водата казва: „Гледай да не ме изстудиш, че аз ще стана толкова твърда, че и главата ти мога да пукна“. Снегът казва: „Има нещо добро в мен. Ако ми сложиш малко повече топлина, ставам много мек“. Следователно на онова състояние на снега сложи топлина – на студеното сложи топлина. А пък онова, което е топло, трябва да го измениш по друг начин. Какво ще му сложиш? Постави му повече студена светлина. Умът функционира със студена светлина, той е почти без топлина. Но това е в умствения свят; ако слезеш в сърцето, законът е друг. Ти трябва да разбираш противоречията; ще кажеш: „Господ така е направил света“. Вие ще изучавате света такъв, какъвто Господ го е направил. Защо Господ е направил Земята да се върти около себе си и около Слънцето? Това е Негова работа, но вие ще учите – ще учите, че Земята се върти и ти трябва да бъдеш в хармония с нейното движение, когато тя се върти около Слънцето. Иначе ще имаш други стълкновения.

Какво трябва да знаеш сега? Ти казваш: „Аз искам да обичам хората!“. Как ще ги обичаш? За да обичаш, ти трябва да си учил хармонията, та да има какво да дадеш. Ако аз не разбирам нищо от хармония и мелодия, какво ще ви дам, какво ще ме слушате? Или ако не бях учил тия работи, които вие не знаете... Казвате: „Ти си учен човек!“. Аз да ви кажа: едно време, когато исках да се кача на Земята, исках да изуча защо тя се върти около оста си и около Слънцето. Казах тогава: „Иначе не се качвам“. Исках да зная защо се върти, да видя дали ще мога да се наглася спрямо нея; исках да зная къде отива тя в своето движение. Като разбрах нейното движение, сприятелихме се със Земята; иначе можех да се намеря в противоречие с нейното движение. Снизходителен съм към Земята. Тя казва: „Понеже Слънцето не може да ме огрее отвсякъде, аз се въртя, за да огрее то всички малки, дребни същества, да им дам възможност моят възлюблен да ги види, да се проявят, да поживеят; и

като се уморят, пак ще се въртят, за да си починат“. Аз виждам, че тя постъпва много умно – дава им, после ги слага на легло, събужда ги. Значи много целесъобразно постъпва.

Казвам: във вашия живот има едно противоречие. Вие ще дойдете да се нагодите към него, към онази Божествена мисъл: към волята на Бога трябва да се нагодите. Бог е създал нещата и трябва да знаете какъв е законът на вашето създаване. Вие чувствате. Хубаво, но чрез сърцето си вие ще се домогнете най-първо до Любовта, а пък чрез ума си ще се домогнете до Мъдростта. Със сърцето си ще намерите майка си, а пък чрез ума си ще намерите баща си. А пък двамата като се съберат заедно, ще видите какви са отношенията, които съществуват между бащата и майката. Или като съедините вашия ум и вашето сърце, ще видите какви са отношенията между ума и сърцето. Умът е едно дете – мъжко дете, син е той; а пък сърцето е дъщерята. Тогава ще намерите баща си – Духа, и майка си – Душата. Следователно онези ще останат в средата, те ги обземат.

Та казвам: вие ще бъдете добър, за да можете да намерите баща си; тези, които сте жени, трябва да бъдете добри, за да намерите баща си, защото бащата иска добродетели. А пък вие, които сте мъже, които мислите, трябва да развиете вашия ум, за да намерите кого? Майка си! Те се прекръстосват: мъжът търси майка си, а пък жената търси баща си. Жените търсят своите бащи... И тъй: между хората на Земята ония, които вървят по пътя на Любовта, развиват сърцето, а пък ония, които вървят по пътя на Мъдростта, развиват ума. Мъжът и жената се сприятеляват за нещо друго: между едните, които имат нещо, придобито в науката на Любовта, и ония, които имат нещо, придобито в своята наука, да стане обмяна на придобитото.

Сега вие искате да знаете защо Господ ви е направил, защо ви е дал форма. Сега каквато и дума да употребите в отговор, думите се опорочават. Питате: „Защо съм станал жена?“. Защото не можете да станете мъж. Някой пита: „Защо аз станах мъж?“. Защото не можеш да станеш жена. Не при дадени условия, обаче постепенно мъжът може да се превърне в една жена и жената постепенно може да се

превърне в един мъж. Какво ще разберете под израза, че тя ще се превърне в мъж? Като се превърне жената в мъж, на него ще му израснат мустаци, ако е човек. Но у животните и женските имат мустаци: и котката, и котаракът. На котката антените са ѝ по-дълги. С мустаците, които има, тя възприема чувстванията на котарака, какво мисли той за нея: чрез антените от едната и от другата страна. Котаракът като дойде, и той приема мислите чрез антените. Думата *котарак* не е хубава: *кот-арак*. *Кот* значи да хванеш котка, котарак. Какво име бихте ѝ турили, ако Господ би искал от вас това? Какво име ще сложите на кучето, на котката, на кравата? Все на буквата *k* върви...

Ние на български казваме: *човек*. Друг е смисълът на думата *човек*, други трептения има. Като произнесеш думата *котарак*, веднага чувстваш едно животно, над което Месечината има голямо влияние. А пък като дойдеш до кучето, вече там какво влияние има? Върху кучетата има влияние Меркурий, кучето е меркурианец: то се съобразява с всички, върти си опашката. А пък котката е студена като Месечината, тя като си намери къща, не я напуска вече. Месечината може ли да напусне Земята? Като ѝ кажеш да отиде при която и да е друга планета, тя ще каже: „На мен не ми трябва, аз съм си намерила една къщичка! Мене ми е добре тук“. Котката все около човека се върти, а пък кучето може да има много господари, то е меркурианец. Но вие сега не можете да намерите какво е станало от това, че Луната е упражнявала влияние върху котката. На нас Месечината ни праща една светлина, която е без топлина. Отлична е светлината на Месечината, тя пречиства.

В Месечината е хубаво това, че тя изтегля лошите неща от човека. Ако човек знае законите на Месечината, тя ще го пречиства и ще му помогне в живота. Ако ти искаш да научиш чистотата, дръж 1–2 котки въщи. Всяка къща трябва да има 2–3 котки, за да се научи човекът как да се чисти. Котката си прави тоалета, ближе се, ближе се – отличен характер има. А пък като дойдете до кучето, което е меркурианец, и то има отличен характер: отличен пазач е, то пази човека, пази стадото му от вълци. У всяко животно има по

една отлична черта. После кучето е привързано; и като види стария си господар, мърда си опашката. И на новия си господар я мърда, на всички мърда опашката си. Една хубава черта е това. Има едно малко изключение, има някои кучета, които си изменят характера – не си мърдат опашките. Те добиват един тип на аристократизъм; и като дойдеш, то те погледне и пита: „Какво търсиш тук?“, прилича на стражар. Кучето казва: „Тук няма да влизате!“.

Да оставим сега това, то е затворен кръг. Защо са животните? Ако разбирате кръга, вие започвате оттам, от животинския живот. И всичко онова, което животните са преминали, и вие трябва да го преминете, да имате тяхната опитност. Трябва да имате опитността на котката, на кучето, на кравата, на вола, на паяка... Всичко това ще ви служи. Трябва да имате тая опитност, за да можете да влезете в човешката мисъл. Например вие седите и намирате, че мухите ви безпокоят. Една муха ще принесе на хората повече полза, отколкото вреда. Тия мухи като влязат във вашата стая, въртят се, въртят се, а пък в стаята има доста вредни микроби. Мухата ги събира и ги нагълтва всичките. Случва се някой път, че те ухапе, направи ти инжекция, но то е от невнимание. И тя внесе тия микроби във вас; не е много учена, но тая муха изядва микробите. В мухата намерете един хубав пример, че тя без да знае, ви помага. Следователно от нея се научете, че тия микроби, от които се опасявате, тя може да ги нагълта – и нищо не ѝ става, нейният стомах ги смита.

Следователно и вашият стомах един ден може да издържа на микробите. Как? Аз ще ви кажа. Ще имате една отлична, чиста кръв – тогава микробите не са опасни. Микробите са опасни в своето размножение и ако имат какво да ядат и да пият във вас. Ако имате чиста кръв, нито холера, нито чума, нито какъв и да е друг бацил може да ви навреди. Вие ще ми говорите за охтиката... Но нека да имате чиста кръв – и охтиката няма какво да яде във вас. Тогава тя умира. Но вие имате достатъчно нечиста кръв и охтичавите бацили вземат периметър, настаняват се и мъчно можете да ги изкарате, те нападат дробовете. Друго е при чистата

кръв. Тогава ще приложите закона на хармонията. Може да се направи един опит. Един охтичав нека да пее думата *хармония* една година, две, три – и ще изблъска всички микроби. Разширение трябва да има! Охтичавите хора са много свити и лъжливи в себе си. Той вярва, че ще умре, и като го питаш, казва: „Много съм здрав!“, а пък се лъже. Ако каже на себе си: „Хванала ме е охтиката и трябва да се боря“, тогава може да оздравее по-лесно. А пък той не признава това.

Не крийте за себе си вашите погрешки, изповядвайте ги, за да можете да се справите с тях. Всяка една погрешка, която държите в своето съзнание, ще я поправите. С всяка една погрешка, която е открита пред вашето съзнание, пред вашия ум, сърце, душа и дух, ще можете да се справите – и тогава ще се избавите от едно зло. Ако я скриете, ще си създадете едно зло. Не крийте погрешките, но ги изправяйте! Ще намерите един път, за да ги поправите – Бог ще ги поправи. Тая погрешка не е нещо лошо: направил си я, но няма нищо лошо. Сега да оставим това.

Знанието във вас не трябва да бъде като един гардероб – да имате стотина костюма и всеки ден да мислите кои да обличате. Не е необходимо това. Дванадесет часа има един ден, дванадесет костюма на ден са достатъчни – за един час по един костюм. Сутрин при изгрев слънце трябва малко по-дебеличък. Колкото повече се увеличава топлината, трябва по-тънък костюм. Към обед ще сложиш най-тънкия костюм; а като започне да залязва Слънцето, пак изстива времето и пак ще облечеш сутрешните костюми. Това е една възможност: зимно време да носим по-дебели дрехи, за да спестим топлината, а пък тая топлина е необходима, за да можем да работим. Ако няма достатъчно топлина, мускулите и мисълта не ще могат да действат. При сегашните условия е необходимо известно количество топлина. Лятно време е потребна известна хладина, а пък зимно време – известна топлина.

Трябва да се пази равновесието, което съществува в човека. Не изменяйте вашите състояния. Едно стеснително състояние става причина да изгубите топлината си, а пък при едно разширително състояние, когато си давате прос-

тор, топлината ви ще се върне. И всички нещастия, които стават у хората, стават от свиването, от незнанието как човек да пее. Свиват се симпатичната нервна система и капилярите и кръвообращението става неправилно. Тъй че ще се спрете при едно лошо състояние и ще пеете: *хармония*.

Например вие често пеете *Махар Бену*. Как трябва да се пее *Махар*? При пеенето на *Махар* ти най-първо ще започнеш силно и полека ще слизаш. *Бену* – това е закон на посаждането. Слязъл си най-ниско и сега ще започнеш една крива линия, ще почнеш от слабото към силното; имате едно слизание надолу и едно качване нагоре. А пък при *Аба* имате разширението на музиката. (*Учителя прави с ръце движение надолу – „Махар“, после движение нагоре – „Бену“; и движение настрани – „Аба“.*) Това е първият пасаж. Като пееш *Махар*, ти слизаш отгоре, от Божествения свят, слизаш до дъното на живота. *Бену* – почваш еволюция, за да се повдигаш. И като се повдигаш, ще благодариш. Широчина е *Аба*. Слизане, качване и разширение – това го изисква хармонията. Като пееш, непременно трябва да спазваш този закон на кривата линия: слизание, качване и разширение.

В мелодията вие имате един кръг: въртиш се, въртиш се в един замотан кръг. Ще образувате тогава една елипса – двете точки на този кръг ще ги разшириш. Имаш трима души приятели, с които не можеш да живееш. Ще намериш още трима души за тях – шест души, а ти ще станеш център. Ще станеш 7 и работата ще тръгне напред. И като избирате приятели, не ги избирайте еднообразни. Изберете един приятел, чийто ум е развит, у втория приятел сърцето да бъде развито, а пък у третия разумността да бъде развита. Намерете един приятел, който е тръгнал по пътя на Любова, намерете един, който е тръгнал по пътя на Мъдростта, и един, който е тръгнал по пътя на Истината. Съберете ги всичките и веднага вашата работа ще тръгне.

Какво разбирате под приятелство? Ако аз съм приятел някому, приятелството трябва да му допринесе нещо. Ако вие сте приятел някому, трябва да допринесете нещо за него. Тогава законът е такъв: ти ще се приближиш до Бога, за да Му дадеш възможност да ти помогне. Има някои

работи, които ти не можеш да свършиш. Отвори сърцето си и имай вяра в Бога! Има някои работи, които само Бог може да свърши, само Той е в състояние да свърши тая работа. Ти си болен, умираш; лекарите казват: „Свършено е!“, всички домашни плачат. Единственият, който може да ти помогне, е Бог. Ако ти отвориш сърцето си за Него и Го призовеш, Той ще се отзове. Казано е: „Призовете Ме в ден скърбен и Аз ще ви помогна“. А ти казваш: „Я ми помогне, я не!“. На какво основание ще кажеш, че Господ няма да ти помага? Ако не си приятел на Бога и Бог не ти е приятел, тогава няма да ти помогне – законът е верен.

За Авраам какво се казва – че бил приятел на Бога! Той имаше една хубава черта – послушание на Бога. Даваше всичкото си богатство, каквото искаше Бог – никога думата на Бог не правеше на две. Вие седите и си давате мнението върху това, каквото иска Бог от вас; и казвате: „Това не мога да направя“ – правите само това, което вие искате. Искате да бъдете обичани от Бога. За да бъде човек обичан от Бога, той трябва да направи всичко, което Бог иска от него. Ти направи опит да го направиш, а дали ще го направиш, то е друг въпрос. Но не се отказвай, не казвай: „Аз не мога!“. Аз сега говоря за една Божествена идея, която прониква във вас. Има идеи, които имат надпис отвън. Аз говоря за златото, не за позлатеното. Всяка една идея ще видите дали е златна, или позлатена. Ако е златна, тя е от Бога; ако е позлатена, е от хората. Позлатените идеи оставете настрана, а пък онова, което е от злато, го турете в действие.

Вие казвате: „Не ми е дошло времето!“. Все се готвите да идете някъде, все очаквате да ви дойде някоя дарба и все остарявате. И казвате: „Нищо не можахме да направим!“. Вие криво разсъждавате. Пред вас седят още четири свята, вие сте във физическото поле; пред вас са още астралното, умственото и причинното поле. Вие отивате нагоре – още три свята имате над нас, без физическия. Казвате: „На кого ще оставя жена си, децата си?“. Няма какво да се грижите нито за жена си, нито за децата си – Господ се е погрижил за тях. Бог им дава слънце, Земята ще ги носи. Въздуха, храната и водата Бог ги дава – ти не даваш на жена си въздух. Питаш:

„Какво ще прави жена ми?“. Ами ти какво ще правиш, като умреш?

Ние имаме съвсем смешна философия. Ни най-малко не се безпокой за жена си и за децата си! Някой път се безпокойш за себе си и казваш: „Какво ще стане с мен?“. И за това не се безпокой! Ти казваш: „Аз умирам!“. Не, кажи: „Аз отивам в духовния свят, този свят го изучих. И като изуча астралния свят, ще се кача в умствения, в причинния свят. Тогава ще се върна на Земята да работя!“. Ти казваш: „С такива глупости не искам да се занимавам“. По-добре с глупости, отколкото без глупости; по-добре е влюбената глупост на младия, отколкото мъдростта на стария! Влюбеният младеж има повече знания, отколкото мъдрият старец, който седи със своите предустановени възгледи за себе – какво величие е бил преди време. Оставете едно време какво сте били! Ти казваш: „Едно време бях млад“. Като бяхте млади, защо напуснахте вашата младост? Казваш: „Напускам баща си!“. Защо? Защо напуснахте Бога, като излязохте от Него, защо ни прати Бог на Земята? Знаете ли защо? Няма какво да ви казвам сега защо – пратил ни е за нещо.

Та мнозина от вас сте забравили същественото. Един американски професор отива на пощата. Имал едно болезнено нервно състояние и си забравил името. Той се казвал Джон. Рекъл му чиновникът: „Господине, моля, кажете си името!“ „Извинете, малко работа имам!“. Тръгва по пътя и мисли. Среща го един приятел и му казва: „Добър ден, мистър Джон, как сте?“ „Благодаря“, казва той и се връща в пощата да си вземе писмото. И вие сте забравили вашето име, забравили сте какво трябва да правите. Седите някой път и мислите какво да правите. Та първото нещо е: отнесете се до вашия ум. Ще знаете, че сте дошли да учите. Светлината, която иде във вашия ум, идва от невидимия свят; и топлината, която иде в сипматичната ви нервна система, идва от невидимия свят. Щом дойде Божествената светлина, вие ще почнете да мислите; щом дойде Божествената топлина, ще почнете да чувствате; а щом дойдат Божествената топлина и светлина, вие ще почнете с правата мисъл – тая е връзката, която трябва да направите.

Ти казваш: „Аз ще почна да работя!“, но седиш и мислиш: „Тук има мъчнотии, там има мъчнотии“ – и напуснеш. Тая връзка вие я късате по някой път. Решиш да пееш, но си казваш: „Мъчна е тая работа“; решиш да рисуваш, но казваш: „И тая работа е мъчна“. И най-после дойдеш до най-лесния занаят – да шиеш. Че това е стар занаят – едно време ученикът цяла година е седял да се учи да бодне с игла, а господарят после ще го учи как да пришие две парчета на едно място. Сегашните чираци за една година искат да изучат цялото изкуство. Понеже знаете да шиеете хубаво, употребявайте шивачеството като едно изкуство. Като знаете да шиеете, ще си оправите работите. Като срещнеш някой брат, кажи му нещо хубаво, уший нещо, сложи и малко мекота. Вие в училището как сте се справили с ония учители, които са били строги? Някои се крият, мушкат се зад чиновете, за да не ги видят, а пък онзи, който знае, вдига двата пръста. А пък учителите са много умни, те търсят някой, който не знае. Само го дебнат и му казват: „Я излез!“ – и той се намира в чудо, свива се.

Във варненската гимназия имаше един Белчев по математика. Той казваше: „Я излез, Стояне, да видим ти какво знаеш по математика!“ Онзи излиза и мълчи. „Много си прост!“ – и го разклаща: „Нищо не знаеш“. Онзи приятел го гледа в очите. „Какво да ти туря сега?“ – и пак го бута, разтърсва го, пък беше щедър на бележките. „Какво да ти сложа, една опашка ли? Хайде, една тройка!“ – и ще побутне малко ученика. Белчев не изкарваше тия, които много знаят, но тия, които не знаят. Ще даде диктовка на учениците. Бутне някой ученик по главата и му казва как да учи, даде му някои наставления, напътствания. Та не се страхувайте от вашите професори, те не са толкоз строги, но ги обичайте! Ако вие, учениците, го обичате, професорът ще се отвори за вас.

Сега вие имате известна идея за Бога. Вие се плашите, някой път мислите, че сте свободни. Често ние сме жертва на известни мисли, които си внушаваме. Гледаш на пътя едно ножче. Не го бутай, това ножче е опасно! Или пък видиш някоя монета – пак не я бутай, опасна е! Пътуваш из

Европа, а някой ще ти даде цигара. Но като изпушиш цигарата, ще видиш, че нищо не е останало в джоба ти. Яли са попарата някои на това... Или ще ти дадат някой бонбон, а ти ще го вземеш и ще го туриш в джоба си. Не, ще кажеш: „Извинете, стомахът ми малко не е добре“ – и ще се освободиш от сегашните си неестествени мисли и настроения. Няма да бъдеш един ветропоказател – да се менят чувствата ти, но всяко чувство, което изтича от теб, трябва да е минало през твоя ум, неговата енергия трябва да е минала през ума ти. Трябва да искаш и съгласието му, понеже не си само ти, който действаш в света. Вие сте едно съдружие от души, които сте дошли заедно – по 10 000, 20 000, 100 000 души сте дошли по целия свят, свързани сте. Ще се спреш, защото ти не си председател, и ще попиташ другите членове на сдружението: „Моля ви се, как мислите вие?“. Не бързайте! А пък те ще се допитат йерархически по-горе... А ти веднага направиш погрешката.

Сега коя е основната мисъл, която остана във вас? Ще измените кръга в елипса, елипсата – в парабола, и параболата – в хипербола. Като дойдете до хиперболата, вие ще повикате Бога на помощ. Има неща, които са крайно противоположни. При параболата ще повикаш някой светия на помощ; като дойдеш до елипсата, ще повикаш своя ум; а пък като дойдеш до кръга, ще повикаш своето сърце. Или другоаче казано: ще повикаш ума си, сърцето си, душата си и духа си – те са четирите криви линии. Всеки ден трябва да се прави това. Двете външни криви линии са Божествените възможности, а пък двете вътрешни затворени криви линии са животът, който сега изпитвате. Затвореният кръг е на животните и ние много мъчно можем да се справим с него – с тия неследствени черти вътре. Изисква се много голямо знание, за да се справим с тия животински отрицателни черти на цялото животинско царство, които функционират в него. Трябва да има един метод, за да може да се трансформира човек. Това е теорията, дадох ви някои правила. Вие казвате: „Това аз го зная“. Това, което знаете, е много полезно, но днешният ден изисква нов метод; и утрешният ден изисква нов метод. И сегашният метод,

който трябва да употребите, ще произтича от това, което сте имали.

Какво означава тая картина? (*Учителя показва една от картините, които като теми бяха сложени на катедрата.*) От трите зададени картини коя представлява тази? Добродетелта – този човек раздава, носи кошница. Но колко копчета му е турил онзи, който я е рисувал? 11. Защо не е сложил 12? И на ръкавите по едно копче – стават 13. Няма да му върви в живота на този човек от картината. Той казва: „Забатачихме се, не вървят работите! Не се продават тия плодове“. Сложил е на корема си 11 копчета – значи борба. Всичко са 13 копчета – няма да му върви.

Избери най-хубавите ябълки, узрели в градината, сложи ги в една хубава, отлична кошница. Това лице подава плодовете с ръка, протегнатата настрани. Не, ръката при даване не се туря настрани, а напред, по-близо до сърцето. Някой като ти дава нещо, на теб ти е приятно. Добродетелта си има своята линия и трябва да я изучим. Тая линия на картината не е лоша, но тя казва: „Не ми върви“. Не му върви, понеже е направена по закона на Месечината. Тя е лунен тип, очаква 100%. Турците казват: „Сметката, която си правя, не излиза“. (*Учителя показва друг лист.*) В този лист първата рисунка представлява добродетелния, втората – влюбения, а пък третият брои милионите: навел си е главата и казва „Може да ме оберат!“. Този, който е рисувал тая картина, е бил в Египет. Това е египетският маниер на рисуване и сега е влязъл в европейската култура.

Сега ще наблегна на две съществени неща. Много да се говори е лошо нещо, много да се говори е лоша работа според мен. Аз го считам за лошо в този смисъл: че например някой не е готов да го разбере, натрупване става. Забелязвам, че някой път известни идеи внасят определено разочарование. Казвате: „Де е Господ, къде да Го намерим? Животът е такъв – остаряхме, гладни сме!“. Ти си остарял по следната единствена причина: това е внушение, че си остарял. Ти мислиш, че си млад – и това е внушение; мислиш, че си възрастен, че си учен. Вечерно време сънуваш, че мушкеш неприятел: събуждаш се и виждаш, че няма никакъв

неприятел. Каква илюзия! Разправяше ми един познат: вечерно време сънувал, че мушка някого; мушка го, но никаква кръв не изтича. И онзи му казва: „Аз съм една сянка, защо ме мушкаш? Не бъди такъв будала!“.

Ние в живота мушкаме сенките и страдаме от фикс идеи. Ти си фиксираш идеята, че трябва да те обичат. Че има кой да те обича: няма не те обича въздухът, хлябът, водата?! Обичат те, какво искаш повече? Другите неща от теб зависят, от теб зависи да те обичат хората. Имай един хубав език, имай един хубав поглед! Някой път ние седим и не искаме да падне честолюбието ни. Че и онзи човек насреща има своето честолюбие! Тогава като пазим своето честолюбие, нека да бъдем справедливи и да пазим и неговото честолюбие. Двама души вървят по един път. Единият върви и не отстъпва, другият – също. Бъдете един човек, който отстъпва на другите. Ти си учен, почтен човек. Ако искаш да покажеш, че добре мислиш за някого, отстъпи на други мястото си, не взимай първото място, чакай благоприятни условия. В клас учителят изкарва учениците си. За да се покажеш като един даровит ученик, останеш последен. Кажат: „Стани да пееш!“ – и пееш; или: „Стани да решиш задачата!“ – и я решиш. Тогава ще се повдигнеш пред очите на всичките ученици. Този излиза, не знае; онзи излиза, не знае; а ти излизаш и я решиш. Ти чакай последен, не искай пръв да излезеш. А пък друг излиза пръв, но се връща последен. С други думи онова, което знаете, трябва да можете да го направите. Може малко да знаете, но да знаете как да го направите.

Сега да изпеем *Махар Бену*. Поставете си идеята, че *Махар* е благословието на Бога, което слиза и достига до нас; *Бену* е благото, което придобиваме и го възнасяме нагоре; а *Аба* е приношението, което трябва да принесем. Тъй да го изпеем, с израз! Това, което иде отгоре, това, което издигаме отдолу, и това, което принасяме, всичко да образува една форма. (*Учителя изпява „Махар Бену“ до края.*) Това е вашето пееене. Сега ще го изпее както трябва, с израз. (*Учителя отново пее.*) Може да се изпее още по-хубаво: за себе си да го изпееете, за да се ползвате. Като изпееете песента, вие ще се

ползвате. Аз като пея, гледам да го изпея хубаво, защото считам, че като пея хубаво и го харесам, то и другите ще го харесат. Ако аз не го харесам, и другите няма да го харесат. Изпейте го веднъж, два, три пъти – за себе си пейте! Ще направим музиката една динамическа сила, един път за постижение. Това е едно благо, което Бог ни е дал, една възможност, с която трябва да си служим. Ти си обезсърчен – попей си; скръб имаш – пей мелодия! От мелодията трябва да преминеш в радостта, от елипсата ще влезеш в хармонията.

Сега нямам време. Някой път аз искам да ви покажа разликата, да ви дам преходните степени при свиренето или пеенето: как мелодията минава в хармония и как хармонията може да мине в мелодия. Трябва да стане едно трансформиране вътре. Някой път нямате разположение да работите; а някой път имате разположение да работите, но искате да стане изведнъж, нямате търпение. Във всяка една работа човек трябва да има търпение. И няма да имате ония предвзети възгледи. Предвзет възглед е например, когато искате да знаете какво мислят хората за вас. Хората мислят за вас това, което мислят за себе си – те не могат да мислят повече от това. Всеки един мисли за другите това, което е самият той. Влез при един учен човек, който е благороден и има знания. Той като те види, веднага ще забележи хубавите работи в теб. Той ще види и лошото, но няма да се спира върху това. Умният човек не се спира върху лошите черти: той вижда една слабост, но зад нея се показва една дарба.

Някой човек много разпилява, но умният човек вижда, че в това има нещо хубаво. Той вижда, че при тая черта му трябва един ум. Онзи разпилява, сега раздава дето трябва и дето не трябва, но има една хубава черта в основата. А пък щом влезете при един човек, който е невежа, той мисли да не го излъжеш. Аз съм наблюдавал това у българите. Един стар българин, който има опитност, е с дебели вежди. Той като те гледа, казва: „Не мисли, че можеш да ме излъжеш. Мене са ме лъгали, аз имам опитност“. Аз се поусмивам, казвам му: „Как си, дядо? Много голяма опитност имаш, лицето ти внушава нещо хубаво“. Той пак ме гледа – иска да

знае с думите си дали го мажа нещо. Казвам му: „Имаш няколко синове, много са добри. Много ги харесвам синовете ти. После имаш една отлична дъщеря, както виждам. Жена ти хубаво е сготвила. Стара е, но хубаво се носи, спретната е“. Той ме погледна и после от положението с навъсени вежди взе едно естествено положение. Казвам му: „Не искам да те притеснявам. Аз на твоите години още не съм дошъл. Млад съм и виждам, че мога да науча нещо хубаво от тебе. Я ми разправи какъв беше ти на млади години. Вашият живот какъв беше тогаз? Сегашните млади ни най-малко не приличаме на тогавашното време. Вие как живеете? Ние покръшнахме малко. Сега не прилича на тогава“. Той започна тогава историята си. Това е един повод за разговор. Виждам, че този дядо е умен, той разказва. Аз го слушам с всичкото си внимание – той има здрави, солидни мисли. И старата баба ми разправя много хубави работи.

Та най-първо между вас в класа липсва едно нещо: вие не се познавате. Имате едно желание – всеки иска да изпъкне. Това е хубаво, не е лошо нещо, но изпъкването си има своето време. Онова, за което ти си роден, никой не може да ти го отнеме, никой не може да ти отнеме правото. В Природата има един закон, помнете това: никой в света не може да ти отнеме правото. Щом Бог е определил да израснеш, да направиш нещо, целият свят да е против теб, стига да не грешиш, то ще стане. Ти можеш да имаш хиляди неприятели, но ще се случи всичко това, което Бог е определил. Ако пък нещо не ти е определил, то и да се мъчиш, няма да ти върви. Това е все едно да изринеш един метър сняг зимно време, че да ореш и да сееш. Ти ще прокопсаш и никой няма да те види! Имай вяра!

Питаш: „Дали Господ е вложил нещо в мен?“. Вложил е един отличен ум, едно отлично сърце, една отлична душа и ви е дал един отличен дух. Вие имате отлични неща, пазете ги – само така ще бъдете мощни. Какво ще ви зальгвам сега? Ти казваш: „Аз съм прост“. Аз бих желал да си прост, но вие не сте прости. Казвате, че сте прости, но като ви кажа, че сте прости, се обиждате. Някой път казвам на себе си: „Много си прост, че вярваш на тия хора!“; и после си каз-

вам: „Какво да правя – да не вярвам ли? Ако не вярвам, че той е добър, ще трябва да вярвам, че е лош. Кое е по-добро? И едното, и другото ще ми причини вреда“. Вярвам, че някой е добър – той идва при мене и се моли да му дам нещо. Вярвам, че някой е лош – той си изважда кобура и казва: „Всичките пари ми дай!“. Кой човек е по-добре да ме срещне – добрият или лошият? Добрият, разбира се! Излъже ме някой, аз казвам: „По-добре, че с малко се освободих!“. Като ме срещне някой, казвам му: „Няма да ме лъжеш! Ако ме излъжеш, ще ти дам по-малко; ако не ме излъжеш, ще ти дам повече!“.

Не лъжете Бога, защото много малко ще ви даде. Кажете Му нещата така както са, не се оправдавайте! Кажете Му: „Това направих, сторих зло! Нямах лошо намерение, невежество имах и ще го поправя! Каквато е Волята Божия, така ще направя работата!“. Искрени трябва да бъдете, не се оправдавайте – пред умния човек няма защо да се оправдавате. Нарисувал съм една картина; написал съм нещо на френски, на английски, но не съм го написал както трябва. Казват ми: „Толкоз голям невежа ли си?“. Ще им кажа: „Едва сега уча английски.“ „Как така?“ „Нов език е“. Питайте ме за езика на Природата. Там е друго, него го знам. Но във френския език си има особеност – носовото произношение, в немския – гърленото. Всеки език си има своите свойства. Някои хора изучават повече езици, всички хора не са даровити еднакво. Един човек за една година може да научи един език.

Казвам: изучавайте Божествения език! Всеки език е хубав: френски, английски, немски, италиански... Защо е хубав? Защото всеки език е отворена врата, за да влезеш във връзка с тия хора. Ако искате да станете умни, практични, изучавайте английски; ако искате да имате маниери, външна обхода и етикет, изучавайте френски; ако искате малко мекота, изучавайте италиански, за пеенето; ако искате да дадете на характера си малко енергичност, изучавайте немски. Немецът като се хване, той е като някой молец – рови, рови! А пък ако искате да изучавате новото, учете руския език! Това са възможности. Във всеки един език Божестве-

ното се проявява по особен начин – всички езици са области, в които се проявява Божественото в света. Ще кажете сега: „У русите е комунизмът“. Вие оставете комунизма, той не е опасен. Какво има комунизмът? Той е една вода, която слиза отгоре и всичко помита. Но като слезе в полето, утихне и пои градините.

Фашизмът и комунизмът – всичко това са начини да дойде Божественото. Всички тия учения служат на Бога, нищо повече! Философи, поети, мъже, жени – всички служат на Бога; няма никой, който да не служи на Бога! Един комунист казва: „Прилагаме учението на братството“. Много хубаво! Фашизмът казва: „Старото запазваме“. Много хубаво! Някой казва: „Той е безверник“. Няма безверници по света – има верующи в различни системи. В едно учение ти си безверник, а пък в друго си веруещ, но всички чувстваме, всички мислим, всички работим, всички дишаме, всички пием, всички ядем. По какво се различаваме? Няма никакво различие!

Та ученикът трябва да има една широка идея в душата си. Господ казва: „Не критикувай това, което Бог е допуснал в света!“. Щом нещо е станало, Господ го допуска: то е сложено временно на сцената, после се вдига. Всяка неприятност, която идва във вашия живот, е временно дошла; или болест, неразположение или загуба. Ако вие разсъждавате по този начин, всичко в света ще се превърне в добро. Някой път вие седите сега и казвате: „Какво ще правим? Никак не живеем добре!“. Много добре живеете, само че приходи нямате. Работите, отлично работите, но като си направите баланса, нямате никакви приходи! Не че не живеете добре, но приходи нямате, пари нямате. Защо ви са парите? В много хубаво състояние сте. Тук имаше един брат. Той изучава-ше труда, но отиват и му задигат всичките инструменти и остава без пособия. Питам: „Как те обраха?“, отговаря: „Не знам!“. Всичко му задигат и той сега трябва да ги намери, да ги купи пак от тях. После нямайте едно окултно Учение като средство да преживеете. Една религия трябва да ви бъде връзка, за да дойдете в съобщение, да имате връзка с невидимия свят; или да имате връзка с добрия свят, със

света на Любовта. Той е реалният свят, много е реален; и не може да се опише, докато не го видите. Ако ви заведе там, мога да ви го опиша, но тук как ще ви го опиша?

Има една аксиома. Един от египетските мъдреци казва: „Както е горе, така е и долу“. Това е написано погрешно: както е горе, така е и долу, но както е долу, не е така горе! От Земята не можеш да видиш как е направено Небето. По устройството на Небето можеш да познаеш как е устроена Земята, но по устройството на Земята не можеш да познаеш как е устроено Небето. Трябва да видиш и горе, и долу. Като слезе горното, то ще живее, както е живяло горе. Долното като се качи, ще живее, както е живяло на Земята. Тогава пояснявам така: Бог като слезе на Земята, ще живее като човек, а пък ти като се качиш на Небето, ще живееш като Бога. Но Бог като живее като човек, ще живее с познания – познания има у Него. А пък ти като отидеш горе, ще живееш като Бога, понеже там всичко е свършено – всичко, каквото бутнеш, ще ти върви, всичко е уредено. Всички окръжаващи хора ще живеят в теб, като че те живеят в тебе. Те ще те накарат да вярваш, че живеят в тебе: като направиш нещо, ще ти се притичват на помощ и ще живеят в теб. И тогава ще кажеш: „Аз съм могъл да живея добре!“. А пък като слезе на Земята, Господ трябва да живее в нас, понеже като има всичко, за Него животът не съставлява мъчнотия. Бог знае как да приложи законите, Той ги разбира и знае как всичко да изправи. И като слезе на Земята, Господ ще изправи всичко.

Затова казвам: оставете Бог да работи на Земята във вас; а пък като се качите на Небето, вие ще работите в Него, в Бога. На Земята ще оставите Бог да работи във вас, а пък вие ще Му помагате като асистенти. Не да Му давате съвет: „Тъй не се прави, иначе не се прави!“, не – Той като дойде, ти ще Му бъдеш асистент

Сега аз мислех да ви свиря (*Учителя беше донесъл цигулката*), но ви уча на шивачество. Не е много хубаво това изкуство. Колко часа минаха? Два часа. Колко спечелих? Нищо не спечелих, но си изгубих времето – два часа изгубих. Всеки от вас ми задигна нещо и го носи. Ще каже някой: „Учи-

теля много говори, но Той пропусна там нещо. Тъй трябва да каже...“. Тогава приличате на онзи българин, който женел дъщеря си. Той бил чорбаджия и повикал гости. Като излизали, на всички сватбари давал по една крина жито. Един казал: „Твоята крина беше пълна догоре и издута на могилка, а пък моята беше изгладена, изравнена отгоре с литъра“.

Божията Любов носи пълния живот! (три пъти)

7. лекция, 13 януари 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

СЪРАБОТНИЦИ НА БОГА

Отче наш

Сегашното човечество има една трудна задача, която трябва да решава. В тая задача всички вземат участие, всеки според своето разбиране. Всички вие имате разни разбирания за живота; всеки от вас все си има някоя теория, някои правила, по които той разсъждава и мисли. И всякога намира, че нещата в живота не вървят, както той мисли; намира едно голямо противоречие между Природата и себе си – и не може да се примири дали той е крив, или Природата е крива. Някой път казва: „Природата е крива, тя не е направила работите както трябва. Според мене така трябваше да бъде!“. По отношение на неговите работи може би е така, но по отношение на Цялото?

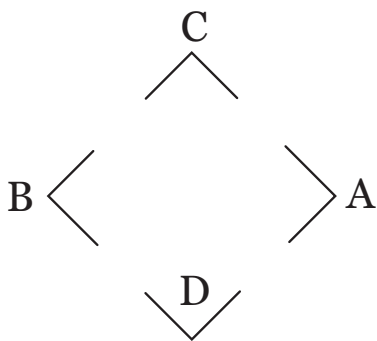
Някой казва: „И сам мога да живея, и без хора мога да живея“. Казвам следната теория да се провери на опит: кракът може ли да живее без тялото? Той може да живее, когато е с тялото. Без него кракът не може да живее, понеже е част от тялото, той има известни функции там. Някой казва: „Аз искам да бъда независим“. Какво подразбираме под думата *независим*? Независим значи да си на своето място и да функционираш както трябва. Това разбирам аз под *независим*. А ако разбираш, че трябва да бъдеш независим от другите хора, ти се лъжеш. Всички същества са зависими едно от друго: дали са близки, или далечни, те имат една вътрешна зависимост.

После ние сме в стълкновение със себе си. Съвременната наука се занимава с минали работи. Съвременната геометрия се занимава с неща, които съществуват във физическия свят. Например геологията изучава пластове, които са образувани преди милиони години; после минералогията, която изучава минералите, скъпоценните камъни, и тя изучава миналото по отношение на образуването на тези камъни. Ние оценяваме диаманта и казваме: „Той е твърд и много красив

камък“. Ти казваш: „И аз бих желал да бъда като диаманта“. Но вие нямате никаква представа през какви мъчности и страдания е минал диамантът, докато стане диамант.

Сега и човекът се мъчи да прави някой път диаманти, само че неговите диаманти са черни – той още не може да ги направи така чисти, както Природата ги е направила. Ти казваш: „Аз сам мога да се повдигна в морално отношение“. Ще се повдигнеш, но ще бъдеш един черен диамант, няма да бъдеш като диаманта, който Природата е направила. Ти казваш: „Да създадем един характер от себе си“. Ще бъдеш един черен диамант! Носи онзи характер, който Бог ти е дал – само проявявай характера си!

Нека вземем геометрията, но от нея трябва да направим един превод. Някой казва: „На мен геометрията не ми трябва“. Ако си едно животно, никаква геометрия не ти трябва, но тия животни също се ползват от геометрията. Те изучават ъглите и правите линии, но без да знаят – нямат учебници за това.

Фиг. 1

Аз ще ви начертая една фигура тъй, както не е: ъглите A , B , C , D (Фиг. 1). Имате едно хармонично състояние на хората, които си живеят добре, но външните условия ще се изменят. Представете си, че ъглите A и B – това са бащата и майката, а пък C и D – това са синът и дъщерята. Ако увеличите ъглите C и D , то ще се намалят ъглите A и B , т.е. ще се измени хармонията, която е съществувала

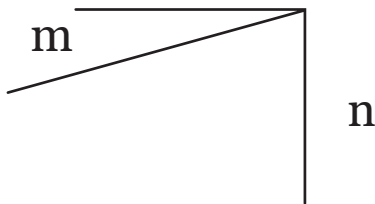
между тия лица. Как ще се измени? Представете си, че имате 4 души, които носят по 25 кг. От първите двама вие снемате тия 25 кг, които имате, и ги туряте на останалите двама. Първите оставяте без никакъв товар, а пък последните двама имат по 50 кг. Питам: какво ще бъде разположението на тия, чийто товар е снет, и на тия, чийто товар е увеличен

на гърба им? Най-първо тия, които носят по 50 кг, като се намали тяхната сила, ще вървят по-полека, а пък тия, чийто товар е смет, ще вървят по-бързо.

Казват: „Защо вървиш бързо?“ „Защото ми се махна товарът!“ „Защо вървиш бавно?“ „Товарът ми се е увеличил“. Когато се увеличи някому товарът, ти казваш: „Трябва да търпиш“, и пр. Това са празни работи! Товарът, който е сложен на този човек, не е поставен от Бога; тук има един порядък, който не е от Бога. Сега ще ви обясня. Вие вземате един гребен, направен от слонова кост. Какво е предназначението на костта у слона и какво е предназначението на един гребен, който е направен от слонова кост? Този гребен е един човешки порядък. Както е била сложена първоначално костта, Природата я е поставила, за да издържа известна тежест. А пък човек е взел костта и ѝ дал друга служба – да бъде стражар, да гони въшките. Слонът си подпира тялото с тая кост или пък тя има някаква служба в устата му, а човекът с нея гони въшките. Ще кажеш: „Така Господ е определил“.

Това са два порядъка. У вас човешкият порядък гони въшките, той дава стражарски чин на тая слонова кост, а пък Природата съвсем друга служба ѝ е дала. Ако имате за цел да гоните въшките в живота си, от кой порядък сте? Вие търсите грешките на хорта – гребен сте тогава; тогава не сте в Божествения порядък, а сте в човешкия. Това са два порядъка. За вас е много хубаво, че ще изгоните въшките, но на слона какво ще му стане? Вземате му една кост: крак или зъб – какво ще стане с него? Той ще изгуби една от своите функции. Най-първо ще се освободите в себе си от онзи човешки порядък, който сте унаследили.

Всяка Божествена мисъл в човека никога не произвежда раздвояване в неговото съзнание; щом е човешка, ще има раздвояване. Щом е човешка, ще стане така – m , а щом е Божествена, ще стане така – n (Фиг. 2). Ще кажеш: „Да из-

Фиг. 2

хвърлим човешкото!“. Не, човешкото трябва да се подчини на Божественото. Питаш: „Няма ли друг начин, по който да изгоним въшките?“. Може: вземи, че обръсни главата си, всичките си косми – и като се качат въшките, вземи една кърпа и те ще изпаднат на земята. А ако ти оставиш космите си дълги като моите, въшките като се навъдят, трябва ти тогава гребен от слонова кост. Ти казваш: „Смешна е тая работа“.

Страданията произтичат тогава, когато заместим човешките работи с Божествени, а Божествените – с човешки: те са несъвместими. Детето се е родило от Бога, а пък пелените, с които го завива майката, това е човешкото. Пелените са човешкото, а пък тялото, което е родено, то е Божественото. Детето не се създава за пелените, а пелените – за детето. Докато детето порасне, можете да смените 4–5 пелени. Но ако вие отметнете детето, както отмятате пелените, ще се натъкнете на големи мъчности. У нас могат да се сменят човешките мисли – те са пелени, които можем да отхвърлим; но никога не бутай в себе си Божественото. Трябва да разбираш кои неща са Божествени. Това, което не произвежда във вас никакво раздвояване на съзнанието, това, което не ви носи никаква скръб, това, което пази мира и любовта във вас, то е Божественото.

Вие имате една крива представа за Любовта. Казвате: „Да се обичат хората“, но за да се прояви Любовта, човек трябва да има две качества – той трябва да има воля и да бъде свободен. Щом на един човек му отнемеш волята, щом му отнемеш свободата, никаква любов – нито човешка, нито Божествена, може да се прояви. Това е закон. Тогава на мястото на Любовта ще се яви омразата, злобата, злото. Казваш: „Какво трябва да се прави?“. Дайте свобода на Божественото и оставете Неговата воля да действа във вас – и веднага Любовта ще се прояви. Щом Любовта се прояви, то животът, който търсиш, сам по себе си ще дойде. Другояче, ако ти нямаш воля да служиш на Бога и ако не си свободен в своите мисли, ако се смущаваш, Божията Любов не може да действа в теб. Това трябва да го знаете. Някой път се нарушава вашият мир. Светиите са изучавали този закон в

планините: 20 години са изучавали как да служат на Бога – и когато са го научавали, са слизали от планините при народа, за да учат него.

Вие можете да преведете невярно и единия, и другия порядък. Казвате: „Трябва да се живее, но без пари не може!“. Парите Божествен порядък ли са? Не са! Тогава какво място заемат те? Казваме: „Не може без пари“. Те са пелени, необходимо е тялото да има една дреха. Вие казвате, че децата без пелени не могат. Много добре, това донякъде е вярно. Питам тогава: с какви пелени увиват животните своите деца, с какви пелени птичките увиват своите малки? Никакви пелени нямат. Още отначало по тялото си те имат малки пеленки – перца, които почват да растат. С тях малките почват да хвъркат. Птиците са много по-умни от хората, те казват: „Да направим тия пеленки да растат и през живота си малките с тях да хвъркат“. Ако оскубете тия пеленки, птичката не може да хвърка. Пак щеше да живее, но ще се изложи на известни мъчности.

Та казваш: „Без пари не може!“. Хубаво, право е, че без пари не може, но при какви условия някой човек не може без пари? Ти казваш: „За да пътуваме до Виена или Париж, трябва пари“, но като тръгнеш за онзи свят, колко пари ще платиш за билета си? До Виена ще платиш 2–3–4 хиляди лева за първа, втора или трета класа. Като тръгнеш за онзи свят, колко хиляди ще платиш? Нито пет пари – за там колесници има! И казва се, че за свети Илия дошла огнена колесница и го грабнала, та го отнесла. Но в тази колесница не взели даже неговия кожух, а го хвърлили. Така казват: горе приемат само това, което Бог е направил, а пък човешките работи тук да останат, на Земята. Аз ви навеждам на тая мисъл: вие не можете да влезете в Царството Божие с човешките разбирания, това го помнете! Невъзможно е, запомнете го! По-лесно може да мине камила през иглени уши, отколкото човек с човешкия порядък да мине в Царството Божие. Той вярва в наследствеността, в науката и пр., но всичко това, в което той вярва тук, е човешко, то е от Земята.

Една птица е имала човка. Като стане тя човек, може ли да си служи с това, което е имала като птица? Дадеш ѝ една паница, а тя казва: „Дайте ми нещо, с което да мога да кълва“. Като птица е обичала да рови, а като човек не може да рови. По някой път се объркват понятията ви, казвате: „Не зная вече в какво да вярвам“. Вярвай в Божественото в теб, при което ти имаш свободата и волята, при което свободата и волята ти действат. Това, в което си свободен и имаш воля да го направиш, остави и другите да го направят. Не ги ограничавай, защото щом ограничаваш когото и да е, ти си извършил вече едно престъпление. Ще вървиш по онзи път, който Бог е държал. Когато Бог постави човека в Рая, Той знаеше, че човекът ще съгреша. Бог можеше да сложи двама ангели при онова дърво да пазят със своите мечове – и ние щяхме да бъдем праведни хора, но нямаше да бъдем свободни. Бог предпочете да бъдем свободни и да имаме воля при направлянето на греха, за да бъдем свободни и да имаме воля и когато възприемем Любовта. Защото ако нямаме воля да направим прегрешението, да нарушим една заповед, то ние нямаше да бъдем свободни, за да възприемем Любовта. А някой иска Бог да сложи двама ангели да го пазят от греха...

Някой казва: „Хубаво е човек да има къде да живее“. Питам: че какъв по-хубав живот от този в затвора? Затворникът си има адютанти, които го пазят. Пускат го вечер или сутрин, един или два пъти на ден. Кое е по-хубаво: да бъдеш затворник или да бъдеш един човек, който си ходи из града? Затворникът си има място, където живее, има си възлища, има си храна, но той не е свободен, а пък другият е свободен, но се свива, трепери от студ. Кое е по-хубаво: да трепериш или да си настанен вътре в затвора? Затворникът не може да отиде в църква, когато иска. Ако го заведат от затвора, ще отиде по команда и ще се върне по команда, а пък този, който трепери, всякога може да отива в една църква. Питам: кое ще изберете – затвора или външната свобода? Треперенето също е хубаво – и двете неща са хубави. Да трепериш е хубаво и да си затворник е хубаво – кое ще изберете? Затворникът е болен.

Кой е затворен? Ония в болницата са затворени, върху тях има обвинение – направили са някое престъпление и ги турят в затвора за 10 години, за 20 години или до живот. А пък има друг, по-хубав затвор – болницата. Там човек не е направил никакво престъпление, но е дошла някоя болест – и го арестуват; дохождат милосърдни сестри, лекари и го питат къде го боли: кракът, ухото и пр. Поглеждат го мило, утешават го. Той седи и разправя къде го боли, а пък друг човек е здрав и около него няма нито лекари, нито милосърдни сестри. Кое е по-хубаво: да лежите в болницата или да сте свободен отвън? Ако си невежа, болницата е по-добра; ако си учен човек, отвън е по-добре – без слуги. На учения не му трябват никакви слуги; който е невежа, му трябват 2–3 слуги, за да не влезе в някоя беля.

Сега някой път вие казвате, че Господ ви говори. Хубаво! Аз гледам някой път: Господ им говори, а пък никак не се е изменило тяхното естество. Когато някой дилаф ми казва, че огънят му е проговорил, казвам: „Чакай да опитам!“ Пипам го – никаква горещина няма. Този дилаф е ходил при черните въглища и няма никаква топлина. Казвам: „Ти не си бил при огъня, не си бил при живите въглища, за да видиш какви са вътре“. Някой ще каже: „Какви са нашите въглища?“. Аз ще ви задам един въпрос: „Имате ли в себе си Божествената Любов, свободни ли сте?“. Ако ти не можеш да видиш доброто и истината в твоя ближен и ако той не може да види доброто и истината вътре в тебе, вие сте чужди един за друг. Това е Божественото! Двама души за да се споразумеят, това е нужно – то е основата на невидимия, на Божествения свят. Доброто и Истината са основата!

Когато в невидимия свят почват да действат Любовта и Мъдростта, се проявява Истината; а пък щом тя се прояви, Доброто и Истината са полюси вече, те действат заедно. Доброто е външната страна на Истината, то може да се опитва, а Истината никога не може да се опитва. За да опиташ Истината, ти трябва да бъдеш добър. Ако не си добър, няма да имаш никакво понятие какво нещо е Истината. Казва се: „Истината и Доброто ще ви направят свободни“. И тогава ти ще се пожертваш. Христос казва: „Аз съм живият хляб“.

Това е Доброто, това е Истината; това е Истината, която се е пожертвала, това е Доброто, което е влязло в теб. Това е Истината, това е Живото Слово, което слиза на Земята – и ти започваш да разбираш и да живееш за Господа.

Аз мога да ви покажа, че съм много учен човек, но ето по какво се отличавам. Колко съм учен, аз не знам – хората знаят повече, че много зная... Но аз не зная, не познавам невежеството на хората. Зная кое хората не знаят, а не се занимавам с това, което не зная. Това, което аз зная, и хората го знаят. А сега се занимавам да уча това, което хората не знаят; и бих желал и вие да учите това, което хората не знаят. А кое не знаят хората? Те не знаят още какво нещо е Любовта, не знаят още какво нещо е Мъдростта, не знаят още какво нещо е Истината, не знаят какво нещо е Добро-то. Ако аз съм художник, няма да ви рисувам нещо пощо-защо, но трябва да го рисувам хубаво.

Аз считам за реални неща само тези – че някой път много малко знам. Три неща разбирам само: разбрал съм малко от Любовта, разбрал съм малко от Мъдростта, разбрал съм малко от Истината. Много е малко, но го разбирам, а другите и това не са разбрали. Някой казва: „Как така, аз Любовта я зная!“. Отиваме при един умрял човек. Аз много малко знам от Любовта, но понеже ти много знаеш за нея, хайде да помогнем на този човек! Той го вдига, слага – не може да го съживи. „Много упорит и своенравен човек е, не иска да стане!“ Той го бута по краката, разтрива го, бута го по жили-те – нищо не става. Аз отивам и никак не го разтривам, но му прошепвам нещо на ухото. Ще му кажа нещо, но няма да ви кажа какво му казвам – и той ще тръгне с мен. Никакви разтривки, нито масло, нито зехтин, нито оцет – пришепна му нещо и той си отваря очите. Христос, като отиде при Лазар, каза: „Лазаре, стани!“ – Лазар стана и му снеха преръзките. Христос не отиде да го разтрива...

Вие може да кажете: „Че то е много трудна работа“. Много проста работа е да възкресиш един човек; аз както го разбирам, не е много трудна работа. Падне някой в кладенеца. Ти носиш един копринен конец, по който могат да ходят мравките, а пък аз нося едно дебело гемиджийско

въже. Конецът е това, с което искате да помагате на този човек в кладенеца. Пущаш конца и речеш да го извадиш, къса се. Турям аз дебелото въже и по него човекът излиза. Онова въже, което не се къса, е Любовта, а всички ония въжета, които се късат като конец, са човешката Любов.

Сега вие за какво се приготвявате? Всички вие сте кандидати за Царството Божие, за онзи свят. Хубаво, един ден ще похлопат на вратата ви, един ден непременно Михаил ще похлопа. Тогава вие ще се намерите в положението на онзи, който се молил на Господа да му даде сила. Много бил беден и се молил на Бога да му даде с нещо да преживява. Казал: „Господи, дотегна ми да живея без въглища“, и пр. И като се молил, Господ се смилил и пратил арахангел Михаил, който му казал: „Слушай, ти ще отидеш да лекуваш хората. Като заболее някой богат човек, ако аз съм при краката му, ще кажеш, че той ще оздравее; ако съм при главата му, ще кажеш: „Той ще си върви за онзи свят“. Така се прочул той и тръгнал да лекува хората. Отива при един богат човек и като видял арахангел Михаил при краката му, казва: „Той ще оздравее“. И като оздравявал болният, дарявал го. А като види Михаил при главата му, казвал: „Ще си върви!“.

И така човекът прекарал живота си много добре, направил си къща и пр. Но се разболял и той и дошъл арахангел Михаил при главата му. Ала човекът си обърнал краката, обаче Михаил дошъл пак при главата му. Той пак се обърнал; и най-после ангелът, за да го избави от страха, му казал: „Аз дойдох да те взема да излезем на разходка“. И като излезли, завежда го при една хубава чешма. И човекът като клекнал да пие вода, Михаил му извадил душата. Онзи не разбрал, че са му извадили душата, той казал на ангела: „Не искам да умра, нека да си поживея в света. Ти ми даде тоя занаят и тъкмо съм добре в този свят – и да отида в другия!“. Ангелът му казал: „Иди при чешмата, забравил си нещо там“. Онзи вижда тялото си и казва: „Туй миризливо тяло не го искам!“. Ангелът му рекъл: „Това е твоята къща. В тази къща по-дълго време не можеш да живееш!“. Та казвам: при вашето знание арахангел Михаил ще похлопа на

вашата врата – и вие ще почнете да се въртите, да се обръщате.

Аз не искам да кажа, че не вярвате в Христа. И аз вярвам в Него, както и вие вярвате; и в Бога вярвате, във всичко вярвате. Но ето какво понятие имам аз за живота. Когато бащата се явява вкъщи, той има само слуги – нито дъщери, нито синове има. Когато майката се явява, тя има дъщери и синове. А когато бащата и майката заминат, всички вкъщи остават роби. Там, дето има роби, бащата и майката ги няма. Където искате да имате братя и сестри, майка ви трябва да бъде там; където искате да има слуги, бащата трябва да дойде – когато бащата е там, слуги има. Как ще го преведете? Това е отношение. Каква е съществената разлика между слуги и синове. Слугите работят с възнаграждение, с пари: всеки слуга ще дойде, ще работи и ще му плащат; ще дойде, ще си излезе и ще спечели пари. Синът като дойде, работи на баща си без пари, но той му става наследник вкъщи.

Та син е онзи, който не иска да му се плаща за неговата работа. Той казва: „Каквото баща ми определи за мен, аз съм доволен“, а пък слугата сам определя. Тогава наместо бащата се явява господарят; където има слуга, има господар. Там, дето има баща в една къща, трябва да има и майка; дето има майка, там има и баща. А пък където има баща и майка, там има синове и дъщери. Където има синове и дъщери, след тях идват слугите. Преведете този порядък в къщата. Вие сте едно семейство – не търсете Истината вън от себе си. Това е една вътрешна Истина. Вашият баща е вашият дух, майката у вас е вашата душа. Кой е брат ви и коя е сестра ви? Сърцето е вашата сестра, а пък умът е вашият брат. Следователно сърцето ви и умът ви подразбират, че вие имате баща и майка. Сърцето ви говори за баща ви, а пък умът ви говори за майка ви. Прекръстосани са тия отношения, които съществуват.

Тия отношения съществуват и в мозъка. Лявото полушарие на мозъка управлява дясната част на тялото, а пък дясното полушарие – лявата част на тялото. Бащата се заема да изправи сърцето на своята дъщеря, защото всички грешки са в сърцето. Грехът е в сърцето, то представлява

сестрата. Грехът значи е в сестрата. Бащата идва да изправи дъщерята. У всеки един човек дъщерята трябва да се изправи – тя е тръгнала по един път, който не е Божествен. Дъщерята си върви по своя път, тя е своенравна; казва: „Искам да си поживея, да се веселя?“ – и се весели. Но един ден заболяе, турят я в затвора – и дойдат всичките ѝ нещастия. Тогава дъщерята казва: „Светът е крив. Порядъкът не е хубав, Бог не е направил всичко както трябва“. Онова, доброто, което тя осъзнава, вече принадлежи на нейния баща и на нейната майка. Дъщерята осъзнава доброто в баща си, в майка си, в братя си, но тя не съзнава, че злото е вътре в нея.

Питам: как тогава ще се изправи сърцето? Писанието казва: „Сине Мой, дай Ми сърцето си!“. Трябва да го дадеш за какво? Ще дадеш сърцето си да слугува някому. Тая сестра, на която са слугували, сега ще слугува. Работа трябва – и така тя ще се учи. Трябва да се учиш и да слугуваш, за да можеш да се изправиш: ако не учиш и не слугуваш, никакво изправяне не е възможно. Нужно е учение и слугуване за изправяне на човешкото сърце. Човешкото сърце може да се изправи само чрез учене и чрез слугуване. Сега какво разбирам под *учене* и *слугуване*? Ще намерите един господар, който да бъде много добър, по възможност най-добрият господар; после и господарката ще бъде най-добрата. И после трябва да кажеш като слуга: „Много са добри господарят и господарката“. При такъв един господар и при такава господарка сърцето може да се изправи. Когато сърцето слугува на човешкия дух и на човешката душа, само тогава то може да се изправи, защото Господ се проявява чрез духа и чрез душата на човека, понеже те са излезли от Неговата същина. А пък умът е един принцип: вашият ум трябва да стане един помощник в тая работа. Ние с ума си работим: без ум ти за Бога не можеш да работиш. Ще впрегнете всички ума си на работа.

Вие искате да уредите вашия живот. Желанието ви е много добро, но как се урежда животът? Искаш да бъдеш свободен от каквито и да са болести. Сегашните лекари съзнават, че непременно трябва да имате много чиста кръв, а пък за да имаш чиста кръв, трябва да имаш много чиста

храна. Хубаво трябва да се храниш, с чиста храна. А тая чиста храна я вземате само от чисти мисли и от чисти желания – само тая чиста храна може да направи кръвта чиста. Някои преливат на един болен човек, който е на умиране, здрава кръв от един здрав човек – и човекът така може да се съживи. Сега има мъртви хора, които ги съживяват, като им турят здрава, чиста кръв.

Когато говорим за новите идеи, ние подразбираме нещо подобно. Тъй както съвременните лекари искат да внесат в умирация чиста кръв, така и новите идеи трябва да се внесат вътре в човешкия ум, за да дойде това оживяване. Ако не дойде една нова идея в човека, то неговият живот не може да се продължи – това е един закон. Всеки ден трябва да внасяте в ума си по една нова идея – и тя ще внесе една много малка радост във вас. Колкото и да е малка, новата идея прилича на един скъпоценен камък. Онзи ден ви приведех един пример: това, малкото, което Бог ви е дал, да не го показвате никому. Дървото, което е във вашата градина, никому да не го давате; само от плода му можете да давате. Ако речете да го подарите някому – него или издънките, които излизат, нарушили сте закона. Никакви издънки не давайте от Божественото, само от плода горе можете да давате. На всички пътници, които минават, ще дадете; ако пък са закъснели, ще им кажете: „Идущата година!“. А пък в Божествената градина дърветата цъфтят и връзват плод през цялата година, както лимоните.

Та човекът е такова дърво – всеки ден той трябва да цъфва. Всеки ден, като станете, една ваша пъпка трябва да цъфне и да завърже – една нова пъпка всеки нов ден. Да дойде една нова мисъл и едно ново чувство – и тогава работите ви ще тръгнат напред.

Вчера при мен беше един млад момък. Не му върви, материално не му върви. Казвам му: „Имаш много тежка карма, но когато работиш, като спечелиш, колкото и малко да е то, отделяй $\frac{1}{10}$ за Господа в една каса“. Това му го казах преди известно време. Сега като почна така да прави, работите му тръгнаха. Работите ти тръгват, като държиш Божествената идея в себе си. Този пример ви го навеждам

още, защото има разказ от един френски писател. Един търговец, като не му вървели работите, направил договор с Господа: „Толкова капитал внасям – толкоз за мен, толкоз за Господа“. И всяка година той си правел баланс и казвал: „Толкоз за Господа, толкоз за мене“. И се повдигнал човекът, вървели му работите. Така си заминава за онзи свят. Това е една идея.

Сегашните хора забогатяват и осиромашават, но богатството на човека трябва да принесе полза. Животът на оная ябълка, която трябва да цъфне и да завърже, има смисъл, когато човек или някое същество вкуси от плода ѝ. И човекът ще посее семената ѝ. Та хубаво е да бъдете богати, но вие не трябва да оставяте вашите ябълки да паднат и да изгният в почвата. Богатството трябва да върви някъде. Та вие сте богати с идеи. Всеки ден нещо от плода на вашите идеи трябва да излезе навън. Вие сте богати по сърце: от плода на вашето сърце трябва да дадете нещо. Всичко онова, което е цъфнало и завързало, трябва да излезе – това е Волята Божия. Божественият Дух ни подбужда да направим добро, да го правим заради Любовта. Като дойдеш някъде, веднага трябва да се спреш. Постави си едно правило: искаш ли да направиш добро, спри се! Видиш ли Бога, направи доброто; щом не Го виждаш, не го прави! Щом дойде арахангел Михаил при краката ти, стани и тръгни с него; щом е при главата ти, тя работата е друга. Щом се смущаваш, арахангел Михаил е при главата ти.

Ще се изповядваш на Господа: вечерно време всичко трябва да изповядваме. Ще направите преглед на целия си живот, как сте прекарвали през деня. Докато отидете на онзи свят, ще се случи нещо, което не желаете. Ще ви приведа един малък анекдот за един богат американец, който казвал: „Мога да дам комуто и да е пари, но трябва да работи“. Той на никого не помагал. Един ден тръгнала подире му една вдовица с едно дете. Той ѝ казал: „Вземи един долар!“. Хвърлил го и викнал: „Махни се!“ – и си тръгнал. Умрял той, отишъл в онзи свят и казал: „Това и това направих: църкви и пр.“. Те му казали: „Това е човешко! Писаха ли вестниците за него?“ „Писаха.“ „Това не върви тук!“ „Едно

училище направих!“ „Писаха ли вестниците?“ „Писаха.“ „Тук се приема доброто, за което на Земята не са писали вестниците“. Той си почесал главата и казал: „Хвърлих един ден на една бедна вдовица един долар и никой не писа за това“. Ония казали на Господа за това. Господ им рекъл: „Дайте му два долара и да се върне на Земята!“. Като дадете един долар по този начин, ще ви дадат два долара и ще ви върнат пак на Земята, за да се научите, че човек трябва да слугува на Бога разумно. Това, което обичате да ви правят, правете го на другите.

Вие сте ученици, нали? Значи сте свързани – има телефони, които ви свързват с онзи свят. Каквото правите, там го слушат. И фотографии има, всичко това е там на филм. Каквото става тук, е записано на филм – на онзи свят като отидете, ще видите колко е вярно. На филма е дадено всичко и най-първо светиите го слушат горе. Те знаят, че в България има едно училище, новото училище, знаят кои са ръководителите там, имената им. Всичко, каквото правят и братята, и сестрите – всички тия картини, каквито рисувате, ще ги намерите там – в малко по-добра форма, сложени на филм. Но важното е другаде: онова, което ние вършим.

Понякога някой пита: „Какво мисли Учителя?“. Да ви кажа какво мисля. Аз седя и си мисля: „Отгоре като ме гледат, какво ли мислят за мен? Така, както съм направил нещата, какво мислят за мен?“. Щом дойдат при мене, хората ми казват: „Много хубаво говориш, отлично говориш“. Казвам си: „Това е писано вече във вестниците. То отиде вече, приех си заплатата!“. На другия ден пак някой каже: „Как приятно говориш, отлична беседа!“. Казвам си пак: „Отиде и тая!“. Някой път мисля какво да направя, без да ви излъжа – как да говоря така хубаво, че да не ме похвалят; така да ви замотая, както направил един цигулар. Той свирил така хубаво, така пренесъл хората, че като си отишъл, 20 минути не му ръкопляскали – и после, като дошли на себе си, ръкопляскали, но него вече го нямало. Та и аз искам така да ви говоря, че не за мен да мислите, а за онзи свят; и като сляза от сцената, тогава да ръкопляскате. Много мъчно е да свирите така на хората, че да ги омагьосвате; много малко лица има, които са слизали така от сцената.

Върху това мислете всякога: че не трябва да се безпокоите. Каквото добро направиш, има кой да го оцени; направиш ли нещо лошо, пак има кой да го оцени. Каквото направи човек, то все се преценява. И тогава за възнаграждение на Земята, щом направиш едно добро, ще дойде една радост; щом направиш зло, ще дойде съмнение, страдание, неразположение. В Божествения свят има поляризиране: от една страна има ад с духове, които са свободни да правят престъпления; от друга страна е раят със същества, които са свободни да правят добро. Та не съдете нито ония, които правят лошо, нито ония, които правят добро. Радвайте се с тия, които правят добро, и скърбете с тия, които правят зло. На онзи брат, който прави зло, ще му кажеш: „Братко, много имаш да страдаш“. Например запалите един затвор. Ти си в затвора, няма откъде да излезеш: като го запалиш, ти ще изгориш в него. Злото като го запалиш – и ти сам ще изгориш; а пък доброто като го направиш, ти отвън си свободен.

Та нека у вас да остане само мисълта: „Имайте Любов към Господа!“. Да не мислим как хората живеят, а всички трябва да се стремим да имаме Любов към Бога, да Го обичаме с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила. И всичко у нас трябва да бъде пълно. Тогава ще ви дадат ония методи, които са необходими за сегашния живот. Много е трудно сега да живее човек, не е лесна работа. За да опечете една баница, какво ви трябва? Суха баница без масло може ли? Колкото по-хубаво масло имате, толкова по-лесно се опича. Но като турите много масло, то баницата се пресища и не е хубава. Трябва умерено количество масло, за да стане баницата ви хубава.

Та сега да се върнем към мисълта, която разглеждаме: във всеки момент трябва да знаете кое е човешко и кое е Божествено. Божественото винаги го последвай, а пък човешкото всякога подчинявай на Божественото. Щом дойде човешкият порядък, той е временен. В живота си имаме да отделяме тия две неща. Злото е човешко, а пък доброто е Божествено – свързани са едно с друго. Те са неразделни едно от друго и трябва постоянно да ги отделяме в себе си.

Това няма да стане за един или за два дена. През целия ден човек трябва да различава и съзнанието му трябва да бъде толкова будно, че веднага да види една мисъл в коя част е Божествена и в коя част е човешка. Много неща има, които са присадени. Виждаме една слива, а на нея е присадена праскова. Това е човешкият порядък. Един сорт череша е присадена на друг сорт череша: на дървото има бели и червени череша. Това е човешкият порядък.

И в един човек има присадени много работи. Можете ли да накарате човека да има такава обич към сухия хляб, както към топлата пита? Лошият човек е един сух хляб, а пък добрият човек е един пресен хляб, който сега е излязъл от фурната. Сега на Земята кое ще предпочетете – пресния хляб, излязъл от фурната, или пък мухлясалия сух хляб. Извадете вашия топъл хляб, а не сухия – пресният хляб е по-хубав.

Та основната мисъл е тази: дръжте се за Божествения порядък и го изявявайте в себе си, понеже той ви е потребен. Силата на човека седи в Божествения порядък на нещата. Ако държиш човешкия порядък, в началото ще бъдеш силен, а пък в края – съвършено слаб. А пък като поддържаш Божествения порядък, в началото ще бъдеш слаб, но в края ще бъдеш силен и никой не ще може да те разклати. Не се разклащайте! Псалмопевецът казва, че като влязъл в Божествения свят, видял, че не си струва човек да живее както иска. Като влязъл той в Божествения храм и като разгледал бъдещето, видял, че Бог поставя лошите на една хлъзгава почва.

Радвайте се, че Бог не ви е поставил на хлъзгава почва! Вие по някой път се сърдите за това, че Господ не ви е поставил на хлъзгава почва. Аз вярвам в богатството, но според мен онзи, който ви обича, той трябва да ви донесе парите. Всеки човек, който ви донася пари без любов, не ви мисли доброто. Всеки човек, който ви обича и ви носи каквото и да е, вземете го. От всеки човек, който не ви обича, не взимайте нищо. Кажете му: „Има бедни, раздайте го на тях“ – нека да си даде богатството на друго място. Но щом има Любов, вземете го; кажете: „На мен ще го донесете“.

Не искам само да вярвате – аз искам да опитате нещата и тогава да вярвате. В опитаните неща вярвайте!

Какво разбрахте сега? Я кажете, Йордане, вие сте един стар брат! (*Брат Йордан Савов каза: „Да възлюбим Бога с всичкия си ум, сърце, душа и сила“.*) Трябва да видим дали право го е разбрал, или не. Той още не го е разбрал: като го приложи, ще го разбере. Наполовина го е разбрал... Като го изпълниш, ще го разбереш напълно.

Няма по-хубаво нещо от Любовта, няма по-светло нещо от Мъдростта, няма по-широко от Истината! Истината е цялата вечност – никакви граници няма. Като влезеш в Мъдростта, там всичко е светло, всичко е ясно; като влезеш в Любовта, там е животът, мирът, радостта – всички тия неща ги има там!

Та казвам сега: учете се и слутайте на Бога с всичкото си сърце. Този е пътят, без изключение – и за праведните, и за обикновените хора, и за гениалните, и за талантливите, за всички!

Добрата молитва

8. лекция, 20 януари 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

СВЕЩЕНОТО ПРАВИЛО

Добрата молитва

Имате ли зададена тема? (*Нямаме.*)

Пишете върху темата *Какво може да постигне човек в един живот.*

Т.е., конкретно казано – какво може да постигне човек в един ден? Може. Но може да постигне, а може и нищо да не постигне. Ако учи, все може да постигне нещо; а ако не учи, нищо не може да постигне. Ако ходи, може да изходи нещо – 1 километър, 2, 3, но ако не ходи, нищо не може да изходи. Задавали ли сте си въпроса за произхода на мъчнотиите. Как са произлезли мъчнотиите в света, които сега имате? Как идват и как трябва да си заминат и какво трябва да бъде нашето отношение към мъчнотиите в живота? Има една мъчнотия сега: зимно време е, сняг има, студено е – какво ще правиш? Външните условия оказват голямо влияние. Трябва да имаме едно специфично разбиране, а ние имаме частично разбиране. Казваш: „На мене не ми трябва много“. Казваш, че не ти трябва много, но какво ти трябва? Трябва ти нещо. Не трябва много на човека, но онова, което му трябва, е много съществено.

В даден случай какво му трябва на човека? Все му трябва нещо. В дадения случай, когато аз дишам, ми трябва едно малко количество въздух. Например правя 20 вдишки за една минута. Малко въздух вземам, но това в дадения случай е необходимо, и ако ти не го направиш, ще се изложиш на мъчнотии. В дадения случай не се изисква много за човека – той е доста успял. Например на един слон му трябва 75 кг ориз на ден, а пък човекът е доста прогресирал. На вас ви трябва едва четвърт килограм ориз. Ако ви трябваше да си пригответе 75 кг на ден при сегашните условия, де ще му излезе край? Ако е за някой богаташ, както и да е, но за другите хора?! Та казвам: доста сме прогресирали. Сега това са сравнения. Слонът в дадения случай е едно предмет-

но учение. Сегашният ни живот, който днес имаме, също е предметно учение. Върху тази тема няма да се спираме.

Ти в дадения случай си едно малко дете, но няма да останеш такъв. На пет години си, майка ти те милва, носи те на ръце, гали те, но да не мислиш, че тя все така ще те носи. Един ден пораснеш, станеш по-голям от майка си и тя казва: „Синко, едно време можех да те галя и да те нося, а сега си голям“. Запитвате се: „Защо се измениха условията?“. Майка ти външно не може да има тия отношения към тебе, каквито е имала едно време. Но все-таки майка ти има известно отношение към теб и ти имаш известно отношение към нея. Та казвам: нашите отношения към Природата не са такива, каквито са били преди 50 години, преди 100 години, преди 1000 години и пр. Какво трябва да правим? Ако знаем, ще се приспособим при тези условия, ако не знаем, ще дойдем в стълкновение. Има един прост пример. Някой път те заболи кракът – не се подчинява, не служи. Кажеш му да ходи, той казва: „Не мога да ходя“. Даваш му заповед, той не я изпълнява. Какво трябва да правиш, когато кракът ти не слуша? Започва едно вътрешно противоречие. Сега това не можем да го отдадем на лошото разположение на крака. Ние ще обясним, че има някоя причина, която е вложена в крака и го дезорганизира и той не може да изпълнява своята функция. Онзи, който не знае, и той ще даде някакво обяснение.

Това са посторонни работи по отношение на физическия живот, но често по отношение на нашия душевен живот, или в света на чувствата, настават известни противоречия, също и в нашия мисловен свят. До известно време мислиш, че всички хора са добри. Ти като едно дете имаш едно идеално схващане за майка си и баща си, най-хубавото чувство имаш за тях, че са като божества. Но това отношение, което имаш към баща си, това веруя, което имаш за него, ще се измени. Има някои работи в майка ти и в баща ти, които няма да харесаш и ще видиш в тях едно противоречие. Ти ще се поставиш в положението на съдия и ще почнеш да съдиш майка си и баща си. И мислиш, че онези погрешки, които имат те, като че не са в тебе, като че ти

си ги надраснал. Това е една самоизмама, като при малкия рак. Бащата казва на малкото раче: „Право да ходиш“. Синът се обръща към баща си и казва: „Покажи ми тогава как!“. Бащата показал и рекъл: „Така трябва да ходиш.“ „Че и аз така ходя“. Всички криви раци все накриво ходят, все на една страна. Но това е вече човешко разбиране. Кой са били причините, които са накарали рака да ходи на една страна? Далечни причини има за това. Онзи, който се е занимавал със зоология, дава някои причини. Нас не ни интересува, че ракът е ходил накриво. Вярно е, има много работи, които не ни интересуват.

Аз привеждам друг пример: трябва да се запали една печка. Има сухи дърва, на теб ти трябва само една кибритена клечка; не ти трябва 200, 300, 500 клечки, но само една. Какво е излязло от кибритената клечка и се е предало на дървата, та всички те горят? Едната кибритена клечка е извършила работата си. Тя много малко е направила – запалила се е и е изгоряла, а пък това нейно горение се е предало на всички тези дърва. Една мисъл в тебе е запалила огъня – тя е предала своята енергия и резултатите вече не приличат на малката клечка, на малката причина. И за доброто, и за злото е вярно това. Една малка дума, казана при сегашните отношения, какъв резултат може да има? Колко са внимателни дипломатите, когато говорят. Езикът им е прецизен, внимателен, понеже една дума може да стане причина да се отвори цяла война, разбирате ли? И затова са внимателни, говорят дипломатически. Казват, че Русия така казала, че Франция така казала, Англия така казала. И уж доста строго са казали, а пък то едва се подразбира. Някоя нота подала една държава, но чели ли сте вие такава нота? Когато Англия е дала нота, това не прилича на случката, както когато хората се карат. Ако дипломатите си говореха така, както хората си говорят, те биха си изпопукали главите.

В сегашния живот всички трябва да станат умни: една дума може да ти създаде цяло нещастие. Една дума има свой физически или духовен ефект, има и свой умствен ефект. Някой път ти казваш една дума и в теб остава нещо, което те безпокои. Това, което си казал, е в дисхармония със са-

мия теб, ти самият не го одобряваш. Може би хората не са забелязали това, което си казал. Или една мисъл е минала в тебе, която хората не знаят, но тя те безпокои един-два дена, цял месец, година – и не можеш да се успокоиш – има нещо, което е нарушило мира ти. Да ви дам пример. Представете си една княжеска дъщеря, която е ходила в градината, дето е изчистена много добре. Нейните учителки и наставници са я учили по този начин, че тя не е срещала никакви мъчнотии. Един ден тя излиза на планинска разходка и на нея ѝ се дощява да си събуе чорапите, да ходи боса по тревата. За пръв път момата събува чорапите си и в крака ѝ се забива един трън. Изваждат тръна от крака, но става една малка инфекция, тя накуцва. Коя е причината? Малката грешка на един трън – той е израснал някъде и момата си е натъкнала крака на него.

Може да се извади заключение, че княжеските дъщери не трябва да ходят боси, но това е една крайност. Някой казва, че ти не трябва да мислиш лошо. Много добре, но някой път ти не мислиш лошо, но лошото те посещава. Лошото не е нещо механическо – ти не искаш да отидеш при него, но то идва при теб. Лошия въздух, лошата миризма не ги викаш, не ги каниш с девет бъклицы, но те идват. Неприятната миризма идва, намира те – и ти усещаш едно неразположение. Кой е виновен тогава? Няма никой виновен. Това, което за тебе е неприятно, за другите е приятно. Тая лоша миризма, която на тебе може да ти предаде нещо лошо, може да събуди инстинкта в орлите. На една мърша може да се съберат и стотина орли. Това, което на тебе ти носи отвращение, там птиците се събират на угощение. Ще се съберат стотина орли, ще се разговарят и ще си разделят мършата; всеки ще си вземе по един къс и след това пак ще си заминат.

Сега ако не знаем как да мислим, може би ще кажем така: какво ни интересува що правят орлите. И действително, ако у мен съзнанието е в едно първобитно състояние, не ме интересува. Но ти минаваш покрай тези орли, пътят ти е оттам. Тази мърша е там и орлите са дошли. Ти какво ще правиш? Стотина орли се разправят за едно наследство,

разпределят го, имат цял конгрес, разпределят един обяд. Някои го наричат мърша... Не, някой е заклал обед за орлите. Това е мърша, но то е едно угощение за тях. Пътят ти е да минеш оттам – какво трябва да направиш? Ти си един овчар с тояга. Впускаш се, всички орли се разбягват и оставят мършата. Като дойде овчарят, той погледне и види, че това е за тях, а не за него – и те се върнат, а той си заминне. В дадения случай как бихте постъпили вие, ако сте на мястото на този овчар. Имаш ли право да нарушиш обела на тия стотина орли, та ти да отидеш с кривака си и да ги разпръскваш? Нямах право.

Често ние се заемаме да уредим въпроса на едно орлово угощение. Те са се събрали там и ние искаме да уредим работите им. Оставете орлите сами да си уреждат този въпрос, те ще го уредят много по-добре, отколкото ти. Каквото и да правиш, ти не можеш да разрешиш този въпрос по-добре от орлите. Можеш да го разрешиш така, да кажеш: „Не трябва да имат този обел“. Вземаш търнокопа, изкопаваш една дупка, заравяш в нея храната им и орлите обикалят, обикалят и си заминат. Какво ще ти кажат орлите? Те ще кажат: „Развали обела ни сега, взеха всичкото ни имане и го заровиха за себе си, и след време ще го изкопаят“. Орлите не могат да го изкопаят, понеже е дълбоко заровено. Питам: имаме ли право да разваляме угощението на хората?

Сега преминаваме към аналогични въпроси в живота. Ние разваляме едно наше настроение, което имаме, разваляме едно разположение, което имаме. Двама души се разговарят, спорят за някой философски въпрос: има ли бъдещ живот, или няма. Ти минаваш и казваш: „Щом има сегашен живот, има и бъдещ живот“. Новата философия гласи така: щом има сегашен живот, има и бъдещ живот; щом няма сегашен живот, няма и бъдещ живот. А пък щом има бъдещ живот, има и сегашен живот; щом няма бъдещ живот, няма и сегашен живот. Някой като аргумент казва: „Този огън ще изгори, и като изгори, ще се свърши“. Правото е, че ще се свърши огънят, но като изучавате метеорологията, често забелязвате, че един облак в пространството се изгубва. И казвате: „Облакът се изгуби“. Но ще забележите, че на 400,

500 метра, на един километър разстояние от другата страна ще се яви друг облак – тук се е изгубил, а там се е явил. Той е същият облак, тази влага минава по течението. Тук, дето се губи облакът, става разреждане на парата. По това течение тази пара минава на един километър разстояние, там се съгъстява и пак става на облак. Ние казваме, че изчезва: не, той се е разредил и е станал невидим за нас, а после там се е съгъстил и е станал видим за нас.

Учените хора казват: „Нищо в пространството не се губи“. Възражават им така: „Как не се губи?“. Една грамофонна плоча като се счупи, всичко е изгубено. Не, няма само една грамофонна плоча, но има четири, пет, десет хиляди плочи. Счупила се е едната, но има десет хиляди грамофонни плочи, които говорят едно и също; и като се счупи едната, другите говорят. Ти казваш: „А ако се счупят всичките плочи?“. Всичките грамофонни плочи не могат да се счупят. Ти казваш: „Ако се унищожи сега животът“. Всичкият живот не може да се унищожи, формите на всичкият живот не могат да се унищожат. Може да се счупи една плоча, две, сто, но десет хиляди плочи е невъзможно да се изпочупят всички.

Та казвам: често вие имате една философия, която спъва вашето развитие. Ти казваш: „На мен няма да ми върви“. Отде накъде? Казваш: „От мене човек няма да стане!“. Че отде тази философия, защо няма да стане човек от тебе? А какво ще стане? Това е едно криво заключение. Или може да ти влезе мисълта: „Моята вяра се е намалила“. Възможно е да се е намалила твоята вяра, но да изчезне тя, това е невъзможно. Ти временно може да напуснеш известна работа, но не си самостоятелен господар. Изпратен си отнякъде – ти не можеш да се откажеш от работата, която ти е дадена в дадения случай. Един прост пример: вземете един войник. Има един обикновен ред на нещата, но войникът отива в строя и казва: „Не искам да служа“. Явяват се всички войници, а пък него го няма там. Той разрешил ли е въпроса? Идва капитанът и казва: „Еди-кой си войник и редник къде е?“. Отиват да го търсят. Намерят го, докарат го и го турят пак в реда. Питат го кой му е позволил да излиза от казар-

мата без позволение. Ти казваш: „Като войник няма да я върша тази работа“. Ще я вършиш, има заинтересовани. Ти казваш: „Не искам да живея, не искам да съм на тази служба, дотегна ми“. Ти си войник: капитанът ще дойде, ще те хванат и ще те турят в реда на нещата – и трябва да функционираш.

Та казвам сега: онези войници, които изпълняват това, което им се казва, те са добрите войници. А пък за онези войници, които нарушават наредбите, техните началници имат малко по-друго мнение за тях, наричат ги непослушни войници. Сега нас не ни интересува това. Човек през целия си живот няма да бъде войник, през целия си живот човек няма да бъде млад, през целия си живот няма да бъде възрастен, ще се измени той. На едно петгодишно момче му казват така: „Ти през целия си живот няма да бъдеш млад. Един ден ще остарееш, ще ти изникне брада“. Някой път си здрав, но някой път се заредят твои приятели и влязат в брадата ти. При такива случаи е по-добре да бъдеш без брада. Те се крият там като в една гора и почват да те човъркат. И по-добре е да мине бръснач, че тези приятели да не идват. Сега това е външната страна. Представете си, че брадата вече е свещена. Да кажем, че има такова правило, че брадата е свещена. Не зная дали светиите не носят бради. И ти дойдеш в едно противоречие. Какво трябва да правиш? Като имаш една свещена брада, ще я оградиш. Ако ти би направил всеки косъм да бъде една запалена свещ и да има горещина, питам тогава: твоите приятели биха ли дошли в твоята гора? Ако брадата ти е едно огнище, дето всичко се вари и пече, то колко души от тези неканени гости биха дошли да живеят в тази брада?

Ще ви наведе на мисълта: ако твоят ум се намира в положението на брадата, която не гори, тогава какво ще стане? Защото човешкият ум трябва да мисли сега. Тогава не влизат посторонни лоши мисли. Ти казваш: „Аз не искам да мисля“. Щом не искаш да мислиш, те ще дойдат в тебе; а пък щом мислиш, няма да дойдат в брадата. С мухите, които са толкова глупави, аз съм правил опит и виждам, че всички неща в едно отношение са разумни – и трябва да

знаеш как да се поставиш. Някой път ставам да ги пъдя: 50, 60, 100 мухи ги гоня, гоня ги – и те се скрият под масата и под долапа. Гониш ги, гониш ги и после пак излизат. Някой път внушавам на мухите да излязат. Отворя прозореца, но понякога ми отнема половин час, докато излязат. Някой път им казвам: „Отвън времето е хубаво, само за разходка е, хубава храна има там“. Казвам им това, което те обичат – и като овцете след половин час всички излизат вън. И като излязат, затворя прозорците. След половин час виждам, че пак накачат на прозорците. Почват да хлопат, казват: „Отвори да влезем!“.

Вие ще кажете: „Какво ще иждивявам половин час да пъдя мухите. Купи една мухоловка да ги ловиш с нея!“. Това не е лошо, но види се, че има закон за мухите. Един ден те питат: „Кой ти даде право да хващаш мухи с мухоловка?“. Казвам: ако си един светия, нямаш право да убиваш нито една муха. Ако я сложиш на смъртно наказание, трябва да имаш основание. На какво основание ще го сториш? Един светия могат да го подведат под отговорност за една муха. Дошла е една муха, кацнала е на носа му, той я блъсне и я убие. Ако един светия може да го безпокои една муха, той не е светия. Ако мухата дойде, светията прилича на слон: могат стотина, двеста мухи да накачат по него и да ходят по гърба му, но той си върви. Той е толкова вдаден в своята мисъл, че мухата като ходи, ходи – и тя се вдаде в мисълта на светията. И мухите могат да мислят като тебе: ти седиш и те седят.

Ще ви разправя някои неща, които ще приличат като на хиляда и една нощ. Някой път аз като седна в размишление, моите мухи в стаята ми всички кацнат по тавана – и те размишляват като мен, не се мърдат. Влезе някой в стаята ми и като ги погледне, пита: „Не те ли безпокоят?“. Казвам му: „Седят си, смирени са, учат се“. А пък някой път са много игриви деца: ще дойде някоя на ухото ми, върти се – и ще кацне на носа ми. Много тщеславие имат мухите: ще кацне някоя на носа ми и ще почне да лази. Но това не са общи правила, всички мухи нямат този характер. Има къщни мухи, но има и някои хапливи мухи, с жила. Тъкмо си

се замислил, какне ти някоя муха на ръката и те ухапе. Или кракът ти е без чорап и те ухапе по крака, а после те сърби. Защо хапят мухите? Защото времето ще се развали. Тогава мухите кацат на крака ти. Обувай си обувката, понеже времето ще се развали и скоро студено ще стане.

Това са метеорологически данни. Щом почнат мухите да хапят, да знаеш, че времето ще се развали; щом не хапят, времето ще бъде добро. Аз го обяснявам, има научно обяснение за това. Понеже на върха на хобота на хапливите мухи се събира извънредно много положително електричество, което безпокои самата муха, и понеже в човешкия крак има негативно електричество, то мухата прави своите научни изследвания – туря хобота си вътре и прекарва своето електричество вътре в крака ти; и почваш да усещаш на това място един малък сърбеж. Ако искаш тези мухи да не те хапят, ти трябва да измениш цялата обстановка на нещата. Можеш да я измениш! Сега да ви приведа един пример. Когато вкъщи ме безпокоят мухите, аз им правя угощение. Ще туря малко захар в малки панички тук-там и всички мухи си телефонираат по радиото. Те веднага ще се съберат в тези панички и няма да ме безпокоят. Най-износното е това: три-четири панички със сладко – те обичат сладкото. Вие ще отидете по-далече – това е един метод как трябва да развиете вашата вяра. Има нещо, което ви безпокои. Ако ви безпокои, сложете три-четири панички със счукана захар и мухите постепенно ще дойдат, но няма да ви безпокоят.

Имате една своя мисъл, която ви безпокои. Вие може да накарате вашата мисъл да дойде при захарта и да седи, да не ви безпокои. Искате сега методи. Или другояче казано, имате едно лошо разположение на духа – то ще дойде. То иде отвън – лошото разположение всякога идва отвън. Влязъл е трън в крака ти и ти имаш лошо разположение. Причината не е вън, а вътре. Ударил си се някъде или каква и да е малка причина дойде и наруши тая хармония. Трябва да бъдете в дадения случай предвидливи, в пътя, по който вървите, трябва да бъдете много предвидливи. Трябва да се изучава човешкото естество, за да се избави човек от много нещастия, които ще ни дойдат. Да кажем, ако вие мина-

вате през една местност, дето има кобри, трябва да бъдете внимателни; или през местност, където има усойници. Ако вървите с боси крака и я настъпите, тя веднага ще ви ухапе. Тогава какво трябва да правите?

Някои сестри ходят лятно време с половинки обувки и къси чорапи, понеже модата била такава. Но в гората, дето има усойници, ще носиш високи кожени обувца, защото като стъпиш, ако рече да те ухапе една змия, нека да ухапе кожата. Онези пътници, които ходят в топлите места, имат високи кожени обувца и кракът се предпазва. Сега другата страна на въпроса. Ти казваш: „Господ ще ни пази“. Но Господ ни пази, Той ни казва: „Там, дето има много змии, ще имаш високи обувки. Там, дето има големи препятствия в живота, непременно трябва да мислиш“. Че защо ни е даден умът? Ще кажеш: „Мен не ме интересуват окултните науки“. Те не са за развлечение, но трябва да изучаваш ония отрицателни сили, които могат да бъдат вредни. И с отрицателните сили в Природата трябва да бъдем много внимателни, понеже имат голяма взривна сила. Ти седиш като един светия и почваш да мислиш: „Защо Господ е допуснал дявола в света?“. Че ти сам си навличаш така беля на главата.

Ти се занимаваш с един въпрос: „Защо дяволът живее в света, защо Господ го е допуснал?“. С този въпрос ще си създадеш цяло нещастие в света. Ти като почнеш да мислиш за дявола, той ще дойде при тебе и ще ти каже: „Какво искаш? Ти искаш да знаеш защо съществувам“ – и ще ти даде да разбереш. Дяволът е цял философ, ще ти създаде цяло нещастие. Най-първо той ще те излъже, ще те примами в нещо, ще ти тури един бръмбар в главата. Ти си живял в една малка къщица и си доволен. Той ще ти каже: „Защо си толкова прост, че живееш в тази малка къщица. Направи една голяма къща на 4–5 етаж. Ще я давам под наем, ти и децата ти ще бъдете добре облечени, ще уредиш живота си“. Ти вземаш пари назаем от този, от онзи. И дяволът ще дойде и ще те накара да туриш такива наематели, които нищо не плащат. Те седят пет, шест месеца, седят цяла година и те завлекат. Ти си казваш: „Не ми трябваше да правя

тази къща“. Дяволът ще ти тури бръмбар в главата: да станеш министър или министър-председател в България или в Англия. Но същевременно ще ти даде идеята как трябва да управляваш, а пък ще настрои другите хора против тебе – да ти търсят всичките погрешки и да ги изнесат. И ще направи каша и ще те свалят. Ти ще кажеш: „Защо ми трябваше да ставам министър-председател“.

Аз не казвам сега да се откажете от идеята да ставате министър, ни най-малко! Но представи си, че дяволът ти казва да станеш един съвременен свещеник. Хубаво, свещеник на всичко онова, в което вярваш и в което хората вярват. Но ако станеш свещеник и хората не вярват в това, в което ти вярваш, тогава какво ще правиш? Ти отиваш да проповядваш на хората едно учение и мислиш, че е право, но на хората тепърва трябва да им доказваш, че това учение е право. Как да го докажеш? Всеки вярва, че това, в което той вярва, е право: как да докажеш, че нашето учение е право? С опитната страна. Двама лекари се спрат върху лекуването на един болен. Има болести, които лесно се лекуват, но има някои болести, които мъчно се лекуват, понеже принадлежат към друг род. Почти всички болести се дължат на един по-нисш живот, на микроби. И външните болести са резултат на тези микроби. Ти ще си създадеш в организма храна за тези микроби – те идват и почват да живеят там. Ако имаш чиста кръв и няма храна за микробите, те няма да дойдат. Дойде холера и много хора измори, но хората със здрава кръв не се повреждат. И със злото е същото: щом у себе си задържиш известен род мисли, те стават като храна. Наричат ги лоши условия, лоши духове.

Има ненапреднали души в света, няма да ви говоря за тях от научна страна. Отде иде той, ти не го виждаш – само резултата ще видиш. Имаш едно хубаво настроение и след половин час то се сменява. Преди половин час ти си бил като някой светия, а след половин час мязаш на едно животно – в теб бушува нещо, искаш да удариш някого със стол, да набиеш някого. Ти съзнаваш, че имаш едно такова състояние. Най-първо тия духове започват така, такова нещо е станало с една сестра. Вкъщи имало едно огледало.

Внушава ѝ се, че докато това огледало е там, няма да ѝ върви. Казват ѝ: „Ще счупиш това огледало!“. Като отиде на друго място, казват ѝ пак: „Ще счупиш огледалото!“ – и тя го счупила. Или българинът като срещне свещеник, казва, че няма да му върви – и той се върне. Какво лошо има в един свещеник, той на Бога служи! Това са поверия – има нещо вярно, има и нещо невярно.

Та казвам: никога не се поддавайте на една мисъл, проверете я! Защото и най-добрите ваши настроения ще се изменят, ще дойде нещо и може да измени и мисълта ти, и чувствата ти. Писанието казва така: „Опитвайте духовете от Бога ли са“. И ако ти си по-чувствителен, ще забележиш нещо понякога: от лявата си страна или от дясната нещо от рода на пихтия – докосва се до лявата ти, до дясната ти страна или до рамото ти. А някой път ще усетиш нещо като лъх, като лазурен въздух отстрани, като раздвижване, като че те гали от лявата или от дясната ти страна. Когато е като лазурен лъх, усещаш, че някаква хубава мисъл ще дойде, имаш едно разположение, но когато идва тази пихтия, тогава въпросът е друг.

Сега има друга една опасност – ти можеш сам да си внушиш нещо и своята мисъл може да се върне. Човешките мисли имат по някой път обратни движения: каквото помислиш, то отиде до известно място и после се върне. Например ти помислиш лошо за някой човек: не че искаш да го мислиш, но дойде ти една мисъл. Дойде тогава някой човек вкъщи и после си излезе – и виждаш, че нещо се е изгубило. Ти казваш: „Той го е взел“. Не се минава половин час и намираш изгубеното. Но тази мисъл, която си изпратил на едного, ще се върне при теб – друг път по същия начин друг тебе ще набеди, че ти си задигнал нещо. Аз ви говоря за неща, които постоянно стават. Вие някой път минавате и отивате някъде. Двама души се разговарят и се интересуват какво говорят.

Аз веднъж минавам през Борисовата градина и гледам един млад момък, хубаво облечен, и една млада мома, много красива. Двамата като гълъбчета си гугукат, приказват си. Казвам си: „Колко хубаво се разговарят. Ако всички

хора можеха така да живеят, колко хубаво щеше да бъде!“. Гледам, че тази млада мома току изведнъж се намуси и си отвърна лицето. Като си гугукаха, аз си казах: „Ако всички хора така живееха, Царството Божие ще дойде“. А току гледам, че младата мома си обърнала гърба. Той говори нещо, а аз наблюдавам – тя пак се обърна. Една малка усмивка имаше тя и го погледна. Той помисли нещо – влюбените хора всичко приемат по радиото. Той в ума си беше помислил нещо лошо за нея. Ето какво си бе помислил: „Тя утре може да седне и на друг да говори по същия начин“. И щом си помисли това, тя си обърне гърба. И момъкът казва: „Не, не“, оправдава се. Тя казва: „Такива мисли да не допускаш в своята глава. Ти опетняваш живота ни“. Той мисли: „Утре тя може да ме напусне, не ме обича. Сега показва, че ме обича, но това е лицемерие“.

Чудна работа, откъде може да се яви един човек, който да те обича, и после да не те обича; откъде може да се яви това? Много естествено, ще се случат тия работи. Аз го обяснявам по следния начин. Един учител от първо отделение открива на учениците азбуката. Той трябва да допусне, че тези ученици утре ще напуснат това училище и ще минат в по-горно. При сегашния ред на нещата един учител преподава до четвърто отделение, но в прогимназията има други учители. Тези ученици ще отидат при друг учител, за да ги учи нещо по-високо. Трябва ли да се сърди първият учител, че учениците ще го напуснат и ще отидат да учат нещо по-високо, какво лошо има в това? Но един ден учениците ще напуснат и прогимназията и ще влязат в гимназията, после в университета, и ще имат други учители. Но въпросът е в това, че между първо отделение, изобщо между първоначалното училище, прогимназията, гимназията и университета има една вътрешна връзка – има връзка между знанието. В старо време е било така, че учителят, като започне от отделенията, все ще те учи, докато свършиш, но в модерно време много учители ще имаш. Най-първо по музика ще те учи един обикновен учител. Когато напреднеш в нея, ще търсиш виден учител във Франция, в Англия, в Германия, за да ти даде десетина-двайсет урока по новата музика; и ще се върнеш специалист в своя бранш.

Религиозните хора казват: „Всички ще бъдат научени“. Писанието казва, че всички ще бъдат научени от Бога. Господ ли ще ни учи, или хората? Как ще бъдат научени хората от Бога? Значи когато Бог ни учи, Той ще ни изпрати учители от души, които са завършили своето развитие, способни учители ще ни изпрати. А пък ако ние си избираме учители, те ще бъдат не толкова подготвени. Когато Господ ги изпрати, всички учители ще бъдат намясто. Писанието казва: „Господ ще изпрати Своя Дух и този Дух ще те учи“. Но ако този учител е дошъл, без да е изпратен, какъв учител ще бъде? Как ще различиш, как ще разбереш дали учителят е от Бога, или не; или дали един дух е от Бога, или не е от Бога. Онзи дух, който не е от Бога, ще каже: „Гледай да уредиш работите си“ – той разглежда частично работите. А пък онези духове, които идат от Бога, разглеждат общо въпросите, те работят за цялото; първите работят за частите.

Не е лошо и това учение – на нисшите духове: те си имат своето предназначение. Ако искате да прогресирате, вие трябва да правите различие между една лоша и една добра мисъл. И лошите мисли са намясто – няма нещо, което да не е необходимо; но в дадения случай една мисъл може да не ти е необходима. Ти искаш да бъдеш обичан от хората. За да бъдеш обичан от хората, ти трябва да имаш магнетично състояние, магнетична сила и не трябва да имаш никаква слабост. И дето ходите, все трябва да раздавате, както богатите американски милиардери, които влизат в един хотел и щедро раздават от джоба си. Всички келнери треперят над този богаташ. Някому той ще даде пет долара, някому – десет долара. Ще кажете, че това е много изкуствено. Така е. Ако отиде един беден българин, който нищо не дава, ще го посрещне ли келнерът добре? Никой няма да се интересува от него.

Най-първо вие ще плащате. И в духовния свят отивате в някой хотел. Като влезеш в хотела, всички тези служещи ще ги поставиш на същия уровень, на какъвто си ти. Ако си княз, ще направиш и келнерите да са князе – това е плащане; ти ще имаш една благородна обхода към тях. Но щом мислиш, че те са на по-долна степен, щом мислиш, че

някой е на по-долен уровень, не можеш да бъдеш приятел с него. В какво седи величието на Христа? Той искаше да повдигне хората на Своя уровень, искаше да направи всички хора синове Божии.

Има една страна на Любовта, която трябва да се изучава. Има една любов в живота, която можем да приложим. Да оставим сега идеалната Любов, но една обикновена любов, както хубавата вода, можем да я приложим. Идеалната Любов, идеалната мисъл – те са свързани с човешкия характер. Като дойдеш при един човек, ти ще намериш най-хубавата черта в него и ще я държиш в ума си. Даже като дойдеш при един разбойник, ако можеш да предизвикаш най-хубавото в неговия ум, ще го промениш. Можеш да му кажеш: „Има в тебе нещо много хубаво, но ти си хванал един занаят, който не е добър. Има нещо по-велико от живота на един разбойник“. Ако можеш в дадения случай да внесеш тази мисъл в неговия ум, този разбойник ще сложи своето оръжие.

Разправяха ми един пример, станал в Англия. Един знаменит проповедник така говорил, че всички негови слушатели се захласнали в мисълта, която той разправял. Започнал да ходи на събранието един апаш. Той искал да използва случая, казал си: „От тези захласнати хора по-лесно може да се извади нещо“. Какво става с него? Отива той там, но като се захласнали другите, и той се захласнал и забравил за какво е отишъл. Свършила се проповедта, а апашът си казал: „Много хубава беше проповедта, но не можах да бръкна в никой джоб, втори път няма да се поддавам на този дявол“. Втория път обаче пак се захласнал. Питат го и той казал: „Все са захласнати там, но този, който влиза да ги обира, и той се захласва. Не могат да се обират там хората“. Най-после започнал да мисли друго: „Защо да обирам, ще живея като другите“. Това мислил през време на беседата, но след свършването ѝ си казал: „Този дявол ме омагьосва!“.

Казвам: трябва да омагьосвате всички апаша, които влизат във вашата църква, че като говорите, да се запленят – всеки един апаш, който влиза, трябва да се захласне. Един проповедник казва на един актьор: „Слушай, сега ние

проповядваме на хората Истината и не ни вярват, вие на сцената проповядвате лъжата и ви вярват“. Актьорът казал: „Вие проповядвате Истината като лъжа, а ние проповядваме лъжата като Истина. Аз като проповядвам лъжата като Истина, хората се захласват, а пък вие като говорите Истината, се смущавате, като че лъжете“. Истината не трябва да я проповядваме, но да я носим със себе си. Истината е като хубавите плодове. Ако ги носиш със себе си, не ги препоръчвай – те сами ще дойдат да ги купят. Като се казва, че трябва да се проповядва Истината, се разбира, че Истината трябва да живее. Истината дава красота на очите, на ръцете, на ушите и пр. Онзи човек, който носи Истината, е красив. Красив е по движение, пластичен е той; и в къщата му като влезеш, има хармония.

Вие мислите, че Истината е нещо външно. Не, като дойде Истината в човека, целият човек ще се преобрази. Като имаш Истината, и френски, и немски много лесно ще научиш; като нямаш Истината, френския мъчно ще го научиш. С Истината всичко се учи лесно – и музиката, и всичко друго се учи лесно; без Истината мъчно се учат нещата. Някои казват: „Защо ни е Истината?“. Няма изкуство в света, което да не можеш да го постигнеш, когато е в тебе Истината. И вярата ти ще се развие тогава, и надеждата ти, и Любовта ти към Бога ще се развие, и твоята справедливост – всичко ще се развие. И богат ще станеш, и здрав ще станеш, и вкъщи всичко ще ти върви. Сега някои ни учат, че като идем на онзи свят, ще се уредят работите. Онзи свят е светът на Истината, той е сегашният свят. Сега може да остане във вас мисълта: „Възможно ли е?“. При тези условия, при които живеем, е възможно.

Днес аз исках да ви свиря, но разсъждавам така: „Отвън е студено и е сняг, какво ще им свиря сега“. Какво ще разберете, ако ви свиря и ако ви кажа, че някои песни са мелодични, а някои – хармонични? Аз като засвирия някой път, променя се времето, но не искам да го изменям сега. Истинският цигулар като свири, променя времето. Но това време пак е свирене, пак ви свиря сега.

За да се разбираме, непременно трябва да имаме Истината в себе си, трябва да имаме едно отношение към нея. Някой си казва: „Какво мисли Учителя за мен?“. Ето какво мисля... Някой път гледам някого и казвам: „Много земя има той... Талантлив е, гениален е, но седи и мисли, захласнал се е някъде и мисли, че няма нищо“. Една погрешка е това. Някой казва: „Аз да бъда като еди-кой си брат“. Ти искаш да бъдеш като него, нали? Хубаво, но как ще станеш като него? Видиш една красива мома, искаш да станеш красива като нея, но две еднакви красоти се отблъскват. Едната красива мома ако е със сини очи и е руса, другата не трябва да бъде точно като нея, косата ѝ трябва да бъде малко кестенява. Ако на едната очите са сини, на другата да са кестеняви – трябва да се различават. Ако на едната пръстите са дълги, на другата трябва да са по-къси, трябва да има едно различие. Природата никога не търпи еднообразието. Ако двама души се съберат и се молят по един и същи начин, това е еднообразна молитва. Еднообразната молитва не помага: в дадения случай силата на молитвата седи в онова, което дълбоко чувстваме. Това, което чувстваме, то е молитва; това, което произнасяме, без да го чувстваме, не е молитва.

Та казвам сега: поддържайте Истината като нещо, което може да възприемете. Като влезете в атмосферата на Истината, ще стане едно подобрение. Не че вие нямате Истината, но я държите далеч от себе си. Сега да ви обясня това. Представете си един въглищар, който копае руда долу, в земята, на 500–1000 метра дълбочина в тези подземия. Може ли да се подобри неговият живот? Като излезе оттам, какъв ще бъде? Лицето му ще бъде кално, черно и той трябва да се мие дълго време със сапун. Докато влиза в това подземие, туй е една необходимост, то не е нещо, нужно за неговия прогрес – той може да живее и другояче. Питам: какво ще постигнеш, като копаяш в земята на 500 метра дълбочина? Ще изкараш само прехраната си. Като седиш в някоя мина, ти си недоволен от живота, от това, от онова. Въглища копаяш, но тези въглища няма да бъдат за тебе. Ти живееш на повърхността, във външния свят, дето светлината грее.

Та казвам сега: започнете да вярвате, че Бог е вложил във вас много работи, които не са доразвити. Аз виждам тук стари сестри, които можеха да станат отлични певици, и съжалявам, че не са станали. Младите ще остарееят и ако не знаят и те процеса на подмладяването, какво ще правите? Ние искаме да бъдем все млади. Научете се на онзи процес на подмладяването, на опресняването. Вие си внушавате: „Аз съм остарял, че съм на 50, 70, 80 години“. Детински работи са това. Че ако отидете на Слънцето, там 20 милиона години са единица. Един слънчев жител на 20 милиона години е на една слънчева година, а пък тук, на Земята, като си още на 100 години, каква хилядна част е това от 20 милиона години? Ти казваш: „Много съжалявам“. Че 100 години живот ли е това?! Какво можеш да научиш за 100 години? Имайте един мащаб. Аз като мисля за Бога, Той е цялата вечност, годините Му нямат край. Като дойде да мисля за човека, съм като еднедневка – и искам да зная нещо за Бога. Дълъг живот има Той, Неговите години са безкрай. Като мислим за Бога, какво трябва да мислим? Трябва да мислим за Бога най-хубавото, което можем да помислим, най-доброто да мислим за Него. Като дойдем до Бога, най-хубавото, което имаме, нека да го изнесем към Него – това е жертва.

Остави своето недоволство! Като мислиш за Бога, всичките хора да ти станат мили – това е Любов към Бога. Беден си, но не мисли за беднотията, а за Бога – за Него мисли най-хубавото! Болен си – не мисли за своята болест, а мисли най-хубавото за Бога! Дойде смъртта – остави я, мисли пак за Господа; не мисли за нея, а мисли за Бога! Докато мислиш за Бога, смъртта не те бута, тя седи с благоговение. Смъртта търси хора като тебе: в мига, когато няма да мислиш за Бога, като престанеш да мислиш за Него, тя ще те клъвне. А като мислиш за Бога, като онзи апаш ще ти каже: „Изгубих си занаята. Аз те похвалявам за пътя, по който си тръгнал“ – и тя ще си отиде.

Мисли най-хубавото за Бога, поблагодари за доброто, което ти е дал! Благодарете за главата, за вашия ум, за сърцето, за живота, за условията. Поблагодари: всеки ден, като

станеш, прави така! Вие искате да развиете вашата вяра, вашата надежда, вашата Любов. Вашата проявена Любов ще се развие, ако мислите за Бога. Мойсей казва: „Да възлюбим Бог с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила“ – и с най-хубавото, което имаш в душата си, трябва да принесеш жертва на Бога. Тази жертва ще бъде благоприятна и Той ще те благослови и ще каже: „Ето, имам на Земята едно умно дете, което Ме разбира“. А пък ти седиш сега със своето недоволство, изискваш от Господа това-онова, казваш, че това нямаш, онова нямаш – и целият ти живот е пълен с недоволство.

Тогава какво да ви рисувам на вас? Аз не искам да ви обърквам. Поставям ви правило: за да ти тръгне всичко напред, започни да мислиш за Бога най-хубавото! Отиваш да готвиш – мисли най-хубавото за Бога; отиваш за вода – мисли най-хубавото за Бога; отиваш за някаква работа – мисли най-хубавото за Бога; обличаш се – мисли най-хубавото за Бога; вървиш по пътя – мисли най-хубавото за Бога! И като вървиш така по пътя, няма да паднеш и няма да ти се пукне главата. Аз съм изследвал тези работи и виждам, че няма изключение. Когато тръгнеш някъде, мисли само за доброто – и всичко върви добре. Едно малко пропусчане ако има – идва нещо лошо. Мога да ви приведа много примери. Примерите някой път развалят нещата, не ги обясняват, защото един пример трябва да се обясни. Цяла беседа трябва да ви говоря върху примерите, трябва да ви обясня какво значи един пример. Той си има свое приложение и това приложение не е произволно.

Сега някои питат: „С какво се занимава Учителя?“. Аз се занимавам с най-дребните работи, има дребни работи, които виждам. Някой път се занимавам с музика – разглеждам сегашната музика, тя ме интересува. Кои са били подбудителните причини, защо са я направили така, разглеждам разпределението на тактовете, създаването на съвременните оркестри... Всичко това става за благото на човека, то не е така произволно. Каквото се свири, всичкото свирене се предава на въздуха – и тези музиканти допринасят нещо. Един оркестър принася полза на хората, без те да знаят.

Като свири някъде един оркестър, той смекчава времето, смекчава нравите на хората. Десет души цигулари свирят в едно кафене и някой казва: „Тук са дошли да свирят“, а те правят добро. Дето цигуларите свирят, там ще има по-малко побоища: ще си пият винцето и няма да има побоища. Тези хора помагат, те облагородяват хората.

На дявола като му свириш, и той омеква. Някой път аз питам дявола, казвам му: „Слушай, кои са причините, които те заставиха така да мислиш, както сега? Кое е онова, което те застави да мислиш по този начин, откъде взе тази философия? Де я намери, как започна да я учиш?“. Дипломатически така го запитвам. Дяволът казва: „Искаш ли да я научиш?“ „Не, казах ти, интересува ме само външната страна“. Дяволът ви казва: „Човек трябва да бъде самостоятелен“. В какво седи самостоятелността? Питам го сега: „Може ли Цялото да се замести, може ли друго някое цяло да го замести?“. Дяволът отговаря: „Там е всичката мъчнотия, това е болното място“. Но всякога след един такъв разговор мене ми трябва един месец да се чистя после.

Давал съм ви този пример. Един игумен имал някои безпорядъци в своите работи. Умрял той и отишъл в другия свят. Следващият игумен видял, че има някакъв безпорядък, и искал да уреди работите – намерил една нередовност, известни суми били изгубени някъде. Той извикал първия игумен, а пък онзи бил в ада, защото бил правил престъпления. Като го повикали, игуменът оправил работите, но после трябвало да преместят целия манастир на друго място. Запустял манастирът – той добил такава лоша миризма, че всичко се разсипало. Ако и вие извикате някого от ада, от когото имате да вземате, отиде работата... Не го викайте, този калугер нека да стои там, не предизвиквайте вашето минало, каквото и да е било.

Някои искат да им кажа тяхното минало. Това не е наука, него го знаете: това, което Бог е вложил във вас, то е важно. Бъдещето е онова, великото – то е важно за вас. Какво сме били, това не е важно, но какво можем да бъдем в бъдеще, това е важно, това е интересно. Вложете тези мисли във вас и ги приложете – и при всичко, каквото стане, мислете

най-хубаво за Бога. Като станеш сутринта, мисли за Бога най-хубавото, което имаш в душата си – там е Истината и това е за твоя прогрес. Тогава и органически, и сърдечно, и умствено, и здравословно ще се подобрите, всички външни условия постепенно ще се подобрят. Сутринта щом станеш, десет-петнадесет минути мисли за Бога, поблаговари Му, че те е пратил на Земята, че ти е дал всичко. Поблаговари на Бога в душата си и иди на работа – и всичко ще ти върви. Това е свещено правило, трябва да го опитате и вие. И като го опитате, другите неща ще станат вече достъпни за вас.

Казвате: „Да вярваме в Христа“. Когато аз мисля за Христа, мисля за Неговото търпение. Когато беше сложен горе, закован на кръста, присмиваха Му се. Какво благородство имаше Той в душата си, та казваше: „Отче, прости им за грешките. Аз не искам отмъщение, те не знаят какво правят“. Това се отнася до вътрешната страна – благородство да има. Казвам си: „Ако мене ме заковат на кръста, ще бъда ли способен и аз да кажа така: „Да бъде Волята Божия!““. След като се е молил, молил, а никакъв глас няма, нито услишание, идва ангел и Му казва: „Тази чаша ще я изпиеш“. И Христос дойде до онова разочарование и каза: „Отче, защо си Ме оставил?“. Той виждаше всичките противоречия, виждаше, че всичко това, което е учил, е изгубено. Така се предаде това на Неговия ум, че каза: „Каквито и да бъдат работите, Аз ги предавам в Твоите ръце“. Това е великата страна – при най-голямата тъмнота и при най-голямото разочарование в света Той каза: „Да бъде Твоята Воля, предавам се в Твоите ръце! В Твоите ръце предавам живота Си, направи онова, което Ти е благоугодно!“.

И на вас казвам: когато се намерите в малките мъчности (вие големите мъчности на Христа няма да ги имате), но в малките мъчности, в които сте подложени всеки ден, имайте това разположение на Христа. При най-малките мъчности, които имате, трябва да имате научно разрешение на този въпрос. За да пишете на английски или френски, трябва да знаете азбуката: буквите са начини, за да се изразиш на английски или на френски. Ако ти не знаеш азбуката, не можеш да пишеш. И после трябва да разбираш

английските или френските слогове и думи: ако не ги разбираш, ти не можеш да се изразиш.

Та казвам: трябва да разбирате езика на Небето. Коя е първата буква на небесния език? *Ус*. Знаете ли какво значи *ус*? Англичаните го пишат *юс*. *Ус* значи: „Учи се и служи! Учи, учи, учи, всичко учи! Езиците учи, музиката учи, изкуството учи; да готвиш учи, да палиш огън учи, да ходиш учи, всичко учи – да не остане нищо неизучено! Камъните изучавай, цветята изучавай, реките изучавай... Изучавай и злото – всичко изучавай!“. И като има човек това желание, той може да има постижение.

Фиг. 1

Тази буква трябва да се обърне нагоре. (Фиг. 1.) Това е същата буква, обърната нагоре – една чаша, която трябва да възприема Божиите добрини. Като приемаш нещата, ти обърнеш надолу буквата *у*. (*Учителя показва буквата „у“ и казва.*) Това значи: „Учи се!“. И това, което възприемаш, това *у*, то е пъпка, която се е

развила; и след като зачене тази пъпка, тя постепенно става тежка и се обръща надолу, расте и зрее. (*Учителя вдига двете си ръце нагоре отворени и казва.*) Учи се и цъфти! (*След това Учителя сваля ръцете надолу и казва.*) Завържи и зрей, и дай плод! Тогава хората могат да те вкусат и да благодарят на Бога, че си сладък.

Сега какво друго ново да ви кажа? Мисли за Бога: мисли за Бога най-хубавото, което има в теб; това да бъде една подбудителна причина в тебе. Слуга си, жена си, мъж си, дете си – каквото и да си; стар си, млад си, някоя птичка си – каквато и форма да ти даде Господ, мисли най-хубавото. Всички тези форми са една азбука. Ти гледаш животните, облаците, растенията, небето, Слънцето, но като мислиш най-хубавото за Бога, ще видиш, че Бог работи в света и всички неща ги е сложил намясто, и ще видиш кои са подбудителните причини, защо са създадени птиците, млекопитаещите, растенията, реките, планините, полетата, звездите... Всичко това ще ти се разкрие и на тебе ще ти стане

радостно на душата. И при най-лошите условия, ако си с вериги вързан, тези вериги ще паднат от тебе. Мислете най-хубавото за Бога и не се занимавайте с нисшите дребнави мисли. Мислете и за тях, но най-първо мислете най-хубавото за Бога, а сетне се занимавайте с всички тия работи. Туй е правилният път, аз пак ще се върна върху това.

Това сега е много общо казано. Има малки упражнения, които трябва да се правят. Писанието казва така: „Когато пътищата на един човек са благоугодни на Бога, Бог го примирява с враговете му“. Или другата формула: „Когато пътищата са благоугодни на Бога, Той го примирява с кредиторите му“. Когато пътищата на един ученик са благоприятни на Господа, Той го примирява с учителя му. Когато пътищата на един мъж са благоприятни на Господа, Той го примирява с жена му; когато пътищата на една жена са благоугодни на Бога, Той я примирява с мъжа ѝ. Когато пътищата на един слуга са благоугодни на Бога, Той го примирява с господаря му. Навсякъде е така, това са практически приложения. Казвал ми е един свещеник: „Тебе тъпкал ли те е владишки ботуш? Той е като монарх, нямаш право да се оплачеш никому“.

Ще се оплачеш на Бога и ще мислиш най-хубавото за Него. Като дойде Бог, тази канара ще се разтопи, няма друго разрешение. Причината за неразположението на хората е съвсем на друго място. Някой човек е неразположен. Той е само малък повод – причината за неразположението на човека не седи в него, тя е съвсем далечна. Няма друго разрешение! Практическото приложение е това: мислете най-хубавото за Бога, понеже чрез Него ще постигнете онова, което вие искате. Тогава Бог във вас ще ви помогне за постигането на вашите мечти. Аз говоря за онова, за което човек трябва да живее. Човекът трябва да живее за нещо, той трябва да живее по най-хубавия начин. Не само с отстъпване се постигат нещата... Ти казваш: „Това не ти трябва, онова не ти трябва“. Не, трябва да живееш по най-хубавия начин. Не трябва само отстъпване, а едно разумно мислене на света.

Сега разбрахте, нали? Станете! (*Един брат каза: „Поне най-малката частица да можем да приложим от това, което казахте“.*)

Човек мъчно се справя със себе си. Някой път аз нарушавам всичките окултни закони. Има някои неща, които в окултната наука никога не се позволяват – това е да говориш за себе си. Това е една най-опасна тема: като речеш да говориш за себе си, ти вече имаш една опасност. Цялата опасност произтича тогава, когато човек говори за себе си: това е едно от правилата. И всичките нещастия произтичат тогава, когато говориш зле за хората. И когато говориш за себе си, е лошо, и когато говориш зле за хората, пак е лошо. Ще се отучиш да хвалиш себе си: щом се похвалиш, ще дойде една голяма беля. Ти не оставяш Господа да говори за теб каквото Той иска...

Аз оставям сега това... Каквото и да изнеса, ще кажете: „Учителя също има слабости“. Аз като говоря, виждам противоречията, виждам какви противоречия се произвеждат. Като говоря за една жена, за семейството, за децата, все ще обидя някого. Като говоря за семейството, аз разбирам друго семейство. За мен семейството е нещо друго, за мен Любовта между хората е съвсем друго, но като речеш да буташ там, ще се родят противоречия. По никой начин не можеш да накараш един човек да мисли другояче. Всеки човек, като го засегнеш малко, се обижда. Един човек ми разправяше: „Помниш ли, преди 20 години ти много ме ухапа?“. Казвам му: „Ще ме извиниш.“ „Ти ми каза една дума, която ме ухапа“. Много хубави работи съм му казал и той не ги помни, но онова, лошото, го помни. Казвам: колко внимателен само трябва да бъде човек! Рекох му: „Как я държиш 20 години? Много ти благодаря, че я пазиш, че това е цяло богатство. Каква дума съм ти казал?“ „Ти ми каза, че съм много мързелив“. Рекох му: „Сега си станал много трудолюбив.“ „Така ли?“ „Аз съм го забравил, ти не си мързелив, а си много трудолюбив, вземам си думите назад“. Опасна работа е това – всякога можеш да обидиш когото и да е. Хубаво е да мислиш добре, да гледаш със сърцето си и в ума си да не обиждаш никого. Не трябва да се обиждаме!

Всички трябва да живеем така, както Бог се проявява, трябва да бъдем носители на Божественото. Аз в себе си трябва да бъда съобразен с Божественото – и като се върна назад, изправям нещата. Мъчнотиите за мен са и ваши мъчнотии. Виждам, че една дума не е турена на мястото ѝ, и някой път търся думите, защото всяка дума има двойно значение. Та много мъчно е човек да не обижда хората и да не говори за себе си. Затова Господ не създаде света с буквата *a*, защото все ще бъде: *аз, аз*.

Мислете най-хубавото за Бога, а пък другото ще се оправя. Сега като ви кажа, че вие не живеете добре, това е пак обида. Като кажа: „Ти с жена си не живееш добре“, то е пак обида. „Как не живея добре?!“ Човекът със своето разбира не много добре живее с жена си. Някоя жена се оплаква от мъжа си, а аз намирам, като отида у дома му, че той е много добър. Много е добър, но те седят на две различни гами. И тя свири хубаво, и той свири хубаво, но ключът им е различен, нямат еднакъв ключ. Казвам: ще се нагласят – трябва да дойдат Духът и душата, това е най-хубавият ключ. И двамата свирят добре, но ключът им е различен, затова и двамата не се споразумяват.

Та и в религиозно отношение, и във всяко друго отношение мъчно може да се живее един хубав живот. Аз като говоря, някого не го погледна, както трябва, или не му кажа нещо, както трябва. После си казвам: „Трябваше да му кажа нещо“, но бързам някъде, а той иска да му говоря много. Затова му казвам: „Не мога да ви приема“. Някой като дойде, река му: „Ще ме извините, но не мога да ви приема“, много меко му го казвам. А пък на онзи казвам късо: „Не мога да те приема“. Той отговаря: „Цял час ви чаках“. Казвам му: „Ще ви приема“. Някой път до среднощ съм стоял да ги приема и всички са доволни, а друг път Слънцето като залезе, не приемам никого. Понякога си мисля: „Да си вървят, искам да си почина. Слънцето е залязло“, а после си казвам: „Не е верно, Слънцето не залязва“ – и приемам всичките. На някого, като дойде, му казвам: „Днешният ден не е благоприятен, каквото и да ти говоря, няма да се ползваш. Ела след една седмица, за твое добро е. Днес мога да те приема, но нищо няма да се ползваш“. Тогава той разбира.

Та трябва да бъдем много внимателни. Някой път казвам нещо и после си река: „Не трябваше така да говоря“. И като го срещна този човек, му казвам: „Аз съзнавам, че те обидих, но ти не трябваше да се обиждаш. И ти трябва да мислиш като мен“. И той трябва да бъде умен: и обиденият, и този, който обижда, и двамата трябва да бъдат много умни, а не само добри.

След като говоря една беседа, аз си казвам: „Там друго-яче трябваше да кажа“. Като се върна, коригирам нещата, цяла седмица ги коригирам. Защото ония, свършените, виждат, пред тях не може да мине така: непотребните работи не трябва да се казват. Искам и вие да се коригирате. Аз се коригирам постоянно, понеже условията изискват коригиране. В говора някой път интонацията не е както трябва, думата не е произнесена както трябва. Не е лесно да се говори на един език. Мъчна работа е това.

Отче наш

9. лекция, 27 януари 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ЦАРСТВОТО НА ДУХА

Добрата молитва

Прочете се една от темите „Какво може да постигне човек в един живот“.

Има такива работи, които сега стават. Например в Америка сега има два милиона хора, които са без подкрепа, и повече от 150 града са покрити отгоре с вода, която има височина 28 метра. На какво ще отдадете вие това? Кой караше тия хора да се заселват на това място – при тия реки Охайо и Мисисипи, които са ги влекли много пъти, но като този път – никога! Тъй че във всеки живот има по някои Охайо и Мисисипи. Мисисипи е голяма река, която заема едно голямо пространство, като цяла Европа. Питам: какво ще правите вие при една голяма вълна с 10–15 метра височина, която върви с 50 километра бързина в час, и градове с по 300–400 000 жители трябва да се изселват? Те съвсем са покрити от водата. Ние някой път имаме за Бога повърхностно понятие. В съзнанието ни има нещо, което е недоразвито – има човек нещо, което недвижда.

Трябва да се спрем върху следното: страдания произтичат само у хора, в които съзнанието е вече развито. Не можем да кажем, че камъните страдат или че дърветата страдат – човекът е този, който страда, понеже съзнанието му е вече развито. И колкото повече се развива човек, толкова повече страданията му се увеличават. Степента на страданието на човека показва степента на развитието му. Сега не става въпрос за физическите му страдания.

Това, което се втича в живота, е радост, а пък това, което изтича, е скръб. Това, което приемаш, е радост, а пък това, което даваш, е скръб. Това не е вярно във всички случаи, но като общ закон е така. Когато човек възприема живота, той се радва, а пък когато дава живот, скърби. В самата скръб има нещо неразбрано. Ние много пъти не знаем защо скърб-

бим. Има физическа скръб. Скръбта, страданието, болката може да произтичат от движението на човешката кръв. И в човека има две реки, които текат у него: неговата артериална кръв, която изтича, излиза, и другата е венозната кръв. Някой път натрупването на тая венозна кръв прави големи пороци във вените – и тогава се зараждат ред състояния. Да кажем, когато човек е много меланхоличен, тогава има натрупване на венозна кръв. Тогава има и особено състояние вътре. А пък някой път изобилието на артериалната кръв дава на човека активност. Тогава той е груб в своята обхода, иска да се прояви, огрубява, не мисли. Той трябва да регулира токовете на своите реки.

Сега какво трябва да направят американците? Трябваше да имат предвид това, което сега дойде. Те укрепяват бреговете на реката, но някъде тия укрепления не държат. Като се събори някое укрепление и нахлуе реката, какво ще правиш тогава? Това е едно нещастие, което американците не са имали досега. Историята не помни такова нещо: повече от 2 милиона хора са без подслон, пък колко има издавени, не се знае. От епидемиите, които ще се явят след това наводнение, колко ще измрат, не се знае.

Някой път питате: „Защо Господ е направил света така?“. Аз питам тогава: когато някоя майка роди хилаво дете вкъщи, пак Господ ли го е дал, или майката го е дала? Майката го е родила, но има външни причини. Ако майката се тревожи при раждането на своето дете, ако няма благоприятни условия, когато носи този човешки плод, тя няма да роди такова дете, каквото иска – то ще бъде едно хилаво дете и при всичкия труд, който бащата и майката полагат, няма да се постигне нищо. Сега не е въпрос само за физическото раждане, но човек ражда по три начина: той ражда мислите си, ражда желанията си, ражда и своите постъпки. След това съответно на него е другото раждане...

Защо жената ражда, а мъжът не ражда? Вие ще кажете: „Защото Господ е направил така!“. Тогава вие не учите Писанието. Че Ева кой я роди? Жената сега се учи да ражда, мъжът е родил вече. Адам е родил една дъщеря, която създаде на баща си такава беля, че той се отказа вече да

ражда. Престана да ражда, каза: „Не искам да раждам“, а пък жената не е раждала още. Понеже Господ взе две ребра от Адам и създаде Ева, значи Адам роди, а пък жената се приготвява да ражда, но тя не е родила още. За да роди, трябва да се вземат две ребра от нея, а пък такива ребра не са взети от нея още.

Сега как можете да си го представите това? Когато едно момиченце си прави куклички, ражда ли? Сега хората си правят куклички, упражняват се. Ще кажеш: „Как? Мъчи се човекът!“. Едно малко момиченце, като се счупи кракът на куклата, то се мъчи, скърби, докато го направят. По някой път съм виждал малките момиченца да бият куклите си и да казват: „Ще слушаш!“. Те ги къпят в банята, слагат ги да спят. Детето в този случай е майката.

Трябва да имате една трезва мисъл. Мислите ли, че ние живеем в един реален свят, когато се забравяме един други? Например между двама души съществуват известни отношения, които за един ден се изгубват и те престават да мислят един за друг; и един ден казват: „Забрави ме!“. Сега не искам аз да говоря! Хората изобщо говорят много отрицателно. Всякога в религията при религиозните и светските хора има отрицателен елемент. Някой казва: „Ти в Бога не вярваш“. Питам: какво има да вярвам в Бога, във въздуха какво има да вярвам? Не е въпрос за вярване в този случай – аз всеки ден опитвам. Ако вярвам във въздуха, но не мога да приемам въздух, какво ме ползва това? Тук в случая не е въпрос за вярване – аз всеки ден опитвам. Тук не е въпрос за вярване, защото въздухът трябва да влиза и да излиза. Какво ще вярвам в яденето, трябва да ям! Аз чувствам глад в себе си, значи трябва да ям.

Ние се спираме върху вярата в Бога, но това не е въпрос само на вярата. Някой пита: „Има ли Господ, или няма?“. Това е смешно положение. Има ли въздух, или няма? Въздуха не съм го виждал, но всеки ден го опитвам. Тогава каква форма ще му дам? Въздухът не прилича на мен; по някой път само слушам гласа му. Какъв е гласът му? Понякога е тих, а понякога причинява шум, буря. Той е това, което не виждаш, но гледаш, че мърда листата, а някой път събаря

това-онова, подхвърля нещата, какво ли не прави? Представете си, че по някой път въздухът се разиграе, че пътува със 150 километра бързина в час. Какво би станало тогава? Наскоро един брат ми каза, че имало предсказание: щяла да дойде буря с бързина 4000 километра в час. Той си мисли, че това е играчка. Това нещо го беше предсказал един англичанин за 1929 г., но не стана. Ако дойде такъв вятър, то би настанало Второто пришествие, всичко щеше да хвърка във въздуха; канари щяха да хвърчат във въздуха, църкви и пр., и всичко ще се изчисти. Всички неща ще хвъркат така, че нищо няма да остане от тях. Ние не можем да си представим 4000 километра бързина. Не можем да кажем, че това е ураган. Ураганът е нищо, той е играчка – това би било най-голямата катастрофа, която може да дойде на Земята. Сега можем да философстваме възможно ли е да дойде такава буря? Възможно е, но ние не сме я опитали, не я знаем. Как да ви я опиша? Мога ли да ви я опиша аз, ако дойде такава буря с 3–4000 километра в час? Че по някой път минават бури със 150–200 километра в час – и някой автомобил се вдига във въздуха и хвърчи както аероплан. Някоя голяма греда, някое дърво го вдига във въздуха и го носи...

Сегашните хора в това положение трябва да изучават духовния свят. Ние седим и мислим кой е на правата страна, кое верую е право, коя църква е права; старозаветните ли хора са живели по-добре, или новозаветните? Светът казва за старозаветните и за новозаветните така: „Тия хора ще ги извиним, че не им стига умът. Едно време се покланяха на идоли, а пък сега тия, новозаветните, мислят, че някой си Господ е дошъл на Земята да помогне на хората. Некултурни хора са, не разбират! Някоя жена е родила един човек, но той и два метра не е израснал висок, а са го направили божество, хората казват, че е пратен отнякъде... Той няма никакъв диплом – невежи хора са! Тия, религиозните, не разбират, но ще им простите“. А понякога някои питат: „Къде е вашият Господ?“, а всеки от тия, „праведните“, потупва в джоба си парите и казва: „Ето това е той, виждаш ли?“. А някой друг казва, като удря кобура в пояса си: „Вие пари търсите, а пък аз като отида и като извадя кобура си, 50–60

000 лева ще дойдат изведнъж. Онзи ще ходи, ще се моли на Господа, но няма защо! Аз ще извадя кобура си и ще кажа: „Скоро парите!“. Та сега и вие казвате: „Както светът живее, умни са хората – човекът показва своя „господ“ отвън – и ето, 50 000 дойдат“. А пък ти казваш: „Никакъв кобур, нито в джоба си ще буташ парите!“. Тогава какво? Ще си вдигнеш ръцете към Господа.

Хубаво, ако дойдем сега да поставим работите на опит, как ще докажем чрез аргументи от причините към следствията, че в Природата има закони. Главата е една причина човекът да мисли; а пък ръцете и краката – това са закони. Четири закона има, които управляват човека. Единият е умът – главата. Няколко прозореца има тая глава, през които се дават подбужденията за изразяването на закона. Тия прозорци са очите, носът, ушите, устата – те са една причина. Видиш нещо – и в тебе се повдига един закон. Какво означава законът? Законът регулира всичко в Природата. Можете ли да си представите, че Земята е като една жена, че тя може да пристане и като жена може да напусне мъжа си и да отиде при друг мъж? Може ли да се допусне, че Земята може да напусне своя мъж? И Земята е женена. Господ знаеше слабостта на мъжа и на жената, Той е научил слабостта на женския елемент в човека, и за да не се карат, е сложил Земята на 92 милиона мили от мъжа ѝ, от Слънцето. Слънцето е мъжът. Всъщност не е така, но аз го представям така. Друга теория има, но сега ще говорим така, както не е, аз ще ви говоря като онзи дядо.

Ще ви изложа за пример разказа. Едно момче яздило на магаре. Срещнал го един дядо и му казал: „Добър ден, синко, как си?“ „Много добре съм, дядо! Ти как си?“ „Синко, поостарях! Хайде, синко, да говорим за нещо, което може да бъде!“ „Да говорим, дядо, как не! За какво да говорим?“ „Я, синко, слез от магарето, та аз да се кача на него.“ „Може, дядо, може!“ Качва се дядото и след 10 километра момчето казва: „Дядо, да говорим за това, което може да бъде.“ „Синко, някои работи не могат да бъдат...“ „Слез, дядо, от магарето, че и аз да се кача!“ „Не може, дядовото“. Ти си, да кажем, богат човек. Казват ти: „Хайде да говорим за онова,

което може“; отговаряш: „Може“. Кой е сиромаш? Сиромаш е онзи, който няма нито пет пари в джоба си. Казват му: „Хайде да купим тая къща!“ „Не може, пари нямам!“ „Хайде да направим една къща“. „Не може, нямам сили!“ Който има сила, е млад; който няма сила, е стар, той казва: „Нищо не можем да направим“. Който има вяра, казва: „Можем да направим!“, който няма вяра, казва: „Не можем да направим“.

Та казвам: Земята и Слънцето не могат да се карат. Как ще се карат?! Питам: Земята прилича ли на Слънцето? Изобилие има нейният съпруг, той постоянно изпраща своите блага от 92 милиона мили разстояние. И тя, горката, от любов все обикаля около него, ходи да гледа да не би Слънцето да има работа с други жени. Обикаля около Слънцето, че доста жени има то... Погледнато според тая теория, колко жени има Слънцето? Земята е една. Месечината, която е дъщеря на Земята, и тя иска да се жени; после Венера и пр. Това е едната теория. Другата теория говори друго: Меркурий, Венера, Земята, Марс, Юпитер, Сатурн, Уран, Нептун и пр. са все деца на Слънцето. Слънцето е майката, тя ги е родила. Първият син е Меркурий, който е роден от Слънцето, той е търговец. Възлюбената дъщеря е Венера, Земята не е от скопосаните дъщери. После и тя е родила дъщеря – Месечината. Доста войнствен син е Марс. Високопоставеният син е Юпитер, той има голямо достойнство и е с много високо мнение за себе си. После имаме Сатурн – човек философ, всичките философии знае; каквото и да му кажат, той все си има особено мнение. Това е едно семейство. Коя е майката? Слънцето е майката. Къде е бащата? Бащата го няма. И той е някъде, но остава невидим.

Та казвам: според това гледище Природата е известна вече за нас. Майката е известна в света, но бащата е още неизвестен. Всичките ни несрети се дължат на това, че бащата го няма. И у нас противоречието произтича от това, че ние нямаме връзка. С Природата, с майка си, ние имаме вече връзка, но човекът не ѝ се подчинява. И когато Господ се яви – Той е майката – и даде заповед, децата не слушат. Майката казва: „Като дойде бащата, ще видите!“. Всички си-

нове ги е страх, като дойде бащата. У Него има голям авторитет – Той не е като майката, не отстъпва.

Сега вие седите и разсъждавате: „Ами ако дойдеше това наводнение на Охайо и Мисисипи у нас, какво ще правим?“. Ще кажете: „Излез от къщи!“. Как ще излезеш от къщи? Някои ще кажат: „Ние сме свободни! Ние създадохме тия къщи“. В Америка има един град с 400 000 жители, които са избягали въвн от града, на 200–300 километра далеч. Градът е покрит с вода. Ще питаш: „Защо се случи това?“. Аз съм привеждал един пример. Американците минават за много културен народ, но понеже бързо правят нещата, то всичките им работи са бързи работи. За 30 години американците свършват толкова работа, колкото европейците свършват за 70 – като че ли се е запалил някой огън някъде! Като отидеш в Америка, като че ли се е запалила къщата от четирите страни: има тичане, всички бързат; няма така да ходят, както в Европа. Ако не вървиш бързо, този-онзи ще те бута, както течението на пороя. И този народ казва: „Времето е пари“. Те всичко превръщат в пари – и се уморяват, работят повече отколкото трябва. Умен народ са, но у тях има нещо недомислено.

Преди години, може би преди повече от 30 години, богаташи в град Джонстаун – казвал съм го в някоя беседа – искали да си направят забавление. Те имат една река. Подпушили я над града и направили цяло езеро, но не им идва наум, че като стане наводнение, тая стена може да се събори. И при едно голямо наводнение тая стена се събаря, водата протича и къщите се покриват до третия етаж. Издавили се много хора. Оттам насетне те не направиха пак това езеро. Американците тук-таме направиха укрепени брегове, тук-таме направиха бентове, дето има опасност. Но водите като дойдоха, събориха бентовете и сега едно пространство, по-голямо от цяла Германия, е залято с вода.

Та ние в живота сами създаваме своето нещастие. Не че го създаваме, но смятаме, че всичко в света ще върви така, както ние мислим. Но в Америка тия реки – Мисисипи и Охайо, не мислят по американски, и те си имат свои теории. Като дойдат, те казват: „Не търпим никакво пре-

пятствие в пътя си. Дето минем, каквото срещнем, ще го съборим, никакви бентове не признаваме. Че са построили някои градове, не признаваме: когато са строили тия градове, не са ни питали!“. В бъдеще американците ще вземат поука от тая случка, защото това е голямо нещастие. Сега това си има и добрата страна, то има възпитателна страна върху бялата раса, защото си мислим, че ние сме господари на положението. На някои неща сме господари, а на някои неща не сме господари.

Всеки ден говорят за открития, но ние най-важното не сме открили – не сме открили закона по който начин човек може да бъде щастлив. Можеш да предполагаш, че е възможно да бъдеш щастлив, но хората не са открили по който начин човек може да бъде щастлив и как да задържи това щастие. Никой не е открил по който начин човек може да добие вечния живот, вие не сте открили закона на младостта в себе си. Човекът остарява. Ходил е като млад, но като остарее, чуди се как е дошъл до това. Ти не вярваш, че ще остарееш, а пък при това остаряваш и краката не те държат.

Веднъж един много умен стар човек ми каза: „Какво съм се вдетинил! Седя някой път и приказвам за неща, уж че съм ги правил, уж че съм ходил някъде, а пък никъде не съм ходил. Струва ми се, че каквото мисля, го правя. Мисля, че съм ходил на разходка, а пък не съм ходил никъде. Уж съм ходил на Витоша, а пък не съм ходил – аз си седя вкъщи. А пък сега оглуях, раздвоил съм се. Мисля, че всичко мога да направя като в детинството, а пък като стана, виждам, че краката ми не държат. И пак клекна, а не зная къде е причината. Като стана, виждам, че в мен ще дойде нещо. И все отлагам: ще река да направя нещо, но си казвам: „Това си го преживял!“. Река да направя друго, и пак си казвам: „И това си го преживял!“. Какво трябва да правя тогава? Дойде ми мисълта: „Трябва да умреш!“. Казвам си: „Как така?“. Току дойде тая мисъл и си рекох: „Да умра, да ме турят в гроба, да ме заровят там, че да ме ядат червеите!“. А пък той е от високо произхождение, чуди се и пита: „Как така да ме заровят в земята?“. Нещо му казва: „Трябва да умреш!“ „А пък не съм умира, присъствал съм само, като умират. Тежка е тая работа. Мъчи се човекът, не може да излезе лесно!“.

Това е сега външната страна – тя е неразбрана. Смъртта е едно ограничение, при нея не си свободен да правиш каквото искаш. Тогава ти ще правиш, каквото другите искат. Смъртта ще дойде. Тя е един голям бирник, нито пет пари не дава за тебе – каквото си спечелил, ще го предадеш. Ние казваме: „Няма какво да се прави, ще се мре!“. Защо трябва да умираме? Понеже не слушаме, понеже не изпълняваме ония велики закони, затова трябва да умрем, за да се научим. И при това при сегашните условия ние поставяме причините вън от себе си – казваме, че еди-кой си е причината, а пък тя е някъде другаде.

Питам сега: когато някой човек в живота обикне парите, злото в обичта към парите ли е? Не е лошо това, то е в реда на нещата. Ако обикнеш едно дърво, злото не е в обичта, която имаш към дървото. В какво седи злото? Ти желаш да направиш добро, да пренесеш някого през една река. Къде е злото? Това е самоотричане: носиш го този човек, той уповава на тебе. А пък ти дойдеш до средата на реката и го хвърлиш в нея – и той се измокри. Къде е злото? Злото не е в това, че пренасяш този човек, а че го хвърляш в реката – там е злото. И ние, съвременните хора, сме толкова умни. Разправят анекдот за едно магаре, което слугувало на господаря си. Един ден то било натоварено със сол и влиза в реката. Понеже товарът бил много тежък, магарето клеква в реката. Докато се вдигне, солта се стопила, а то става и вижда, че му е олекнало нещо. Значи му дохожда на ума, че като клекне във водата, товарът олеква. Почва да се чуди господарят защо и друг път, когато това магаре идва до реката, то клеква в нея. За магарето е добре, но за господаря не е добре – отива солта! Той мисли какво да направи. Магарето носи сол и търговецът си казва: „Като клеква магарето – и отива солта. Трябва да се почне търговия с вълна, със сол не върви. А пък като клекне във водата с вълната, тя няма да се стопи“. Един ден той натоварил магарето с вълна. То клеква във водата, но не може да стане вече. Докато е било натоварено със сол и със захар, работата е лесна, но щом е с вълна, не върви.

Та американците сега са дошли до вълната. И понеже ние сме на противоположния полюс, трябва да вземем поука от това. Ако един ден реките Охайо и Мисисипи в човека излязат вън от бреговете си, той ще каже: „Защо е това нещастие?“. Сега трябва да се помага. Хубаво е, че тия хора са мобилизирали цялата си войска – всички отиват да помагат. Казват: „Направихме някаква погрешка и трябва да се помага сега“. Цяла Америка е мобилизирана и сега отива да помага. Това е хубавото сега, за да може да отмине това нещастие.

Та всеки един от вас трябва да се мобилизира. Ние казваме, че човек трябва да учи. Ученето подразбира, че в живота има една опасност и само чрез учене и чрез служене на Бога ние можем да избегнем големите опасности, които ни очакват в живота. Опасности има навсякъде: можеш да си изкълчиш крака, можеш да си изкълчиш ръката, можеш да си осакатиш очите, ушите, стомашната система, дробовете, главата – навсякъде има възможности. Трябва един разумен живот – само чрез един разумен живот можем да се запазим. Трябва да има нещо, което да ни пази. И когато говоря за Любовта, аз подразбирам оная сила и ония условия, при които можем да живеем, където не стават нещастия. Някой от вас ще каже едно възражение: „На мен колко ми е патила главата от любовта!“. От безлюбие е това, в Любовта няма страдания! Ти като изгубиш Любовта, тогава казваш: „Аз залюбих някого и знаеш ли какви страдания имах?“.

В Любовта не може да има страдания, в Мъдростта не може да има страдания и в Истината не може да има страдания – те го изключват. Ти казваш: „Много пострадах за Истината!“. Истината никакво страдание не произвежда; Любовта никакви страдания не произвежда; и Мъдростта никакви страдания не произвежда. Ако страдаме, причините са другаде – трябва да ги изясним. Щом сте в непослушание, в разрез с Любовта, страданията ще дойдат; щом сте в разрез с Мъдростта, страданията ще дойдат; щом сте в разрез с Истината, страданията ще дойдат. Законът е такъв: за когото и да е, е така! Всяко страдание в нас, каквото и да е, зависи от разреза между нас и Първата Причина – Бога. И

за това, което става – има някои неща, за които не сме отговорни. Много пъти в нас има склонности, има желания, които не са наши. Ние участваме в своя личен живот, участваме в семейния живот, в обществения, в народния живот, в живота на цялото човечество: каквито печалби и загуби имат те, слагат ги и на нас.

Някоя си жена Ева в Рая е съгрешила – и цялото човечество носи последствията. Но това е един колективитет: последствията на онази погрешка в Рая трябва да се плащат. Всяка година току погледнеш – една партия трябва да се плаща. Ти казваш: „Аз нямам нищо!“. На общо основание ще плащаш! Но същият закон е и за общите блага, които са придобити. За Ева ти си страдал, но когато един ден Ева изправи живота си и придобие блага, тогава и ти ще имаш блага – тогава ще дойде някое благо в тебе, което не си и сънувал. Има наследствени черти: майка ти, баща ти са живели добре, гениални са били. Тия дарби ти ги унаследяваш – без да си се трудил, ставаш гениален. Та трябва да се свържете с Природата, да дойдете до послушание, за да имате блага. Тогава дарбите от Природата ще потекат и нещата даром ще ги имате. Христос казва на едно място: „Даром сте взели и даром давайте!“. Нещата сега даром не вървят – парите не са даром. Светлината и въздухът са даром, но всичко не е даром.

Следователно в този свят, в който всичко не е дадено даром, не може да се живее щастливо; а пък дарованието подразбира, че трябва да има изобилие. Вие искате да живеете наблизко. Казвам: не трябва да сте наблизко, ако искате да живеете добре. Между вас трябва да има такова разстояние, каквото има между Земята и Месечината – 250 000 км – това е най-малкото разстояние, което трябва да има между вас. И тогава отдалече добре се живее. Вие всички искате да бъдете наблизко. Близко и далече – това зависи от бързината. Това, което светлината може да направи за 10 минути, на една биволска кола ѝ трябват милиони години, за да го направи. За една секунда светлината извървява 300 000 километра. На теб колко време ти трябва, за да изходиш това пространство като човек? Тя като пътува 300 000 километра

за една секунда, то колко ще изходи за една минута, т.е. за 60 секунди? (*18 милиона километра.*) Това, което светлината изхожда за 8 минути, колко е? Тя за това време изминава едно пространство от 92 милиона мили. Ако ние пропътуваме това пространство с най-бързия трен, който взема 100 километра в час, ще ни отнеме 250 години.

Някои искат да имат постижения. Аз ви казвам какви ще бъдат вашите постижения: „Трай, коньо, за зелена трева!“. За една работа, която Природата постига за 8 минути, на тебе ти трябва 250 години. А пък това, което Природата прави за една година, ти за колко милиона години ще го постигнеш? На тебе ти трябва цяла вечност. Сега как ще се оправи животът? Синът трябва да бъде в съгласие с баща си, Земята трябва да бъде в съгласие със Слънцето, Месечината трябва да бъде в съгласие със Земята. Всички трябва да бъдат в съгласие с наредбите, по които е направен светът.

Вие сега се спирате и казвате: „Виж другите хора как живеят?“. Вие сте чудни, казвате: „Виж как живее светът, как са облечени хората!“. Нямате никакво разсъждение! Мислите ли, че едно магаре, което е натоварено с икони и кръстове, като носи образа на Христа, то прилича на Христа? Мислите ли, че магарето, което носи икони, е религиозно? Мислиш ли, че ако натовариш ума си със свещи и икони, ти си религиозен? Не, вие сте в положението на магарето. Може да се кръстите, но какво от това? Някой казва за някого: „Той прилича на Христа!“. Отговарям: „Той носи иконите на гърба си!“. Казват за мен: „Той е достигнал до Христа, Той прилича на Христа!“. Приличам на Христа, но още не съм висял на кръста. Оная задача, която Той е изпълнил, аз не съм я изпълнил още, не съм дошъл още до това – да изкупя греховете на другите. Казва някой за мен: „Той прилича на Христа, трябва да го слушат хората!“. Какво ще ме слушат хората или какво ще ви слушат вас?! И вие искате да ви слушат... За какво ще ви слушат, какво сте дали на света? Ти казваш: „Ама аз се моля!“. Че кой не се моли?! Ще учиш! Да се молиш е хубаво, това е в реда на нещата, но за да вярват във вас, какво сте дали на света, какво сте направили?

Сега не ви говоря за обезсърчение, но това са наши заблуждения. По този път не можеш да вървиш, така да се мисли не може. Някой казва за мен: „Той прилича малко на Христа!“. Аз съм ги слушал... Казвам: бих желал да приличам на Христа. Не че е лошо, но трябва да го направя това. Христос се отличавахе с това, че като имаше придобито високо богатство, дойде, че го раздаде на хората. Апостол Павел казва: „Той, който беше богат, раздаде всичкото Си богатство; раздаде и живота, който имаше, и всичката си слава и величие, и беше дошъл да живее между хората, за да помогне на тия хора“. Някой казва: „Аз съм жертвал 10–20 000 лева“.

Ще ви приведа тогава един анекдот, има го във вестниците. Не зная колко е верен, но той е скроен много добре. Няколко апаши, които загазили, намислили следното. Един шоп носел около 200 килограма масло. По 50 лева килограма – това са доста пари. Отиват двама апаши при него като търговци, спазаряват се за цената на маслото и му казват: „Но ние имаме още един ортак – свещеник. Той ще ти плати“. Дават му малко капаро. Пишат на свещеника, турят в писмото банкнота от сто лева и му казват в писмото: „Дядо попе, този човек е малко смахнат. Чети му една молитва. Ти като четеш и той като започне да ти говори за масло, чети му още, дано да му се помогне“. Отива той при свещеника. Свещеникът като прочита писмото, казва: „Ела, синко!“. Завежда го в църквата, туря му на главата епитрахила и почва да чете. Минава се половин час. Шопът казва: „Дядо попе, с четене няма да стане тая работа. Трябва да се плати маслото“. Попът пак чете. „С четене няма да стане. Четенето е много добро, но маслото трябва да се плати“. Чуди се сега свещеникът – той е изигран. И ние сега седим и четем с епитрахила. Шопът казва: „Не, с четене няма да стане тая работа!“. Погрешно схващане имаме за живота – това е попско и шопско схващане. Попът мисли да чете, но шопът не иска да му се чете. Попът мисли, че като тури епитрахила, парите ще дойдат, а пък те не идват сега. Неразбрана работа.

Много пъти, след като съм говорил, някой казва: „Учителю, как трябва да се живее?“; или „Какво трябва да правим?“. Какво мога да ви кажа? Ти си се влюбил в някого – и трябва да знаеш да говориш. Влюбиш се в някого – трябва да знаеш да пишеш. Щом се влюбиш, става една промяна в тебе. Оная мома, която е влюбена, е хубаво вчесана, измита, пригладена. По-напред тя е била недоволна, а сега придобива едно ангелско лице. Лицето ѝ добива един хубав цвят, също и очите ѝ са други – тя знае как да гледа. Вие вижте влюбената мома. И аз бих желал да съм влюбен, както момите са влюбени. Какво благородно нещо има в тях! Но като изгубим своята любов, ние казваме: „Животът не струва“. Да, без Любов животът не струва.

Та онова, великото в света, е Любовта. Че ти като се влюбиш, това е Бог, Който се проявява чрез нас! Ние мислим: „Къде ще му отиде краят, като съм се влюбил!“ – и почваме да икономисваме любовта си. Щом вложиш икономия в Любовта, отиде всичко: Любовта не търпи никакви икономии! Ти казваш: „Чакай този да любя така, а онзи – така!“. Не, на всички ще дадеш даром, на всички ще дадеш изобилно, и никаква икономия няма да сложиш в Любовта! Казваш: „Къде ще му отиде краят?“. Никакъв край няма да има – едно начало ще има! Ти казваш: „Хубаво, ще се качат на главата ти“. Че ако ти имаш Любов, хората ще седят на 92 милиона мили далече от теб, ти ще бъдеш такъв огън! Мислиш ли, че можеш да отидеш лесно до Слънцето и да влезеш в него? Някои учени хора казват, че то има 6000 градуса топлина на повърхността си, а пък някои считат, че има 25 милиона градуса топлина вътре. Какво ще правиш ти при Слънцето при такава топлина?

Ти като дойдеш в Любовта, разрешаваш всичките въпроси. Ти ще бъдеш свободен. Казваш: „Ще се качат всички хора на главата ми“. Кой ще се качи? Не, не могат да се качат хората на гърба ми, аз ще бъда свободен. Като падне Земята на Слънцето при такава топлина, то цялата Земя ще се стопи и няма да има никаква тежест. Ние, съвременните хора, мислим, че като дойде Любовта, ще имаме нещастия. Това е статичната Любов. Едно неразбиране, едно невеже-

ство е това – то е наше идолопоклонство. Ние падаме пред идола и се кланяме: „Ваале, Ваале!“ . Знаете ли какво значи Ваал? Нищо не се постига с този Ваал – онзи, който може да снесе огън от небето, той е важен. Като дойде Любовта, тя произвежда огън. Любовта е огън – същественото в Любовта е огънят. Там, дето има Любов, там, дето е огънят, там, дето сърцето тупти, там, дето мисълта и чувствата работят, там е Господ – признакът е това! В този път трябва да вървите.

Сега аз искам да ви говоря, защото мога да ви говоря. Ти ще кажеш: „Объркахме се“. Не искам да ви обърквам, не искам да ви слагам като един петел в кълчища – съвсем ще се объркате тогава. Ако туря петела в кълчища, той със своите махмузи съвсем се обърква и не може да кукурига. Аз съм виждал някои петли, така оплетени, че горкият, като погледне в кълчищата, клъвне, но какво ще клъвне – пак ония кълчища. И той гледа и се чуди на себе си... И аз трябва да отида и да извадя кълчищата. Кълчищата са онай много дълбока мисъл и ти нямаш начин как да се разплетеш от тях. Не влизай в кълчищата! Цялото човечество сега е в кълчища, оплетени са краката му. Та ни най-малко не искам вие да се оплетете.

Разрешението на въпроса е в това: учене и служене, служене на Бога. А пък в служенето ние ще имаме вече един опит. Като служиш, ти ще опиташ нещата; а пък в резултата, който ще добиеш, там е щастието – то е резултат на учението и служенето. Ние трябва да знаем в какво седи щастието. Щастието не трябва да бъде пред теб, но зад тебе. Защо щастието трябва да върви подире ти? Ако върви пред тебе, ти никога няма да го постигнеш: то трябва да те търси, а не ти него. Но ти трябва да търсиш Любовта, трябва да търсиш резултатите на Любовта. Резултат на Любовта, това е знанието, а пък знанието може да се добие чрез учене.

Ако двама души се обичат, как трябва да се обичат? Те трябва да бъдат свободни. Единият, който обича, ще каже на другия: „Всичко, каквото аз имам, е на твое разположение“. И другият ще каже същото: „Всичко, което аз имам, е на твое разположение“. За да се обичат, законът е такъв:

каквото всички имаме, то трябва да бъде на наше разположение. И Бог, Който обича всички ни, дава същия пример. Той казва: „Цялата Природа е на ваше разположение“. Но то е дотогава, докато Го обичаме; щом не Го обичаме, веднага тая врата се затваря. Ние всеки ден отваряме и затваряме вратата. Аз гледам сега, наблюдавам... Дойде някой при мене, посрещна го, помогна му – и той има добро мнение за мене, весел е. При най-малкото недоволство, като не му дадеш, каквото иска, виждам по лицето му, че се е развалило мнението му за мен. Някой вярва в тебе – ти имаш едни отношения към него; не вярва в тебе – имаш други отношения. Говори добре за тебе – ти имаш едни отношения; не говори добре за тебе – имаш други отношения. Някой казва: „Трябва търпение“. С търпение тая работа не става.

Аз искам да ви кажа: вие сте направили един дълг и при тия условия, при които живеете, никога няма да изплатите дълговете си. Ти казваш, че си заборчял и имаш да даваш 2 милиона лева, а пък си чиновник, който има 30 000 лева приход на година. За колко години, като спестяваш половината от заплатата си – 15 000 лева, ще можеш да изплатиш дълговете си от 2 милиона лева? Да направим сметка: тия 2 милиона си имат своята лихва и растат. А пък като дойде Любовта, тя опрощава всичко, защото този дълг, тия неща са фиктивни. Казваш на някого: „Имаш да ми дължиш 2 милиона лева“. Откъде имам да ти давам 2 милиона лева? Дал съм дума – думата е важна. Казваш: „Изяде ми парите“. Че парите аз не съм ги изял, как съм изял парите – това е голяма лъжа! Казва някой: „Изяде ми парите, изяде ми къщата!“. Че как съм изял къщата му, тя си е там! Ти казваш: „Той ми развали живота“. На мен ли остана да разваля живота ти? Казваш: „Развали ми живота“. Крива философия е това, лъжа е от единия край до другия. Ти казваш: „Изяде ме, опрости ме!“. Никой не може да те опрости, това са заблуждения на нашето умствено схващане. Че има нещо, аз не отричам, но другаде седи опростяването, не е до парите.

Привеждал съм този пример. Един голям скъперник, banker в Америка, пет пари не давал на никого – най-го-

лемият скъперник бил той. Отива при него една красива мома, американка, много магнетична. Тя знае къде му е слабостта: поглежда го, усмихва му се малко, а този банкер никога не е виждал да му се усмихва някой така. Тя се приближава, помилва го, потупва го, а той като войник казва: „Какво ще искате? Каквото ми кажете, аз съм на ваше разположение“. И отваря касата, затупва му сърцето. Милиони има той: „Заповядайте, аз съм на ваше разположение!“ . И като излиза тя, той въздъхва и си казва: „Животът има смисъл!“ – и всеки ден гледа навън да не би да идва тя. Ще кажеш: „Глупав е!“ . Не е глупав този човек, по-учен е станал – сега е влязла една свещена идея в главата му. По-рано е мислил за пари, а пък сега – за момата: той тръгва с нея и тя го води. Облече се той и тя го води от къща в къща и казва: „Трябва да се помага на тия хора“. Той върви подир нея и помага; казва: „При всички бедни с нея отивам навсякъде, но без нея никъде не отивам“. С Господа с тая красива мома навсякъде можеш да отидеш, но само с Господа. Ала без нея не можеш – има нещо в нея.

Питах: „Ти вярваш ли в Господа?“ . Не е въпросът там. Като дойде Господ, банкерът ще се отвори, всичко се отваря. Ако му показвате само Неговия образ, не се лъже – Той трябва да дойде, да се запали сърцето му. Господ е идвал при вас много пъти, но вие сте спали. Аз не отричам, идвал е Господ. И Той понеже ви обича, е казвал: „Нека си спят тия деца. Като дойда втори път...“. Като дойде втори път, пак спите. Казвате, че Той е идвал. Идвал е, но в съзнанието си вие сте спали, не е било будно съзнанието ви. Дойде Бог и заmine, дойде и заmine... Сега искам един ден не да се събудите и да се усещате неразположен, но като дойде Господ, да сте се наспали вече и така да Го чакате, както този банкер чака младата мома. И като Го погледнете, в сърцето си да имате това разположение – да служите на Господа.

Сега не искам ни най-малко да хвърлям сянка върху вашите молитви и върху вашите стремежи. Всичко това, което правиш, не го зачехвам – аз зачехвам сега новото положение, което имаме. Как сме живели в миналото, оставям това – новото в живота е важно. Казано е: „Дойдох да им

дам живот“. После е казано: „И това е живот вечен, истинския живот, благото – да познаят Тебе, Единаго истиннаго Бога и Господа Исуса Христа, когото Си изпратил“. Ти казваш: „Аз го знам това“. Много хубаво, че го знаеш, аз не споря – може да имате тая опитност. Не говоря за неща, които знаете; можете да знаете и още повече. Ако имате тая опитност, аз се радвам, не казвам, че я нямате. Но сега този огън не трябва да го държим само в себе си, но той трябва да мине от вас в другите. Не е достатъчно само едно дърво да се разпали на огнището, но всичките дърва трябва да горят. И не само в днешния ден трябва да имате този огън. Този огън, който е в мене, аз трябва да го предам, той трябва да мине в другите. Бог изисква това, което ни е дал, да премине в другите, а не само да го държим за себе си.

Казано е: „Даром сте взели, даром давайте“. Сутринта като станеш, мисли не само за себе си – мисли за Царството Божие! Сутрин като станеш, ти казваш: „Светът не може да се оправи!“. Не туряй тая мисъл вътре в ума си. Казваш: „Ще се мре“. Не мисли, че ще се мре! Ще дойде мисъл, че ще умираш, но сложи мисълта, че ще възкръснеш. Дойде ти мисъл, че ще страдаш... Това е вярно, че ще страдаш, но сложи в себе си мисълта, че след това ще дойде радостта. Дойде ти мисъл, че ще боледуваш – сложи мисълта, че след това ще дойде по-добро здраве. Дойде ти някоя мисъл: „Сега ходя в храсталаци“; сложи мисълта: „Тъй е, но след малко ще изляза на правия път“. Някой ти казва: „Ти си на кривата страна“; отговори: „След няколко часа ще бъда на правата страна“. Някой ти рече: „Ти си невежа“; кажи: „Така е засега, но очаквам много голямото знание“. Най-големите блага са сега.

Сега аз не искам да ви поставя при една мода. За мене вярата трябва да произтича от Любовта, а пък Любовта трябва да произтича от Духа. Аз по-нататък не пипам. Вярата трябва да произтича от Любовта, надеждата трябва да произтича от вярата. Самата вяра и надеждата трябва да произтичат от живота, а пък животът иде от Бога. Ти казваш: „Да имам вяра“. Ти не можеш да имаш вяра, докато нямаш Любов; а не можеш да имаш Любов, докато Духът не

е почнал да действа. Духът е този, който носи Любовта – тя е плод на Духа. Духът е този, който произтича от Бога – те са двата полюса. От единия полюс иде светлината – това са условията на живота; а пък от другия полюс иде самият живот. Резултатът на Любовта, това е животът. Това, че живеем, показва, че извън този живот има една Любов, която трябва да получаваме – и от тази Любов ние възприемаме малко живот. А когато дойде голямата Любов, която произтича от Духа, ние ще имаме новия живот!

Та сега ще ви кажа една нова песен. Аз казвам така: в детството е скрито Царството на Духа в човека.

*Всяко плодно дърво, що расте в него,
носи плода на живота – живота на младостта.
Дърветата, които растат в това Божие Царство,
те носят младостта.*

Нали е казано: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие!“. Ние ще носим Царството Божие, но трябва да станем наследници на това Царство. В детството е скрито Царството на Духа в човека. Всяко плодно дърво в себе си носи живота на младостта.

Божията Любов носи пълния живот! (три пъти)

10. лекция, 3 февруари 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

МУЗИКАЛНА ЗАБАВА

Отче наш

Нека да имаме една музикална забава. Аз съм избрал два мотива: един мелодичен мотив, без разрешение, и един хармоничен мотив, с разрешение. Музиката има и един вечен хармоничен мотив с постижение. Музиката представлява една обширна област на човешкото битие, на човешкия дух.

Първия мотив съм го взел от българите, от многото мотиви, които те имат. Един прост мотив е това, но съм проследил каква е неговата история. На майката не ѝ слагам име, името на сина е Велко; а пък чорбаджията е Велю чорбаджи. Майката казва на сина си: „Синко, ти ратай на Велю чорбаджи да не ставаш, понеже ще изгубиш своята свобода“. А пък синът се е увлякъл, понеже чорбаджията има дъщеря Вела. Той се е увлякъл по нея и майка му казва: „Ти тръгна по ума на Вела и стана ратай на Велю чорбаджи“; и продължава: „На чорбаджията дъщерята е учена, а пък ти си неук, прост. Такава мома не може да те почита и уважава и ти ще изгубиш всичкото си достойнство“. Вторият мотив, който следва, е вече хармоничен. Синът напуска чорбаджията си и отива да се учи в странство; и пише на майка си: „Когато аз се върна, ще карам ралото си да оре без волове – и жито ще даде. Ще накарам колата да хвърка без волове – и аз отгоре ще седя“. И най-после казва: „Ще съградя училище с големи прозорци, ще го окича с картини и ще уча децата и хората как да живеят“.

Аз наричам това приказно пеене и приказно свирене. То е най-лесното, но е и най-трудното. В съвременната музика има големи постижения. Един виртуоз има особен начин да държи ръката си, особен начин да държи лъка. Той 20–30 години е посветил на това изкуство и свири, класически работи има там. На всеки един концерт, който се дава, тия хора отиват като на богослужение. А пък това, което ще вземем сега, няма да бъде богослужение, но предметно

учение за един окултен клас. За да имате идея за музиката, образец трябва да се даде, един подходящ образец.

Българската музика вие я знаете, всеки един от вас знае да я пее. Но трябва да употребите музиката като едно средство за вашето самовъзпитание, понеже един ученик, един окултен ученик не може да успява, ако не знае как да смени състоянията си. А пък за да смениш едно състояние с друго, ти трябва да знаеш преходните пунктове от едното състояние в другото.

Някои се молят, но само с молитва работата не отива. Молитвата трябва да бъде мелодична и хармонична. Има молитва без разрешение, има молитва с разрешение, има молитва и с постижение – това зависи от музикалната сила на човека. Сега не искам във вашите умове да влезе идеята, че нещата са непостижими. Вземете един микрофон, който може да отбележи музикалните творби – той знае повече от вас. Като му изпеете една песен, веднага ще я изпее, а пък на вас 20 пъти да ви се изпее, не можете да я схванете. Но има неща, които микрофонът не може да предаде, защото в музиката има математически разрешения, геометрически постижения, после има и разширение вътре в нея. Разширенията влизат в съзнанието. Онова, което липсва на съвременния свят, е развито музикално чувство. Грубостта, която хората имат, се дължи на това, че в тях музикалното чувство не е развито, а пък трябва да го развият.

Божественият свят е свят на хармония, на музика. И когато вие говорите за Любовта, това е най-хубавата песен, която можете да имате. Ти чувстваш нещо: гласа му не слушаш, но чувстваш нещо приятно, че то иде отнякъде и че е нещо музикално. Сега у българите, когато някой свири на цигулка, често мислят, че той е много прост, че е циганин. Българинът казва: „Цигулар къща не гледа“. Не, не, цигуларят десет пъти я гледа – един цигулар като даде един концерт, взема 100 000 лева. Колко години трябва да работи един българин, за да спечели 100 000 лева без цигулка? Българинът първоначално е бил музикален, но после е изгубил нещо, после го е постигнала една катастрофа. Той тепърва трябва да изправя една голяма своя погрешка. И с тая

катастрофа той е осакатил едно от най-добрите си чувства – Любовта към Бога. Българинът няма Любов към Бога; и ако може да я възстанови, всичко ще му е намясто. Той е съвестен, твърд е, донякъде е и милостив. Но като дойде до религиозност, у него няма никакво уважение, никакво почитание. Той ще разправя най-интимните си работи, какво е вършил, ще разправя за баща си, за майка си.

Има неща, които не трябва да се разказват. Хубавите работи трябва да се изнесат, но грозните работи само един философ трябва да ги изнася. А пък за човек, който не е философ, грозните работи нека да стоят далече от него. Така е и в музиката. Аз съм слушал някой път, като свири българинът. Всичките български класически песни са без разрешение. Той се е намерил в един замотан кръг, изгубил е това чувство към Бога. Гледа, че пари няма, ниви няма, това няма, онова няма; умрял е синът му, умряла е майка му – и казва: „Не ми трябваше да се жения. Що ми трябваше да раждам тия деца, та да умират!“. Няма разрешение! После са взели нивите му, къщата му; той казва: „Що ми трябваше да купувам тия ниви и тая къща!“. Така е и с всичките му песни... Като дойдеш до игривите му песни, българинът търси един изходен пункт, но и в играта си, след като е играл, той пак е замислен и си казва: „С игра няма да стане тая работа, трябва да се работи“. И в религиозните работи, и след като започне да се учи, и в окултизма българинът скоро се насища. Той е като американците: българинът и американецът си приличат. И американецът е същият, но той обича разнообразието. Затова американците не са толкова музикални. Не че не са музикални, те обичат музиката, но на американеца като му говориш за пари, трепне му сърцето – той напуска музиката, всичко напуска, за да печели пари. И казва: „Като спечеля пари, ще си купя грамофон и радио – и ще има музика, всичко ще има, стига да има пари“.

(Учителя взема цигулката.) Сега няма да го изсвирия като виртуоз. Нека дойде един виртуоз да изсвири. Два модела ще дам, за да видим какво може да направи всеки един от вас с два мотива. Сега нямате отвън микрофон, но микрофона вие го имате. Ето сега музиката без разрешение. (Учителя

свири.) А сега започва разрешението. (*Учителя свири друго.*) Това са песни без разрешение и с разрешение. Но при песните с постижение е мъчно – там влиза вечната игрива музика.

Та казвам сега: всеки един от вас трябва да се упражнява да пее. (*Учителя пее един мотив.*) Какво ви коства да го направите? Ще кажете: „С такива работи да се занимавам!“. С какво ще се занимавате, кажете ми? Сега се занимавате с много работи. Вие казвате: „Да се моля“. Че ти без музика не можеш да се молиш. Как ще се молиш на Господа? Бог не иска еднообразни работи. Като се молиш, трябва да забравиш себе си! Една молитва, това е най-хубавият говор. Трябва да си свободен от всичко! Ти се молиш, но си тягостно обременен. Това не е молитва, а просба. Ще благодариш на Бога за всичко като едно дете, освободен от всички грижи, които има в света.

Не върви ли работата, започни да пееш! (*Учителя пее игриво: „Аа, ла, ла, ла!“.* И после пак пее игриво: „Ще тръгне тая работа, ще тръгне тая работа! Макар и да се спъвам сега, ще тръгне тая работа!“.) Пей на себе си, не на другите! Ти за себе си ще тръгнеш, защото като ти тръгне на тебе, ще тръгне и на други хора. И може би ти си спъката... Като не ти върви работата, на 200–300 000 души не им върви. А пък като тръгне тяхната работа, после те ще кажат: „Господ живот и здраве да му даде на този човек, че ни е подтик, та и нашата работа да тръгне“.

Как ще се научите да мислите? Вие искате да критикувате, обаче критиката в света е за философите, тя не е за деца. Това не е лесна работа: най-мъчната работа е да критикувате. Не смесвайте две неща. Ти като купуваш нещо, трябва да го провериш. Това не е критика. Има ориз първо, второ и трето качество, но бакалинът ги смесва. Този човек, който ги е смесил, от музика не разбира. Честният човек е музикален, той слага само от първото качество. А пък другият човек, който не е музикален, смесва и трите качества.

Оная вечер слушах концерт по радиото. Братът, който управляваше радиото, каза: „В Народния театър микрофонът не е турен както трябва“. Един го попита: „Откъде зна-

еш?“ „Гласните не се предават хубаво. Не е така отдалечен, че звуковете да се предават правилно“. Ти не можеш да пееш добре, ако не се поставиш на нужното разстояние от онзи предмет, от който искаш да се вдъхновяваш. Не трябва да си много близо или много далече. Ако мислиш, че музиката е недостъпна за тебе, ти си много далече; ако пък мислиш, че тя е много лесна работа, ти си много близо. Ще се поставиш на известна дистанция и ще мислиш, че Бог ти е дал дарба да пееш и ти е поставил задача да се научиш да пееш. И като се научиш да пееш, и говорът ти ще бъде мек. Знаете ли колко е хубав един музикален говор! За напредналите души, които слизат отгоре в нашия свят, езикът ни е толкова гръмотевичен, той прилича на гръмотевица. На хората той трябва да им говори гръмотевично. И Илия чул горе Господ да говори като гръмотевица. Бог е накарал да се говори на хората като гръмотевица, за да Го чуят и разберат. Езикът на Небето е музикален, деликатен, та да проникват тънките звукове. Като отиде човек там, трябва да турят това, което усилва звука – високоговорителя. Та всички ние на Земята сме с високоговорители.

Та казвам: първата музика беше музика на миналото. Сетне втората музика, тази с разрешение, е музика на мелодията. А пък третата музика, музиката на красотата, на вечната хармония на красотата, тя е с постижения. Това е идеал. Щом излезем от неразрешената музика, ще влезем в разрешената.

Мнозина от вас имат доста музикални способности, но вие седите и чакате някое друго прераждане. Следващото прераждане си има своето предназначение, в този живот трябва да работиш! Ти казваш: „Като се родя втори път“. Как ще се родиш? Когато се родиш втори път, може би няма да имаш и най-малко от тия благоприятни условия, които сега имаш. В музикално отношение не се срамувайте, не се срамувайте да си попеете. Съберете се вкъщи 2–3 сестри и си попейте. Вместо да разговаряте и да одумвате този-онзи, пейте; пейте и светски песни! В музиката няма светски песни; как ще я разбираш – от теб зависи. Всички песни имат духовен характер. Всички български хороводни

песни са религиозни, те в светилището са били пети. После в своите условия българинът ги е приспособил и е изоставил по-мъчните свещени песни настрана. Само лесните е оставил, тези, които лесно се разбират...

Българинът има завършено колело. Които се хващат на завършеното колело, се оженват. Има и отворени колела, там се пазят от хората. А пък в затвореното колело има религиозен такт. Хванат се, прекръстосват си ръцете – така любовта се предава. Който е влязъл в това колело, той от любовта навън не може да излезе. Като се хванеш на това колело, отиде вече – и тогава с девет чифта биволи да те теглят, оттам не можеш се отърва. Ние наричаме този завършен кръг *животът*. Някой казва: „Не ми се пее“. Ще пееш, понеже животът е един мелодичен кръг без разрешение. В колелото вътре ще пееш – и ще търсиш. Има изходен пункт – ще минеш в хармонията.

Когато аз ви казвам, че трябва да имате вяра в Бога, разбирам следното: у Бога го няма това неразположение, което ние имаме. Той не е беден, както ние сме бедни, Той не е оскъден в знанието, всичко има. Какво ще Го застави да си играе и да ме измъчва мене? „Това е заблуждение!“ Не, Той гледа, че ти се заблуждаваш, и казва: „Не прави това, за да не си навлечеш страдания“. А пък ти искаш да му наложиш своите идеи. Направиш нещо, както ти си искаш, направиш го веднъж, два пъти, три пъти... Мислите ли, че ако вашата първична майка би седяла под първото дърво и би яла от него, че тя щеше да яде от забраненото дърво? Не, щеше да забрави да яде от него.

Сега всички певци, които излизат да пеят, искат да се харесат на публиката. Не се пее така! Хубавото ще даде един резултат. Всеки певец, всеки цигулар или свирец на какъвто и да е инструмент е един проводник на Божествените енергии. Те са проводници на възвишеното, Божественото през тях минава. Когато се карат някои хора, един обикновен цигулар засвири с цигулката и те казват: „Чакай да го послушаме! Дайте едно кило вино!“. Той свири една стара народна песен, как са живели едно време хората... Живели са така, че не са се били и не са пили. Пазете се, че има не

само физически кръчми, но има и астрални кръчми, има и астрално пиянство. Като излезеш оттам, след като си пил, ти си готов да се караш.

Разправяха ми за едно семейство, дето бащата свири първа цигулка, майката свири алтова цигулка, големият брат свири тенор, а пък дъщерята – на контрабас. Като дойде вечерта, бащата, майката, братът и сестрата вземат инструментите и свирят и пеят. Ще им остане ли време да се карат? Че ако твоят дух пее, ако твоята душа пее, ако твоят ум и сърце пеят, ще остане ли време да се караш и да мислиш за други работи? Пей с ума си, пей със сърцето си, пей с душата си, пей с духа си. Ти казваш: „По кой начин ще дойде прогресът?“. Без пеене в света прогрес не може да има. Без пеене всички хора са били роби, робство е било. Като се е освободил човекът от робство, е почнал да пее.

Птиците откъде са се научили да пеят, например славеят? Аз съм го наблюдавал каква поза има той при пеенето. Откъде е научил той пеенето, кой му е преподавал по пеене? Дълбока история е пеенето на птиците. Човек неотдавна се е научил да пее, имало е прекъсване. В първите хора на Земята музиката е била в своя апогей, имало е свещени песни. Това, което имаме сега, са части от тая музика.

За следващите десет дена ви давам една задача: ще изпеете една българска песен – и вижте какво ще почувствате. Или пък вземете и изпейте една религиозна песен. Всеки един от вас да научи по една песен.

Коя песен знаете да пеете сега; вие, сестрите, коя песен знаете? Някоя сестра може ли да стане да изпее една песен, коя знае най-добре да пее? Една малка песен... Срам ви е. Ще кажете: „Няма да можем да пеем така, както трябва“. Хубаво, срамът не е лошо нещо. Нека човек да се срамува, преди да е изгубил гласа си, а пък щом го изгуби, да не се срамува, а да търси да го лекува. Срамуването е предпазна мярка, за да не се изгуби нещо. Коя музика обичате вие? Оставете тия песни, които сте пели! Кажете ми някоя друга песен, която много сте обичали да пеете на младини. Като бяхте млади моми, коя песен най-обичахте да пеете? Срамувате се. *(Един брат пее македонска песен за хубавата мома:*

„Излязох да си поиштам край лозето, край гроздето и намерих хубава мома“.)

Преведете сега думите *хубава мома*. Ние търсим щастие в нея, но щом тая мома не може да носи щастие, тя не е хубава мома. Значи тя е сянка, защото хубавата мома действително носи щастие на човека. И хубавият момък също носи щастие. (*Един брат пее друга македонска песен: „Млад момък на кон яхаше“.*) Аз да ви направя един превод: „Млад момък на бял кон яздеше, на млада мома се показваше“. Това са песни без разрешение. Показва се той на момата, но с това нищо не се разрешава. Музиката е вече една наука с разрешение: мелодия, хармония и вечната хармония с постижение. Това са неща, които нямат разрешение, неща, които имат разрешение, и неща, които носят постижение.

Та казвам: неуспехът, който по някой път вие имате, се дължи на непееенето. Надеждата у човека е най-близкият кръг. Ние имаме и вяра, имаме и Любов. Постижението е в Любовта, във вярата е разрешението, а пък в надеждата – там е обоснован нашият егоизъм; ние се надяваме на това, което сме облекли. Та от надеждата трябва да влезеш във вярата, а от вярата – в Любовта. Или неразрешението ще те накара да мислиш как да можеш да разрешиш тази задача. Всички задачи най-първо са неразрешени.

Да изпеем сега нещо. (*Учителя взема цигулката.*) Коя дума искате да изпеем, коя дума ви е най-любима? Трябва и малко теория. Вие проучвайте сегашната музика, тя ни е потребна. Човекът като не е свободен, много мъчно може да пее. Българската песен никак не може да започне от *ла*. От *до* може, от *ре*, *ми* и *фа*; а пък другите: *сол* и *ла*, се явяват като украшение. Например вие сте в едно напрегнато състояние. Казано според философията на музиката, ако имате едно напрегнато състояние, имате *до* в напрежение. Сега на това напрежение трябва да му дадете ход – да имате разрешение. *Ре* разрешава; *ре* в обикновената музика разрешава – то означава движение, а пък движението подготвя път за човешката мисъл. Там, дето има движение, ти можеш да мислиш; а пък там, дето има мисъл, може да има постижение. За забогатяване трябва да придобиеш нещо. (*Един брат*

пее други македонски песни.) Това са образци от ученици, не са от учители; те са остарели песни от ученици. Главните учители на музиката са дали много образци. Учениците са ги превеждали и са ги нагодявали според времето – и според песента можеш да определиш каква е била епохата. Петстотинте години, които българите са прекарвали под робство, са оставили нещо, те са се отразили върху музиката – техните песни не са такива, както първите песни.

Ония от вас, които мислите, че сте остарели, трябва да знаете: миналото – това е песента на старите хора. Ти като пееш за миналото – това е една стара песен. Песента на настоящето е песен на младите. Едно време какво е било – това е песен на старите. Разрешението е на младите – младият разрешава. После в музиката трябва да има една идея; музиката трябва да има идея. Вземете новите песни на Шуберт и на някои други музиканти – проследете ги. Не всички са важни, но има някои много хубави модели. Окултната наука във виделината на музиката става ясна.

Изпейте *Аз смея да кажа*. По колко начина може да се изпее *Аз смея да кажа*? Можеш да я изпееш като една класическа песен, можеш да я изпееш по прогресивен начин. Вземете сега всички *до*! (*Учителя свири „до“.* После свири отначало по-тъжно и бавно, и после – по-весело, живо.) Когато вземете песен за успокоение, можете да свирите така: *до-ла, до-ла*. Трябва да се пее, съчинявайте си песни! Като повтаряте стари песни, съчинявайте и нови. Превеждайте ги, правете им преводи. В българската музика има добра основа. Ако дойде един гениален музикант, ще види, че има доста хубави образи в българската музика. Някои имат повторения, повторения, много големи повторения; много малко са образците и мотивите. Не е лесно да се намерят те.

В музиката се изисква голяма вяра. Не се притеснявайте: поставете в себе си най-първо мисълта, че Господ иска да пеете. Щом пееш, ти ще почнеш да мислиш. Само тогава старите ще се подмладят. Човек остарява, като не пее; той казва: „Остарях, остарях, младите да пеят“. Че това е вече едно самовнушение, това е вече един живот без песен. И ние очакваме да влезем в другия свят... Като дете трябва да

пееш; ти си на 20 години. Но като влезеш в другия свят, ще видиш, че има и от тебе по-стари, но са се подмладили.

Някои много се държат за народната песен. Народната песен трябва да се пречисти. Там има повторения, но повторението не е майка на знанието. Някъде то продължава повече, а пък ритъмът на всяка музика не търпи произвол. Всяко нещо е определено, ти не можеш да продължаваш музиката повече, отколкото трябва, защото тогава изгубваш ритъма. Ритъмът определя дължината – до колко можеш да продължаваш. До колко може да се продължава един тон? Например един певец продължава един тон половин минута, цяла минута. Много мъчно е това: продължаването повече от 5–10 секунди е мъчно. И така с пеенето вие ще се научите на търпение – като продължавате един тон 5 секунди, 10 секунди, 50 секунди. Ония, които са нетърпеливи, ще се обучават. Като се разгневиш, почни да пееш *go!* (*Учителя пее „go“.*) Правилно ли е това *go*? (*Учителя проверява с цигулка-та.*) Право е това *go*. В моя глас се отразяват вашите вълни, понеже сте притеснени, не сте свободни в музиката – вие се намирате в чудо.

Един нов порядък на нещата е това. Ти казваш: „То бива, бива, но стар човек да пее!“. Представете си, че един човек на 120 години излиза да дава концерт. Ще кажете: „Той да си върви, някой млад да пее!“. Старият човек не трябва да излиза с брадата си, но да бъде като малко дете, да обръсне брадата си, да не излиза като старец. Младите не струват хас от старите; те казват: „Старите знаят повече. Ако такъв свири, ще ни засрами“. Апострофират го, а старият ще каже: „Аз на такива невежи хора не искам да пея“. Старият пее (*Учителя пее така*): „Едно време аз бях като вас млад. Тъй ме добра майка всяка сутрин будеше: „Стани, синко, Слънцето вече изгрява! На нивата да ходиш!“. Пък аз юргана обичах повече. И когато майка ми заминаваше, аз отново заспивах“.

Тъкмо се пробудиш и ти за някоя духовна дейност – току заспиш пак под юргана на обикновената мисъл. После казваш: „Ще стана!“ – и пак заспиваш. Та не спете под юрганите си. Ще преведете сега това в широк смисъл. Ти трябва

да следваш всяко добро подбуждане. И сега вие можете да бъдете певци и певици. Някои сестри от вас сте на 60 години. Аз да ви приведа пример. Във Варна имаше едно младо момиче, което следваше гимназия. То не можеше да вземе и два тона, но по натура имаше унаследено нещо добро, имаше добра душа. Тя казваше: „Не мога да пея“. Понаучи се да пее, но сега я срещам и виждам, че в нея се е зародило едно песимистично разположение, което се дължи на онова състояние на младини, когато не пееше. Сега казва: „Не ми се живее“, в нищо не намира смисъл. Казва: „И деца да имам, и къща да имам, в нищо не намирам смисъл“. Това е едно немюзикално състояние. Какво я интересува сега? Тя казва: „Когато го исках, то не дойде, а пък сега защо ми е вече?“. На какво се дължи това? На това, че не е пяла!

Всякога трябва да знаете, че когато дойдете в едно мрачно състояние, това показва, че някога сте били немюзикални и сега преживявате това състояние и носите последствията. Ако вие сте пели, друго състояние ще имате сега. Ти се разсърдиш. (Учителя пее: *„Иде ми да го набия. Иде ми да го набия, да го набия! Като ме хванат после и ме турят в затвора, какво ще правя? Кой ще гледа моята жена и моите деца? Няма да го бия. Ще му кажа: „Братко, ела да си хапнем, че другояче аз ще вляза в затвора. Ела, братко, ела да се примирим. Ела, ела, и така двамата братски ще живеем!“*.) Ако си сърдит, така като пееш, ще ти мине сръдната. „Иде ми да го набия!“ Като пееш, няма да го биеш. Като влезе мъжът, ще пее: „Иде ми, жено, да те набия“. (Учителя пее.) А пък тя да му отговори (Учителя пее): „Колко си ми хубав и красив. Аз ще те разцелувам“. Една опера е това. А пък детето да каже: „Колко си ти, майко, красива! Още по-красив е моят баща, та така любезно, хубаво си говорете!“.

Та казвам: ако ние почнем да пеем, ще се изменят работите. Попей си песента: „Едно време аз обичах да се сърдя“. Попей си, прекарай тая песен и ще премахнеш сръдната и ще видиш каква нова светлина ще дойде в ума ти. Това е един начин за възпитание. Вие ще кажете: „Как съчиняват, как творят музиката?“. Ние ще оставим онова, придобитото в оперите, и пр. Това са хубави работи, но казвам: сега ни

трябват модели за самовъзпитание, защото оперите не са достъпни за всички. Сега ще вземем прости модели – и тогава ще преминем към оперите. Аз бих желал за в бъдеще в оперите лицата да не бъдат дегизирани, а естествено да излизат да пеят. Сега в операта има нещо изкуствено, но в бъдеще музикантите ще уредят и този въпрос.

Та сега за десет дена съчинете една песен. Пейте: „Иде ми да го набия“. Станете сега!

Божията Любов носи пълния живот! (три пъти)

11. лекция, 10 февруари 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ОБИЧАЙ И ПОЗНАВАЙ

Отче наш

Попитали един китайски мъдрец: „Какво нещо е да бъдеш учен човек?“ „Да познаваш човека.“ „Какво нещо е да бъдеш добър човек?“ „Да обичаш човека“. За да бъдеш учен човек, трябва да познаваш човека, а пък за да бъдеш добър, трябва да обичаш човека. Често ние не познаваме нещата, още не познаваме човека; това, което мисли, не го познаваме. В себе си не познаваме това, което мисли, не познаваме и това, което обича. Някой ще каже: „Аз познавам баща си“. Ти като познаваш баща си, ще бъдеш учен; а пък ако обичаш баща си, ще бъдеш добър. Щом не си добър, според тая китайска поговорка, значи не си обичал баща си; а пък щом не си учен, значи не познаваш баща си.

Казваш: „Да познаваме Бога!“. За да Го познавате, всички трябва да бъдете учени. Има елементарни работи, които трябва да учите: какво нещо е яденето, какво нещо е дишането и какво нещо е мисълта. Всеки от вас може да държи цяла лекция по това. Хубави са тия работи, цяла наука е това. Обаче процесът на готвенето в Природата става по друг начин. Природата също диша, Природата също мисли, но тя мисли по съвсем друг начин от нас. Ние си представяме, че мислим и дишаме като нея. Казваме: „Какво нещо е Природата?“. Питам: „Какво нещо е баща ти?“, отговаряш: „И той е човек като мен“. Не е така! Че ако попитат дима какво нещо е огънят, той ще каже: „Вижте мен и не питайте за него“. Обаче между дима и огъня има грамадна разлика – димът и огънят не са едно и също нещо.

Сега целта ми не е да ви кажа, че не знаете – вие всички страдате от много знания, мислите, че много знаете. И не само вие, но и навсякъде, когото и да срещнете, всички мислят, че знаят. И когато в дома се зароди спор, всичките спорове между хората, между децата, в семейството стават за знания. Мъжът мисли, че знае повече; и жената мисли,

че знае повече – и се скарат двамата кой е по-добър. И в училище не се познават. Някой ученик мисли, че той знае повече; казва: „Аз съм учен, математик, изчислявам пътищата на Месечината“. Много хубаво е това.

От яденето всеки не придобива оная красота, която трябва да има лицето. На някого лицето е хубаво, на някого очите са светли, той е свеж и върви бодро, а пък другият върви тромаво. От яденето зависи това. И двамата ядат, но не знаят как да ядат. Някой казва: „Аз не искам да дъвча, искам течна храна“. Като светия се храни той, само с малко чорбица. С чорбица светия не се става – светията е човек, който мисли. И той има такава наука, че гори – запалил се е, гори и не изгаря. Светия е този, който е направил тялото си да гори и да не изгаря; а пък обикновеният човек, като се запали, гори и изгаря, затова умира. Всички хора, които умират, изгарят. Една свещ изгори – турят на мястото ѝ друга свещ. Сега всяка аналогия вие можете да я вземете и да я приложите, но в нея се крие още и нещо друго – тая работа не е така лесна.

(Учителя написа на дъската): „Аз ви обичам!“. Какво значи да казваш: „Аз ви обичам“. Най-първо, като обичам някого, това е моя работа – ако аз обичам някого, то е моя работа. Ти питаш: „Как ме обичате?“. И това е моя работа, не е ваша работа – то е една наука вътре в мен. Да обичаш някого, това е наука: когато обичаш някого, той е като един предмет, когото обичаш и изучаваш. Обичам една книга: прочитам първия лист, втория, третия, подчертавам отдолу на едно място, на друго място. Дават ми друга книга, казвам: „Не, оная книга обичам“. Разгръщам я, чета я, а някой ме пита: „Че какво има в нея?“. Онзи не разбира, той казва: „И тая книга е учена!“.

Ето един прост пример. Седя аз при една печка. Обичам печката: зимно време е, има 25 градуса студ отвън. Седнал съм при тая черна печка, обичам я. Защо? Защото черпя от нея нещо. Някой казва: „Защо не обичаш другата печка?“. Няма никакъв огън в нея – тя е за тебе, а пък тая е за мен. Че ако човек не е една запалена печка, какво се ползваме от него? Тая печка си има своето предназначение. Тя е добра

дотолюва, доколкото гори – това е предназначението на печката. Но от печката нищо не може да стане, тя не може да се развива. Това, което остарява, и това, което се изменя, не е реално. Вие гледате на себе си, че сте малко дете, а после се измените и казвате: „Остаряхме“. Животът не е нито в младостта, нито в старостта. Трябва ви една аналогия. Вие гледате една птица, но не сте вникнали да видите кой живее в нея. Казвате: „Птица е това. Има един клон, няма никаква интелигентност“. Не, вие се лъжете! Ако разсъждавате за едно, който хвърка с един аероплан, така: „Този, който е в аероплана, прилича ли на аероплана?“, право ли е това? Вие гледате, че аеропланът скача, върти се, но след като човекът излезе от него, ще видите, че той не е скачал и не се е въртял като аероплана. Човекът няма крила, той има съвсем друга форма. Аеропланът е летило, а пък този, който лети с инструмента, той влиза и излиза от своя аероплан. Птицата за разумните същества е такъв аероплан – те влизат в него когато искат. Хвърка си някое същество с аероплана, дойде като кокошка, като патица. Вие разбирате аероплана и мислите, че сте онзи, който е дошъл. Не, вие се лъжете.

Ти питаш: „Какъв е смисълът на живота?“, казваш: „Аз се моля на Бога“. Че знаете ли какъв е езикът на Бога, кажете ми? Ти казваш: „Аз се моля и Господ ме слуша“. Хубаво, но Господ не всякога слуша хората. Да кажем, че учителят преподава урок, предаде една лекция. Ти, ученикът, я предаваш както не е – тогава? Преведете сега, да кажем, че някой от вас казва: „Аз съм окултист“. Но той сам не знае какво нещо е окултистът. Някой казва: „Аз съм християнин“, но сам не знае какво нещо е християнинът. Вземете Евангелието – според учението християнин е онзи, който се е отрекъл от стария живот и е възприел новия, който ходи според ония принципи, по които Христос е ходил. Той е вече християнин! Християнин е, който има любовна връзка. Кого наричаме любовник на някоя мома? Можем ли да наречем някого така? Само онзи, който я обича, той е нейният любовник. А пък онзи, който не я обича, той какъв е? Неин приятел, неин познат, неин далечен роднина или някой, дето е съвсем чужденец.

Вие още не сте дошли да изучавате на какво се дължи неразположението. Някой път си неразположен – седиш си и си неразположен. Казваш: „Този обичам, а пък този не обичам“. Сега обяснете си: защо обичаш едного? Този, когото обичаш, ти си го познал: щом го обичаш, познаваш го. Щом го обичаш, ти си добър човек. Щом някой ме обича, не искам да зная какъв е – аз познавам едно качество в него. Казвам: „Щом ме обича, той е добър човек“. А пък щом ме познава, казвам: „Учен човек е“. „Учен човек“ – това значи да ме познава. Щом не познаваш никого, ти не си учен човек. Щом някой не ме познава, аз не се занимавам с теорията – защо той ме познава или не ме познава, но казвам, че е учен човек. Щом някой не е учен човек, ти не можеш да се разбираш с него; щом не е добър човек, с него не можем да се разберем.

Сега, когато обичате, трябва да се прояви вашият живот. Когато познавате хората, това значи да се прояви вашият живот; когато познавате хората, това значи да се прояви вашата ученост. Писанието казва: „Това е живот вечен, да познаеш Тебе, Единнаго истиннаго Бога и Господа Исуса Христа, когото си изпратил“. Вие казвате: „Мен наука не ми трябва, но да се преживее на Земята 60–80 години“. Ако преживеете 80 години, какво ще постигнете? След 80 години няма да бъдете на Земята, а ще се върнете някъде – у дома си. И какво ще занесете? Ще ви попитат: „Какво сте научили от Земята?“. Каква опитност ще занесете вие, кажете ми? При сегашните условия какво ще занесете в невидимия свят, от което те да се заинтересуват, като се върнете при вашите? Как мислите, какво ще занесете? Вие казвате: „Ще отидем при Христа!“. Какво ще занесем сега при Христа, като напуснем Земята и отидем в другия свят? Когато един плод слезе от дървото, какво ще занесе? Своята сладчина. Ако донесе на мен своята сладчина, той има всичкото ми уважение и аз ще го приема добре.

Вие имате съвсем повърхностни понятия за това. Аз като погледна един плод, за мен той не е проста работа. Казвам му: „Приятно ми е, че мога да се запозная с вас.“ „Много обичам да ви услужа!“ „Къде обичате?“ „На ваше разположе-

ние съм!“. Вземам го в джоба си, казвам му: „Как сте, откъде идете?“ – разправам се с него. Вие, които сте много учени, ще кажете: „Как, да се разправаме с един плод, да говорим с него? Това е глупава работа!“. Че в лагера как се разправят двама? „Като те видях за пръв път, моето сърце се запали! Не знаеш ли какво беше с моето сърце?“ Двама си приказват, вие знаете как: „Тия глупаци! Каква глупава работа...“.

(Учителя изпя горните думи.)

Сега не обръщайте внимание на звука. Могат двамата да пеят, но операта е още далече. Сега вие мислите, че Любовта е една погрешна работа. Любовта може да употреби всичките методи, работата е да ги познаеш. *(Учителя пее: „Хей, мари Станке, аз искам да те обичам. Аз искам да те обичам.“ „А бре, Стоянчо, а пък аз искам да те познавам! Аз искам да те познавам!“)* Той казва: „Някой път не пея както трябва“. Понякога буквите не са хубави, но съдържанието, идеята искам да ви кажа, а вие може да ме коригирате. Ще кажеш: „Еди-кой си пасаж не се пее така“. Можете да ми покажете начина как се пише една буква – аз го приемам. Единият казва: „Аз искам да те обичам!“, а пък другият отговаря: „Аз искам да те познавам“. Как е написано писмото, това е друг въпрос, но най-важното е съдържанието.

Та ние не трябва да се срамуваме. Ние, съвременните хора, се срамуваме от доброто. Казваш: „Не си струва човек да бъде добър“. Ти не можеш да бъдеш добър, ако не обичаш хората; не можеш да бъдеш учен човек, ако не познаваш хората. Или другояче казано: ти не можеш да бъдеш учен човек, ако не познаваш Бога; не можеш да бъдеш добър, ако не любиш Бога. Като се спреш при един плод, това не е проста работа. Вие нали сте разглеждали плодовете под микроскоп, за да видите какви чудесии има в тях, какво устройство има, каква разумност има, как са настанени соковете в тия, малките клетки. Каква разумност е това! Тези разумни същества, които са създали плодовете, са много умни.

Та казвам сега: ние седим и не учим, а искаме удоволствието в живота. Оставете удоволствията настрана – удоволствието е непотребно. Ти ще се удоволстваш, но най-

първо кое е същественото в живота? Съществените неща са тия, без които човек не може. Храната е съществено нещо. Ти най-първо ще избереш една такава храна, която да съответства на твоя стомах, за да не стане причина да се изродиш. Ако не подбиращ храната, тя един ден ще почне да оставя известни излишъци в тебе и след това ще се измени цялото ти настроение. Всички болести вътре в нашия организъм се дължат на яденето. Ревматизмът например е дошъл поради събирането на нечистотии. Човек бърза всякога, не седне да съдъвче храната добре, да си избере някоя хубава храна. Хлябът е недопечен, брашното е старо, маслото е старо, всичко е старо. Казва си той: „Да има да се тури нещо в стомаха“. Не слагай в стомаха една храна, която е отровна; ако ще ядеш, яж една храна, която да е на свят, да е хубава.

Аз съм гледал много пъти, правил съм опити. Отида някъде и ме гощават – после цяла седмица ми е отнемало да се поправя, едно угощение ми е коствало много скъпо. Аз приемам храните според техния начин на готвене и после цяла седмица поправям работите. Според мен целта ми не е да ви изтъквам погрешките. Вие знаете как да се храните, но тая култура, до която сме достигнали, е такава, че даже и на най-културните хора храната е много некултурна. Някой път не се спираме върху храната. Ние още не знаем какво да ядем, понякога имаме стари навици. Искаш нещо соленичко, искаш нещо киселичко, искаш нещо лютивичко, но това е един навик. Един американец никак не обича лютите работи, а пък у българина лютото събужда апетит.

На един американец мисионер, наричал се Бляк, му дават люта българска чушка. Той се задавил и мислел, че е отрова. В Америка има люти краставички, като българските арнаутски чушки. Двама американци пътували по железницата. Единият бил виден проповедник в Западна Америка на Съединените щати. Той носил в една стъкленица за аперитив от тия лютиви краставички. Другият американец казал: „Можете ли да ми услугите с това?“ „Може, може!“. Дава му стъкленицата. Онзи отрязва един голям къс и го нагълтва. Запалила се устата му и пита: „Господине, каква

е вашата професия?“ „Аз съм проповедник.“ „Слушал съм за огнените камъни на ада, но значи вие сте човекът, който ги носи“.

Та питам: къде е приложението на казаното? Всички вие си имате такива стъкленици с люти краставички, че като дадете някому, като близне от вашите краставички, чергата му се запалва. На нас ни трябва сега, при сегашните условия, един нов начин за живеене – това трябва да влезе в ума ви. Нашата погрешка е там, че ние искаме да живеем, както в старо време са живеели хората. Това е невъзможно! И от стария живот ще има нещо, но ние не можем да живеем по този начин, както са живели едно време хората. Невъзможно е аз, възрастният човек, който съм на 21 години, да живея, както съм живял едно време като дете. Ти имаше тогава слугини, майка ти те е карала с количката. Сега, на 21 години, е другоаче. Сега освен че няма да ме кара с количката, но аз трябва да ѝ услужвам.

Ние искаме да караме така, както едно време. В този смисъл трябва да схващаме нещата. Понеже сте възрастни, всеки един трябва да знае своите задължения – какво трябва да прави. Сега вие, сестрите, имате едно предназначение. Вие нали си казвате братя и сестри, минавате тук за братя и сестри? Право е, но не знаете как се е образувала думата *сестра* и думата *брат*. Има една теория. Да оставим как са се образували тия думи, но да разберем каква е функцията на сестрата и каква е функцията на братя. И след това от къде накъде сега сте една сестра, а пък след няколко години си измените името и станете еди-коя си госпожа, станали сте майка. Сестра, а пък сега е станала госпожа Иванова и е станала майка на две деца.

Хубаво, какво представлява сега сестрата? Сестра – това е образ на Любовта; брат – това е образ, чистият образ на Божествената Мъдрост. От невидимия свят още братът и сестрата са се събрали, та сестрата ще даде от любовта си на братя, а пък братът ще даде от знанието си на сестрата – и ще стане една обмяна на онова, което те носят в света. Кога ще стане тая обмяна? Ако те като брат и сестра не искат да направят тая обмяна, Природата ще ги застави по друг на-

чин да я направят. Мислиш ли, че всякога е необходимо да станеш майка и баща? За ония, които стават бащи и майки на Земята, това е вече наследствено, то не е в съгласие с Писанието. Ако това е едно естествено положение, Христос не би казал така: „Един е вашият Отец!“. Какво ще кажеш на това? Според нашето разбиране ти имаш един баща, друг има втори баща, трети и пр. – няма единство. А пък Христос казва: „Един е вашият Баща, а пък всички вие сте братя и сестри“.

Та казвам: след това всички имате като ученици и друг бръмбар – искате да станете учители. Хиляди, милиони учители има в света, а пък там се казва: „Един е вашият Учител, а пък всички вие сте ученици“. Защо страда светът? Сега светът страда от много учители, не от ученици. И тук, на Изгрева, има 20–30 учители – какви ли не теории има! Слушам ги аз новите теории. Човек може да мисли така – не е лошо; той може да играе ролята на учител, но трябва да знае, че е актьор. Аз мога да играя ролята на учител, но дали съм учител? Това е въпрос. Вие играете най-първо ролята на ученици: трябва да разберете какво нещо е ученик. Ученикът ще пее, а пък Учителят ще бъде публика, той ще го слуша – Учителят не пее... Аз ви пях сега, нали? Всички вие минавате за учители. Аз ви пея, вие слушате и си давате мнението – всички си дадохте мнението.

Оная вечер, след като се върнахме от концерта на Психода⁸, всички си дадохте мнението: едни едно мнение, а други – друго. Казвам: изкуство има човекът – свири, ръката му пада намясто. Някой казва, че не влагал в това душа. Той още душата си не може да сложи в цигулката, дотам още не е дошъл. Тая работа е трудна: артистът още не е дошъл до там – да вложи чувстване в цигулката, не свири хубаво. Един брат даже откри, че имало нещо ново в Психода – той имал особен начин за вземане на някои тонове на цигулката. И аз ходих да го слушам. Аз съм учител, а той е ученик: аз слушам, той свири. Казвам: „Научил си е урока добре“. Той започна най-първо с един чешки автор – Дворжак⁹. Донякъде го свири хубаво – той го свири по-хубаво, отколкото Дворжак го е направил, даде му израз. Чехите

го разбират, но българите не могат да си изяснят какво искаше да каже – не знаят. Встъпление беше това, за да покаже Пшихода, че може да свири, и после дойде до Бах. Той излиза сам с цигулката, без акомпанимент на пиано. И виждам, че с пиано и само с цигулката еднакво го изпълни: човекът свири, Бах го свири хубаво. Пшихода го свири, а пък аз го проверявам – проверявам какъв е ритъмът на Бах. На мен ми хареса ритъмът на Бах.

После Пшихода почна да свири Моцарт. Щом дойде след това втората част на концерта, гледам, че и ония, които не бяха толкоз музикални, почнаха да се ококорват. В първата част всички седяха и не знаеха, не разбираха; а пък като дойде втората част – нещо, което те разбираха – всички си вдигнаха главите, заинтересува ги нещо, почнаха да разбират. Питат ме: „Как ти се харесва?“. Казвам: този човек много труд е вложил, на 30 сантиметра толкова много работи е свършил! През целия си живот той е мислил в тая малка ръчка, в тая цигулка как да се прекръстосат пръстите. И после, малко е нарушил правилата. По правилата трябва да прекарва лъка по средата, а пък той, гледам, по някой път свири повече с долния край на лъка, към дръжката, не свири както другите цигулари. Значи излязъл е от общите правила на свиренето, има си известни съображения защо го прави.

Сега казвам: ние, които искаме да влезем в живота, не трябва да се държим за старите методи. Казваме: „Човек трябва да бъде морален“. Какво нещо е моралът? Казваме: „Трябва да бъдем справедливи“. Какво нещо е справедливостта? Какво нещо е справедливият човек? Сядам да ям. Дойде някой – искам да го гощавам, а аз съм справедлив. Значи половината от хляба в торбата е за моя гостенин, а половината е за мен. Имам половин килограм сирене: половината е за моя гостенин, а половината е за мен. Това е справедливост! А пък ако го обичам, какво ще направя? Ако го обичам, ще му дам стола, на който аз седя, защото той е по-мекичък; мекия стол с възглавницата ще дам на него, а пък за мен ще взема друг стол, какъвто и да е. Когато обичаме някого, ние му даваме мекичко, на което да седне.

Казваме му: „Как сте?“ – много меко му говорим. А пък на другия му говорим по-грубо: „Стояне, как сте?“. На онзи, когото обичам, казвам: „Много ще ми бъде приятно да останете в дома ми за дълго време“. (*Учителя говори тия думи нежно.*) А пък на другия, когото не обичам, казвам: „Кога ще си отидете?“. (*Учителя изговаря тия думи грубо.*)

Когато се интересувам кога ще си ходи някой, това вече ме поврежда – аз не трябва да се интересувам от това. Мен ме интересува изгревът на Слънцето, но като изгрее то, вече не се интересувам от неговото залязване – кога ще си ходи, не мисля за неговия залез. Мислете за изгрева на Слънцето; като дойде един човек, не мислете за неговото отиване. Че той ще си замине, ще си замине, но важно е неговото идване. Като срещнете един човек, вие искате да знаете защо сте го срещнали.

Отидох да слушам този цигулар и разбрах, че той познава музиката, има познания. Сега какво му трябва още? Трябва му още малко да приложи своята доброта. Аз му виждам само една погрешка в свиренето: като свири, прикляква малко напред с коленете, а пък тялото е назад. Това не е музикално: когато свири, той трябва да е изправен. Пшихода по-рано е бил сухичък, а пък сега е много по-утоен, обича да си похапва. Той трябва да свири още – и ако може да внесе добротата, т.е. обичта, тогава ще има по-големи резултати. Но това е вече за бъдещата музика. Да се внесе Любов в музиката, това е голямо изкуство. Но и додето е стигнал той, пак е хубаво, техниката му е отлична; малцина цигулари имат такава техника. Сега не е въпрос за Пшихода, но за окултните ученици – Пшихода служи като едно встъпление.

Та казвам: каква трябва да бъде нашата поза? Ако ти се прегърбиш, мислиш ли, че това е едно религиозно положение? Че какво е положението на ученика; какво трябва да бъде то, каква поза трябва да имате всички? Аз гледам: някой като ходи, си държи главата надясно или наляво, някой пък – напред. Малцина ще срещнеш с глава, изправена право нагоре. Гледам: някой си е стиснал устата. Защо? Като че воюва с някого. Друг път някой си е отворил устата. Не стискайте много устата си и не я отваряйте; не дишайте

през устата си. Говорете през устата, а дишайте през носа си. После, когато ядете, не приказвайте – мислете за храната. Почитайте тая храна: това, което ядете, са ви го приготвили ония от невидимия свят, които ви обичат и с които влизате в съприкосновение. Ние седим и сме недоволни как е сготвена храната. Една храна трябва да се сготви много хубаво. Ако аз я сготвя, ще я сготвя много хубаво. Трябва не само да му туриш солчица, чер и червен пипер и масло – прясно масло ще употребиш. Ще издоиш кравата, ще изчукаш сам маслото, сам ще го изкараш. Аз ако готвя, сам ще издоя кравата, ще изчукам маслото – то да бъде прясно. И брашното трябва да бъде добре смляно, от днес; хлябът да бъде от днес, а не вчерашен.

Вие сега ще кажете: „Не знаем нищо“. Много работи знаете, които не са ви нужни. Вие знаете, че хората са лоши. Това не ви ползва. Какво ви ползва вас, че хората са лоши? Казвате: „Лош е светът“. Че защо ви е това знание, кажете ми? Мога да ви приведа много примери сега, но не искам да се цапам. Не мислете за лошото у хората, понеже с това няма да ги поправите. Аз мога да знам, че въздухът в една стая е лош, но е важно да изляза на чист въздух – няма да стоя да опитвам нечистия въздух. Ние трябва да имаме една ясна представа за нещата. За нас хората са лоши, понеже те не постъпват според нашите интереси. Че един стражар, който има своя длъжност, ще каже: „Не минавайте оттам!“. Но те са учтиви, английските стражари са много учтиви. Американските стражари идат подир тях: те ще те предупредят и ако речеш да се противиш, има веднага боксиране. И американските стражари не са като нашите баби – един е 6 стъпки висок. Той стърчи над другите и може да вдига с едната си ръка 70–80 кг. И казва: „Който дойде в Америка, трябва да се подчинява на законите“. Много учтив е – ще те покани, но ако се противиш, с бокс ще започне.

Вие всички се противите някой път на законите на Природата и казвате: „Как така?“. Природата си има стражари и казва: „Господине, заповядай на бокс!“. Що е една болест? Една руска морда в лицето. Що е ревматизъм? Плод на нашето непослушание. Главоболието, коремоболието, ревма-

тизмът – това са все удари на Природата. Най-първо, за да бъдете добри и учени хора, трябва да се освободите донякъде от болестите. Болестите трябва да ви бъдат само като гости, не ви казвам съвсем да се освободите от тях. Сега те ви идат като черкези, като турски башибозуци, като някой турски каймакамин. Пък сега една болест трябва да дойде и да ви каже, като похлопа: „Моля ви да вляза, може ли да ме приемете?“, а по-рано тя влизаше като турски башибозук. Как става тая промяна? Като почнеш да живееш по новото разбиране. И ще попита болестта: „Може ли да вляза?“, а ти ще кажеш: „Какво обичате?“. Тя ще рече: „Мога ли да ви услужа с нещо?“ „Аз нямам нужда, но имам един непокорен син. Можеш да го повъзпиташ малко“. Тя ще каже: „Може“. Така се възпитават хората в света.

Сега се ражда една мъчнотия. Ние казваме: „Много е труден този, новият живот“. Не смесвайте старата вода с новата; не смесвайте старото брашно с новото – не правете това! Когато месите един хляб, месете го от чистото, от пряското брашно. И когато обичате един човек, защо го обичате? Че той е едно условие за вас! Вие не можете да бъдете добър, не можете да придобиете една стабилност в себе си, една устойчивост, ако не обичате хората. Всеки човек е едно условие за вас да станете добър. В добрината печелите вие, а пък в любовта печели вашият близък. Ако той печели, и вие печелите; ако той губи, и вие губите. Ако познавате човека, в познаването той печели; а пък и вие като го познавате, и вие печелите – учен ставате. И добротата ви е необходима, и знанието ви е необходимо: без знание човек нищо не може да постигне.

Като отидете в Англия и във Франция, ако не знаете езика, какво ще постигнете? Ако влезете в един английски или френски колеж, какво ще добиете; какво знание ще придобиете, ако не знаете език? И ако не разбираме езика на Природата, какво можем да придобием? Вчера дойде един военен, офицер от ниските чинове, между подпоручик и капитан, и разказа своята опитност от войната. Полковникът му казва: „Господин капитан, ще вземеш ротата си и тези три села всички ще ги прекараш под нож“. Онзи казва:

„Ще отида, господин полковник, ще направя тая работа!“. И ми разправя: „Но отивам и виждам, че тая работа е глупава. За да избия три села, ми трябват три месеца. Не вземам ротата си, но само 12 души, и им казвам за какво отиваме. Но казвам: „Не става тая работа!“. Отивам да видя причините, запознавам се с хората, които искахме да избием – тия хора отстъпиха от своето, те се съгласиха и доброволно уредихме въпроса. Казах си: „Как ще се убият тия хора!“.

На този човек предната част на мозъка беше така развита, центърът на милосърдието бе така развит, че той не може да престъпи Божествения закон. Ако нямаше развит този орган на главата си, за да схваща нещата от невидимия свят, той щеше да изпълни заповедта. Всяка една заповед, която се дава, трябва разумно да се изпълни. И той казваше: „Считах ме за непоправим, казваха ми: „Вие сте непоправим“. Рекох им: „Господин генерал, аз не пия, не лъжа, не крада!“. Онзи му отговорил: „Не изпълняваш заповедите както трябва!“ „Че как ще ги изпълня, това ще компрометира работите! Трябва да се мисли – има някои неща, които не са справедливи. Не само държавата е, която може да ни наложи един закон, но има закон на Бога, на който трябва да се подчиним.“ „Непоправим сте, обичате да философствате“. Той като ми разказа това, рекох му: „Много добре сте направили“. Каза ми: „И сега не ме харесват“. И той дойде тук, иска да се запознае с нас. Казвам: като дойде, със своя ум, от своето гледище той ще види, че и тук някои не мислите както трябва.

У българина има една такава черта, той казва: „Аз като стана министър, ще избеся всички!“. Беси българинът! Някой казва: „Да се изпъдят тия хора, да се освободим от тях!“. Как ще ги изпъдиш, къде са ти стражарите? Най-първо се постарай да заповядаш на мухите да не влизат вкъщи.

Не, ще учите закона на Любовта! Бог хиляди години ни изучава и ни показва Любовта Си – и при всичките наши прегрешения ни обича. Той казва: „Не прави това, защото не е за твое добро. Ти ще страдаш!“. Трябва да знаете, че страданията произтичат от нашето непослушание – всички страдания са дошли от непослушанието. В който ден ти

извършиш непослушание, ще дойдат страданията. Всички трябва да бъдете умни, да се вслушвате; и после никой да не злоупотребява. Не трябва да ви говоря много, не е хубаво да ви се говори много. Като дойде някой в дома ми, ще му кажа: „Не искам да преядеш, но не искам и гладен да останеш“. Ще ядеш и като си отидеш, да не кажеш, че си преял – да излезеш от моята трапеза с най-хубавите впечатления. Трябва да остане при ставането от масата за 20 хапки място.

Сега каква е целта в една школа? Някой си ми разправи, че като ходил в едно събрание да се моли, като се молел с другите, виждал какво правят всички там при молитвата. Че това не е молитва! Ти като влезеш в един дом да се молиш, ще бъдеш сляп за всичките погрешки на хората. И като речеш да се молиш, никакви погрешки на хората да не виждаш! Бог знае тия погрешки по-добре, понеже Той живее в тях. Ако искам да разказвам на хората, ще разказвам за себе си. И те трябва да разправят за себе си. При мене често идват да се оплакват един от друг. Отдалече, с политика почват и питат: „Какво трябва да направим? Учителю, ти можеш!“. Не мога, не мога да престъпя закона на Любовта! Има неща, които не мога – и да искам, не мога да го направя. Той казва: „Кажи му така, строгичко“. Ти мислиш ли, че ако му кажа малко строго, той ще разбере нещо? Няма да разбере! Не мислете, че със строгост може да се поправите. Аз съм правил опити, не помага.

Има нещо друго, което помага: обичай хората като себе си – нищо повече! Този е законът: влизай в неговото положение, обичай го като себе си и го познавай, както себе си познаваш. Вие сега губите вашия мир. Бог като влезе в света, Той гледа другояче на всички Свои деца. Вие не сте родили тия деца. Като родиш едно дете, не го биеш – то е твое. Бог, Който живее във вас, вие Го познавате. За вас вие искате най-хубавото. Дръж това, хубавото, в ума си и за другите.

Сега аз не намирам мъчнотии в това. Не че не искате да слушате, но по някой път вие грешите в следното: мислите, че човек може да има две мерки за живота. Той трябва да има една мярка. Всички трябва да се пазите от следното: чо-

век към някои хора е повече разположен, едни хора го разполагат повече, а пък други – по-малко. Един богат човек, който има повече пари, разполага повече тебе, който имаш нужда от пари; а пък един беден човек, който няма нито пет пари, не те разполага. Един учен човек, един добър човек, милосърден, кротък или въздържател, те разполагат, а пък ония, сприхавите хора, не те разполагат? Какво трябва да правите сега при сприхавите хора, при бедните какво трябва да правите? Да кажем, че един ден ще ви пратят на Земята и ще ви дадат двама упорити хора – да ги поправите. Как ще ги поправите? Това ще бъде един изпит, трябва да се явите на изпит. Господ ще ти даде един син и една дъщеря, които са упорити, че ще се чудиш какво да правиш.

Тук един българин има едно дете, той е от Братството. Държи всичко под ключ: то краде, взема това-онова, води се с най-лоши другари; иска да се наложи на баща си, да прави каквото иска, няма морал. Пита ме той: „Какво да правя?“. Какво ще правите сега, кажете ми? Причината знаете ли откъде произтича? Понеже с една от старите – с бабата или с майката на бащата или на майката – те не са постъпили добре, тя е умряла, заминала е за другия свят. И тогава е влязла в сина, та по този начин си отмъщава. Това, което те са правили на старата жена, сега тя го прави на тях. Какво ще правите тогава?

Преди години дойде при мене един свещеник. Той бе придобил едно състояние на вечен страх. Като влезе в църквата, го е страх, вкъщи също го е страх, сам вкъщи не може да влезе. Страх го е: трябва да има при него двама души свещеници, дори когато ходи в църква. Той казва: „Намислил съм да си давам оставката. Ходил съм при лекари. Казват ми, че нямам никаква болест, но съм болен. И като река да се моля, ме е страх, навсякъде ме е страх!“. Казах му: „Няма да ме лъжеш, ще ми кажеш истината, като поп няма да ме лъжеш. Ти имаш ли някой свой ближен, с когото не си живял добре? Много ти е бил ближен, но си го обидил, направил си му пакост и в това състояние си е заминал. Към него не си бил справедлив. Няма да ме лъжеш! Ако ми кажеш истината, ще ти помогна, иначе ще си носиш страха.“ „Май-

ка ми живееше при мене. Бих я и тя умря.“ „Сега ще почнеш да се молиш за майка си, ще се примириш с нея. Само в това състояние ще те напусне. Майка ти е влязла в другия свят и има голяма омраза към теб. И ако караш така, тя ще те разпопи“. Та не мислете така, както мислите! Ти не трябва да правиш никакво зло, понеже това зло по обратен път ще се върне. И ако някои деца – дъщери или синове – са немирни и ви измъчват, може би причината е някой стар дядо или стара баба, които имат нещо против вас.

Че кога ще се поправи светът? Някой път вие не се спогаждате, нали? Не вие, но другите не се спогаждат – те като дойдат, са немирници. Сега другото положение: ние обичаме Бога. За да обичаме Бога, трябва да бъдем добри и да постъпваме справедливо. Невидимият свят иска да ни направи да бъдем носители на доброто, да знаем как да го посадим. Един градинар изучава почвата и семената, как се посадят, един пчелар изучава пчелите. Ние, които искаме да внесем Новото учение, мислим, че ще минем без учение. Ти казваш: „Аз искам да бъда окултен ученик“. Как ще бъдеш окултен ученик, като не разбираш законите? Не че не ги разбирате – много работи сте научили, но много работи има още в света, които трябва да учите. Дойде някой, повиши се тонът ти. Вие всички трябва да имате едно такова разположение, че който и да дойде при вас, все мек да става. А пък някой път вие мекия ще го направите остър. Че мислите ли тогава? Един човек влиза в някой дом. Мек е влязъл и за един час се е наострил. В дадения случай или сте нож, или сте точило. Вие сте влезли като нож и той ви е наточил: като ви наточи, режете. Какво можете да сторите с този нож? Врагове си правиш така. Но ти влизаш при брата си, защо ти е тая сабя? Той няма какво да те лъже. Отивам при един човек, който има да ми дава. Казвам му: „Готов ли си да ми платиш онова, което ми дължиш?“ „Заповядайте!“ – и плаща! Свърши се!

В окултната наука се изисква човек да бъде най-първо господар на себе си, да познава хората и да ги обича. Оттам ще почнете вие, учениците. И ако не се познавате, вие учени не може да станете; ако не се обичате, добри не може

да бъдете. Доброто се развива от Любовта, а пък учеността се развива от познаването. И тогава, на някого като не му върви, той казва: „Аз ще напусна това Братство, Школата“. В която и школа да влезеш, законите на Природата са едни и същи. Не мислете, че има лесен път – и в света да влезете, пак ще учите. Тогава вие ще минете по-дълъг период, по-дълго време. Във всички школи крайните резултати са едни и същи, не мислете, че това познание можете да го добиете така лесно. Понякога говоря за някой елемент, който ви е даден, за да го превърнете в злато. Докато дойдеш до уменията да превърнеш желязото или среброто в злато, изискват се познания.

Това, което ви говоря, е трудна работа, но е работа, която можем да постигнем. Някои хора идват и питат: „Защо вашите хора не могат да кажат в какво седи вашето Учение?“. В какво седи то? Аз ще ви кажа в какво седи Новото учение: ще се научиш хубаво да ядеш, хубаво да дишаш и хубаво да мислиш. „Че то било лесна работа“, казваш. Да се научиш да ядеш хубаво, това е цяло изкуство. И как ще ядем хубаво? Ако аз сложа под петите ти нещо с висока температура, ако натопля под краката ти нещо на 70–80 градуса топлина, ще можеш ли да ядеш хубаво? И ако туря електрическа жица под твоя стол и като седнеш, пусна тока, когато ядеш, как ще се храниш? Не ще можеш да седиш на стола. Какво ще правиш тогава? Аз гледам: някой път има доста майсторска електрическа инсталация под столовете. Един брат ми каза: „Да направим един сюрприз на учениците“. Един американец преди 30–40 години направил веднъж следното. В Америка има някой път 5–6 хиляди слушатели на събранието. В една публика от 2–3000 души стотина най-малко ще спят. Дошло му наум всичките столове да ги съедини с електричество и да има копчета. И като заспи някой, бутне копчето. Искал да ги държи така в будно състояние, да не спят. Та и тук трябва сега малко електричество.

Сега практическата страна: не обръщайте внимание на изопачените неща, защото у мнозина от вас се проявява един атавизъм. Това не е нещо свойствено. Имате добри работи, но много пъти вие в новите работи изнасяте и битпа-

зарски – нещо старо, отпреди 5–10 поколения, го сложите при новите дрехи. Атавизъм е това. Някой път искате да се покажете с вашите атавистични черти. Най-първо трябва да бъде познаването и обичта към хората; и после всички трябва да бъдете справедливи. Ако ти би бил на мястото на даден човек, как би желал другите да постъпят с тебе? Всички вие сте свързани. Постоянно вас напредналите същества от горната школа, от невидимия свят ви разглеждат и виждат къде са вашите слабости. Те имат един екран и искат да знаят какво мислите вие. На този екран е представено какво мислите и това представлява интерес за тях. То е филм, интересен за разглеждане. Те печелят, но ние не печелим с нашия филм. Ако ти играеш ролята на един крадец в някоя драма, какво ще спечелиш, кажи ми? Ще ти платят. Но аз като актьор не бих желал да играя тая роля. Трябва да турят там онзи, който има тази склонност. За философа е пак същото.

Актьорите трябва да се избират по склонността си. Някой няма склонност да краде, а пък го турят в тая роля. Не, ще сложат някого, който има тая склонност; а пък някой път, като сложат друг, той само се измъчва. Как ще сложат някой, който не е умирал, да умира! Той ще се мъчи да умира. Нека да турят някого, който е разположен, който иска да се самоубива. Ще му кажете: „Я покажи на сцената как ще умреш, да видим как се умира; 2–3–4–5 пъти го представи и после, ако го намираш за разумно, можеш да го изпълниш“. От закона на самоубийството можеш лесно да го излекуваш така. Един искал да се самоубие. Казва му един приятел: „Понеже искаш да се самоубиеш, хайде, и аз ще дойда“. И той му турил отзад, на коляното, една халка с връв, без да знае онзи. Казва му: „Хайде, хвърли се!“. Онзи се сбогува и се хвърля. И като падал надолу, увиснал във въздуха, останал там. Той се учудвал как е останал във въздуха. Пита го онзи отгоре: „Стигна ли на дъното?“ „Увиснах във въздуха!“.

Някой път това се случва и с нас. Ние мислим, че като направим някоя постъпка, ще постигнем известен резултат – и после увиснем на въздуха и виждаме, че нищо не сме постигнали. Да не ви идва идеята за самоубийство или да

не се отегчавате в живота, понеже вие не разбирате това. На вас са ви дадени най-хубавите условия – по-хубави условия никой не може да ви даде сега! Даже и най-лошите условия са най-хубави условия, защото те са за вашето възпитание. Най-лошите условия – те са добри. Да кажем, че нямате къща – тая къща ще дойде. Пари нямате – тия пари ще дойдат. Знание нямате – знанието ще дойде. Другар нямате – другарят ще дойде. Книги нямате – книгите ще дойдат. Всичко това, което нямате, ще дойде – вие чакайте, не бързайте! Това, което искате, ще дойде, както Слънцето изгрява. Аз няма да се тревожа кога ще изгрее Слънцето. Чакай, то ще изгрее! Небето ще бъде ясно и ще се ползваме от светлината. Имайте тази вяра!

Ти казваш: „Аз вече изгубих вярата си“. Защо си изгубил вярата си? Изгубването на вярата е една слабост, това е един атавизъм на вашето минало. Не губете вярата си – Бог е неизменен, Той не може да се измени! Казват, че е строг, но колкото и да е строг, милостив е. На израилския народ Той казва: „Вечно ще ви отхвърля отпред Лицето Си“. И не се минават 20–30 години, казва: „Израилю, обърни се към Мене!“. Благоутробен е Господ, милостив е, прощава. Казва се: „Не благоволява Господ в смъртта на грешника“. Той не благоволява на вашето невежество, на вашето страдание; на всичко това, което иде, Той не благоволява, но трябва да Го разбирате. Трябва да имаш широко сърце: като страдаш, благодари на Бога, за добро е! Не си ти първият, който страдаш в света. Че ти не си и първият болен в света – хиляди болни има; не си първият сиромаш в света. Че всяка болест ще ти даде едно хубаво условие да влезеш във връзка с някой човек, да се запознаеш с него. При тебе ще дойде един лекар, с когото отдавна не сте се виждали, ще те излекува и ще се запознаеш с него.

Сега някои могат да кажат: „Много говори“. Нека за втория път да остане – 20 минути съм говорил повече. Ще ни глобят, повече светлина съм изгорил. За един час е предвидено. *(Часът е 6 и 20 минути.)*

Две неща помнете: познавайте хората и ги обичайте, познавайте Бога и Го обичайте, познавайте себе си и се оби-

чайте! Обичайте се; и при най-лошите условия защо да не се спогаждате? И сега ми кажете: какъв опит искате да направим? Някой път вие искате да направим опит: какъв опит да направим, от който всички да бъдете доволни? Много мъчно е да се каже какъв да е опитът. Във всяка школа трябва да се създаде една среда от проводници, една среда, която да бъде добър проводник. В това отношение човешките мозъци трябва много да се тонират. Всичката мъчнотия е в човешките мозъци. Възприятията на всички хора не са еднакви: всички имаме добри желания, но нямаме еднакви възприятия. Да кажем, че ти можеш да отидеш при един болен човек. Той със съвсем друго се занимава. Ако е здрав, ще бъде разположен; ако е болен, няма да ви услужи, не са му правилни възприятията.

И после, има една слаба страна, че ние мислим, че разбираме живота. Аз проверявам понякога какво зная. Някой казва: „Има неща, които ние не знаем“. Човек не знае какво ще излезе от него; как ще завърши живота си, той също не знае. И трябва да се радваме, че има неща, които не знае. Има неща, има знание, което е достояние само на Бога. Казва се в Писанието: „За свършека на света ангелите не знаят. Само Бог го знае“. Има неща, които и ангелите не ги знаят. Не мислете, че всичко, което съществува в света, ние можем да го знаем. Мнозина от вас например казват, че сте ясновидци, а пък иде един човек и не го познавате.

Преди 4–5 години дойде при мен един свещеник, облечен в расо, с калимавка. Седи, а аз го гледам – православен свещеник е. Той каза, че е недоволен от православната църква, че му е дотегнало, иска да напусне и му трябва едно бяло джубе. И ме пита не мога ли да му дам пари за бяло джубе. Казах му: „Как един свещеник не може да спечели пари за едно бяло джубе?“. Рекох му още: „Ти недей напуска православната църква, ще бъдеш там много полезен“. Той казва: „Ще ми помогнеш да се освободя от това“. След 5–6 месеца пак дойде. Питам го: „Откъде идеш?“ „От град Пловдив, свещеник съм. Живея на еди-коя си улица, на еди-кой си номер“. Записах всичко. Той пак иска бялото джубе. Писах в Пловдив – няма никакъв свещеник на този номер. Той

е детектив, който се е облякъл в попски дрехи, за да види какво мисля аз за православното духовенство.

И при вас често идват подобни хора, много глупци има между вас. „Аз съм от вашите“, казва някой, като дойде. А той е детектив, опитва ви – и вие се отворите като някой охлюв. Казваш: „Този е брат“. Никакъв брат не е той: един вестникар е, който иска да спечели малко пари и като си излезе, подиграва се. Погледни го, виж го дали е брат и какъв е? Де ви е тогава ясновидството, като не познавате хората? Ще му кажеш: „Мога да бъда на вашите услуги. Колко ви плащат?“ „200–300 лева!“ „Аз ще ви дам 400, оставете се от тая работа!“ Не се лъжете, на този човек му кажете не какво разбирате, а му речете така: „Не трябва да се лъжем!“. Аз ще му кажа така, че той иде да ме лъже. Казва: „Вашето учение е добро, вие сте идеални. За вас хубаво говорят, вие сте отличен“. Отговарям: много хубаво говорят, но и много лошо говорят, та не знам кое е по-вярното.

Та казвам: вие се влияете от това, какво говорят за вас. По-добре е по някой път да говорят зле за вас, а пък някой път е хубаво и добре да се говори. Щом говорят зле, дяволът е дошъл; щом добре говорят, Господ е дошъл. Дяволът какво ще каже? Той и да иска да каже нещо добро, не може да го каже. Вие говорили ли сте с дявола някой път? Много пъти сте говорили! Той е като светия. Като говори човек с дявола, трябва да напусне мястото, дето е живял. Ти като имаш разговор с дявола в една къща, тази къща трябва да я напуснеш, в нея не можеш да живееш. Някой път чувстваш едно тъжно, мрачно настроение. Не го допускай – това са влияния, хипноза. Има общества, които работят по закона на внушението, на хипнотизма. Не мислете, че сте свободни, те всякога имат прицелна точка. Не мислете, че е лесна работа това. Сега не искам да ви занимавам с тези неща. Военните имат позиции, окопават се – те знаят, че имат неприятел, и не го подценяват. И вие не подценявайте злото – това са разумни същества.

В света хората са много умни, мен са ме лъгали много пъти. Аз зная, че той ме лъже, и пак вярвам, че няма да ме

излъже, имам вяра. Зная, че ще ме излъже, и пак вярвам, че няма да ме излъже... Все пак ще ме излъже и после ще се извинява. Това е друг въпрос. Много пъти ще бъдете лъгани... Това не зависи от вас, а зависи от другите. Има цели формули в геометрията, които показват на какво се дължи това. Има известни хора, които са построени на една тъй неустойчива почва, че те не могат да кажат истината. Аз съм ви привеждал онзи пример. Един среща свой приятел, който никога не можел да каже истината, все послъгвал. И му казал: „Я ми кажи една лъжа!“ – мисли, че го е изучил. Онзи му казва: „Остави се, беля ми дойде до главата. Аз отдавна напуснах лъжата. Баща ми умря, а нямам нито пет пари!“ „Колко ти трябват?“ „800 лева“. Дава му ги. „Тая е последната лъжа, която ти казах.“

Като ученици трябва да имате уважение и почитание едни към други, защото като уважаваш другите хора, уважаващ и себе си. Като обичаш другите хора, обичаш себе си; като познаваш другите хора, познаваш себе си. Всички вие съставлявате един организъм и едно тяло, в което Божественият Дух функционира. Вие не можете да се избавите от това влияние.

Та казвам: колкото и да е лош един човек, той може да е долу, от дебелото черво. Че е отдолу, от дебелото черво, виновен ли е той; че е от тънките черва, виновен ли е? Той е долу и като че ли кал газии. Един казва: „Аз съм лош и не мога да си помогна“. Отговарям му: „Един ден ще се измени и твоето положение“. Някои хора са добри. Такъв човек е благороден, той живее в носа, в очите, в езика, в устата, в мозъка – на благородно място. А пък някой е съвсем загазил, много ниска служба има сега.

Та трябва да влезем в положението на другите, за да имаме една отлична философия. Това всъщност значи да гледаме на нещата, както Бог гледа. Така ще се образува един правилен възглед. И ако не се обичаме така, ние не можем да прогресираме. Не насилствено да става това, но винаги ще отправяш ума си към Бога и ще казваш: „Господи, научи ме да обичам хората така, както Ти ги обичаш; научи ме да познавам хората така, както Ти ги познаваш; и да

постъпвам така, както Ти постъпваш“. Учене ни трябва на всички. Аз толкова работи съм казвал, но ако ви попитам през 1929 година на днешния ден каква лекция съм държал, кой би могъл да отговори? Миналата година на този ден каква лекция държах? Преди три среди какво се е говорило? Аз ви оправдавам, понеже вие се занимавате с неща, много по-важни, отколкото тия философии. Онези неща са се наместили, а пък това е второстепенно.

Имате ли някоя тема зададена? После и в темите вие много учени сте станали, не пишете много, а лаконически. Какво нещо е яденето, лаконически казано; какво нещо е да обичаме Бога, лаконически казано? Това са философски изречения. Но знаете ли, че вие нямате нищо ваше, това са все чужди работи. „Да бъдем добри!“ Това не е ваша мисъл. „Да бъдем честни!“ И това не е ваша мисъл. „Да бъдем учени хора!“ И това не е ваша мисъл. Кажете ми една мисъл, която е ваша. „Трябва да се обхождаш добре с другите.“ Това не е ваша мисъл. Кажете ми сега една ваша мисъл.

Единствената ваша мисъл според мен е: „Да учим!“, желанието да се учим, а пък другото е чуждо. И дрехите ви са чужди, и обувката са чужди, не съм ги правил аз. Дрехите ми, шапката ми и прочее не съм ги правил аз – тия дрехи ги ешила една сестра много майсторски. И яденето не е мое... Кое е мое сега? Единственото мое нещо е: „Да уча! Да познавам хората и да обичам хората!“ – това е мое. Като обичам – това е мое; като познавам хората – и това е мое: те са нашите работи. И ако нямате това, всичко друго е чуждо; всичко друго е чуждо и ще ви се вземе. И само това ще ви остане – знанието, което имате, Любовта, която имате – само това ще остане във вас. Ще ви остане само познанието и обичането на хората.

Та сега спрете се и не се занимавайте с чуждите работи.

Тайна молитва

12. лекция, 17 февруари 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

НЕ ОГРАНИЧАВАЙ БОЖЕСТВЕНОТО

*Отче наш
Духът Божий*

Има един процес в Природата, който постоянно се извършва. У ония, които вярват, и у ония, които не вярват, процесът действа еднакво. Няма една теория, която да обяснява противоречията, които се явяват в самия човек. Значи Духът щом слезе и се облече в материята, силата му отслабва. Едно дете като се роди, е слабо. Да допуснем сега, че това дете е един дух, който е бил мощен; но щом се облече в материята, духът става слаб. Не че духът става слаб, но ония средства, с които си служи, с които разполага, са слаби. Казано е в Писанието: „Духът е мощен, но плътта е немощна“. Това, с което се облича духът, е немощно. Трябва дълго време да работи човек, за да уякчи нещо в себе си.

Казвате: „Кажи ми Истината“. Истината не може да се казва никому – Истината е свободата. Щом влезеш в нея, ти си свободен, от всичко си свободен – това е Истината. Когато хората говорят за някаква си истина, това е един факт – нещо, което е станало. Две тълкувания могат да се дадат. Кое е Истина в света и кое е факт? Че Слънцето грее, това е един факт. Някои ще кажат, че това е Истина. В Истината няма никакви промени, т.е. нещата не могат да се променят. Например днес да е светло и утре да стане тъмно – това не е Истина. Ти си свободен, но изгубваш своята свобода. Свободен си – това е резултат на Истината; ограничаваш се – значи изгубил си Истината. Тогава кои са причините за изгубването на ония условия, които Истината ти дава? Да кажем, че си млад и след време остаряваш: кое е онова, което те състарява? В детинство мислиш едно, а пък като остарееш, мислиш друго.

Ние мислим сега за вашите убеждения. Това, в което вярвате, е право. Вие вярвате в Бога, но имате смърт. Казвате: „Като се моля на Бога, Бог ме слуша“. Има нещо не-

определено в това, един смут. Даже в ума на светията пак има нещо неопределено: той вярва, че ще го послуша Бог, но това не зависи от него. От какво зависи тогава да го послуша Бог? Ония, които вярват в Бога, вярват напълно, имат пълна вяра, благоугодни са. Човек, който вярва в Бога, трябва да има благост. Ти не трябва да се съмняваш в Него, понеже щом се съмняваш в Бога, тогава Той е едно същество, което се изменя. А пък и най-напредналите същества вярват за Бога, че Той е неизменяем: около Него всичко се изменя, а пък Той остава неизменяем. Бог е една величина, на която винаги можеш да разчиташ. Той не може да мисли днес едно, а утре друго, трето, четвърто и т.н., както хората. Вие казвате някой път, че Бог ви е забравил. Можем да извадим едно заключение, ако Слънцето не грее. Някой път Слънцето не грее, образува се една облачна преграда, и тогава ние не се ползваме от лъчите му. Коя е причината за това явление? Облаците.

Та има едно разсъждение, което сега трябва да придобивате. На ония евреи, които Мойсей ги учеше да вярват в Бога, той им даде една представа. Тия хора, които бяха изведени от Египет, от робството, Мойсей трябваше да ги учи отново как да вярват в Бога. Египтяните имаха две вярвания: напредналите от тях бяха единобожници, а пък хората от народа бяха многобожници. И днес е почти същото, и днес едни са единобожници, а пък други са многобожници. Вие вярвате в едни светии: едновременно богове са като сегашните светии. Сега има свети Никола и други светии. Тогава ние имаме едно противоречие: в светията ли да вярваме, или в Бога. Но не знаем какви са отношенията между Бога и светите и между светите и нас.

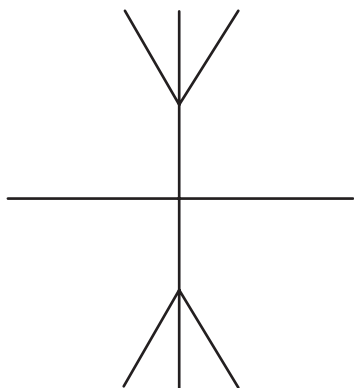
Сега в Природата имаме един закон (*Фиг. 1*). Растителното царство е разделено: половината от растението има стремеж да се държи за гъстата материя, долу, за почвата. Това наричаме корени. Всеки корен се отнася към почвата, както един клон се отнася към въздуха. Ние казваме, че земният живот е подобен на духовния. В някои неща е подобен, в някои не е подобен. В Природата има един закон, че плодовете изобщо стават отгоре, а по някой път

се образуват отдолу. У някои дървета плодовете са горе, в духовния свят, а пък в някои растения плодовете са долу. Корените по какво се отличават от клоните? Горната среда е по-благоприятна, за клоните има по-голяма свобода да се развиват; и плодовете, които зреят горе, се различават от тия плодове, които зреят долу, в земята.

Да допуснем, че един човек е светски – ще го наречем материалист. И той може да даде плода на някоя добродетел. И един духовен човек – да го уподобим на една ябълка – също може да даде един плод. Тия два вида плод се различават. Следователно плодовете нямат тъй хубави условия да узреят в земята, както могат да узреят горе, във въздуха. Сега можем да извадим заключение, че като живеете на Земята, и тук можете да дадете плодове, но прогресът в гъстата материя не е такъв, както прогресът в рядката материя. Аз под „рядка материя“ разбирам по-голяма разумност, светът там е организиран, а гъстата материя е образувана отпосле. Сега това е един въпрос, който и учените хора не го знаят как е. Ние твърдим, че Земята е била създадена така, но нямаме ясна представа, че сме били при този процес, когато светът се е създавал. Писал е Мойсей: „В начало Бог създаде Небето и Земята и Земята беше неустроена. И Духът Божий се носеше по повърхността“. Това е много материалистично схващане, то е за деца. Трябва да се пред-

стави геометрически: корените се отнасят към твърдата почва, както клоните се отнасят към въздуха – $KO : T.P. = KЛ. : B.$

И въздухът представлява една почва, която благоприятства. Въздухът представлява една почва, един проводник за светлината, за оная сила, която иде от Слънцето. И от тая среда зависи вече какви промени ще имат растенията, какви могат да станат плодовете. Сега как ще приложите това, какво при-

Фиг. 1

ложение ще му дадете? Вие казвате, че ще вярвате. В кого и как ще вярвате? Хубавите мисли на хората съставляват едно условие за нас. Мислите и желанията на хората в известно отношение съставляват една почва, в която ние можем да растем по-добре. Например майката се държи за детето, а детето се държи за мислите и желанията на майка си, но същевременно то се държи и за нейното тяло. И след като е излязло от майка си, детето я прегръща с ръцете си, то не може да види нейните мисли и желания. Понякога гледа нейните очи, нейното лице и нейната обхода, а по някой път като един философ мисли какви са вътрешните предразположения на майка му. По нейната усмивка, по нейната обхода то гадае онова, което ще изисква от майка си; най-първо ще погледне лицето ѝ.

Това съществува даже у животните. Едно животно като погледне лицето ти, ще иска нещо, например хляб. Често съм наблюдавал котката, тя има понятие за хляба. Има един начин, по който котката иска хляб; а ако ѝ се даде нещо хубаво – кашкавал и пр., то тя си има едно понятие и за това. Котката не може да го изрази, но те си имат една обща дума: „Сладко!“. Но тия качества, с които кръщаваме сладките работи, котката ги няма – тя иска сладко като дете. Тогава има някакво различие в гласа ѝ, тя ще го каже мекичко. Сега в Божествените работи защо трябва да намесим и животните, като ви говоря за тях в тая лекция. Че навсякъде са били намесени животните. Като четем Йезекиил¹⁰, ще видим, че ония четири животни имаха четири образа: едни приличали на орли, други – на лъвове, трети – на волове, и най-послед, едно от тия същества имало образа на човек. Ние сега от нашето морално гледище мислим, че животните седят на едно по-ниско стъпало. Техните мисли, техните желания донякъде съставляват една среда за нас. Даже и растенията съставляват такава среда, и те отделят нещо от себе си. Като израсне една ябълка, тя веднага ще създаде в теб нещо ново. И когато овцата погледне тревата, тая трева ѝ дава подтик.

Бог се разкрива постепенно в нашето съзнание; и всички хора служат като едно условие, при което Той да се про-

яви. Ако Бог иска да прояви Своята милост към тебе – да кажем, че си се разболял от един неестествен живот, не си спазвал законите и поради това е станало някакво нарушение в тебе – ще дойде тогава някой умен, добър лекар и ще те излекува. Няма да дойде най-първо някой ангел от Небето – ангелите идват в много редки случаи. Те са същества толкова напреднали, че имат ред помощници – и вместо той да дойде, ще прати някои от своите помощници на Земята. Напредналите хора са ученици на ангелите. Ние вземаме ангелите не само в този смисъл – като служители, но като същества, които имат една висока култура. Ангелите си имат семейства като хората, имат си свои деца, училища имат за тях, но у тях много от нашите порядки ги няма. Между ангелите мъжете и жените никога не се карат, от такова нещо нито помен няма. При тях един мъж ако се скара на своята жена, той ще изхвъркне, няма да го има там; и жената ако се скара, и тя ще изхвъркне.

Тук, на Земята, вие се жените и се разженвате, стават цели спорове; там ги няма тия работи, никак не съществуват. После техните къщи не са като вашите. Една къща 4 на 7 метра тук е такава, че ви дотяга да гледате жена си. Където погледнеш, все е жена ти – като някой облак стои пред тебе и ти казва: „Мене ще гледаш!“. Ако трябваше Бог да направи така, то щеше да създаде само една жена и само един мъж, та да се гледат и да няма други, нямаше да създаде другите жени. А пък сега има милиони мъже и милиони жени. Да кажем, че една жена иска да привлече вниманието на един мъж. Имайте едно по-друго разсъждение, мислете по друг начин. Ти за да имаш почитанието и уважението на хората, трябва да имаш един отличен ум, едно отлично сърце, една отлична душа, един отличен дух и едно отлично тяло. По човешки говоря. Че ти ако имаш хилав ум, хилаво лице, хилаво тяло и хилава душа, тогава какво ще стане?

Тук душата я вземам в друг смисъл. Евреите имат думата *нефеш* – не оная, висшата душа. Някой път думата *душа* има две значения. Това не е оная душа, която е излязла от Бога, но оная, която се е вплела в материалния живот. Ти искаш да имаш уважението, Любовта на Бога. Че как ще

имаш Любовта на Бога? Ти нищо не си извършил за Него и от сутрин до вечер мислиш само за себе си – и като се помолиш, искаш Бог веднага да направи каквото искаш. Такова понятие имат всички хора. Ти казваш: „Аз се моля на Господа“. Какво си направил за Него? Ти оставил ли си Го вътре в себе си, имаш ли едно свещено място, един храм вътре в себе си, който да си установил за Него и в който да Му служиш? Още никакъв храм не си построил. Ти си един пътник, казваш: „Съществува една сила в света, която го е направила“. И по някой път нас ни е срам да кажем, че вярваме в Бога, за да не кажат: „Ти, ученият човек, как е възможно да вярваш в Бога, в такива глупави работи“. „Човек трябва да оглупее, за да вярва“, казва някой.

Ние казваме: „Човек трябва да вярва“. Че ти като вярваш в Слънцето, глупав ли си? Нали може да вярваш, че едно говедо живее. В българския език думата *говецо* има много лошо значение, а пък всъщност друго е значението на слоговете. Ако кажеш *го*, това на английски значи *иди*; а думата *веди* значи да знаеш, да разбираш нещата. Говедото като ходи навсякъде, то се учи, разбира. Но това е съвсем произволно тълкуване. Всъщност то не е произволно, а се обосновава на един закон, но във вашия ум вие не можете да използвате това. Като кажем *говецо*, това говедо не може да те ползва. Като кажеш *говего*, чувстваш в симпатичната нервна система една дисхармония; и като те кръстят *говего*, като ти кажат: „Ти си едно говедо“, пак чувстваш дисхармония.

Във Варненско има анекдот за един човек от Чатмата. Тая местност може да са я прекръстили сега. Той казал на съдията: „Господин съдия, ние сме хора говеда, не знаем. И вие сте наши братя“. Какво ще каже съдията сега? Онзи казва: „Ние сме хора говеда, невежи, и вие сте наши братя“, значи има една градация вътре в Природата, има степени. Има известни хора, известни общества, на които съзнанието е силно развито. Те имат отличен ум и съставляват една област. Ти като влезеш между тях, чувстваш една свобода. Ако идеш при тях, там няма да има стражари, но тези хора виждат това, което ти ще направиш. Преди да го на-

правиш, те го знаят, виждат го още като се заражда в теб. А пък ти отиваш в един друг свят, дето подир тебе тръгват няколко детективи. Като отиваш в Англия, в Германия, във Франция, подир чужденеца вървят няколко души. Ти може да си честен, но като спреш, те наблюдават, следят подир тебе. Така ще знаят всичко за теб, нямат ти доверие.

По време на Балканската война идва един шпионин у нас. Той имал един кух зъб и в него носел писъмце. Минава тук, в България. Стражарите не го знаят, но и детективите не го познават. Един германец идва и пита: „Минавал ли е един оттук? Той е шпионин“. Хващат го, германецът бръква с една кукичка и от зъба му изважда писмото. Откъде е научил, че именно в зъба е писмото? Някой път и вие скривате някое писмо във вас, но напредналите същества дойдат и с кукичката изваждат писмото. И това, което нас ни безпокои, то е, че ние, като отиваме при Бога, много работи крием. Ние сме скрили работите си и постоянно се оправдаваме. Няма какво да се оправдаваме – човек в дадения случай трябва да има ясна представа за нещата. Той трябва да знае, че съществува такъв закон: кривото си е всякога криво и правото си е всякога право. Това го дръжте като правило: една крива постъпка както и да я извъртаме, тя си е всякога крива; кривото си остава криво. То може да бъде простено, но пак кривото си е криво. Ако съм прав, няма какво да се оправдавам, ако съм крив, аз си оставам крив.

Правото си остава право: значи има на какво да разчиташ. Някой казва: „Аз съм онеправдан“. Праведния човек никой не може да го онеправдае, това е привидно. Но твоята правда никой не може да я вземе; и твоята кривда никой не може да я вземе. Кривото остава в тебе и правото остава в тебе; и твоето право е твое, и твоето криво е твое. Ние мислим, че нашата правда може да ни я вземат. Не – ти вярваш в Бога и твоята вяра никой не може да я вземе. Но ако не знаеш как да вярваш, ти можеш да осакатиш своята вяра. Ние можем да спрем процеса на едно дърво. Като искаме да усилим корените, отрязваме горните клони; тогава корените отиват по-дълбоко. И след това, като се впуснат корените надолу, ще дадат ръст горните клони. Виждаме,

че тук шопите са изсекли някои дървета. Тъкмо излязат някои клони – и те ги отрежат. Има някои стогодишни дървета, които стоят като чутури, оттук-оттам само с по няколко клончета.

Та вашето верую трябва да бъде следното: любовта ви никой не може да отнеме, вярата ви никой не може да отнеме, надеждата ви не може никой да отнеме. Условиата, които имате, никой не може да отнеме, могат само да ви разколебаят. Всеки един от вас си има своето място и от това място никой не може да ви премести. Писанието казва: „Написах ви на дланта Си“. Хората са имали това разбиране още преди християнството. Господ казва: „На дланта Си ви написах“, но кои са написани? Ония, които развиват своя ум. Аз трябва да живея добре по единствената причина, че да може да се прояви Бог в мене. Бог е една среда за мен, която ме обгражда отвън и отвътре. Извън Бога аз не зная светът какъв е; и вътрешния свят мога да го зная дотолкова, доколкото познавам Бога, понеже знанието и Мъдростта в света идат от Него. Защото ако Бог не мисли, аз не мога да мисля; аз мисля, понеже Бог в мене мисли.

Тогава да ви приведа една аналогия. Ти казваш: „Аз, ти, той“. Кое е по-старо: *аз*, *ти* или *той*? Кой е най-старият от тях, как се проявиха те по закона на еволюцията? Всички казвате: „Аз, аз, аз“. А за другите казвате: „Ти, той“. Кое е най-старото от тия три местоимения? *Той* е бащата, *ти* – майката, а пък *аз* е роденото дете. *Аз* е най-малкото, което сега се е родило. Щом кажеш *аз*, значи си малкото дете по отношение на *ти* и *той*, ти казваш за себе си *аз*. *Той* е онзи, далечният от нас, *ти* е по-близо до нас, а пък при *аз* чувствам вече себе си. Та *азът*, понеже е най-младият, той трябва да се учи, трябва да расте – това е едно дете, което трябва да се развива. Ние правим една погрешка. Ти казваш: „Ти, Господи, Който си бил преди вековете“. А пък Господ казва за Себе Си: „Аз бях!“. Някой от вас може ли да каже: „Аз бях преди вековете“. Господ казва: „Аз създадох света“. Можете ли вие да кажете това?

Да кажем, че ще приемем това. Тогава ще ви кажа: в този създаден свят намирам една погрешка. Понеже ти си

създал света, поправи я. Ти си една женена жена, имаш мъж и той те бие по три пъти на ден. И ти казваш: „Аз създадох света“. Как е възможно една жена да създаде света и мъжът да я бие?! Или един мъж казва на жена си: „Аз създадох света, аз съм твоят Господ“. Дойде жената, удари му една плесница, после втора отгук-оттам – и той почне да се плаши. Казва, че е създал света, а пък го е страх от своето дело. Има ли тук някаква философия? Всички ние страдаме от нашето верую. Хората са създавали едно време идоли и някой ще коленичи пред идола и ще каже: „О, Ваале, помогни ми!“. Та сега всичките ваши идоли, които имате, ги снемете долу от трона. Поне пратете вашите идоли да проповядват, направете както онзи европейски цар, който имал 12 апостоли, направени от злато. Но един ден останал без пари и взел, че ги стопил и ги направил на пари. И после направил пак апостолите, но от мед. Понеже идвали да им се покланят, попитали го: „Къде останаха апостолите?“. Той казал: „Пратих ги да проповядват“.

Вие сега имате известни възгледи, които от хиляди години не са се изменили – и сега са такива. А пък имате и известни възгледи, които са променчиви. Има неща, които са променчиви – те са променливите величини във вас. На тях не можем да разчитаме, а ще разчитаме само на онова, което не се мени. Любовта между мъжа и жената, каквато е била едно време, не се е изменила в нищо; от хиляди години любовта между мъжа и жената с нищо не се е изменила. Аз бих желал някой да каже в какво се е изменила любовта? В нищо. И отношението, което е имало между бащата, майката и децата, не се е изменило; отношението на птиците и на млекопитаещите също не се е изменило. И в човека има нещо, което не се е изменило, но има и нещо, което се е изменило. Формата се е изменила и много неща са се изменили.

Та при сегашните условия вие се намирате при известни мъчности. Казвате: „Обичам една книга. Ако я отварям често и чета, аз се ползвам от нея“. Или казвам: „Тази книга ми е обична. А пък има една книга, която едва отварям на десет години веднъж. Тази книга не е обична“. Ние обичаме

едно плодно дърво – защо? Родило е плодове. Докато е на него този плод, ние ще обикаляме около дървото. Всеки, който мине, си вдигне очите, гледа го и казва: „Колко е хубаво“. Щом се оберат плодовете и листата в умерените по-яси изпадат, вече не поглеждаме дървото. Идната година, като дойдат плодовете, пак можем да го обикаляме.

Та питам: кое е онова, с което можем да привлечем хората и за което те могат да ни обичат? Вие искате да привлечете хората без плод, с една обикновена мисъл? Трябва да имате необикновени или постоянни мисли. Пак ще ви приведа едно правило: ако искате да завържете приятелство, едно постоянно приятелство, непременно в себе си трябва да носите една основна черта на вашия приятел, която никога да не се мени в ума ви; да знаете, че каквото и да стане, тази черта не може да се измени в него.

И когато Христос постави Своите ученици на изпит, Той каза: „Всички тази вечер ще се съблазните в Мене“. Петър, който минаваше за най-вярващ и най-решителен, каза: „Ако и всички да се откажат, аз обаче няма да се откажа“. Христос знаеше слабата страна на Петър – апостол Петър¹¹ не мислеше здраво. Христос му каза: „Аз се молих и заради тебе, да не оскудее твоята вяра“. За какво се е молил? Апостол Петър беше съвестен човек, държеше се много консервативно, за старото, но съзнание имаше в него. Беше малко страхлив; като го хванаха, питаха го: „Да не си и ти от Неговите ученици. Ти приличаш на галилеянин“. Той каза: „Не, този човек не Го познавам“. Той забрави в страха си, че е обещал. Но Христос като го погледна, искаше да каже: „Петре, какво ти казах на тебе“. Дойде му на ума на Петър това, което каза Христос: „Преди да пропее петелът, три пъти ще се отречеш от Мене“. Дойдоха му наум и другите думи на Христа: „Аз се молих за тебе, да не оскудее твоята вяра“. Тази молитва не е нищо друго освен това, дето Христос знаеше, че в неговата душа има нещо добро. И Писанието казва: „И като го погледна Исус, Петър излезе навън и плака горко. Разкая се“. И оттам насетне Петър си каза: „Аз не трябва да бъда вече страхлив. Ти, Петре, трябва да измениш своето естество, не трябва да бъдеш така малодушен“.

Ти ще кажеш, че апостол Петър е имал много слаб характер. Като дойде едно малко изпитание, и вие като апостол Петър започвате да се отричате; и ще кажете или че Го познавате, или че не Го познавате. Ако се отречеш от Бога, какво ще придобиеш? Някои идат при мене и ми казват: „Няма Господ в света“. Питам ги: „Какво ми даваш на Неговото място?“. Дойде някой и казва някому: „Твоята жена не струва“. Другият рече: „Дай ми по-добра вместо нея“. Че тази е лоша, но без нея е още по-лошо. Ти живял ли си без жена? Тази жена беше вътре в човека. Господ взе малко пръст и от тази пръст направи човека – това е неговата плът. И в тази плът Той вдъхна дихание на живот и човекът стана жива душа. От гъста материя е направено неговото тяло; и Божественият Дух е онова, което Бог вдъхна в него.

Дръжте тези две неща: вие не можете да се освободите от вашето тяло. Щом се освободите от тялото, не можете да живеете на Земята, не можете да имате тази опитност. Ти казваш: „Искам да отида в другия свят“, но за да отидеш в другия свят, трябва да имаш по-фино тяло, а пък ти го нямаш. Като го нямаш, какво трябва да направиш? Както на Земята трябва да имаш едно тяло, така и в другия свят трябва да имаш тяло. Ако останеш и тук без къща, и там без жилище, тогава казвай, че не е хубаво това положение. Много теории има за това. Много души има на Земята, които са излезли от тялото и се намират в едно първобитно състояние, из въздуха – нито жилище имат, нито дом имат. И те бягат – като духне вятърът, бягат; като се развали времето, бягат да се скрият в някоя дупка. Те са постоянно между хората. Като ядат хората, и те вземат участие, но уста нямат, стомах нямат, уши нямат – и насърчават хората, като че ли те ядат. И те са именно съществата, които създават големите нещастия в този свят; онези беди, които сега съществуват, на тях се дължат, на тези неорганизирани души. Дойде при тебе някоя от тия души и ти тури бръмбар да плачеш, сложи ти една мисъл на безверие, внуши ти едно чувство на омраза. Ти казваш: „Мразя го този човек“. Не го мразиш, но друг те кара да го мразиш.

Тръгнал един кон да тегли каруцата, впрегнали са го и са му турили хомот. И конят кара каруцата, но не от добра воля, а си казва: „Аз по добра воля тегля каруцата“. С това не искам да онеправдавам вашата вяра. Вие сега имате по-голяма вяра, отколкото сте имали преди, но често внасяте клинове в нея. В това, в което вярвате, вие се разколебавате, смесвате неизменните величини с изменчивите. Например казвате: „Защо ми трябва да знам повече. Не ми трябва да знам повече“. Какво му трябва на човека? Ти казваш: „Трябва да обичаме Бога“. Знаеш ли какво значи да обичаме Бога. Мойсей, който е бил адепт и е живял в Египет, казва на евреите: „Трябва да обичаш Бога с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила“. Какво значи „с всичката си сила“? Цялото ти естество трябва да бъде запълнено, да няма място за никаква съблазън. После и ако Бог ти отговори, и ако не ти отговори, трябва да знаеш следното: Той ще ти отговори. Няма молитва, на която Бог да не отговори, само че на някои молитви ще отговори днес, на някои – утре, след една година, след сто години или след хиляда години.

За някои молитви ще дойде ред след хиляди години – и тогава ще се чудиш откъде е дошло това Божие благо. Бог всичко бележи и понеже хората не са мъдри като Него, то много неща оставя на заден план. Той на първо място дава на човека това, което му трябва в момента. Кое ви трябва сега? Ти се раждаш – какво ти трябва? Трябват ти два крака, две ръце, две очи, една уста, един нос, един стомах, бели дробове, мозък. И най-първо трябва да мебелираш своята стая, а след това трябва да знаеш как да се разправяш със своя стомах, със своите ръце, с белите дробове, с краката си, с мозъка си. Някой път ние употребяваме израза: „Краката са човешките добродетели“, но каква връзка имат те с добродетелите? Имат, понеже за да отидеш някъде да направиш нещо, ти трябва да отидеш със своите крака, едно движение трябва. Доброто в човека се проявява само в гъстата материя, то се проявява само при най-лошите условия. Когато те сложат на големи изпитания и ти издържиш, тогава си добър.

Когато дойдеш до справедливостта, трябва да знаеш как да разпределиш богатствата, които имаш. Вие правите опити. Имате деца: как ще разпределите вашите блага между децата? Ако бащата е умен, той ще знае как да разпредели благата. Та по този начин и Бог разпределя благата, които ни дава. Бог ни изпитва на Земята, наблюдава ни как прогресираме. Той иска Неговите деца да бъдат учени, намясто да изпълняват Неговата воля. Бог като дойде, казва: „Вие сте сега в ниско положение, но в бъдеще за вас ще има нещо велико. Трябва да се учите“. Ти казваш: „Господи, не стига ли само аз да Те обичам?“. Хубаво, ти постоянно можеш да четеш писмата на Бога, че Той може да ти е пратил някои писма. Ти можеш да четеш думите на Христа, какво е говорил Той. Даже Христос може да ти е говорил, но какво ще те ползва, ако не си приложил тези думи?

Сега ще ви попитам: вие имате ли опитност? Някои от вас в съня си сте виждали Христа. Аз съм срещал мнозина, които ми казват, че насън са виждали Христа. Мен ми разправяше една сестра, която не беше много учена. Тя е от Сливен. Явява ѝ се Христос и ѝ казва: „Слушай, ти желаеш някои работи и те ще дойдат. Виж това място (показва ѝ един гроб). Като минеш през този гроб, онова, което искаш, ще го намериш“. И Христос ѝ дал тогава напътствия с какво да се храни, казва ѝ някои храни, които да употребява. Сега на вас няма да ви ги кажа същите храни: като дойде при вас Христос, Той ще ви каже с каква храна трябва да се храните. Храната на едного не може да бъде храна за друго, една и съща храна не може да бъде добра за всички. Да кажем, че някой път сънувате сън – вие виждате Христос, разпънат на някой кръст. Казваш: „Видях Христа, разпънат на кръст“. Какво означава това? То означава, че и тебе ще разпънат. Както ти си видял това разумно същество, така ще те разпънат. Както ти си видял Христа разпънат, така ще има някои неприятности в живота ти.

Една жена видяла в съня си, че космите ѝ били остригани. Какво означава това? Казвам: това означава, че уважението и почитанието, което имаш от децата си, от мъжа си, от приятелите си, ще го изгубиш – това значи отрязването

на косата. Мъжът, да кажем, е сънувал, че в съня го събличат и остава по долни дрехи. Казвам му: това означава, че туй положение, което заемаш, ще ти го вземат, ще ти го отнемат. Да ви приведа един пример. Един наш брат, когато беше в Цариброд, сънувал един сън. Този брат сега е заминал, той ми разправи съня си. Сънувал, че е капитан, облечен с мундир и сабя. Разказва ми: „Дойдоха и ме съблякоха, взеха ми дрехите и шапката, и сабята, и ме оставиха гол“. Попита ме: „Какво означава това?“. Казах му: „Ще те уволнят“. Не се мина много, и го уволниха. Значи този мундир ще го съблечеш. Този военен мундир не е от постоянните величини, той е от преходните величини, следователно няма какво да се безпокоиш.

Нашият земен живот е една преходна величина. Макар че искаш да живееш на Земята, искаш не искаш, ще дойде един ден и ще трябва да я напуснеш; колкото и да те обичат другите, пак ще трябва да си заминеш един ден. Една сестра ми разправя. Тя си имала мъж, когото обичала, и мислела, че като отиде в другия свят, нейният мъж ще е пак неин, тя ще го държи. А човекът едва се освободил от нея... Той като умре, не е вече твой мъж. Нейният мъж умрял. Тя си казвала: „Какво ли прави той?“. И сънувала една вечер: нейният мъж отива някъде и тя иска да му даде един юрган – доста било хладно времето. Тя се готви да му даде един хубав юрган и го пита: „Как живеете?“. Той казва: „И у нас е както на Земята“ – той дотам е дошъл в своите разбирания. По едно време идва една стройна жена, хваща го под ръка и казва: „Това е моят мъж.“ „Ти взе мъжа ми“. А онази жена рекла: „Ти нямаш право, той сега е мой“. Мъжът е само за този свят, за онзи свят не е, оная го взима. Сестрата се събужда сутринта и страда, че мъжът ѝ отива при другата възлюбена.

И тук, на Земята, тия неща ни спъват. Вие искате да имате един мъж и каквато песен му пеете, на тази песен той да играе. Оставете се от това! Жените трябва да се научат да почитат своите мъже, понеже мъжът е бащата на жената, нищо повече. Баща е той на жената и тя трябва да го почита. И ако тя почита баща си, и нея ще почитат. Понеже Бог е направил мъжа, мъжът трябва да има вяра. Ако мъжът

не вярва в Бога и ако жената не вярва в мъжа, ще се случи това, което не очаквате. Бог е бащата на мъжа, Той е бащата – мъжът не е баща на жената. Мъжът е майката, понеже тя от него се роди, а пък бащата е Бог. Аз казах криво нещата горе: Бог е бащата на жената, а пък мъжът е майката. А тя сега го туря на едно място, дето не подобава – слага го на мястото на Бога. Не поставяйте вашите майки на мястото на Бога – бащата си е баща и майката си е майка. И мъжът трябва да постави дъщеря си на мястото ѝ – като дойде, да я потупа малко и да ѝ каже: „Много си добра дъщеря, трябва да се подчиняваш. Баща ти иска това – Той те е пратил при мене да те възпитавам. Ти трябва да ме слушаш“. Една жена казва: „Как ще слушам този мъж?“. Той е майка ти, той е професор – ще го слушаш! Може професорът понякога да се покаже малко строг, но няма нищо.

Така трябва да мислите заради идеите на бъдещето, заради оная велика ваша идея да се освободите от тия окръжаващи условия. Защото ако не почнете да мислите така, всякога ще има нещо, което може да наруши мира ви. И това, което може да те освободи, то е Любовта. Като дойдем до Любовта, това е Божественото; тя като дойде във вас, вие ще имате свободата. Като дойде Любовта да живее във вас, това е Божественият елемент, тя е същественото. Аз бих желал да имате Любовта и всички да бъдете пророци. Ако всички бяхте пророци, лесно щяхме да се разберем. А пък сега мъчнотията е, че едни са пророци, пък други не са; някои имат Любов, пък други нямат. Всички трябва да имате Любов, такава Любов, която е достъпна за вас. Но вие искате една изключителна Любов, такава, каквато е достойние само на Бога. Бог не ви налага това, което не искате – изучавайте човека. Всичко онова, което човек иска, то е написано на него.

Вие ходите да питате: „Какво мислиш за този, за онзи човек?“. Онова, което Бог е написал в човека, то е вярно. Какво ще ходиш да питаш Иван или Драган честен човек ли е онзи – документи има за това. И степенята, до която човек е дошъл, също е написана – прочети Божественото! Родило ти се е едно дете, ти искаш да знаеш какво ще стане

от него. Сложи му ножче, перо, дрешка и пр. – четири, пет, десет неща, и виж при кое ще иде. Ако хване перото, писател ще стане; ако хване ножа, военен ще бъде; ако хване ябълката, търговец ще стане. Вие може да опитате какви сте. Ти казваш: „Аз искам да имам сила“. Ти си хванал сабята. Казваш: „Аз искам да знаая да пиша. Перо ми трябва“. Това показва вашите стремежи. Аз бих желал вие да имате и перото, и сабята, и ябълката, и дрехата – всичко това е за вас. Но ако мислите, че като имате сабя, ще оправите света, няма да го оправите. И с перо като пишете, не се оправя светът; и с ябълката светът не се оправя, и с дрехите не се оправя. Светът ще се оправи, когато започнем да мислим право, когато почнем да чувстваме право, когато почнем да постъпваме право, да имаме всеобемаща Любов.

Казваш: „Ние сме чада Божии“. Не сме още чада Божии. Ти казваш: „Нас ни е направил Господ“. Не, тялото ни е направено от хората, а те не са били големи майстори. Бог направи едно време Адам по Своя образ, но като се роди-ха деца, единият син уби брат си. Не беше направен както трябва този син... Ти казваш: „С Любов не може в света“. Искаш да убиеш някого – в тебе има един башибозук, ти искаш да си отмъстиш. Онова, което искаш, трябва да бъде справедливо. Не може другите хора да ви обичат, ако вие не обичате. Та казвам: ако искате да ви обичат, трябва да направите същото. И ако имате един приятел, той ще ви обича дотолкова, доколкото вие го обичате. Бог знае, че един ден ние ще Го обичаме толкова, колкото Той ни обича – Той чака тия деца. Като изпохарчим всичко както онзи син, който е взел наследството и е похарчил имането на баща си, и като дойдем подобно на него до рошковите, че и тях да не ни дават, тогава ще дойде ден да се върнем при баща си и да бъдем като едни от неговите слуги.

Ние се хвалим, че хората ни почитат, че имаме високо произхождение. Щом като изядете онова, което имате, другите ще ви напуснат – и тогава ние ще видим кои са нашите приятели. Ще намерим единствения наш приятел в живота – Бога. Като се върнем, Той ще каже: „Този син беше загубен, но се намери и се върна“. Имайте тази вяра – вярата в

себе си, че Бог ви обича. Мен мнозина са ме питали: „Ами обича ли ни Господ?“. Ако не ме обича Господ, аз няма да бъда жив. Щом живея, това значи, че Господ ме обича. Някой казва: „Виж, Той мене не ме обича“. Как може другите да ги обича – аз не виждам никакво различие в моя ум. А той казва, че Бог не го обича. На онзи кон е турена хубава юзда, хубаво седло, подкован е със златни подкови; другият е с железни подкови, има едно обикновено седло, но и двата коня са натоварени, носят еднакъв товар. Единият носи хляб, другият носи злато. Питам: какво е по-хубаво да носи на гърба си – злато или хляб? Хляб да носи е по-хубаво.

Ние казваме: „Най-добре е човек да бъде свободен от големия товар“. Как ще се освободим при сегашните условия от големия товар, който носим в нашите умове, как ще разрешим въпроса? Ти имаш един господар, с когото не можеш да живееш; или си мъж, но имаш една жена, с която не можеш да живееш. Едно предметно учение е това. Ако един мъж можеше да изучи жена си и да види кои са причините, че той не може да живее с нея... Ако в моята обувка влезе едно камъче и аз не мога да ходя, коя е причината, обувката ли са тази причина? В тази обувка е влязло едно камъче и казва: „Ходи сега!“. Аз трябва да събуя обувката, да извадя това камъче, да го хвърля – и тогава ще ходя спокойно. Ако една жена не може да живее с мъжа си, не е виновен мъжът, не е виновна обувката. Нека тя да събуе обувката – камъчето е виновно, то става причина за моето незнание.

Не допускате тия камъчета вътре, те ви измъчват. Въпроса можете да го решите. Една жена е недоволна от мъжа си. Да каже: „Господи, да живея ли с този мъж, или да не живея? Ако не мога да живея, Господи, да се оставим“. Защо ще ходим да даваме заявление, че се развеждаме? Цял един процес е да се доказва, че мъжът е лъгал, че е ходил при други жени; или че една жена е ходила с други мъже. Вината не е там. Чудни сте вие: ако ви сложат във водата, престъпление можете ли да вършите? Или ако аз пия вода, какво престъпление правя? Ако пия повече отколкото трябва, престъплението е там; ако пия колкото трябва, няма никакво престъпление. Вие не си слагайте идеята, че

той ходи с други жени. Ако искаш да държиш чиста мисълта си, мисли, че ти си единствената жена, а всички други са сестри. Ти като сложиш и други жени, дяволът иде тогава. И мъжът нека да мисли, че той е единствен, а другите мъже са нейни братя. Така трябва да мислите! Сега казват: „Той ходи с чужди жени“. Това е царството на дявола. Ще кажеш: „Мъжът ми има само една жена, другите са негови сестри. Той тях ако ги целува и ги прегръща, това е Божия работа“ – нищо повече. Нека жената бъде при братята си – тия братя са едно благословение; тези сестри също са едно благословение. Ходете при вашите братя, говорете с тях! Но отиде ли мъжът при втора жена, работата е опасна.

Аз засягам този въпрос, понеже Бог е създал света и ние трябва да Го обичаме. Бог изисква в нас да дойде Любовта. Оставете се всеки един от вас да разреши чистосърдечно въпроса той както го разбира. Аз трябва да разреша въпроса в себе си; ако някъде не мога да го разреша, ще гледам другите как го разрешават – другите хора ще ми послужат със своята опитност. Ще намеря един човек, който е разрешил по-добре от мене въпроса, и ще казвам: „Ще постъпя като теб“. Някой е посадил една градина с плодни дървета и има хубав плод – ще следвам неговия път. Някой е учил добре езика – ще следвам неговия път. Някой изследва Природата по един добър начин – и аз мога да я изследвам, ще следвам неговия път.

Та казвам: хванете новите пътища, които имат успех. Има една статистика, но доколко е верна, не зная. В Лондон имало близо 250 щастливи семейства от 8 милиона души. Те живеят идеално; три хиляди семейства са средна хубост, а пък на другите Бог да им е на помощ. По аналогия на тая статистика може да се вярва, че и в България има 150 щастливи семейства на 6 милиона население. Но статистика нямаме, имаме образци. Намерете едно от тия щастливи семейства и ги питайте как живеят. Няма по-хубаво нещо от това, да имаш в ума си един мъж като идея, че каквото и да говорят против него, да кажеш: „Не, той е благ, аз го познавам“. Сега бих ви привел и други примери, но те ще ви отклонят.

Новото верую е това: всичките противоречия в света, които имаме днес, са нечистотиите на миналите векове, които сега се изкарват навън, сега Бог ги изважда от вътре навън. Ние виждаме злото в света – това е по закона на еволюцията; виждаме, че тия неща Бог ги изпъжда навън. Бог изкарва греха от целия организъм на цялото човечество и този грях става видим. По-рано тия слабости са били потенциални, а сега се изваждат навън и стават явни – и така Бог пречиства човешкия ум и човешкото сърце. Бог чисти и дава светлина на човешкия ум. Казвам: използвайте тази светлина! Събирате се с някои сестри и казвате: „Тази сестра не живее добре“. И за вас ще кажат така. Събират се по две-три сестри и образуват дружества. И понеже едните сестри привличат повече клиенти, а пък другите – по-малко, започва една ежба и хората казват: „На онзи бакалин не му струва стоката“. Не че не струва, но интересите му са други. Трябва да се обединят тия бакалници, иначе се конкурират.

Сега казвам: вие искате да живеете в новото разбиране, нали? Аз постоянно правя наблюдения. Дойде някой – вие се покажете по-любезен, защото той ви е приятен; но дойде друг и го посрещнете другояче. На Бога не е угодно това, не – еднаква температура трябва да има човекът. Ако моята температура се променя, аз знам, че тя е променлива величина, защото има чужди вещества. Повишението на температурата се дължи на известни величини. Понякога идва някой. Гледам го, че не е учен човек, но виждам колко заложи Бог е вложил в него, виждам, че е добър. Казвам: „Аз искам да видя целите на този човек, какво отношение има към Бога“. И Бог тогава ме опитва как ще го погледна, как ще го оценя. Бог ако намира, че той е намясто, аз не го критикувам. Мога да критикувам моите работи, но Божиите работи аз ги изучавам. Казвам: своята работа като направя, ако не е добра, Бог ще я поправи.

Всички поправяйте своите картини, своите работи, а пък Божиите работи изучавайте в себе си. Изучавайте своя ум, изучавайте своето сърце, не се самокритикувайте. Не казвай: „Аз съм лош човек“; кажи си: „Аз съм много добър човек, който може да поправи своите погрешки“. Добрият

и умният човек може да поправи своите погрешки – една погрешка няма да му коства много да я поправи. Погрешката ти казва, че носът ти е много гърбав – значи войствен си. Или носът ти е закривен долу – песимист си; или е вдлъбнат – имаш маймунско любопитство. Ако върхът на носа стърчи нагоре, това пак показва любопитство – навсякъде се вреш. Аз гледам: двама души приказват и някой се приближава и слуша, дал си е ухото. Цялата тайна седи в следното, че единият казва на другия: „Снощи ядох черен хайвер, той беше развален и ме боли коремът“, а пък онзи си мисли, че казва някаква тайна. Тайната е, че черният хайвер не е бил така пресен и го боли коремът. „Вземи малко очистително“, казва му другият, а онзи, който се вслушва, е разбрал: „Аз искам да ям черен хайвер и да се очистя“. Криво тълкуване е това на работите.

Този човек, в когото намираш недостатък, един ден ще ти бъде приятел. Онова колело е с хиляди зъбци – и като се върти, всеки един зъбец ще дойде на едно място, където може да ти помогне. Вие тук сте се събрали с любов. Какво ви държи? Трябва да имате любов помежду си. Казвате: „Каквото каже Учителя, ще го слушаме“. Хубаво, аз уважавам това. Проверете този път и приложете Божественото: в онова, което ви казвам, намерете кое е Божественото и го приложете, а онова, което не е Божествено, сложете го настрана. Много работи има, които са човешки – Божественото всякога се опакова в човешкото. Аз някой път казвам неща, които са опаковани – това е неизбежен закон. Като намерите Божественото, посадете го в себе си. Силата на човека зависи от Божествените добродетели, които насажда в себе си; силата на човека зависи от Божествената мисъл, която възприема в себе си. Възприемайте Божествените мисли и им давайте подobaваща цена – и всеки ден посаддайте по една Божествена добродетел в себе си.

В живота има много места, където те трябва да се садят. Може да изучавате музиката. Аз бих желал да пеете хубаво. Трябва да изнеса една пробна лекция за пеенето. Така, както сега пеете, е хубаво. Трябва да бъдете и добри художници, да можете да рисувате хубаво, също да бъдете добри

шивачи. Идеален шивач наричам този, дето като ушие една дреха някому, последният оттам насетне ще се подобри. Трябва да ушиеш дреха на човека, без да кажеш една лоша дума. Зеделец да станете – и като орете, нито една лоша дума да не кажете. И като мажеш къща, нито една обидна дума да не кажеш, а да ти е приятно. Да не казваш: „Аз ли се намерих да мажа? Слуга ли съм, та аз се намерих да мажа?“. И като се облечеш, и като си сложиш обувката да излезеш навън, благодари на Бога, че ти е дал очи и уши. И който човек и да срещнеш, да се радваш. Защото има един нов път, по който човек може да разглежда света.

Има много работи, които могат да ви се кажат, но те ще останат неразбрани. Нима Христос преди две хиляди години каза разбрани работи? Той ги каза в една прикрита форма. Това учение на Христа не е приложено и не може да се приложи. За да се приложи, трябва хората да имат разбирания, каквито Христос е имал; и отношенията, които Христос имаше към Бога, хората също трябва да ги имат.

Онзи ден обяснявах думата *йезуити*. Йезуити – това е обществото на Исус, а пък християните са общество на Христа. Сега всички престъпления стават в обществото на Исус. Ти не можеш да бъдеш християнин, докато не си бил в обществото на Исус. Най-първо ще бъдеш йезуит, и тогава ще станеш християнин. Значи трябва да се освободиш от човешкото: за да си християнин, трябва да се освободиш от човешкото. Та йезуитите са християни в първа степен, те са още в човешкия, в материалния живот; а пък християнин е висока степен. Христос, който пострада, трябваше да възкръсне и да се възнесе. Ти още не си възкръснал, йезуитин си. Та хората са още йезуити – вие сте в обществото на Исус. И апостолите бяха в обществото на Исус – и се разбягаха всичките. След като възкръсна Христос, те станаха християни. Той им даде благословение и им каза: „Призовавам над вас благословието на Отца Моего. Идете да проповядвате на всички в името на Отца по целия свят. Проповядвайте живота“.

Та казвам, че някой може да рече: „Аз съм в обществото на Исус“. Не че е лошо то, но в това общество по някой път

се допускат и човешки работи. Ще се съберат две женени сестри и двама братя. Едната сестра вярва в Бога. По едно време единият брат вижда, че другият брат е хвърлил око на жена му – и почва да го човърка нещо. Един брат наскоро ми разправя, че неговата възлюбена сънувала, че се жени за един турчин, видяла само феса му. Това се случило срещу свети Харалампий: казва му да купи хляб, за да раздаде. Тя се е оженила за един турчин в духовния свят – един светия е дошъл при нея. Това означава нови възгледи. Значи жената е придобила нещо, то е в духовния свят. Освен че ти нищо не губиш, но своята жена се повдига в нова степен. Ако онзи брат е погледнал жена ти, защо да не я погледне? Той е видял нещо добро в своята жена и мисли сега по кой начин да стане по-добър. Защо си недоволен? Ти ще погледнеш тази жена, понеже Бог я е направил, ще я погледнеш през очите на Господа.

Мъжът трябва да гледа на другите жени през очите на жена си; и жената трябва да гледа на другите мъже през очите на мъжа си, а пък тези очи са очи на Бога. Така, както Господ е направил света, така трябва да гледаме. Ако не гледаме така, ще имаме погрешни схващания, ще имаме тези преходни величини, които нищо не допринасят. Та Любовта, истинската Любов зло не мисли. Достатъчно е да имате всички любов към душата си – и злото не може да дойде. Там, дето е Любовта, никакво зло не може да се яви; там, дето отсъства Любовта, може да се породят много недъзи. Та не се поддавайте на онези внушения.

Мнозина казват, че едно време са живели по-добре. Не, сега живеете много по-добре, отколкото едно време. Едно време лицемерствахте, нямаште ясни понятия, а сега каквото познаете, го знаете по-ясно. Едно време имаште по-малка светлина и затова не виждахте вашите погрешки, а пък сега светлината е по-голяма и виждате по-ясно, имате по-големи възможности в живота. Та сега сте десет пъти по-добре, отколкото едно време. А пък след време, след десет-двайсет години ще бъдете по-добри, отколкото сте сега. Значи Любовта сте я приложили. Любовта е нещо колективно, тя не е нещо единично. Не може да има Любов между два-

ма души – те могат да бъдат само проводници на Любовта. Любовта е един всемирнен закон на всички онези същества, които изпълват цялата Вселена. И във физическия, и в духовния, и във всички светове тя пулсира еднакво, навсякъде се проявява, тя има общ характер. И всякога, когато у хората се прояви желание да ограничат Любовта, те създават в себе си зло.

Не ограничавайте Божията Любов, а щом дойдете до Любовта, кажете: „Това е Божия работа“. Защото този въпрос за Любовта не можете да го разрешите. Ако вие искате хората да ви обичат, трябва да знаете, че да ви обичат хората, това зависи от Бога – Той е Любовта. И на всинца ви Бог дава точно това, до което сте достигнали. А пък ние, като не разбираме, казваме, че някои са обичани повече, а други – по-малко. А пък това не е така: всеки един от вас е обичан повече, отколкото трябва. Та не ограничавайте Любовта и се самоовладейте. Не можеш ли да живееш с една сестра, сложи между себе си и нея още една сестра, две сестри, три сестри, четири сестри – и като ги сложиш между себе си и нея, тогава ще се нагласят силите, ще се хармонизират. Един мъж не може да живее с друг мъж: тогава да сложи между себе си и него още един мъж, втори, трети и т.н. И много хора като са на едно място, Божиите сили ще се уравновесят.

Да не ви е страх от Любовта. Ако Бог не може да ви изправи, никой друг не може да ви изправи. Следователно под думата *любов* аз разбирам Бога, Който се е проявил. Като говоря за Любовта, аз разбирам Бога, Който се проявява. И всичките противоречия, които ние имаме тук, на Земята, Той ще ги изправи. В това няма никакво съмнение, то е въпрос на време.

Сега нямам никого предвид – да не си мисли някой, че имам някого предвид. Никого нямам предвид: аз познавам хората така, както себе си. Това, което става във в света, става и в мене. Когато има да става една промяна в Природата, тази промяна става и в мен. Когато ми става криво, зная, че ще има промени в Природата; когато ми стане приятно, пак зная, че става промяна в Природата. Дали ще има сняг,

дъжд, вятър и пр., това и вие може да познавате; и вие можете да познавате света по същия начин. Това е Новото учение, новото верую. Само така ние ще дойдем до преодоляване на ония мъчнотии, които имаме. И ако не внимаваме, можем да се подхлъзнем и ще страдаме ненужно. Трябва да избягваме ненужните страдания, сега ни трябват и малки радости. Небето да не бъде през цялата година облачно, но да имаме и светли дни, и малко да се радваме.

Та и умовете ви, и сърцата ви, и душите ви да бъдат служители на Божествената Любов. И Бог, Който е започнал тази работа, Той ще я довърши. Казва Христос: „Идете, проповядвайте на всички, и Аз ще бъда с вас до скончанието на века“.

Добрата молитва

13. лекция, 24 февруари 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ПЪТ ЗА ОСВОБОЖДЕНИЕ

Отче наш

Имате ли зададена тема? (*Нямаме.*)

Махар Бену Аба

В живота има едно голямо противоречие, което ви е наложено; всички чувства едно голямо противоречие в живота си. Вие си го обяснявате по един или друг начин. Както и да го изяснявате, противоречието е противоречие. Едно противоречие може да се смекчи, може да се изправи, но то съществува – в този живот вие не можете да го избегнете на Земята. Щом трябва да растеш, тогава ще имаш едно противоречие – тия материали трябва да ги вземеш отнякъде. Отдето и да ги вземеш, ония хора, от които вземаш материалите, ще бъдат или доволни, или недоволни от тебе. Ако им плащаш добре, ще бъдат доволни; ако не им плащаш добре, няма да бъдат доволни. Недоволство съществува и между най-близките.

Вие не знаете как да се концентрирате, във вашите мисли, във вашите чувства и във вашите постъпки няма единство. Например вие не сте изучавали какво нещо е животът. Казвате: „Трябва да се живее“. Това не е философия! „Трябва да се живее“. И кокошката – иска не иска, ще живее; и червеят – иска не иска, ще живее. И човекът казва: „Трябва да се живее“, но има един произволен живот. Водата като слиза от едно високо място, тя – иска не иска, ще върви към морето: това не зависи от нея, от нейната добра воля. Ти казваш: „Аз така мисля“. Нищо не мислиш. Когато на един кон се е качил някой на гърба му и препуска, нима това зависи от неговата добра воля? Има някой на гърба му, който го кара. Казвам: човек трябва да се концентрира. Има някои неща, с които човек трябва да знае как да се разприва. Това знание, което днес имате, може утре да ви помогне,

но то може утре и да не ви помогне. Ако вие отидете към Северния полюс, тия дрехи, които сега имате, няма да ви бъдат полезни – ще се увеличи студът. Дрехите ви са тънки и ще изгубите голяма част от своята топлина. А щом изгубите топлината, ще изгубите пластичността на своята ръка и ходът ви няма да бъде свободен. Ако отидете на Екватора, дрехите, които са ви били полезни на Северния полюс, няма да ви бъдат полезни там. Вие разрешавате въпросите от вашето сегашно становище, а пък сте пътници. Това сега не е идеалното място – то е едно добро място, но не е идеално, не е мястото, отдето всичко можете да разрешите.

Например вие не можете да си обясните защо някой от вас е мъж, а пък друг е жена. И ти си недоволен, че си жена, защото не разбираш. Защо си недоволен, че си мъж? Защото пак не разбираш. И който е доволен не разбира, и който е недоволен, пак не разбира, и двамата не разбират. Например какво е преимущество на мъжа или какво е преимущество на жената в дадения случай? Какво е преимущество на един вдлъбнат предмет и на един изпъкнал предмет? Вземете едно огледало, което е изпъкнало, и едно, което е вдлъбнато – има едно различие. По какво се различават вдлъбнатото и изпъкналото огледало? Вдлъбнатите събират, а пък изпъкналите разпръскват. Мъжът разпръсква. Ако останеше на мъжа да събере една къща... Естеството му е такова – той разпръсква, както един човек сее. Всеки един сеяч, който дойде, хвърля, хвърля, завлича и казва: „Да става каквото ще!“. Жената дойде отподире, дойде оная с вдлъбнатото огледало и казва: „Какво направи, защо разхвърли житото? Ти направи голяма пакост!“. Той казва: „Направих пакост, но ще се оправи тая работа“. Оная дойде, събере житото и го тури в хамбара, а пък мъжът дойде и го разхвърля пак на нивата.

Който не разбира, ще каже, че мъжът е глупав, а жената е умна. Но ако глупавият не беше пръскал, отде щеше да жъне жената? Ами ако нямаше какво да жъне? Вие по някой път мислите, че сте умни. Жената минава за умна, а мъжът – за глупав. И кой се бие на бойното поле? Мъжът. Понякога и жената по подражание на мъжа също се бие.

Когато мъжете се бият, бият се с цепеници, а пък жените – с косите си, хванат се за косите. Жената хване друга жена за косите и казва: „Ти не знаеш ли да мислиш?“ – разтърсва ѝ главата. А пък когато мъжът бие, той бие с тояга и пита: „Ти не знаеш ли да работиш?“. Казвам сега: вие по някой път се наказвате или по мъжки, или по женски. Кое е по-хубаво, по мъжки ли да те наказват, или по женски?

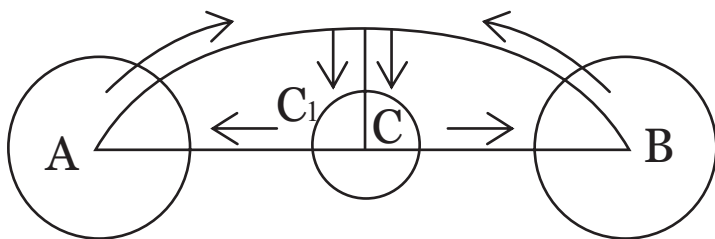
Сега за концентрацията: каква е разликата между младия и стария, между проявата на младия и проявата на стария. Младият казва така (*Учителя си удря ръцете*), а старият казва така (*Учителя с ръката си бие главата си и туря показалеца си върху челото*). Защо единият си удря ръката, а пък другият си слага показалеца на главата? Този, който уповава на ръцете си, кой е; и този, който уповава на главата си, кой е? Стариият винаги уповава на главата си, а пък младият – на ръцете си. Онзи, който не разбира законите, ще намери едно противоречие. Питам: една глава, която няма ръце и крака, които да я носят, какво ще направи? Ръката като бута главата, то тая глава става ценна. Да допуснем, че нямате ръце и крака. Но като няма тая глава ръце и крака, какво ще прави? Ала и ръцете, и краката, когато нямат глава, която да даде направление, какво струват? Следователно ще съберете стария и младия, главата с ръцете и краката. Стариият е главата, а пък младият – ръцете и краката. Стариият трябва да мисли, а пък младият – да работи.

Младият събира ли, или разпръсква? Младият разпръсква, той е всякога много щедър. Младите хора са крайно щедри, у тях има щедрост. Стариият има вече качества на една умна жена: той събира всичко наоколо. Старите хора ще ги видиш, че имат лешници, орехи, ябълки, парцали, корени. Младият даже не знае цената на парите, а пък стариият знае колко струват те. Той събира и ядене, но не знае как да яде, горкият – изпадали са му зъбите. Каквото и да яде, разваля му се стомахът, а пък на младия, каквото и да яде, всичко му е сладко. Ако сте изгубили смисъла на живота, вие сте остарели – всичко имате, но нямате доволство. Щом ядеш хубаво и стомахът ти правилно смила храната, ти ще имаш доволство.

Човек трябва да работи, но между работата и човешката мисъл и чувствания има едно съотношение. Ти не можеш да извършиш една работа, ако не си мислил за нея; не можеш да извършиш една работа, ако не си чувствал. Крайното проявление на човешката воля зависи от мисълта и чувстванията. За това, което правилно си мислил и чувствал, ти ще дойдеш и ще намериш оная подходяща форма, с която да изразиш правилно знанието, което имаш. Защото целият живот на всички хора на Земята е един резултат. И ако вие почнете да го изследвате като учени хора под микроскопа, ако бихте изследвали физическия живот под микроскоп, щяхте да разберете много работи. Някой път питат: „Защо съм дошъл на Земята?“. Че това трябваше да го знаете! Как така, дошли сте на Земята – и не знаете защо сте дошли? Че то ще бъде смешно да си в едно училище и да питаш защо си в него. Все-таки все имаш една определена цел, като влезеш в училището. Ако си в отделенията, предметът ще бъде изучаването на азбуката; четирите години ще бъдат за азбуката, слоговете и думите. После ще влезеш в гимназията.

Гимназията аз я наричам учение на сърцето, а пък щом влезеш в университета, там е учението на ума. Отделенията – това е физическият свят, гимназията е светът на сърцето, а пък университетът е на ума. На ума е, понеже е висок свят. Всички не могат да завършат университет, но всички свършват отделенията, за отделенията всички имат възможност. Някой път хората мислят, че са много умни, защото имат събрани много факти. Някой казва: „Аз имам усет“. Ти може да имаш един разхвърлян усет; може да имаш едно чувство, което да е вярно, а може и да не е вярно. Големите работи, за да ги разберете, трябва да ги смалим; а пък малките, за да ги разбереш, трябва да ги увеличиш.

Представете си, че вие сега се намирате в един свят. Имате света *A* – това е физическият свят (*Фиг. 1*), а *B* е духовният свят. Този, духовният свят, го наблюдават под микроскоп. Виждате една малка точка тук, една точка под микроскопа, нещо се движи; и после виждате, че тази точка се разделя на две части. Това е само за изяснение. Нещата,

Фиг. 1

както се случват в Природата, стават по друг начин. Едната клетка тръгва към направление *A*, а пък другата – към *B* от точката *C*, по две противоположни направления. Едната част се привлича от *A*, а пък другата част се привлича от *B*. Половината влиза във физическия свят *A*, другата половина влиза в духовния свят *B*. Да кажем, че физическият свят е *A*, а пък духовният – *B*. След като влязат, забелязва се, че тази половина започва да расте, уголемява се. Но след като тя се развие, забелязва се, че отива нагоре. След като седят дълго време, едната – във физическото поле, пък другата – в духовното, веднага двете части отиват по една крива линия нагоре, докато дойдат до средата и след това перпендикулярно слизат надолу в този център, от който са излезли. Тези две точки от центъра *C* по права линия се привличат от духовния и от физическия свят – и след това по една крива линия се връщат в *C*, идват на същото място. Тези две половинки се събират в едно кълбо – това е умственият свят *C*. Какво ги е накарало да се разделят и какво ги е накарало да се съберат? Тази клетка беше еднообразна, всички сили бяха само положителни и затова тя се раздели на две части.

Една сестра беше положителна, а друга – отрицателна, и се търсят пак, стана една смяна вътре. Еднообразието в живота произвежда противоречие, а пък разнообразието произвежда хармония в Природата. Най-първо е бил мъжът. Къде беше тогава жената – вие не сте мислили, не сте размишлявали за това. Къде е вашият микроскоп? Вие сега ще разсъждавате така, както сте чели по книгите. В това,

което сте чели по книгите, има нещо вярно, но нещата там не са представени така, както трябва да се представят. Не че онези, които са ги представили, са искали да лъжат – ни най-малко; но зависи откъде фотографираш един предмет. Ако го фотографираш отблизо, ще имаш една представа, а пък ако го фотографираш отдалече – друга представа. Някой път вие изучавате човека отблизо, а пък някой път го изучавате отдалече. Отблизо имате една представа, а пък отдалече – друга. Кое е по-близо за вас, кое седи най-близо – мисловният свят ли, духовният или физическият, кой е по-близо?

Сега дръжте си мнението, не искам да го казвате, понеже ако го кажете, едното мнение ще е в разрез с другото. Вие още не знаете кой е реалният свят. Ти чувстваш в себе си един свят, но кой е светът, който чувстваш? Детето е недоволено от баща си и от майка си – в кой свят е? Щом си недоволен, умът вече е почнал да работи. Противоречието вече произтича от ума: недоволен си и сравняваш две неща, в тебе има две желания; имаш една мисъл, а пък две желания. Следователно ако има един мъж и две жени, какво ще стане с мъжа? На мъжа ще му бъде добре, а пък на жените няма да им бъде много добре. На мъжа ще му бъде много добре: две жени, две слугини, но на жените няма да им бъде добре. И обратното е вярно: ако една жена има двама слуги, то на слугите няма да им бъде добре.

Сега това привидно е така, вие още не знаете как е. Казвате: „Един човек е мъж, един човек е жена“, но това са още идеи. Вие не знаете какво нещо е жената; коя е отличителната черта на мъжа и коя е отличителната черта на жената? На Земята, както сега се проявяват, отличителната черта на мъжа е, че той е малко по-силен. Лъвът има голяма грива, а пък на лъвицата каква е гривата? Има едно различие. Вземете един пуйк – мъжкият има голям гребен отдолу, има гердан, а пък пуйката е малко по-малка. Вземете врабчетата, насекомите – навсякъде женската форма и мъжката се отличават. Ако не разбирате живота, ако не сте го проучвали, вие ще намерите едно различие, но не знаете причините – защо, от какво произтичат различията в света.

Сега например има някой резултат. В този живот вие сте недоволни от себе си. Да кажем, че една жена е недоволна, че е жена; да кажем, че мъжът е недоволен, че е мъж. Тогава след време жената ще намери смисъла на своя живот и ще го изправи – и ще стане доволна. А пък мъжът изгубва смисъла на своя живот и става недоволен – и ще стане жена. Той е недоволен от това, че е мъж: оре нивите, бие се; мъжът е чук, брадва и пр. Дето той мине, все разрушава. Това, което разрушава, е мъж – той отдето мине, всичко чупи, нищо не гради. Там, дето има разрушение в Природата, това е мъжът; пък дето има градеж, това е жената, тя обича да гради. Това отчасти е вярно, защото ако го нямаше това, което руши, не може и да се гради. Импулсът на жената да гради е създаден от мъжа, а пък импулсът за разрушение у мъжа го е създала жената. Мъжът е станал лош по причина на жената, жената е станала добра по причина на мъжа.

Вие не сте наблюдавали този свят отдолу под микроскопа. Чели сте една книга, гледали сте картини, които не са верни, но не сте ги гледали под микроскоп. Цял един процес на деление на клетката можете да наблюдавате под микроскопа, но това още нищо не значи – тази клетка се изменя още по-нататък. В случая от тези две сили едната се е превърнала в положителна, а пък другата – в отрицателна. Тогава те се събират и това събиране се нарича любов в света. Но това разделяне става още в първичния свят, разделянето на клетката не става на Земята – тук, на Земята, е само отражението ѝ. Ако виждате, че се създава една сянка, тя се е създала по причина на реалността, по причина на дървото, което е израснало. Но това дърво е снето отнякъде: формата се е образувала на Земята, но не се зачева тук.

Вие идете от едно далечно минало, от една епоха, която сте забравили, когато сте били на Сатурн, после на Месечината, и след това сте слезли на Земята. Вие сте забравили тоя процес – какви са били условията, когато сте живели на Сатурн и на Месечината. Какви са били условията, когато сте били на Месечината; и след като се преместите от Земята в друг един свят, какви ще бъдат вашите понятия тогава? Да оставим сега това. Ако нямате концентрация, ако не разбирате, вие ще се намерите в положението на младата

мома. Преди да се ожени, тя си фантазира един свят с палати, шадравани, копринени дрехи, с пръстени, корони и пр., с какво ли не. А пък като се ожени, ще каже като онзи реформатор, англичанина Джон Веслей¹², който рекъл: „Не си струва човек да се жени“. Дошъл един негов ученик известно време след оженването му и Джон Веслей му казал тия думи.

Аз не искам да ви карам да се жените или да не се жените. На Джон Веслей не му е било съдено да се жени, а пък той като всички хора се оженил и после видял, че не си струва да се жени. Неговата възлюбена била като Ксантипа¹³. Някои обвиняват Ксантипа, че била лоша жена. Тя ни най-малко не е била така лоша, както ни я представят. Този Сократ дължи философията си на своята жена. Сократ имал доста хубава глава, но носът му бил лош – той бил човек на чувствата. Обичал много жените и водил разпуснат живот, имал много любовници. Историята замълчава за това, но той имал доста любовници. Че какво лошо има в това, да има любовници? Вие сте дали на това един друг смисъл. Че ако обичаш едно семе и го поставиш в земята, какво лошо има в това? Този, който е обичал семената, какво зло е направил? Тук няма никакво зло. Но ако започне тия дървета да ги сече и да ги гори, да прави от тях каквото иска, злото е там.

Злото не седи в Любовта, но седи в безлюбието, което минава за Любов. Някой ти е казал, че те обича, а пък лъже – там е злото. Някой на Земята пита едного: „Ти обичаш ли ме?“, а другият казва: „Малко те обичам“. В света не можеш да кажеш много или малко: и малкото е относително, и многото е относително. Ние имаме едно криво понятие за Любовта. Понеже я прекарваме през една малка цев и излиза малко вода, казваме: „Малко те обичам“. Туриш голяма цев – зад нея има толкова любов, че можеш да караш воденица. Но причините за това са, че не се проявяват нашите разбирания и нашите възгледи.

Да дойдем сега до концентрацията. Любовта винаги концентрира човека, тя го кара да размишлява, заставя го да прави това, а пък безлюбието е, което разсейва човека. Щом дойде безлюбието, човек е недоволен – то е състеза-

ние между двама за един предмет. Щом спориш в себе си дали да направиш нещо, или не, тогава си раздвоен и недоволен. Ние идваме до раздвоението света ли да обичаме повече, или Бога, и казваме, че има голямо преимущество в света. А пък това, да обичаш Бога, е свързано по някой път с големи страдания. Но и в Любовта към света има големи страдания. Като изследваме страданията, те се различават и повидимому. В любовта към света, като се приближаваме към него, страданията не идват отначало, а в края. А пък като се приближаваме към Бога, страданията идват отначало, а пък Любовта и благостите идват отпосле.

Следователно ние имаме два противоположни възгледа и затова мислим, че в света е по-добре. Ако ти си от умните хора, ще живееш в света, докато слънцето ти дойде горе, до зенита. Като дойдеш до зенита, тогава ще напуснеш този свят и ще отидеш при Бога – и пак ще имаш изгрев в духовния свят. Тогава ще бъдеш щастлив. Но ако чакаш да видиш завършването на земния живот, аз ще ти кажа какво ще стане с тебе... Вие ще знаете какви ще бъдат резултатите за всеки един от вас по отношение на това, което имате сега.

Всички трябва да имате концентриране, но трябва да имате и един предмет, към който да се концентрирате, една определена идея трябва да имате; и върху тази идея трябва да имате един възглед. Ти не можеш да мислиш за Бога, че Той може да постъпва, както постъпват хората. Щом мислиш така, ще бъдеш недоволен и неспокоен, ще кажеш: „Няма да ме слуша Господ“. Ако искаш да стане твоята воля, Бог няма да те послуша; ако искаш да стане Неговата воля, Той ще те послуша. Вие ще кажете тогава: „Човек трябва да стане автомат“. Ти казваш: „Ако върши чуждата воля, човек трябва да стане автомат“. Автомат си, щом не разсъждаваш; щом разсъждаваш, не си. Имай желание да бъдеш свободен, това е една идея на Бога. Това, че ти искаш да учиш, да прогресиращ в най-хубавото, е подтик на Божественото; а пък когато искаш да стане твоето, ти спъваш своя прогрес. Отрицателната страна на живота човек сам си я създава. Той се спира на Божествените заложи, които има, и казва: „Божественото ли да изпълня, или човешкото?“. Изпълни Божественото – и тогава ще се изпълни

човешкото. Ако изпълниш най-първо човешкото в себе си, ще имаш страдания – и после ще дойде радостта. А пък ако изпълниш Божественото, в началото ще имаш радост и в края радост. В човешкото едната страна е тъмнина, а пък другата – светлина.

Та сега да се върнем към същественото – това е една философия. Наблюдавайте това, което става. Да допуснем, че аз ви говоря, и вие искате да знаете говоря ли Истината, или не. Истината не може да се говори. Един факт може да се констатира, да се каже, но Истината се живее – ти трябва да влезеш в света на Истината. Казваш: „Докажи ми Истината“. Истината не се доказва – това, което доказвате, е лъжа. Само лъжата може да се доказва, Истината не се нуждае от никакви доказателства. Там, дето се казва, че има Господ, там е лъжата – какво ще доказваш това! Ти искаш да разсъждаваш върху причините и действието, казваш, че някъде имало причини. Че кога е било в света, когато не е имало причини и действия; и къде са причините, от които съдиш? Ти виждаш само сенките на нещата – къде ще намериш тогава Господа по сенките? Една жена къде ще намери мъжа? Тя мисли, че има един мъж и го е хванала за ръката. Никакъв мъж няма, това е една лъжлива идея. Хванала е тя някого и мисли, че има мъж. Много се лъже! В литературата има много примери, където жени за жени са се оженвали. Тогава вие имате криво понятие какво нещо е женитбата. Това не е изчистена идея. Казваш: „Това е един факт“. И това е истина. Казвате: „Това е свобода, това е широчина на идеите“. Но по какво се отличава свободата?

Свободата е да действаш, да правиш каквото искаш – тогава си свободен. Казваш: „Аз вървя по пътя на Истината“. В свободата ти можеш да правиш каквото искаш, а пък при Истината имаш направление. Истината показва пътя, по който трябва да вървиш, истинския път на живота. В Истината ти не можеш да имаш едно или друго понятие за нещата. Как излезе жената, откъде излезе? Жената излезе отвътре, от самия човек. Сега това е в стълкновение със сегашните ваши възгледи. Ние сме в едно постоянно стълкновение с онова, което знаем. Това, което знаем, е отчасти вярно, но то трябва да бъде в съгласие. Ние отиваме към

някои предмети, които по-напред не са били ясни и после стават ясни, а пък тези, които са били ясни, те ще изгубят своя смисъл. Най-първо вие се интересувате от вашето детинство; а като възмъжеее, не ви интересува детинството. После, като станете стар, вие се стремите към старостта, но пак сте недоволни и от нея. Какво иде след старостта? Ти трябва да бъдеш млад, трябва да бъдеш стар между двата полюса и те да се съединят, за да намерят смисъла на живота. Ако не разбираш Мъдростта и старостта, ти не можеш да разбереш Истината.

Та казвам: вие сега се спирате и питате: „Защо съм дошъл на Земята?“. Казваш: „Трябва да вярвам в Бога“. Умът ти трябва да се концентрира в нещо. Имате ли в ума си една идея, на която всякога да разчитате? Нещастieto на човека произтича винаги от онзи факт, че той изгубва своето равновесие. Щом го изгубиш, тогава ще паднеш. Трябва да имаш нещо, една основна идея, която да пази твоето равновесие. Накъдето и да се наклоняваш като един кораб в морето, все трябва да имаш нещо, от което да са съградени твоите идеи. (*Учителя посочва чертежа.*) Кое е накарало тия две точки да се съберат и кое ги е накарало да се разединят? Кое ви заставя да отидете на училище и искате ли да идете? Кое ви заставя да отидете в църква, кое ви заставя да седнете или да отидете в някоя гостилница? Има една подбудителна причина. Ние казваме: „Глад“. Какво е гладът, от какво произтича той? Да оставим сега произхода на глада, а да го приемем като един факт, който трябва да се обясни.

Та казвам: според сегашните ваши разбирания вие всички някой път говорите неща, които не разбирате, и сте недоволни от себе си и от ближните си. Ако разбирате нещата, както трябва, вие всякога можете да бъдете в състояние да изправите всяка една погрешка. Вземете един голям музикант: като му дадат едно парче, той веднага ще види погрешката и ще знае как да я поправи. А пък онзи, другият, който не разбира от музика, ще каже само: „Не е хубава тази песен“. А музикантът, като изпеят песента, знае къде тя е хубава и къде е лоша. И ние казваме, че тези работи са лоши, но не знаем как да ги изправим. Ние нямаме

концентрация, не знаем нещата тъй, както трябва, нямаме разбиране.

Та казвам: при сегашното ви състояние ако дойде един човек да ви проповядва, той ще каже: „Остави тези възгледи, които сега имаш“. Той разбира, че трябва да се откажеш от един възглед. Това са като стъкълца за препариране – имаш малък препарат, гледаш го под микроскопа. Щом отмахнеш едно стъкълце, ще туриш второ, трето. Да кажем, че имате един грамофон и доста пиеси от някои видни автори. Сложиш една плоча, изсвириш я. Ако извадиш едната плоча от грамофона, това ни най-малко не показва, че не я обичаш. Но в дадения случай вие изучавате нещата, а когато ги изучавате, трябва да ги сменяте. Някой казва: „Този човек не мисли като мен“. Няма нищо лошо в това, че той не мисли като вас или че в даден случай не може да чувства като вас. Един млад момък не може да чувства като стария и старият не може да чувства като младия. Но в това няма никакво противоречие, то е само обстановка. Единият е на Северния полюс, там е студено и той има дебели дрехи, а пък другият е на Екватора и има тънки дрехи. Единият ще харчи повече – той трябва да има една масивно направена къща, с добро отопление вътре, а другият ще има по-слаба къща.

Та когато дойдат лошите условия, на какво се дължат те? Дължат се на онова вътрешно неразбиране. Ние сме нещастни, понеже обичаме лекия живот, живота без мъчности. И тогава именно Природата ни дава най-големи изпитания. Когато ние се откажем да работим, тогава идат те: Природата иска да ни застави да мислим, да чувстваме и да действаме. Три неща изисква: да имаме нещо, на което да разчитаме; и като дойде, тя гледа какво сме направили. Това е на физическия свят. После гледа съдържанието на онова, което сте направили – развалили ли сте неговия вътрешен смисъл, разбрали ли сте идеята на онова, което сте направили.

Как ще познаете дали някой ви обича, или не? Много лесно: опечете една кокошка хубаво, турете я на масата и на онзи, когото искате да опитате дали ви обича, му кажете

да я раздели на трима души. И като раздели кокошката, ще знаете дали ви обича, ще знаете кого обича повече. Когато обича, нему ще даде най-хубавото, бялото месце. Ако бъде супа, непременно в паницата на онзи, когото обича, ще тури повече масълце. И вие ще видите, че във физическия свят онзи, който е обичан, има повече масълце в паницата си, а онзи, който не е обичан, има по-малко. Онзи, когото обичат, ще бъде по-добре облечен, а пък онзи, който не е добре облечен, не е толкова обичан. Една райска птица е по-добре облечена. Онзи, който има отличен ум, е повече обичан; онзи, който има по-добро сърце, е повече обичан; онзи, който има по-добро физическо тяло, е повече обичан. А пък който има хилаво физическо тяло, по-слаб ум и по-слаби чувства, той е по-малко обичан.

Сега защо е така? Защото не може да бъде другояче. Но това не е доказателство. Вие ако разбирате, едно хилаво тяло може да го направите най-доброто тяло; и ако разбирате, вашето сърце може да го направите най-доброто сърце; ако разбирате, един лош ум може да го направите най-добър ум. А ако не разбирате най-доброто тяло, най-добрия ум и сърце, може да ги развалите. Коя е причината тогава? И тогаз Господ, против когото се възмущавате, това сте вие. Този Господ, който разваля нещата, това сте вие. Ще попитате защо е така? Защото този Господ не мисли. И хората, за да се избавят от това, слагат дявола – едно същество дявол, което постоянно вреди. При това разбиране сам човекът е дявол; сам той е и ангел. Когато поправя своя ум, той е ангел; когато разваля своя ум, той е дявол. Когато оправя своето сърце, той е ангел; когато разваля своето сърце, е дявол. Когато поправя своето тяло, той е ангел, когато разваля своето тяло, е дявол.

Вие сега имате една идея за дявола. Че откъде накъде вие приемате дявола, срещали ли сте тоя дявол? Толкова пъти говорите за дявола... Вие сте запознати с него, понеже сам сте дяволът. И с ангелите сте запознати, понеже вие сте ангел. Но това отчасти е вярно. Кое е онова, което може да ме подбуди да бъда лош; кое е онова, което може да ме подбуди да бъда добър? И спрямо някои хора аз мога да бъда

лош, а спрямо някои хора мога да бъда добър. За това има подбудителни причини. Коя е основната причина? Някой път имам желание да уча, а пък някой път не искам да се уча. Някой път искам да пея, а пък някой път не искам да пея. Някой път искам да рисувам, а пък някой път не искам да рисувам. Основната причина за всички неща е Духът. Първият резултат на Духа в света, първият резултат в света, с който започва животът, това е Любовта; а пък резултатът на Любовта е животът на Земята.

Животът, който имаме, е един резултат. Сега ние сме недоволни от този резултат. Тогава се явява раздвоение, явяват се тъмнината и светлината. Това е влизане в мисловния свят – ние имаме знание да различаваме. Животът сам по себе си е създал светлината и тъмнината. Светлината се явява като един резултат на живота в нас, а пък знанието е резултат на тази светлина – това, което е разкрила тая светлина. Събраното знание е резултат на светлината, а пък с онова, което сме разбрали, влизаме в света на Истината, за да можем да го използваме. Онова, което сте придобили в живота, вие можете да го използвате в света на Истината. Следователно Истината използва резултатите на Любовта и резултатите на умствения свят. И само в Истината човек може да разбере смисъла на живота. Там може да го разбере, понеже тогава той е свободен. В Любовта ти ще служиш в началото на живота, а пък в Истината – в края на твоя живот. Но вие за началото и за края на живота имате криви понятия – мислите, че условията се свършват в края на живота. Не, в края на живота ще престанете с глупавите опити.

Какво означава началото или краят на една война? Кое е по-хубаво: началото или краят на войната? Краят на живота какво означава? За едно сравнение: началото или краят на една война ще ползва повече? Кое е по-хубаво – в началото ли да те бият, или в края? (*В края трябва да има мир.*) Оставете този мир настрана, мирът – това е една отвличена идея. Престават да ти слагат тояги, не те бият вече – и това състояние ти е приятно. Онзи, който ме е бил, ми е дал нещо. Той казва: „Искаш ли още?“, отговарям: „Стига толкова“. След като престават да ме бият, аз тази енергия тряб-

ва да я обработя. Който разбира, прави така – в света няма безполезни работи. Когато не разбирате нещо, има бой; а пък когато го разбираш, тогава не е бой.

Вие сега се намирате на една фалшива основа. Аз като ви говоря, вие питате: „Какви ще бъдат заключенията?“. Дали моите заключения ще бъдат верни според както вие мислите, или не? В дадения случай това, за което аз разсъждавам, не го вземам за авторитет, нито пък е авторитет онова, което вие мислите. Да допуснем, че аз пея една песен – сега песента ще зависи от моето състояние. Най-първо ще зависи от това, какво е времето отвън; и после ще зависи от това, какво е моето състояние, моето разположение. Ако ви обичам, ще запея добре, а пък ако не ви обичам, ще запея горе-долу, ще кресна. А ако аз ви обичам, ще пея песента така хубаво, че да ме помните; пък ако не ви обичам, ще кажа: „Нека да платят за пеенето – и после да ме критикуват колкото искат“.

Ние не трябва да разглеждаме дали Природата е в съгласие с нас, или не; дали ние сме съгласни с Природата, или не. В Природата съществува едно право. Онова, което аз правя, и онова, което Природата прави, трябва да е разумно. Това е сравнение. И във всичко, което прави, Природата е права. Тя прави всичките неща с най-малките разноси и с най-малките страдания. И Природата не може да избегне страданията, но по възможност се стреми да направи нещата с най-малките страдания. И ако я попиташ, тя ще каже: „Без страдания не може“; ако попиташ: „Защо са тези страдания?“, тя ще отговори: „Без страдания не може. Направи един свят без страдания и аз съм първата, която ще гледам как ще го направиш“. Кажете ми, как ще направите един свят без страдания?

Защо се съмнявате в себе си, какво ви дава повод за това? Един ми каза преди години: „Не ме поставяй на изпит, че не мога да издържа. Не ме поставяй на един краен изпит, че може би няма да издържа“. Ако сложиш един човек на работа, трябва да му плащаш хубаво; но ако държиш човека и го измъчваш, измъчваш, ще дойде време и

той ще започне да мисли другояче, ще изгуби вяра в тебе, ще го накараш да мисли и да постъпва по друг начин. Вие се измъчвате. Учителят измъчва своите ученици, учениците измъчват своите учители, идват до крайности. И жената измъчва своя мъж, уж за да го накара да я обича. И тя ще го изгуби – ще изгуби това, което има. Една жена като започне да измъчва мъжа си, ще го изгуби – аз ще ѝ подпиша с двете ръце, че тя ще го изгуби. И мъжът ще изгуби жената, ако я измъчва; и учителят, който измъчва ученика си, ще го изгуби; и ученикът, който измъчва учителя си, ще го изгуби. Ако мислиш, че с мъчение можеш да постигнеш нещо, ти тогава нямаш разбиране. Защо ще мъчиш мъжа си, защо ще мъчиш и себе си?

Някой човек почне да пости, десет дена пости. За кого пости? За Господа? Че Господ има ли нужда да постим за Него? Ти ще измъчваш тялото си, че искаш да станеш благоугоден на Господа. Бог иска един човек да мисли хубаво, да има благородно сърце, а пък ти ще станеш недоволен, хилав, жълт – и искаш така да угодиш на Господа. Та ти съвсем ще загазиш! Хората постят на физическото поле. Постът значи: не измъчвай мъжа си. Това значи пост: не го карай да носи дрипели и скъсани чорапи, дай му нови чорапи, изплети ги. Не го карай да носи скъсани обувки, дай му нови обувки; и те да са хубаво направени, да не мъчат краката. Не го карай да спи на скъсан сламеник, не го подозирай, че ходи по чужди жени, а считай, че е светия. Ти казваш: „Не ги ли зная сегашните мъже какви са“. Щом мъжът е лош, и жената е лоша – нищо повече. Щом мъжът е развратен, и жената е развратна; щом бащата е развратен, и синът ще бъде развратен; щом синът е развратен, и бащата е развратен. Какво ще ми разправят на мен? Ще се отделиш от хората и ще кажеш, че те са грешници. Оставете тази философия настрани, с нея нищо не се разрешава. Че ти този грешник защо го взе тогава? Не че аз съдя вас, но излагам нещата така, както са. Казваш някому: „Ти си ангел, всичко ще дам за теб“, а пък после кажеш: „Той не бил такъв, какъвто го мислех“. Аз към вътрешните неща сега отивам.

За мен няма противоречие, то не седи там. Противоречието е в следното: имате една единица, едно цяло число, имате и дроб, да кажем, че е $\frac{1}{2}$. Противоречието произтича от тази $\frac{1}{2}$, понеже когато едната втора иска да стане като цялото, там е противоречието. Половината иска да стане като цялото, а пък това е невъзможно. Вие казвате, че имате числото 10: в числото 10 цялото ще го разделиш на 10 части и те правят едно цяло. И $\frac{1}{10}$ не може да бъде никога като цялото; половината сама по себе си също никога не може да бъде като цялото. В окултната наука допускат, че частта може да бъде като цялото, но никога не може да бъде по-голяма от цялото; а пък цялото има едно свойство, че то всякога може да бъде като своята част, но може да бъде и по-голямо от частта. Бог едновременно е по-голям от нас: ние можем да бъдем като Бога, но не можем да бъдем по-големи от Него; а пък Той може да бъде като нас, но може да бъде и по-голям от нас. По-нататък не можеш да отидеш – ако отидеш по-нататък от това, ще си счупиш главата. Защо? Ти вървиш по едно равно място, но после дойдеш до едно планинско място – и ако продължиш, ще дойде твоята смърт. Защото в тази рядка атмосфера ти не можеш да дишаш; не можеш и да останеш във въздуха. Не прекрачвай!

Вие питате защо някой не ви обича. Защото и вие не го обичате. Ти казваш: „Защо ме лъже?“. Защото и вие го лъжете. „Защо ме краде?“ Защото и ти го крадеш. Никаква друга причина няма. Ако искате да се концентрирате, така седи причината: ще намерите тази причина вътре. Сега като казвам: „Защото и вие го лъжете“, разбирам следното – вие сте си създали едни лъжливи възгледи за себе си и за вашия възлюбен. Вие сте сложили на вашия възлюбен качества, които ги няма; и на себе си сте сложили качества, които ги нямате. Двама души като се обичат, така трябва да бъде: един час мъжът ще бъде мъж, а пък жената – жена; а пък във втория час мъжът ще бъде жена, а жената – мъж, и ще се сменят постоянно. И ако се сменят така, ще живеят ангелски; но ако жената иска да бъде винаги жена и ако мъжът иска да бъде винаги мъж, тогава ще има стълкновение.

За да обичаш някого, трябва да си готов да вземеш неговото положение и той трябва да вземе твоето положение. Един цар трябва да вземе положението на поданиците си и обратно. Казва единият: „Ела на моето място и аз ще бъда на твоето“. Като обичаш някого, безразлично е дали ще слезеш при него или ще се качиш – той е надживял личното. Вие искате да бъдете ангели, питате: „Дяволи има ли в ада?“. Че адът е вътре във вас – от пъпа надолу вие сте цял един ад. Къде е раят? От пъпа нагоре до главата е рай. Най-високото място е горе, а пък адът е долу, от пъпа надолу. Адът е вътре във вас – и в този ад ще намерите много излишни работи, много лоши работи ще намерите в себе си. Ако бяхте един хирург и направехте една операция, ще видите каква воня излиза, като се разпаря стомахът.

Святите работи изчезнаха. Едно време мислеха, че тялото е храм Божий, а пък сега няма място в този храм, дето хирурзите да не са бутнали. Някои говорят за свещени работи. Няма свещени работи, дето те да не са бутнали. Има някои работи, които лекарите не са бутнали. Например като погледнете една клетка, в нея има чудесии, тя е много малка. Трябва да я увеличиш хиляди пъти, за да я видиш и проучиш. Та хубавото, красивото е останало в дребните работи. Единствените чисти души са дребните души, а пък в голямата душа всичко е разтършвано. И затова търсете Любовта в малките прояви. Не мислете, че онзи, който ви е дал едно палто, ви обича. Онзи човек, който светва в нощта пред вас с малък лъч и ви показва една пропаст, от която да се избавите, ви прави по-голямо добро, отколкото ако ви дава хиляди в джоба. Онзи, който с един лъч на своята светлина ви избавя, за вас струва повече в дадения случай. Та у онзи ваш възлюбен, който може да внесе само една мисъл във вашия ум, за да ви покаже пътя, тази Любов струва повече, отколкото всички подаръци. Вие нямате понятие по този въпрос.

Аз наблюдавам всинца ви. Много добри хора сте вие, по-добри, отколкото трябва; и по-лоши, отколкото трябва. Тогава като правя математически изчисления, изваждам доброто, изваждам и злото – и ги подвеждам под еднакъв

знаменател. Не трябва да си нито много добър, нито много лош; много добър да не си и много лош да не си. Като се срещнете сега, вие обръщате внимание само на лошата страна. Лошите страни на човека произтичат от изобилието. Този човек, в когото вярата е силно развита, става суеверен и вярва повече в неразумните работи. Един американец, господин Браун, казва: „Като се помоля, мога да спра и Земята“. Това са глупави вярвания – той мисли, че може да спре Земята. Писанието казва в Стария Завет как при влизането на евреите в Ханаанската земя Исус Навин¹⁴ се помолил и Слънцето се спряло. Един като попитал някого дали се върти Земята, или не, той казал: „До времето на Исус Навин Слънцето се движеше, а пък Земята стоеше. Като спрял Исус Навин Слънцето, то спря и Земята започна да се върти около него“. Това вярно ли е? Не е вярно. Това са логически построения, които не са верни. Голямото не може да се върти около малкото – това е един от законите; а малкото всякога може да се върти около голямото. Има си причини защо. Всяко нещо се връща оттам, отдето е излязло. И понеже ние сме излезли от Бога, имаме желание да се върнем при Него; а тъй като Бог не е излязъл от нас, Той не може да се върне в нас – нищо повече. Сянката може да се върне при дървото, но дървото не може да се върне при сянката. Реалността образува сенките, но сенките не образуват реалността: дървото и без сянката съществува.

Сега ние докъде дойдохме? Ти мислиш, че обичаш някого, когото не обичаш. И по какво ще познаеш, че обичаш един човек? Аз разсъждавам другояче – не мога да обичам всички къщи. Да ви кажа защо. Обичам онези къщи, в които има хора, но къщи, в които хора не живеят, не мога да ги обичам. За да обичам един човек, трябва в него да има нещо разумно и добро. Къде е погрешката: в къщата или в мене? В къщата. Ако в тази къща живее един разумен човек, ще обичам къщата заради човека; но ако не живее, за какво ще обичам тази къща? Ние казваме: „Да обичаме всички хора“, но всички хора, в които Бог живее, в които разумното живее. Разумното е това, което се обича в света. Ние казваме: „Трябва да се обичаме“. Най-първо всички трябва да станем разумни, за да се обичаме. Тогава, за да се обичаме, намерете

хубавите работи. Аз мога да ви накарам всички да ме обичате, правил съм опити. Някой път някой ще се сърди – аз зная защо се сърдят хората. Някой е недоволен – зная защо е недоволен. И когато правя нещо, аз зная защо го правя, зная причините, които произвеждат тези явления. И следователно аз ще премахна оная причина, която ги произвежда.

Препоръчвам на всинца ви: когато срещнеш някого, най-първо виж живее ли едно разумно същество в тази къща, или не. Десет души се съберете и вижте дали разумен човек живее в тази къща, не се произнасяй така бързо. Всички хора, в които Бог живее и се проявява, аз ги обичам; всички хора, в които Бог не живее и не се проявява, аз не мога да ги обичам. Ти не можеш да обичаш един студен предмет, понеже той ще ти отнеме топлината, той ще вземе нещо от теб. Ти не можеш да обичаш един много горещ предмет, понеже и той ще вземе нещо от теб, а ще обичаш някого, който носи живот в себе си. Като обичаш някого, у единия и у другия човек има придобивки. В обичта и в Любовта има придобивки: и като обичаш, и като те обичат, всякога придобивате нещо. При Божествената Любов и като обичаш, и като те обичат, всякога се придобива, има една малка придобивка. Там, дето има микроскопически придатък, колкото и малък да е той, там можеш да обичаш, законът е такъв. Ако няма придатък, тогава се ражда омразата. Омразата се явява, когато няма придатък. И ако можеш да придадеш някому нещо, колкото и да е микроскопическо то, той ще ви обича.

Между вас се ражда противоречие, понеже не сте придали. И всеки път, като не сте придали нещо на ума, умът не ви обича. И като не сте придали нещо на своето сърце, то не ви обича; като не сте придали нещо на волята, тя не ви обича. Вие казвате: „Ние имаме местоименията *ти*, *той*“. Обяснете ми тия местоимения, кое от тях е по-старо? *Аз* ли е по-старо, *ти* ли, или *той*? (*Той*.) Тогава има една формула „I am, that I am“ – „Аз съм, който съм“. Тогава вие мерите с аршин, а пък аз меря с метри – и затова не се разбираме. Аз – това е детето. Бог казва: „Аз, Първият, Който се явява в света“. Зад Него има друг. Господ казва за Себе Си: „Аз съм Първият, Който се е явил“. И ти като кажеш *аз*, то се

подразбира, че в теб живее Онзи, Който първи се е проявил. И от Него очаквам Той да ме научи какво нещо са *ти* и *той*. Най-близо до *аз* е *ти*, а пък най-близо до *ти* е *той*. Това са отвлечени работи. Англичанинът казва *ай*, българинът казва *аз*. Защо англичанинът казва *ай*, а пък българинът казва *аз*? Но това, което за вас е *я* или *аз*, за турчина е масло. Това, което за англичанина е *ай*, за турчина е месечина.

Аз – това е едно състояние в нас. Когато казваме *аз*, ние сме най-близо до реалността; *ти* и *той* са отдалечени работи. Близките работи, които засягат нашето съзнание, това е *азът* в нас. Като кажеш *аз*, това са най-близките работи – ти трябва да знаеш, че човекът е близо до себе си, и той трябва да почне да мисли. Животните повече чувстват нещата, а пък аз мисля повече. Някой път като животните и ние за някои неща чувстваме повече, отколкото трябва, пък някой път мислим повече. Следователно трябва да се контролираме.

Не преувеличавай нещастията си повече, отколкото трябва, защото нещастията, които ти имаш, съществуват навсякъде в света. И всичките добродетели, които имаш, също са общи за всички хора. Следователно реален свят е само онова, което е общо за всички хора в даден случай. И страданието е общо за всички хора. Ние казваме, че злото не е реално, понеже всичките хора в дадения случай не могат да бъдат зли, това е относително. Злото във всички хора не съществува, докато едно страдание във всички го има. И даже при ангелите от невидимия свят, като гледат, че хората не прогресират, се хвърля една малка сянка в тяхното съзнание, понеже те трябва да слизат постоянно на Земята да поправят погрешките им. И у майката, като обича детето си и като поправя погрешките му, се заражда една малка тъга.

Та казвам сега: престанете да правите и най-малките погрешки. А пък най-малката погрешка знаете ли коя е? Не плюйте, дете не трябва. Всеки нека да плюе в кърпата си. Един наш брат в София плюл на едно място и платил пет лева. Казали му: „Има закон за плюенето, ще платиш!“. И Природата е сложила надпис: „Не плюй навсякъде, а плюй в кърпата си. Не плюй там, дете не трябва!“. И щом плюеш, ще ти дойдат страданията. Всяко едно страдание показ-

ва, че ти си плюл там, дето не трябва. Ти си създаваш една лоша идея за един човек. Бог не си е довършил картината още: тази малка картина, която се рисува, я чакай – ти ще се влюбиш в нея. Тя ще бъде една красива мома и сърцето ти ще гори. А пък ти казваш: „Това, дребното същество“. Не се произнасяй за Божиите работи, не се произнасяй и за себе си! Един ден вие ще бъдете ангели с пет-шест милиона крила, голямо величие. Това, което кажеш, всичко ще стане. Като те срещнат, ще кажеш: „Вярно е“ – ще бъдеш един ангел, който заповядва. И ще кажете: „Минаха ония бедни времена, когато бях роб“.

Сега си създавате условия за онези шест милиона крила. И заради шестте милиона крила, които ще имате, струва си малко да страдате. Шест милиона крила – това е най-малкото, което може да имате. Има ангели, които имат 25 милиона крила, по 50 милиона, а някои имат 100 милиона крила. Аз вземам шест милиона крила, че и то е много нещо. С тях може да пропътуваш цялата Вселена и да бъдеш доволен от положението си.

Вие казвате сега: „Остаряхме, чакаме да умрем и да отидем някъде на онзи свят“. Никъде няма да отидете. Онзи плод, който е паднал от дървото, къде ще отиде? При корените. Ако хората отидат да го занесат в град София, това са специфични работи на някои разумни същества. Но вие като умрете, ще паднете точно под дървото, точно дето сте родени. Ако пък дойде някой ангел и се влюби във вас и ви занесе в другия свят, това е друг въпрос – за него и въпрос няма да правим. Вие като умрете, няма да умрете, но ще капнете като плод под дървото. Та сега концентрирайте се и благодарете на Бога за ума, който ви е дал. Благодарете на Бога за сърцето, което имате; и за волята благодарете; и за тези условия, в които се намирате, също благодарете. И при най-лошите условия Господ е там.

Знаете ли защо Йов¹⁵ пострада. Той бил окултен ученик. И когато минавал окултния учител, Йов попитал учителя си защо Бог е направил червея. Йов ритнал червея и казал: „И без този червей можеше“. И без тях могло... Затова той трябваше да прекара големи страдания и в раните му се

бяха развили малки червеи, поради болестта се бе развила гной и червеите дошли да ядат гнойта и да го освобождават от нея. Йов като ги погледнал, видял, че малките червеи са дошли да му помогнат. И като идвали просяци, казвал им: „Богат бях, говеда имах, камили имах, а сега имам червеи“. И им давал от червеите, а в ръцете на бедните хора те се превръщали в злато. Не подритвайте тези малки червейчета, понеже те ще дойдат при големите страдания да ви освобождават. Та Йов затова пострада.

Ти срещнеш някой брат и помахваш с ръка презрително. И тогава само за едно помахване на ръцете ще те сложат в положението на Йов. Не презирайте малките червейчета, не презирайте малките работи, понеже ще спрете оня прогрес и ще си създадете едно ненужно нещастие. Като видиш малкия червей, кажи: „На място го е турил Господ“. Сега е малък червеят, но след време той ще има голямо бъдеще. Не подценявайте и себе си, не се и надценявайте. Не се произнасяйте за себе си лошо, а ще си кажете: „Много добри хора сме, понеже Бог ни е създал, а пък сме много лоши, понеже не живеем, както Бог иска. Много добър човек съм, понеже Господ така ме създаде“. Мисли хубаво за себе си – всички сте добри създания; а пък не сте много добри, понеже не постъпвате така, както Господ иска. Сега се учете добре да мислите. Не че не мислите – вие работите, но имате една отвличена философия, философията на радостите и на страданията.

Всичко, каквото Бог е създал, е добро; всичко, каквото ние създаваме, е зло. Да възприемем доброто! Този е пътят, по който трябва да вървите, за да се освободите от неприятностите в живота.

*Само светлият път на Мъдростта
води към Истината. (три пъти)*

Много ви държах, но трябваше да влезем и в Ада, и в Рая, и добре ви водих. Благодарете, че не ви държах повече.

14. лекция, 3 март 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

МИСЛЕНЕ И ЧУВСТВАНЕ

Отче наш

Аз в живота ще благувам

Кое ви интересува за днес най-много? Много работи може да ви интересуват, но някои от тях не са толкова съществени. За да разбере някои неща, човек трябва да бъде спокоен, да не се безпокои. Всякога забелязвате, че в себе си човек се безпокои – защо? Едно безпокойствие носи той. Неразположен си: това трябва да го изследваш от чисто научно гледище; на какво се дължи безпокойството, трябва да му знаеш произхода. Ако си спокоен, кои са причините, и ако не си спокоен, кои са причините? Ти остави този въпрос. Казваш: „Спокоен съм“; или казваш: „Аз имам вяра“. От какво зависи вярата ти? Или си се обезверил, или може да кажеш, че ти се пее, разположен си, а после речеш: „Не ми се пее“.

Вие може да правите твърдения, да казвате: „Отивам добре“ или „Не отивам добре“. Учим ли се добре, или не? Трябва да се знаят подбудителните причини, онази зависимост, от която се изменя животът на човека. Например някой път вие виждате, че очите замъжделяват, не можете да гледате. Едно време сте чели, а сега не можете да довиждате буквите. Казвате: „Какво ли стана с очите ми, не виждам“. Очите ви не виждат по единствената причина, понеже вие сте ги оставили да бъдат обездвижени, да не се движат. Например очите ви трябва да се обръщат, да гледат, пък сега вратът извършва работата на очите – и в следствие на това може да осакатите очите си. Вие седите и не знаете как да мръднете очите си. Някой път вие гледате – обърнете очите си надолу, гледате само към земята. В това положение ще се осакатите. Гледаш надолу, четеш надолу... Има защо да гледаш надолу. Ти гледаш надолу, защото си изгубил нещо, търсиш го. Но щом като намериш изгубеното, тогава имаш ли цел пак да гледаш към земята? Не, тогава вече ще освободиш погледа си.

Имате крака, а не знаете защо ви са те. Вие цените краката само когато ходите. Имате ръка и казвате: „Добре работи“. Това отчасти е вярно. Ръката има много функции, с нея можеш да работиш различни неща. Когато един пианист седне да свири, той същевременно и разбира. Чисто можете ли да свирите? Там трябва да знаеш как да сложиш пръстите си. Човек работи 15–20 години, за да се научи как да мърда малкия си пръст и средния, първия си пръст и палеца. Казвате: „Не само това, но този човек мисли с ръцете си“ – и като свири, ти е приятно. Да кажем, че някой от вас седне да посвири – всеки пръст работи. Седи един пианист и свири, плащат му. Ще го повикат и не му плащат 100–200 лева, но 1 000, 4 000, 5 000, 10 000, 20 000 лева. Сега това е магическа страна – човекът само като си движи пръстите по пианото, 40–50 000 лева ще му дадат тия хора. На какво основание става това: този човек само си движи пръстите по пианото – и той ще изкара нещо. Но той е дал нещо на тази публика, следователно то е, което определя това движение. Ти влезеш, слушаш и носиш тоновете, остава ти нещо в главата. Не само от имената, но от свиренето ти си разбрал и ти е останало нещо. Вървиш ден, два; някой път година, пет, десет години минават – ти си запомнил някой пасаж от свиренето.

Казвам: сега искам да ви посоча една нова мисъл. Вие казвате: „Аз вярвам в Бога“. Добре, на какво основание се базира вашата вяра? Аз казвам тъй: вярвам в музиката. Ако вярвам в музиката и не зная да свиря, какво ме ползва това? Най-първо музиката само ме интересува – слушам как пеят; но после ще трябва да взема участие в това пеене. Всичките хора вярват в Бога. Какво допринася вярата и вярването в Бога? Онзи, който знае как да вярва, много допринася; а онзи, който не знае как да вярва, един ден вярва, втория ден не вярва. Каква идея има той сега за Бога? Ако вие мислите колко ноти има, гамите там нали имат по 7 ноти. Даже вие, които пеете, знаете тоновете в пеенето, но не можете да различите един тон от друг. Музикантите едва сега учат това. Не само вие, но има музиканти, които са завършили музикална академия, но и те не знаят много; и те знаят поч-

ти толкова, колкото вие знаете. Някой път ние разбираме по навик. Има един естествен навик, който сме придобили по наследство и благодарение на него разбираме. Ако ти не си роден с едно музикално чувство, колкото и да учиш, музиката за теб ще бъде неразбрана. Онова, с което ти си се родил, може да ти допринесе нещо.

Сега за мене не е важно онова, което трябва да научите, ами онова, което имате в себе си, него как трябва да го развивате. Да допуснем, че вие имате хубави екземпляри от много цветя – трябва да знаете как да ги култивирате. Или имате някой инструмент, оставен от дядо ви и от баба ви преди 40–50 години. Минавате, поглеждате го и казвате: „Тази работа не е за мен“. Това е обикновената вяра, която имате.

Питате сега: „Какво ще бъде нашето състояние, като умрем?“. Сега ти на Земята тежиш 40, 50, 60 кг, а като умреш, колко ще тежиш? Искам да кажа, че някои уж са теглили, че човек като умре, тежи 33 грама, но това са предположения. Като ги вземеш пред сегашната тежест на човека, какво са 33 грама? На тебе на ден колко храна ти трябва? С 33 грама тежест на храната можеш ли да се наядеш? Не можеш да се наядеш. Ти с 33 грама влизаш там, отвъд. Вече има друг начин за разглеждане на нещата. С една кибритена клечка можеш да свършиш много по-голяма работа, отколкото с един голям чук. С едно житено зърно можеш да свършиш много по-голяма работа, отколкото с милионите, които имаш в касата. Ако имате 20 милиона, а аз имам едно житено зърно, и да вземем да работим двамата, кой ще успее повече – който има златото или който има житеното зърно? Зависи от знанието. Ако аз при едното житено зърно имам знание, а ти при 20 милиона нямаш знание, достатъчни са 5–10 години, за да видиш, че твоето злато няма да те ползва. Онзи, който има знанието, с житеното зърно може да стане най-богатият човек в света. Онзи, който няма знание, и с най-голямото богатство може да стане най-голям сиромас.

Вие седите, а имате най-голямото богатство. Имате едно богатство, вложено във вашия мозък, а седите, недоволни сте. Имате богатство, което струва не милиони, а ми-

лиарди, но неработено богатство е това. Тук, във вашия ларингс, имате едно богатство, имате една магическа сила. Ако знаехте как да пеете, растенията щяха да израстват за няколко месеца. Ако знаехте как да пеете, като идете някъде, всички животни щяха да ви слушат, кучетата щяха да замлъкнат. Ако запеете, бурите щяха да престанат, за да ви слушат; и в най-лошото време ако запеете, то щеше да се оправи. Ти ще кажеш: „Възможно ли е?“. За този, който знае, е възможно, за този, който не знае, не е възможно. Там е тайната, там има един ключ. Всички можете да дойдете в тъмнината вечерно време. Онзи, който знае да завърти ключа, ще задейства цялата инсталация. И в Природата има такива ключове.

Сега някой казва: „Вие само предполагате“. Има един, дето като влезе в стаята, не го знаете кой е и казвате: „Онзи като дойде, завърти ключа – и светва. Други като дойдат, работата не върви“. „Вашето положение“ – сега това общо го казвам. „Вашето“ или „нашето“? Ако кажа „вашето положение“, изключвам себе си; ако кажа „нашето“, включвам себе си. Кое да кажа? Вашето положение е като на един учен българин, който искал да замине за Америка. И той предполага, понеже е чул и е чел за американския живот, че американците обичат езиците, че онзи, който знае да говори френски, е на голяма почит. Доста почит има там към френския език. Тръгва от България и казва, че ще се спре в Париж да учи френски: ще ходи в Америка и иска за една година да научи френския. Той така предполага, но за една година не се изучава френски, а някой казва, че се учи за три месеца. За да се изучи добре един език, трябва 3–4 години. Даже един английски професор, който е изучавал 20 години езика, пак не го знае, пак не знае всичко, не може да го произнесе правилно; някои думи криво ги произнесе, а някой път не може да ги пише. Всеки професор в Англия или в Америка има такъв голям речник, който стои пред него – и ще го обърне да види една дума. Ти на български може да пишеш криво, но в английския да напишеш криво една дума, е голям въпрос.

Да оставим сега това и да дойдем до нашия българин Грънчаров, Цеко Грънчарски го наричам аз. Отива той от София в Париж, запознава се с едни хора и негови приятели му намират работа в една голяма евангелска църква, където има такива големи органи, които имат една ръчка, и човек като движи ръчката, тогава органистът може да свири. Той понеже нямал пари, за да не си харчи парите, съгласил се да завърта тая ръчка на органа и да кара целия орган, а органистът да свири. Цеко Грънчарски тук, в България, бил учител, на почит бил; плащали са му хубаво, високо мнение имали за него. Като започнал да върти тази ръчка, замислил се като българин за своето положение и си казал: „До такъв хал ли дойдох – тази ръчка да я дигам и да я слагам, никого да не виждам?“. Започнал да мисли и току идва един и му казва: „Господине, трябва да се свири“. Той дошъл на себе си, че тук не искат философия, но искат работа, работа – ръчката да върти; ако не, ще те уволнят. Сега ви привеждам това, което той сам разправяше. Разказвам ви един пример, който той сам ми разправи, ако и да го е преувеличил. Питам го: „Какво научи?“ „Научих, че език за една година не се учи. Макар че карах ръчката, не можах да се науча да свиря. Онзи човек свиреше, аз само бях асистент“. Може някой да има вяра и да помага на музиканта. Как ще му помага? Цеко Грънчарски като върти с ръчката, помага. Някой път престанеш да въртиш ръчката – и онзи човек отвън не може да свири.

Казвам сега: между всинца ви има една вътрешна зависимост, която човек трябва да спазва. Когато хората дойдат до едно такова близко общество, не знаят каква мощна сила развива мисълта. Доброто или лошото настроение се предава на когото и да е от вас, предава се това настроение. Сега да дойдем до положението, че вие речете да седите, но не знаете как да седнете. Тъй както гледам, най-първо седенето ви не е право, не е нормално. Ти не ходи по пътя да носиш бастун, да се заблуждаваш с него, понеже този бастун ще ти причини голяма беля. Ти ще го сложиш, но ще му се подчиняваш, това е препятствие за теб; тогава ти с този бастун ще се осакатиш. Може да го носиш, но като го

носиш, закачи го на ръката си, носи го така. Или по някой път може да се упражняваш, на джоба си закачен можеш да го носиш. Не съм против бастуните, но казвам: не вземайте бастун, не уповавайте никак на бастуна, който е в ръката ви. Защото щом уповаваш на бастуна, нещо ще започне да куца у тебе.

На някои очите им са отслабнали – и те ще турят очила. Очилата са един бастун. Казвам: твоите очи са отслабнали, понеже не упражняваш очите си. Ти седиш и казваш: „Много ми играят очите“. Каква е тази игра? Ти гледаш само в земята. Това не е упражнение. Ти поглеждаш нагоре, но вдигаш главата си, не си вдигаш очите. Някой като гледа нагоре, си дигне главата и така гледа. Това не е гледане, защото очите ти са в едно латентно състояние, не се упражняват. Когато се упражняваш, ти ще имаш два центъра – центъра на Слънцето и центъра на Земята. Една равноденстваща точка ще имаш: изгрева на Слънцето, там, дето изгрява и дето залязва – това положение ще вземеш. Най-първо ще мислиш за центъра на Слънцето, после ще мислиш за центъра на Земята. После ще мислиш за мястото, дето изгрява Слънцето, понеже всички блага идват от него. Очите ти може дори да са затворени, но ще им направиш едно упражнение. Отвътре трябва да гледаш нагоре, обърни очите си нагоре.

По някой път ти се интересува, че на Земята има богатство. Тогава пак затвори очите си – и ако искаш, обърни ги надолу, към земята. Някой път имате за нещо северен полюс, имате и южен полюс. Тогава отпрати ума си и не си мърдай главата, а насочи очите си, за да видиш северния полюс и южния полюс. Ако вие всяка вечер, преди да си лягате, отправяте ума си към Бога, към Слънцето, ако отправяте очите си към центъра на Земята и ако очите вземаха участие във вашата работа, на вас няма да ви трябват очила – без очила щяхте да ходите до 120 години. Пък и сега няма на теб да ти трябва да се обръщаш назад – ти можеш, като вървиш напред, да гледаш отзад. Има хора, които като дойдат, отзад може да виждат кой иде. Но това изисква упражнения; трябват ти упражнения, а то не е лесна работа. За

вас един инвалид да го накарате да проходи, това е трудна работа. Трудна работа е, понеже във вас има наследствени черти. Вие казвате: „Достойнство имам“. Хубаво, аз не съм против достойнството, но в какво седи моето достойнство? Казвате: „Знание имам“. В какво седи моето знание?

Всички хора имат знание. Знание, с което можем да си помогнем – това е знание. Или да кажем, че имаме ухо, че можем да слушаме някого – тогава от всекиго можем да се поучим. Не считайте за срамата това. Много пъти гледам – много задачи децата ги разрешават по-лесно, отколкото възрастните. Децата ги разрешават, понеже са богати – богатите хора в света са децата. Те са богати с енергия и със сила, но са сиромаси в знанието. Старият човек е бедняк – това изобилие от енергия той го няма както младия, но е богат в умствено отношение. И старият има какво да учи – той учи как да придобие силата. Децата си играят със силата, у тях естествено иде и животът, и здравето. У тях някоя рана лесно зараства, но у старите не заздравява така лесно. Децата сега разрешават въпроса за знанието. Вие казвате: „Остаряхме“ – и знаете какво сте изгубили. В старостта вие сте изгубили онова богатство, което децата имат. Децата, като са се родили, са изгубили знанието, което са имали. Като са минали от невидимия свят, децата са слизали. Тогава те са били много учени.

Сега да ви представя това: човек може да изгуби своето знание; хората изгубват своите бележки. Те носят бележки, но като дойдат към митницата на Земята, секвестират им ги и те остават без бележки. Нямате ли бележките, тогава ще мязате на онзи православен свещеник, който, за да знае кое Евангелие трябва да чете в неделя, ще отиде в църквата, ще обърне Евангелието и ще тури някое листче. Един ден той носил със себе си праз, защото обичал прازа, и вместо листче сложил праз, за да намери кое да чете. Нали и вие си слагате в Библията или в някоя друга книга някой копиренен конец или някоя лента. Свещеникът ходил с прازа и си турил праз вътре. Него ден иде жена му по някаква работа и като видяла прازа, казала си: „Колко обича праз“. И взела, че му натуряла още на 10–15 места. Гледа попът на

другия ден – вижда много праз, чуди се. Когато дойде някой и сложи във вашето Евангелие праз, какво ще правите? Докато само вие слагате праз, лесна работа е. Като дойде някой друг, че и той сложи, ще се чудите откъде е дошъл празът. Онази попадия ни най-малко не е разбрала за какво му е, но за да го улесни в тази работа, и тя сложила праз. Тя мислела, че попът като прочете Евангелието, изяжда по едно листо. Целта ни най-малко не е това.

Казвам: като се приведе един пример, вие от него какво можете да извадите? Ще кажете, за да извадим пример от свещеника, колко глупав човек е бил той... Праз слага ли се, за да си отбележи страниците, толкова ли не знае? Да вземе едно листче, да запише еди-коя си страница, какво ще туря той праз? Но такива свещеници сме и ние, които правим същите погрешки. Случи ти се една опитност, трета, четвърта – всяка опитност показва по кой начин да се разреши мъчнотията. Срещнеш една мъчнотия някъде в живота, тя показва по кой начин може да се разреши. Всяка мъчнотия в тебе може да се разреши. На теб ти са слаби очите – упражнявай се, не плачи, не се безпокой: ще седнеш и ще се упражняваш. Никога не правете такива движения, никога не правете неволни движения, в които вашата воля не взема участие. Подвижиш ли си крака, трябва да знаеш защо го подвижваш. Някой върви, движи се така – това са неща неестествени. Ще имаш един много правилен ход. Всичките движения, в които нашата воля не взема участие, са вредни за нас.

Неволните движения на вашето сърце ги изключете, понеже има друга воля, която регулира сърцето. Има други същества, които регулират в нас сърцето. Това е друг въпрос, но ние още не сме готови да го регулираме. Ако сега почваме да регулираме нашето сърце, ще се осакатим. Където на нас са ни дали свобода – на ръцете, на краката, на очите, на тялото – можем да правим тия упражнения; там всякога трябва да поставяме нашата воля. Вземете огледало и вижте: някой държи главата си на една страна, някой я държи на другата страна. Винаги дръжте главата си в едно отвесно положение.

После някой от вас се прегърбва – защо? Не си слагайте раница, т.е. гърбица, преди да сте остарели. На 120 години като станете, може малко да се понаведете, но до 120 години трябва право да държите тялото си. После аз не харесвам тия столове с подпорки, понеже вие разчитате, че има нещо да ви помага, за да си починете. Ти като си почиваш, да не уповаваш на стола за почивка, защото съвсем няма да върви твоята работа. А ти ще седнеш, ще се облегнеш... Достатъчно е да имаш едно столче, та да седнеш, а ти сам да държиш главата си изправена, да бъдеш господар на своя гърбнак. Някой се обърне и види, че няма облегалка. Американците имат най-големите удобства, но имат и най-много неврастения. Те имат такива столове, че като седнат на стола, разположат се добре. Един германец, който е изучавал нервните болести в Америка, е намерил 400 вида неврастения, и като ги е кръщавал, кръщавал, най-после си казал: „Американичи“. Американците имат такива люлеещи се столове – и те са хубави, аз не съм против тях. Не трябва обаче да уповаваш на един стол, на който седиш, но като седнеш, сложи главата си и гърбнака си така, че прави да бъдат.

Всички тия работи ги изключете, те ще ви осакатят. Гледам – някой от вас си дига рамото нагоре, друг върви прегърбен. Хоризонтално ще държиш раменете си, ще си ги сложиш в първоначалното положение. Някой казва, че има ревматизъм. Какъвто и ревматизъм да имаш, ще му кажеш: „Няма да ми спъваш краката, нищо повече“ – научете се да му заповядвате. Сега не искам да ви морализирам, но ние сме се отклонили от Божествения свят, не приличаме на онзи човек, както Бог ни е направил. Бог е направил нещата, а хората се намесиха в направеното. Много пъти ние сме ходили в тия работилници на хората – и те са ни осакатили. Както Господ направи първоначално нещата, всяко нещо беше намясто; сега тепърва трябва да викаме някой от невидимия свят да дойде да поправи работата.

Тук няколко наши братя се опитаха да акордират пианото. Казвам: хубаво е, ако имат развит слух. Те акордират, но нямат начин, не знаят откъде да започнат. Най-после извикахме един, който е специалист. Човекът като дойде, вед-

нага разбира. Напоследък дойде един руснак, много добре акордира. Всичките жици на пианото са така направени, че имат еднакви трептения. По-напред имаше един българин, който го акордираше добре; той нямаше тънко ухо, но все-таки акордираше. Трябва много тънко ухо да има човек.

Казвам: вие трябва да упражнявате очите си. Сегашните наблюдения показват, че когато очите не се движат правилно, те остаряват, образуват се известни бръчки. Който си упражнява очите, да отправи ума си, да отправи очите си към Бога, като че гледа Господа. Отправи очите си нагоре, и ще имаш милосърдие – отправи очите си към милосърдието. Имаш честолюбие – отправи ума си назад, да видиш твоето честолюбие. Съвестен си – отправи очите си към своята съвест. Отправи очите си към сърцето си, към дробовете, към стомаха, отправи очите си към пръстите, отправи очите си към гръбнака – да се движат очите. Туй, което Бог е направил, трябва да го виждаш. Ако всичко виждаше в тялото си, твоите очи щяха да бъдат в нормално състояние. Сега ти седиш и казваш: „Каква полза? Гърба си не го виждам“. Вземете две огледала и веднага ще видите гърба си. Нито един от вас да не се оплаква, че не е видял гърба си. Не викайте другите хора да ви покажат какъв е гърбът ви, но сложете две огледала и вижте, забележете какви недостатъци има.

Щом произнесеш някаква дума, проверявай я. Вие ще кажете: „Къде да намерим пари?“. Все ще намерите; съберете се 4–5 сестри, купете си две огледала и през седмицата най-малко веднъж да ходите да си гледате гърба. Или някой казва: „Я да ти видя гърба!“. Изтълкувайте го така: „Да вървиш на работа“. В сегашния век имаме нещо, с което можем да се занимаваме. Ако не се занимаваме правилно, ще се родят такива неестествени състояния. Вие седнете и си турите крака единия отгоре, другия отдолу. Не, седнете като ученици, вземете перпендикулярна стойка, лицето ви винаги да е изправено. Тогава Слънцето ще ви бъде мярка – откъдето излезе то, на позиция да сте, да мислите откъде изгрява Слънцето и къде залязва. Гор е Слънцето, долу е центърът на Земята. Ти като седнеш, всякога се регулирай! Ако не се регулираш така, ще се изгуби тази хармония, която съществува в тебе. Тогава как ще мислиш за Бога?

Сега понякога гледам: някой болен човек седи и се моли на Господа. Някой път и псалмопевецът казва: „И на леглото той се моли“. Ти как трябва да се молиш на леглото? Гледам: някой се моли и като седне, тури си ръцете на очите или на главата. Ако седнеш на стола, е хубаво. Ще ви дам правило: като седиш и се молиш, това не е молитва. Ако си болен, тогава е извинително, но ти като седиш и се молиш, ще се роди навик. Ще седнеш на стола, като че при Господа отиваш, или ще станеш прав. Свободно, няма да те е страх как ще се явиш – ще се явиш такъв, какъвто си. Не отивай при Господа, като си облечен хубаво, а с каквото можеш. Иди при Господа такъв, какъвто си: като идеш, все някой ще ти даде нови дрехи. Бащата казва: „Опърпало се е това дете, дайте му хубава дреха“. Иди при Господа такъв, какъвто си. Щом идеш при Господа с хубави дрехи, с новите си дрехи, никакъв подарък няма да приемеш.

Та казвам: най-първо трябва да имате в съзнанието мисълта, че седите при Господа, че Той ви гледа. Нас ни е срам от хората, да не ни срещне някой. Когато имаме някой човек, когото обичаме, сме много внимателни. Ако той рече да дойде вкъщи, у дома ни е изметено, изчистено. Когато не обичаме, от него не се интересуваме в живота – ние искаме други да се интересуват от него. Не очаквайте другите да се интересуват, вие се интересувайте от онова, което Бог е създал. Вземете участие във великото дело, което Бог е създал. Интересувайте се от това, което Бог ви е дал, интересувайте се от Неговата работа. Колко пъти идват хубави мисли, хубави желания – и после тия хубави работи си заминават. Поне една хилядна част от вдъхновението си забелязвайте. Нека да имате една книга, да си вземате бележки.

Онзи, на когото очите са отслабнали, всяка вечер, преди да си легне, да отправя погледа си нагоре; не да си вдига главата, но очите си да движи. Вземете ясновидците – те правят същото упражнение: на онзи ясновидец очите са обърнати нагоре. Гледам: онези хора, които са ангажирани със земята, гледат надолу. Избягвайте гледането надолу: колкото гледаш надолу, трябва толкова да гледаш и нагоре. Колкото гледаш наляво, толкова трябва да гледаш и надясно – трябва да има движение на очите, за да не отслабват.

Сега да ви накарам да си направите упражненията. Ще кажете: „Какво си е завъртял очите?“. Всички хора страдат, че не си въртят очите, а си въртят главата. А в Природата окото трябва да се върти. Докато се върти окото добре, то е здраво, тогава мускулите на очите се развиват. Има девет положения на очите. Щом се изгубят тия положения, тогава човек изгубва приятността. Много пъти ще недовиждаш или ще бъдеш късоглед, или далекоглед ще бъдеш, или някой път ще се премрежват очите ти. После, ако не знаем как да употребим нашия мозък, е същото. Ние мислим еднообразно. Ти мислиш само за яденето, а това е една еднообразна работа. Нямам нищо против яденето, но ти ще мислиш за стомаха, ще мислиш за дробовете; ще мислиш за своите чувства, ще мислиш и за своите мисли.

Идва при мен един млад човек и ми казва, че от много мислене е станал неврастенник. Той е на погрешен път – ако мислеше, нямаше да бъде неврастенник. Ти чувстваш работите! Питам го: „От колко време влезе неврастененията в тебе?“. Отговори: „От 4–5 години. Много мислих“. Казвам: „Твоят мозък страда от малокръвие“. Ако мислиш, в мисълта няма безпокойство. Щом се безпокоиш, ти не мислиш – безпокойство има вътре в чувствата. Ти мислиш, че нямаш ядене – това е чувстване. Мислиш, че си болен – това е чувстване. Ти мислиш, че някой те е обидил – това е чувстване. Ти ще дойдеш до онази мисъл, дето никой не може да те обиди, за да не влиза никакво чувство. Чистата мисъл каква е? Ще мислиш какво нещо е доброто само по себе си; ще мислиш какво нещо е Любовта сама по себе си; ще мислиш изворът, от който тази Любов излиза, какъв е? Да кажем, чувам един глас. Не се спирам върху гласа: ако мисля за него, аз чувствам приятен ли е, или неприятен. Мисли за човека, който пее; мисли какъв хубав ларингс има, как хубаво е упражнен, какви хубави тонове издава неговата ципица. Мисли за това – то е чистата мисъл. В мене се яви желание и аз да пея. Това вече не е мисъл, а е желание в мен. Онази мисъл в мене трябва да излезе по естествен начин. Аз трябва да взема участие в нея, а не да кажа: „И аз мога да пея като нея“. Трябва да мисля, без да кажа, че мога да пея като него. Той

пее, аз слушам – така и аз пея. Сега стават тия състезания. Някои хора са по-даровити, защото са работили по-дълго време.

Но да дойдем на същинския въпрос. По някой път ако си упражнявате добре очите, ако вашите очи са в нормално състояние, много от съвременните препятствия или неразположения на вашия дух ще изчезнат. Много от състоянията ни се дължат на очите, които не се движат както трябва. Много от състоянията ви се дължат на това, че вие не ходите изправен, а сгъвате раменете си. Казва някой: „Изпъчи се, да са отворени гърдите ти!“. Ти като ходиш изпънат, от охтика няма да се боиш, но ако свиваш раменете си, може да заболееш. Ще се изпъчиш! Казва някой: „Какво си се изпъчил?“. Ще се изпъчиш – по този начин да спреш охтиката. Онези, които са охтичави, изпъчват гърба, а гърдите им са вдлъбнати. Като станеш сутрин, отпрати ума си към Бога. Къде е Господ? Ще го намериш в теб. Намери Господа в себе си, мисли за своята глава, мисли за най-високото място. Като дойдеш там, мисли за центъра на Слънцето – и ще намериш къде е Господ. Мисли за Него, че е някъде. Къде ще Го туриш? Някъде е Господ... Когато ние намерим този фокус, веднага в теб ще се роди светла мисъл. Като намерим мястото, дето е Господ, веднага всички мъчни въпроси, които ни смущават в даден случай, се разрешават. Дойде едно разрешение и то е разрешен въпрос.

Когато слънчевите лъчи влязат вкъщи, нали тогава виждате, че прашинките почват да се виждат. Така е и когато Божествената светлина влезе в човешката душа – веднага човек вижда своите погрешки и лесно ги изправя. Трябва много погрешки да се изправят в нас, за да могат да се явят добродетелите. Ако те болят очите, трябва да се справиш; ако те болят ушите, трябва да се справиш. Ако постоянно те боли коремът, ако постоянно те боли главата, не считай, че болестите са отгоре – те са аномалности в нас. По възможност трябва да се освободим от тях, по възможност трябва да имаме по-малко болести. Като дойде болестта, трябва да я изправиш като едно упражнение. Някаква погрешка имаш в своите чувства – изправи я! Като намериш причината на

болестта, тя ще изчезне. Като не можеш да намериш къде е причината на болестта, тя остава на своето място. Разните болести, които съществуват в хората, се дължат на известни аномалности вътре в тях – те имат някои такива мисли и чувства. Да кажем например, че си фанатик и обичаш Бога, като апостол Павел гониш последователите, защото не вървят в пътя. Или може да си честен човек. Има една честност, която е нормална, но има една честност, която е аномална. Има едно религиозно чувство, което е нормално, има религиозно чувство, което е аномално. Има един ум, който е нормален, има един ум, който е аномален.

Сега това са общи думи, казани, понеже не знаете каква е нормата. Нормалният ум носи светлина, нормалните чувства носят много приятна топлина. Когато чувствате, искам да определя, да ви дам с кое може да се ползвате. Трябва да накарате в този мозък, колкото и да е малка площта му, постоянно да се прекарва кръв, да се обработва нещо. Нужна е някаква малка област – или музика, или математика, или геометрия, или рисуване, или поне някаква малка работа, с която вашият ум да се занимава постоянно. По някой път вие живеете отзад в мозъка, пък мислите, че мислите. Ти чувстваш нещо и казваш: „Аз мисля за музиката“. Вие мислите за музиката – как да можете да пеете, че да ви ръкопляска. Значи ни най-малко не мислите за музиката. Или мислите да напишете някое съчинение. Това е чувстване, то е празна работа. Ти мислиш за музиката, но чувстваш музиката. Нещо ти е хубаво, но това чувстване всичките хора го чувстват. Кой не чувства?

Дойдоха тук десет души приятели да вземат един лотариен билет. Казвам им: „Мислете, много слаба е мисълта ви“. Десет души вземат един лотариен билет и мислят, че ще сполучат. Вземат десет души някаква категория, най-после отиват и чакат: седят и мислят за 1 милион. Върнаха се, няма го милиона. Те мислят, ама парите не дойдоха... Парите са отишли при човека, който е мислил, законът е такъв. В България само този човек, който е получил милиона, е мислил, другите само са чувствали. Острото на едно шило е точно мисълта, а това шило, което шие, са другите,

те са асистенти. Желанията на всичките хора спомагат, за да можеш ти да чувстваш. Аз се радвам, че този е сполучил, понеже е мислил; бих желал всички хора да мислят така. Вие не съжелявайте, че десет души изгубиха 1 милион, защото не знаят как да мислят. Всеки ден целият живот е лотария, все се теглят печалби. Ако не мислиш, ще изгубиш. Тогава ще се явиш пак. Всеки ден ние губим лотарийните билети. Казваш: „Толкова години мислих, а тази работа не стана“. Не си мислил, нищо повече! Аз съм наблюдавал в музиката. Някой път искам да пея, но си туря мисълта, че ще ме критикуват. Щом дойде мисълта, че хората ще ме критикуват, това не е мисъл. Като започна да мисля, кой ще ме критикува? Щом мисля, аз съм авторът. Не са хората на Земята тези, които ще ме критикуват – аз не пея за другите. Когато седна да пея, по някой път има други професори и аз им казвам: „Проверете доколко мога да пея. Там, дето не мога, как ще ме коригирате?“.

Сега тези певци от вас, които имате, пеят със затворено гърло; горното гърло във вас е затворено. Три гърла има човек: едно гърло за стомаха, с което той поглъща храната, едно гърло, с което диша, и трето гърло, с което говори. Само горното гърло, когато пеете, е затворено. Не се пее така – трябва да се научите да пеете с отворено гърло. Сега аз като пея, казвате: „Ние не можем да го направим“. Това е чувстване. Ще го направите и отгътък ще минете. Човек, който може да мисли, може да го направи, това е закон. Някои хора са по-даровити, понеже са се упражнявали: те вярват в Бога и са сложили ума си на работа. Помнете, че всичките дарби се развиват при мисълта; чувстването е спомагателно. Трябва да знаете: чувствата, които имаме, това са завършените мисли на същества, които са мислили; нашите чувствания са завършените мисли на напредналите същества.

Това, което аз чувствам, е завършена мисъл на напреднали същества. Аз мисля така и казвам: „Имам едно чувство, което е завършено чувство, което е завършена мисъл на едно същество, което е работило преди мене“. Тогава започвам да мисля върху моето чувство, да се свързвам с това

същество, за да ми разкаже произхода на това чувстване, което имам в себе си. Онова, което аз сега мисля, когато моята мисъл стане завършена, тази мисъл ще бъде завършено чувстване на някое друго същество. Следователно това същество със своите чувства трябва да се свърже с мен. Със своите чувства ние сме свързани с по-висш свят, а вие трябва да мислите, за да се свържете с вашите мисли с по-нисшите същества. Ти не можеш да обуздаваш своята нисша природа, ако не мислиш. Ако вие чувствате, чувстванията ви са били в други. Вие трябва да мислите, за да ви се подчини вашата нисша природа.

По някой път казваме: „Пейте!“. Пейте за себе си, не искам да пеете за другите. Идеш ли при Господа, Той ще каже: „Я да видим докъде си дошъл в пеенето?“. И върху даден предмет трябва да развием една малка песен, само един пасаж се изисква да изпеем. Ако идете при Господа, какво ще Му попеете; кажете ми, каква песен ще попеете? *(Учителя пее: „На Земята както се учих да изпълнявам Твоята воля, в много неща аз бях несполучлив. Сега дойдох при Тебе да взема едно назидание как трябва да нея по-добре“.)* На Господа така не се пее – дотам съм достигнал в изводите. Господ ще извика един ангел и ще му каже: „Я му попей“, а аз ще слушам. Тъй започва ангелът: „Право трябва да мислиш, право трябва да чувстваш, право трябва да постъпваш“. Ангелът ми пее сега, че право трябва да мисля, право трябва да чувствам и право трябва да постъпвам. Много пъти и аз ще пея, и ангелът ще пее – ще ме коригира. Приятно е, ще се уча. Вие казвате: „Толкова глупаво пее ли се?“. Глупостта седи в това, да не мислиш. Глупаво може да пееш, понеже не мислиш. Трябва да се мисли.

Какво разбрахте сега? Най-първо трябва да упражнявате очите си, после трябва да упражнявате езика си. Никога не произнасяй една лоша дума, понеже ще осакатиш езика си. Като ти дойде да кажеш една лоша дума, спри се и мисли, а вие не мислите. Дойде някой – искаш да избухнеш. Спри се и помисли, кажи: „Не!“. Искаш да му кажеш нещо лошо. В английския език най-лошите думи са: „Иди в пъкъл!“. Англичаните нямат такъв богат речник на лоши думи. Да

кажем, ти искаш да туриш един епитет някому. Спри се, понеже ако сложиш този епитет, знай, че и на тебе ще го сложат. Без разлика ще дойде лошото, понеже ти каквото лошо кажеш, то ще се върне. То се отпечатва върху твоя мозък и ти не можеш да се избавиш от казаната дума, тя органически остава върху теб: каквото си казал, един ден ще дойдат, ще намерят тия копия и ти не можеш да се освободиш от тях.

Казваш: „Еди-коя си сестра не знае как да се моли“. Ами ти знаеш ли как да се молиш? Казваш: „Аз като се помолих, тъй стана“. Много се заблуждаваш – аз и без да се моля, Слънцето ще изгрее. Като се помолих, Слънцето изгря – аз помагам за изгряването на Слънцето. Това е една стомилионна част от милиметъра. Какво ще казвам: „Аз като се помолих, Слънцето изгря“? Казвам ви: „С тия работи не се занимавайте“. Аз смятам: „Може да направя някои работи, ама като се помоля“. Като се помоля на баща си, силата ми е толкова, че като му поискам 5 стотинки, ми дава; но като поискам 1000 лева, казва: „Защо са ти?“. Като кажа за 5 стотинки, дава ми веднага – това е молитва. Той 10 стотинки, 15 или едно левче дава; щом се дойде до 1000 лева, казва: „Защо са ти?“. И ние някой път искаме от Господа. Ти Му казваш: „Един милион“, Той пита: „Защо ти е?“.

Тия братя искаха един милион. Каза им се: „Защо ви е?“ „Тук да наредим, в Изгрева“. Като че Изгрева ще го наредят с милиони... Погрешката е там, че те не мислеха, а чувстваха. Ако бяха мислили, милионът щеше да дойде. Тогава един брат се изхитрил – някъде от Македония той изпратил 50 лева. Иде един друг брат и казва: „Има пратени 50 лева, да вземем един билет за Учителя“. Аз нямам време да мисля и казвам: „Никакъв билет няма да вземате, защото ще бъде напразно“. Като не се вземе билета, ще имаме 50 лева, а като вземем, няма да имаме и 50 лева. Какво трябва да ги правим? Виж, 50 лева спечели! Имах вяра, че няма да сполуча, защото не мисля: аз виждам онзи човек, който мисли и на когото ще се паднат парите. Аз конкурент няма да му бъде. Ако някой път бих взел билет, дотогава, докато мисля, че има друг човек, който мисли, аз не му конкури-

рам; ако няма нито един, който да мисли, тогава ще взема милиона. Понеже досега все някой е мислил, намирам, че все някому ще се падне милионът, и никого не конкурирам.

Сега ви показвам какъв е законът. За всички неща там, дето е Божественото, всякога има успех. Под думата *мисъл* разбирам Божественото. Аз спазвам ония закони, които Бог е положил, а не да мислим, каквото искаме. Това чувстване е завършена мисъл на други: онзи е мислил в мен. Онова, с което Бог иска да ме накара да мисля за нещо, аз трябва да се интересувам от него, да го използвам. Който е употребил милиона, е мислил да направи нещо, изпрати ли го в света. Аз не се ползвам от милиона и не съм мислил – за мен самата мисъл е полза. Завършената мисъл се ползва от теб. Дотогава, докато искате да се ползвате от вашите мисли, това е чувстване. Човек трябва да бъде съвършено безкористен, когато мисли. Някои други същества, които са те пратили на Земята, са мислили заради тебе, те са определили твоето бъдеще. Ако ти си верен на Земята, всичко ще се уреди добре.

Та казвам: от всички вас като ученици се иска да направите сутрин поне четири упражнения. Като станете сутрин, не си вдигайте главата нагоре, а си дигнете очите – първо нагоре, после надолу, наляво и надясно. После, като седнете, изправете гръбнака си и седнете прави; дръжте ръцете и краката си спокойно. Господ ще те попита защо рамото ти е нагоре – трябва да знаеш причините. В невидимия свят съществата не са хора на грозотата – лицата им са устроени, в тях има движение. Понеже имат мисъл, те са същества на мисълта. Когато видиш някой ангел, в него има такава подвижност, такава пластичност във всяко движение; няма нещо, което да е в покой, всичко е в движение. И ние, хората, трябва да бъдем подвижни. Тръгнал е някой да ходи – навел се е, изкривил си е ръцете и краката, отпуснато е тялото му. Гледаш някой човек и си гневен – ти ли си причината? Никой не е причина – причината е дяволът. Причината за всички работи е дяволът – къде ще го намериш? Дяволът всякога ще го хванеш, след като направи нещо, а трябва да го хванеш, преди да го е направил.

Сега аз, който зная толкова, едва три пъти съм хващал дявола – три пъти съм го хванал досега. Като седя, поусмивна се, казвам: „Браво, умен е, само три пъти съм го хванал“. Като го хвана, той е отличен: вика, говори, че се намира натясно. Пък аз не пушам: ще му взема обувката, ще го вържа, ще подпише с двете си ръце. Три полици има, не може да се освободи... Казвам му: „Няма да ме безпокоиш, ще туря в изпълнение трите полици“. И като му кажа, ще ги туря. Щом аз забравя някъде, и той пак забравя – не можеш да разчиташ на него. Та да оставим сега дявола, той си има начин за разбиране.

Седнете да направите едно упражнение, след това гледайте да изпратите колкото се може повече кръв в главата. Помолете се: „Господи, Ти си ми дал един ум, за да започна да мисля“. Имате други дарби, ама искате да идете да работите за света. Че как ще идеш – на един човек там как ще проповядваш Царството Божие? Аз ако ида, с музика ще започна. Отивам при един беден – ще запея. Три-четири пъти като запея, работата на този, бедния дом, ще се изправи, който и да е той. Видя, че дъщерята е даровита: ще мина три пъти, ще попея – и ще развия гласа ѝ. Има надежда: ще я туря 10–15 години да работи, да пее, и ще се оправи работата. Или в нея има художническа дарба, или пък някаква техническа дарба – като събудя тия дарби, поправя се положението. Или в теб се развие сладкото говорене, да знаеш сладко да говориш; и като погледнеш човека, да дадеш мил поглед. Всички ви е страх от милия поглед, казвате: „Да не се хипнотизираме“. Ти ще хвърлиш мил поглед – и в този ден от невидимия свят или от Земята ще ти хвърлят един поглед. Тогава трябва да попееш, че ти вече имаш богатство. Благодарение на милия поглед, който имаме от невидимия свят, ние сме радостни. Милия поглед ти ще го помниш. Ако нямаш от някого мил поглед, казваш: „Какво така гледа, един мил поглед няма“. Някой казва: „Аз не мога да го гледам“. Тогава гледай този. Ако едного не можеш да гледаш, гледай противоположния.

Та ще се освободите от вашите мисли, които мязат на истукани, на идоли. Вие сте се влюбили в някоя ваша мисъл или чувстване. Да кажем, че сте се влюбили в себе си: ми-

слите, че имате някаква дарба, или мислите, че сте даровит човек. В какво седи дарбата сега? Не че не сте даровити – някои сте даровити, знаете няколко езика. Но я ми произнесете на френски една дума така, че като я произнесете, аз да бъда готов. Я ми произнесете на френски думата *аржан*. Но като произнесете *аржан*, касата ви да е пълна. За онзи, който знае да произнася, касата е пълна, а на онзи, който не знае как да произнася, касата му е празна. На български можете да произнесете десет пъти думата *богатство*. Ако в твоята мисъл влезе думата *богатство*, богатството само по себе си ще дойде; ще дойде, ако сте умен. Тогава ще дойде при вас някой братовчед.

Привеждал съм един пример за двама французи в Париж. Идва един техен братовчед, който е заминал в странство, и иска да избере един от братовчедите си, при когото да живее. Отива първо при единия, който е бедняк, и му казва: „Много жалко, обеднях, всичко загубих, искам да поживея във Франция. Може ли да остана при вас“. Казват му: „Може, ще се помъчим да те гледаме“. Като поседял един месец, рекли му: „Не може, ние сме много бедни хора, пък и ти си беден, търси си друго място!“. Отива при втория братовчед, а той казва: „Не бой се, работата ще се оправи, ще намерим място, добър е Господ“. Седял при него цяла година. Най-после гостът казва: „Аз съм богат, толкова милиона имам на разположение, правя те наследник“.

Та казвам: ако мислите добре като втория човек, вашият братовчед ще дойде и ще ви донесе милиони. Та първото нещо е това: считайте, че Любовта е една велика сила в света, която носи дарбите. Любовта носи не само живота – животът е общо дарование, но Любовта постоянно носи специфични дарби. Ако вие разбирате Любовта, тогава вашите дарби постепенно ще започнат да се развиват. Казвате: „На 45 години съм станал“. Едва сега си започнал да мислиш. Някой е на 60 години. Казвам: „Едва сега, на 60 години, започваш да работиш като ученик“. На 80 години, на 120 години си – толкова по-добре. Казват от Небето: „Нека дойде да следва“. На 120 години като станеш, в странство ще отидеш да следваш. До 120 години тук, на Земята ще седиш,

на 120 години имаш паспорт за другия свят. Казваш: „На 120 години какво ще се прави? Ще се мре“. Не, ние отиваме да следваме в другия свят. Аз чувствам, че казвате: „Какво ще се прави, ще се мре“. На мен много религиозни и учени хора са ми разправяли: „Какво ли ще правим, като умрем, като ни заровят в гроба, дали ще има някой да ни полее винце и дървено масло“. Не зная на българите откъде им е дошла тази идея, да поливат отгоре гроба.

Първото нещо: изучавайте Любовта като една велика сила, която носи дарбите. Ако имате праведен живот, първа ще започнете да развивате някоя дарба. Щом се развие тази дарба, човек има с какво да се занимава.

Та съществената мисъл е: да упражнявате очите си. Мислете за Бога, отправете погледа си към Господа. Мислете за благата, които Бог е дал на всички, мислете и за Земята. После мислете за Северния полюс, понеже там е Истината; мислете и за Южния полюс, понеже двата полюса като се съберат, те ще урегулират светлината и топлината. Светлината се урегулира от двата полюса, а топлината се явява най-много на Екватора. Ако така мислите, във вашия екватор ще имате повече светлина; ще имате и повече топлина, следователно ще имате повече продуктивност. Животът ви ще бъде по-лесен.

Казвам: до следващия път правете упражнението с очите. Я го направете сега, да видим как ще го правите!

*Само светлият път на Мъдростта води към Истината.
В Истината е скрит животът.*

15. лекция, 10 март 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ПЛОСЪК И ОБЪЛ ГОВОР

Отче наш

Имате ли тема? (Не.)

Пишете тогава по темата *Причини за погрешките*.

Ще се спра върху плоския и облия говор, върху плоската и облата реч. Това е един предмет, който е интересен всякога за човека. От гласа на човека зависят много работи. Мощното в Природата и онова, което сближава хората, това е звукът. Има звукове, които са разумни, има звукове, които не са разумни. Сега ако някой би ви задал темата „Отношението на правите и кривите линии“, какво бихте казали? Трябва да определите що е кривата линия. Тогава аз бих дал такова определение: кривата линия е тази, която има еднакво отношение към правите линии, но само към правите линии, които изхождат от един център. Онази линия, която има еднакво отношение към всичките прави, е крива линия.

Това сега е едно философско определение. Какво е правата линия? Правата линия всякога има отношение към две точки. Права линия е само онази, която има отношение към две точки; крива линия е онази, която има отношение към правите линии. Може да вземете и определението, което съществува в геометрията. Тук аз давам друг характер на определението, разумен характер. Една крива линия, за да има отношение към всичките прави линии, е разумна линия. Една права линия, която има отношение към две точки, е разумна линия. Защото линията на поведението, това е един резултат, една действаща разумна сила. И следователно ние изучаваме резултатите като механически процеси.

Но сега е въпросът за човешкия глас, за звуковете. Някой път вие се оплаквате, че не ви обичат хората. Причината е просто вашият глас. Някои хора като говорят, просто ни дразнят, гласът им е плосък. За плоския глас причината

е стомахът. Той образува онези, плоските гласове, защото всякога, когато човек преглъща, затваря горното си гърло и тогава гласът става плосък. Плоският глас е причина за омразата. Този глас е резултат на омразата, завистта, самолюбие, тщеславието, на всички отрицателни черти. Всички хора, които имат тия недъзи, имат плосък глас. А облият глас на човека се дължи на хубавото, на красивото, на доброто в него. Облият глас е на доброто, плоският глас е на злото. Не че плоският глас е лош, но той дразни. Плоският глас има допирни точки с всички отрицателни черти, облият глас има допирни точки с всички добри черти. Следователно трябва да станете добри. Вие сте добри, но ако искате доброто във вас да помага и да развива гласа, объл глас ви трябва.

Сега вие някой път като говорите, не се слушате. Като говориш, в говора си трябва да се слушаш; ти като говориш, сам трябва да се слушаш, приятно да ти е това, което говориш. Ти говориш, ама не слушаш какво говориш – всичката погрешка е там. Така че ние говорим, без да се слушаме, а другите ни слушат; пък другите говорят и не се слушат, а ние ги слушаме. Вследствие на това в плоския глас има едно кряскане, никой не слуша. Учителя говори на учениците и кряска; в плоския глас има едно непослушание. Сега плоския глас Бог го е дал като една вътрешна сила. После е започнал разумният глас – не е било отдавна времето, когато той е започнал. Всичките тия зверове хиляди и милиони години все са кряскали – има звук в тях. Какъв е техният звук? Много плосък. Плоският глас всява ужас и трепет; той не е онова, което вдъхва вяра, надежда.

Сега вие ще кажете: „Така сме родени“. Аз не отричам, че тъй сте родени. Ще кажеш, че майка ти те е родила такъв. Казват, че Господ е създал света. Ако хората сега излизаха от Неговите ръце, те никога не биха имали този глас. Но те тепърва пак ще минат през Божиите ръце, Бог сега иде в света. Или хората се приближават до Бога, за да изправят своя глас. Хубаво, във вас ще се зароди въпросът как да се изправи гласът. И точно това е законът: вие ще се научите да концентрирате вашето гърло, горното си гърло. Кога-

то се храните, да не бързате да ядете, ами съзнателно да се храните. Че когато се храните, трябва да имате предвид да отворите малко горното си гърло, да го държите отворено. Когато говорите, вие някой път държите горното си гърло стиснато. Речете да преглътнете и започнете да пеете – да видим какъв ще бъде гласът ви. Отворете горното си гърло! В облия глас има нещо привлекателно, той действа успокоително. Всичките хора, които имат плосък глас, са нервни, неспокойни, дразнят се, сърдят се.

Започнете тогава с гласа си, направете си гласа объл – и веднага тия качества ще дойдат в теб, ти ще бъдеш разположен духом, приятно ще ти бъде, времето ще бъде хубаво, вярата ти ще започне да се усилюва. Сега, казано научно, вярата ще усили облия глас, надеждата ще усили облия глас, разумността ще усили облия глас. Ако вие мислите да бъдете добре с един плосък глас, то нямате условия. Ако на едно съвременно общество вие излезете да му пеете с плосък глас, то ще ви изпрати с дюдюкане. Да кажем, че се упражнявате. Всички най-добри певци са имали объл глас. Щом човек има объл глас, той е добър; щом има плосък глас, в него има нещо отрицателно. Не че е лошо, аз не поддържам, че е лошо, но в него има нещо недоразвито. Това, дете някой път вие не се търпите, е понеже гласовете ви не са обли. Вие не можете да търпите някои хора, не искате да ви говорят. Или дойде някой ваш слуга, не можете да го търпите – защо? Защото гласът му е плосък. Дойде някой човек с музикален, с объл глас, вие искате по-дълго време да ви говори. Ще кажете: „Той има Любов“.

Вие злоупотребявате с Любовта. За да те слуша той, трябва и ти с Любов да говориш. Щом гласът ти е объл, в теб се изразява Любовта; щом гласът ти е плосък, Любовта в теб не се изразява както трябва. *(Една котка мина край Учителя.)* Тя показва, че вие сте добри хора, за вас има бъдеще, и казва: „А ние, котките, докато дойдем до вашето положение, много хляб има да ядем. Много време има да мечим“. Мяученето ни най-малко не е объл глас, много плосък глас е това. Лаенето на кучето е плосък глас, реването на кравата е плосък глас. Едва човекът започва да получава облия глас.

(Учителя издава глас, както когато човек е прегракнал. После нее много нежно.) Като слушате второто пеене, на вас ви е приятно, а като слушате първото, не ви е приятно. Не че това не е хубаво – в Природата има всичките чешити, колкото ги искаш.

Казвам: когато пеете или когато говорите, ще се слушате. Като почнете да се упражнявате в пеене, най-първо задържайте гласа си 5 секунди, после 10 секунди, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60; дойдете ли до 60 секунди, спрете там. Ти като дойдеш дотам, да задържиш дъха си 60 секунди, ще имаш в себе си достатъчно търпение и разсъждение, мисълта ти ще бъде концентрирана. Сега ще кажете: „Ние сме остарели да мислим за Небето“. Знаете ли какво нещо е онзи свят? Небето е тук, на Земята. Вие казвате: „В Небето да идем“. Вие сега живеете в Небето, но не го разбирате. Ако вие сте в Небето като тази котка и когато минавате покрай краката на ангелите, се поглаждате, те седят и учат, а вие само си мърдате опашката. Аз казвам, че опашката, това са ненужните желання, които човек поддържа: това му трябва, онова му трябва и т.н. Потребно е котката да си мърда опашката. Аз виждам, че на котката ѝ е потребна опашката – защо? Всяко животно, което си мърда опашката, е здраво; всяко животно, което не си мърда опашката, е болно. Щом си подвие опашката, то или е болно, или се е изпоплашило, или е неразположено.

Опашка на човека е носът, той трябва да я пипне; тогава нека да си пипа и ухото. Защо ви е дал Господ ухото: само лошото ли да слушате, само плоските гласове ли да слушате? За да слушате и облия глас. Представете си, че вие ще идете при Господа – какво ще Му говорите? Как ще се молиш, как ще четеш *Отче наш*? (Учителя чете, както го четат певците в църквите.) Кой ще ви слуша така, я ми кажете? Когато човек пее плоско, той не е сериозен. (Учителя чете „Отче наш“ много нежно.) Умът трябва да е поставен тук, нужно е да има също един музикален глас. Ти като го чуеш, трябва да ти е приятно, като че някое друго лице, като че някой ангел ти говори. Сложете и ума си, когато пеете – от разумното ще се водите. Вие искате по някой път да пеете.

Аз не искам да излизате на сцената – станете певци за себе си. Ако сте с един музикален глас, вие ще си причините голямо благо.

Сега, понеже ще пеете, трябва да вземете мотото:

Мога да кажа, че Слънцето утре ще изгрее

и на Земята лицето ще огрее.

Топлина ще внесе за всичко,

що расте, всичко живо ще стане

и за работа ще се хване.

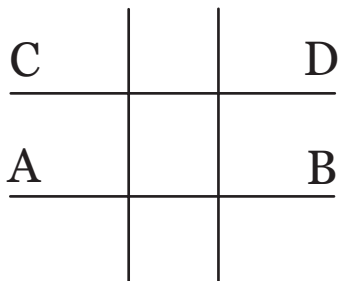
Грей, мощно Слънце, да учим ний добре!

Сега при пеенето има практически методи за гласа, всичко може да се оправи. По някой път седите и мислите за празни работи. Плоският глас се е образувал от болестите, от страданията, от негодите на сиромашията, от нямането. Човекът, който е закъсал отвсякъде, има плосък глас. На човека, на който започват да се уреждат работите, гласът му започва да става объл. Ония хора, които ги обичат, имат музикален глас. Всички трябва да се стремите към музикалния глас. Невидимият свят, разумният свят обича музикалния глас – като изкажеш нещо, сам да си доволен от себе си.

Та казвам сега: ще гледате да се освободите от плоския глас и да развиете във вас облия глас, понеже облият глас е магнетичен, той в себе си носи нещо хубаво. Ще се спреш в своите мускули, ще пипнеш гърлото. Като го опипаш, ще благодариш на Господа и ще кажеш: „Благодаря Ти, Господи, за онова, което си ми дал тук (*Учителя посочва гърлото*). Помогни ми сега, за да може да се развие гласът ми, да стане музикален“. Някой път казваме: „Трябва да имаме хубав, сладък глас“. Облият глас има всичките качества.

Питам: вие как бихте изпели *Мога да кажа, че утре Слънцето ще изгрей*? И по плосък начин може да го изпеете, но с облия глас как ще го изпеете? Хубавите песни имат съвсем друг ритъм. В хубавите, в красивите, в съдържателните песни иде облият, съдържателният глас, те имат друго съдържание. Има песни, които не са хубави – те са плоски; в тях и гласът е плосък, нямат изражение. И в Природата обло е това, което най-лесно се справя с мъчнотиите. Облият глас най-лесно се справя с мъчнотиите, плоският глас най-мъч-

но се справя. Разумният човек лесно се справя с мъчнотии-те; онзи, който не е разумен, мъчно се справя, понеже за да се справиш, ти трябва да знаеш откъде да започнеш.

Фиг. 1

Имате две успоредни линии – AB и CD (Фиг. 1). Ако умножите тия линии по две, колко дават: 2 по 2 е 4, нали? Геометрически как ще имате другите две линии? Те ще бъдат във вертикално направление – значи две по две е четири. Другите две линии също са успоредни. Първите са основните линии; щом се умножат, имаме други две линии, които са пак успоредни,

но са перпендикулярни на другите две. Вторите също са успоредни помежду си. Следователно когато във висшата разумна математика се умножават две успоредни линии, в света се образува един квадрат, а квадратът е вече основа на дома. Първите две успоредни линии са бащата и майката, другите две са братът и сестрата. Братът и сестрата вървят успоредно, както вървят бащата и майката. Следователно да допуснем, че в един дом бащата и майката вървят успоредно, а сестрата и братът не вървят. Тогава те не са умножени, а са само събрани. Но този закон е изключителен: „Две по две е четири и две плюс две е четири“. Това е вярно при 2, тогава събирането и умножението върви. Щом се дойде до 3 по 3, имаме 9; а 3 плюс 3 е 6; следователно 3 единици липсват.

Сега законът, по който математиците обясняват нещата на физическото поле, дава друго обяснение. Той е верен, но щом влезете в един свят с повече измерения, отношенията на хората вече са други. Кога вие ще бъдете успоредни? Ако да кажем, вашият глас не отговаря на мисълта ви, тогава гласът не е успореден. Защото ако трептенията на мисълта не се подават на вашия ларинкс и ако този ларинкс не е отзвук на вашата мисъл, не само няма да дадете израз на онова, което мислите, но няма да дадете и съответстващ

тон, съответстващи трептения. И тия трептения по какво се отличават? Представете си един малък пример. В далечното минало един приятел на един цар пратил своя слуга да му занесе на табла череша, преброил черешите и нищо не казал на слугата. Обаче слугата като вървял, бръкнал и изял една череша. Отишъл при царя, а той преброил черешите и открил, че те са нечетни. Върнал го и казал: „Аз нечетни череша не ям“. Къде е погрешката, в господаря или в слугата? Вие ще кажете: „Погрешката не е голяма“. Но царят яде четни череша, нечетни не яде.

Питам: какъв трябва да бъде вашият глас – четен или нечетен? Четен трябва да бъде. Щом дойде един слуга и изяде една череша, ще развали работата. Царят не обича нечетни череша да яде, връща ги при господаря. Слугата отива при господаря си и казва: „Царят ми каза, че нечетни череша не яде, а само четни“. Той не казал нищо на слугата, отишъл и набрал други череша, сложил ги на таблата и пак пратил слугата си да ги занесе. Слугата не знае, че господарят пак ги е броил, но сега ги е изпратил нечетни; по-напред е сложил четни, а сега – нечетни. Слугата като вървял, пак казал: „Чакай да ги опитам“ – и пак взел една череша. Царят приел черешите, понеже ги намерил четни. Питам: къде е погрешката? Слугата прави нещата четни и нечетни: той прави четното нечетно и нечетното четно. Погрешката къде е? Царят не знае нищо, той мисли, че погрешката е в неговия приятел, а неговият приятел знае, че погрешката е в слугата. Тогава не му казва: „Как смееш да изядеш една череша!“, а рекъл: „Няма нищо“. Щом иска четни, той туря нечетни; слугата взема една череша и без да знае, поправя погрешката.

Та ви казвам: вие сте развалили гласа си, понеже сте носили черешите на царя и като слуга сте изяли една череша. Не е голяма погрешката, но така се образува плоският глас, от нечетно число. Сега вашият приятел ви връща при царя, който е сложил плоския глас, та слугата като върви по пътя, ще го направи объл. Той като изяде една череша, ще развали гласа си; и понеже гласът е развален, втория път, без да знае, ще го поправи.

Вие отивате при Бога и носите плосък глас, нечетен. Господ казва: „С този глас в Царството Божие не можете да влезете!“. Да ви кажа: ако вие идете с плосък глас в Царството Божие, ще ви върнат и ще ви рекат: „С плосък глас тук човек не може да влезе“. Няма да ви кажат, че не знаете да пеете, но ще рекат: „Още не сте за това училище, да вървите в света да се упражнявате“. Ще ви сложат на изпит и ще ви дадат какво да учите. Имате много предмети да учите, не мислете, че това е единственото: гласът е свързан с много други предмети, които трябва да се проучват. Но засега две неща са ви необходими. Някой път вие сте неразположен, болен сте – попейте си. Виж как ще пееш! Ама как ще пееш, боли те кракът? Започни да му пееш. И вие пеете: „Оле, але, олеле, ох“. И вие пеете, но това е плосък глас. Пей: „Колко си хубав! Откакто си дошъл, колко добро си ми направил. О, краченца, едно време можех много добре да живея. Сега всичко добре разбирам“. (*Учителя пее това.*) Пейте и вие!

Вие ще кажете сега: „Това ли ни остава сега, да пеем?“. Ами това ли ви остана – по цял ден да ходите от къща на къща и да носите телеграми? Това са кореспонденти на в-к *Таймс* – ще информират нещо плоско, ще представят работите, както не са. Не е лошо да бъдеш кореспондент, но когато се занимаваш, обективно ще пишеш, ще пееш по всичките правила. Сега казвам: аз привеждам другите неща само за насърчение. Но вие ще се спрете на главното: едно благо имате, което струва милиони – гласа на човека. Магическа сила има в гласа. Онези, учените хора, adeptите на миналото, adeptите в Индия, пророците, са разбирали музиката. И всички животни обичат музиката. Ако на едно животно ти започнеш да му пееш и знаеш основния тон, отдето се започва, то ще се спре и ще те слуша; колкото и да е гладно, ще се спре. Индусите имат известни музикални парчета, които са малки, от няколко тона, еднообразни, но като ги засвирят – и змиите свикват, и зверовете свикват – и adeptите ги разпръскват с музиката. Това е една тайна, която те пазят. Индусите не са като европейците – каквото научат, те го държат скрито и не поверяват тайните на другите.

Да кажем, вас ви боли по някой път гърлото – попейте му. Хрема имате – попейте на хремата. Вие ще идете да се оплаквате, че хрема ви е хванала, че много тече. Нека тече, понеже хремата е очистително средство за човека. Ако тебе не те хваща хремата, е още по-лошо. Ако те хваща хремата, благодари, че това е процес на чистене. Много лекари ще ви дадат да си мажете носа. Не си мажете с нищо носа: ако си мажете носа с глицерин, вие ще оглушеете. Аз никога не препоръчвам да се маже носът с глицерин: оставете, не го мажете! Единственото нещо, което препоръчвам, е малко топла вода, но глицерин – не. Други неща след това се раждат, много неблагоприятни работи. Има известни микроби, които се зараждат някъде вътре, но Природата ги е сложила за полза. Даже сега и учените хора са дошли до същото заключение. Треската е благословено състояние и с нея се лекуват много болести. И най-лошите болести се лекуват с треската. Има болести, които не се поддават на никакви лекарства; но ако предизвикате изкуствено треска в болния организъм, при голямата температура, която треската образува, бацилите на болестта измират – треската сварява бацилите. Ако ти страдаш от треска, ще се излекуваш от голяма болест. Щом се излекуваш от голямата болест, треската сама по себе си ще мине.

Това са сега нови методи, към които са се обърнали лекарите. Не е толкова опасна треската – тя е предпазно средство за другите болести, които съществуват и които мъчно се лекуват в света. В това научно изследване казват кои болести са излечими от треската, предизвикана изкуствено в организма. Треската се произвежда изкуствено, за да се произведе тази специфична топлина.

Казвам: в човешкия звук, когато вие пеете, ще образувате ония висши трептения в себе си, които веднага ще ви нагласят; и онова, което ви дразни, онова, което хвърля известна тъмнина, известно неразположение във вашия свят, може да се премахне. Вие имате едно неразположение – какъв цяр ще вземете? Ще ви препоръчам, ако сте неразположен, да имате една водна баня да се измивате; и разходка или екскурзия. Не се изисква дълго време, с месеци да се

лекувате. Тогава може да употребите вашия глас като едно средство за лекуване, с което да се подкрепите. Щом дойде облият глас, ще влезете в хармония с хората. Тогава магнетическата сила на всички хора ще започне да циркулира във вашето тяло и вие ще бъдете здрав. Щом един организъм е в правилна връзка, всяка болест лесно се лекува. Да допуснем, че вие се намирате в някаква нужда, но външният свят е затворен. Тогава първият начин за поправяне на погрешките, на мъчнотиите са екскурзиите. Трябва да пеете – пак ще постигнете много.

Вторият начин е когато нямате приятели, а трябва да работите. Вие нямате приятели, но с облия глас като кажете една дума намясто, веднага вашата мъчнотия ще се уреди. Тогава ние искаме да се помолим на Бога. Дадени са правилата: на първо място трябва да имаме чисто сърце; и при това чисто сърце трябва да бъдем святи. Вие имате за светостта нещо разбрано: святост значи да имате светлина, в която да виждате как стоят отношенията на живота. При светлината няма да бъдете в тъмнина; светлината е потребна за растенето, за развитието на нашето тяло. Без вътрешната светлина и външната е безполезна. Външната светлина я наричат механическа, физическа. Има една светлина, в която нашият организъм расте. Има една светлина, при която мозъкът расте; има една светлина, при която сърцето расте; има една светлина, при която нервите растат. Значи ако тази светлина не дойде, нервите започват да повяхват. Щом се отдалечим от светлината, ако нямаме вътрешна светлина, нашият организъм започва да боледува.

Често се атакува нашето гърло, атакуват се нашите уши, атакуват се очите ни. Аз ви дадох едно упражнение за очите. Направихте ли го? (Да.) Я да видим как сте го направили. Сложете си ръцете. Ще държите очите си натам, отдето изгрява Слънцето. Накъдето и да сте обърнати, ще бъдете свободни. На физическото поле изток е отпред, запад – отзад, север – отляво, юг – отдясно. Накъдето и да е обърнато вашето лице, това е изток, затова не се смущавайте. Не се смущавайте, че вашият запад е изток на другите и че вашият изток е запад на другите – това е позиция, положение.

Казвам сега: ще се поставите в онзи порядък, който съществува. Там, откъдето изгрява Слънцето от хоризонта, това е основното положение. Най-първо упражнението беше да си движите очите нагоре и надолу. Сега трябва да погледнете веднъж нагоре и няма да мигате, а аз ще броя до 5. Дигнете си очите всички нагоре – 1, 2, 3, 4, 5. Очите в хоризонтално положение; после очите нагоре – 1, 2, 3, 4, 5. (*Три пъти направихме упражнението с очите нагоре.*) Очите надолу – 1, 2, 3, 4, 5. (*Направихме три пъти упражнението така.*) Сега наляво и надясно, от север към юг. Ще поставите очите наляво и ще броим до 5. (*Направихме упражнението три пъти.*) Сега очите надясно – и пак ще броим до 5. (*Направихме упражнението три пъти.*)

Това са елементарни работи, дето като ги правите, очите ви ще бъдат по-здрави, отколкото без тях. Мускулите на очите като не се движат, очите губят своята пластичност. Тогава се изгубва фокусът на зрението, очите започват да се замъгляват, предметите се виждат двойни, парализират се. Като не се упражняват мускулите, човек придобива една аномалност, която съществува в света. Казвам: очите трябва да се упражняват, гласът също трябва да се упражнява. Гласът като не се упражнява, и той огрубява. Та по някой път ще седнете и ще четете нещо на глас. Вие се слушайте, като четете: първото нещо, като четеш, е да се слушаш как четеш. Като четеш сам, виж приятно ли е, или не – не викай друго да те слуша. Пей и криво-ляво, как да е. Ти ще пееш дотолкова, доколкото можеш да слушаш. Понеже човек е много снизходителен към себе си, и да намери погрешка, не е толкова строг; казва: „Няма нищо, ще се науча“.

Хубаво, сега ми изпейте *Мога да кажа, че Слънцето утре ще изгрей*. Вие може да го съчините както искате, аз ви давам свобода. Тази песен може да се развие, може да ѝ се дадат много определения, но аз вземам само основното нещо, образите. Всеки един образ може да се изпее по много начини, може да се сложат много хубави други думи. Може да се каже: „Аз мога да кажа“, но смятам, че аз може да се подразбира. Затова казвам: „Мога да кажа, че Слънцето утре ще изгрее“. Откъде трябва да започнете сега? Тъй както е

поставен въпросът, вие мислите, че аз искам да ви изпитам нещо. Но дадена работа как трябва да се направи? Търсим някакъв път – от кой тон сега ще започнете? Вие може да започнете със слизание. (*Учителя изпя „Мога да кажа“.*) Ще търсим сега път. Все-таки като го изпея, вие искате да кажете, че всичките хора тъй трябва да пеят. Така, както аз пея, е вярно за мене, но вие не можете да пеете, както аз пея. Но има ред закони, по които вие можете да пеете, тази област е много широка. Една песен всеки може да я изпее, като няма никакво различие. Тук има малки модулации на гласа. Можем да я изпеем много ритмично. (*Учителя пее „Мога да кажа, че Слънцето утре ще изгрее“, и всички пеем с него.*) За другия път ще остане другото:

Лицето на Земята ще огрее.

Всичко живо ще стане

и за работа ще се захване.

Грей, мощно Слънце,

да учим ний добре!

(*Учителя изпя „Грей, мощно Слънце, да учим ний добре“, и всички пеем.*) Сега имате началото и края. Вие като пеете, слушайте се, защото някои от вас пеете плоско. Слушайте се, като пеете – Слънцето трябва да ни научи. Онези, които са на Слънцето, ще ни слушат. Ние се отправяме към тях да ни изпратят музика, за да станем малко по-музикални. Ще кажете: „Трябват дарби“. Вие всички сте даровити, само че не работите еднакво, разликата седи там. Бог като ви е пратил на Земята, е одарил душите ви, всички сте надарени. Дарби имате, но всички не сте работили. Някои от вас сте оставили пеенето и казвате: „Ние певци няма да станем“. Какво ще правиш? Целия ден ще ядеш, ще мислиш за ядене: сутрин станеш и ядеш, на обед ядеш, вечер пак ядеш. Това е пеене на плосък глас. Ти ядеш сутрин, на обед и вечер – и казваш, че това е смисълът на живота. И яденето е песен, защото понякога някой като яде и мляска, той се наслаждава – като мляска, слуша глас и музика, приятно му е. Но това е първото пеене, животинското. Ние като ядем като животните, мляскаме.

Трябва да дойде пеенето. Понеже за в бъдеще всички ще бъдете в някой хор, като влезете в Небето, ще вземете участие в хоровете – вие ще пеете и ще слушате. В Небето всички без команда взимат участие в пеенето – няма да бъде без пеене. Казваш: „Да пеят хората“. Не може да кажеш, че само хората трябва да пеят – и ти ще влезеш в тях, в хора да пееш. На мнозина гласът излиза от плитко – той трябва да излиза от дълбоко. Вие ще си представите, че сте в един дълбок кладенец и гласът ще излиза от дъното, а не отгоре, при устата. Гласът трябва да излиза отдолу. По-голямата част от болестите се дължат на това, че ние не упражняваме мускулите. Има един голям мускул, който покрива стомаха и е под дробовите – диафрагмата. Та всичкото препятствие седи, когато диафрагмата се повдигне – тя се повдига при големите скърби и при големите радости. И като не може човек да я снесе, образува се хълцане и се явяват много болести. Ще дишате дълбоко: диафрагмата не трябва да се вдига, а трябва да дишате дълбоко, за да дойде в нейното нормално положение. Някой път като ядете много, вашият стомах повдига диафрагмата; понякога повдигането на диафрагмата става от много ядене. По-малко яжте и дишайте дълбоко, за да заставите този мускул да дойде на своето място.

При пеенето най-първо ще вземете дълбоко дъх, за да се намести диафрагмата. Ако вие контролирате вашите мускули, най-малко 75% от неприятностите, които имате, ще ги ликвидирате по-лесно. Сега научихме началото и края на песента, това е бащата и майката; другият урок като дойде, ще гледаме да сместим децата:

*На Земята лицето да огрее,
топлина то ще внесе за всичко,
що расте. Всичко живо ще стане
и за работа ще се хване.*

Тия деца трябва да мислят; между началото и края ще ги вместим някъде. Сега ще помислим малко за децата. Вие за цяла една седмица станете и по десет минути си попейте. Толкова песни са дадени – те са методи. Имате тази песен – *Тъги, скърби вдигай, слагай*. Тя започва от *ре*, там имате движение. Изпейте песента, вземете тона *ре*, той е закон

на движение. Я сега изпейте *Тъги, скърби*. (*Всички пеем „Тъги, скърби“.*) Вие като изпеете тази песен, ще си сложите бележка като професор. Ще я изпеете веднъж, ще си турите 3; втори път ще я изпеете по-хубаво, ще си турите 4 или 5. Като си сложиш 6, значи песента е хубаво изпята. Сам ще се слушаш.

Сега във вас песента трябва да има изражение. (*Учителя изпя „Тъги, скърби“, както ние я пеем, без никакво изражение. После я изпя с изражение.*) На вашето пеене колко трябва да поставим? Трета степен. Всички трябва да пеете! Вие по някой път считате пеенето за непотребно, пеете от немай къде; или си мислите, че децата трябва да пеят. Но за да се подмлади, човек трябва да пее. Старият човек ако не се научи да пее, той не може да се подмлади. В подмладяването пеенето влиза като един елемент. Пей в своите мисли, пей в своите чувства, пей във волята си. Навсякъде трябва пеене – то е ритъм вътре в Природата. Като седите в стаята си и пеете, направете едно упражнение. (*Учителя пее „Върви, върви“ в нова мелодия.*) Ти сега на себе си какво трябва да си кажеш? Жената казва на мъжа: „Върви, върви, върви!“. (*Учителя го пее.*) Сега какво трябва да заповяда жената отвън? Аз казвам: „Върви, ще идеш на екскурзия“, ще му дадеш свобода. Вие ще го изпеете така, че да не се докачите.

Щом ви кажат: „Върви“, вие ще се докачите. Тогава ти започни да коригираш. Да кажем, вашият учител е казал нещо немусикално, казал е някое изречение така, че не ти е приятно. Тогава ти се спри и кажи на себе си как е трябвало да каже учителят. Тъй трябваше да каже: „Стоянчо, ти стани и иди на разходка“. (*Учителя го казва много нежно.*) Ти го коригирай в себе си, не казвай, че той е казал така на ученика – учителят няма да бъде доволен от отговора. Той не трябва да му каже така: „Всички сега трябва да се коригирате“. Коригирайте учителя вътре в себе си: вън не го коригирайте, но само в себе си. Учителя казва: „Пей сега!“. Ти какво ще кажеш? Ще отговориш: „Ще пея, учителю, за теб, тия хора отвън са публика“. Когато аз пея и харесвам пеенето, и хората ще го харесат; щом пея и не харесвам пеенето, и хората няма да го харесат. Туй е закон.

Това е като едно правило: каквото Бог ни говори отвътре, трябва да го слушаме – то е Божественото; а каквото хората ни говорят отвън, трябва да го проверяваме. Ние сега външното не проверяваме, а проверяваме вътрешното – объркал се е редът на нещата. Външното ще го проверяваме, а във вътрешното ще вярваме! От вътрешното пеене се образува външното. Вътрешното пеене е разумното пеене, външното сега се образува. Сега това не трябва да е като един закон, но трябва да имате желание да пеете. Бог изисква ние да пеем, понеже ни е дал глас – и иска да ни слуша. Като ни чуе, нека да види, че ние знаем да говорим; и не само да говорим, но музикално да говорим. Аз съм слушал французи и англичани – като говорят, те говорят много музикално. Има французи, които фъфлят, има англичани, които фъфлят, има и руснаци. Българите са много резки, много рязко говорят – много рядко ще чуеш българин да говори меко. Българският език е аналогичен език, но сега се нуждае само от мекота.

Вие в школата по какво ще се отличавате? Да знаете всички да пеете, да знаете всички да говорите, но да не говорите излишни работи. После вие трябва да се интересувате само от хубавите работи. Лошото вие го имате, няма защо да се интересувате от него – лошото с нас върви. Трябва да се интересувате само от доброто – то е придобивка. Та вие не считайте, че сте стари. Казвате: „Много сме учени“. Аз виждам сегашната култура докъде е дошла. В моето схващане ето докъде е дошла. Виждам някого – той е добре обленен, косата му е хубаво вчесана, обущата – също, всичко тъй е нагласено. Върне се вкъщи, съблича си дрехите и казва: „Хайде да ядем!“. Това е култура. Той говори за хигиена, а сам не говори хигиенично; говори за хубава реч, но я няма. Човекът сам не прилага хубавото говорене като пример за себе си; всеки ден не постъпва така.

Дойде някой – не е разбрал нещо и ме пита: „Това как да го разбере?“, два-три пъти ме пита как да разбира нещо. Този човек мога да го съдя от своето гледище, да кажа: „Толкова ли не разбира, глупак!“. Но аз си казвам: „Чакай, този човек е далеч от мене, аз отдалече му говоря, не може

да схване“. Приближи се той, дойде на един километър, но пак не чува. Приближи се после на половин километър и казва: „Ще ме извините много, далече бях и не можах да чуя“. Дойде наблизко човекът, говоря му – и той ме чува. Разумното говорене е от близко положение. Отдалече аз говоря на невежите, отблизо – на разумните. Тогава ако не разбирате Божия закон, ако говорите отблизо и не говорите разумно, вие ще се скарате. Щом двама души говорят отблизо и се карат, те не си говорят разумно. Нека единият да иде на Витоша, другият да е тук – и нека си говорят, тогава няма да се карат. Онзи ще маха от Витоша, ще говори, но този тук нищо няма да чува, ще вижда само махането.

Вие казвате: „Да станем близки“. За да станете близки, трябва да станете разумни. Щом не сте разумни, веднага ще дойде стълкновението. По този начин ще ви дадат някой отблизо. Децата са близо и вие трябва да знаете как да им говорите. На дъщеря си не можеш да говориш, както на жена си; майката не може да говори на сина, както на баща си. Сега хората са се изменили. Когато са далече от любовното положение, колко са нежни. Казват: „Колко обичам да ви виждам, да видя вашето светло лице“. Пък като се съберат, говорят друго: „Колко си грозна, не мога да те търпя“. Защо е така? Тази възлюбена е изгубила гласа си, не може да говори. По-рано той като ѝ каже нещо, тя е отговаряла: „Колко е сладък гласът ти, я ми го кажи още веднъж“; сега казва: „Ама какво говедо си!“ Да, да, Господ е направил говедото, защото човекът му е сложил името.

Бог е направил магарето, а човекът му е сложил името. То има две значения: *маг* значи голям, *гаре* значи натоварено. Магарето е по-натоварено, отколкото трябва; човекът е натоварил магарето с повече товар, отколкото трябва. Тогава това магаре е било скромно, с малко се е задоволявало – то пие само хубава вода. Но някой се е напил и хората казват: „Магарешка работа“. Магарето не е пияница. Направил е друг някаква неразбрана работа, пак казват: „Магарешка работа“. Този живот у магарето го няма, неправилно го обвиняват. Магарето като животно е добро; но като такова магаре, каквото хората са го направили, е лошо. Много от

неговите лоши черти хората му ги приписват. Благодарение на това, че магарето е устойчиво, то е устояло. Ако магарето нямаше тази твърдост, не зная какво щеше да стане с него. Магарето има една лоша черта. Всичката магарещина знаете ли къде седи? Магарето някой път е твърдо повече, отколкото трябва. Затова хората са турили магарето като образец на твърдост. Ти го биеш, но то си остава на онова, което знае.

Хубава черта е това. Защо и човекът да не седи на своето убеждение? Така че в древността, когато са минавали в четвъртото посвещение, на тази черта, са яздили на магарето. И Христос язди на магаре, защото трябва да бъдеш твърд като магарето, окото ти да не трепне. Това е животно, което Бог е създал. Магарето като влезе в селото, реве. То ще се провикне, но ревът на магарето казва: „Ако не вървите по Божия път, ще бъдете животни като мене; ако вървите по човешкия път, ще бъдете магаре като мене. Защото каквото и да вършите – и добро да направите, и най-хубавото да сторите на хората, те никога няма да ви оценят“. Всеки човек, който не оценява доброто, ще има участта на магарето, но това не трябва да ни обезсърчава.

Сега у вас да остане онази хубава мисъл: искам да ви освободя от личния характер на човешкото. Отделяйте човешкото от Божественото! Бог е направил животното, а Адам му е сложил името *магаре*. Бог ни най-малко не е коригирал Адам – каквото е сложил, това е останало. Обаче сега ние трябва да коригираме нашите постъпки, в себе си трябва да коригираме една погрешка. Ние имаме едно магаре и то е в нашите морални чувства. Магарето, дето толкова са го онеправдали хората, в моралния свят са го сложили на нашата глава; сложили са го на едно такова място, че то пази вратата. Кой как дойде, магарето пита: „Какво искаш?“. Твоите акредитивни писма ще ги дадеш на магарето, а то ще ги разгледа и ако ги одобри, ще те пусне. Ако не ги одобри, ще каже: „Нашият господар не е разположен, с тия акредитивни писма не можеш да влезеш“.

Тъй щото магарето заема една почтена служба вътре в нас. От човешкото честолюбие, от човешката гордост ма-

гарето има в нас по-висока служба. Трябва да знаете, че службата на нашето магаре е поставена, за да спаси човека от много страдания – ако го слушате... Пък ако не го слушате, ще дойдат други, нови страдания. Ако го уволните и сложите друг на мястото му, работата няма да върви. Бог е поставил всичките животни на мястото им, но ние сме ги разместили.

Пейте хубаво, за да нямате плоски гласове. Плоските гласове ги напуснете – с облите гласове ще говорите, те са магнетични. Всичките благословения ще дойдат от облите гласове. И тогава в новата психология плоските гласове ще ги поставите за основа, а облите гласове ще бъдат горе. Не че човек ще се освободи съвсем от плоския глас – и той трябва, но за новия живот е потребен облият глас, който ще даде спокойствие на човешката душа.

*Само светлият път на Мъдростта
води към Истината. (три пъти)*

16. лекция, 17 март 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ГЛАСНИ И СЪГЛАСНИ – РАДОСТИ И СКЪРБИ

Отче наш

(Учителя прочете наум няколко от темите „Причини за погрешките“.)

Един в темата си казва, че причината за погрешките е недоволството, но недоволството също е една погрешка. „Непослушанието“ – казва друг, но и то е една погрешка. Погрешка от погрешка не излиза – погрешката е един резултат. Не че мисълта е крива, но непослушанието не е причина на погрешката. Тази дума българите са я взели от друго място, тя значи да имаш желание да станеш велик, да се прославиш. От този ще вземеш пари, от онзи ще вземеш пари на Земята – ще си направиш дрехи, ще се забатачиш, ще заборчлееш, ще употребиш лъжата; и най-после ще вземат да те бият. Ти ще лъжеш, за да се харесаш някому. На някого трябва да се харесаш, човек все трябва да има кому да се хареса. Не трябва да се спираме върху подробностите. Тъй както сега разглеждаме живота, имаме една крива представа, защото сегашният живот е един малък резултат.

Ако биха ви задали един въпрос – колко пъти има да дохождаш от оня свят в този, какво ще отговорите? По колко начина можеш да дойдеш? Може да дойдеш посредством минералното царство, може да дойдеш посредством растителното царство, може да дойдеш посредством микроорганизмите, чрез рибите, чрез птиците, чрез млекопитаещите, може да дойдеш и по начина на човека. Но ако дойдеш по начина на минералите, ще знаеш само онова, което минералите знаят; ако дойдеш по начина на растенията, ще знаеш само онова, което растенията знаят; ако дойдеш по начина на човека, ще знаеш колкото човека. Но отношенията не спират там, защото, да кажем, растенията са сухорасли и водорасли, животните са топлокръвни и студенокръвни. И в човека има две подразделения: може да дойдеш сухорасъл, може да дойдеш и водорасъл. Кое е по-хубаво, да бъдеш

сухорасъл или да бъдеш водорасъл? Вземам сухорасъл – да растеш на сушата.

Като ученици ви трябва две неща – като два метода, като пособия ви трябва: да мислите добре и да се учите добре, защото това е същественото. Ти в живота не можеш да имаш никакъв успех, нищо не можеш да постигнеш, ако не мислиш добре и ако не се учиш добре. Сега вие може да разберете мисълта в много тесен смисъл. Чрез хубавата мисъл вие ще добиете фактите и принципите, а чрез учението ще придобиете начините на приложението. Наука е това, което можеш да приложиш в живота, за да придобиеш добродетели. Сега ние минаваме за учени хора и искаме да станем учени, но разбираме науката много тясно. Науката – това е един непреривен процес. Непреривен процес е, когато човек прилага онова, което е измислил – и после ще се учи. От прилагането на мисълта излиза учението. Ако бихме се задоволили със знанието, ние не бихме прогресирали. Ако бяхме се задоволили като растенията, щяхме да останем растения, но понеже не се задоволихме, станахме риби. Ако бяхме се задоволили като рибите, и досега щяхме да бъдем риби. Но понеже и там не се задоволихме, а искахме да бъдем повече от рибите, станахме птици.

Някой може да разбере и да каже, че човек е излязъл от рибите. Не че човек е излязъл от рибите, но има познанията на рибите, има много ограничени познания. Щом имаш много ограничени познания, тия познания могат да бъдат за теб или минерални познания за живота, или растителни, или рибни, или птичи, или животински, или човешки познания. Сега тия неща вие ги знаете, но има един начин да знаеш кога да употребиш всяко нещо. Вие всички казвате: „Страдания“ – и си тръскате дрехата от тях. Вземете в човешката реч, колко гласни букви има в нея: *а, о, и, у, е, ѝ, я, ю, ъ*. Едното *я* е топлокръвно, другото – студенокръвно. Гласните са всичко девет – това са всичките радости в света; девет радости има човекът. Колко съгласни има? Съгласните, това са скърбите. Скърбите в живота колко са, да ги напишем! Например *б, в*. Като кажете *б*, напъвате се; като кажете *а* – радостта е отворена. Вие ще видите каква е ползата на

един човек, който се напъва да говори. Като срещнеш един човек, който се напъва да говори, той ще успее повече, отколкото онзи, който никак не се напъва, защото той няма да успее. Виждате един на лозето да се напъва, а друг никак не се напъва. Аз зная, че единият ще яде грозде, а другият нищо няма да яде.

Та сега има и религиозни хора, които са турили ръцете си на кръста и гледат насам-натам. И това не е лошо, но грозде няма да ядат. Религиозните седят, а другите с мотиката работят. Сега ние сами се спъваме. Но да напишем съгласните: *б, в, г, д, ж, з, к, л, м, н, п, р, с, т, ф, х, ц, ч, ш*. Колко са? 19. В славянския език имате 40 букви, а в българския са останали 30. Та да се върнем назад. Сега искам да ви наведе на мисълта, че някои придихателни звукове са отпаднали. Ние искаме някой път да опростотворим езика, но сме започнали с опростотворяването и сме дошли до усложнението. Понякога като изучавате някой предмет отдалече, виждате общите линии. Ако разглеждате една планина, виждате общите линии, но колкото повече се приближавате, ще видите и подробностите. Запознаете ли се с някой велик човек, най-първо изучавате неговите отличителни черти, но после, щом се запознаете по-добре, ще узнаете и неговия вътрешен живот.

Казвам: сега ние се запознаваме с живота. Щом се запознаеш с живота, ще се запознаеш и с вечния живот. Казва Писанието: „Това е живот вечен, да познаем Бога“. Как ще познаеш Бога? Ти ще познаеш Бога, като изучаваш Божественото, всичко онова, което носи животът. Като изучаваш диханието, ти ще се запознаваш с Бога. Най-първо ще се запознаеш като минерал, после като растение – малко по-широко, като животно – още по-широко, а пък като човек ще имаш една ясна представа.

Казвам сега: две неща са ви потребни. Първо: да мислите добре. Всеки може да каже: „Коя е добрата мисъл?“. Човек не само трябва да мисли добре. За да мисли, той трябва да бъде студенокръвен; а за да обича Истината, трябва да бъде топлокръвен. Или другояче казано: ти доброто само зимно време можеш да го научиш; а за да научиш Исти-

ната, само лятно време можеш да я учиш; когато е топло времето, тогава може да научиш Истината. Сега това да не ви спъва. Представете си, че искате да се научите да яздите на велосипед с две колела. Ти не знаеш добре да яздиш. Гледаш, че някой язди добре, и казваш: „И аз зная“, но се качиш, търкулиш се. Колко време ще ти вземе, докато се научиш? Някой може да се научи за два-три дена, някой – за десет, пък някой съвсем ще се откаже.

Сега по някой път вие казвате, че мислите. Малко хора има, които мислят; малко хора има днес, които се учат – ние чувстваме. И в чувстването има една мисъл. Като те хванат и те подкарат в затвора, ти казваш, че мислиш. Мислим ли, ние усещаме буквите. При лошите условия започваме по малко да мислим по кой начин да се откопчем от закона. Ако не започнеш да мислиш, ти по никои начин не можеш да излезеш оттам. Туй е един подтик, но това не е свободната мисъл, то не е свободното учение. При свободното учение ти ще бъдеш освободен от известни ограничения. И трябва да правите постоянно опити – вътрешни опити трябва да правите; не опити, каквито другите хора правят, но специфични опити. Ще правиш това, което се отнася до тебе; а това, което правят другите хора, всякога ще го имаш като спомагателно средство за себе си. Тъй, както ти мислиш, както учиш, така и ще постъпваш.

Но по някой път ние се влияем от външната среда, от хората. Ти казваш: „Аз обичам еди-кого си“. Защо го обичаш? Защото той те предизвиква с нещо. Ти за да обичаш човека, трябва да имаш някакъв повод. Че ти може да обичаш богатия човек по повод на неговото богатство; може да обичаш учения човек заради неговото знание, може да обичаш добрия заради неговата добродетел. Ти може да обичаш човека, защото той е справедлив в живота си, защото е силен човек, може да го обичаш, защото има живот в себе си, защото е здрав. Ти си болен и този човек като те хване, усещаш, че има нещо, което произтича от него. Вие сте били болни някога – и дойде здравият човек, хване ти малко ръцете. Като те хване за ръката, като че нещо протича в нея. Казваш: „Стана ми по-леко“. Този човек със своето

ръкуване може да ти даде нещо. Някои хора имат толкова изобилно, че с когото се ръкуват, дават.

Някой път ръкуването е много хубаво, когато се ръкуваш със здрав човек, но когато е с болен, не е хубаво. Сега вие ще се уплашите. Хората не искат да се ръкуват, понеже имало микроби, да не се заразят. Хората сега са и против целувката, понеже може да има някаква заразителна болест. Казват: „Не е безопасно да се целуваш и да се ръкуваш“. И са прави... Ти, който искаш да се ръкуваш, трябва да си умиеш ръцете добре; онзи, с когото трябва да се ръкуваш, и той трябва да си умие ръцете; когато ще целуваш, също трябва да се умиеш. Човек току си мие устата – най-много той си мие устата. Току си мие долната бърна, горната бърна – постоянно се мие. Колкото за това, вие си миете устата, но тя трябва да се мие, понеже от насъбраната храна се образуват известни отрови в каналите. Колко пъти трябва да се мие устата? Тя трябва да се мие поне след всяко ядене. Човек трябва да си измива устата сутрин, на обед и вечер, за да има една чистота.

Но най-същественото сега е, че силата на човека седи в неговата мисъл. Говори ви един човек – вие разсъждавате върху онова, което ви е говорил. Той ви е говорил с известни звукове. Най-първо виждате какво впечатление прави неговата реч на вашето ухо. Когато той произнесе думите, как ги произнесе? Законът е верен. Че ние никога не можем да приложим онова, в което не вярваме. Важно е това, за което имаме вяра; вярването значи да вярваш с ограничение. Вярата в правата мисъл е законът на освобождението. Човек започва освобождението в живота с надеждата – не просто да се надява, ами в надеждата; а вярата вече започва да освобождава човека. Ако вярваш в Бога и тази вяра започва да те освобождава, значи имаш вяра; ако тази вяра не те освобождава, ти имаш вярване. Ние кога мислим за вярата? Когато сме щастливи, задоволени, много малко мислим за Господа; щом ни напекат лошите условия, вече търсим Господа. Ние търсим Господа само в нашето нещастие.

Какво е нашето понятие за Бога? Ти си жаден – идеш, напиеш се. Когато си жаден, тичаш, напиеш се на чешма-

та и казваш: „Нека си тече“. Но ти нямаш връзка с водата, нямаш понятие за нея; като идеш при водата, даже нямаш почитание към нея. Ще си умиеш ръцете и краката в извора – и мислиш, че тази вода е много глупава, че носи всичко. Но ако ти идеш при един малък извор и се измиеш в него, той ще има лоша представа за теб, едно нехубаво чувстване ще има за тебе. Той ще се очисти, но ще познае, че не си умен, че не мислиш и не се учиш. Ще каже: „Няма да го бъде този, ще го скъсат в живота“.

Сега искам да разсъждавате обективно. Като започне да ви се говори, вие се страхувате. Като започне да ви се говори, тогава прилагате нещата. Като започне да се говори за погрешките, скоро ги намирате, скоро ги виждате; а като ви се говори за добродетелите, вие се радвате. Пък понеже имате повече притежателни букви, повече скръб имаме. Сега ние много погрешки нямаме, нямаме много грехове. Достатъчно е един грях да направи човекът. Направи някой човек един грях, и навсякъде, където ходи, този грях с него върви – през целия си живот той носи греха. Да кажем, че си направил един грях, който не се заличава – в един живот ти не можеш да го заличиш. Дойде ти идеята, че си убил. Мойсей направи едно убийство и 40 години трябваше да живее и да го изкупва. Като направи този грях, той не можа да влезе в Обетованата земя. Каза му Господ: „Ти отдалече ще видиш земята, но няма да влезеш в нея“.

Мойсей, който беше един посветен, който се учи в Египет във всичките тайни, разбираше законите, беше много учен човек и много учен държавник. Я му вижте законите, какъв първокласен държавник е, а вие и днес не можете да приложите Мойсеевото учение. И днес не можем да го приложим... Има сложени някои закони, които не са от Мойсей – например ако някой ходи да събира съчки в събота, да се убие. Това е един закон, който не е сложен от Мойсей – това е прекалено, то е от ревностните му последователи. Това не е от Мойсей, а от отците; те го сложиха и казаха: „Хайде да го турим от името на Мойсей“. И сега има много работи, сложени от отците. Какви са тия отци? Всеки баща е отец – той все ще внесе закон, ще внесе нещо върху сина.

Майката също е един отец – и тя ще внесе нещо върху дъщерята. Като се наредят – все свети отци. А казваме: „Ние един Отец имаме, Бог е нашият Отец“. Като дойдем до Бога, ние ще се освободим.

Христос казва: „Ако не се отречете“. Вие не сте правили опит да се отречете. Ти искаш да се самоотречеш, искаш да изпълниш Христовия закон. Да допуснем, че си богат човек и казваш: „Всичко ще раздам на бедните и ще тръгна да живея един живот като Христа“. Раздадеш къщи, ниви, всичко туй, но след това дойде изкушението. Като богат ти имаш слуги, почитание, уважение от хората; сега си взел тояжката и нищо нямаш, не те почитат хората и казват: „Малко смахнат е тоя човек, раздаде всичкото си имане, къщата“ – и те напускат. Ти после съжаляваш, казваш: „Не направих ли аз тъй малко прибързано работите?“. Това самоотричане намясто ли е? Аз така не бих се самоотрекъл. „Раздай си имането!“ Защо? Чудни сте вие! Казва някой: „Раздай си имането!“. Че ако моето богатство мене ме е направило лош, тогава защо ще го дам на другите хора, и тях да направя лоши? Аз колкото пари имам, ще взема, ще ги заровя – нито аз ги вземам, нито на другите ги давам. Ще взема тояжката и ще тръгна по света да проповядвам. Ако това богатство мене ме е направило жесток и користолюбив, ще го заровя някъде: нито аз ще го взема, нито на другите ще го дам; няма да притурям, няма да печеля по този начин.

Сега вие мислите, че някой път аз искам да ви кажа: „Ще ми завещаєте къщата“. Какво ще ми завещаєте? Вие с жена си се бихте, карахте се – че като турите на моя гръб тази беля, ще дойде дяволът. Най-първо ти ми завещаваш нещо, което не е твое. Тези камъни, с които е съградена къщата, не са ваши – вие ги взехте, без да питате Господа. После сякохте дървета – пак без да питате. Ще ми подарявате крадени неща! Не му искам ни гредите, ни камъните за себе си. Ако някой иска да ми завещае една къща, не я искам. На мене често ми казват: „Учителю, защо не направиш една хубава станция?“. Казвам: на тебе Господ ти е направил една хубава станция – по-хубава от тази никой не може да ти направи.

Сега да оставим посторонните работи. Самоотричането, това е цяла една наука. Ти се самоотричаш само тогава, ако намериш нещо по-ценно, правиш една обмяна на нещата. Казва Христос: „Ако някой намери онзи бисер, който търси, каквото има, всичко ще продаде, за да купи бисера“. Ако намериш нещо по-ценно от онова, което имаш, ти се самоотричаш от старото, пък вземаш новото. Ако пък не си намерил новото и се отричаш от старото, ти ще влезеш в един крив път, нищо няма да постигнеш. Например вие изучавате един език. Казваш: „Аз зная да говоря френски“. Та и аз зная така да говоря, и немски така говоря. Аз и български зная.

Много малко българи съм срещал да говорят добре български. Писатели съм срещал – и не могат да говорят български. Аз не искам да се спирам върху езиковата страна на нещата, но те не знаят как да произнасят гласните букви. Например ако попитам българите с кое гърло трябва да произнасят гласните, ще кажат: „С едно гърло“. Не, ти *о*-то ще го произнесеш с първото гърло; *а*-то ще го произнесеш със средното гърло, *и*-то – с горното. Ако искаш музикално да произнасяш гласните, с трите гърла ще ги произнасяш, по три начина, пък другото да е спомагателно. Но кога гласните букви са спомагателни? Ти може да произнесеш *а*-то и с първото гърло, но няма да придобиеш тия резултати. Ако кажеш на един човек: „Имам добро мнение за вас“, но го кажеш остро и сухо, или пък кажеш на друг меко и нежно: „Аз имам добро мнение за вас“, какво ще стане? На един човек като му говориш, кажи му нещо, но не да го мажеш. Много ли си добър, от голяма добрина страдаш; много ли си лош, от голяма лошавина страдаш.

Човек може да страда от голямата си добрина, когато не знае. Много майки, като им са болни децата, от добра воля, да не би да умрат от глад, ги уморяват. Та ви казвам: пазете се от онова знание, което имате сега. Аз ви казвам: пазете се от знанието, което имате; но опитността, която имате, не я напускайте. Дойде някой и пита: „Ами ти вярваш ли в Бога?“. Казвам: „По какво се отличава твоят Господ от моя?“, „Ама аз съм богат.“ „По какво се отличава твоето богатство

от моето богатство?“ „Аз имам 20 милиона.“ „Аз имам 10 хиляди“. Той е разбойник. Ти питал ли си Господа за своето богатство, като си го взел? Ти имаш сто хиляди щавосани кожи, аз имам десет хиляди. Ти днес си търговец на кожи. Но един ден, като се заведе дело и тебе те съдят за кожата като главен инициатор, защо си ги взел и на какво основание ги продаваш, ще наредят тебе, който си ги носил, пък и онзи, който ги е шил, да ви съдят, ще има свидетели. Всеки ще представи истината: „Платих на един обущар, той ми каза, че е взел позволение от Бога“.

Вие мислите, че тази работа става без позволение от великата държава на живота. Не, трябва разрешение! Вие тук за да градите една къща, нали трябва да вземете позволение? Ако не вземете позволение, не ви разрешават да градите. Ти в живота не можеш да сложиш камъни върху себе си – ще дойде комисия и ще пита. Всяко нещо, за което не си взел разрешение, ще се разруши. Сега за нещата, които имаме, казват: „Тази къща да се събори, тя не е турена намясто“. Нали когато регулират едно място, много от къщите се събарят. Вече къщата трябва да се вдигне по закона за регулацията. Вдигат се тия къщи и плачат хората... Няма нищо, като се вдигне от едно място, ще се сложи на друго. Вас ви е страх от смъртта. Нали сте ученици, защо ви е страх от смъртта? Вие смъртта виждали ли сте я? Казват: „Толкова умрели хора съм виждал“. Вие сте виждали умрели, но смъртта виждали ли сте? Например един вълк е удавил няколко овци. Вие виждате резултата, но вълка не сте срещали. Срещни този вълк, за да го видиш. Вълкът е удавил една овца... Много пъти овците умират и без да ги дави вълкът. Не може да кажете, че всяка овца умира от вълк. Има признаци, когато една овца е удавена от вълк, но овците умират и по друг начин.

Казвам сега: ние, хората, умираме по единствената причина, че не слушаме; от непослушание умираме. Бог казва: „Ще се храниш с Добродетелта, ще се храниш с Истината, ще се храниш с Правдата“. С какво още ще се храниш? Ще се храниш с милосърдието, ще се храниш с кротостта, с въздържанието. Сега вие имате мисълта нещата в ума си да ги

турите по стария ред – според стария ред да сложите нещата. Ти със стария чувал, с който си ходил, ново брашно не можеш да носиш; със стария чувал ново жито не можеш да носиш. В Царството Божие нова торба трябва за новото жито: за всяка една мисъл се изисква нова торба да имаш. Ти може със своята стара торба да идеш, но ще развалиш житото. Сега онова, което при дадените условия може да го приложите, приложете го.

Ще ви приведа един пример. Казвате, че трябва да бъдем много добри. Ще ви приведа един пример, който отчасти е верен. В една американска църква – не зная точно, но мисля, че е била американска, една от свободните, богатите църкви – един от най-големите богаташи все наопаки правел, щял да ги разсипе. Молят му се – никого не слуша: той все намира, че еди-кой си член това не е направил, онова не е направил. Той си е сложил в ума мисълта всичко да разсипе, че всичко трябва да се поправи – и проповедникът, и всички други. Пращат комисия да му говори, но като дойде тя, той не може да се примири. Един ден всички казват: „Вече ще се отнесем до Господа, ще го дадем под съд“. Събират се и казват: „Господи, този наш брат (казват му името) ако може да се поправи, поправи го, ако не, дигни го оттук да се махне, да се освободим от този тормоз“. Той чува това. След няколко дена заболява и вика проповедника: „Помоли се на Господ да ми помогне.“ „Какво ще се моля, ти никакво добро не си направил, ще разсипеш църквата. Ако обещаеш, че ще посветиш живота си в бъдеще на нея и всичко ще дадеш, та да има какво да туря под коленете си, ще се помоля. Господ няма да ме слуша, има заявление против тебе.“ „Обещавам, половината от имота си ще дам.“ „Не, не става, цялото имане ще дадеш. И имането си, и живота си ще посветиш“. Най-после, онзи като обещава, проповедникът казва: „Сега може да се помоля. Помни, ако речеш да ме излъжеш, аз съм свидетел, ще те задигнат“. Оттам насетне този брат става първият в църквата и най-усърдният брат.

Сега ние искаме да приложим Божията Любов. Как ще я приложи един добър брат и как ще я приложи един лош брат? Някой казва: „С любов“. Помни, ако ти не живееш до-

бре, аз ще кажа на Господа, аз ще бъда първият, който ще те дам под съд. Знаеш ли това? Не да ходиш да говориш против него, ами иди, направи едно заявление, дай го под съд, ще викаш и свидетели. Казват: „Ама съдба има“. Така ще се оправи светът. Сега някои братя от вас искат да станат богати. Аз доста богатства имам заровени в земята. Но дават ли обещание, че ще посветите живота си на Бога? Сега всички може да дадете обещание, но аз ще ви покажа само къде е имането, а вие ще идете само когато се намерите в голяма нужда. Ето какво разбирам под това: като ходите и просите оттук-оттам и никъде не ви дават нищо, и като няма къде да идете, тогава ще дойдете при мене и ще ви кажа: „Имане има на еди-кое си място, отхлупете плочата, вземете една златна монета и пак затворете“. Ако вземеш две монети, отиде вече работата.

Аз ви казвам като ученици какви трябва да бъдете. В света няма по-лесна работа от това, да се печелят пари. Има едно лекарство, един специалитет – ако ви го дам, пари може да имате колкото искате. Вие сте бедняк. Ако ви кажа едно лекарство, един специалитет, и идете в Америка, в Германия, навсякъде като идете, само трябва да знаете методите и да ги употребите. Докато идете, е мъчнотията, оттам насетне е лесно. Да кажем, че от всеки едного, когото изцерите, ако е американец, вземете по 10 хиляди долара, или ако е англичанин, по 1000 английски лири, колко ще имате? А пък ако е българин, по колко да му вземеш? Хайде, на българина ще му турим не сто златни лири, но книжни.

Помнете, че силата на човека седи в неговата мисъл. Ти трябва да знаеш как да запалиш ума си. Докато не се научиш да палиш ума си, нищо няма да постигнеш. Вие по някой път искате да запалите ума си. Палили ли сте ума си досега? После, преди да сте запалили ума си, трябва да знаете как да се самоотречете. Аз не искам вие да тръгнете да просите по хората. Казвате: „Имаме бедни вдовици и деца, те страдат“. Благодарим за туй добро. Светът дълго време вече помага така. Какво ще ида аз от другите хора да ми дадат, за да помагам? Аз ще ида да работя и нито пет пари няма да искам. Като ученик днес ще ида да копая и каквото

взема, всичкото ще го дам. Няма да ида да кажа: „Дай за този, дай за онзи“. Като ученик аз няма да го направя, че то не е благоприятно на Господа. Мислите ли, че Юда, който носеше касата, не го сполетя нещо лошо? Дяволът чрез парите влезе в него. Той показва каква алчност имаше, за пари предаде своя Учител, за 30 сребърника.

Сега психологически разсъждавайте защо Юда толкова евтино Го продаде? Ние сега ще оставим този въпрос. Вие може да мислите защо толкова евтино Го продаде, но не разсъждавате правилно. Нему обещаваха много, но го излъгаха; обещаха му много голяма сума, но после, като го излъгаха, като му дадоха 30 сребърника, той от голяма скръб се обеси. Юда беше толкова алчен, че се обеси, каза си: „Мен, будалата, да ме излъжат. Друг път няма да имам такъв случай, отде ще спечеля?“. Той отиде и се обеси, че не е могъл да спечели. Сега това е моето тълкувание, но онези хора бяха хитри виртуози, излъгаха го.

Та и вас, когато правите погрешки, са ви излъгали. Вие правите погрешки както Юда, имате алчна мисъл; казвате: „Този е случай да спечеля“. Ние имаме един наш приятел, брат Величко Граблашев¹⁶, който имаше амбицията да стане министър. Той беше радославист и казваше: „Ще дойде един ден и ние да се поощажем“. Питам: „Как?“ „Много добър приятел съм с Радославов¹⁷“. И какво се случва: когато вече Радославов щял да дойде на власт, скарали се за нищо и никакво. Казваше Граблашев: „Да се не види макар, този дявол отде дойде, извадиха ме от листата“. Аз го гледам и се поуспихвам; казвам му: „Благодари, че Радославов не те тури в листата за министър.“ „Че как, втори случай няма да ми се падне“. Той гонеше Михалю. Можех да направя нещо, но рекох: „Подир две години ще разговаряме“. След две години, като започнаха да ги турят в затвора, той ме среща и ми каза: „И аз щях да бъда един от тях“. Ако вие влезете като министър в царството на дявола, като дойде Господ, ще бъдете вече в затвора.

Та казвам: като ученици трябва да бъдете чисти, да имате ясна, светла мисъл за Бога. Аз седя някой път и разглеждам живота си в своите мисли – не отивам как постъпвам,

а какво съм казал, какви са ми намеренията. Дойде някой човек, говори ми любезно – кажа му сладка дума и проверявам какви са моите намерения. Проповядвам му, че трябва да вярва в Бога, пък се питам защо му проповядвам за Бога. Правя ли Господа като параван и ще се скрия ли зад него, за да спечеля нещо, или от онуй благо, което имам, което съм спечелил, искам да му дам, та и той да спечели. Казвам му: „Аз съм пил от тази чешма, много е хубава. И ти можеш да идеш, безопасно е“, а не да сложиш сега малко, че ще плати. Плаща се нещо за чешмата, ще оставите нещо и за чешмата. Ако дойде човек, все ще остави нещо... Има обаче нещо користолюбиво в хората. В Америка има проповедници, на които се плаща много, а има проповедници от средна ръка, на които плащат по 6–10 долара. Има талантливи, на които плащат по 50 долара, а има такива тузове, на които плащат по 100, по 200, по 300, по 400 долара, а някъде и хиляда дават. Казват: „Много е това“. Американците са щедри.

Американците по някой път ще викнат един музикант вкъщи на пианото да им посвири. Падаревски¹⁸ като беше в Америка, ще го викнат богатите американци да им свири и щедро ще му заплатят. Всяка вечер тук го канят, там го канят – и като изсвири няколко парчета, ще му дадат няколко хиляди долара. Падаревски за шест месеца в Америка имаше една сума от един милион и петстотин хиляди долара. Свири човекът и знае как да свири, не само да си маха ръцете. Ако ние не знаем как да мислим, ако не знаем как да учим, кой американец ще даде нещо? Слушам две сестри, че си говорят, и едната казва на другата: „Разбра ли какво казва Учителя?“ „Ами ти разбра ли?“. Сядат двете, разговарят и аз ги слушам. Като каже едната: „Знаеш ли какво каза Учителя?“, аз виждам вече тенденцията. Другата казва: „Ами ти разбра ли го?“. И тя тенденциозно говори. И двете нищо не са разбрали – аз разбрах, че не са разбрали. Онази казва тенденциозно, че няма погрешка. След това и двете идват поотделно да ми кажат: „Любезни Учителю, онзи пасаж как да го разбираме?“. Рекох: „И аз още не съм го разбрал“. Иде и втората и пита: „Ами онзи пасаж как да го разбираме?“ „И него не съм разбрал още.“ „Ама ти като

не си го разбрал, защо го каза?“ „Казах го, за да изпъкнете и аз да се уча от вас“.

Чета някоя книга. Не критикувам един автор, понеже виждам целта му, защо е писал. Ако аз пиша една книга, за кого и как ще я напиша? Може да я пиша за себе си, може да я пиша за ближните, пък може да я пиша за Бога – все трябва да се напише за някого. Не е лошо, че съм я написал за себе си, не е лошо, че съм писал за ближните, но е хубаво и да я напиша за Онзи, да я напиша за Бога. Ние всички трябва да напишем нещо за Бога, трябва да имаме непреодолимата Любов, че прославяме Бога, та и Той да ни прослави. Христос казва: „Аз Те прославих, всичко, което чух от Тебе, направих го, сега Ти Ме прослави“. Трябва да разберем приложението на тази истина. Вие сте ме слушали, аз толкова пъти съм говорил за Любовта. Казвате: „Учителю, ти говориш за Любовта, но как я разбираш?“. Ще ви кажа: и аз не съм я разбрал. Любовта не е най-лесната наука. Ти като влезеш в Любовта, ще бъдеш абсолютно свободен – ще влезеш в един съвсем нов свят. Ти като влезеш в Любовта, ни помен няма да остане от страданията ти. Ти ще погледнеш целия си живот и ще видиш, че във всичко се крие нещо много хубаво. Няма да остане ни помен от тия страдания, терзания, хукания – всичко това ще изчезне. Ти ще се успокоиш и ще кажеш: „Какво неразбрано дете съм бил“. И няма да кажеш, че разбираш Любовта.

Единственото нещо, което освобождава човека, е Любовта. И тогава знанието и свободата – това са начини, чрез които Любовта се проявява. Свободата е във физическия свят, знанието е в духовния свят, Любовта е в Божествения свят; а самата Любов е проявление на Божия Дух, нещо още по-дълбоко. Сега това са вече непостижими работи, но казвам: то е възможно за вас. И мисля, че имате нещо, което ви смущава. Мислете правилно! Ти живееш и най-първо помисли защо си дошъл на Земята. Че аз като дойда, ако съм се оженил, вечерно време какво мога да направя? Най-първо ще попитам: „Тази жена защо я взех?“. Като разреши този въпрос, ще се запитам друго: „Тази жена като я намери и като я взе, какви трябва да бъдат твоите отношения с нея?“.

Ще разреши и този въпрос. Родят ми се деца; тогава ще се запитам: „Защо ти са тия деца?“. Като разреши въпроса защо ми са тия деца, ще се запитам: „Как трябва да ги възпитавам и какви трябва да бъдат моите отношения към тях?“. Това трябва да го разрешите. После ще си задам въпроса: „Дали тя ме обича?“. Казвам си: „Чакай, този въпрос е неин, трябва да се попитам дали аз я обичам“. По кой начин ще позная дали я обичам? Ще кажа на моята възлюбена: „Я ми кажи най-горчивата дума, която имаш“. Така ще опитам любовта си. Като ми каже най-горчивата дума, ще видя – ако моята любов не мръдне, намясто е любовта. И ще благодаря. Ако мръдне сърцето ми, ще кажа: „Не повтаряй тази дума, друг път не ми я казвай“.

Ами че в живота ние се опитваме да разберем постоянно докъде е любовта ни – през целия живот и в страданията от невидимия свят постоянно опитват докъде сме дошли в Любовта. Аз не казвам, че трябва да простиш, но не разбирам това механически. Много мъчна работа е да простиш. Казва някой: „Прости ми!“. Вие мислите, че прощаването е лесна работа. Не е лесна работа. Ти за да простиш, трябва да имаш защо да простиш.

Да ви приведа един пример, това е един анекдот. Влиза един при много честолобив, при много богат човек. Той бил малко нерзположен с жена си вкъщи. Дошъл друг да иска пари от него. Онзи става и му казва: „Ти днес ли намери да дойдеш?“ – и му зашива една плесница. Дошлият му казва: „Помни, че скъпо ще платиш. И ще се научиш как да постъпваш, та да не мислиш, че аз съм от тези, бедните баби.“ „Извини ме сега.“ „Как да те извиня? Деца имам, сиромашия ме е нагънала, а не влизаш в положението ми. Жена ми ме пече, децата и приятелите – също. Навсякъде ходя, а никъде работа няма. Безобразие!“ „Колко пари ти трябва?“ „Не ти искам парите!“ „Ще ти услужа, за колко ще ми простиш? Колкото ми кажеш, ще ти ги дам, само да ми простиш, да не помниш това. Колкото искаш от мене, ще ти дам“. Бедният го гледа и казва: „Ти искаш да ме лъжеш, да ме омотаваш. Искаш да ми дадеш парите, пък да ти подпиша полица без лихва.“ „Не ти искам никаква полица,

кажи само колко искаш и това ще остане само между мен и тебе.“ „Ти истината ли говориш, или си играеш с бедните хора, както вие, богатшите, обичате да лъжете?“ „Не, ти като говореше, в мене се събуди нещо ново, искам да ме извиниш, да ми простиш, направих нещо, което не е хубаво, сега влязох в твоето положение“.

Кажете ми, колко пари ще поиска този бедняк? Той казва: „Дай ми толкова, колкото обичаш – колкото ти се откъсне от сърцето. Ако ти се откъсне едно петаче, аз ще го взема“. Кажете ми, колко пари е дал богатият? Аз да ви кажа какво трябва да рече: „Братко, приятно е сега аз да съм богат човек. Това имане е останало от баща ми. Нека половината да е на тебе, половината – на мене“. Това е идея вече: „Половината от всичко, аз вече съм ти брат“. Казвам: онзи, който е ударен, като дойде в съзнание, и онзи, който е бил, и двамата трябва да намерят един начин на примирение в света. Ние сме дошли да учим. Много нещастия и страдания ще преживеем в живота, те са в реда на нещата. Затова казвам: ще се учите да мислите правилно, добре да мислите. Тогава не трябва да бъдете студени, за истинската мисъл трябва да бъдете топли, отношение трябва да имате.

Сега вече Слънцето влиза в северното полушарие, затова лете ще учим Истината и как трябва да се простиш. Казва някой: „Много е горещо“. Тогава ще даваш. Зимно време пък ще учиш кое е добро. Ти си с кожух, много е студено. Студено ли е, ще събираш. Като станеш, ще искаш да бъдеш добър. Обичаш ли доброто, ти ще влезеш в себе си; искаш ли да учиш Истината, ще даваш. Лятно време растенията всичко раждат. И в Истината всичко се ражда, в Истината всички растения раждат. Събраното, което трябва да се раздава в света, това е Доброто. Тогава зимно време ти ще носиш дебел кожух, хубаво ще бъдеш облечен, че където и да идеш, на всички, които имат нужда, ще дадеш. Тази е съграждащата мисъл.

Дойде някой брат, а вие идете и представяте работите, както не съм ги казал. Казвате: „Аз така разбирам Учителя“. Че как сте ме разбрали?! И вие двамата се скарате. Дойде някой и рече: „Така казва Христос, ти как си го прочел?“.

Ако ви каже някой, че Христос е казал: „Трябва да се обичаме. По това ще позная, че вие сте Мои ученици“, питам сега: „Как ще го разберете, кажете ми?“. Аз съм виждал: две сестри се хванат, целуват се, а като дойде някой брат, хич няма мляскане, не го мляскат. Принципно засягам въпроса, не засягам вътрешната проява. За мен всяка проява трябва да произтича от един вътрешен принцип. Всяка постъпка ако не произтича от нашата мисъл, ако не произтича от нашата наука, това е престъпление. Това не е зло, то е престъпление. Защото ако ви обичам, аз изразявам една идея, която е скрита в ума на Бога – и ще търся начин, по който да изявя своята любов. Ще намеря начина, когато Бог иска.

Най-първо, като ида при бедния човек, няма да го целувам по познатия начин, а ще го целуна по такъв начин, че да почувства. Какво ще направя с бедния? Ще видя неговите съществени нужди, от които той е обвързан с вериги, че чак му хлопат веригите. Най-първо ще се яви в мен състрадание – да му снема веригите от краката, да му снема веригите от ръцете, от ума, от сърцето. Като му снема веригите, той ще почувства, че в мен има нещо. Тогава ще пристъпя към ония съществени неща – че той има нужда от храна, че е гладен. Този човек не иска много, той не иска да го осигурявам за цял живот – един обед като му дам, той е доволен. Тоя път един обед ще му дам по братски. Та свободата седи в това – да се целунем; но най-първо ще му снема веригите. Ти още няма да го целуваш, докато той носи веригите: първо ще снемеш веригите от него, тогава го целувай. Сега като умре някой, нали го целуват. Докато е жив, не го целуват, а като умрял го целуват.

Сега същественото е това: силата на човека седи в изпълнението на Волята Божия, но не тъй, повърхностно. Вие всички трябва да имате разнообразие в изпълнението на Волята Божия, всеки трябва да има нещо ново, един нюанс в изпълнението на Волята Божия. Нека всеки да прилича на хубав цвят – и като цъфнете, всеки да прилича на себе си. Всички добри хора са цветове в другия свят. По този начин, по който живеете, както се изявявате на Земята, живота не го виждате такъв, какъвто е сега в невидимия свят. Един

ден да кажем Иван, Петко, Драган ще го видите като едно малко цветенце – подало си е главичката, нищо не говори. Или ще го видите като растение, което е израснало така малко. Хората са растения и затова Христос казва: „Аз съм лозата, вие – пръчките. А Отец Ми е земеделецът“. Той е, Който съди – умният отсича тази пръчка, за да ѝ даде нова форма.

В невидимия свят сте се виждали, каквито сте в това положение, но ни най-малко не сте такива – вие виждате резултата. Ако някой път вие сте бедни, ако сте клюмнали, знаят, че се нуждаете от вода; или пък някои паразити има. Съвсем другояче се гледа на човешката душа от невидимия свят. Да изучавате човешките души, това е един отличен свят. Тъй, както изучавате сега света, това е едно тягостно състояние. Така, както хората изучават света, това прилича на преброяване на скъсаните дрехи на битпазар. Говори се за морал. Той е прегърнал една жена и е направил престъпление. Ако е обрал някого, ако е набил някого – за тези важни работи се захващате. Казва Писанието: „Измиват паницата отвън, а дали е измита отвътре, или не, не се интересуват“.

И вие като ученици трябва да влезете в същественото. Не трябва да се ограничавате, не съжaliaвайте за миналото, което е станало. Няма какво да съжaliaваш за своите погрешки, а всички погрешки трябва да се превърнат в добродетели. Аз ви дадох един пример за плесницата. Посейте погрешката! Онзи, когато получи две плесници, влиза в един закон – той се просвещава, вижда, че това, което не е добро за него, не е добро и за другите. Той вижда, ако е на мястото на другия, какво щеше да бъде неговото положение. Вие разглеждате въпроса само като растение, от вашето гледище. Разглеждайте въпроса и от гледището на другите. Аз не ви казвам само да давате, но и да вземате. Защото дотолкова, доколкото учим право, дотолкова и ще научим другите правилно. Ние можем да предадем и на другите това. Аз искам, когато говоря, да предам онази Божествена мисъл, от която могат да се ползват и другите. Ако ви дам една изкривена мисъл или нещо, което не съм го учил, ще ви сложа в крив път.

Аз някой път като говоря, вие се насърчавате и казвате: „Трябва да се помоля“. Вие мислите, че като се помолите, това ще стане, пък не става така работата. Молиш се, а не става; пък някой път ако стане, много малко ще стане. Ти когато се молиш, няма да имаш никаква превзета мисъл – ще се молиш като едно дете. Ще говориш на Господа така, както са работите, и ще оставиш на Негово разположение да направи тъй, както Той знае. Това, което искаш за другите, ще го искаш както за себе си. Няма да казваш: „Дотегна ми, избави ме от това зло“. Не, най-първо, ако аз бих се помолил, ще кажа: „Господи, дай ми сила да нося товара на гърба си“, че като го нося, на дявола да му дотегне да го нося. Аз ще бъда каруцата: ще го хоскам, ще му се разгърсват червата, та да слезе от гърба ми. Не трябва да искам Господ да го махне, но да ми даде сила да го нося, че втори път като ме види, да не се качва на каруцата ми.

Давам ви начин как да се избавите от едно зло. Аз не искам Господ да премахне дявола, а и не зная дали Господ ще го премахне. И той ходи в света Господен, взема участие в министерския съвет и мнението си дава. Пита ме: „Обърнал ли си внимание на най-добрите ученици?“. Отговарям: „Обърнал съм внимание“. Казва: „Я ги дай на мене. Дай ми ги малко да ги поразгърся“. И като дойде дяволът между братята и сестрите, все е станало нещо. Аз нищо не казвам, само река: „Прав е, и той има понятие за доброто“. Дяволът казва: „Едно време и аз се стараех да бъда добър като вас, но не върви“. Това сега ще го оставите, то е външното.

Във всинца ви трябва да има права мисъл. Бог абсолютно не обича никаква бяла лъжа, не обича абсолютно нищо нечисто. Като мислиш, ще мислиш много чисто. Никому не разправяй как мислиш, това е свещен процес за самия теб. Когато мислите, не се месете в това, какво мислите, то е свещен процес. Как учиш – и него не казвай, нека бъде свещен процес. Онова, което мисля, и онова, което уча, са два свещени момента. Ще седна и ще уча каквото Господ ме е научил; после ще ида да видя как ще приложи това, което Той ме е научил. Не е така лесна работа да живееш в живота. Не че изобщо е мъчно, но само докато научиш методите.

Ти не можеш да постъпиш с всички хора еднакво... Казвам ви сега: мислете!

Та казвам: с тия, съгласните букви, вие може да си помагате. Ти си се разгневил – как ще се излекуваш? Или някой път ти дойде някакво обезсърчение – как тогава се лекувате вие? Аз да ви дам едно изречение. Като се разгневиш, кажи си: „Катко“. (*Учителя го изговаря с особено натъртване.*) Произнеси го двадесет пъти при силно неразположение или когато тази лоша мисъл е дошла. Така ще направиш и като дойде добрата мисъл, това ще ти стане правило. Понеже ти си в едно лошо положение, тъй ще му говориш – и то ще те разбере. Сега някои от вас направете опит като дойде една бяла и не можете да се освободите. Вие се молите. Кажете четири съгласни, като ги произнесете. Вече имате гласните букви. Така ще спечелите.

Щом дойде вечният живот, радостта и нещата вървят. Правата и добрата мисъл, доброто и правото учение трябва да ви бъдат идеал през тази година, а и не само през нея.

Божият Дух носи всичките блага на живота.

17. лекция, 24 март 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

МАЛКАТА ТОПЛИНА И МАЛКАТА СВЕТЛИНА

Отче наш

Грей, мощно Слънце

Пишете върху темата *Ползата от огъня*.

Огънят е станал много обикновен, затова е неразбран.

Ще ви задам сега един въпрос: какво е предназначението на младия, каква е неговата мисия в света? А каква е мисията на стария? За да разберат този въпрос, може литературно да цитирате, този въпрос може да го развиете. Но всеки въпрос, като се развие, има една добра страна и една лоша страна. Може да развиете един въпрос по най-лошия метод, а може да го развиете по най-добрия. Младият може да тръгне по най-добрия път, пък може да тръгне и по най-лошия. Старият също може да тръгне по най-добрия път, пък може да тръгне и по най-лошия. Следователно ако младият тръгне по най-лошия път, какво ще има? Ще има нещо. Ако младият тръгне по най-добрия път, пак ще има нещо.

Вие казвате, че сте окултни ученици. Какво означава един окултен ученик? Не, нека погледнем на въпроса тъй, както е. Има окултни ученици, които вървят по най-лошия път; има окултни ученици, които вървят по най-добрия път. Всичко е в пътя, по който вървите. Казва някой: „Той не е окултен ученик“. Има фактическо разрешаване на въпроса. Казвате: „Аз не обичам тъмнината, нали?“. Защо не я обичате? Някой път има една тъмнина, която върви по най-лошия път, но има една тъмнина, която върви по най-добрия път. Следователно има тъмнина, която може да се обича. Сега вие според вашите стари възгледи питате: „Как може да се обича тъмнината?“. Че вие в нея живеете, тя ви хваща, целува ви всяка вечер. Тогава какво ще кажете? Значи прегръща ви тъмнината.

Сега не искам да ме разберете криво. Представете си, че аз срещам няколко души с копринени торби. На одного тор-

бата е напълнена с няколко килограма злато, на другия е напълнена с няколко килограма жито; третият носи торба, пълна с черна пръст. И най-после иде един, хванал в ръцете си една книга – и я носи. Сега коя от тия торби има най-голямо съдържание. Във всичките торби има съдържание, но в дадения случай коя има практическо приложение, коя торба е най-практична? Тази със златото е най-практична, защото при сегашните условия където и да ходиш, все пари трябват. Тия хора се препират коя торба е най-важна. Другият носи една торба с жито – тя е най-практична за гладните хора. При гладните хора торбата със златото не струва, при тях трябва торба с житото. Ами тази торба с черната пръст за кого е потребна? Пръстта, това е ценно лекарство за болните хора, те с четири очи гледат към тази торба. Най-после гледате този човек, който държи книгата. Та казвам: знанието в света ще го придобиете. Придобийте едно знание, което в дадения случай има приложение! Знанието върви по най-лошия път и по най-добрия път. Когато вървиш по най-лошия път, ще изгубиш всичко; когато вървиш по най-добрия път, ще спечелиш всичко – не изведнъж, но постепенно.

Сега по някой път хората спорят и казват: „Ние не сме добри“. Какво разбирате под думата *добър*? Според мене човек, който е много добър, има изящни крака, художествени. Този човек никога не се уморява, когато ходи, и е добър, без разлика кой е той. Може да е светия, но щом краката му не са хубави, той не е добър. Това е едно качество. Вие казвате за някого: „Той не е добър“. В какво не е добър? За одного е добър, за вас не е добър. Значи при известни условия е добър, при други не е добър.

Сега вие се спирате на въпроса кои религиозни вярвания са най-добри. Кой живот е най-добър? Живот, в който няма никакви болести, живот, в който няма никакви страдания. Ама вие ще цитирате думите ми, понеже някой път съм казвал, че страданията са потребни. Потребни са при сегашните условия, но ако влезете в един възвишен свят, при съвършените същества, те нямат страдания. Тогава ще показвате вашето учение, че страданията са потребни. По-

требни са при дадени условия. Или казвате: „Няма какво да се прави, сиромашия – ще се носи“. Сиромашията при сегашните условия е потребна, но при един съвършен живот не е потребна; богатството при сегашните условия е потребно, но при съвършения живот не е потребно. Казвате: „Как богатството да не е потребно?“. Богатството има за контраст сиромашията. Сиромашията е следствие: понеже едни са богати, други са сиромаси; понеже едни са сиромаси, други ще бъдат богати. Сега практическото приложение в какво седи? Срещат се един религиозен човек, който е беден, и двама, които са даровити: художник и цигулар. Религиозният им казва: „Вие нищо не разбирате, аз като се помоля, и всичко става“. Онзи, който знае да рисува, казва: „Аз не зная да се моля, но каквото пипна с ръката си, го правя“. Другият казва: „Аз като хвана едно сухо дърво, че като му туря няколко струни, като засвиря, всичко излиза от това сухо дърво“.

Питам сега: кое е най-доброто положение – на онзи, който се моли, на онзи, който рисува, или на онзи, който свири? За себе си кое бихте избрали? Вие ще си дадете едно мнение, но то и за самите вас не е право. Ама да се молиш... Какво ще се молиш, за какво ще се молиш? Думата *моление* е много ограничена. Какво е положението на ученика, който се учи? Кой се моли? Когато бият. Бият някого някъде, а той се моли да не го бият. Кой се моли? Който няма пет пари. Кой се моли? Който няма дрехи. Кой се моли? Който няма здраве. Кой се моли? Който няма шапка. Казвате: „Да се молим“. Питам ви: здравият и ученият човек, който всичко има, трябва ли да се молят? Казвате: „Трябва да се молим“. Аз трябва да стана болен, за да се моля. Казвате: „Трябва да го очука Господ, за да се моли“. Ами той без да го чука не може ли да направи същото нещо?

Да допуснем, че вие сте българи, каквито сте сега. От окултно гледище дали сте българи, е друг въпрос, но така е де факто. Как трябва да се каже – *де факто* или *де фактум*. Ако кажем *де фактум*, има много спънки. *Де факто* е по-хубаво, може да станат работите; при *де фактум* и сто думи да кажеш, не става. Кое е онова, при което само като кажеш,

те стават. *Де факто* става, *де фактум* много мъчно става. Следователно при мъчнотиите думите ще ги отстраниш.

Но да се върнем сега към онова, реалното в живота. Кое е реалното сега? Вие седите някой път и правите едно различие. Казвате: „Този брат не е като мен“. Каква погрешка има? „Той не мисли като мен.“ Ние сега не се споразумяваме: този брат знае няколко езика, ти знаеш само един. Някой път той, като знае тия езици, се поставя по-високо. Казват: „Той се е възгордял“. Думата *гордост* сега какво означава? Писанието казва: „Бог на горделивите се противи, а на смирените дава благодат“. Вие ще цитирате това, но всички неща, които цитирате, трябва да ги разбирате. Сега ние носим живота, нали? Сега се примиряваме и казваме: „Няма какво да се носи този товар“. Че злото трябва да го носим! Ние се оправдаваме с невежеството в света. Добре, но в какво седи невежеството?

Има неща, от които трябва да се освободите, непременно трябва да се освободите. Ти имаш един цирей – трябва да се освободиш от него. Имаш едно петно на кожата – трябва да се освободиш от него. Станал си сух – трябва да се освободиш от сухотата. Станал си тлъст – трябва да се освободиш от тлъстината. Казват: „Напълнял е този човек“ или „Той е станал много сух“. Това са две противоположни състояния, които не са здравословни. Пълнотата не е здраве, но и сухотата не е здраве. Пълният човек има много материал, който не е обработен, мазнини са се натрупали отгоре му. Ако така се натрупа много, ще се строшат осите на колата му. А пък сухият мяза на коне, които са изпосталели толкова, че ще спрат някъде на пътя, ще оставят колата наскреда път. На пълната кола осите ще се счупят наскреда пътя. Ако конете са много сухи, наскреда пътя може да спрат. Питам сега: кое е по-хубаво – да ти е пълна колата и наскреда пътя да се счупят осите, или да си сух, че конете наскреда пътя да спрат? Кое е по-хубаво? Нито едното, нито другото – нито пълната кола, нито сухите коне. Всичко онова, което имаш, трябва да бъде фино, добре изтъкано с най-хубави нишки, които да не се късат, да е с най-фините нишки.

Тогава да ви представя един пример. Казват, че един атом е толкова малък, че 25 милиона атома могат да се съ-

берат в един милиметър. Представете си сега, че имате 25 милиона конци, направени от атоми, и те може да се вместят в един милиметър. Питам: вие 25 милиона конци може ли да ги вместите в един милиметър? И колко време ще ви отнеме, докато ги вместите? Колко място ще заемат? Една 25-милионна част от милиметъра какво пространство ще стане? Много малко пространство има тя. По някой път вие имате едно усещане, това състояние понякога само го чувствате. Състоянието на атомите е едно крайно неразположение. Това е състоянието на една толкова дребна материя, че ви причинява едно неприятно чувство. Да допуснем, че във вашите очи е станало възпаление. Набира се толкова тънка, фина материя, че се забелязва как заболяват очите ви. След това трябва да направите червенина на очите. Казва някой: „Червени ми са очите“. Ако не вземете мерки при това зачервяване, може да боледувате.

Сега и религиозните хора, понеже заемат най-високото положение, може да си създадат неприятности. Ако един религиозен човек няма отличен ум, той може да си създаде най-голямата беля на главата. В един човек, който е религиозен, ако няма отличен ум, може да се създаде аномална гордост. Той ще започне да мисли, че вече има познанство с Бога, че с Господа се разправя, по три пъти на ден говори. В неговия ум седи идеята, че той се е запознал с Господа, пък ти нищо не разбираш. Ако търсиш големите горделивци, ще ги намериш между религиозните хора. Онези патриарси мислят, че Господ ги е поставил да ръководят хората. Казва някой: „Знаете ли кой ме е поставил там?“. Свещениците също мислят, че Господ ги е поставил там; и проповедниците мислят така. Най-после и вие се изявявате и казвате: „Аз се познавам с Господа“.

Казвате по някой път: „Духът ме научи“. Научил го бил Духът! Този, който казва, че го е научил Духът, едва ли говори на един език. Гледам: друг Духът не го учи, но говори четири езика. Чудна работа, този казва, че Духът му говори, а пък той едва знае български език; даже и българския не го знае както трябва. Някъде българите пишат Ъ. И най-големите писатели не знаят защо пишат Ъ. Както славяните

пишат *Ъ*, така англосаксонците пишат *Т*-то. Когато искаш да станеш енергичен, трябва да имаш препятствие. Ти за да накараш парата да върши работа, трябва да ограничиш тази пара, да я туриш в един котел и да направиш малка цев, през която да минава. Ако кажеш: „Както обичаш, както знаеш, така свърши работата“, тя нищо няма да направи, нищо няма да свърши. Но ако я впрегнеш, ако я ограничиш или пък ако ѝ направиш релси, коли може да кара, колкото искаш.

Сега ние всички се молим на Господа и ходим при Него. Как е възможно да ходим и да се молим на Господа и даже малка топлина и светлина да не добиваме? Ако човек отива при Господа, той две неща трябва да добива. Всеки ден за две неща трябва да ходиш при Господа: да придобиеш малка топлина и да придобиеш малка светлина. Малката топлина е нужна, за да може сърцето да функционира, за да живеем добре и да вършим Неговата воля. И малка светлина трябва да имаме, за да може умът ни да работи. За две неща ние отиваме при Господа: да Му кажем, че ни трябва малка топлина, за да можем да живеем на Земята и да вършим Неговата воля; че ни трябва и малка светлина, за да можем да мислим добре, та да свършим работата.

Сега между вас вие много се търкате и казвате: „Не можем да се търпим“. В Природата търкането между добрите хора е абсолютно забранено. Ева само като се потърка в Дървото за познаването на доброто и злото, трябваше да напусне Рая. Тя най-първо само се потърка и близна от плода. Казват, че е яла от плода... Всичката погрешка е, че се е отгъркала до едно дърво, което е много учено. То било най-ученото дърво в райската градина. Да се търкаш до това дърво било забранено – който дойде, трябвало надалече да седи. Ева нямала никакво почитание, тя мислела, че това е обикновено дърво, че е много невежо. Ева постъпила така, но и вие постъпвате по същия начин – и вие като дойдете, се съюзявате със злото. Злото е много учено. Съюзявайте се с доброто, а вие се съюзявате и с доброто, и със злото. Тогава какво сте направили, я ми кажете? Вие си представяте злото и доброто много механически. Казвате: „Да спечелим доброто“. Но доброто нещо материално ли е?

Доброто е възвишен ангел, който е завършил своето развитие в далечното минало. Ти сега искаш да го вземеш на своя страна и да ти стане слуга. Не, ще го оставиш на неговата добра воля: ще бъдеш умен, а доброто да стори за тебе онова, което то счита за добро. Ще оставиш на неговата добра воля да стори онова, което то намира за добро. Ние отиваме при Господа да Му се молим, искаме да Му наложим онова, което ние искаме. Понеже сме направени по образ и подобие Негово, казваме: „Аз съм син Божий“. Хубаво, нямам нищо против това. Някой казва: „Аз съм християнин“; или: „Аз съм Христос“. Колко Христосовци може да има в света? Всички сме синове Божии. Аз може да бъда човек в света, без да съм генерал, и може да съм човек, без да съм цар. Аз го взимам конкретно: не са ме произвели генерал, защото съм бил в Америка, но мога да бъда човек и това ни най-малко не ми пречатства. Пък онзи, който е генерал, и на него нищо не пречатства да бъде човек. Още по-добре е и да стане християнин.

Християнин, това е специфична дума. Всички ли са християни? Не всички са християни. Питам: какво трябва да разбираме под думата *християнин*? Под думата *християнин* трябва да разбираме човек, който в живота си може да побеждава всичките мъчнотии. Христос се бори със смъртта и при първата борба тя победи. После Христос победи смъртта, следователно Той излезе победител. Та не е въпросът дали ние ще страдаме сега. В края на краищата уверени ли сте, че вие ще победите? Или чакате да дойде Христос и Той да победи за вас, Той да се бори, че после вие да минавате за победители, да казвате: „Ние победихме“. Писанието казва: „Който победи докрай, той спасен ще бъде“. Спасението ще се даде като награда. Ти ще дойдеш да се бориш със злото, пехливанлък ще има.

Българите се бяха възгордели с Дан Колов¹⁹, но дойде един 29-годишен Пиер. Дан Колов бил малко неразположен, имал инфлуенца, това-онова. Дан Колов като българин мисли, че ще го гътне, ама не се гътва човекът. Онзи бил бърз – и Дан Колов признава, че е много бърз. Мислите ли, че дяволът, с който се борите, този млад дявол, който е на

29 години, ще ви гътне на земята? Казвам: славата на българите отиде засега, потъмня; тази слава минава в Португалия. Хубаво е, харесва ми, че Дан Колов го хваща за ръката и казва: „Има нещо в него“. Дан Колов иска пак да се бори, но вече по начините, които вижда в този борец. Този, младият, е професор, Дан Колов е ученик, ще се учи. Сега ние да оставим Дан Колов, понеже *дан* на български какво значи? *Дан* значи да даваш, но от *кол* може да се извади съвсем криво заключение. Ти не трябва да бъдеш като сух кол, нищо повече, а трябва да мязаш на едно дърво, което расте. Вие се спирате пред ония неща, които не растат.

Старите сестри казват: „Нашето вече се свърши, на младите е ред“. Защо вашето се е свършило? Защо се е свършило на старите, пък защо младите имат? Вие, старите, сега трябва да изучавате окултните книги, окултното знание. Старите трябва да учат законите на пестеливостта, те трябва да бъдат крайно икономични. Икономията съставлява една отлична наука. Старият човек трябва да икономисва, нищо да не прахосва. Природата е поставила икономия, не скържавост. Никога за една работа да не иждивяваш повече енергия, отколкото трябва. Младият трябва да се учи на щедрост, той трябва да бъде щедър. Младите трябва да бъдат щедри, а старите трябва да бъдат икономични. Единия ще го сложим за министър на финансите, пък щедрия – на благотворителността, за да се уредят работите. С това знание, което имате в себе си, Пиер ще ви гътне на земята. Вие имате кашлица, хрема – тъй не отивайте да се борите. Който се бори в света, трябва да бъде здрав.

Сега вие имате надежда в лекарите. Ще извикате един лекар, ще му платите 50 лева. Онзи лекар, който може да те излекува за 50 лева, не е никакъв лекар. Вие имате в себе си един лекар и той е най-гениалният, най-отличният лекар. Имате един преподавател по Божествената наука, имате един отличен преподавател в себе си – и трябва да изучавате неговия език. Често младите българи отиват в Англия, във Франция, в Германия при някой виден професор да се научат, да почерпят знание от него. Ти ще почерпиш едно

знание оттам, отдето може да го почерпиш. На нас ни трябва едно знание, едно гениално знание.

Ще ви приведа друг пример. Когато ви привеждам някой пример, вие го взимате в много ограничен смисъл. Всеки един пример частично изявява живота. Той може да ти даде един подтик и един пример, а може и да те спъне. Давам ви примера. Два знаменити вълка в миналото намерили една тлъста овца и я подкарали. Започнали да спорят кой да вземе по-голям дял – всеки искал да вземе овцата за себе си. Единият казва: „Аз я видях по-рано“, но и другият има същото желание. Тогава казват: „Ще се борим и който надвие, ще вземе овцата“. Овцата стои, а те двамата започват да се борят. И двамата са силни – нито единият не може да надвие. Овцата чака да види кой ще победи. Минава един мъдрец и пита: „Какво гледаш, дъще?“ „Гледам кой ще победи.“ „Ами знаеш ли какво ще стане с тебе, ако единият победи?“ „Не зная какво ще стане, ще видим, доста силни са и двамата“. Той казва: „Ела с мен“. Тя тръгва подир него. Той завел тази овца в своето училище и дълго време я учил. След дълго време я извел и видели, че тия вълци още се борят за овцата. Тогава мъдрецът турил по един юлар на единия и на другия, впрегнал ги в колата и сложил овцата на каруцата.

Питам: кой е най-силен? Докато вие не впрегнете вашите вълци да возят каруцата ви, докато не научите вашата овца и не я качите на каруцата си, а вие не вземете камшика, няма да свършите нищо. Ако гледате борбата на двата вълка, кожата ви ще отиде. Ако не слушате мъдреца, който ви вика да се учите в неговото училище, и ако онзи първи урок, който ви даде, не го сложите на работа, нищо няма да излезе. Борбата в света край няма. Вие искате да знаете кой ще победи в света. Писанието казва: „Побеждавайте злото с добро“. Другояче го казвам: оставете доброто да се разправя със злото в света, вие не влизайте в пряк контакт със злото. Казват: „Не противи се злему“. Това значи: не влизай във връзка със злото и недей да се бориш с него.

Аз съм ви привеждал онзи пример, но малцина са го разбрали. Имало един калугер, игумен в един манастир, в

един от знаменитите манастири. Това е от християнската история. Направил той големи злоупотребления и заминал така за другия свят. Следващият игумен, който дошъл в манастира, вижда, че сметките са объркани. За да ги оправи, той се молил и повикали от другия свят стария игумен, да му покаже как да се поправят работите. Онзи се явил. Игуменът бил сложен за наказание в ада, но го изваждат оттам и го завеждат в манастира – и той показва как да се оправят сметките. Целият манастир обаче така завонял, че никой вече не идвал там и трябвало той да се премести. Питам: защо ви е старият игумен да ви каже как се поправят сметките?

Някой казва: „Аз този човек не мога да го търпя“. Пък и няма защо да го търпиш, той не е на гърба ти – ти само предполагаш това. Питате по някой път: „Защо Господ е създал дявола?“. Господ не е създал дявола. „Ами как той измъчва хората?“ И хората не се измъчват от него – той, дяволът, седи настрани. Хората гледат дяволите как се борят и чакат кой дявол ще победи. Сега в Испания се борят двете страни: републиканци и националисти. Защо, какво ще придобие испанският народ? Статистиката показва, че са избити повече от един милион и 500–600 хиляди души. Не се знае точно, но така вестниците пишат. Но един милион хора, избити в Испания, това не е малко... И какво ще се постигне? Сега цяла Европа гледа кой ще победи. Тия, образованите държави – Англия, Франция, Италия, седят и говорят за неутралитет. Те гледат накъде ще натегне силата. Сега ние ще извадим пример за себе си. Ние по някой път постъпваме като испанците. Вие казвате: „Колко глупаво постъпват“. Ти имаш същата война вътре в себе си. В теб тази борба не е завършила: двете партии се борят, пък другите се потриват.

Та казвам: кое е сега същественото в живота? Същественото е, че трябва да имаш една малка топлина в сърцето си и една малка светлина в ума си. Преведете сега топлината. При тази топлина, за която говоря, ти щом я имаш, болен не можеш да бъдеш – и да дойде болестта, ще си замине. Ако имаш тази малката светлина, всичките мъчнотии, кои-

то имаш, пак ще дойдат – пак ще ги имаш, но лесно ще ги разрешаваш. Аз съм ви привеждал този пример и пак ще ви го приведа. Един прочут американски професор, който преподавал френски език в Америка на студентите и там го считали за авторитет, отива в Париж и говори на френски език, но не го разбират. Той говори, но французинът му казва: „Не ви разбирам, господине.“ „Че как, не сте ли французин, какъв диалект говорите?“. Французинът го пита: „Моля, говорите ли английски?“ „Разбира се, аз съм англичанин.“ „Тогава говорете ми на английски“. Започват да говорят и човекът разбира. Американецът говори на френски, но не го разбират; започва да говори на английски, онзи го разбира. Той добре говори английски и двамата се разбират.

Та казвам: ако вие сте виден професор по френски език в България и идете във Франция, пък хората не могат да ви разбират, това знаене ли е на френски език? Англичаните, които са много практични, като им кажеш нещо, че не го разбират, казват: „Изговори го как се пише“. Ако ти знаеш да изречеш думата, както се пише, той веднага ще те разбере. Ти трябва да знаеш всяка дума да я сричаш, трябва да знаеш как се пише тя. По някой път буквите са повече, отколкото звуковете, които се изговарят. Англичаните са турили тия букви и аз виждам защо са ги сложили. Понеже имат големи мъчнотии, те с дихателните букви, които не се произнасят, разрешават всичките мъчнотии. Наскоро разреших въпроса защо американците и англичаните се бръснат. Знаете ли защо се бръснат? Не го знаете. Англосаксонската раса е придобила сила и надмощие, но има опасност те да станат много груби – и затова постоянно се бръснат, за да бъдат меки като жените. Всички те искат да станат жени, искат да придобият тази мекота, която жените им дават. Затова жените в тях са на голяма почит. Ако един англосаксонец иска да обиди жена, той ще бъде с брада. Но той ще си обръсне брадата хубаво. Това показва, че ти не можеш да бъдеш обичен на една жена, ако нямаш в себе си мекота.

Проповядват, че жените обичали силните мъже. Благодарим за такова нещо! Ако аз съм жена, не бих искал силен мъж да ме бие. Че кое е по-хубаво: силен или мек мъж? Ня-

мам нищо против силата, но ако една жена избира силен мъж, тя трябва да избира мъж, у когото има светлина в ума, нищо повече – една малка светлина да има. А мъжът трябва да избира една жена, в която има малка топлина. Защото жената има светлина – тя е по-умна от мъжа. Мъжът трябва да има светлина, пък жената трябва да има топлина, на нея ѝ липсва топлина. Ако имаше топлина и любов, тя не би яла от плода. Жената яде, защото нямаше топлина. Тя казваше: „Поизстинала съм, ще ям малко, да се постопя“. Искаше по един крив начин да придобие повече топлина и създаде всичките мъчности.

Гледам сега, че вие сте изопачили думите ми: „Учителя каза това, каза онова“. Турили сте ми отгоре такива заблуждения, че ми трябва хиляди години да ги изчистя. Вие сте станали тълкуватели... Разбирайте нещата както съм ги казал и гледайте да бъде вярно. Не правете погрешката на одного от провинцията, който беше заболял. Аз казвам: „Сложете му млечен компрес“. Мисля, че те знаят как се прави компресът, и казвам само да направят млечен компрес, без да им давам обяснения. Той пише и казва: „Направихме компреса, но не помогна.“ „Как го направихте?“ „Гъстото изяхдохме, а рядкото турихме на мястото“. Ако в един пример, ако в едно учение изядете гъстото, вие не можете да имате никакви постижения. По някой път аз като ви гледам, наблюдавам и виждам отклоненията, които сте направили, но не съжалявам. Срецам една сестра и я питам: „Как си?“. Казва: „Много добре“. Тя най-първо не ми говори истината. Много добре – ни най-малко не е много добре! Аз смалявам, смалявам. Срецам друга, питам я как е. Тя казва: „Много съм зле“. И тя не говори както трябва. Ние казваме: „Много лош свят“. Това е наше заблуждение. Казваме, че светът е много добър... Това е друго наше заблуждение.

Светът е във възходящ, прогресивен стремеж, той се повдига. Следователно хората трябва да минат във всички форми. Потребно е някой път да имаш тъмнина, тя е потребна. Един фотограф ако не знаеше законите на тъмнината, как щеше да снее своята фотография. Ако светлината влизаше отвсякъде, нищо нямаше да излезе с нея. Ако ва-

шият мозък не беше поставен в тази коруба, на тъмно, как щяха да се образуват вашите идеи? Най-първо идеите ви се посаждат, почва има в мозъка; после, като излязат на повърхността, започват да растат – тогава иде светлината, отгоре работи с тях. Тъмнината понякога е необходима в нашия живот. Защото всяко нещо, което съществува, е необходимо за Природата, но не е необходимо за нас в дадения случай. И злото вътре е необходимо. Що е злото в света? Доброто е това, което дава, злото е това, което взима. Следователно онова, което в даден случай отнема живота, то е зло за мен; онова, което дава живот, е добро за мен. Тъй разбирам аз. Ако дойде един човек, който дава живот, той е добър; ако дойде един, който отнема моя живот, той е лош за мен.

Няма какво да разисквам дал ли е Господ право и власт на вълците да ядат овцете, или не. Господ им е дал власт, но дали е позволил вълците да ядат овцете, е друг въпрос. Не им е позволил, Той не позволява такива неща. Тогава казват: „Вълците ядат овцете, за да станат меки като тях“. Но виждам, че от хиляди години вълците все вълци остават, не са станали по-меки. Всичките вълци, които са се убедили в горната мисъл, не са останали вълци. Други поддържат, че сегашните овци са преродени вълци, едновременно вълци, които се прераждат в овци. Значи вълците имат един прогрес, минават и стават овци. Тогава може ли да вярваме в един вълк, който е станал овца? Христос казва: „Вълци, облечени в овчи кожи – отвън овци, отвътре вълци“. Вие ще попитате кого визирам аз? Най-първо мене визирам. Кои сте вие, за да ви визирам? Ако вие сте с черна краска и описвам чернотата ви тъй както е, какво лошо има в това; или ако сте с бяла краска и описвам вашата белина, какво има? Описвам живота отвън, не го описвам отвътре...

Казвам: ние в дадения случай сме такива, каквито сме. Та вие сте окултни ученици, животът е потребен за вас. Аз говоря за Любовта като наука, за да придобиете живота; не говоря за живота, за временната любов. За мен е важен великият закон, от който може да се придобие вечният живот, когато аз говоря за Любовта. Писанието казва: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единяго Бога на Любовта“. От

това произтича животът. После говоря за Мъдростта, понеже животът се поддържа само със знанието. Ако човек има вече живота, той не може да добие вечния живот, ако няма Божествената Мъдрост в себе си. Това, придобитото богатство, той не може да го задържи и не може да се развива.

Та казвам: Любовта е една наука, която трябва да изучавате. Вие обичате само онези хора, които обичат вас; почти всички хора обичат само тия, които обичат тях. Кой е посилен? Че и този, който ви обича, и той иска вие да го обичате. Някой ми казва: „Обичам те, защото мязаш на баща ми“. Този човек ме обича, понеже съм приличал на баща му; затова ме обича, а не заради мен; ако не приличам на баща му, дали ще ме обича, е въпрос. Даже младият момък, който обича момата, я обича, защото прилича на майка му; ако тя не прилича на майка му, той не може да я обича. В света законът е верен: всичко онова, което донякъде прилича на Бога и донася Божествена сила, ние го обичаме. Където видим Божественото, понеже човек е направен по образ и подобие на Бога, ние го обичаме. Тогава един човек, който те обича, те обича, понеже имаш образа на Божественото, защото носиш Любовта. Любовта е Любов, защото носи живота. Любов, която не носи живот, не е Любов.

По някой път виждате, че ние много говорим. Ако аз много ви говоря, какво сте придобили от това? Кажете сега: какво е същественото, което сте научили? Научили сте нещо донякъде, имате съзнание, а някои вече са помислили, че много знаят. Аз когато изучавах английски, произношението му ми беше много трудно. Българския език сега го изучавам – и за него много усилие трябва. Някой път в българския език, като се срещнат сричките *тата*, какво ще правите; какво трябва да направите, като се срещнат две *та*? Ако вие разбирате закона, като имате два слога, едната гласна трябва да я измените. Каква гласна ще сложите? Може да сложите *о*, може да сложите *е*, а може и *и* или *у*. Но в дадения случай от двете *а*, като се срещнат едно подир друго, коя буква ще турите? Ако имате една болест, с какво лекарство ще я лекувате? Ако аз забOLEя, ще се лекувам със светлината, ще се лекувам с топлината. Всяка една болест произтича от факта, че имаме малко топлина и малко свет-

лина. Щом увеличите топлината и светлината, болестта веднага изчезва.

Сегашните наблюдения показват, че свиването на капилярните съдове показва изгубване на нормата на топлината. Изгубването на топлината е едно болезнено състояние. При изгубване на нормата на светлината ще потъмнее умът, ти не можеш да мислиш – и тогава се зараждат нервните болести. Нервните болести се зараждат от малката светлина, органичните болести – от малката топлина. Това са данни. Следователно всяка една болест в тялото показва, че имате малко топлина. Тогава и вашата любов върви в същата категория: малко Любов ли възприемате, малко живот имате. Ако сте нервен, имате малко светлина. Сега вие казвате: „Нервен съм“. За да може да сложите нервите в едно нормално състояние, тази светлина трябва да дойде във вашия ум. Щом дойде, вие веднага чувствате едно успокоение вътре.

Сега вие, които ме слушате, ще започнете в ума си да търсите кой е най-нервен между вас. Има една нервност, която е изявена, пък друга, която не е изявена. Всичките нервни хора си приличат и са от една категория – те са дробни $\frac{1}{100}$, $\frac{1}{100}$, $\frac{1}{100}$. Нервната ви система трябва да бъде активна, но вие никога не трябва да губите своята топлина, никога не трябва да се изменят вашите чувства. Всяка промяна, която става край вас, трябва да я държите вън от себе си. За външните промени ние не сме отговорни. За външните промени, които стават в нашия мозък, ние не сме отговорни, не сме отговорни също за външните промени, които стават в нашите мисли. Но за всички ония промени, които стават вътре в нас, ние сме отговорни. Ама дали някой това го знае, или не го знае, той вече е отговорен.

Сега вие правете разлика между нещата. Да кажем, че имате едно жълто лице. То показва, че вашият черен дроб не функционира правилно. Или имате тъмен цвят. Това показва, че вашето кръвообращение не е правилно, свързано е и с черния ви дроб. Вие имате едно опнато лице, мускулите ви са изпънати. Това показва, че симпатичната нервна система и нервната ви система не функционират правилно. Запретнете се тогава и мислете за нервната система – повече

светлина ви трябва. За вашия черен и за вашия жълт цвят сложете също повече топлина. Казвате едно, друго, второ, трето, но обърнете вниманието си към Бога. Тогава как ще обърнете вниманието си към Бога? Ти си представи, че Бог е едно същество толкова благо, толкова добро... Но Господ абсолютно не обича никакви престорени работи – ти не отивай при Него да се преструваш! Никакъв страх да нямаш от Бога – ще се боиш от Него, без да имаш страх; ще се самокритикуваш, без да се самоосъждаш. Ти ще разглеждаш нещата отвън – една своя погрешка ще я разглеждаш като нещо външно, защото тя седи отвън. Ако кажеш, че така си роден, ти поставяш едно обвинение към Господа, че Той не те е създал такъв, какъвто трябва. Причината ще я сложиш отвън – и с нея ти сам ще се справиш.

Това сега, за което ви говоря, е потребно за вас. Вие ще дойдете някой път да питате: „Кой е на правата страна? Какъв трябва да бъде човекът?“. Ние трябва да бъдем хора, да служим на Бога. С религиите няма какво да се занимаваме, понеже вече сте били религиозни. Вие сега се занимавате с учение, на всинца ви трябва наука. Ако е за религия, и тя е една наука. Религията е важна дотолкова, доколкото може да даде топлина. На нас ни трябва наука; на хората им трябва светлина, наука им трябва повече. В религията по някой път имаме нещо несъществено, от което се раждат всичките спорове: кой е на правата страна, кой вярва повече в Христа, кой не вярва. Оставете вашите заблуждения с вярването в Христа. Казва някой: „Аз вярвам“. Какво е това вярване – пълно ли е, или празно? Аз не вярвам в празните каси, аз не вярвам в празните глави, не вярвам в гнилия лук, не вярвам в ронливите камъни, не вярвам в сухите дървета. В какво вярвам? Вярвам в пълните каси със злато, вярвам в учените хора, които всичко правят. Като маг е един учен човек: идеш при него – и знае човекът да ти извади едно леке. Има известна точност, че като ти даде, отиде лекето. Иначе ти ходиш, туряш нещо, не излиза лекето.

Аз вярвам в онази наука, която може да отнеме нашите несгоди. Ние седим и чакаме да видим какво е щастието ни. Вие отивате някой път да си гадаете какво е щастието ви. И

аз зная да гадая. Влизам в една стая, гледам, че домакинята плаче, текат ѝ сълзите. Изчистила е стаята си, а плаче. Казвам ѝ: „Аз зная защо плачеш. Защото си кълцала лук, който е бил лют.“ „Откъде знаеш?“. Пък аз като влизам, в стаята мирише, а тя се чуди отде зная. Откри ми се от невидимия свят. Като иде някой при мене, той помирише моя лук и казва, че от невидимия свят са му открили. Казвам: „Миризмата на лука ти е открила“. Да ви кажа: по някой път човек е смешен – ще бъда искрен. Тук от някакво дружество на опълченците идат двама души и ми носят два билета по сто лева. Нямам пари, пък и представлението се давало в неделя. Сега аз седя и си мисля: „Кое е по-добре – да ги изпратя, да не им дам нищо и те да кажат: „Много скържав човек, нищо не дава“, или да взема и да платя двата билета?“. Аз взимам двеста лева назаем, давам им парите. Гледам – втори път пак са дошли и пишат отгоре: „На добрия Учител“. Добър съм, но защо? Пак най-малко за двеста лева. После идат пак от същото дружество, носят две книги – едната от 200 лева, другата – 150, и пак: „На добрия Учител“. Казвам: „Кажете им, че съм много зает и че с търговски сделки не се занимавам, друг път да дойдат“.

Аз разбрах защо така пишат, че съм добър. Казват: „Искам да го видим, да се разговорим, да ни каже нещо за бъдещето“. Не ми е приятно да си напусна работата и си мисля: „Ще кажат, че съм много добър. Аз виждам в тях едно користолюбие. Не са само за двеста лева – те ще ги увеличат“. Тогава те ще извадят друго заключение: „Много пари има, два пъти дава човекът“. Хубаво, аз разсъждавам, че имам и друг начин, по който мога да ги върна. Като тръгнат от София, мога да накарам да вали дъжд, че да се върнат – това може да го направя. Но сега считам, че за да накарам да вали дъжд, ще ми коства най-малко хиляда лева – да дам двеста лева е по-икономично. И за другото ще плащам, и оная енергия ще струва няколко хиляди лева. Да дам двеста лева е по-малкото зло – от две злини избирам по-малката. После има и друго, аз съм учен човек. Като дойдат, може да съм на Витоша, ще ида да се разходя. Като дойдат онези, ще им кажат, че ме няма тук.

Та казвам сега: и вие сте дошли като мене до едно противоречие. Двестата лева ще ги дадете. И аз не искам да ги дам, но трябва да избира по-малкото зло. Да ги изпратиш, без да вземеш нищо, не може, защото онова, което ще оставят, лошите мисли, които ще оставят, ще ми струва повече, за да се очистя. Те ще оставят толкова нечистотии, че на мен ще ми струва няколко хиляди, за да ги изхвърля. Най-хубавото е да дам двеста лева. На всинца ви казвам: бъдете умни! Любовта трябва да я приложите като една наука, трябва да се изучават силите на Любовта. Аз ви гледам – някой път сте с измъчени лица, вие много се измъчвате. Семейни мъчнотии имате, обществени мъчнотии имате, мъчнотии от дявола имате, мъчнотии от себе си имате – навсякъде мъчнотии. Какво да ви правя, като ви гледам такива измъчени? Гледам: някой се мъчи, че пари няма; друг се мъчи, че синът му не върви по правия път; трети се мъчи, че дъщеря му не върви по правия път – мъчите се от много неща и виждате навсякъде измъчени лица. Някой се мъчи, че Господ не го обича; някой се мъчи, че не е могъл да се моли; друг се мъчи, че нямал разположение; трети се мъчи, че някой не го е срещнал и не го е погледнал както трябва. Всички се мъчите...

Аз не искам вие да се мъчите. Тогава, за да не се мъчите, внесете във вашия ум светлина. Изберете в българския език най-добрите думи, които носят светлина, изберете най-добрите думи, които носят топлина. Има думи, които носят светлина, има думи, дето като ги произнесеш, носят мека топлина. Пък има известни български думи, като ги произнесеш, дават светлина. Те са Божествени думи, произнесете ги! Вие всички грешите, че като дойдат мъчнотиите, произнасяте лоши думи: „Да се махнеш, не искам да те видя!“. Така ти съвсем ще загазиш. Сега по някой път не трябва да ви представям отрицателното, но аз искам само за образец да ви дам една форма.

Ние имахме един приятел, който е в другия свят: благороден беше, с един аристократически темперамент. Когато някой искаше от него услуга, той имаше едно движение с ръцете, което правеше, като че много жертва от себе си. Той

ще го направи и после ще те погледне, ще каже: „Друг не може да го направи“. Той пак ще те погледне, пак ще се усмихне така, като че е извършил нещо. После аз говоря, че всички трябва да се обичате. Вие обичате ли се? Аз като говоря, вземам това не в тесен смисъл – вземам думата в широк смисъл. В мене има едно нещо, което се нервира – то е слабото в мен. Някой път ако нямаш разположение към един човек – на това, малкото се дължи. Но в човека има едно *аз*, което е великодушно. То вижда една мравя – мъчи се; вижда едно сухо дърво някъде, където минава – има едно съчувствие и към най-малките неща. Пък има едно нещо, което се тревожи, едно дребнаво *аз*. А другото нещо, което е благородно, отдето минава, съчувства, казва: „Аз всичко мога да направя“.

Искам вие всички да дадете място на това, великото *аз*. Като кажеш *аз*, да се отвори сърцето ти, че в теб Бог се проявява. Аз бих желал вие всички да бъдете като Христа. При едно условие и Него Го изкараха из търпение в храма като вас. Сега всички употребявате този метод. Тогава привеждате този пример и казвате: „Бич трябва на тия хора“. Ония хора, които Христос изпъди от храма, те Го разпнаха. Казаха: „И ние можем да употребим този камшик“. Та аз не съм за този начин на насилие. Христос само веднъж в живота Си употреби този метод, а сега всички посочват този пример. Много хубави неща направи Христос, но на тях не подражават, но в камшика всички Му подражават. Мъже Му подражават, жени Му подражават, синове Му подражават, всички Му подражават. Ританица има, биене има – всички Му подражават.

Сега както сте подражатели на един живот, бъдете подражатели и на новото. Погрешката, която Христос направи, Той я изправи на кръста. Той ги изгони от храма, ала не Го разбраха. Но на кръста каза: „Ти, Господи, оправи тази работа, прости им“. Сега Христос употребява другия закон: „Прости им! Те един ден като страдат, страдат, ще разберат закона – като дойдат на Моето място, ще разберат“. Като бъдеш на мястото на Христа, и ти ще разбереш същия закон. Като си закован на кръста, ще кажеш: „Да бъде Волята

Божия“. Тогава нямаш никаква власт, никаква сила... Когато сте в безсилие, ще разберете закона. Тогава само главата на Христа беше свободна, имаше светлина. Той каза: „Да бъде сега Волята Божия“. Светлина имаше Той в ума Си и топлина – в сърцето Си.

За всинца ви аз искам да имате топлина в сърцето и светлина в ума си, за да можете да разрешавате хиляди и хиляди задачи, които имате не само за днес, но и за утре, и за други ден. Като влезете в съвършения живот, тази светлина ще ни е потребна, за да можем да служим на Бога.

Добрата молитва

18. лекция, 31 март 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ЧЕТИРИТЕ СТРУНИ

Отче наш

Чете се темата „Ползата от огъня“.

Венир-Бенир

Огънят е един резултат, него тепърва ще учим. Ние не сме усвоили законите на огъня, вследствие на това имаме много неприятности от огън. Всички щастливи работи, всички блага на Земята идат от огъня; и всичките нещастия все от огъня идат. Огънят е причината за всичко – и на добро, и на зло. Това произтича от нашето незнание. Като не знаем как да се обхождаме, ние си докарваме нещастие-то. В един случай ако знаеш как да се обходиш с коня, той може да те носи; ако не знаеш, ще те ритне. Децата често отиват и хващат коня за опашката, но той като даде един удар, детето се търкули на земята. Често и ние хващаме огъня за опашката. Като идем, че го помилваме по главата, той тогава дава своето благословение.

Трябва знание, трябва да се учи човек. Елементарни работи на знанието са буквите: *а, о, у, и, е, ю, я, ж*. Цялата философия на знанието е това. Много работи в света, за да се разбират, трябва един опит. Учителят по педагогика започва да изпитва децата. Той започва с *о*-то, обяснява какво нещо е то: „*О*-то, деца, това е един кладенец, от който ние можем да извадим вода, да пием и да дадем на другите да пият. *О*-то е кладенец, от който трябва да се извади вода; то е един плод, който е турен като една дреха. Знаете ли колко хубава ябълка е *о*-то?“. Децата сега разбират. Казвам: в това обяснение на този педагог има ли философия? Да кажем, от философско гледище вие как ще предадете *о*-то? Казвате: „*О*-то, това са условията, благоприятни и неблагоприятни, които помагат за повдигането на човека“. Следователно парите са едно условие, и силата е едно условие. Човекът е едно условие – *о*-то това значи. Научно ще го обясните. А религиозно как ще обясните *о*-то? Религиозният ще каже:

„Деца, всичко от Господа става. Господ тъй е направил. Каквото Господ е направил, това трябва да бъде“.

Господ е направил всичко, но ние вървим ли по Неговия път? Господ е направил всичко, но хората не вървят по Неговия път. Не вървят, а защо; защо хората не искат да вървят по Божия път? Защото с Божиите пътища са построени много други пътища. И в Америка преди години са се състезавали две богати компании. Те направили успоредни линии от Бостън до Ню Йорк, едно пространство от 250 мили, около 300 километра. Най-първо вземат по един долар – 80 лева на билет за отиване и връщане. После дадоха билетите по половин долар, после по четвърт долар, най-после почнаха да возят пътниците даром – конкурираха се, докато едната компания фалира. Другата взе железниците в свои ръце и си върна парите. Та и в Божиите пътища има линии, които се конкурират сега. Следователно вие сте хора практични – където е по-евтин този път, там пътувате.

Та Божиите пътища не са много евтини. Като идеш там, без пари не те носят, ще си платиш най-скъпо. Божиите пътища имат определена цена. Човешките пътища са много скъпи, но по някой път даром те носят. Когато се конкурират тия две компании, вие сте свикнали да се возите даром. Това е по човешки. Всички ония работи са лесни – нали ние търсим лесните пътища. Казвате: „Добрият живот мъчно се живее, малко по-лесно да си поживеем“. Вика ви един приятел да влезете в една кръчма: „Ела, Драгане, да те почерпя. Дай половин кило вино!“. Ти вземеш наздравица, чукнеш се. Ха сега, видите ли този педагог, който казва: „Ето го кладенеца, но трябва почерпало, за да извадим вода от него“. То е първата буква – *и*. Чашата е като една кофа, ще я пуснете в кладенеца. Казва учителят: „С *и*-то можем да вадим вода от кладенеца“, а децата разбират, че *и*-то, това е кофата, с която може да извадят вода от кладенеца. Научно как ще го обясниш? Сега всеки от вас е педагог, може да си сложи каквото правило иска, никой няма да ви заповядва. Всеки в себе си трябва да бъде педагог и да употреби всички правила, които знае, а не чужди. Аз не съм и за мъчните правила, защото мъчнотиите в живота произтичат тогава,

когато не знаеш. Тогава е мъчно, когато не знаеш; когато знаеш, нещата лесно стават.

Вземете един знаменит цигулар виртуоз, който свири, играе си със своята цигулка. Ако ти вземеш да направиш тия фокуси, да вземеш тези позиции, ще ти побелее главата. Той не мисли как да си сложи ръката: гледаш, че човекът е замижал, пък ръката играе по цигулката. Ти като гледаш цигулката, не можеш да направиш нищо. Казвам: за да живее човек в света, той трябва да бъде виртуоз. *Вир* значи някой, който извира; под *ир* се разбира, че извира, все едно е. Ако той не знае да извира хубаво, с *тоз* прах ще стане. Като не знае, тогава прахът ще влезе в очите му и ще станеш *тоз*. Някои хора са *тоз*, не са виртуози в живота. Виртуоз – значи той знае да свири, знае да живее. А пък някой казва: „Животът е бreme“. Животът е бreme, когато не знаеш как да мислиш. Тогава около тебе се образува прах и този прах ще влезе в най-деликатното място – в очите ти. Не че прахът иска да ти направи пакост, но той като тръгне, дето намери отворена врата, влиза. Понеже очите ти са отворени, той току влезе: „Добър ден“. Като влезе вътре прахът, затваря очите ти. Като влезе вътре, ти мигаш, затваряш очи, за да не влезе друг.

Сега тъй, както представям живота, той е смешен. Но когато в живота не знаем как да живеем, ние се намираме в същата мъчнотия. Някой път вземете тази идея: ти искаш да обичаш всички хора. Но законът на обичта е нещо неразбрано. Ти искаш да обичаш хората, ала искаш първоначално те да те обичат. Така ти започваш с идеята отвън: имаш надпис, че тук е един колониален магазин с най-хубава стока, че евтино продава; показваш се, че си един голям благодетел. Като влязат вътре, каквото искат за ядене и за пиене, всичко се намира. Но след като човек купи покупките, не го пущаш навън, казваш му: „А сега плати“. Той се намира в чудо. И ти виждаш, че е скъпо, и той вижда, че е скъпо, но се е хванал вече, трябва да плати. Казват търговците: „Заповядайте, пак ще обичаме вашето присъствие, на нас ни е много приятно, че вие почетохте нашия магазин“. Ако ти си умен човек, ще кажеш: „И на мен ми е много приятно,

че се поразтоварих от товара, който носех. Като влязох във вашия дюкян, ми беше по-тежко, сега като излизам, ми е по-леко“.

И ние, като идем на Земята, идваме с големи, с тежки идеи и с капитали. Като дойдем при този търговец на Земята и като ни обере, като ни вземе всичко, та излезем много леки, тогава вече тръгваме за духовния свят. За духовния свят трябва да си облечен хубаво. Един момък може да има пари, но ако има скъсани дрехи, неговата възлюбена няма да го хареса. Като отиде да си даде част от парите, ще бъде хубаво облечен, с хубави дрехи, с обувца, с бомбе, с връзка. Тя не гледа дали има пари в джоба; като го види хубаво облечен, казва: „Бива го този“. Кое е по-хубаво сега? Дотук работата върви много добре. За това има много анекдоти. Ще се жени някой, но дрехите му са окъсани, пък няма пари да си купи, а трябва да се ожени. Той минава за благороден, уж че е богат човек. И отиде, взема дрехи под наем за 100-200 лева и се венчава. В Европа се венчават така, като вземат дрехи под наем. Неговата възлюбена го вижда, че е хубаво облечен. Но на втория ден той трябва да върне дрехите; връща се вкъщи и е облякъл скъсаните дрехи. Тя го гледа и се чуди защо са тия скъсани дрехи. Той казва: „Ще ме извиниш, но на работа отивам“. Новите дрехи трябва да ги върне и остава с окъсаните. Лошото не е в това, че отива на работа, но в лъжата. Той използва бялата лъжа, не иска да каже, че дрехите не са негови, че под наем ги е взел. После остава със скъсаните дрехи и казва: „С онези вече се венчах, втори път като се венчавам, ще ги взема пак“.

Сега ето обяснението на този пример. Ние започваме една идея – чужди дрехи са това. После, като искаме да приложим новите идеи, оставаме със своите стари дрехи – и слагаме бяла лъжа. Пък това вече не върви... Слагаш дрехите, но не те приемат хората. Ти не само трябва да имаш работнически дрехи, но трябва да знаеш да работиш. Да кажем, може да ти дадат най-хубавата цигулка, но ако не знаеш да свириш, какво ще те ползва тя? Като знаеш да свириш, това е лесна работа: ако нямаш цигулка, може да вземеш от един свой приятел и да дадеш концерт. Ако

не знаеш да свириш, може и да имаш своя цигулка, но пак гладен ще ходиш.

Казвам: сега в живота тия основни правила трябва да се знаят. Това, което вчера ви е било полезно, днес може да не ви бъде полезно. Ако вчера въздуха, който си дишал, го бе сложил в някой тулум на съхранение, та днес идеш да вземеш тулума и да сложиш стария въздух, какво ще спечелиш? Казва някой: „Вчера както преживях“. Вчерашното е минало: онова, което си преживял, онзи въздух, който си пуснал, при тебе няма да се върне. И благодари, че няма да се върне. Ако се върне, той за теб е непотребен. Тогава ще стане една обмяна между растенията и тебе – това, което е непотребно за растенията, е потребно за теб. Растенията денем изпускат кислород от себе си, а кислородът е потребен на човека. Денем растенията всмукват въглената киселина, която е непотребна на хората.

Та когато ти отиваш да почиваш, други трябва да свършват една работа, която е потребна за теб. Ти трябва да почиваш в даден случай, за да дадеш място за други същества, които да свършват една работа и да приготвят нещо за тебе, ти да можеш да живееш. В много случаи ние трябва да почиваме, да чакаме. Интересно е, дето хората казват, че ние трябва да чакаме Господа. Това значи, че ти трябва да бъдеш търпелив, когато Господ работи. Не бързай, когато Господ работи! Казваш: „Господи, не може ли да стане изведнъж?“. Умните работи изведнъж не стават, изискват се векове, за да станат. Те се появяват изведнъж, но това, което ние наричаме *изведнъж*, е вече приготвено. Една свещ изведнъж може ли да я запалиш? Ти драснеш кибритена клечка, запалиш я – веднага става. Но докато се е образувала една свещ, докато се е образувала кибритената клечка, колко хиляди години са изминали! Не е така лесна работа.

Сега няма да пренебрегвам онзи вътрешен процес на вашия живот. Не мислете, че това, което става във вас, е лесна работа – има много мъчни работи. Вие имате една мъчнотия в живота си и не можете да ѝ дадете никакво тълкувание. На какво се дължи тази мъчнотия? Мъчнотията може да произтича от стомаха, може да произтича от

дробовете, може да произтича от вашия мозък, мъчнотията може да произтича от вашата воля; и най-после може да има едно четвърто положение. Ако тя е от стомаха, трябва да измените храната; ако е от дробовете, трябва да измените въздуха; ако е от мозъка, трябва да измените вашата мисъл; и ако е от волята, трябва да измените постъпките си. За да можеш да разрешиш една мъчнотия, нужни са начини, по които да се разреши. Или скръб имаш, или главоболие, или някой път не ти върви, или не можеш да четеш, разсеян си... Ако си разсеян, сега има учители, които учат хората как да помнят. Най-първо този учител ще те научи да не бъдеш разсеян. За да не бъдеш разсеян, не трябва да мислиш едновременно за две неща. Животът на Земята изисква да не мислим за две неща. Щом мислиш за две неща, ще се раздвои умът ти и при това раздвояване твоята памет постепенно ще отслабне. Природата не обича разточителността – тя не е пестелива, но крайно икономисва своите енергии.

Да кажем, че боледуваш, но се уплашваш и казваш: „Може да умра. Ами ако умра и ме турят в черната земя, да вземат да ме ядат червеите, да ме заровят отгоре, да слушам, че плачат отгоре ми...“. Ти нареждаш, уплашиш се, пък няма да умреш – така хабиш енергията си напразно. Ти ще си кажеш: „Няма да умра, тази болест е един учител“. Болестта е дошла по единствената причина, че ти или не си ял разумно, или не си дишал разумно, или разумно не си мислил, или разумно не си вършил своята работа. Това са четири причини. Ти казваш: „Само на мене ли се дадоха тия бели, аз ли съм най-големият грешник?“. Остави това, дали си най-големият грешник, но ти си дал едно обявление, че ще държиш концерт – и ще го държиш на свят. Свириш хубаво, за да ти платят хубаво; иначе, ако не свириш, ще кажат: „Взе ни парите напразно, изяде ни парите. Този будала, този нехранимайко, като не знае да свири, как са му дали салона да ни лъже?“. Ако свириш хубаво, кой както мине, ще каже: „Свири човекът“.

Тук преди време дойде един пианист, казват, че изважда тоновете от пианото, свири човекът. Възрастен човек, вече на 50 години – 30 години има опитност в свиренето.

Той вече си играе, извлича тоновете. Другите свирят, но не могат да извличат тоновете. Казвам: сега и вие имате едно пиано вътре във вас. Пианото е хубаво. В пианото *и*-то значи, че ще заповядваш. *И*-то, това е най-високият тон. *Пи* значи хубав, *ян* на турски значи човек, който ако разбира законите на *и*-то, тогава ще дойде *ян*. Ако знаеш хубаво да свириш, за една вечер 50–60 хиляди ще получиш – и тогава можеш да седнеш на стола, да ядеш и да пиеш. Ако не знаеш в живота това *и* как да го кажеш, ти ще страдаш. Та ако не знаехте и в живота как да произнасяте тия думи, той другояче би се наредил. Вярно е, дето казват, че човешкият език носи злато на онзи, който знае да говори. Но езикът може да носи и отрова.

Често хората търсят разковничето – детелина с четири листа. Хората едно разковниче имат – който го намери, той навсякъде всичко може да направи. А пък това разковниче човек го има тук – в устата е тази детелина и тя е с четири листа. Ако ядеш добре, ако дишаш добре, ако мислиш добре и ако вършиш работата си добре, ти имаш разковничето. Че ако знаеше само да говориш сладко... Ти искаш някой път хората да те погледнат умилно, да те погледнат сладко. Направи опит, като дойде един човек, кажи му блага дума; направи опит какво впечатление ще направи думата. Ако този човек, който е така сърдит, че иска да се скара с цял свят, ти като кажеш една дума, така кипне отгоре ти... Трябва да знаеш как да говориш. Ако дойде един светия и със своята дума ти го възбудиш, значи не си знаел как да говориш. Даже в нас има нещо, което ни съди за нашите мисли. Сега има неща, дето няма скрито-покрито. Има един свят, който не е доволен от нашите мисли, който не е доволен от нашия говор. Има един свят, който не е доволен от нашето писане, не е доволен от нашите постъпки; навсякъде не са доволни от тия хора. Тогава какво трябва да се прави? Ще се научиш да говориш сладко.

Опитвали ли сте вие сладчината на човешкия говор? Виж аз коя дума наричам сладка. Ти си осъден да те обесят, осъден си да те застрелят, всичко е свършено. Минава един човек, когото ти не познаваш, и казва: „Пуснете го“. Тогава

всички войници, които са готови да те застрелят или да те обесят, оставят оръжието. Тази дума е сладка. Като чуеш, на тебе ти стане приятно. Казва онзи: „Пуснете го, оставете го свободен, оставете неговите грехове“. По някой път в древността е имало царе, който като минат и видят някой осъден, казват: „Пуснете го!“. Той като каже: „Пуснете го!“, на осъдения му стане приятно. По някой път и Господ обикаля света, върви, гледа някой ден – осъден си на смъртно наказание. Той казва: „Пуснете го!“. Прощават му се греховете, това значи „пуснете го“. Това е една сладка дума. Онази дума, която внася свобода в човешката душа, тя е най-сладката дума; онова, което внася сила в човека, е сладко. Ти ако си болен, ще почувстваш, че си здрав. Имаш един живот, който е сладък.

Та казвам сега: вие не работите с вашите нови идеи. Имате стари идеи, казвате: „Като умрем, ще идем на оня свят“. Вие живеете в миналото. Хубаво е това, но ние трябва да живеем в оня свят и оня свят трябва да живее в нас. Например аз до Слънцето може да не ида, но мога и да ида. И билет нямам, и пари нямам, но аз мога да се свържа със Слънцето, мога да направя един голям прозорец и да го отворя, че да влиза неговата топлина и светлина. Мога да се свържа и да черпя всички блага на Слънцето. Следователно направо аз няма да ходя на Слънцето, а ще възприема светлината и топлината му; ако оставя този вход свободен, неговата сила ще влезе. Щом влезе, аз вече използвам светлината на Слънцето. Казвам: вие сте дошли на Земята и трябва да отворите по-големи прозорци, за да може Божията благодат, Божията добрина, Божията Любов, Божията светлина и Божията топлина да могат да влязат във вас. Вие ще отворите прозорците си и ще ги оставите така; както Слънцето внася и изпраща своите лъчи във вашите стаи, така ще оставите ума и сърцето свободни в себе си – и Божественото ще влезе във вас и ще извърши онова, което вие не можете.

Онова, което Слънцето може да извърши за вас, никой не може да го извърши. Оставете Бог да влезе във вас и да извърши онова, което никой не може да извърши за вас.

Каква детска вяра трябва да има човек! Най-първо трябва да се отучите от сръдната. Например вие като ученици имате недоразумения. Според сегашната система учениците седят двама по двама и това дава възможност за караница. Според мен всеки ученик трябва да бъде на един метър разстояние от другите, да няма други близо до него, той да бъде свободен, да няма кому да се сърди. Следователно и в човешките мисли не трябва да има влизане, за да не се смушават мислите ни; не трябва да има влизане и в нашите чувства. Когато чувстваш, не трябва да дойде някой, за да се намеси вътре. Човек когато чувства, когато мисли и когато действа, непременно трябва да бъде абсолютно свободен, за да може да се прояви. Това е Божи закон. Понеже престъпваме този закон, се създават най-големите нещастия в света. Нито себе си оставяме свободни, нито другите хора оставяме свободни – едни други в света се измъчваме.

Човек трябва да бъде последователен. Двама души разговарят. Единият казва: „Много жесток човек е този. Дал ми е хиляда лева и ще ми извади душата, три години ме мъчи за хиляда лева. Ще ми извади душата, пък богат човек е“. Длъжникът пък отива да съди друг. Единия богатият го мъчи за хиляда лева, той мъчи друг. Двамата разговарят, първият казва: „Виж онзи, когото почитат – за хиляда лева този изедник душата ще ми вземе“. Другият казва за него: „Сто лева ми е дал назаем, три години стана как ме мъчи за сто лева. Пък богат е човекът“. На този, който има да ми дава хиляда лева, му казвам: „Не си искам парите, които съм ти дал. Давам ти още хиляда лева, уреди си работите“. Той туря парите в джоба, отива при онзи, който има да му дава сто лева, и казва: „Дай ми парите.“ „Ти нали имаш.“ „Да, аз взех, но ми трябва за друга работа“. Казва на своя длъжник: „Ти ще дадеш стоте лева. Парите ми дай!“. Казвам: на тебе ти простиха хилядата лева и хиляда други ти дадоха, а ти не искаш да простиш твоите сто лева.

Аз съм човек, който мисли, пък и ти ще мислиш. Когато се отнася до нас, ние сме много умни хора, но трябва да приложим Божествения закон: щом онзи човек ти е простил хилядата лева и ти е дал други хиляда, и ти трябва

да простиш стоте лева и да дадеш други сто лева. Това е законът: няма да дадеш всичките си пари. Казвам: ако вие не постъпвате така, значи живеете според стария живот. Ще преведем тия неща в живота: ако речем този свят да се подобри и тогава да станем добри, тя отиде, че не се видя – никога няма да го бъде. Или ще бъде някога... Хич не го очаквайте... Да се ожени той за някоя добра жена, че тя да го възпита – отиде, че не се видя. Вие очаквате едно дете, като се роди, да му дадете нещо. Не, това дете трябва да носи всичките добрини в себе си, а не да очаква баща му и майка му да му дадат добрини. Като идеш между добрите хора, не очаквай те всичко да направят заради тебе; не, не очаквай!

Сега във вас се заражда мисълта: „Как да го разбираме?“. Много лесна работа е това. Приготвил съм яденето и ви давам една паница. Ти ме питаш как да го ядеш. Казвам: „Яж го както знаеш“. Как ядете вие? Мене не гледайте, аз съм го приготвил вие да ядете. Аз го сготвих, както зная, ще го ядете, както вие знаете. Че го сготвих, както аз знаех, това е моята работа. На мен, който готви, няма какво да ми се месиш; и аз не искам да се месея в твоята работа. На този, който яде, ще останеш само да му сипеш яденето в паницата: дай му и хляб, пък да яде както знае. Каква мъчнотия има в това? Никаква мъчнотия няма.

Сега този въпрос аз го засягам принципно. Някои казват: „Ти, Учителю, като говориш така, знаеш ли, че ни обиждаш“. Трябва принципно да разглеждаме въпросите, това не е личен въпрос. Ние не можем да сложим погрешката само на един човек, не можем да сложим погрешката на Ева. Тя не е първата – Ева беше едно дете и се излъга. Сложиха една ябълка и я излъгаха – тя не измъдри злото от себе си. Излъга се и не трябва да я съдим; после дойде Адам – и той се излъга. После Господ ги прати при тия учители, които ги учиха, за да се научат от опитността им – Господ ги прати да живеят при тия учители. Сега хората търсят вината във вашия пръв учител. Кой е първият ви учител? Вие ще си помислите върху това.

Казвам: ново ни трябва! Не че пътят, по който вървите, е крив – има временни противоречия, които ние разрешаваме. Ти вървиш по един неотъпкан, нов път. Хиляди хора като минат по този път, ще се поотъпче. Или минаваш по едно шосе, което скоро е правено, и казваш: „Кален е този път“. Скоро е валяло, а ти не си избрал хубаво време. Ако минаваш през сухо време, тогава прах ще има. Три положения може да има: може да минеш в дъждовно време и пътят ще бъде кален; ако минеш през сухо време, пътят ще бъде пращен. Ти ще избереш едно време, когато нито е сухо, нито е влажно, така че пътят да бъде отъпкан, хубав.

Сега виждам, че в очите ви седи една идея. Проповядвал един проповедник за Божиите блага на Небето, как щастливо живеят хората там. Другите казват: „Нека това, което е на Небето, да потече и към нас“. И право е. Тук има шест прозореца – трябва да ги отворим, да влезе чист въздух. Въздухът е нечист, но като се отворят прозорците, отгоре някои ще почувстват хладина. Погледнат и казват: „Ще се простудим“. Та казват някои: „Времето е студено, а нашият Учител е излязъл с тънки дрехи, как не му е студено“. Питат защо не ми е студено. Казвам: аз съм приятел на студа, на мен студът ми говори много хубаво. В студа има топлина: като му поговоря, той ми отпусне кредит, изпраща ми това-онова. Но студът е много сприхав – ако не говориш сладко, ще кресне нещо. Студът зависи от разположението на човека. Когато човек мисли хубаво, чувства и действа хубаво, всякога има достатъчно топлина. Щом си някак неразположен, явява се студенина. Отвътре студенината се дължи на излишното електричество, което минава през нервите и ги изсушава.

Сега аз не искам да ви представям най-мъчното изкуство. Като дойде някой виртуоз да свири, вие всички искате да бъдете при него. Така ще се намерите в трудно положение. Аз когато вземах уроци по музика, исках да намеря добър учител. Намерих един много способен, Валке се казваше, много музикален човек, разбираше музиката. Като отивах там, доста ученици имаше да вземат уроци при него. Някой път като свирят, той маха с ръка; излезе навън,

после пак се върне, по няколко пъти излиза и влиза. Аз мислех, че характерът му е такъв. Той не обичаше да хвали. Аз като почнах да свиря, той дойде да слуша, тури си ухото. На другите маха с ръка, пък на мене не я маха: слуша ме, поусмихва се малко. Прости работи свирех – той слушаше тонът колко е верен. После вземе цигулката и също свири. Каза ми: „Ако свириш както сега, от теб ще излезе нещо. Но ако малко мръднеш...“. После разбрах защо си е махал ръката. Най-първо мислех, че онези, на които си маха ръката, свирят много хубаво. На мене не махаше с ръката...

Казвам: аз искам да науча първоначалните неща. Тогава седя с цигулката и мисля: „Първата струна е басът *сол*“; после си казвам: „Тя е първият узрял плод“. После си мисля: „Втората струна е път на движение, третата струна е място за почивка“. За четвъртата казвам: „Това е място, където човек трябва да мисли“. Като взема цигулката, река си: „Чакай да взема да изям този плод“. Като взема *ре*, казвам: „Да видя може ли по този път да се движа“. Като взема *ла*-то, мисля може ли да си почина. Като потегля струната *ми*, тогава гледам мога ли да мисля. И на вас казвам: теглете лъка на първата струна – узрелия плод. *А*-то е то – *а*-то е първият узрял плод в света. Това е клонче, на което стои първият узрял плод, който трябва да се изяде.

Казвам: трябва да имате един плод, за да ядете; трябва да имате един път, по който да ходите; да имате по едно място за почивка и по едно място, където да мислите. Само така може да се постигне онова, за което сме дошли на Земята – всеки може да го постигне. Вие имате четири струни: имате един отличен ум, имате отлично сърце, имате отлична душа, имате и отличен дух. Слушайте ги и вършете това, което ви диктуват, и ще станете отлични ученици.

Добрата молитва

19. лекция, 7 април 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ПЪТ КЪМ НОВОТО

Добрата молитва

Ще ви прочета няколко стиха от 18. глава на Йезекиил.

(Учителя прочете първите четири стиха и каза:) Макар да са Божии, душите ще умрат. Някои мислят, че са Божии, но всички души са Божии. *(Учителя прочете 5. стих и първата част от 6. стих и попита:)* Сега в какво седи Правдата? Някой път трябва да се спрем на някои основни положения. *(Учителя прочете от 6. до 14. стих.)*

Сега често на вас ви се проповядва върху Любовта, но вие имате едно смътно понятие за нея. Това, което вие разбирате, не е добро. Хубаво, питам: ако един ден родите един син разбойник, пък казвате: „Какъвто бащата, такъв и синът“, вие имате едно противоречие, защото от един грешник баща може да се роди един добър син. Като четете там в Библията, имате такива примери. Питам: сега откъде произтичат противоречията в живота. Ние се спираме частно само върху някои проявления. Но тук принципно какво се разбира под „яде върху горите“? Когато някой човек яде и мисли за себе си, че е някакво божество, че е особен човек, той яде върху горите, на високите места – тогава тук се показва един горделив човек. Или какво се разбира под „гледа на идолите си“? Това е един човек, който има няколко милиона лева в банката и който се покланя на своите пари, който има една къща и уповава на нея; разбира се онзи, който има няколко деца и уповава на своите синове и дъщери; онзи, който уповава на това, че е министър или чиновник някъде. Как мислите вие, ще влезе ли той в Царството Божие?

После, като вземете съвременния живот, кои са ония потънкости, които се забелязват? Казвам: светът направи опити с калугери и не успя; направи опити да оправи света само с калугерици, пак не успя; съедини калугери и калугерици, пак не успя. Само с калугери не върви, само с калугерици пак не върви. Ако се съберат калугери и калугерици,

пак не върви. Как ще се оправи светът, кажете ми сега? Родите калугерчета – не върви, родите калугерички – пак не върви. Има един начин. Сега този метод хората още почти не са го подобрили, за да се поправи светът. Това значи да родиш един син, но той може да е разбойник. Може бащата да е разбойник и да роди един праведен син, но няма полза. Може бащата да е грешник и синът да е праведен – това остава за сметка на сина. Така синът ще живее, бащата ще умре. Казвам: ако бащата е грешник, пък синът е праведник, бащата ще умре, а синът ще живее. Ако бащата е праведен и роди син грешник, бащата ще живее, пък синът ще умре. Питам: какво се постига с това? Не се постига онова, което бащата иска. Тогава защо се женят хората?

Сега в Библията се казва, че като видял Господ Адам, казал: „Не е добре човек да бъде сам, работата му е голяма, все му трябва помощник“. Или аз бих го рекъл другояче: видял Господ Адам, че е с един крак, и му направил два крака. Че преди Ева той имаше един крак и една ръка. Като дойде Ева, сложиха му още един крак и една ръка, та станаха две ръце и два крака. С един крак и с една ръка беше Адам... Как ще го разберете? Буквално ако го разберете, ще кажете: „Как е възможно Господ да направи човек с един крак?“. Че тогава аз бих ви попитал: ако човек може да хвърка във въздуха, без да си маха ръцете, без да си движи краката, дали ще кажете, че аеропланът хвърка? Нали и той има крака и крила – хвърка; а човек се носи с аероплана. Казвам: този въпрос аз няма да го разрешавам, не искам да го разрешавам. Но казвам: даже и да се родите от един праведен баща, ако грешите, ще умрете; но ако се родите от един грешен баща, пък сте праведник, вие ще живеете. Много широки възгледи трябва да имате. Ако вършите Волята Божия, ще живеете. Вие имате едно заблуждение: понеже сте в една окултна школа, вярвате, че в Христа сте родени. Ако не вършиш Волята Божия, ти и при праведния баща ще умреш.

Казвате: „Всичките души са на Бога“. Пророкът казва: „Всички души са мои“, но онази душа, която греша, ще умре. Е, питам: струва ли си човек да се жени, за да роди грешници? Струва ли си един баща да се жени, за да нареди грешни

дъщери; струва ли си една мома да се ожени, за да народи грешни синове? Сега остава да решите вие именно какво ще правите? Трябва да ги раждате праведни. А може ли да ги родите праведни? Струва ли си един млад момък и една млада мома да се оженят и да родят грешници? Кажете ми, какво ще придобият бащата и майката, ако родят грешни синове? Как е възможно един праведен баща да роди един грешен син? Хубаво, един земеделец ако посее нивата си с ечемик, ще излезе ли пшеница? Ечемик ще се роди. Или ако сее просо, или ако сее къклица, какво ще израсне на неговата нива? Ако сее гъби, гъби ще израснат; ако сее къклица, къклица ще израсте; ако сее жито, жито ще израсте.

Гледам, че някои казват: „Господ тъй е определил“. Това е философията: „Тъй е определено, тъй е предопределено“. Нищо в света не е предопределено. Нещата са предопределени, но разбирайте предопределението в какво седи. Бог не е предопределил ти да бъдеш разбойник, не е предопределил да бъдеш праведник. Защото, физически разгледано, Бог е праведен и праведните нищо няма да Му придадат, грешните нищо няма да Му отнемат. И Господ не може да носи нашите престъпления. Как може Господ да създаде нещо и то да бъде грешно?! За ваша сметка остават греховете, вашите грехове сами сте си ги създали. Ако вие сте ги създали, вие носите отговорността за тях. За всяко нещо, което вие сте си създали, никой не може да ви помогне. Какви ли не неща не се проповядват... Тогава вие мислите, че всичко онова, което се проповядва, е вярно в света. Не е вярно.

Казвам: принципиално ще поставите въпроса – трябва да живеете добре, защото това е за ваше добро. Вие не можете да се повдигнете, ако не изпълнявате Волята Божия. Сега не е въпрос за човешката воля. Ще кажете: „Аз тъй съм слушал“. Не! Сега вие казвате, че по някой път нещо ви говори отвътре. А нима мислите, че на онзи крадец, който отива да краде, не му говори нещо отвътре? Нима на онова дете, което отива да краде ябълки, не му говори нещо отвътре? То казва: „Тия ябълки са на Бога, това дърво е Божествено, имаш право да ядеш“. На друг казва: „Тази жена е Божествена, попитай я“. Тъй и мъже, и жени мислят... Хубаво, аз

нямам нищо против яденето. Но ако ядеш едно ядене само за да удовлетвориш апетита си, ти ще платиш с живота си. И после къде е писано, че тази ябълка трябва да я ядеш? Вие знаете ли коя ябълка трябва да ядете? С всяка червива ябълка, която сте изяли, вие сте направили едно престъпление. Вие си мислите, че сте от много праведните, но колко червеи сте стъпкали на земята! Кой ви позволи да ги тъпчете?! Колко дървета вие сте отсекли?! И ние вчера отсякохме няколко дървета – кой ни позволи? Ние си позволихме. И после колко пъти говорим неща, които не са верни...

Идва някой при мене и ми казва: „Аз обичам Господа Исуса Христа, искам да ида при Него“. Казвам: „Иди да ми донесеш една стомна вода“. Онзи отговаря: „Ще ме извиниш, но имам работа, чака ме жена ми вкъщи, болна е“. Той ме лъже, че жена му е болна. Не че жена му е болна, та не иска да иде, но той не отива, защото неговото достойнство се унижава. Той може да ми каже: „Моето достойнство не ме пуща. Моето достойнство ми допуска да искам пари назаем, но то не допуска да донеса една стомна вода на хората“. Сега питам: в какво седи различието на това – да поискаш или да донесеш вода? Аз ако съм на неговото място, какво ще направя?

Това се случило в Турция. Седи един арменец горе, на втория етаж на една къща, а пред къщата има едно умряло куче. Минава един турчин и арменецът му казва: „Давам ти един бешлик да хвърлиш това куче.“ „Давам ти пет бешлика ти да го хвърлиш“. Арменецът слиза, вдига кучето и казва: „Дай бешлиците, хвърлих кучето“. Значи тук е алчността за пари. Той дава един бешлик, но турчинът дава пет – и онзи го носи. Питам: кой е по-умен – арменецът или турчинът? Арменецът е по-умен; нали казват: „Арменски долапи“. Сега това как ще го приложите? Този пример го приложете на себе си. Сега не искам да го изясняваме – как ще го изясните? Ти си женен, а жена ти казва: „Мъж си, давам ти пет лева да изхвърлиш това куче навън“. Той ще каже: „Аз ти давам 25 лева да изхвърлиш кучето“. И жената изхвърля това куче. Питам: кой е по-благороден, жената или мъжът? В дадения случай жената взима кучето и го хвърля – кой е по-благороден?

Ами че когато ние отиваме да обръщаме хората, нали търсите да хванете някоя мазна риба? Някои евангелистки проповедници, пък често и вие ходите да обръщате хората така. Казвате: „Той е учен човек, благороден, къща има, доста е богат“. Тук има наши проповедници, които доведоха много мазни риби, които като дойдоха, задигнаха и това, което имаше. Казват ми: „Ние го обърнахме, Учителю, той е вече наш, тръгна по Бога“. Не, той е един първокласен долапчия. Дойде този долапчия и пита: „Нали имаш Любовта Христова?“. Казвам му: „Любовта Христова, която имам, е заради мене, но за да те ползва твоята Любов, ти трябва да идеш и да вземеш от Любовта Христова. Както в мен функционира тя, така и в тебе да функционира“. Сега мене не ме интересува вие как постъпвате, но ако аз съм на вашето място, никога няма да ида да взема такава мазна риба. Ще ида, ще намеря някой болен човек, който е от тези парии, които са в Индия. Струва си да проповядваш по-добре на бедните, отколкото на учените.

Сега има много теории. И като християнин някой ще се помоли на Христос да му намери някоя мома. Тогава къде е погрешката? Ами че ако тази, добрата мома, която Христос ти даде, избере една чиста Негова душа от невидимия свят, и ти не знаеш как да се обхождаш с тази душа, знаеш ли какво ще стане с тебе? Ти тогава няма ли да бъдеш един престъпник? Това е общ принцип и за мъже, и за жени – еднакъв е. Вие ще кажете: „Това не се отнася до мен“. То ще се отнася до вашите дъщери. Света как ще го поправите, кажете ми; как ще поправите този свят?

Аз например правя един опит с вас. Вие сте свободни: никога в миналото не се е допускало, когато съм ви събирал, да не съм ви оставял свободни. И в християнството не са правили този опит. Вие мислите, че може да влезете в Царството Божие, мислите, че там много лесно може да влезете. Аз ви казвам: с тия характери, които имате, тъй както сега се носите, нито един от вас не може да влезе, кракът ви не може да стъпи там. Вие ще си умрете с голямо разочарование – това да ви го кажа. Ще остареете и ще кажат, че сте били много будали. Будали сте, понеже служите

на дявола – нищо повече! „Как на дявола?!“ Аз мога да ви дам много примери.

Вчера имах работа, но дошъл някой и тропа: *трук-трук-трак-трук*. Някой иде от Пловдив, иска да ме види по важна работа, толкова важна, че щял да направи голямо добро на целия свят. Отварям прозореца и ми казват: „Учителю, този е изпратен с особена мисия, носи писмо от братята от Пловдив“. Слизам долу, а той е един войник, който носи документи, че се е уволнил. Сестра му заболяла от охтика, че се преглеждала някъде от дълго време, имал 800 лева, та му трябвали пари. Казва ми: „Аз съм чул за вас, че сте много добър човек, да ми услужите“. Дава ми всичките документи. Аз не искам да му разглеждам документите, не го питам колко иска сега. Дали сестра му е болна от охтика, е въпрос, но той седи и иска да ме ангажира. Най-първо аз мислех нищо да не му дам, понеже обходата му не е такава, каквато трябва. Но той се обръща и ми казва: „За Любовта към Бога, за Господа ми услужете“. Рекох си: „Хайде, като е за Господа, ще му помогна, ще му дам 50, 100 или 200 лева“. Казвам: от умните е този човек, за Господа иска. Ако не му дам, ще рече: „Той няма никакъв Господ, в неговия Господ не вярвам“. Като му дадох, промени се, каза: „Много е добър неговият Господ“. Казвам му: „Благодари на моя Господ, защото ако Той не беше дошъл, щях да те изпратя без нищо. Благодари на моя Господ, понеже Той дава всякога“.

Та и на вас казвам: благодарете на моя Господ; ако остане на мен, тогава работата ви ще бъде друга. Вие едно нещо трябва да знаете, че Господ, на Когото аз служа, е много справедлив. В края на краищата Той много тънко преде; Господ чака, но не мислете, че вие тъй ще минете контрабанда. Казвате: „Той, Учителя, ще гарантира, ще стане“. Никакъв гарант не ставам, аз от гарантлък се отказвам. Един път се става гарант, два пъти човек не може гарант да стане. Веднъж се прощават греховете. Когато дойде някой при мен, казва: „Ще ми простиш“, но аз само веднъж прощавам. Като дойде някой при мене, казвам му: „Иди се нагреси, направи всичките грехове, и като няма вече какво да правиш, тогава ела, аз ще ти простя греховете“. Но така, с грехове, при мене

не се дохожда много пъти. Той е дошъл веднъж, че после втори път... Като направиш всичките борчове, че да няма вече какво да правиш, тогава ела наведнъж да ти ги платя. Тъй разбирам аз: той да си е отбил, да е направил всичките прегрешения, че да няма какви вече да прави – тогава разбирам да му простя греховете. Пък той направил първия грях – и иде. Казвам му: „Ти още не си завършил това училище“. Пък когато дойде при мене някой праведник, същото му казвам: „Ти си още в началото“. Той е направил едно добро и иде при мен. Нека да завърши всичките добрини, да няма вече добрина, която да прави, и тогава да дойде. На грешника казвам: „Иди, направи всичките грехове, които можеш да направиш в света, да не би да остане някой грях, който да не си направил, да не си опитал“. И на праведните казвам: „Идете и направете всичките добрини, че тогава елате при мен да ви покажа новия път“. В новия път трябва да сте свършили тия две училища. Трябва да сте свършили пътя на греха и пътя на правдата – и тогава да дойдете до Любовта.

Един малък опит показва, че всички треперите за кожата си; пет пари като си отидат от вас, треперите. Гледам ги тук, на Изгрева, с места по 300 метра – и турили бодливите телове. От Новото учение са тия, с бодливите огради, с по 300 метра са праведните на Изгрева... Първоначално казват: да имало за всички братя по 300 метра да си купят. Че тия 10–15 декара всичките братя къде ще ви съберат?! Според мене това не е в Божествения път. Че между една клетка в мозъка и друга има голямо разстояние. Какво е разстоянието между Слънцето и планетите? Между Меркурий и Слънцето, между Венера и Слънцето, между Земята и Слънцето има милиони километри. Братя и сестри трябва да бъдат на милиони метра разстояние, за да живеят добре. Вие ще ги сложите по на триста метра, за да има място за всичките братя. Това място не събира всички братя. После ходеха да проповядват да дойдат всички да живеят тук, на Изгрева. Сестрите казват: „Елате да видите как живеят на Изгрева“. Как живеят? Като другите.

Вие се отличавате по едно, че носите големи пръстени със скъпоценни камъни; с гирлянди, с венци и с фракове ходите, велики идеи имате в себе си, че сте синове Божий, из-

браници, че сте в една окултна школа и ще поправите света. Всичко тук се обърква във вашите умове, пък ще ходите да разправяте, че е дошъл един Учител, от Господа пратен. Че съм пратен от Господа, това е моя работа, не е ваша. Дали съм пратен, или не, не е ваша работа. Ваша работа е дали вие ще изпълните това, което аз казвам, или не. Аз не съм срещнал нито един от вас, който е готов за това. Опитвал съм, опитвал – и съм намерил само един човек, който изпълнява – и това съм аз. Каквото кажа, го изпълнявам; но нито един ученик не е изпълнил това, което съм казал. Казва ми някой: „Това е невъзможно!“. Отговарям: „Елате да видите как е възможна тази работа“. И казвам: „Скъсай това въже“. Рече: „Не мога да го скъсам“. Аз ще ти покажа как се къса това въже. „Не може, човек трябва да е глупав – как ще се скъса това въже?“ Аз вземам игла и конец по конец късам от въжето. Отговаря: „И аз мога да го направя“. Че аз ти показвам как се къса: започнете нишка след нишка да късате.

Като ви казвам да поправите себе си, не ви казвам да късате въжето. Започнете да мислите, за да видите ония нишки, които са станали причина да се заробите в света. Ние сме роби на известни желания, на желания, които не са наши. Едно дете е дошло около тебе, завъртяло се е веднъж. Дошло е второ – и то се е завъртяло; трето се е завъртяло, четвърто, пето; 10, 20, 30, 100, 500 деца са се завъртели и са образували едно въже, което не можете да късате. Пак трябва да дойдат 500, 1000 деца, да се завъртят в обратна посока и да отвъртят този конец. Ако вие имате една игла, какво трябва да правите? Конец по конец ще късате, докато късате всичките нишки на въжето, за да се освободите.

Вие казвате: „Аз не съм най-големият грешник“. Аз бих желал да срещна между вас най-големия грешник; бих желал да срещна и най-големия праведник – по средата хората не ме интересуват. Големият грешник по-лесно може да се изправи, отколкото малките грешници. Човека с малки прегрешения много мъчно можеш да го изправиш. Човека с много големи добродетели много мъчно можеш да го внесеш в Царството Божие; човек с най-малките добродетели лесно може да влезе там. Вие, след като живеете дълго време, почват да мислите, че сте много добри. Ще дойдете до

едно положение да мислите, че не сте толкова добри, колкото сте мислили – тогава ще дойдете докрая. Вие мислите, че сте много добри. Аз ето как разсъждавам – по някой път си мисля в какво съм добър. Дали са ми пари и аз ги давам на хората – те не са мои. Проповядвам Словото, но и това Слово не е мое. В какво седи моята доброта? Хващам една кокошка или една ябълка – защо ги хващам? Донесат ми едно ядене – защо го вземам? Понеже имам интерес да ям. Донесат ми хляб, или пък мляко ще ми донесат – и ще мине, че съм направил едно снизхождение, че съм ял от тяхното ядене, но аз имам интереси. Какво скрито има зад млякото, което онзи ми носи, това аз гледам. Или когато идва мома, тя ми дава цветете. В това има скрита мисъл. Или щом една мома ме срещне и ми каже: „Харесваш ли ми дрехите, шапката, обувката?“, има нещо скрито зад нейните обувки, шапки и дрехи. Тя се облича, за да се продава – момата е търговец и всякога ще те изиграе. Всеки, който е купувал стока от младата мома, е бил изигран, и всеки, който купува стока от младия момък, е изигран. Това е моята философия, туй е, което зная аз.

Казвам: вие в новия живот сте готови да живеете с разбиранията на стария живот и искате да бъдете благоугодни на Бога. Това е немислимо. Мислите ли, че ако някой, който е крал пари, ми даде една торба със злато, ще ми направи добро? Той казва: „Ще ти подаря една торба“. Но след това ме хванат – и хайде в дрънголника. Вчера една сестра ми казва: „Погнусила съм се от мъжете“. Питам я защо. Срещам един мъж и той ми казва: „Погнусил съм се от жените“. На кого да вярвам? И двамата говорят право. Сестрата се е погнусила от мъжете, защото не мислят; мъжът се е погнусил от жените, защото не са чисти.

Та казвам: Бог изисква сега от нас не механически, но изисква по закона на Любовта. Аз не бих ви говорил за това, но някои искат да поправят Изгрева. Вие имате същата погрешка, която направи един наш брат, който сега е в Полша. Сега го вземам за пример. Него тук едва го накарахме да завърши университет, с идеята, че може да свърши нещо. И в него се заражда идея да вземе докторат. Писа той върху

една тема и мислеше да иде в Полша – че за три месеца там доктор ще стане. Рекох: „Тая работа обмисли ли я хубаво?“ „Да ти прочета ли тезата?“. Казвам: „Няма защо да ми четеш тезата“ – писал е върху дунавския въпрос. Питам: „Обмисли ли го хубаво? Тогава опитай!“. Той отиде, но не за три месеца или за шест месеца, не и за година – година и половина мина, а той минава сега една криза: не дават докторат хората. Всички професори му дават по тезата книги, за да учи и да поправя. „Ще ме подлудят тия хора!“ Няма да го подлудят, но учение, знание трябва, не е така лесна работата.

Тук имаме сестри, които ходиха в странство, бяха в Италия да обърнат хората. Те мислеха, че като кажат няколко думи, ще ги обърнат. Не се обръщат така тия хора! Пише един брат от Америка, казва: „Да напишем една история на Учителя – откъде е роден, на колко години е, къде се е учил, че да разпространим Учението“. Няма нужда: ако е за история на един учител, вземете историята на Христа – по-хубава история няма. Историята на Христа, на Исус, как идват мъдреци от Индия да Му се поклонят... Каква друга история ще пишете?! Ще кажете сега, че някой Учител се е родил в България – това е за тщеславие. В България никои Учител не се е родил – Учителите не се раждат, тъй си говорят хората. Къщите им се правят тук, но той не се ражда в България... Там, в Америка, се заинтересували. Казва онзи: „Даже една американка държала лекция, в която казва, че е обиколила света и е намерила само двама учители: единият бил в Индия, а другият – в Сърбия“.

Казвам: убежденията вървят по един прогресивен път. Щом се спреш върху една минала добродетел, ти вече си се отклонил от пътя си. Щом грешникът се спре, за да мисли, той е на спасителния път; но праведникът щом се спре да мисли, той е на крив път. Ако грешникът се спре и каже: „Къде отивам, какво правя?“, той е на спасителния път. Ако праведникът направи същото, е на кривия път – той е на пътя, който ще го заведе в греховете. Праведникът никога не трябва да се спира в пътя си; грешникът трябва да се спре – разликата е във философията им. Грешникът непременно трябва да се спре, за да се спаси. Ако праведникът

направи същото, каквото прави грешникът, той е изгубил и това, което е имал. Следователно ако вие, които вървите по Божия път, се спрете, вашата работа е изгубена. Ако онези, които вървят в кривия път, не се спрат, и тяхната работа е изгубена. Ще каже някой: „Да се спрем да помислим“. Свършена е тяхната работа!

Вземете сега Божия трен – той не може да се спре. Така и трена на един праведник, ако речеш да го спреш, цяла една катастрофа ще стане. На грешника можеш да спреш трена, понеже бързината не е голяма, но тренът на праведника се движи с грамадна бързина и ти не можеш да го спреш. На праведника никак не се позволява влакът му да спре – неговият влак е експрес. Той трябва да мине от една станция до друга станция. Грешникът е от ония, смесените тренове, които се спират не само по гарите, но и по спирките. Затова по пътя на грешните хора вие се спирате навсякъде, а по пътя на праведника няма къде да се спирате. Това трябва да бъде една основна мисъл във вас; другите работи са изгубени.

Ако остане сега да се учите какво трябва да правите и как да се обичате, това е изгубена работа. Бръмбарите знаят как да се обичат, пеперудите знаят как да се обичат, птиците знаят как да се обичат, животните знаят как да се обичат. Та сега хората ще се учат как да се обичат. Това го знаете всички вие. Аз съм от търпеливите хора, мен не ме смущават греховете на хората – помнете това. Мене не ме смущават ни греховете на хората, нито дяволите, нито пък Адът ме смущава. Адът си е намясто – той е занимание на дяволите, техният свят, където ядат и пият, женят се и деца раждат. В Ада всичко има. Вие мислите, че там няма деца – не, те в огън са родени. Аз ви казвам моята философия. Какво има да се меся там – Господ е допуснал дявола в света и мен това не ме безпокои. Бог е създал и ангелите. Казвам: всичко онова, което Бог е допуснал, си има свое предназначение. Аз ни най-малко няма да ходя да се съюзявам с тяхната мисъл. Когато един дявол дойде при мен, аз му казвам тъй, просто и ясно: „Твоята философия е за тебе, моята е за мене. Като завършиш философията си, ела, че напиши едно

съчинение; и аз като завърша моята философия, ще ти чета, ще разменим мисли“.

Ти сега си започнал – върви в своя път, не се разправяй с дявола: той иска последователи. Сега всинца казвате: „Едичия си сестра проповядва много добре Христа“. Не, вие сте на крив път. Коя сестра или кой брат живеят като Христа, това е въпрос – нищо повече. Кой как вярва и кой как проповядва, вие оставете тия работи. „Но може ли да живеем като Христа?“ Че може, разбира се. Вие мислите, че Христос не познава живота. Колкото време беше Христос на Земята, Той преживя всичко. Нямаше човешки живот, който Христос да не преживее; Той преживя живота на всичките хора. В това седи Неговото знание – че Той преживя живота на всичките хора, за да има една опитност. Не само това, но Христос и греховете на хората, и доброто, и злото на хората премина; и имаше ясна представа за живота, знаеше в какво седи кривият и в какво седи правият път. Вие мислите, че като станете християни, ще се лишите от известни блага. Тогава всичкия живот ще имате; като станете християни, всичко ще опитате. Ама от опит не само греха ще опитате, но и доброто, и злото заедно ще опитате. Сега тъй, както ви говоря, на вас вече са ви проповядвали: „Не пипай злото на хората!“. Ала това се отнася за праведните, които са завършили пътя си, които са станали съвършени. Но ти сега си човек, който иска днес да тръгне в правия път – какво трябва да правиш?

Сега мнозина идват тук да сравняват с нас своите възгледи. Знаеш ли в света как живеят? Следователно на тях казвам: „Вие, които не сте живели, идете в света, отживейте си тъй, както светът живее, и като свършите живота на света, елате!“. Като свършите живота на праведния, ходете тогава във всички черкви. И като завършите и тоя път, туй е пътят на праведния – елате тогава. Сега питате: „В православната или в евангелската, или в окултната школа?“. Вие размесвате всичко. Като изходите всички църкви, ще дойдете в окултната школа. Думата *изхождаме* има няколко значения.

Та казвам: това е за в бъдеще, ако искате да бъдете благоугодни на Бога. Това е, което казва пророкът: „Всичките

души са на Бога. Значи Господ ще ни спаси“. Че ще ви спаси, ще ви спаси. Един брат имаме, Тихчев. Той като се намереше в някоя тъчнотия, му казваха: „Ще се оправи работата“. Братът отговаряше: „Аз зная, че ще се оправи, но сега е зор. Сега въпросът е на зор, но че ще се оправи, ще се оправи“. Всички сега са на зор. Кой как дойде при мене, казва: „На зор съм сега“. Някой къща няма, някой пари няма, някого дъщерите не го слушат, някого синовете не го слушат, друг братята не го слушат – навсякъде има нещо. Има едно решение на всички въпроси. Ти богатия за да го направиш щедър, му дай 50 кг злато, сложи го в една лодка, па направи тази лодка да потъва. Като дойде насред водата и лодката почне да потъва, той ще каже: „Всичкото злато давам“.

Ами че смъртта не е нищо друго освен лодка, в която ние потъваме, за да дадем всичко. Със смъртта Господ ни учи да се откажем от всичко, да дадем всичко. Защо ти са парите? Това е знанието, което хората търсят. Където хората искат пари, това е знанието. А пък зад знанието седят човешките добродетели; зад човешките добродетели седи Божията Любов. Ако парите тебе те доведат до знанието, ако знанието те доведе до добродетелите, ако добродетелите те доведат до Любовта, ти вече си на правия път. Но ако ти започнеш без знание със своите удоволствия и ако с добродетелите ти се роди тщеславието, и ако в любовта се роди развлечението, ти си в кривия път.

Сега ще се пазите. Писанието казва: „Онзи, който стои, да гледа да не падне“. Ние няма да паднем, но ако не внимаваме, ще паднете. Като паднете, ще ви изведат... Където паднете, ще ви изведат, но ще ви изведат със строшени крака и със строшени ребра. Всичко ще мине, но и време ще мине, докато оздравеят ребрата, ръцете и краката ви. Казвам: не е ли по-хубаво да не падате долу? Не правете опити да ви изваждат – по-добре е без изваждане.

Сега ще ме питате на кого говоря. На всинца ви говоря, без изключение. Някои от вас мислите, че сте по-напреднали, и искате да знаете. Вие по някой път в ума си мислите: „Този Учител ни е замотал“. Не искам да ви замотавам. И най-последно – не уповавайте на моята доброта! Защото моето

богатство, моята доброта, моята Любов – те са за мен: не уповавайте на тях. Аз искам вашето знание, което ще придобиете, вашето богатство и вашата доброта – те да останат за вас, че после ще дойде обмяната. Като дойдем до Любовта, аз съм готов да обменям. Какво ще ви обменя сега? Защото кой не се е влюбвал, за да направи другите щастливи? Но ние не можем да направим другите хора щастливи.

Казвам: аз не искам да ви измамя. Бог е вложил във вас толкова блага. И ако вие не развиете онова, което Бог е вложил във вас, как ще развиете онова, което аз мога да вложа? Какво мога да вложа аз? Трябва да ви заблудя... Аз слушам някои да казват за друго: „Аз го обърнах, аз го просветих“. Ако някой се е просветил, е добре, но работата е да се върши Божията работа – аз искам да се върши Божията работа. Ако върша Божията работа, значи съм на правия път. И аз трябва да върша Божията работа, и вие всички трябва да вършите Божията работа – кой колкото може, по малко.

Та мисълта е ясна. Онези, които разбират онова, което казвам, ще разберат от малко. Има една турска пословица: „Онзи, който разбира, разбира и когато комарът бръмне. Който не разбира, и зурла да му свири, пак не разбира“. Та понеже вие сте от ония, които разбират, нека комарът като ви засвири, да разберете. Комарът като пее, това е като масажа на един виртуоз. Пък онзи, който не разбира, и тъпан да му бие, и зурла да му свири, пак не разбира.

Отче наш

Аз мислех днес да ви свирия, но си казвам: „С пеене и със свирене да се маже, не става“. Втория път, като направите хубава превръзка, да нямате никаква болка. Тогава ще свирим и ще пеем.

20. лекция, 14 април 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ВЪЗМОЖНОСТИ В ЖИВОТА

Добрата молитва

Ще прочета няколко стиха от Посланието към римляните, от началото до 9. стих.

Имате ли тема? (*Нямаме.*)

Пишете: *Разлика между богатство, здраве и мисъл.*

Сега да направим едно упражнение: Вдигнете дясната ръка хоризонтално напред и постепенно я вдигайте нагоре, като постоянно я следите с очите. Главата си няма да обръщате, само с очите ще следите движението на ръката. Няма да упражнявате врата, но окото. (*Дясната ръка напред, бавно издигане до вертикално положение, като постоянно следим с очи нейното движение. После бавно снемане на ръката напред, до хоризонтално положение. Направихме това упражнение три пъти само с дясната ръка.*)

Ще ви прочета един пасаж от *Добри и лоши условия*²⁰. (Учителя прочете от посочената книга края на 210 стр. и 211 стр.) Започвам от изречението, но не с пълното изречение, а изхвърлям две думи: „За да не паднете в криви разбирания, вие трябва да изхождате от един Божествен порядък, а не от човешки. Само Божествената мярка е в състояние да очертае истинската физиономия на човека. Без тази мярка човек би бил склонен да съди хората за всяка тяхна грешка, за всяко тяхно престъпление, без да подозира, че и в него се крият възможности за грешки и престъпления. Разликата между един и друг човек се заключава само в степента на възможностите му. Колко хора днес са готови да говорят Истината? Коя млада жена би се осмелила днес да каже, че харесва еди-кой си млад момък?“. Значи ние не сме свободни да изкажем мнението си. Например в този случай трябва да бъдем тъй обективни, както когато се изказваме за една художествена картина. Ако сега се изкажеш за една картина, че я харесваш, понеже тази картина вече е един завършен процес на един механичен процес, твоята дума не

съблазнява; но ако твоята картина е жива и се произнесеш за живата картина, веднага тя ще внесе едно друго, ново понятие, изопачено. Затова една млада жена не би се осмелила да каже, че харесва някой млад човек.

Има ли нещо престъпно в харесването? Докато е била мома, тя е могла да харесва този и онзи; щом се ожени, жената вече не е свободна. И в религиозните вярвания като дойдеш, щом влезеш в една църква, ти започваш да се съобразяваш с нейните постановления. Сега се задава въпросът: „Защо?“. Защото не познаваш Истината. Само Истината прави човека свободен. Тя не познава Истината и не може да я изповядва. Докато нещата се разбират по човешки, вие всякога ще виждате престъпления там, дето не съществуват, и ще ги отричате там, дето явно съществуват. Има постъпки, които правят водата нечиста – те могат да се нарекат престъпления. Има постъпки, които правят нечистата вода чиста – те внасят подобрение в тази вода. И единият резултат, и другият се виждат накрая. Докато не е дочакал края на нещата, човек мъчно може да се произнесе за дадена постъпка – престъпление ли е тя, или не.“

Погрешките, това са възможности в живота, ваши или чужди, но те са възможности за развиване. Всяка погрешка сама по себе си е едно богатство, едно богатство, което не е употребено намясто. Имахме една машина за рязане на трева и скоро я дадохме да се наточи. След като я наточили, направили една погрешка, турили ръчката така, че не може да се мести. Онзи, който я е точил, казва, че е сложил намясто ръчката; онзи, който е носил машината, и той казва, че е била намясто, но ръчката не е на мястото си. Как е станало това? Пращам я на друг един машинист и той веднага намери къде е погрешката. Тя е много малка, но как е станала тази погрешка? Онзи, който я е точил, казва, че той не е направил тази погрешка; и онзи, който я е носил, също казва, че не е направил погрешката, но тя е станала. Питам: как е станала тази погрешка, че машината сега се движи обратно? По-напред, като я тикаш напред пред себе си, върви и реже тревата; сега като я тикаш напред, не се движи, а като я влачиш подире си, тогава се движи.

Та по някой път порядките на нещата ние ги изопачаваме. Създаваме една мъчнотия в ума си и казваме: „Този човек е лош“. Един лош човек може да има едно високо стремление. Този човек иска да подобри пътя в живота си, да се издигне. Той се намира при лоши условия и иска да ги преодолее, пък не избира средства. Исква да се издигне, иска да стане богат или да бъде здрав, или иска да стане умен, но той не избира средствата. Човекът има едно обикновено средство, което хората избират, но то е старо средство. Например старо средство е, когато един петел пее долу, на земята; а някой път петелът ще се качи горе, на плета, и там ще пее, няма да слиза долу. И той ще се изкачи на една естрада, както съм сега аз, ще се изпъчи, ще си повдигне главата, ще изкукурига. Като изкукурига 3–4 пъти, ще събере 4–5 кокошки, ще скочи отгоре, ще каже нещо. Ще каже например: „Това се казва кукуригане и пеене“. Ще вземе да ходи по земята и за да покаже, че е кавалер, като намери едно зрънце, ще почне: *къ-къ-къ-къ*; и той се опери, остави кокошките да клъвнат зрънцето. Пак намери друго и пак почне: *къ-къ-къ-къ*. Вие ще кажете: „Той е петел, не е разумен“. Не, много е разумен, ето какво казва: „Съжалявам, че нашите прадеди са измислили многоженството, дотегнали. Да имаше друг петел, да живеем разумно като братя... Аз съм само един петел, те са десетина кокошки... Исквам да има и друг да оцени моето пеене. Ако имаше друг петел, та и двамата да пеем, състезание щеше да има и вие ще разберете тази работа по-добре“. По някой път съм наблюдавал петли – спогаждат се, не се бият, единият отстъпва. Някой път и двамата са борци: погледнеш – започнат да се бият. Кокошките се съберат наоколо, петлите се бият, разкърват си гребените. Те всякога гледат да закачат гребените си, понеже гребенът е отгоре. Погледнеш единия и другия – разкървани гребени имат. Някой път съм виждал петли, които братски си ходят – единият е отстъпчив, разумен, дава преднина на другия; най-напред вървят и няма никакъв спор.

Добре е сега, когато петлите се борят, ами когато хората се борят? Да допуснем, че петлите не са разумни, но кое

е онова, което заставя хората да се борят? Има условия в живота, които са изключителни. Има известни погрешки, които не зависят от самия човек. Представете си, че пътувате в един автомобил или в един трен и стане сблъскване. Вие, които сте от едната страна, ще се блъснете с тия, които са насреща ви. Това не зависи от вашата воля, но от инерцията на движението. Може да си изкълчите крака или ръката – и вашата, и на този човек. Сега този човек може ли да ви се сърди, че сте го блъснали? Във всичките сблъсквания, които стават във вас, мисълта ви не взема участие – това е механическо сблъскване. При всяка постъпка, в която мисълта ви не взема участие, движението изпреварва мисълта, това движение е механическо. Преди да сте мислили, вие сте направили тази постъпка. Например опарите ръката си и веднага я дръпнете. Вие правите това движение, без да сте мислили, то следва механически. Ако вие първо мислите, че тогава си оттеглите ръката, тя ще изгори.

Казвам: във всички ви стават механически процеси и вие трябва да се справите с тях. Например някой ви говори нещо – и у вас има желание да му кажете нещо, да го огорчите за някаква малка постъпка. Често са ми казвали: „Ти сляп ли си?“, после казват: „Глух ли си?“. Но така се казва: „Ти сляп ли си? Намери погрешката!“. Тия малки погрешки във вас внасят един дисонанс. Или да допуснем, че преувеличавате нещата – съмнявате се там, където не трябва. Например ще бъде ли уместно, когато се качите на гърба на един слон, да мислите, че може да му пречупите гръбнака. Ако се качите на един слон, който няма никакъв товар, защо ще се боите да не му пречупите гърба. Обаче ако се качите на гърба на една муха, може да ѝ го строшите. Ако се качите на гърба на слона, той даже няма да почувства вашата тежест.

Казвам: по някой път вие давате голяма тежест на малките погрешки и харчите енергията безпредметно. Седиш и мислиш ще успееш ли в живота си, или не. Това е едно неразбиране. Ами че ако учиш хубаво в училището, ще успееш, ако не учиш, няма да успееш. Често сега религиозните хора имат едно различие. Всеки религиозен човек иска

да те вкара в пътя, в който той върви, иска да те убеди, че това е правият път. Ако отидете при един баптист, той ще ви доказва, че баптизмът²¹ е първото нещо, че трябва да се кръстиш, че без кръщение в Царството Божие не можеш да влезеш. Ако идеш при един съботянин²², той ще каже, че без да празнуваш съботата, в Царството Божие не можеш да влезеш. Ако идеш при един петдесятник²³, той ще ти каже, че без да ти говори Духът, в Царството Божие не можеш да влезеш. Ако идеш при един православен, той казва, че ако не се кръстиш и не целуващ иконите, в Царството Божие не можеш да влезеш. Ако идеш при един католик, ако не признаеш, че папата е непогрешим, в Царството Божие не можеш да влезеш. Това са неща, които нямат никаква важност, те са второстепенни работи. Това са облекла, това е мода, това са шапки, връзки, обувца, това са каквито и да било украшения. Потребни са те, но са последната работа...

Същественото в живота, това е Любовта, защото в нея се крият условията на живота. Ти трябва да се интересуващ от Любовта, понеже всичките условия, богатствата на живота произтичат от нея. Знанието, или Мъдростта, е потребно, понеже то е един свят, откъдето произтичат богатствата на твоята мисъл. Ако нямаш мисъл, ти нямаш условия и не можеш да прогресираш. А богатството на Истината е в света на свободата. Ти не можеш да бъдеш свободен, ако не си запознат със света на Истината. Някой ще пита: „Какво нещо е абсолютната Истина?“. Истината не може да бъде абсолютна – абсолютни могат да бъдат фактите. Истината е Истина, при нея не можеш да правиш сравнение. Че това е истина, а това е по истина – така не се говори. „Аз съм вече свободен.“ Това са вече човешки работи. Бог, когато дава, дава преизобилно. Той ще ти даде пълна паница, пък ти ще вземеш колкото искаш. Може да вземеш една лъжица, две или три, може да вземеш една хапка, две, три хапки, но всякога в Истината се дава преизобилие на човека. У Истината няма този обичай – два пъти да ти сипват; и всякога паницата ти ще остане недоядена. Тогава вие може да попитате: „Ами с това ядене в паницата какво става?“. След като напуснеш паницата, яденето изчезва от нея – и паницата е пак чиста.

Хората, които живеят в света на Истината, нямат обичай да мият паниците си, както вие тук правите. „Възможно ли е?“ Възможно е за оня свят, но за тукашния свят трябва да я умиеш, за да бъде чиста. Там не си мият паниците – паниците в оня свят сами се мият. Сега мога да ви кажа, че в този свят на Истината паниците са живи. Както когато майката носи на гърба си детето, то мисли, че тя е конче, така и паницата в оня свят е някое същество, което е станало на паница. Ще се наядеш от нея и това същество ще ти даде идея, че то е паница; ще се наядеш и ще имаш една идея, която не е вярна. Като сравните това с този свят, с понятията, които сега имате, вие ще си извадите едно криво заключение. Как е възможно човек да стане на паница? Нали някой път майките вземат в своята шепа и дават вода на детето си. Така шепата става на чашка. Някой път и аз съм ходил без чашка: туря ръката си на извора и моята ръка стане малка чашка. Не като онези, стъклените, но като малка чашка, която три-четири пъти трябва да взема.

Това, което ви говоря, не е толкова важно. Аз считам за погрешка да говоря за погрешките. За мен е безпредметно да се спирам на погрешките на хората, това е губене на време. Всеки човек, който е направил погрешка, сам знае това. Преди аз да му кажа, че е счупил стомната, той като погледне, сам вижда. Казва: „Трябваше да бъда внимателен, счупих стомната“, сам чувства това. Казват му: „Ти не видя ли, защо я счупи?“ Та той ще се намери в положението на Настрадаин Ходжа²⁴, който, като не могъл да си изкара прехраната, отишъл да работи зидарлък, много лесен занаят. Качил се горе на покрива да покрива една къща с керемиди, но по невнимание паднал и си изкълчил крака. Питат го: „Настрадаин Ходжа, защо падна тъй?“ „Е, паднах от покрива.“ „Ти не виждаш ли, защо не внимаваш?“ „Хаталък стана.“ „Ти трябваше да внимаваш, то човек може да си счупи така крака“. „Но както виждаш, изкълчих го“. Среща го друг и пак пита: „Как падна, защо не внимаваш?“, и т.н. Десетина души все го питат и той им казва: „А бе от вас никой ли няма, който да е паднал?“ „Паднах“. „Ама защо падна? Знаеш ли какво ще кажат хората за това? Ами тво-

ето достойнство се понижава“ – какво ли не казват. То се е понижило вече: паднал си, изкълчил си си крака, всичко е станало. Сега това питане е губене на време: „Защо падна, как падна“...

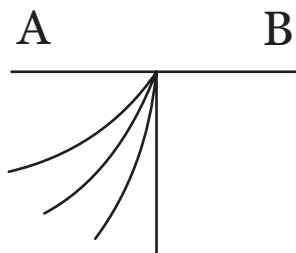
Често, като дойде някой при мене, ме пита какво е бил в миналото. Казва: „Какво съм бил в миналото?“. Какво да му кажа? Аз го виждам какво е бил в миналото – той първоначално е бил цар и после е станал говедо. Как да му го кажа? Това мога да му го докажа от свещената книга. Луцифер, който бе един от светлите князе в миналото на една епоха на култура в Небето, стана змия, измени своята форма, за да може да изкуси, да съблазни жената – от цар той стана едно говедо, за да постигне целта си. И вие питате сега: „Какво съм бил в миналото?“. Че какво си?! Та ти си в Рая, имаш прекрасно настроение, искаш да се примириш с всичките хора, да ги обичаш, да ги обгърнеш, имаш едно ангелско състояние; а пък на другия ден така си настроен, че когото видиш, зъба му теглиш. Ако похвалят някого, ще го нарежеш, ще кажеш: „Той ли, аз го знам какъв е долармаджия. Еди-кой си само лъже, всички лъжат... Не искам да го видя“. Защо не го искаш? И в първия, и във втория случай това са неща непроверени.

Аз наричам това нещо декламация. Вземете това: някое дете декламира нещо. Някой поет е написал отлично стихотворение, а детето като го декламира, е много добре. Но тъй го е написал поетът, детето само декламира. После на това дете са дали едно порнографично стихотворение – и то пак декламира. Не е виновно детето! С мислите, дете Славейков е написал: „Ой, винце, винце, по плета се скитам и за тебе питам“, какво иска да каже той? Аз казвам тъй: „Ой, винце, винце, по плета се скитам и за ума си питам“. Аз така бих го написал. Питам сега: кое е по-хубаво – по плета да се скитах и за виното да питах или по плета да се скитах и за ума си да питах? Както е казал Славейков ли е по-хубаво, или както го поправихме? Първото, както го е написал Славейков, значи, че ти си пил и пак искаш да пиеш; а при второто ти вече си дошъл до едно съзнание и казваш: „Не става така тази работа, то с пиене на винце не става“.

Питаш: „Къде е умът, да дойде и да помогне?“. Първо е много мъчно да се освободиш от едно състояние на самокритикуване. Самокритиката в живота трябва да трае къс период от време. Човек трябва да се остави свободен, да не се критикува. Направиш една погрешка, кажи: „За добро е“. Направиш едно добро, кажи: „За благословение е“. Направиш ли погрешка, кажи: „За добро е“, и остави всички други разсъждения, цялата философия. Направиш ли едно добро, кажи: „За благословение е“. Какво ще стане тогава? Често виждаме, че някои хора са много нервни. Нервният човек е човек с капитал, произведенията си няма къде да ги продаде. Тази енергия се е набрала и иска да излезе. Той е един пълен котел: отдолу огън гори, водата ври и тази пара трябва да излезе. Ти имаш някаква мисъл. Ние слагаме човека под известни правила: това няма да правиш, онова няма да правиш. Върху тия неща ти отдавна си мислил... Да кажем, че някой от вас иска да пее – как ще започнете най-първо? Тук, в събранието, как започвате? Как започвате с яденето, кажете? Елементарни работи са това – вземате яденето и знаете как да ядете. Няма какво да разправяме на хората как трябва да ядат, няма какво да ви разправяме как трябва да мислите, понеже всички знаете много добре да ядете и много добре да мислите, когато искате. Аз съм забелязал, че хората, когато имат разположение, имат една обхода. Гледаш: в постъпките му, в погледа му, в обходата, в думите му, когато е разположен, има нещо; пък когато е неразположен, и да иска човекът, има нещо, което го спъва.

Та казвам: най-първо, както в една машина, трябва да се премахнат малките препятствия. Всеки образ може да събуди едно състояние, едно малко подвижване. Мръднеш си ръката наляво, надясно; седиш, хванеш си ръцете, туриш ги на кръста, но не знаеш, не мислиш защо ги слагаш – произволно правиш някои движения. Или седиш и не знаеш как да си сложиш краката. Защо войниците слагат краката си един до друг; защо не ги отварят, ами седят мирно и краката им са с допрени пети? Че тия хора го правят това по един закон. Ти не можеш да бъдеш подчинен, докато не сложиш краката си на едно място. Като станеш сутрин, сложиш си

крака напред, а ръцете – на кръста... Трябва да знаеш защо правиш тия движения. Кое положение трябва да вземеш сутрин, като станеш?

Фиг. 1

Представете си, че имате една повърхност AB (Фиг. 1). Като спуснете един перпендикуляр от тази плоскост, какво ще стане с вас, ако паднете по този перпендикуляр? Може да си изкълчите крака, може да го счупите или да си обелите друго нещо, но това зависи от наклона. Вие може да имате стръмнина, може наклонът да е малък. Това са условия – тия линии са ред условия, при

които може да избегнете падането. Значи може да кажете, че един наклон е остър, друг е перпендикулярен... Това са все начини, видоизменени форми. Нали за да измените една енергия, ще измените състоянието на плоскостта. Тогава плоскостта трябва да се измени.

Когато човек говори, той всякога има добри приятели, които му казват как трябва да направи работата. Ние вървим по пътя, по един стръмен наклон, и там нещата стават не по нашата воля. Щом нещата не стават по твоята воля, тогава в какво състояние се намираш ти? Нещата трябва да станат според нашата воля, за да бъдат разумни; или пък трябва да станат по Божията воля или по волята на нашите ближни. Тогава ако нещата стават по Волята Божия, аз не съм отговорен; щом нещата стават по моята воля, аз съм отговорен. Ако нещата стават по волята на моите ближни, ако някой ми казва: „Направи това, направи онова“, и аз го правя, не съм отговорен. Някой казва: „Прекопай това лозе!“. Прекопая го, но не е трябвало да го прекопая тъй. Казвам: нещата не са прави тогава; ние казваме, че не е станало по Волята Божия. Ако нещата станат по Волята Божия, това е най-добрият път. За да станат нещата по Волята Божия, те са били добре обмислени. Ако нещата не стават по нашата воля, понеже не са били добре обмислени, значи не сме взели всичко в съображение.

Например аз често съм внимателен; като разговарям с някого, внимавам в думите си. Така веднъж разговарям с две сестри, които искат да си купят часовник. Давам си мнението за часовника, който искат да купят. Те искат да си купят модерни часовници, хронометри. Друга една сестра седи, слуша ги и казва те като си купят нови, на нея да дадат някой вехт, понеже тя никога не е носила часовник, а иска да носи. Аз седя, слушам разговора и току изведнъж казвам: „Аз ще ти купя един стenen часовник, да си го сложиш...“. Като казах така, макар да го казах много меко, сестрата почувства една обида и рече: „Значи на мен Учителя ми дава стenen часовник на врата... Аз и без часовник мога тогава“. Искях да ѝ кажа: „Стенен часовник на тебе не ти трябва, и без часовник можеш“. Аз това го направих, за да ви го кажа. Това не е право – нямам право да ѝ слагам стenen часовник; нито на мене искам да го слагат, нито на нея. Не е право, но понеже искам да създам един пример за вас, затова се намесих в разговора. Това не е правилно, аз се коригирам. Тогава казвам на сестрата: „Ти почакай малко. Понеже те те обичат, нека да вземат билет от лотарията, та като им се падне един милион, ще имате хубави часовници“. Но и тук има още нещо...

Казвам: по този начин не се поправят работите. Не слагай на някого на врата стenen часовник, не давай и такава лъжлива идея – да вземат някой билет, че тогава да стане нещо. Ти можеш да направиш това: вземи един часовник на тази сестра, купи ѝ го, подари ѝ го; какво ще ходиш да разправяш за часовник на стената, за лотарияен билет. Кажки, направи го – свършена работа. Разговарят ли се две сестри, премълчи си; иди при някой часовникар, вземи някой часовник, прати го по пощата, да не знае тя кой го праща, изпълни едно желание – ще се свърши работата.

Казвам: често и вие постъпвате като мен. Похвалявам ви, че правите погрешки като мен, но и поправяйте погрешките като мене. Това не е погрешка сега. Според мен ако ми окачат един от тези часовници и той върви право, това не е лошо, защото малките часовници не могат да вървят право. Сега аз адвокатски мога да се защита: тия часовници пра-

во вървят, дето са хронометри. Малките часовници не показват така времето, както големите. Но в дадения случай трябва да бъдем внимателни, да не се накърняват чувствата на хората, понеже с накърняването на чувствата вредим и на себе си. Всякога има едно отражение: това, което направих на другите, ще се върне в една форма и върху теб. В невидимия свят твоята мисъл ще мине в света на разумните същества и те ще те коригират. Ако ти дадеш една тема, написана на френски, веднага професорът ще я коригира с червено мастило: еди-коя си дума не е написана правилно, глаголите не са турени намясто, съществителните, прилагателните и местоименията не са сложени намясто. Вие ще кажете: „Това е начин на изложение“. Аз толкова години говоря и не съм намерил начин как да се изразявам. Гледам: от всичко, каквото са написали писателите, много малко българи съм намерил, които говорят така правилно. И в английски е така – малцина има, които говорят правилно. Някои говорят много бързо, на някои дикцията не е отмерена и права, но това е вече от мисълта.

Та казвам: не се спирайте върху нещата, не се влюбвайте в тях. Обичайте нещата, без да се влюбвате в тях, и се стремете да си дадете свобода. Използвайте свободата на вашата мисъл, която имате. Няма нищо по-свободно от човешката мисъл, най-свободното нещо е тя; на второ място няма нищо по-свободно от човешкото сърце. Най-свободната енергия е светлината и топлината – това са най-свободните енергии, които са дошли навсякъде. Всички същества, от малки до големи, обичат топлината, обичат и светлината. Но и топлина вие трябва да дадете толкова, колкото трябва, защото има топлина, която е повече, отколкото трябва. Има и светлина, която е повече, отколкото трябва. При голямата светлина човек ослепява, а при голямата топлина той изгаря. И тъй, казвам: мъжът може да ослепее, жената може да изгори. Когато казват, че мъжът е изгорял, според тази теория не е вярно, защото жената изгаря. Мъжът може да ослепее, жената може да изгори.

Та казвам сега: така, както хората се намират в едно религиозно, в едно духовно или окултно общество, вие може

да си създадете хиляди злини, без да знаете и без да искате. Гледам колко пъти хората са неразположени. Може да се изпрати една лоша мисъл някому, ти можеш да стреляш и може онзи снаряд да нарани някой човек, който никак не е виновен, той може да попадне на друго място. Сега във вас има желание да се издигнете. Трябва да се учите, да се учите!

Тогава каква е разликата между милосърдие и благодет? Да ви дам обяснение: благодетта е начин, по който Бог щедро одарява всички същества, без разлика. Бог сипе благословението Си върху всички живи същества. А пък в милосърдието на Бога има едно друго качество, че Той иска на онези, падналите ниско същества, да влезе в тяхното положение, да им помага; не само да им даде благословение отгоре, но да им помага в тяхната немощ. Това е Божието милосърдие. Във вас едновременно трябва да дойде и благодетта, и милосърдието – да подкрепят всяка ваша мисъл, всяко ваше чувство. По някой път ние осакатяваме много благородни неща и в себе си, и в другите. Какво трябва да се прави? Представете си, че вие минавате по пътя и нещо ви казва: „Дай на този беден човек десет лева“. Дайте му! Вие бръкнете, но десет лева ви се виждат много – давате му един лев, а деветте лева спестявате. Направите икономия, но има нещо, дето като вървиш, ти казва: „Защо не изпълни това, което ти казах?“. Ти се оправдаваш. Какво трябва да направиш? Връщаш се, търсиш този беден човек, но вече го няма.

Сега какво трябва да правиш, как да си поправиш погрешката? Вие как бихте поправили погрешката си? Аз мисля ето така: ако съм един пътник, деветте лева щях да ги оставя на една плоча, откъдето ще кажа на просяка: „Ела да си вземеш деветте лева, понеже нямам време да те чакам“. Ще оставя парите на плочата и ще вървя. Сега ще кажете: „Може друг да ги вземе“. Който иска да ги вземе, на мен вече не ми трябва – сложи ги горе на плочата и си върви. И в себе си задържам едно правило: втори път като ми кажат да дам десет лева, да го направя, а не после да оставям деветте лева на плочата. Като направите една погрешка, ос-

тавете деветте лева отгоре на плочата, нищо повече, пък вие вървете по пътя си.

Сега вие не можете да разберете това, тук има една тънка мисъл. Неизпълнението на един Божии закон води след себе си много неща. Да ви обясня каква е мисълта в моя ум. Представете си, че вие имате една кутия кибрит, в която има десет кибритени клечки. Ти минаваш някъде и Провидението ти казва: „Като минеш оттам, ще дадеш цялата кутия с десетте клечки“. Ти разсъждаваш, че тази кутия на тебе ти трябва. Но в дадения случай ще минеш през едно голямо изпитание – твоите неприятели ще намерят тази кибритена кутия и ще те запалят с тия клечки. Провидението казва: „Дай всичките клечки, че като те хванат разбойниците, да няма с какво да те запалят. Те нямат кибритени клечки“. Разбойниците питат: „Какво става с туй нещо, как се пали?“ – и ще те запалят. Казвам: дай клечките, не оставяй нито една, с която могат да те запалят. Не оставяй нито една лоша мисъл в себе си и нито едно лошо желание, с което могат да те запалят – те са кибритени клечки. Остави ги върху камъните и си върви по пътя.

Вие казвате: „Като дойда до едно място, ще ми трябват“. По този път, по който вървите, вие имате силна лупа, която пречупва светлината: носите лупата, изваждате я и запалвате огъня. Но не носете изкуствени кибрити, те са експлозивни. Всяка мисъл и всяко чувство е експлозивно, то е потребно само при известни условия. Това чувство е потребно, но ние имаме много чувства, които не са ни потребни. В дадения случай на мен ми е потребна една мисъл, едно чувство, около които после могат да се групират много други чувства. Вие пренасяте житното зърно – около него ще се съберат други. Това житено зърно само по себе си има всичките елементи, които са необходими за неговото растение.

Казвам: единствено Божествените мисли и Божествените чувства винаги привличат съответните желания и мисли, които са потребни за нашето развитие. Та по този начин впрегнете ума си на работа. Да кажем, някой ден вие се намирате в трудно положение, неразположени сте духом. Тогава учи геометрия – ще чертаеш триъгълници, четириъ-

гълници! Хубаво, ти се намираш в един квадрат. Квадратът е една затворена крепост, от която не можеш да излезеш – значи ти трябва нещо друго. Ти начертай един петогълник – тогава имаш един изходен път. Петогълникът и шестогълникът могат да ти помогнат: петогълникът е един изходен път, по който можеш да излезеш от известно затруднение. Има някои начини, по които можеш да излезеш от мъчнотията. Да обясня мисълта си. Да кажем, че вие имате голяма нужда от пари. Влезете в едно подземие, но не носите никаква свещ, в тъмнината ходите. В това подземие има всички богатства. В дадения случай на тебе ти трябва светлина – в това подземие ще намериш туй, от което имаш нужда. В тази пещера, в това подземие има и библиотека, и скъпоценности, има и богатства – всичко. Ако носите вашата светлина, вие ще намерите това, от което имате нужда – и пари, и къща, и книги. Но ако не носите вашата светлина, нищо не можете да намерите.

Та в света, в който живеете, всичко е предвидено. Всичко в него е предвидено и който има светлина, намира всичко; който няма светлина, не че е виновен, но той ходи в тъмнината и мисли, че нищо няма. Ако в пещерата имаш Божествена светлина, ти ще видиш, че тя е пълна с всичките богатства, от които можеш да се ползваш във всичките случаи. Та при всички условия, при които се намирате, вие минавате през пещерата с големите богатства. Намирате се при един лош човек, който говори. Този човек е много богат. Не мислете, че добрите хора говорят кротко. Вие имате едно понятие за добрия човек като за някой кон хафиф, на когото ребрата се броят, който едва върви. Вие оставете тези добри хора, те не са добри. Тя и змията като замръзне, е много кротка, но я ѝ дай малко топлина – вече не е така кротка. Ония, пъргавите хора, казват: „Стой настрана, че аз съм експлозивен“. Аз казвам: тия лоши хора са много добри хора, те имат едно отлично сърце. А пък ония, кротките хора, са много лоши; смирените хора са много лоши хора. Ти като събудиш змията, не е така кротичка. Мекички хора аз не виждам.

Сега вие, като ви говоря така, го вземате лично. Аз не говоря лично. Хората, когато правят нещата, нямат предвид да направят някаква пакост, но като защитаваме своите лични интереси, стават някои погрешки. Когато треновете по железниците маневрират по гарите, машинистите понякога пречукват някой работник. Ако човек не е внимателен, двете коли може да се сблъскат. Не че този, който маневрира, иска да му направи някоя пакост, но се случва, че няма координация между онзи, който скачва вагоните, и онзи, който ги откачва. Та по този път стават хаталъци. Един евреин показва на друг евреин празен револвер и го насочва насреща му, да го опита. Онзи казва: „Настрани замервай, може да стане хаталък“. Никога да не опитваш един празен револвер насреща – хата може да стане.

Та има пример с един револвер. Разбойник влиза в дома на един човек, който изважда лулата си, а разбойникът мисли, че е револвер. Човекът държи насреща му лулата и го завежда в участъка. Като влизат вътре, разбойникът вижда, че това не е револвер, ами лула. Той казва: „Тъй, с една лула ли?!“. Та често и вас с лулата ви закарват в участъка. Да ви кажа сега: вие всички страдате от големи добрини; всички сте по-добри, отколкото трябва. Трябва малко по-лоши да станете, много сте добри – толкова добри, че от добрината страдате. Всички хора все от добрина страдат. Онази майка ограничава детето си от любов: за да не падне, това-онова да не стане, ще иде и ще го вземе. Детето пълзи, а майката го взема. Това дете се възмущава, плаче, че не го оставя свободно. Тя не че има лошо разположение – напротив, има най-добро разположение. Майката иска да го предпази да не падне. На една майка ѝ казвам: „Остави детето си свободно, то само знае да се пази“. То иска да слезе по стълбата, пък майката се затичва да го вземе. Казвам: „Чакай да видиш колко е умно“. То като дойде до стълбата, погледне и се обърне със задницата – тъй слиза надолу. Майката мисли, че ще падне, и десет пъти ще го изкачи горе, но то иска да слиза долу. Тя няма доверие в него.

Имайте доверие един на друг. Често пъти ние се спъваме, като си нямаме доверие. Сега искаме някои хора да не

съгрешат. Остави този човек да слиза – той ще слезе много по-добре, отколкото ако ти го държиш.

Сега имаме още 15 минути. Да допуснем, че вие станете сутрин и кажете: „Не ме държат краката, остарях“. Вземеш огледалото, огледаш се и казваш: „Не ми харесва цветът на лицето, очите не ми харесват“. Хубаво, вземи огледалото! Ти си сестра на 50–60 години, пък си представи, че си мома на 19, с тънки вежди. Защо вярваш в това, че си стара: мисли, че си на 19 години, че си млада, че си пансионерка, че си дошла в гимназията, че професорите и учителите ти обръщат голямо внимание, все шесторки имаш. Сложи си такава мисъл и можеш да се направиш щастлива. Стани и си мисли, че си пансионерка, че баща ти е богат, че имаш книги за четене, че можеш да рисуваш, че много добре свириш на пиано – като вземеш да свириш, цялата публика те слуша... Така си представи... Ти ще кажеш, че това не са верни работи. Верни са, как не! Ако една грамофонна плоча може да се научи да пее, аз ли няма да се науча да пея. За половин час, за един час мога да изкарам плочата да пее. Ако плочата може да се научи, че аз ли не мога да се науча!

Право е това, вие не използвате условията. Мисли, че си красива, че всички за тебе говорят. Ако си момък, пак си представи, че имаш един часовник, какъвто ти дойде на ума, тури диаманти колкото искаш, сложи си златни пръстени, накичи се с всичко това, наслагай всички пръстени. Казвам ви да правите това, когато сте неразположени духом. Направете този опит, когато няма какво да правите: аз ви казвам една програма, като няма какво да правите. И аз правя така. Някой път, като срещна хора, дето се обичат, като ги погледна, виждам, че са закъсали – не разбират това, карат се. Аз веднага си представям, че са професори, които знаят, че са учени хора. Като ги погледна – и става така: те всъщност са такива. Ако се постави човек в магнетически сън, ще видиш, че в него има нещо. Като го събудиш, ще разбереш, че в човека се крият известни дарби, които при обикновения живот не се проявяват. Който и да е от вас ако се подведе в четвърта степен на магнетичен сън, става ясновидец, предвижда нещата и предсказва; той

предвижда своето бъдеще, при което знае как да постъпва. Събуди този човек – и той отново става обикновен; сложи го в магнетичен сън, пак предсказва нещата, вижда ги.

Много сили се крият във вас, които трябва да събудите. Вие се спирате върху обикновения живот. Не се спирайте върху обикновени работи. Някой казва: „Аз съм закъсал“. Никак не си закъсал! Казва: „От мене нищо няма да стане“. Сега е време от теб нещо да стане! Казва: „Остаряхме“. Никак не си стар – ти си млад човек, още не си живял. Всичките други неща ние ги създаваме от себе си. Казва някой: „Като ида в оня свят“. Че в оня свят като идеш, това е този, новият свят. Като идеш в оня свят, тебе ще те убедят, че не си стар. В оня свят ще ти съблекат старите дрехи, ще ти турят нови дрехи и ще кажат: „Подмладен си“. Като идеш в оня свят, ще ти снемат бръчките, ще ти сложат ново лице. Душата никога не може да остарее: това, което остарява, е съвсем друго. Погрешните схващания и погрешните разбирания – те образуват старостта на Земята. Аз като видя един стар човек, гледам в него наслоени много неща, той е натурял в себе си много неща...

Та не зная сега, но ако някой от вас е стар, ако някой е стара баба – тази дума не е намясто – аз бих желал да направим един опит, да го подмладим. Всички искате това, но на всички правила, които ще ви дам, ще се подчините, трябва абсолютно да се подчините. Ако се подчините на всичко, лесна работа – може да се подмладите. Щом започнеш да мъдруваш, ти вече не можеш да се подмладиш. В Божествения свят всичко е възможно, там няма нещо невъзможно. Сложете си в ума мисълта, че всичко е възможно, че всичко може да направите. Знаеш как – като ангел. Та всички можете да бъдете добри, както са добри ангелите; всички може да бъдете умни, както са умни ангелите; всички може да бъдете силни, както са силни ангелите. Какво ли не – всичко може да бъдете, много малко се изисква. Ти казваш тъй: „Не му е времето, тя отиде вече...“. Помислиш ли, че не му е времето, както мислиш, тъй и става. Ако ти мислиш да разбереш нещо и то тогава да стане – не: ти повярвай в него и то ще стане. Как ще стане? Няма да го узнаеш. Казвам, че

Слънцето утре ще изгрее. Не го правя аз това – то е разумно и без да кажа, пак ще изгрее. Аз мога да стана богат, без да казвам, че ще стана богат. Но мога да кажа и че ще си изгубя всичкото богатство.

Ти само ще си създадеш ненужни страдания да мислиш това, което не е. И в света ние страдаме все от тия контравнушения: „От мене нищо няма да стане, другият е по-добър от мен“. Вие считайте, че всички добри хора са стъпала. Щом за одного е възможно да бъде добър, то е възможно и за теб. Щом той е умен, щом говори на някакъв език, това са възможности и за теб – и ти имаш възможност, ако сложиш тия условия, които те са сложили.

Та казвам: тази стара сестра говори: „Едно време бях пъргава, пък като остарях...“. Защо остарявате; знаете ли защо остарява човек? Младият човек е млад, понеже не е вързан с никакви конци. Но като влезеш в културата, сложат ти една връзка, после втора, трета, четвърта... Като ти сложат стотина връзки, ти вече се ограничиш навсякъде и остаряваш. Скъсайте всички нишки, оставете се така, както сте били първоначално, обърнете се към вашата душа. Някой път може да ви разказвам, но старите хора остаряват, понеже идват до една тъмна зона. Има една старост в живота, която произтича от неразбрания свят – хората остаряват заради една неразбраност в света.

Какво искате сега да ви изсвири? Да ви покажа сега как българинът се подмладява, да ви кажа какво мисли той за подмладяването: светия да ви свири на цигулка. Българите казват: „Цигулар къща не гледа“. Те не знаят, че цигулките много работи са направили. Цигуларят като свири, къщата се гради; цигуларят като свири, нивата се жъне... Духовният ритъм има друг смисъл. (*Учителя свири на цигулката.*) Така се подмладява българинът – той като иска да се подмлади, така си пее и така свири.

Отче наш

21. лекция, 21 април 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

УМНИ, ЗДРАВИ И БОГАТИ

Добрата молитва

Чете се темата „Разлика между богатство, здраве и мисъл“.

Ще прочета част от 4. глава от Първо послание към коринтяните.

Това са резултати. Здравето е един резултат, богатството е един резултат, мисълта е един резултат. Здравето органически значи, че има едно правилно отношение на силите в организма. Мисълта вече показва, че мислещото същество има с какво да разполага. Опасност има винаги. Питам: кой човек е богат, кой е добър? Това е една скроена реч. Но кажете, добрият човек богат човек ли е? Богатството понякога има отношение към добротата, но добрият човек е нещо повече, отколкото е богатството. Не можем да твърдим, че всеки богат човек е добър – може ли да кажем така? Има ли такова съотношение, че всеки богат човек е добър и всеки добър човек е богат. Това не е така. Тогава не всеки богат човек е и човек, който мисли. Защото някой път вие смесвате вашите чувства с мисълта. Мисълта е един творчески процес вътре в човека. Там, дето има мисъл, няма обезсърчение, няма обезверяване, няма безлюбие – всички тия работи не съществуват в един мисловен свят. Това е, когато говорим за една чиста мисъл.

Та някой казва: „Сиромах човек е“. Кой са причините човек да не е богат? Че тогава той може да мисли. Кой са причините, че човек не е здрав? Можем да сведем причините към бащата, към майката. Бащата и майката не са били здрави, следователно и децата не могат да бъдат здрави. Изобщо има изключение от това, но закон е, че или бащата не е бил здрав, или майката не е била здрава – и тогава децата не могат да бъдат здрави. Законът се прилага: ако бащата не е бил умен и ако майката не е била умна, и детето не може да бъде умно; ако бащата не е бил добър и ако майката не е била добра, и детето не може да бъде добро. Тъй щото

малко трябва да мислите, философия има тук – ще я приложите в живота си.

Друг един закон има. Казват: „Трябва да вярваме в Бога, защото ако не вярваш в Бога, ти ще останеш един първокласен глупак, ако не вярваш в Бога, ще останеш един първокласен бедняк. Ако не вярваш в Бога, никога здрав няма да бъдеш, нищо повече“. Сега какво значи думата *философия*? Това е користолобие. В какво седи користолобието; къде е користолобието на вярата? Къде е користолобието в това, че аз вярвам в Бога, какво съм заграбил? Користолобие е, когато си заграбил нещо от някого, но когато нищо не съм заграбил, къде е користолобието? Казвам: сега вие вървите по един лесен път. Някои от вас не искате да разрешите задачите, които са ви дадени. Кажете как се разрешава и не я разрешите; направят ви задачата и вие я носите. Сега като ви говоря така, вие в първо отделение може да сте били от най-способните ученици, във второ отделение може да сте били един от най-способните ученици, и в трето отделение може да сте били един от най-способните ученици, в четвъртото отделение, но дойдете в първи клас – и вече се спънете малко, не сте тъй способни, както по-рано. Това не е общо правило, но е така.

Та казвам: сега, след като сте учили дълго време, колкото съм ви говорил, направете ми тогава един превод. Що е превод и що е точка? В геометрията изучавали ли сте какво е права линия? Правата линия е един резултат, плоскостта е един резултат, тялото е резултат. На какво съответстват тия резултати? Вие казвате: права линия. Кои същества правят правите линии? Сега във вас остава една такава мисъл. Вие седите и казвате: „Когато Учителя задава един мъчен въпрос, Той иска да узнае кой от учениците знае“. Дава се трудна задача – всеки мълчи; който знае, показва си с пръста да покаже, че разбира. Пазете се от едно нещо – да седите и да не работите върху себе си. Вие сте като онези, които са взели един лотариен билет; седите и казвате: „Да ми се падне един милион! Автомобил ще имам, апартамент ще имам, пък и дрехи ще имам, ще се ожения, на жена си ще взема дрехи, в странство ще ида“, това-онова.

Сега верующите спорят: „Сиромаси ли да бъдем, или богати?“. Казвате: „Богатите няма да влязат в Царството Божие“. Къде е сега грешката, защо богатите няма да наследят Царството Божие? Защото тия богати хора не са здрави, не са умни, затова не могат да наследят Царството Божие. Казвам на някого: „Ти професор не можеш да станеш“. Защо? Защото не си умен, защото нищо не учиш. Как ще станеш професор: ти по биология нищо не разбираш, по геология нищо не разбираш, по астрономия нищо не разбираш, нищо не разбираш от звездите. Той казва: „Аз съм религиозен човек.“ „Хубаво, щом си религиозен, значи Господ ти говори. Я ми говори за Небето, за звездите.“ „Тия работи мене не ме интересуват“. Как да не те интересуват, а какво те интересува? Че Бог е направил небето, че е направил звездите; как да не те интересува тебе Слънцето?! Това показва твоето невежество. Религиозните хора, като са невежи, казват: „Не ме интересува Слънцето. Нещо духовно за онзи свят ме интересува“. Ще каже той: „Оня свят я ми го покажи“. Добре, като умре човекът, къде ще го намериш? Ти умираш ли си? Не. Защо говориш за нещо, което не знаеш? Ако ви кажа, че който се ражда, влиза в Царството Божие, а който умира, излиза от Царството Божие, тогава какво ще кажете?

Аз тъй разсъждавам и казвам: всеки, който се ражда, влиза в Царството Божие; който умира, излиза от Царството Божие. Казвате: „Там е писано“. Как е писано там, как е писано, кажете ми? Казва някой: „Писано е. И умря Авраам, и погребан се при отците си“. Като е умрял, Авраам не е отишъл в Небето, ами при отците си. Къде? Отишъл е на почивка. Всеки, който умира, отива на почивка. Писанието казва: „Да си починат от делата си“. Вие мислите, че всеки, който почива, е в оня свят; мислите, че онзи, който е в затвора, е при баща си. Мислите, че онзи затворник седи и почива добре? Работи ли той? Онзи, който е при баща си, работи на нивата с колата и сее, а този вече отива да си почине. Кой е сега на първото място? Който работи или който си почива в затвора? Трябва да бъдете богати. Че ако ти не си богат, ако не си здрав и ако не мислиш, тогава какво можеш да направиш? За да бъдеш сиромас, се подразбира

качество богатство, придобито с несправедливост. Всички в това отношение трябва да бъдем бедни. Не искайте нито един наполеон, нито едно петаче, което е напръскано с човешка кръв – за предпочитане е тогава да бъдеш беден. Но когато дойде време да бъдеш богат, трябва да бъдеш богат. Богатството не е едно. Ако Писанието не препоръчва на някои богатството, понеже сте още деца, то е защото материалното богатство може да ви причини вреда. На едно дете не можем да му дадем пищна храна – него ще го храниш с много проста храна, която е лесно смилаема. В богатството има една вътрешна мъчнотия.

Апостол Павел казва, че Царството Божие не е в Словото, но в какво – в силата. Силата на човека от какво зависи? Сега тъй, както аз ви зададох въпроса, вие превърнете една права линия. Ти седиш и искаш да бъдеш праведен човек. Вземи си ръката и започни да чертаеш правите линии. Ако можеш да ги чертаеш направо, ти праведен човек можеш да станеш; но ако теглиш една линия и тя не е права, не можеш да бъдеш праведен. Някой път вие пишете и редовете не са прави: понякога отиват надолу, понякога – нагоре. Редовете си имат един наклон, ще държиш това положение еднакво. Казваш: „Аз така съм свикнал“. Не, щом свършваш редовете си надолу, в теб вече е влязло едно обезсърчение в живота, не гледаш светло. Ако тази линия излиза малко нагоре от хоризонталното положение, това показва, че в теб има един подем на духа. Тъй както говоря, да не мислите, че във вашето писане има подем на духа. Това са твърдения, но всяко нещо трябва да се докаже. Казвам сега извода: ако ти си един окултен ученик, това ни най-малко не изявява една пълнота. На окултния ученик има нещо, което му липсва; и на духовния ученик му липсват някои неща. Тогава ако някои ученици са най-способни във физическия свят, това ни най-малко не показва, че са най-способни и в духовния свят. А най-способните в духовния свят ни най-малко не са способни в Божествения свят.

Братът, който е измислил този стан, казва, че като ученик е имал двойки, бил е слаб ученик. Понеже още като дете се е занимавал да изобрети нещо, не си е учил уроците,

но той разбира и от геометрия, и от математика, и от смятане. Като наведе изведнъж своето бърдо, виждам, че той пресмята по отношения, прави съотношение между нишките, а това е един дълъг процес. Този човек знае как ще се пресекат нишките – гледам, че е изтъкал един образ. Той знае колко нишки да преплете, колко да се наведат на това бърдо, къде ще се пресекат, на кое място, каква крива линия ще направят, че като тъче криви линии, изисква се голямо пресмятане. Ако на едного от вас дадат подобно нещо, колко години ви трябва? За да направите чрез тъкането такова нещо, вие трябва най-малко 35 години да мислите; трябва ви най-малко 10 години, за да се научите да тъчете един образ. Не е лесна работа това.

Ами знаете ли колко време ви трябва да произнесете думата *любов*, колко време ви трябва да произнесете думата *здраве*? Вие казвате: „Че как?!“. Аз зная какво е здравето, но като произнеса думата *здраве*, като кажа: „Здрав съм“, този ревматизъм, който имам, трябва да изчезне от коляното, да го изхвърля навън. Това е тъй, както при един тъпан – като се удари с пръчката, всичкият прах изскочи навън. Казвам на болния крак: „Здрав съм“, но ме боли кракът. „Аз имам вяра в Бога, ама съм се обезверил в хората.“ Че каква е твоята вяра, ако се обезверяваш?! Не, така не се мисли, има нещо, което куца у теб. Сега като ви говоря, трябва да разбирате. Един наш приятел ми казваше: „Някой път се разправяме. Аз говоря сериозно и ме питат: „Защо се караш? Какво съм направил, имането на баща ти ли изядох?“.

Ние идваме и на един човек сега искаме да му представим как да разбира хубаво. Аз ще ви кажа някой път нещо и вие ще се позасмеете, но смехът нищо не разрешава, той понякога само облекчава положението. Смеха аз го наричам едно състояние на почивка. Когато вървя, дотегне ми товарът, туря го на някого, позасмея се. Смехът всякога е един контраст. Когато човек се освободи от едно препятствие, той започва да се смее. Аз зная психологически, че всякога след една голяма скръб иде една голяма радост, едно смешно положение. Някой път човек е скръбен, а не знае защо; после започва да се смее, пак не знае защо. Това е смяна

– смехът е смяна на едно тягостно състояние. Ти трябва да знаеш, че след това смешно състояние пак ще дойде скръбта. Та вие трябва да знаете, че смяната на скръбта става със смеха: винаги скръбта се сменя със смях и смехът се сменя със скръб.

Как ще смените сега вашата скръб? Ако не се смени със смеха, какво трябва да стане? Да направим един опит с вас да смените скръбта така: да дойде някой и да забия една игла два сантиметра в ръката му, както факирите правят. След туй казвам: „Я смени своята скръб“. Като забия иглата, говоря: „Няма да мислиш лошо за мене, няма да ми се сърдиш“. Как ще смените това състояние, кажете ми? Аз мога да сменя твоето състояние, нали? Представи си, че си един бедняк – дошъл си при мен, искаш ми пари назаем. Казвам: „Пари ли? Два сантиметра ще забия тази игла в теб – и ако издържиш да не охнеш, да не ми се разсърдиш, 20 хиляди ще ти дам“. Като ти дам 20 хиляди лева, ти ще излезеш навън, хич няма да мислиш за иглата. Но като излезеш навън, ще кажеш: „Заби ми иглата на два сантиметра, ама 20 хиляди ми даде“. Не си ли струва някой път да стане така?

Та казвам: скърбите ви, които идат в света, не са ли онези ваши приятели, които забиват иглата на два сантиметра в ръката ви, а после ви дават 20 хиляди лева, които ви трябва. Кажете ми сега къде е погрешката? Някой дойде при мене, оплаква ми се, че е скръбен. Снощи иде една сестра и ми казва, че ѝ причиняват страдания, мърмори ми. Тя се гневи, но сама не знае защо. Казвам ѝ: „Сега е Великден, не искам да ми говорите за такива работи. За вашите скърби нищо не искам да ми приказвате, говорете за други работи“. Защо е скръбна? Пари ѝ трябва, понеже е Великден – тя няма пари да си направи рокля. Обуща няма, шапка няма, после апартамент няма, ново юрганче няма; после едно пиано няма, упражненията по музика не може да изпълни. Друга сестра идва – и тя ми се оплаква, казва: „Вече нямам никакво вдъхновение, нищо не ме интересува в живота“. Не я интересува животът... Едно време той я интересуваше, че имаше един кавалер; сега няма кавалер – не я интересува животът.

Кавалери аз виждам много. Кой кавалер няма да се движи със своя кон? Казвате: „Аз съм кавалер“. Французка дума е *кавалер* – това значи конник. Казва някой: „Аз съм кавалер“. На кого си кавалер, на дамите ли? Кавалер без кон не е никакъв кавалер, той е пешеходец. Ама ще кажете, че е кавалер. Защо казвате, че е кавалер, къде му е конят? Казвате: „Кавалер съм“. А къде ти е конят? Сега ако имаш един кон – един ум, който възсядаш и ходиш с него между хората, ти казваш: „Имам един конски кавалер“. Та казвам: трябва да имате една ясна мисъл. Ти седиш по някой път и разсъждаваш: „Аз съм скръбен“. Мисли защо си скръбен, коя е причината? Причината, задето си скръбен, е или че не си ял, или че пари нямаш, или че не те обичат; или обществено положение нямаш, или служба нямаш; и други хиляди работи може да има. Кой от тези работи ти причиняват едно страдание? Казваш: „Аз този човек не мога да го търпя“. Хубаво, защо не можеш да го търпиш? Животът го търпи – дай си отчет ти защо не можеш да го търпиш? Защото е много скръжав, той нищо не ти дава.

Някоя жена не може да търпи мъжа си. Сега не засягам вас – аз засягам целия свят, вземам света от Адам досега. Сега не говоря само за вас... Някой път съжалявам, че говоря, понеже вие го вземате за себе си; казвате: „Той, Учителя, не е женен“. Оженен съм, и аз имам жена – и е доста неблагоприятна, мърмори по някой път. И как ли не мърмори: че не съм направил яденето както трябва, че не съм я облякъл както трябва; че не ходя както трябва, че не съм стъпвал както трябва. Казва: „Така не трябва, а по-умно. Какво си удряш краката тъй, те не са твои. Наготово ходиш, блъскаш се“. После някога ми държи сметка, че езика си въртя повече; казва: „С чужд език какво ходиш на този и на онзи да говориш?“, пък ми се и сърди, че очите си съм въртял. Тя всичко това ми говори – лоша жена! По някой път ѝ казвам: „Много си хубава, много си добра“. Потупам я по гърба и река: „Ще бъде тъй, както ти искаш“. Това сега е едно обяснение. Вие като го схванете реално, ще кажете: „Учителя и той е женен“. Най-първо се научете какво нещо е женитбата – вие още 20 години има да учите какво нещо е тя. Думата

женене значи да живееш, нищо повече. А пък да живееш, това е една дума, която има двояк смисъл. В живота има и радости, и страдания. Тъй както ние разбираме живота, всеки човек е женен. Човек е онзи, който има и радости, и скърби. Който е женен, има и радости, и скърби – значи той си има своя другарка, има нещо, с което не хармонира добре. Кое е онова, което го мъчи? Двама души се събират – те са живи същества и и двете се измъчват.

Сега да оставим тия противоречия, аз искам да излезем от противоречията. Противоречията в живота ние сами си ги създадохме. За да схванем новата мисъл, трябва да схванем живота, както той е произлязъл първоначално, когато е бил чист; трябва да схванем чистия живот. И в науката трябва да дойдем до същото положение. Чрез всичките учени хора, които работят, Бог работи. Чрез всинца ви Бог работи, но има една степен, в която Бог различно работи. Той и в мене работи, и във вас работи, но различно работи. Трябва да знаеш до каква степен Бог работи в някого. Щом срещнеш един човек, ти вече имаш нужда от него и той има нужда от теб, става една обмяна на Божествените енергии. Не считайте, като срещнете един лош човек, че нямате нужда от него – и от него пак печелите нещо. Като кажем, че всичко в света съдейства за добро и доброто съдейства за благословение, аз подразбирам всичко в света. Едно състезание има между доброто и злото. Когато тебе дяволът те изкушава, трябва да имаш следната мисъл, да казваш: „Искам да си обясня защо ме изкушава дяволът или защо е злото в света?“.

Щом злото ви атакува, то е по-силно от вас, а Бог е винаги на слабата страна. Щом дяволът ви атакува, значи доброто е на вашата страна, за да ви защитава. Следователно бъдете един наблюдател и вижте доброто и злото как се борят. Злото ще направи една пакост, ще забие иглата два сантиметра в ръката ти, ще я изтегли и ще си замине. После ще дойде доброто, ще намаже мястото с дървено масло и ще ти даде 40 хиляди лева. Злото ще дойде, ще задигне дрехите ти и ще те остави гол, за да страдаш от студа. После веднага ще дойде доброто и ще ти донесе два пъти по-хубави дрехи,

отколкото първите. Състезание има между тях – едното те оголва, а другото те облича. Злото ще дойде да те смути и ще ти вземе вярата, доброто ще дойде да внесе една по-силна вяра, отколкото първата. Има борба между тях и в края на краищата Божественото ще вземе във вас надмощие. Тъй трябва да мислите. Ако не мислиш така, друго няма – тогава ти сам ще се бориш със злото. Когато сте побеждавани, аз разбирам, че вие сами се борите.

Казвате: „Съсипаха ме“. Аз казвам: ти самият си бил пехливанин като нашия Дан Колов – непобедим. Той беше непобедим – докато се бореше, вървеше. Сега писаха вестниците, че е болен. Казвам: той нямаше да е болен, така не се говори – другаде се крие причината. Българите, понеже имат честолубие, казват, че не е бил готов, затова онзи го е победил. Казвам: така не се говори, фактите не отговарят на истината; има нещо друго. Като казваш: „Съсипаха ме“, сега аз вече разбирам защо са те съсипали – защото ти уповаваш на себе си. Ти си се борил със злото, а то е винаги по-силно, ти с него не можеш да се бориш. Или пък ще се бориш с дявола... Той е един философ, милиони години има, толкова знания има, толкова потънкости познава, всичките твои слабости знае, такъв голям дипломат е – ще те преметне тъй, че хич няма да подозираш, че е дяволът. И ще си мислиш, че е някой ангел, който е изпратен от Бога и ти носи най-голямото благо. Като те изкуси, ти ще кажеш, че е хитър. Колко пъти досега сте хванали дявола, като ви изкушава?

Разправяше един господин, че му дават едно бонбонче. Друг му казва: „Не го вземай!“. Той го подхвърля. Онзи му казва: „Ако беше изял този бонбон, щеше да заспиш веднага. И като заспиш, куфарите ти ще се претарашуват и всичко, каквото има там, ще ти го вземат. След като се събудиш, ще видиш, че изяждането на един бонбон ще ти струва едно обирание“. Дяволът ще дойде при тебе и ще ти даде едно такова бонбонче. Как да ви преведа сега дяволския бонбон. Да кажем, дяволът дойде и казва: „Я да те направим министър-председател на България. Голямо величие ще станеш“. И дяволът те представи и казва: „Стани министър-

председател“. Какво ще направиш, като станеш министър-председател? Ти ще имаш много добри проекти, бедните и способните ще назначаваш. Добре, но какво ще направиш повече от това, всеки министър може да го направи! Кажете ми сега, дайте ми един проект – ако бих направил някого министър-председател, какво ще направи? Не че ще го направя, но представете си, че може да го направя да стане милионер: не да има един милион, но 20, 30, 40, 50, 100 милиона. Какво ще дадете, колко ще ви се откъсне от сърцето, като имате 100 милиона, колко ще дадете за Братството? 100 хиляди. Че защо ще ви давам сто милиона за сто хиляди? Това не е комисионна.

Мислите, че аз тук толкова години като ви проповядвам даром, та все така ще бъде. Един ден ще ви представя една разписка, та колкото години съм проповядвал, да платите. Вие казвате: „Даром е“, но много се лъжете, ако мислите, че е даром. Ако даром сте учили, аз даром давам; но ако даром не сте учили, и аз не давам даром. Това даром аз другоаче го разбирам: нещата стават даром само тогава, когато има правилна обмяна на Любовта. Това е Божественото – в Божествения свят има даром, Любовта с Любов върви. Там, дето Божествената Любов се разпространява, е приятно. Тогава може да имате състезание, да станете като мен учени, да се освободите. Вие мислите, че аз сега съм най-ученият човек. Това е ваше разбиране. Че не съм прост, не съм, но аз не съм това, каквото мислите за мене. Онова, което мисля, това съм аз. С това, което мислите, вие сте създали един изкуствен човек. Какво мислите за мене, то си е ваша работа. Каквото аз мисля за себе си, това съм аз. Казвам: вие утре в ума си може да ми дадете една по-голяма цена, отколкото трябва. Ако утре не стане нещо, както мислите, веднага ще се съблазните. Че вие така сами се спъвате, туряте една тел. Ако аз съм облигация вътре във вас, сложете ѝ една цена, която при всичките условия да не се изменя, така че никога да не губите. Ако не печелите, поне колкото сте дали, да го вземете.

Та трябва да се мисли сега. Трябва да бъдете богати, трябва да знаете, че сте умни, трябва да бъдете здрави. И

тогава човек, който няма Любов към Бога, не може да мисли. Човешката мисъл е един резултат на великата Божия Любов. Следователно когато мисля, аз подразбирам, че Любовта е започнала да действа в мен като закон. Щом приложа мисълта в живота си, непременно ще дойде здравето – то е резултат в моя организъм. Щом здравето дойде в моя организъм, и богатството само по себе си идва – то е един резултат. Аз съм умен човек, виждам къде са заровени всичките богатства; тук, на Земята, зная къде какво има. Зная къде има петрол, къде има желязо, злато, сребро, живак; и не само това, много други работи зная, но за всичко онова, което зная, не ми е позволено да говоря. Казва апостол Павел: „Всичко ми е дадено, но всичко не е за назидание“. Има неща, които за мен са вредни; има някои неща, дето ако ги направя, за вас ще бъдат вредни. Има някои неща, които мене с нищо няма да ме спънат, но ще се спъне свободата, която вие имате; вашата свобода може да спъне и другите. Която и да е сестра ако сега вземе да прегърне някой брат, ако го целуне, веднага на Изгрева ще кажат: „Безобразие!“. По човешки ви говоря. Или ако един брат си позволи това, ще бъде същото.

Хубаво, казваме: „Трябва да се обичаме“. Как ще се обичаме? Сега вие ще отговорите: „Да се обичаме, както Бог ни обича, да се обичаме, както Христос ни обича“. Хубаво, съгласен съм. Как ни обича Бог? Аз съдя от окръжаващите, че Бог ни обича. Като човек Той не ми е говорил, но виждам, че всичко наоколо, с което разполагам – със светлината, с въздуха, с водата, с храната, с окръжаващите хора, с които Бог ме е заобиколил, със здравето, с моята мисъл – навсякъде Него виждам, Господа навсякъде виждам. Някой път Го виждам и в хората – моментално се проявява; но и специфично виждам Бога на някое място в себе си – когато мисля, понякога виждам, че е някъде, но едно определено място не мога да Му дам.

Вие можете да дадете на Бога едно място. Например казвате: „Учителя“. Кое е сега онова в мен, което считате за ваш Учител? Кое е – моите ръце, моите очи, моите уши ли? Че кой от вас няма ръце, очи и уши. Моите крака, моето

сърце ли? Че кой от вас няма сърце. Кое е онова в мене, което считате за Учител? Много мъчно е да се каже кое е. Кое е онова в призмата, което пречупва светлината? Не че призмата ражда светлината, но тя служи като едно условие да се пречупи тази светлина. Слушайте да ви кажа: ако аз бях решил да се женя, щях да намеря най-умната, най-добрата и най-богата мома, та след туй да роди най-умния, най-талантливия, най-гениалния син. Ако не мога да я намеря, аз няма да се ожения. И ако тя не може да ми роди този син, ще остана сам. Защо ще се женя, не ми трябва. Само ако мога да намеря тази мома... Казват: „Ожени се!“. За кого, за някоя крава ли? Разбирайте сега този език. За кравата вие имате едно смешно понятие, но за мен тя е нещо велико. Ти за кравата не можеш да се ожениш, понеже под това в окултната наука се подразбира една крава, която храни целия свят. Ти за нея не можеш да се ожениш и тя за тебе не може да се ожени, понеже светът гладен ще умре. Ако тази крава рече да се влюби в тебе, ще умре светът. Разбирам да е нещо просто, но това същество, тази крава има толкоз високо предназначение, такава работа, че тя казва: „Женитбата не е за мен засега“. Затова не мога да се ожения за кравата, защото тя няма да ме вземе. Кравата ще се откаже, защото щом взема тази крава, тя ще изгуби онази свобода, която има – да дава мляко на целия свят. Аз ще искам да взема нейното мляко и да го продавам, пък това не става.

Искам да ви наведе на една мисъл, където да бъдете свободни. Научете се да разбирате Божествения ред на нещата. Аз не съм против страданията, понеже страданията ще дойдат. Но дойде ли някое страдание, трябва да знаете неговия произход, трябва да знаете от какво произхождат страданията. Аз може да съм един религиозен човек. В религиозния живот има една опасна страна – при религиозните хора има състезание кой е по-религиозен. И между красивите момичета има същото състезание – коя е по-красива и коя ще се хареса на хората повече. Значи религиозните хора искат да се харесат на Бога – че са се молили много, че са правили добрини на другите. Нищо нямам против добрините, но ако аз мисля, че правя много големи добрини, по някой път разглеждам работите от своето гледище.

Дойде някой и ми казва: „Много важна работа имам“. Казвам си: „Каква му е важната работа?“. Разстроен му е малко стомахът и казва: „Я ми кажи някой лек“. Питам го: „Толкова лекари има, не си ли ходил при тях?“. Казва: „Ходих, но всичките лекари не могат да ми помогнат. Ти не можеш ли да ми дадеш някое лекарство?“. Отговарям: „Ще гладуваш. Три дена няма да ядеш.“ „А после какво?“ „Знаеш ли защо теб те боли стомахът? Защото не живееш добре с жена си. Ти постоянно я хукаш, пък и децата си хукаш, и слугите си хукаш... Престани да ги хукаш! Ти си дребнав човек – като направиш нещо, окрякаш орталъка. Много си взискателен към хората – престани да си толкоз взискателен“. Казва: „Някое лекарство нямаш ли, тия работи ги зная.“ „Ако ги знаеше, щеше да бъдеш здрав. Ти не разбираш тия работи.“ „Ама ти искаш да ме изпиташ. Говори ми нещо друго, някое лекарство ми кажи. Някаква билка да сваря и да пия“. Тогава аз изваждам едно барутено зърно, бутвам го в една книжка и казвам: „Ще го туриш в едно шише с вода от 100 грама, туй е еликсир, чудесии прави. Ще го сложиш в шишето, а после ще го сложиш на прозореца – 10 дена да седи, и след туй по три капки ще пиеш.“ „Тъй ли, по три капки ли?“ „Ама в туй време, когато пиеш, никакъв лош поглед към жена си няма да отправяш. Иначе ще се пръснеш като бомба.“ „Тъй ли?“ „Щом аз ти говоря – така е“.

Ако ти искаш да се лекуваш и ако хвърлиш един лош поглед на жена си, едновременно от теб ще излезе такава лоша енергия, че и жена ти ще ти хвърли един такъв гневен поглед, че дълго ще го помниш. Дойде един, удари те веднъж; дойде друг – и той те удари, и като се съберат в духовният свят 10–20 удара, ще почувстваш в гърба си всичките тия болки. Следователно това са удари на живота. Ако сега аз съм на вашето място, ще кажете: „Виж как го смята Учителя“. Не го смятам ни най-малко, а вземам туй барутено зърно. Едно време доктор Миркович²⁵ искаше да лекува с хомеопатия. Даде ми едни хапове – имам още, цяла кутия хапове. Той ги даваше, когато е разстроен човек; направени са от едно растение, наречено бубар. Аз вземах единия хап и го разделях на 12, 15, 16, 20, 25, 30 малки парченца. Казвам:

„Докторе, така не се дава. Направи един опит, ти си хомеопат. Вземете двама болни – на единия дайте цели хапове, а на другия – малкото парченце, и ще видите, че резултатите ще бъдат същите“. Разликата е икономическа: единият хап ще струва 20 лева, а разделеният на 20 парченца ще струва 1 лев. Следователно така хапът може да послужи на 20 души, а по неговия метод – само на един човек. Но в този случай, когато аз казвам така, в това парченце влагам нещо от себе си.

Силата седи в това – като взема този хап и като го разделя, да вложи нещо в него. Туй, което аз слагам в малкото хапче, то лекува, моята мисъл, която влагам, лекува. Ако ти влагаш нещо и се колебаеш, то няма да има резултат. Дойде някой човек и иска да му помогна. Аз казвам: „Ще бъдеш здрав, ти ще бъдеш здрав!“ – и нищо повече. Той си върви и казва: „Иска да се освободи от мене“. На един казвам: „Иди си, ще оздравееш“, а на друг само: „Иди си“. Той рече: „Каза ми да си вървя, а вие говорите, че бил много добър човек. Скара ми се“. Минат два дена, дойде и ми благодари, казва: „Ти ми каза, че ще оздравея, и оздравях“. Отговарям: „Иди да благодариш на Бога“. По някой път дойде някой и казвам: „Кажете му да си върви, ще бъде здрав“. Сега той търси здравето в човешкото; мисли, че и десет души да минат, той иска да си покаже ръцете.

Трябва да се възприеме Божественото. Възприемете нещата, откъдето иде във всички ви Божественото! Там, където сте дошли, всякога трябва да внимавате да не направите отклонение. Всеки един от вас се колебае... И аз съм забелязал, че много пъти се говори за търпението. Какво нещо е търпението? Ти не можеш да бъдеш търпелив, ако не си здрав, ако не си богат, ако не мислиш – тогава не можеш да бъдеш търпелив. Преди да станеш търпелив човек, трябва да бъдеш здрав, трябва да бъдеш богат, трябва да мислиш – три качества трябва да имаш, за да бъдеш търпелив. За богатство ако дойде някой човек, веднага ще му дадеш. Болният ще дойде при тебе, а ти имаш здраве – не се иска да му кажеш нещо. Имаш мисъл – и там ще дадеш. Значи си търпелив. Другояче, ако имаш една мисъл само за себе си,

тя едва може да прониква. Това, което е нужно за теб, ти не можеш да го дадеш на другите.

Сега казват, че трябва да си дадеш залька от устата. Може другите да мислят така, но аз никога няма да ти дам залька си. Тази философия е една обикновена философия. Един зальк, който е бил нужен за мене, няма да го дам. Като дойде някой, ще му дам един цял хляб – не съм от бедните да му дам залька си от устата. Който казва така, иска да покаже, че е много щедър. Няма смисъл: той като дойде, не една хапка, цял самун ще му дам, пък хапката ще оставя за себе си. Аз на хората никога малко не давам – него задържам за себе си, защото там е тайната на живота. Многого е на другите. Десет самуна може да дам, но хапката – никога. Аз на човека една капка вода не му давам – тази философия не я поддържам и цяло шише не му давам. Цяло буре вода ще му дам, но капка вода не му давам. Казвам: сега дръжте и вие тази философия. Задръжте малкото за себе си, а многого дайте навън – в малкото е силата. Законът работи: ако малките неща не оценяваш, ако малките величини не разбираш, големите са безсмислени в живота.

Та казвам, че някой ме слуша и пита: „Толкова години не се ли научихме?“. Чакайте, вие какво сте учили още?! Вие сте чудни хора: няколко милиона години ви трябват, за да разберете литературата на Природата. Но вие ще се обезсърчите, затова няколкото милиона години аз ги съкращавам. Колко секунди има в годината? Един милион години аз ги съкращавам. Работя с милиони и един милион години като ги съкратя, на колко години се равняват? На един милион секунди. Всяка една година я сравнявай с една секунда. Един милион секунди колко дни, колко години правят? В един час имаме 3600 секунди: 3600 по 24 часа колко правят? И после по 365 дни – колко правят? Мнозина от вас се спъват, не искате да смятате. Научете се да смятате: пресмятането и смятането е отношение. Ти не можеш да смяташ, докато не разбираш отношението. Когато започнеш да разбираш, започваш и да смяташ.

Как можеш да имаш отношение с едно същество, което е най-близко до тебе? Ние започваме с числото 1 – това съм

аз; 2 – това е жена ми; 3 – това е синът ми; 4 – това е дъщерята. Четири е Питагорово число. Питагор основава цялата си философия на числото 4 – от 1 до 4. От числата от 1 до 4 са се получили всички числа до 10 – и той е създал своята система. Четири е основата в живота. Квадратът при египтяните съставя основата в живота. Това число е така затворено, че може да издържи при всичките условия. Един квадрат е затворен – веднъж влезеш ли в квадрата, няма вътрешна сила, която да го разруши, нито пък отвън има сила, която може да го разруши. Когато са събрани четири разумни същества, никаква сила не е в състояние да ги разедини. Тия същества само отвътре, по свое разногласие, могат да се разединят. Силата на хората седи първо в единицата, която аз имам между двете числа. Правата линия никой не може да я развали, плоскостта никой не може да я развали, едно тяло също никой не може да развали. Тялото се разкапва по съвсем други причини.

Та казвам: сега законът е там. По някой път вие си казвате: „Хубаво е“. Аз ви проповядвам едно учение и един ден, ако се обезверите, ще кажете: „Излъга ни“. Така е, ако аз ви проповядвам едно учение, което не съм разбрал: вие вече вървите по същия път. Но ако проповядвам едно учение, което съм прилагал, ще го приложите и вие. Това учение, което ви проповядвам, има приложение: да станете умни, да станете здрави, да станете богати – три неща са това. Всяко учение в света, което не ви дава тия неща, или вие не го прилагате, или то не е вярно. Във всяко едно учение трябва да има мисъл, трябва да има здраве, трябва да има богатство. Това са незавършени резултати, но в прогресивен порядък. Та искайте да бъдете здрави, да бъдете богати – и трябва да мислите. Вие още не знаете. Като сте събрани тук, понякога някой казва, че се намира в едно тягостно състояние. Казваш: „Дотегна ми тук да се въртим из Изгрева“. Тогава вие не разбирате Изгрева. Дотогава, докато Слънцето изгрива и залязва, ще има Изгрев; ако Слънцето престане да изгрива и да залязва, няма да има никакъв Изгрев.

Докато има звезди на небето, докато има слънце и месечина, животът има смисъл. Вие казвате: „Външният свят

не ни интересува“. Докато го има, радвайте се! Вие срещате един човек и не му давате никаква цена; казвате: „Срещам все едни и същи хора. Нещата стават безсмислени“. Вие не можете да се учите, защото не виждате добрите страни, които имате. Така и себе си обезличавате по един много опак начин – виждате само лошата страна. От колко хиляди години сте станали лоши? От 8 хиляди години. Осем хиляди години – това не е много дълъг период, то е една седмица, един ден. Намерете сега хубавата страна, във всинца ви има добри страни. Някой път не виждате доброто, което е скрито във вас. Вие искате хората да ви уважават и почитат. Да кажем, че аз искам да ме уважават и почитат – кое трябва да почитат в мен? Човек трябва да мисли за своя дух, трябва да мисли за своята душа, трябва да мисли за своя ум, трябва да мисли за своето сърце. Сърцето го имате, мозъка го имате, това, което чувствате, и него имате; имате мисълта, с която разрешавате въпроса. Те са реалните неща. И тогава може да имате ясна представа за душата.

Мога да ви дам един пример. Ще турим тук една операционна маса, ще поставим някого на нея и ще му извадим душата. Ще оставим тялото, то ще диша, в безсъзнание ще бъде, а душата ще извадим отвън – и като се върне, човекът да ни разказва какво е видял вън, в другия свят. Човек може да ходи вън от тялото. Наскоро една сестра е имала малко излъчване на Изгрева. Излиза вън и казва на другарката, която е при нея: „Я ми вдигни тялото, сложи ме на леглото“. Онази не може да разбере каква е сестрата. Тя не е в будно, а в едно преходно състояние. Исква да я убеди да вземе тялото и да го сложи на леглото. Че вашите страдания, които имате, се дължат на едно излъчване. Такива страдания, които можете да чувствате тогава, на физическото поле не съществуват. Някой път вие страдате, а това страдание не е от този свят. Някой казва: „Някаква дума влезе в ухото ми“. И след това се зароди цяло едно положение, ред такива мисли, които те мъчат. Вие ни най-малко не страдате на физическото поле, а има една дисхармония, която съществува във вашия духовен свят.

Казвам сега: не трябва да нарушавате връзките, които имате. Здравето зависи от връзката на физическото поле; доброто ви разположение зависи от връзката, която имате в духовния свят; мисълта ви зависи от връзката, която имате в умствения свят. Не късайте тия връзки: непременно трябва да ги държите в тия три свята, да бъдете свързани с тях, и тогава от тях ще имате три резултата. Като сте здрав, като сте умен, ще дойде богатството; като сте богат и умен, ще дойде здравето ви. Като сте богат и здрав, и умът ви ще дойде тогава – така са свързани. Или другояче казано: там, дето духът и душата се съединяват, умът започва да мисли; където умът и сърцето се съединяват, там душата започва да се проявява – те са връзки. В страданията, които имате, не питайте защо страдате, защото в тях Бог говори. Страданията, това е езикът на невидимия свят. Когато не разбираш нещо, ще те заставят да страдаш, за да разбереш Божиите пътища. Когато страдате, кажете в себе си: „За да разберем пътищата на Бога, затова са страданията“.

Здраве, богатство и мисъл, това са реалните неща.

Отче наш

22. лекция, 28 април 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

РАЗУМНИЯТ МУЗИКАЛЕН ЖИВОТ

*Отче наш
Мога да кажа*

Ще прочета само няколко стиха от втора глава от Евангелието на Лука (*от началото до 15. стих*).

Ще ви говоря за живота, за един живот, който аз наричам разумен – музикалният живот. Когато Бог създаде човека, човекът трябваше да влезе в пътя на човечеството. Тогава Писанието казва, че Бог създаде небето и земята и земята беше неустроена. И човекът, който е създаден, също е неустроен. Сега се строи човек, сега е строенето на човека. Иде една нова фаза в живота, при която не можете да направите и крачка напред без разумното сърце на човека. Разумното или мислещото същество у човека е мислещото му музикално сърце.

Сега аз няма да говоря за музиката като за изкуство, понеже във външната страна на музиката, като проява на живота, вие не можете да схванете великото. Великото в живота е непонятно без музика. Именно тя е сложена там – във вашия говор, там са сложени тия струни. Ако искате да развивате един живот, трябва да дойде говорът. Всеки един говор започва с музика. Мнозина искат да живеят без музика. Например ако не знаеш да говориш и ако в говора ти няма музика, ти не можеш да се облагородяваш. Сега някой казва: „Аз мисля, че имам любов към музиката“. Но това, че имаш любов към музиката, не е мисъл. Искаш да бъдеш учен човек – това не е мисъл; искаш да бъдеш силен човек – това не е мисъл; искаш да бъдеш богат човек – това не е мисъл; искаш да бъдеш свят човек – и това не е мисъл, това са резултати. Святият живот, богатият живот, ученият живот – това са резултати. Вие не знаете какво нещо е богатството, знаете само външната му страна. Ще имате хубава къща, ще бъдете хубаво облечен, но това е само резултат.

На какво се дължи богатството, вие не знаете; или на какво се дължи сиромашията, също не знаете. На какво се дължи учеността?

Та казвам: онези, които са проповядвали, са проповядвали много лесно този път. Те казват: „Повярвай и ще бъдеш спасен“. Спасението е едно нещо, разумното сърце е друго нещо. Ти можеш да бъдеш спасен, това е друг въпрос; но за да служиш на Бога, сърцето ти за да е разумно, трябва да мислиш. Човек не може да служи на Бога, ако не мисли, а не може да мисли, ако не е музикален, но не музикален като изкуство. В музиката като изкуство има цели теории за произхода на гамите. Даже самите музиканти не ги знаят: те не владеят тия гами, а знаят само как се образуват. Но питайте един музикант какво означава мажорната гама. Той ще каже, че тя е основа, откъдето започва музиката; да кажем *do мажор* или *ми мажор*. Но тази музика още не е животът. Музикантите вече са употребили музиката само като едно средство за преживяване. И слабата страна на религията е там, че тя се употребява като начин за преживяване. Да може човек, без да му говорим, да има доверие в хората, това е хубаво. Това е така, но то не е религиозен живот.

Да знаеш да свириш на хората, това още не е музика: ти ще пееш и ще свириш на себе си. Аз бих ви препоръчал не да кряскате отвън, но да пеете със затворена уста и да слушате гласа си. Отвътре ще слушаш, ще сложиш гласа си долу. Ти казваш: „Господи, Боже мой!“. Разгледай го музикално – какво значи *Gospogi*? Този, Който е слязъл долу, Той е основата на всичко. Значи ще мислиш така: Бог е една основа, на която трябва да съградиш живота. Ако не можеш да схванеш Господа като основа, ти няма да имаш основа, пък искаш да постигнеш нещо. Как ще го постигнеш? Ако имаш музика вътре в живота си, ти имаш основа и можеш да градиш; нямаш ли музика, нямаш основата и не можеш да градиш. Основата е единственото нещо в живота, в музиката, в говора. Има една подигравка в музиката – „и тъги, и скърби“. В музиката ти не можеш много да се смееш и да скърбиш – в нея щом се смееш, щом пееш и се смееш, не си музикант. В музиката не можеш да се смееш.

Помнете: истинският музикант не е начумерен. Щом се начумери, той не е музикант; ако е сериозен и много загрижен, не е музикант; ако много се кикоти и е много радостен, също не е музикант. Музикантът мисли, не го е страх. Той няма никакъв страх, а иска да даде ход на Божествено-то. Може да има нещо важно. Музикантът е свързан с една идея, но иска това Божествено да излезе навън. Той се радва, но има една радост отвътре, а не отвън. Понеже всички музиканти са все сериозни, аз гледам, че в музиката липсва нещо съществено. И на капелмайстора, и на диригента им липсва същественото. Щом се разгневиш, ти вече не мислиш. Трябва да оставиш всеки един да пее свободно; капелмайсторът също да е свободен. Онези, които пеят, и онези, които дирижират, всички трябва да мислят. Капелмайсторът като погледне онези, които пеят, те да знаят какво искат от него. Той трябва да бъде капелмайстор. Искам и вие да бъдете капелмайстори. Отвън никой не може да ви научи да пеете – отвън само могат да ви дадат условия.

Вие казвате: „Аз пет пари не давам за него“. Пет пари не давате, защото не мислите. Честолюбивият човек не мисли, грубият човек не мисли, алчният не мисли – те се съмняват. Честолюбив си, защото не мислиш; груб си, защото не мислиш; алчен си, защото не мислиш; съмняваш се, защото не мислиш. Обезнадеждаваш се, защото не мислиш; не ти вървят работите, защото не мислиш. Всичките нещастия в света произтичат от това, че човек не мисли, а той не мисли, защото не е музикален. Господ му е дал толкова богатства, а той седне да мисли обичат ли го хората, или не го обичат. Гледайте му ума: иска да знае дали хубавите дрехи, които носи, хората ги харесват, или не ги харесват. Адам, който беше в Рая, имаше една дреха, но не я оценяваше, и като го съблякоха, изгуби тази дреха. Защото като съгреси, Адам изгуби музиката, а като изгуби музиката, той видя, че е оголял. Като изгуби музиката, Адам се скри под храста. Тогава дойде страхът и Адам престана вече да мисли. За първи път се яви страхът и той каза: „Изгубих онова, хубавото, в мен то изчезна“. Пък и Ева, другарката му, и тя се скри. Хората казват, че тогава Адам е започнал да мисли. Той е съзнал само своята загуба.

Сега вие седите в света и не мислите, че сте изгубили нещо. Сега мислите дали ще се спасите, но това не е мисъл, то е от страх. Ти мислиш как ще прекараш живота си на Земята, откъде ще вземеш да ядеш и да пиеш. Туй не е мисъл, това го имат и животните. Всяко животно като дойде и като те погледне, то не мисли, ами чувства, че има някаква нужда; пък и ти не знаеш какво да правиш. Вчера наблюдавам котката: давам ѝ едно парче сирене и тя не го яде. Казвам си: „Може сиренето да не е хубаво. Тя го натисна с крака, като че искаше да каже: „Не е за мен“. Посочих ѝ да вземе сиренето и тя го хвана с двата крака, сякаш казва: „Не го давам, как така искаш да го вземеш!“. Това е една политика на чувствата.

Та ви казвам: вие сте остарели по единствената причина, че не пеете. Не можете да се подмладите без музиката, помнете това! Но с тази музика, която имате, вие сте мълчаливи, не пеете. Как ще изпеете *Госпоги, Боже мой*? Аз не искам като пеете, да мислите за пари. Един артист не е музикант, той е надничар на музиката. Един капелмайстор според мене не е музикант, само разбира нещо от музика. Ако беше музикант, той ще бъде образец във всичко. Но ако обича чашката, ако пие, хука и псува, няма музика в него. Аз ви говоря сега за една музика, която изключва всички недъзи. Щом музикантът има недъг, тази музика, за която говоря, я няма. И вие още не сте музикални. На вас ви казвам, че не сте музикални – имате само основа за музика. Музиката не е чувство – тя е една способност, вложена от Бога, дарба е това. Всички сили, които човешката душа има, трябва да минат през музиката и да се уравновесят. Това може да стане само в тази област, на музикалния свят. Ангелите идат отгоре с песни, за да се трансформира Божествената енергия. И досега тази песен, която те са пели, разлюлява целия свят – и всичко се поправя.

Та казвам: вие искате да ви спаси Христос. Че когато отидоха в Гетсиманската градина, Той с учениците Си пъ там един псалом. Вие сега не можете да спазвате онова, което сте придобили, понеже не обръщате внимание на музиката. Ти най-първо седнеш. В музиката има една основа. О-то показва условията, които Бог ти е дал – това е гласът; а-то

показва онова бreme, ония задължения, които са ти дадени в живота, показва по кой начин трябва да ги разрешиш. Ако вземете при египтяните, тази линия на буквата *a* е линията на вечността. Едно движение от горе надолу, това е законът на инволюцията – *a*. Така както е написано, това е законът на инволюцията, то е *a*. Но и евреите имат тая буква – то е техният *алеф*. Ние я имаме като гласна, а у тях е съгласна. Евреите ходиха в Египет, Мойсей ги учи там. Но те не можаха да научат музиката и не я сложиха като основа. Те я имат само като украшение, само за да се изпее една песен на Господа, като че Той се нуждае от това.

Ние ще пеем една песен така, че да ни чуе Господ. Ти ще пееш с разумното си сърце, ще пееш с ума си, ще пееш и с душата си; и духът ти ще пее. Я ми кажете сега къде е сопранът в човека? Душата пее сопран, духът пее бас, умът пее тенор, а сърцето пее алт. Това е животът сега. Следователно трябва да имаме един квартет. Духът взема баса дълбоко. (*Учителя пее ниско, като басист, „Господи, Боже мой“; после пее същото както тенор.*) Това е вече умът. Казвам ви какво пее Духът – *Господи, Боже мой*; душата само приглася, тя го подкрепя. Вие седите и казвате: „Не зная какво да пея, не съм вдъхновен. Трябва да дойде духът“. Духът иде, но ти чакаш отгоре да ти кресне. Отдолу което идва, то е духът. А отгоре ще дойде това, тънкото, и ти ще кажеш: „Духът дойде и обърна работите с главата надолу“. Не е така – така пее душата, не пее Духът. Къде ще пее Духът? И после в музиката има неразбиране.

Сега не мислете, че аз критикувам работите. Казвам: неразбиране има. Посветените са пели по един начин, понеже музиката е излязла от светилището; излязла е от посветените и от adeptите на човечеството. И като е влязла в обществото, тя е станала като обикновена жена. Този я целуне, онзи я целуне – и тя вече изгубва онази чистота и красотата – и музиката изгубва. Да кажем, че имате $\frac{3}{4}$ такт. Какво е $\frac{3}{4}$? Или имате $\frac{4}{4}$. Това е част от времето. Сега в музиката трябва да знаеш с всяка една част каква част от времето да предадеш? Например пееш *Боже мой* – колко време ще продължиш? Не можеш да го изпееш изведнъж, бързо: *Господи,*

Боже мой ти не можеш да пееш бързо. Има места, където трябва да пееш бързо. Сега в музиката вие искате да пеете бързо. Бързото пеене отпосле ще дойде. Ти най-първо ще дадеш основа на разумното вътре в себе си, ще се спреш. И всинца със затворени уста трябва да пеете. Вземете основния тон *do*. Кой е най-ниският тон, който можете да вземете, от който по-надолу не можете да слезете? (*Отвън гърми.*) Този гърмеж показва каква енергия се събужда. Това е Духът, тази енергия като дойде в душата.

Вземете сега най-ниско *Господи, Боже мой*. Няма да ви дам тона, всеки да вземе тон, който може; най-ниското, което можете да пеете. (*Всички пеем.*) Вече има повече хармония. В пеенето има една такава страна: понеже има някои вещества и някои мисли, които са корави, на тях мелодично трябва да им пеем. Пък има някои желания в човека, които са много меки – на тях хармонично ще им пеем. Хармонията организира и изсушава, а мелодията овлажнява. Някой път, да кажем, в теб може да има едно състояние, което се дължи на сухота – следователно ще пееш мелодия. Когато у тебе има много влага и много чувства, ще внесеш хармонията. Хармонията е, която изсушава и дава възможност на нещата да растат. В тебе, в твоя ум, в твоето сърце, не може да се съгражда, ако няма хармония. Може да има условия – мелодията е условие влагата да дойде. Но хармонията вече е един разумен акт на Божественото вътре в тебе, което ще накара да растат във вас мислите и желанията, да растат и да започнете да разбирате защо сте дошли на Земята.

Вие защо сте дошли – с това мъчно можете да се оправите. Аз мога да ви дам един изпит, но много е мъчно да каже човек защо е дошъл. Пък аз разглеждам този въпрос: защо си дошъл? Дошъл съм за нещо сега: програма има защо съм дошъл. Не е мъчна работа да я намеря, може да я намеря. Мъчнотията в нас седи в следното: че в музиката има една страна, където всичко е възможно. Аз може да ви говоря за неща, които сега не могат да бъдат, но за в бъдеще ще бъдат. Сега аз и да мога, не искам да ги направя: мога да ги направя, но не му е времето. И двете неща са верни, но по-вярно е, че времето не му е дошло или пък че не може да се направи.

Казвам: на вас ви трябва светлина. Аз обяснявам работата приблизително със следното: вие влизате в един салон. Представете си, че в този салон има наредени други ученици и всички са на тъмно. Вие влизате, блъскате се на едно място. Има блъскане, навсякъде се блъскате – защо? Понеже няма светлина. Вие като влезете в училището, още от вратата трябва да вземете да пеете. Кой от вас е влизал тук с пеене; колко души има, които като влизат, пеят? Може би има някой, който да е пял... Вярвам, че тъй, спонтанно, няколко души са влезли и като влизат, пеят *Господи, Боже мой*. (Учителя пее ниско.) Казвате: „Туй още не е право“. Ако е за пеене, така не се пее. Аз ще пея *Господи, Боже мой*, но ако пея правилно, донякъде съм опитал това. Отивам някъде, а някой седи и работи нещо. Работата му не върви. Аз съм забелязал – някоя работа като не ми върви, спра се. И на тази работа ѝ попея веднъж, два, три, четири пъти. Мине една-две минути, попея си пак. Току погледнеш – една светлина дойде в ума и целият предмет стане ясен, лесно става работата.

Та аз казвам: може да взема двама души от вас и да им дам два конеца. Ще вържем една свещ и ще я закрепим. И ще ви кажа, че като се приближите при горящата свещ и като посвети тя, ще дойде синият цвят. Та като пея, от единия до другия край мога да произведа в света всичките цветове на дъгата. Как ще си го обясните, това и с човека става? Всяка една мисъл, която се явява в нюанси, има свой цвят. Ако на твоите мисли и на твоите чувства не им сложиш съответна краска, какви ще бъдат? Цветовете са краска, те са една храна за душата: светлината е храна за душата и топлината е храна за душата. Всичките възвишени работи са храна, с която трябва да се храни човешката душа, за да може тя да успее в живота. Ако мислите с обикновена храна да храните хората, това е изгубена работа. Казва някой: „Дай ми да ям!“. Трябва да се научиш да се храниш със светлина. С цвят може ли да се храниш? Храна са цветовете. Кръвта на човека не е боядисана, но в нея има храна.

Във всичките неща има желание да ядат. Вие се храните: музикално ще се храните, с всеки един тон, с музикален

тон. Това можем да го направим в бъдеще, това поне можем да направим. То сега е невъзможно, но за в бъдеще можем да го докажем. Но това, което е невъзможно сега, може да стане по-късно. Някой път ще повикаме един от вас, на когото му е мъчно. Няма да казва защо му е мъчно, но ще му посвирим – и ще види дали със свиренето ще се смени състоянието му. Казвам: музиката е един правилен начин за саморазвиване, за самоусъвършенстване на човешката душа. Когато Господ дойде в човека и започне да работи, у него се явява веселост и започва да пее. Ако не пееш, ти не си на правата посока. Новият живот започва с правилното разбиране. Твоята мисъл е хармонична и твоите постъпки са хармонични. Ти слушаш в себе си своите мисли, своите чувства и своите постъпки, които са хармонични: всеки, който дойде, не може да те раздразни. Един човек, който пее, никой не може да го раздразни. Ти като пееш, никой не може да те раздразни, понеже който както дойде, ще се измени.

Казано е: „Всички няма да умрем, но всички ще се изменим“. Онзи, който дойде да те дразни, като дойде, ще забрави тази работа. Ще ви приведа един пример. Един апаш чул, че една певица е много богата и обича да пее. Той дошъл с намерение да я обере. Като отива там, тя започва да пее и той слушал, слушал – и забравил за какво е дошъл. Тогава казал: „Ще си загубя занаята“. Той като отишъл там, забравил за какво е дошъл, отворил си сърцето и не я обрал, ами дори извадил от джоба си нещо и го оставил на певицата. Казал: „Аз ще си загубя занаята. Лошо е, че не мога да я обера, и освен че не я обирам, ѝ давам нещо“. Като ви чуе дяволът да пеете, и той ще изгуби изкуството си.

Музика аз наричам следното: това е музикалното сърце на човека. Заемете се всяка сутрин, като станете, още в леглото да пеете *Господи, Боже мой*. (*Учителя пее тия думи.*) После ще пеете така: „Ето, Господи, при Тебе аз заставам и съм готов да изпълня Твоята воля“. „Ама тъй пее ли се?“ Тъй се пее. И като го кажеш, ще го направиш. Сега аз го изпях като един артист. Като искате да го изпея, аз и друго-яче ще го изпея. (*Учителя пее: „Господи, Боже мой, ето, аз днес*

съм готов да изпълня Твоята воля. Прати ме, Господи, дето Ти искаш“.) Ако има хора отвън, ще си дам такъв вид, като че Духът говори. Някой път вие искате силно пеене. Силното пеене е пеене на духа, високите тонове са на душата. Ще пее Духът, ще пее душата, после ще пее умът и сърцето ще пее. Като запеят духът и душата, ще дойдат умът и сърцето – и те ще вземат участие. Ако ние започнем да пеем с духа си, с душата си, с ума си, със сърцето си, веднага всичко ще се измени тук, на Изгрева.

Сега ако ще пеете една песен, не искам да ви плаша, да ви уча да обирате хората – не искам да слагам музиката да обира хората. Защо тя трябва да се сложи в ума? Сега не искам да схващате погрешно: не може музиката да е само едно условие, тя е едно спомагателно средство. Аз казвам: не сравнявайте! Не искам да обезценявате музиката – това изкуство е мъчно, много трудно е то. Мислите ли един пианист, който свири, колко време е свирил? За да свири, той е трябвало да учи 10–15 години, свирил е с много труд. Аз ги похвалявам за усилието. Ако и вие 20 години бихте пели, много работа щяхте да знаете. Вие очаквате да станете певци, като отидете на Небето. Вярвам в това, но работа трябва. На Небето, в невидимия свят ако отидете, ще ви върнат да научите музиката тук, че тогава ще започнете с небесната музика. Тукашната музика е предисловие на небесната. Не мислете, че тази музика на Земята е ненужна, тя е предисловие. (*Учителя гърпа струните на цигулката.*) Това е детска музика. Тя ще произведе активност във вас, но ѝ трябва мекота. (*Учителя свири нежно. После свири и пее „Господи, Боже мой“.*)

Ако вземете в сегашната музика един тон, например ако вземете *фа* по-плътно, то е по-мощно. Казваше ми една сестра, че като дойде до *фа*-то, не може да го вземе. Тези, които са материалисти, много лесно вземат *фа*-то; тези, които мислят хубаво, вземат *ми*-то; тези, които имат желания да се избавят от лошите условия, искат да вземат вярно *до*. Тези, които искат да вземат правилна посока в живота, вземат *ре* вярно; тези, които искат да завършат нещо хубаво, да направят къща, да посадят някаква градина, *сол* вземат вяр-

но. Тези, които искат животът им да бъде морален, завършен, *ла* вземат вярно. Тези, които искат на Бога да служат, *си*-то вземат вярно. Според мен за да се роди един гениален човек в света, трябва всяка сутрин на бременната жена да ѝ се свирят най-хубавите парчета. У този гений чрез музиката ще внесем всичките дарби, ще дадем условие всичките му дарби да се развият. Най-малко по веднъж трябва да се свири по едно хубаво парче, че жената да започне да мисли. Музиката кара човека да мисли, чувствата вече развялят. Честолюбието, това е чувстване; ако си користолюбив, това също е чувстване.

Ще дойдеш до чистата мисъл, да мислиш безкористно. Ти като започнеш да мислиш, ще се разтовариш от всичкият товар. Ти с чувствата си една камила, един натоварен кон, а с мисълта си си кон, който е на два крака и е свободен, може да ходи без товар. Щом имате някаква тъга, вие сте натоварени; щом имате някакви чувства, сте натоварени. Единственото нещо, което може да ви освободи, това е музиката – аз не съм намерил друг метод. Вие искате да пеете така, че хората да ви похвалят, това не е музика. Аз като мисля право, това е музикално. Щом като пея и не мога да мисля, това е чувстване в мен. Тогава казвам: в Природата има две основни гами – едната е на светлината, а другата – на топлината. Едната носи твърдата материя, тя е мощна; топлината е, която съгражда отвътре. Това приблизително е гамата на светлината. (*Учителя свири.*) Как ще го изпее-те в себе си? Може да вземете само ниските тонове: *ми, фа, сол*. Вземете тогава *сол*; имате *фа, сол, ла, фа*. Защото във *фа*-то вие искате да възплъгнете нещо; не можете да възплъгнете една идея без *фа*. *Фа*-то дава материал, то носи боите на художника. *Ла*-то, това е работата, която ще свършите, и цената, която ще дадете. Питате: „Как иде разрешението на следните тонове, които идват?“. Това са пътища и ти ще пееш, за себе си ще пееш. (*Учителя свири и пее със затворена уста.*)

Когато имаш някаква мъчнотия, няма да ходиш да се оплакваш на хората, а ще пееш вътре и ще свириш – и ще се смени твоето състояние. Ще попееш на Господа: като те

чуе, Той е сам музика – ще започне да те насърчава, ще те поправя. Бог е капелмайстор. Тогава ти се насърчаваш и казваш: „Аз вече съм бил певец“, започваш да се въодушевяваш. Не казвай никому, че не пее добре. Искаш да коригираш някого – ти започни да пееш и го накарай да те слуша. Аз слушах един артист, който свири – изкуство е това. Той не е преподавал музика, затова аз похвалявам този човек. Вие не можете да правите сравнение – в артистично отношение не може да се сравнявате. Онзи, който е свирил, има завършена картина – той прави картината, пък аз измътвам яйцата. Неговата картина може да струва хиляди, той може да я продаде много скъпо, но излюпването на едно яйце е по-ценно. То е по-евтино, но в края на краищата аз печеля. Онзи не може да свари картината си, а аз мога да сваря кокошката. Той в началото е силен, а аз съм слаб. Той в началото е силен, аз в края съм силен; в началото съм слаб, но в края съм силен. Картината в началото е силна, в края е слаба.

Като разберете по този начин музиката, в началото сте слаби. Вие не ме харесвате, че гласът ми не е хубав. Всички пеете много хубаво, но понеже умът ви е отвлечен отвън, искате да се харесате на другите, чакате да се харесате. Като запееете, те ще ви харесат, но вас не трябва да ви харесва светът. Този, който иска да се хареса на света, трябва да е силен, понеже щом се харесате, всеки ще иска да се приближи до вас, да ви докосне. Знаете какво значи да се приближи? Виждал съм някое голямо дърво – мине някой бивол, потърка се. Този се потърка, онзи се потърка, гледаш – кората е охлузена. Като се търкат много хората в теб, и ти си охлузен. Така много музиканти са изгубили своите дарби така. Не искайте да ви обръщат внимание. Казва някой: „Аз искам да пея“. Някой път аз свиря сам – седя горе и си свиря. (*Учителя свири.*) Това е каране сега – какво искаш да кажеш? (*Учителя свири рязко.*) Каране е това – съзнавам погрешката си, само че вече съм се карал. (*Учителя свири нежно и после пее.*) Това значи, че осъзнавам своята погрешка, която направих, и втори път няма да я направя. Ето, аз осъзнавам – това го свиря просто, без никакви кварта. Ако река да мисля за терците...

Според мен секундата в музиката – това е момък, който гледа една мома: той е отпред, тя е отзад. Терцата значи, че те са станали фамилия. Майката, бащата и детето се записват с квартата; там бащата се разправя със сина. Ако той със слугите се разправя нещо, че работите не вървят добре, това е секста. При септима работите се оправят. Най-последната октавата казва: „Слава Богу, всичко излезе благополучно“. (*Учителя свири и пее „Господи, Боже мой“.*) Това е един начин на изпълнение. Как вие бихте го изпели сега? По друг начин ще го изпеете. Вие ще сложите *о*-то толкова дълбоко, че по-долу не можете да слезете, до дъното. Като пеете за Господа, ще Го сложите толкова долу, че никой не може да слезе повече; за душата ще пеете толкова високо, че никой да не може да иде там. Това са две крайности. Душата взема най-високите тонове, духът взема най-ниските тонове. Като се съединят в духовния свят, тогава минават в душата. Духът може да пее сопран отлично, душата не иска да пее бас, понеже не е толкова силна. Там се изисква голяма сила, а тя пести енергията. Та душата като дойде до алта, тя слиза до тенора. И тогава казвам: душата може да слезе до тенора. Някой път тя слиза до духа, но тогава вече е мъжка Гана. Мъжката Гана вече минава в една област, която не е музикална.

Сега мълчаливо вие вземете *сол, до, ми, горно ми*, долно ла. Изпейте *Господи, Боже мой*. (*Всички пеем три пъти „Господи, Боже мой“.*) Когато майката се моли, казва: „Господи, помни моето детенце“. Майката много хубава терца взема. Тя като се моли за себе си, тогава взема терца и казва: „Помни и моето детенце“. Та в пеенето ще турите мисъл, без правила – никакви правила! Не че в музиката няма правила, но ако пеете с правила, нищо няма да научите. Без правила ще пеете. (*Учителя пее „Господи, Боже мой“, пее го в различни вариации.*) Като пеете, ще мислите и ще кажете: „Ние не сме слушали тия работи“. Вие сте слушали по-хубави работи, но такива като сегашните не сте слушали. Че сте слушали по-хубави работи, не отричам, но такива неща като сегашните не сте слушали. Ако дойде един артист, той ще каже: „Аз съм пял неща от Бетовен“. Че аз ако ги свиря, веднъж мога да ги изсвиря, но втори път не мога да ги изсвиря.

Ако свира Бетовен, ще му сложа толкова качулки, че ще се чудят. Аз зная откъде ги е взел Бетовен. Той описва в своите симфонии борбата на човешкия дух, но е пропуснал много неща, които не е поставил там, а хората мислят, че е направил парчето много хубаво. Но да мислим, че няма какво още да се постави, понеже сега и ние искаме това, не е така – светът пак ще работи.

Сега в музиката няма какво да се борим със светлите работи – в нея има хиляди работи, които могат да се пеят. Човек може да пее за цветенцата, може да пее за изворите. Аз може да пея за въздуха, може да пея за мушиците, за някое бедно дете, за много работи може да пея; също може да пея за човешката душа, за човешкия дух, може да пея за човешкото сърце. Че моето сърце като минава през бури, тия бури ще млъкнат; ще замлъкнат бурите на сърцето, като повикам Господа на помощ; като запея, те веднага ще утихнат. По този начин ще подложите основа за вашето саморазвитие. Като станете сутрин, няма да си поставите опит за една седмица, ами веднага, за 10 минути направете опита; още като се събудиш, изпей си каквото ти дойде наум. Не някоя апа-шка песен, но като ти дойде нещо, създай го в себе си. Ако ти дойде нещо, което вече си слушал, не повтаряй нещата, но изпей нещо за Господа или за Слънцето. Криво-ляво го изпей, няма да те държат отговорен, че не си пял хубаво.

Като станеш, няма да мислиш какво ще пееш и какво ще ядеш. Не мисли за яденето – като дойдеш до него, трябва да му пееш. Няма какво да четеш молитви: „Няма Любов като Божията Любов“ или „Само Божията Любов е Любов“, а ще седнем и ще пеем: „Колко е хубаво това ядене“. (*Учителя пее: „Колко е хубаво това ядене, което днес ни дават. Колко е хубаво това ядене, което днес ни дават, дават, дават с радост, ние ще го приемем и добре ще го посрещнем“.*) Ако има хора – да слушат, но ще пеете инкогнито, да не знаят другите. Ще седнете цяло едно семейство – жената и децата ще седнат и ще попеят. Навън ще почне жената, после децата – всички ще започнат да пеят на туй ядене, което Господ им е дал. Я ми кажете, ще има ли тогава въщи такива неприятни чувства? Двама души са се скарали, но според музиката. (*Учите-*

ля пее: „Ела, братко, днес да се примирим, да служим двамата на Господа. Ела, братко, днес да се примирим, и двамата да служим на Господа, на Господа“.) И те веднага ще се примирят. „Ама аз ви прощавам...“ Оставете тия прошки, не мислете, че ще се оправдаете с тях. Че криво си разбрал това или онова – криво си го разбрал, понеже не мислиш. Щом започне да мисли с разумното си сърце, човек вече право мисли. И сърцето трябва да мисли.

Та казвам: в музиката ще приложите това. Не ви го налагам, но като станете, каквото знаете, ще попеете – да видим за 10 дена какво ще придобиете. Не че светии ще станете, но най-малко половината от сегашния ви товар ще слезе от гърба ви. Невидимият свят ще каже: „Приложили са вече нашата система на пеене, нашата школа“. Това е вече система на пеене. Дори да може да учите и върху музиката, която можете да прочетете, то е все хубаво – учете. По един нов начин вие ще бъдете свободни от всички правила. Правила ще дойдат – и по-хубави правила ще дойдат, нека сега във вас се оформи желанието. Тогава имате *о* за основа; *и*-то показва разрешението, *а*-то показва товар. Имате *а*, *о*, *и*. *И* винаги дава разрешение, *о* е основа, а *а* дава разтоварване – в музиката тия слогове разрешават мъчнотиите. Основата можеш да намериш чрез *о*; чрез *а* ще знаеш колко да се разтовариш, а *и* е целта. *И*-то определя нещата, значи *и* е прогрес. *И*-то показва всички онези киселини, с които се подквасват хората, или онова в музиката, което дава тласък към възвишеното. Благородното започва със звука *и*.

Сега няма да мислите как да го разберем. Не искам да го разберете – аз искам да мислите музикално, да се освободите от страха. Не се сравнявайте, та да кажете: „Чакай, и аз ще му покажа, че мога да пея“. Ти когато пееш, не се сравнявай, само признавай, че имаш известни дарби. Ти развий този капитал, който Бог е вложил в тебе. Тия посторонни хора са слушатели, те са свободни да мислят каквото искат, не им се сърди. Всеки е свободен да мисли за тебе каквото иска, не се сърди – това е музикално. Да кажем, някой мисли, че не съм добър певец. (Учителя пее: „Аз зная, че ти не ме познаваш и мислиш, че аз не зная да пея. Но един ден ще видиш как добре ще

захвана да пея, добре ще пея – и тогава ще ме слушаш“.) Няма да му пея: „Един ден и аз на теб ще се посмея и ще те нахукам“. Това знаете да го пеете, но в него вече аз отстъпвам, ще ме извините. Аз това го имитирам, не мога да го направя, малко изкуствено го правя. Вие някой път като го правите, много майсторски, музикално го правите: „Как не те е срам така да говориш за мен?“. Сега музикално как ще ми изпее-те: „Сестра, не те ли е срам тъй да ми говориш?“. Аз ще пея така: „Дълго време мислих какво да ти кажа, най-после ти се засмях. Наскоро баща ми нещо ми донесе и половината от това аз ти го давам“.

Всички трябва да имате една богата душа, да пеете на един човек. Ха изпейте нещо! (*Учителя пее „Господи, Боже мой“.*) Това е слизание надолу. В съзнанието ще слизаш до Бога, Който е слязъл по-долу от всичко. Ти слизаш до Него и Той ще ти даде тогава подтик. Но законът е верен: когато дойдеш до страданието, големите мъчности като дойдат, големите скърби като дойдат, в такива скърби човек се обновява. Бог винаги дава на скърбящите души. Музикално душата слиза и Той ѝ дава нещо; казва ѝ: „Мисли и пей!“. Не ти казва друго, но казва: „Мисли и пей, мисли и пей!“. Мисли и пей – и работата ти ще се уреди. Нагоре като идеш, ще се уреди работата. Сега мислиш как ще се уреди работата, като пееш. Като пееш ще се уреди работата, като мислиш ще се уреди работата. Трябва да работиш: ръцете, краката, всички те, като пееш, знаят как да работят. Ние като не пеем, те не могат да работят.

Сега музиката е като едно възпитателно средство. Като пееш, вземаш тона по един начин. Не го харесваш – вземаш втори, трети. Ти се спри на онези тонове, които харесваш. „Ама не мога да пея.“ Остави всичко това – в човека има нещо, което мисли. Като започнеш да пееш, в човека има един човек, който мисли – и той веднага ще ти дойде на помощ. Свири и пей! Трима човеци съставят един човек. Единият е на физическото поле – той обича работата. Другият е в астралния свят – той обича чувстването, яденето и пиенето. И третият е в Божествения свят – той мисли. Ти като започнеш да мислиш и да пееш, вече имаш този, Бо-

жествения човек – той е главата на нещата. Тогава трябва да дойдеш и да въздействаш на човека в астралния свят, на чувствата. Въздействай и върху човека на физическото поле, който обича да работи. Всички те като се съединят, веднага образуват целия човек. Сега ние сме в преходен свят. Светът представлява този астрален човек. Първо започваме от физическото поле. После тия хора ги докарваме в астралния свят. Децата живеят чист, чувствен живот; а възрастните като минат вече от 33 години нагоре, сегиз-тогиз ще се яви свежа мисъл. Много малко хора пеят и мислят.

Хайде да изпеем още веднъж *Господи, Боже мой*. Значи ще слезем до основния тон. У вас основен тон е онзи, от който по-долу не можете да слезете. Онзи тон, до който можеш да слезеш, той е основен тон. И трябва музикално да го пееш. Това е музикален тон и оттам вие ще започнете – той е камертонът за човекът. Всеки един човек си има свой основен тон, свой камертон.

Господи, Боже мой

23. лекция, 5 май 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

СВОБОДНИЯТ ЧОВЕК

Отче наш

Тема: *Силни и слаби мисли.*

Каква беше основната мисъл на миналата лекция? (*За разумното музикално сърце.*) Ще прочета 14. глава от Марко, от 66. стих нататък.

Мога да кажа

При четенето на този текст от Писанието веднага ще си извадите заключение, с което можете да си помогнете. Казвате: „Колко слаб човек, да се отрече“. Трябваше ли да се отрече? Че тази слугиня всеки ден идва при вас. Дойде ти някое нещастие – и вие веднага се усъмните. Кога иде нещастieto? Нещастieto на Петър дойде от това, дето той мислеше, че неговият Учител е силен, пък те Го хванаха и Го вързаха. И като дойде слугинята и попита: „Не си ли и ти от тях?“, той каза: „Не съм“. Няма вече да разчитате на слугинята – тя всеки ден ви плаши. Бръкнеш в джоба, нямаш пари – и ти си от тях. От кои? От бедните. Ти вече не искаш да бъдеш беден, започваш да търсиш богатство – и се отричаш от Истината. Дойдеш до мъчните задачи и не можеш да ги разрешиш – веднага ще видиш, че си невежа. Невежа си – това е хубаво понякога. Да не знаеш да лъжеш, да крадеш, да премяташ и да омотаваш хората – свободен си значи. Ти започваш да се отричаш: „Не е потребно невежеството“. Знай: и то е потребно в този свят.

Казвам: всичките хора страдат от много знания. Станеш сутрин, неразположен си духом, а не знаеш причините. Причината се крие в това, че ти още като видиш един човек, казваш: „Не ми е приятен, не ми е симпатичен този човек, не го обичам“. Да ви обясня малко – вие съвсем не разсъждавате философски. Една котка как обича една мишка, симпатична ѝ е; но минава покрай някоя жаба, не я

обича. Жабата е свободна: когато котката не обича жабата, жабата е свободна. Когато котката обича мишката, тя не е свободна, щом я хване. Сега вие всички искате да ви обичат, заслужава ли си? Та няма да имате никаква свобода. Тъй както вие разбирате живота, най-голямото изобилие седи в обичта, да ви обичат. Капитанът обича войника и казва: „Войник, ела насам, от коя рота си?“. Каквото каже той, войникът трябва да слуша – познава те човекът. Заслужава ли капитанът да те познава, заслужава ли полковникът да те познава? Заслужава ли подполковникът да те познава, заслужава ли фелдфебелът да те познава? Всички те познават, искат с теб да си поговорят, но ти не си свободен сега. Но когато казвате, че искате да ви обичат, в това се крие една друга идея – вие искате да бъдете най-малко ефрейтор или офицер с една-две звезди, взводен; след туй фелдфебел – домакин е вече той. Питали един войник: „Кои са народните врагове?“ – и той отговорил: „Народните врагове са капитанът и фелдфебелът“.

Та казвам: във вас се крие една идея, че искате каквото кажете, да стане. Хубаво, вие искате каквото кажете, да стане, значи и другите трябва да ви кажат нещо. И той каквото каже, иска да стане. Ами на тебе като ти кажат така, какво става? Например съдията съди някого. Съдията е много добър по чин, но и подсъдимият на почит седи – има си гвардия от едната и от другата страна. Той седи по средата, но не е свободен човек. Казвам: сега вие искате свобода, но в какво седи свободата? Свободата седи в това, да не те познават, котката да не те познава като птичка. Свободен си, когато имат да вземат от тебе, да не те познават; като те срещнат, да не знаят, че имаш да даваш. Ако знаят, веднага ще кажат: „Войник, от коя рота си? Колко войници имате в една рота?“. Ти трябва да даваш всичките тия подробности, че ако не ги даваш, си отговорен. Държат те отговорен, затова ще трябва да гледаш пушката: ако намерят някакъв дефект, ако намерят, че не е чиста, или копчетата ако не са чисти, веднага под арест. Как тъй да не си ги изчистил, как тъй пушката да не е изчистена?! Ще ги прегледат и ако намерят нещо в безпорядък, хайде в ареста. Вие казвате: „Кол-

ко са груби“. Всеки ден тия работи и ние ги вършим. Неразположен си – че със своите мисли, със своите желания ти вършиш същото нещо. Твоите желания ти постоянно ги спираш: „Войник, от коя рота си?“ – и ти питаш от коя рота са, от кой взвод. Има четири взвода: първи, втори, трети и четвърти. От кой взвод си или пък от коя рота си?

Кое е онова, което ви е потребно? Всяка сутрин трябва да имате една нова мисъл. Новото в света, което иде, освобождава човека. Старият е вече изнемоощял. В Природата старите са изнемоощели по единствената причина, че онова, което са имали, са го дали. Казват: „Ами защо да е така?“. Това е в реда на нещата. Онази торба, която е изпразнена, е стара; пълната торба е важна, защото има съдържание.

Та казвам: когато направите едно добро някому, вие сте празна торба. Ако не осъзнаете този закон – да занесете тази торба някъде и да я напълните със злато, вие нямате знания. Станете сутрин, вие сте неразположен, казвате: „Липсва ми нещо, неразположен съм“. Защо? Изпразнена е торбата, тя е останала сама. По някой път вие искате да останете сами. Знаете ли какво нещо е самотата? Самотата е една празна торба. Ти трябва да бъдеш сам, но да имаш пълна торба със злато. Когато искате хората да ви обичат, имате злато, понеже торбата, когато е пълна, е ценна повече, отколкото когато е празна.

Сега това са все аналогии, сравнения. По някой път вие правите аналогии, сравнявате хората. Казвате: „Този е добър, онзи е лош“, но трябва да имате ясна представа за това. Какво нещо е лошият човек? Лош е всеки човек, който живее за себе си. Думата *лош* не означава нещо. Буквата *л* означава, че човекът има стремеж. Този стремеж е за самия него, той иска всичките условия да съдействат за неговото добро. Лошият човек се отличава с една черта, че не обича да лъже – като го питаш, той ще си каже истината. Казва: „Да си кажа мнението. Ти си много добър човек“. Това е човешко разсъждение. Често казваме: „Ти си много добър“. Или казвам: „Аз не съм много добър – добър съм“, а някой казва: „Не съм много лош – лош съм“. В дадения случай под *лош* разбирам, че той обича да живее за себе си. Идеш

някъде, не те почитат хората – ти се докачиш. Защо? Че Господ не е създал тия хора като войници, та да ти дигат кози рог. Ти вече си на мястото на един офицер или на един взводен, или на мястото на един фелдфебел, на поручик, на подпоручик, на капитан, майор, подполковник, полковник, генерал, генерал-лейтенант. Този човек е свободен.

Всеки един човек е свободен само тогава, когато не търси от хората да му отдават тази чест, която иска. Свободен си, когато хората не искат да им отдадеш тази чест, каквато те искат. Някой път хората искат да те почитат по тяхному. Дойде войникът пред офицера, застане мирно, казва: „Г-н полковник“, или рече: „Слушам, г-н полковник“. Сега виждате, че на някой войник му заповядват. Ако сте на мястото на войника, вие ще се обърнете три-четири пъти. Ти ще кажеш: „Как да не знаеш как да си сложиш краката?“. Ако човек знае как да направи нещата... Ако сте ефрейтор, знаете ли колко възможности има във вас като ефрейтор, колко души са подчинени на него? 10–15 души. Значи един ефрейтор има 15 възможности, един взводен има двойно; и най-после фелдфебелът има цяла рота, може би от 100 души нагоре. Вие искате да заповядвате, нали? Започнете оттам, отдето трябва. Аз ако искам да заповядвам, най-първо ще ида да извадя 10 житени зърна: като войници ще ги взема, ще ги насадя на една права линия, и като мина там, ще им кажа: „На всички ви заповядвам“. Ще казвам: „Ти си войник!“. Ще ги прегледам, ще им направя преглед и ще видя, че някое зърно е по-голямо, друго е по-малко. Когато полковникът, капитанът или фелдфебелът говори, никой няма право да говори, понеже нарушават дисциплината.

Казвам: аз ви предавам някои работи, разбирайте ги! Вие искате да станете силни в света. По този път, по който вървите, няма нищо сигурно. Вашата сила на кое е обоснована? Силата всякога можете да я изгубите – така трябва да разбирате нещата. Следователно рибата е силна, докато е във водата; щом излезе вън от водата, е слаба. Птицата е силна, докато е във въздуха, щом излезе от въздуха, тя вече е слаба. Човек е силен, докато мисли – това е среда за мисълта. Та ако искате да бъдете силни, трябва да мислите.

Когато мислите, вие сте във връзка с оня свят, където могат да ви помагат. На човек, който мисли, всякога му помагат; на човек, който не мисли, никога не му помагат. Един параход, когато търси помощ, дава сигнал по радиото, че иска помощ. На онзи, който няма апарат, каквато и авария да се случи, няма да му дойдат на помощ.

Та в Божествения свят ако мислиш, на тебе не може да ти се случи авария, всякога ще ти дойдат на помощ. Това значи да имаш една връзка. Та пазете вашите връзки: не правете връзки, но пазете връзките си. Вие не можете да направите някоя връзка – безпредметни са връзките. Какво ще ви допринесе, ако направите връзка с един беден и с един болен човек в болницата? Той очаква вие да му помогнете. Щом се запознаете с него, той вашите търговски работи няма да оправи, нито семейните ви работи ще оправи. Но ако се запознаете с някой богат човек, тогава семейните ви работи може да се оправят; ако се запознаете с някой учен човек, той може да ви хвърли светлина. Ако се запознаете с някой, който нищо не разбира, какво ще ви допринесе?

Сега вие ще кажете: „Да не се ли запознаваме с хората?“. Вие се поставяте вече в друга категория. Полковникът, като върви, се запознава с войниците. Не е приятно на сърцето на полковника, като срещне войници, да не му отдават чест. Той като върви, един войник го срещне, отдаде му чест, друг войник му отдава чест. Някой път енергията на полковника се предава на войника; някой път на полковника, като не може да срещне някой войник, му става мъчно. А във войниците има едно желание да не срещат полковника или капитана – те искат, като ходят, да са свободни. На мене са ми се оплаквали: като срещнеш един офицер, не си свободен, трябва да вдигаш ръката. Или пък някой път е минал войникът и не го е видял. Може да се случи полковникът да мине зад гърба на войника; и понеже войникът не го е видял, може да го накаже. Как трябва да вижда отзад?

Помнете, вие нямате никакво оправдание като този войник – трябва да знаете тази работа. Знаеш, не знаеш, трябва да я знаеш. Войникът трябва да вижда, като върви – трябва да се озърта навсякъде, отдалече да се оглежда дали не иде

неприятелят. Полковникът е неприятел. Онзи е войник, когато вие не можете да изненадате – така той е войник на пост. Той като върви, хвърля окоото си натук-натам; полковият също е готов. Та и вие сега трябва да гледате вашите войници да не ви изненадат, да не ви изненадат условията. Ставате сутрин, неразположен сте – на какво може да го отдадете? Имате едно неразположение. То може да се дължи на физическите условия, може да се дължи на храната, която си ял, може да се дължи на нечистия въздух, може да се дължи на атмосферните енергии, които функционират. Едно неразположение може да се дължи на отношенията, които имате в семейството си или в обществото. Неразположението на един ученик може да се дължи на това, че не е научил уроците си в класа. Ще го изпитат и ученикът е неразположен.

Сега това са обикновени разсъждения. Вие искате да бъдете силни. Човек може да бъде силен само тогава, когато доброто царува в него, човек може да бъде силен само тогава, когато Любовта царува в него; силен човек е онзи, в когото Истината царува. Три неща трябва да царуват: като станеш силен, да признаеш властта на Любовта – тогава ти си силен човек. За да станеш силен, трябва да признаеш властта на Мъдростта – тогава ти си силен човек. За да станеш силен, трябва да признаеш властта на Истината – тогава си силен човек. Ти като станеш силен, сутрин ще те срещне Любовта и ще ѝ козируваш. А пък ти сутрин като станеш, искаш да заповядваш. Тогава си слаб човек. Че какво ще заповядва онзи офицер, който бяга от бойното поле? Какво ще прави – войникът е вдигнал пушката. Какво ще прави онзи офицер, когато всичките войници го напуснат? Тогава заповедта не струва и пара. Ако вашите войници са се обезглавили, положението ви не е добро. Коя е причината, че войниците ви бягат? Тия войници бягат, понеже ти не си ги обичал. Тия войници бягат, понеже ти не знаеш как да заповядваш – не си ги оставил свободни. Те като намерят слабата ти страна, ще те турят на изпитание.

Казвам: и вие сега сте от ония войници. Вие сега не сте благодарни на онова, което Бог ви е дал. Благодарен човек

ето аз какво наричам: срещне те някой човек и те обиди. Този, който ви обижда, ви е началник вече. Двама войници може да се ругаят: и двамата се ругаят, и двамата се обиждат, но и двамата са с еднакви чинове – единият казва нещо и другият казва. Но като те срещне полковият и като почне да те ругае, ти ще мълчиш и ще казваш само: „Тъй вярно!“. Той ти казва: „Ти си едно голямо магаре“, ти отговаряш: „Тъй вярно, г-н полковник!“ „Ти си един сволач!“ „Тъй вярно, г-н полковник!“ Казвам: може да ви обиди само вашият началник. Вие ще потвърдите значи това. Ако не му кажете „тъй вярно“, пак сте виноват.

Тогава аз привеждам някой път онази приказка. То било във Варненско, в село Четма; в една област, Горшик, дето обичат много да крадат. Аз ги наричам „горичко поколение“. Като минат някъде, ако не могат с ръката да откраднат, с крака ще откраднат. Къде са откраднали овца, къде куркой – кой го е откраднал, все чатмяни ще бъдат. Един чатмянин го съдят и съдията казва: „Не ви ли е срам, в това село да се поправите с тия кражби!“ Той казва: „Господин съдия, ние сме хора прости, говеда, а пък вие сте наши братя и ни прощавайте“. Как ще го осъди съдията? Аз ви привеждам този пример и вие се смеете, но това не помага. Мен не ме интересува този четманец. Какво ме интересува? Казвам: днес четманец ли ще бъдеш, капитан ли ще бъдеш, офицер ли ще бъдеш, или ще бъдеш човек, който е дошъл да учи? Хубаво, нямаш власт – и на тебе ти е мъчно. Казваш: „Не съм на почит между хората“. Значи не си поставен още да заповядваш на хората.

Разправяше ми един капитан, казваше: „Аз не оценявах един мой войник. Турих го на сръбския фронт. Мисля си, че тия войници са такива будали, много лошо мнение имах за тях“. Но го раняват на фронта. Всичките войници го оставят, връща се само един от тях, взема го, но много сърби стрелят по тях. Капитанът казва: „Изнесе ме човекът, спаси ме, изнесе ме на гърба си. Оттам насетне си измених мнението за този войник. Този човек ме изнесе и ме спаси“. Казвам: ако вие не сте толкова смели, за да спасите себе си, какво ще стане с вас? Казвате за някого: „Да го спаси Хрис-

тос“. Тогава трябва да си съставите за Христа друго мнение. Този офицер казваше: „Аз имам любов към войниците. Видях, че човещина имат“. А войникът казва: „Аз като човек трябваше да го изнеса“. Аз ви казвам сега защо Христос минава за един прост войник. Вие сега мислите Христа за генерал. Хубаво, няма противоречие да Го мислите за генерал; но тогава какво ще бъде вашето мнение за един генерал, който вдига войника, че го изнася? Високо мнение ще имаме за този генерал, който се връща, за да вземе войника, та да го носи, да го спаси. Този генерал ние ще го считаме за един гениален човек. Той е готов да даде помощ на своите войници – не на здравите войници, но на онези, които имат нужда от него.

Сега да се върнем към същественото. Голямата опасност, която имате сега, седи в това, че вие сте като княжески синове. Баща ви е богат, имате всички удобства, имате слуги да заповядват. Този живот няма да върви така, условията ще се изменят – вие ще останете сам, ще ви се отнемат всичките условия на богатството и почитта ще изчезне. Какво ще правите тогава? Имате една задача: имате в живота един човек, който е направил голяма пакост. Сега Провидението го е поставило в голяма нищета, в унижение. Вие минавате покрай него – какво трябва да направите? Теоретически трябва да направите така, че да му помогнете. Как ще му помогнете? И в този човек вие трябва да изучавате нещата. Ако в него настане едно съзнание, той ще дойде при теб и ще каже: „Ще ми простиш. Аз на тебе съм ти направил много голяма пакост, но го съзнавам. Затова Господ ме постави в това мъчително условие“ – извинява се човекът. Ти в душата си може да злорадстваш и да кажеш: „Това ти трябва!“. Ако кажеш така, няма да се мине дълго време – и ти ще имаш някаква болест, и тебе Господ ще те постави при същите условия. Тогава ще дойде онзи, на когото имаш да даваш, и ще ти каже: „Хак ти е“.

Какво означава *хак ти е*? *Хак ти е* е една неразбрана дума. *Хак* означава право, тя не е българска дума: от немай къде има хак. Господарят е дал на своя слуга хака – значи има да му дава нещо. Ние сме дошли на Земята не само да съста-

вим за себе си едно понятие, че идваме да търсим щастието в света. Щастието ще дойде отпосле – най-първо трябва да изпълним своята длъжност; най-първо е длъжността! Каква ти е длъжността? На едно малко дете, на едно момиченце длъжността му е да обича баща си, майка си, братята, сестрите си. Ако това момиче или момче не обича майка си и баща си, братята и сестрите си, казвам ви – където и да мине в света, то ще се възпита, но има да прекара много големи горчивини.

Та казвам: и вие в себе си не обичате. Ако ти в себе си не обичаш своята душа – своята майка; ако в себе си не обичаш своя дух – своя баща; ако в себе си не обичаш своето сърце – своята сестра; ако в себе си не обичаш своя ум – своя брат, питам тогава: мислиш ли, че като излезеш в света, ще ти върви напред? Да обичаме другите, под това аз разбирам да обичаме не този човек заради неговата форма, но да обичаме Бога, Който го е създал. Аз като го виждам, виждам, че Господ е в него. Тази обич, която му давам, я давам за Него. Аз уважавам баща си навсякъде. Така трябва да поставите нещата. Вие мислите да обичате другите хора, че като идете в другия свят, те да ви отдадат някаква почит. В Любовта няма уважение, няма почитание – тя дава всичко. Но ако вие очаквате от Любовта отпосле да ви даде нещо, тя отпосле взима, но не дава. В началото дава толкова, колкото никой друг не дава – тогава Любовта дава преизобилно. Това, което в един момент ти даде Любовта, с хиляди години от него има да ядеш и да пиеш.

Ако очакваш отпосле Любовта да ти даде нещо, това е погрешно схващане. Нима на мен, като ходя сред Природата, всичко не ми е дадено? Като идеш на Витоша, навсякъде разполагаш с онзи хубав въздух, който Бог ти дава. Какво очакваш повече? Въздуха няма да го напмпат в моите дробове. После другото положение, че вие не сте като другите хора. Аз разбирам две положения: да приличате на хората. Някой път искам да мязате на бедните хора, защото при всичката беднотия, която има този човек, като идеш въкъщи, приема те на гости, ще те покани с едно хубаво чувство. Казвам: аз бих желал да бъдете като този човек. То-

гава желая всички да бъдете като Любовта. Тя не е нещо мъртво. Любовта където и да те срещне, ни най-малко няма да обърне внимание на твоето минало. Тя веднага ще ти направи услуга, без да обръща внимание какъв си и какво си правил – то е второстепенно. Тя ще обърне внимание на ония нужди, които имаш, и ще си заминае. Като онзи самарянин тя ще те остави в гостилницата, ще плати за тебе и ще си отиде. Ако мислите, че Любовта трябва да върви с вас, вие имате съвсем друго мнение за себе си. Ако искате Любовта постоянно да върви подире ви като войник и да ѝ заповядвате, вие се лъжете. Тя е единственото нещо, което не търпи никаква заповед; ти даже като помислиш да ѝ заповядваш, нея я няма.

Ако някои от вас сте изгубили своята Любов, значи сте искали да бъдете или полковник, или генерал, или майор. За да имате Любовта в себе си, вие трябва да бъдете като един редник, да нямате никакво желание да заповядвате. По някой път войниците ще ви заповядват. Ако не познавате полковия, вие ще кажете, че той има власт. Войникът ще каже някой път на полковника, че той е от високо място, власт има. Ако този полковник направи погрешка, войникът може да каже някаква дума. Срещнеш войник на един княжески син; и ако полковникът не знае как да постъпи с войника на княжеския син, знаеш ли какво ще стане? Той може да изгуби цялата служба. Като го срещне, полковият има една усмивка: този войник е важен, той не се подчинява.

Разправят за един княжески син, наследник на английския трон, който водил малко разпуснат живот. Хващат го в едно кабаре, извеждат го и един английски съдия го съди и му казва: „Ето, ти ще бъдеш наследник на английския трон. Крал ще бъдеш“. Младежът бил много честолобив и удря една плесница на съдията. Съдията го осъжда на три дена и го туря в затвор. Бащата, като чул за постъпката на съдията, казал: „Много добре направи съдията“. Но когато младежът станал господар на Англия, този английски крал повикал съдията, понеже го е арестувал за три дена, и му отдал най-голямата почит – той осъзнал, че постъпката му е умна. Казвам: ако вие сте един съдия, какво ще направите?

Някой път в себе си вие не осъждате нещата право. Гледам, че мнозина, като дойдат, не ми представят фактите както трябва. И аз не представям някой път фактите както трябва. Някой път нещата ги преувеличават. Разправят ми веднъж за един ангел, че той е величие, че светнал като слънце. Пък това не е вярно и аз питам: „Ти падна ли на земята?“ „Не“. И виждам, че това не е никаква светлина. Апостол Павел, като видя Христа, падна от коня.

Една сестра ми разправя, че видяла ангели, като Слънцето да светят. Тя има много голямо мнение за себе си: нейният ум не може да издържи тяхната светлина. Тя е видяла един прост човек, доста угледен, и го оприличава на Слънцето. Ако свети като Слънцето, той ще има 25 хиляди граду-са. Как ще може тя да устои на тази ослепителна светлина? Тъй само се говори... Като срещнеш един ангел, той има проникателен поглед – и като те види, прониква в теб. Ти се страхуваш от ангела, мислиш, че той иде да те съди, затова като те срещне, ще се уплашиш. Той казва: „Този път, по който вървиш, не е правилният. Никой не е излязъл по него... Не само ти, но и мнозина от нашите ангели едно време, когато живеехме като вас, направиха същата погрешка. Вие сега мислите, че ако направите погрешка, няма нищо. Може да направите погрешки, колкото искате, но ще изгубите това, което имате“.

Сега заключението какво ще бъде? Нищо в света не е произволно. Любовта изисква пълна свобода, за да се прояви; Любовта изисква пълен живот, за да се прояви. Когато дойде Любовта, ти няма да питаш откъде иде и къде отива – ще я приемеш тъй, както приемаш Слънцето. Като приемеш Слънцето, ти не го питаш откъде иде. Отникъде не иде – Земята се върти около него, пък и то се върти. Слънцето има предназначение, някъде отива. За него казват, че е изгряло у нас. Това е лъжлива идея – Слънцето досега никога не е изгрявало и никога не е залязвало: Земята като се върти около себе си, тя прави Слънцето да изгрява и да залязва. Ние сами ставаме причина и изгубваме Любовта. Изгубването на Любовта е залязване. Също така ние правим някой път да дойде Любовта, ние го правим това. Понякога

вие казвате: „Не ме обича Господ“. Не ви обича Господ ли?! Вие сте се обърнали и мислите, че Господ не ви обича. Господ не може да се измени, Той не е човек, който да мисли за някоя твоя погрешка. Ако съгресиш пред Господа, Той ще те прати да изучаваш добродетелите. Като съгресиш, Господ ще те прати между лошите хора – и те ще те възпитат. И като направиш добри постъпки, тогава ще те прати между добрите хора, при тях ще живееш.

Някои от вас живели ли сте при Господа, кажете ми? Вие по някой път си давате по-голяма тежест, че Господ живее във вас, но това е много силно казано. Значи Той толкова е закъсал, че е дошъл в твоята колиба да живее, като че няма друго място. Като кажеш, че Господ е дошъл да живее в теб, като че Той няма място. Ти даваш в себе си високо мнение, че у теб Господ живее. Казвам: толкова колиби, толкова къщи има, че у тебе ли ще дойде да живее? Няма философия в това. Сега аз не съм за отричането на нещата. В онази същина, в която Бог живее между нас, трябва да схванем философията: има 9 йерархии, една от друга понапреднали. Числото 9 е Божественият свят, то показва, че има 9 степени. Ти трябва да минеш през 9 степени, докато дойдеш до числото 10. Числото 10, това е Бог, едното си ти. Нали казват, че всичките хора от човека са излезли. Нали от един човек се създадоха всичките хора? Всичките тия хора, които съществуват, от един човек излязоха.

Та мисълта, която трябва да остане в ума ви, е тази: ако Бог живее в тебе, ти ще имаш един свещен трепет. Само веднъж да видиш Господа, не ти трябва втори път да Го виждаш. Ако веднъж Го видиш, ти няма да Го забравиш – и тогава ти си спасен. И ако Го видиш веднъж, у теб ще се зароди желание и втори път да Го видиш. Ако не Го виждаш, ти си загубен човек. Човек, който не иска да вижда Господа, е изгубен, но когато иска да Го види и когато някой Го види, той е спасен. Да видиш Господа, това е спасение; да не искаш да Го видиш, защото те е страх от Него, значи ти си от изгубените хора. Сега вие може да не ме разберете. Аз ви представям две думи – *изгубен* и *спасен*. Даже по някой път някого трябва да го турите намясто, трябва да му държите по една лекция. Вие как разбирате това от вашето гледище?

Ще кажете: „Как можем ние да ти проповядваме?“. На мен са ми проповядвали котките, на мен са ми проповядвали птичките, доста са ми проповядвали. Приближа някъде и гледам, една птичка хвърка наоколо. Спирам се и питам: „Накъде да вървя сега?“ – безпокоя се. Виждам, че тя се върти в тази посока. Връщам се назад и казвам: „Извинете, че ви смуштавам“. Тя отговаря: „Не разбираш ли? Там е моето гнездо, не отивай да плашиш децата ми. Аз имам високо мнение за себе си, но ти ни най-малко нямаш това високо мнение за мен. Не отивай да плашиш децата ми!“. Някой път нарочно ида да ги плаша – мен ме интересува къде е гнездото. Интересувам се и сега, колкото повече се приближавам, толкова повече тя вдига шум. Докато дойда донякъде, в гласа ѝ има много мощно нещо. Аз яйцата не пипам, понеже в птиците има традиция – ако бутнеш яйцата, тя не отива повече там да ги мъти. Щом някой им бутне яйцата, те знаят, че не са избрали хубаво място; даже и да измътят яйцата си, те няма да харосат. Птиците вярват в това, една традиция имат. Аз отдалече разглеждам яйцата, птичката после иде, мирише ги. Забелязал съм някой път – 4–5 пъти тя ходи и познава, че ѝ имам доверие. Погледне някой път: аз съм ходил, когато са измътени. Тя това го счита за високо мнение – започва да съзнава.

Питам сега: какво мнение има Господ за нас? Ако ви каже Господ да направите нещо, ще го направите ли? Че тогава вие мязате на онази млада мома, която иска да покаже на своя възлюбен, че го обича. Тя казва: „Толкова го обичам“ – после се хвърля в реката да се удави. Тръгва тя край брега, а той седи спокоен, защото е плувец. Момата иска той да се хвърли и да я извади от водата. Тя отива да се дави, пък се обръща и казва: „Кажи да не се хвърлям във водата“. При всяка мъчнотия, в която можете да попаднете, вие сте се хвърляли в тази река – и тогава ще дойде Господ да ви избави. Ако вие не можете да покажете вашата Любов, Господ ще ви я покаже. Всеки ден направете по един малък опит. Ти си едно дете; съгрешил си пред баща си. Помоли му се и веднага ще се измени настроението и на баща ти, и на майка ти, и на братята ти.

Вие всеки ден трябва да се молите. Казвате: „Да се примирим“. Молете се! Че като сте събрани тук и заради Господа не можете да изпълните Неговата Воля, вие очаквате аз да ви дам. Мнозина от вас очакват да ви дам голяма сила. Аз не искам да ви направя полковници, та да безпокоите войниците по пътя – по никой начин! Аз не искам да заповядвам никому. Но и другото нещо е важно: не злоупотребявайте! Има един свят, който не търпи погрешки. Не мислете, че можете да бъдете възлюбени на Христа или на Господа, ако имате в себе си скрити прегрешения и още ги криете. Вие тогава не можете да бъдете възлюбени. Има неща, които на нас не са ни потребни – не се безпокойте за тях. Аз не искам да мислите, че сте грешници; в себе си казвам: „Трябва да бъде справедлив“. Срещна един човек, който ми казва нещо, или някое куче ме лае... Аз се спра и си кажа: „Ако съм на неговото място, какво ще направя?“. Изваждам хляб, давам му и казвам: „Много добре изпълняваш длъжността си. Занапред ще минавам малко по-далече“. Втори път, трети път – всичко от нас зависи...

Сега гледам, че мнозина тук, в Братството, съдят и казват: „Тук не живеят добре“. Ти, който казваш, че не живеят добре, дай им един проект как трябва да живеят. Че как трябва да живеят?! „Ти не постъпваш добре!“ „Как трябва да постъпвам?“ Аз бих желал да постъпя тъй както трябва. Но вашата погрешка е там, че вие не можете да постъпите като полковника. Ако бяхте обикновен човек, да нямате служба, няма да безпокоите някой войник, както прави полковникът. Войникът сега е тук: като заминеш, той какво ще каже по твой адрес? „Много остро говорят.“ Някой път съм гледал, войникът върви, и като отmine полковникът, казва: „Той е едно говедо. Полковникът ще ми държи сметка, че копчетата не са били в порядък, че нещо друго не е било в ред“. Войникът върви и мърмори. Хубаво, да кажем, че вие сте религиозен полковник. Срещате един редник и казвате: „Ти нямаш правилно понятие за Христа“. Ама ти не знаеш какво нещо е вяра, какво нещо е надежда, какво е спасение. Нещата се нареждат по този начин. Аз като срещна един художник, казвам: „Я ме нарисуй“. Той като ме нарисува,

казвам: „Стой сега, позирай, аз ще те нарисувам“ – искам да зная той ли знае, или аз зная. Той ме нарисува и аз го нарисувам. Аз излагам него така, както съм го нарисувал, той също излага картината си, ама е сложил и публика. Ще се провери кой е нарисувал нещо по-хубаво – и на когото е по-вярно, той е по-добър художник. Който иска да критикува някого, ще го нарисува. Който иска да ви критикува, трябва да ви нарисува правилно. Два образа трябва да има, само един образ не може.

Та сега аз като живея, не живея за вас. Аз да ви кажа какво разбирам под думите: „Аз живея за себе си, но живея и за другите“. Аз съм художник, който рисува за себе си, но живея и за другите. Аз съм художник, който рисува за себе си, не рисувам хората. Този живот не е мой и не искам хората да живеят моя живот. И хората не живеят за себе си. Един художник няма да рисува себе си, той ще търси сюжети от външния свят. Та казвам: никой не живее за себе си. Никой не живее за себе си – за Христа живее. Христос не живее за Себе Си, Той живее заради нас; следователно има една обмяна. Ние трябва да живеем за Христа и Христос трябва да живее заради нас и да бъде между нас. Вие искате да станете светии, да бъдете обичани, да сте обични на Господа, хората да казват: „Като този светия не е имало“; или да кажат: „Като този Учител в България втори не е имало“. Това е заблуждение: друг като Бога няма. Защо е така? Аз зная защо е... И като нас няма: като Бога няма, но и като нас няма. Аз живея за Господа и в душата си казвам: „Това е в Името Божие“.

Искам да живея за Господа и Господ да живее заради мен. Като е направил света, зная, че Той е направил света заради мен, не го е направил заради Себе Си. Но като дойдох в света и се родих, не се родих заради света, родих се заради Господа. Аз признавам този свят – заради мене е създаден. Тогава съзнавам, че животът, който живея, не е заради мене, но за Бога. Бог направи света заради Себе Си. Но ако тъй разбираме, че Бог е направил света заради Себе Си, ние ще разберем частично, че е само заради нас. Сега с това, което ви казвам, не искам да вляза в стълкновение

с вашите идеи. Днешните ви идеи няма да бъдат идеи за утрешния ден. Един ден бяхте малки деца, но къде е тогавашният живот, къде е детският ви живот? Тогава бяхте невинни, искрени, не обичахте да послъгвате, не се преструвахте. Дойде някой – прегърнете го, целунете го. Децата са много свободни, но щом станете възрастни, вече има други правила.

Аз съм ви привеждал един пример: мисля, в Пловдив беше. Отидох в едно семейство, правех своите изследвания и останах на гости. Едно малко момиченце на 5–6 години седеше в стаята и като излезе майка му, хвана ме, прегърна ме; и после пак седна мирно, като дойде майката. Казва: „Не ме разбира майка ми“. Виждам, че онова дете не прави нищо, но на какво се дължи това? Майката постоянно му казваше: „Ти да не направиш нещо“. Всичките тия деца не показват всякога своите чувства. Аз не разсъждавам, а отивам при една чешма да измия лицето си – и имам добро мнение за нея. Но ако ида при някоя кална чешма, така ли ще бъде? Към всичките хора ние не можем да бъдем еднакви, запомнете това. Колкото една душа е по-чиста, не само привидно, ще имаме по-добро мнение за нея. Най-първо се освободете от мнението, че сте добри хора, защото да мислиш, че си добър, това е голяма тежест. Добър съм, Господ ме е направил добър – как ще мисля другояче? Душата е излязла от Бога, духът е излязъл от Бога, умът е излязъл от Бога, сърцето е излязло от Бога – не мога да бъда лош човек; най-много сърцето може да се поощава. Понеже съм дошъл в света, нямам никакво користолюбие в себе си – взел съм кесията на някой човек, за да не го оберат. Утре ще вложа тия пари в банката и с лихвите ще му ги върна.

Казвам: съзнавайте и носете в себе си Божествения живот. Живейте за Господа и считайте, че всички страдания, които ви идват, са едно благо. Това е много мъчно да се разбере – че страданията са едно благо. И не само това... Някой път, забележете, има думи, които можеш да произнесеш много добре; пък може да произнесеш думата *любов* много добре, а да обидиш човека. Мога да ти кажа, че като твоята глава няма в света, но ти това вече го вземаш за по-

дигравка. Или че като твоята любов няма... А пък някой път може да ви кажа нещо лошо и пак да не се обидите. Казвам: „Ти си много лош човек“, но на тебе ти е приятно. Аз като произнеса думата *лош*, слагам една мекота и на тебе ти е приятно. Слушам, че двама млади си говорят. Той казва: „Аз никак не те обичам“, а тя се поусмихне и казва: „Я ми го кажи още веднъж“. Той пак ѝ го казва: тя иска да ѝ повтори онова, което е казал. По някой път и аз си позволявам това. Някой казва: „Учителя все за Любовта говори, има някого предвид“.

Аз бих желал ония, които се обичат, да нямат никакво противоречие – така седи истината в моя ум. Аз съм говорил досега за безлюбието. Ние си представяме, че се обичаме. Когато обичаш човека, той за тебе е добър и за него е добър. Любовта носи здраве, Любовта носи свобода, носи живот – и мъртъв да си, като дойде Любовта, ще те оживи. Казвате, че тази Любов сега не могла да съществува. Любовта е от една категория: Любовта възкресява мъртвите, повдига болните, обогатява сиромасите, просвещава невежите – всичко прави тя. Ами че нека дойде онази Любов, която ще ни повдигне. Сега ще кажете: „Любовта не говори така, а другояче“. Това е човешко разбиране. Казвам: някой път трябва да държа една лекция, но аз ще слушам, а вие ще говорите какво разбирате под думата *любов*. Аз какво разбирам под думата *любов*? Ще намеря някой болен и ще сложа ръката си – и той оздравява. Или ще мина покрай някой беден човек и ще си сложа ръката, ще попитам: „От коя рота си?“. Не го питам нищо за неговата любов. Това значи да съм като някой полковник, затова питам по този начин. Ако не питам така, като редник съм.

Някой ще те попита ти обичаш ли Христа. Пита ме един евангелски проповедник: „Ти обичаш ли Христа?“. Казвам: „Покажи ми как да Го обичам. Аз досега не съм намерил начин – искам да Го обичам, но не зная как. Ще ви бъда много благодарен, ако ми покажете как да Го обичам“. Отговаря: „По стария начин. Щом река да Го обичам, аз искам да стана като Него“. Рекох си: „Туй не го харесвам. Аз искам да стана като Христа, но погрешката е там, че без да съм страдал

като Него, без да съм имал Неговите противоречия, искам да стана като Христа, да имам Неговите почести. От къде накъде?“. Мисля си: „Синко майчин, ти искаш почестите на хората, ама нищо не си дал за Христа“. И му казвам: „Като минеш през тия страдания на кръста, тогава ще бъдеш едно с Него“. Пък аз искам да имам почестите на Христа, но не искам да мина през кръста... Даже по някой път искам да покажа, че разбирам живота по-другояче, отколкото Христос го е разбирал.

Сега учените хора казват, че Христос навремето така е разбирал живота, като че те по-добре разбират от Христа. Христос не седи на едно място: две хиляди години Той се е учил и е станал по-учен, не е седял на едно място. Учил е и знае повече – десет пъти повече, отколкото всеки едного. Казвам: за мен Христос не е един невежа човек, но човек, който постоянно се усъвършенства и каквото каже, го прави; не казва едно нещо, пък да прави друго. Питам: като те разпънат на кръста, ти можеш ли да кажеш като Христа: „Прости им, Господи!“; можеш ли да простиш на тия, които те слагат на кръста? Ти казваш: „Господи, унижаваш ме!“. Отговарям: далече си от Христа. Някои обявяват и казват: „Господ да го накаже!“. Казвам: оставете тия ваши заблуждения; и аз ще се остава от моите заблуждения.

Аз имам едно заблуждение: мисля, че от вас светии ще станат. Това е едно заблуждение. Ако вие сега станете светии, това е изгубена работа. Аз няма да ви кажа, че сте много добри – добри сте. Няма да ви кажа, че сте и много лоши – лоши сте. Под думите *лош човек* какво разбирам? Аз някой път казвам на себе си: „Лош си, значи за себе си живееш“. После си казвам: „Аз трябва за другите да живея“. За мене това е ясно. Направя ли нещо за себе си, това не е хубаво, защото моя пример, като го видя в другите хора, няма да го харесам. Когато другите хора живеят за себе си, на мене не ми е приятно. Когато видя, че другите хора живеят за другите, казвам: „Ако на тебе ти е приятно другите хора да живеят за тебе, и на тях ще им е приятно ти да живееш за тях“. Когато хората не ме обичат, казвам: „Аз не живея достатъчно за тях“.

Казвам: сега искам всички да живеете за Господа и Господ да живее за вас. Всички да живеете за Христа и Христос да живее за вас – това е една идея. Трябва да живеете за Христа и Христос да живее заради вас – тогава ще добиете тази сила, която искате. Ще направим един опит. Всъщност не опит, не искам да правя опити, за да установявам вашето верую. Вие искате да ме заставите да направя някои неща, за да видите дали съм това, което съм. Вие този въпрос не го разрешавайте: онова, което съм, съм; което не съм, не съм. За мене е ясно: аз не мисля за себе си онова, което не съм. Онова, което Бог е направил, и онова, което Божественото иска, е и вие да мислите за себе си – и вие да мислите за себе си това, което сте. Няма да ви казвам аз какво съм. Казвам само: опитайте водата, която излиза от мен, и това е; няма да търсите външни украшения, те са второстепенни. Водата ако ви хареса, това съм – аз съм тази вода. Ако не ви харесва, каквото и красноречие да имам, за мен то е несъществено. Онова, което изтича от вас, това е за мене важното. Онова, което изтича от всеки един човек, е важно.

Искам от всинца ви да изтича Божественото: и от мен да изтича, и от вас да изтича. Че тия две течения като се съединят, тогава ще влязат новата музика и новият живот. И семейният, и частният живот като се съединят, ще се образува един съвместен живот, друг живот. Казвате: „Кой ще се грижи за нас?“. Отговарям: Бог ще се грижи. Например ако вие ми дадете 1000 лева, искате да знаете след колко време ще ви ги върна. Ако аз ви дам нещо и мисля след колко време ще ми го върнете, това не е разбиране. Онова, което давам, ще остане за онзи; тогава на онзи човек Бог ще остави нещо за мен. Онзи, който е разбрал живота, не мисли аз как ще живея. Това е моя работа, как ще живея. Казвам: Бог ни е дал абсолютно доверие. Че Той ни е дал живота и ни е оставил свободни в това, как ще живеем този живот. Когато се върнем в невидимия свят, Бог може да иска сметка, но в този живот няма какво да ни ревизират. Той ни оставя напълно свободни: затова радвайте се на онази свобода, която Бог ви е дал.

Когато дойдоха и доведоха при Христа онази блудница, искаха да Го предизвикат. Той писа на земята, направи Своите изчисления. Попитаха Го: „Ти какво казваш? Според Мойсеевия закон тази жена трябва да я убием с камъни“. Христос каза: „Който от вас е праведен, да хвърли камък“. Когато всички се разотидоха, Той я попита: „Не те ли осъди никой? И Аз не те осъждам. Иди и не прави тия погрешки!“. Онова доверие, което Бог ви е дал, не го престъпвайте; не злоупотребявайте с доверието, което Бог има към вас. Аз казвам: не злоупотребявайте с доверието, което Христос има към вас. Това трябва да ви бъде като едно мерило. Не искам едни други да се съдите: всеки себе си да съди според закона на Божията Любов, според закона на Божията Мъдрост, според закона на Божията Истина и свобода. Тогава само ще се образува едно общество и вие ще се разбирате. Като се срещнете, в лицата си ще видите какви сте. Аз като ида при една мечка, вече зная какво е състоянието ѝ. Като срещнете един човек, вие можете да знаете неговото състояние.

Сега да се върнем към предишната тема. Казвам: вие сте добри по моему, но още вашата доброта не сте я проявили; вие сте умни, но вашия ум не сте го проявили; вие сте силни, но не сте проявили вашата сила. Желая сега да проявите вашата доброта и капиталът ви да бъде в обръщение. Желая да проявите вашия ум, желая да проявите и силата, която имате.

Божията Любов носи пълния живот.

24. лекция, 12 май 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ЦЯЛОТО И ЧАСТИТЕ

Добрата молитва

Силното и слабото въже как ще се определи? Въжето, което има повече нишки, е по-силно; въжето, което има по-малко нишки, е по-слабо. Тогава ще ви дам една формула, на която човек може да гради. Когато частите се съединяват в едно цяло, цялото става силно; когато частите на цялото се разединяват, цялото остава слабо. Вие може да приложите този закон и ще имате резултат. Някой казва: „Който действително мисли, става умен; който не мисли, става глупав“. Който мисли, не става силен – силата е резултат на съвсем друго нещо. Тя е свързана с мисълта, но силата има друго предназначение. Може хората да са силни, без да са умни. Не че тук не влиза силната мисъл, но умните хора не са пехливани. Само че ако умният човек концентрира своята мисъл и своята енергия в мускулите си, там законът е съвсем друг.

Силата е нещо колективно. Когато няколко способности – две, три, четири или пет, се съединят в едно, за да работят, тогава това се нарича сила в човека. Силата е комбинирана енергия или сбор от способности, които се съединяват, за да работят. Силата на човека тогава е поставена за действие. Когато силата се разединява, проявяват се способностите. Например имате един морален човек. Как ще определите морала? Моралността е сбор на известни чувства, на висши чувства във връзка с човешките способности, с висшите способности на човека. Тогава те образуват морала. Пък когато се проявяват по-нисшите чувства във връзка с неговия нисш ум, тогава се образуват долни чувства. Сега в нисшите и във висшите чувства разликата седи в това: висшите чувства имат право над другите в своето съзнание, а нисшите чувства имат само това право, което се отнася до тях.

Когато човек живее един егоистичен живот, той е под влиянието на нисшите чувства. От сутрин до вечер той мисли само за себе си. Мисли, че не е здрав, че не е умен, че не му върви, че богатство няма, жена няма, деца няма, сила няма, това няма, онова няма. Или започва да мисли за това какво има. Когато има и когато няма, той си прилича. В единия случай, когато има, човек става силен; в другия случай, когато няма, става слаб. В единия случай, когато има, става кротък; в другия случай, като няма, става свиреп. Някои хора са лоши, понеже нямат. Дайте им – и те стават добри. Не мислете, че като станат добри, тези хора всъщност са добри. Сега това е само едно смятане. Хубаво трябва да знаете да смятате, да изваждате две камъчета. Да извадиш две камъчета от една царска корона, това е престъпление. Да сложиш на короната отгоре две камъчета, които нищо не струват, това е пак престъпление. Да извадиш простите камъни от короната и да сложиш скъпоценни, това е една добродетел.

Сега да допуснем, че вие искате да бъдете добри. Тогава трябва да разбирате изкуството как човек да бъде добър. Има един свят, където добродетелта е нещо видимо, материално, осезаемо. Сега не мислете, че когато човек стане добър, той е добър – наполовина е добър. Че самата философия е такава: може да му е забранено да познава Дървото за познание на доброто и злото; забранено му е било да се занимава с доброто и със злото. Значи има един живот, в който щом дойдеш до това, да бъдеш добър, ти ще се натъкнеш на злото, понеже злото след себе си води доброто. След доброто върви злото и след злото върви доброто. След злия човек върви добрият; след добрия човек – злият. След злия човек доброто върви отзад, а пък при добрия човек злото в живота върви отзад. Може да кажете: „Как да го разбираме?“. Как ще го разбирате ли? Дойде господарят и яде на първото място; той като дойде, веднага му служат. Дойде слугата, каквото остане най-последно в тенджерата, това му слагат.

Казвам: когато искате да бъдете добър, ще се натъкнете на злото. Всички от вас, които искате да станете добри,

да ви обича Господ, които се молите повече, се натъкват на най-голямото зло. Тогава ще извадят голямата неприятност. Ако искаш да бъдеш добър син, ти ще станеш малко кишав, влажен или неразположен; или пък слугата ти, или даже животните ти ще се изопачат. Казвам: трябва да имате предвид, че това е вече закон. Трябва да познавате, че подир доброто върви злото; трябва да знаете доколко трябва да бъдете добри. Защото голямото богатство е родило крадците: там, където се събира голямото богатство, се събират и крадците. Дето има добри хора, там са и най-лошите хора. Ако искате разположение, намерете някой лош човек – там ще намерите и добрия. Където има един светия, ще има и един дявол: единият е черен светия, другият е бял светия. Където има един черен светия, ще има и един бял светия; където има един черен светия, ще има и един ангел.

Вие сега ще кажете: „Защо е така? Ами защо така се свири?“. Че как да се свири? „Защо на цигулката има четири струни?“ Че колко да има? „Шест да има.“ Тогава вземете китарата: ако искате цигулка, тя има четири струни. „Защо има толкова струни на пианото?“ Ако искате нещо с много струни, свирете на пианото. На цигулката те са четири, на китарата – шест; а на пианото, колкото искате – там има повече. Щом искате повече, онези, които задават въпроса, имат едно чувство на тщеславие. Някой задава въпроса и пита: „Кой създаде Господа?“. Това е най-глупавият въпрос, който някога може да се зададе, а той мисли, че е умен. Кой създаде Господа? Това, което създава нещата, не може да бъде създадено; създаденото е само това, което не може да създава. Всяко нещо, което не може да създава, е създадено; всяко нещо, което създава, то не може да се създаде. Трябва да разбирате какво означава думата *създава*. Вие мислите, че лесно се създава нещо. Много проста работа е – създава. Ти не можеш да създадеш, ако нямаш.

Създаде... Бог е създал света, понеже е богат, дал е нещо от Себе Си. Вие мислите, че от нищо нещо е направено. Знаете ли какво нещо е от нищо нещо? От *ни-що*! Като туриш *ни* и *що*, мислиш, че е *нищо*, но нищото е *ни* и *що*. *Ни* значи изготвям нещо, *що* – искам нещо. Казва някой: „От нищо

нещо стана“. То е това, което разнищва... Бог е искал от нищо нещо да създаде. Ние, хората, се спъваме от думите си. Казвате: „Той е претенциозен човек“. Какво значи претенциозен човек? Претенциозен значи нещо, което е натегнато. У българите има един общ глагол, който е зает от друг език – *тегнет*. Един човек, който е натегнал, иска да се поправи, иска да си сложи един глас, че да го слушат хората. Натегнал е нещо, иска да се покаже. Какво лошо има, че иска да се покаже? Свири човекът – претенции има, че свири. Щом може да свири, защо да няма претенции. Знаеш да говориш един език, защо да нямаш претенция да го говориш? Щом знаеш нещо, имаш претенция; щом не знаеш, нямаш. Ако вземете *ten* (*мен*), на английски какво значи това? Кажете на английски *мен*, един англичанин веднага ще отгадае и ще разбере какво означава? Но ако кажеш на един англичанин *десет*, той какво ще разбере? Кажете на българина *десет*, той ще го разбере. Кажете *мен* на англичанина, той ще го отгатне и веднага ще разбере. При *мен* англичанинът е учен, българинът е невежа.

Та казвам: когато дойдем до религиозните разбирания, в хората има известни чувства, които не са религиозни. Някои хора са сложили религиозна табела на своите лични чувства. Религиозните чувства са за един малък кръг, те са нужни, за да повдигнат индивида; семейните чувства са нужни, за да запазят дома. Самосъхранителните чувства са нужни, за да запазят индивида от нещастията, които има в света; моралните чувства са тези, които пазят общия порядък в света. Висшият ум е този, който се занимава с причините и последствията на нещата, той разглежда светът как е създаден. Нисшият ум е, който се занимава с малките работи, които са необходими за ежедневния живот. Казва някой: „Трябва да имаме един нисш ум“. Думата *нисш ум* е взела съвсем друг характер. Англичанинът може да каже *lower mind* и понеже вие се занимавате с едно изкуство. За да стане човек слаб, той трябва да отслабне. Например онзи, който дебелее, казва: „Трябва да отслабна“. Той трябва да разединява.

При тия хора, които надебеляват, къде е злото? Тия хора не са организирани, натрупали са мазнини. Хората, които надебеляват, имат повече мазнини, отколкото тъкани. За да бъде човек добре организиран, трябва да се развива мускулната система. Има мускули от различен характер, които си помагат. Цялото тяло на човека е изтъкано от мускули: има морални мускули, има лични мускули, има индивидуални мускули, има самосъхранителни мускули, има семейни мускули. Съвременната наука не ги обяснява. Значи ако у тебе са слабо развити моралните мускули, ще бъдеш слабо морален човек. Не че нямаш светлина, но нямаш тия силни мускули. Ако си умен човек, тогава ще вземеш един лост отвън и с малко сила ще работиш. Този лост ти е спомогателно средство, той не принадлежи на теб. Сега тази философия е отвлечена. Ако искаме сега отвлечени неща, казвам: когато частите се разединяват, цялото става слабо. Щом се разделяш от онова, което Бог е създал, ти ставаш слаб човек; щом се съединяваш с онова, което Бог е създал, ти си силен човек. Не търсете силата извън себе си.

Сега думата *себе*, *себелюбие* съвсем не означава това, вишето в човека. Себето е обосновано на личните чувства. У себелюбия човек личните чувства вземат връх. Морален човек значи такъв, в който моралните чувства вземат връх; а семеен човек – в който семейните чувства вземат връх. На семейния човек сега не му ли трябва лични чувства? Той не може да се обезличи. На семейния човек морални чувства не му ли трябва? Без морални чувства ще му липсва вътре една връзка, той ще бъде слаб човек. В теб всичките чувства, които имаш, ще бъдат поставени намясто. Сега аз като говоря върху този въпрос, не че вие не разбирате нещата. По някой път аз виждам у хората, че техните понятия са смешни. Той е смесил леща, боб, ориз и всички тези неща. Не иска поотделно ориза, поотделно лещата, а ги е смесил, понеже на едно място щели да идат всички. Леща, боб и ориз – всичко е турил в тенджерата. Казвам: не е лошо, няма престъпление в това, но при храносмилането бобът не се смила еднакво с другите. Не отнема еднакво време те да се смелят; и да уврат еднакво време не отнема. Ти не мо-

жеш да сложиш боб и ориз заедно: оризът за половин час ще се сvari, но бобът два часа трябва да вари.

Казва някой: „Не смесвайте!“, а вие по някой път смесвате. Казвате: „Той е много набожен човек“. Че кой не е набожен? Това не е основано вярно. Че когато искам да ям, не съм ли набожен? Треперя. Когато съм жаден, не съм ли набожен? Всеки човек, когато е вдаден в един предмет повече, отколкото трябва, е набожен човек. Прекалил го е, той ще се моли. После другото; казват: „Да се съберем да се молим“. Хубаво, но вие се събирате външно. Молитвата се състои от два факта: ако се молиш външно, трябва да се молиш и вътрешно. В какво седи вътрешната молитва? Най-първо ти ще мислиш, а чувство няма. Щом започнеш да изказваш една молитва, тогава ще дойде външната молитва. Не, най-първо ще дойде вътрешната молитва, ще мислиш, след това ще дойде външното моление. Щом се дойде до това, ти да произнасяш думите, то е външно моление. Силата на човека не седи във външното – вътрешно трябва да се моли човек. И отвън трябва да се моли... Сега какво означава *вътре* и какво означава *отвън*. *Отвън* – това е достояние на всички; *отвътре* е достояние само на човека. Щом се молиш отвън, за това Христос казва: „Не бивайте като тези, които се молят като фарисея, които правят дълги молитви“.

Един евангелист разказва, че завел детето си в църква, да го учи да бъде набожно, та да не би да стане безверник. Проповедникът обичал много да се моли, започвал да цитира от началото на *Битие*-то. Започнал да изчислява тия глави, че после за пророците, че най-после стигал до *Откровение*-то. Вие седите тук и се молите, но трудно е да се молиш по евангелски, да коленичиш на земята, да седиш един час на колене. Вие седите и се молите, а това е рахатлък. Аз ги похвалявам: евангелистите ще коленичат и ще се молят. Православните, когато искат да дадат тържественост на молението, коленичат. Хубаво е това, не е лошо. Коленичили бащата и детето и като седели половин час, то казва: „Татко, свърши ли се?“ „Не, синко, той е още в пустинята, евреите за Египет отиват, изход е“.

Казвам: ако аз задържам в себе си по-дълго време една мисъл, отколкото трябва, тя ще причини същото. Никога в ума си не трябва да държиш дълго една мисъл. Казва някой: „Дръж своята мисъл“. Трябва да разбираме това. Ако държиш една мисъл в ума си, ти с това по-силен няма да станеш. Тази мисъл ще заеме мястото на други мисли, които трябва да минат в твоето съзнание. Никога една мисъл и едно чувство не трябва да останат в нас по-дълго време, отколкото трябва. Ако останат, ние се пристрастяваме към това чувство или към тази мисъл. Човек само с това чувство не може да живее. Ако се пристрасти човек само към мисълта за яденето, от сутрин до вечер ако мисли само за ядене, какво ще стане? Яденето е един момент: ще ям и ще благодаря на Бога. Или имаш една мисъл, която постоянно държиш в ума си: „Пари нямам“. Или държиш мисълта, че знание нямаш. Това не е толкова мисъл. Ти ако чувстваш, че нямаш сила, това не е мисъл, то нищо няма да ти допринесе.

Та казвам: по някой път вие сами се отслабвате. Аз съм забелязал: на мене са ми проповядвали, за да ме обръщат, да ме направят съботянин, да ми разправят за кръщението, че трябва да се кръщава човек. Питам аз този човек: „Колко пъти трябва да се кръщава човекът?“. Веднъж. Идва сега един православен и казва: „Ти защо не се кръстиш?“. Аз го питам: „Христос кръстеше ли се, Той правеше ли този знак?“. Отпосле дойде кръстенето. Той казва: „Защо не даваш милостиня?“. Христос даваше ли? Никога Той не е давал пари. Каква милостиня е да извадя от джоба си 5–10 лева? Не зная Христос дали е носил пари. Даже при един случай, когато Му поискаха пари да си плати данъка, Той нямаше и попита Петър: „Кой трябва да плаща?“. Но Христос каза: „Вземи мрежата, ще хванеш една риба, ще намериш в гърлото ѝ една златна монета, плати за Мене и за себе си!“.

Сега аз засягам въпроса: вие всички пеете, но сте обикновени певци. Ще пеете, за да послуша Господ. Представете си, че трябва да изпеете *Господи, Боже мой*. Че как ще го изпеете? Не че Господ се нуждае от нашето пеене – ако запее, Бог най-хубаво ще пее, защото Той е създал всичко. Казвам:

ако се явим при Него, пеенето е един от най-добрите начини, по които можем да се изкажем. Пеенето е най-добрият и най-естественият начин да изкажем една мисъл. Вие като говорите, говорът е пеене, в него има и музика. Каквото и да говорите вие, в говора има музика, мелодия. Казвате: „Може да ида във Варна“, или „Може да не ида във Варна“. Вие това го казвате по-високо или по-ниско. Какво искате да кажете? Казвате: „Празна работа“. Не е празна! Кой предат на тънко? Ония хора, които дълго време говорят, много на тънко предат. Някой мисли какъв занаят да захване. Мисли година, две – той на тънко преде. Някой преде на дебело – току изведнъж рече и отсече. Той няма какво да прави – вземе мотиката и отива да работи. Казва: „Ще ми излязат пришки. После ще ми се осакатят мускулите, няма да бъдат меки ръцете ми. Гладкостта на кожата ми ще се изгуби, а тогава ръцете няма да имат цена“. Хубави са тия мисли – кожата не трябва да губи своята цена, но и една добродетел има при работата. Без работа ръцете не могат да заякнат. Не похвалявам това, че много трябва да се работи. Онзи, който много работи, той се труди. Работата е един вътрешен процес.

Сега същественото. Кое е същественото? Същественото е това, което носи светлина. Кое е онова, което носи светлина? Всякога, когато можем да извършим нещо без погрешка, то носи светлина. Погрешките произтичат от нямане на достатъчно светлина. Не само светлина, но трябва да имаш и топлина. Понеже топлината дава повече кръв, тогава има известна пластичност. Ако в нас една мисъл не носи светлина сама по себе си и не носи тази топлина, която е потребна, тогава тази мисъл не може да се реализира, както ние искаме. Всяка мисъл трябва да има съответна светлина и съответна топлина, за да може да се реализира; в чувствата процесът е обратен. Чувствата по-напред носят топлина, после носят светлина; мисълта носи по-напред светлина, а после носи топлина. В мислите има много малко топлина. Всичките хора, които много мислят, са студени. На хора, които имат хубав ум, чувствата им са много устойчиви. И малкото, което имат, е много устойчиво – от много здрав материал са направени те.

Та казвам: животът, който трябва да образувате от себе си, един ден ще се провери. Животът на нашите мисли, животът на нашите чувства ще се провери от същества, които седят много по-високо. Тъй както можем да дадем изпит на Земята, така един ден ще дадем един изпит и за живота. Ще дадеш изпит – набожен ли си, или не. Какво нещо е набожният човек, каква е разликата между набожния и светския? Няма да го разрешаваме. Набожен е всеки човек, който извършва всяка работа не за себе си, но за Бога. Светски човек е всеки, който извършва Божията работа за себе си – когато дойде да плаща дълговете си, оставя Бог да ги плаща. Това е светски човек, това е в понятията на светския човек. Светският човек съзнава какво е дал, казва: „Аз съм господар на своя живот“, а пък религиозният човек иска да признае, че Господ е владетел. Някой път това отчасти го осъзнавате. Например вие можете да идете да се подчините на Бога, но много мъчно е да знаеш как да се подчиниш. Има едно подчинение от страх. Гледал съм – някое куче влезе, ти дойдеш с тоягата, то легне, моли се, започне да квичи. Щом го пуснеш да излезе от вратата навън, на улицата, току се изпъчи и започне да те лае. Казва: „Какво искаш от мен?“.

Та казвам: в религиозния живот заплашват човека с дявола. Това са методи на възпитание, на подчинение – значи трябва да извършиш някои работи, понеже по друг начин не може да се извършат. Казва някой: „Аз мога да обичам както искам“. В Любовта ти не можеш да любиш както искаш; всъщност можеш да любиш, но не можеш да имаш тия резултати. В Любовта ти ще любиш, както Бог люби. Така ще се учиш да любиш, както Бог люби, а това е изкуство. Как ще го учиш? Дълго време ще се учиш при Него, докато се научиш. Не мисли, че Любовта изведнъж ще дойде – тя може да те повика много пъти, много пъти да ти се показва. Например откъде се раждат заблужденията? Най-първо, като се влюби, силният човек става слаб. Той е голям човек, пехливанин, но като се влюби, коленичи пред едно малко момиче, казва: „Ти си за мен божество“. Той се самозаблуждава, като казва: „Ти каквото кажеш, твоята дума ще бъде“. Но след две-три години погледнеш, тя коленичила, пък той седи намясто. Това не е право! При слабия

ти никога не можеш да се поклониш. Ако силният човек, при когото се покланяш, не ти даде от своята сила, и той не е силен да се поклони.

Кога се покланяме на Бога? Ние като Го познаваме, нещо от Неговата сила минава в нас, проявява се – и ние сме част от Бога. За да проникне Неговата сила в нас, трябва да имаме това съзнание – подчинение, *пог-чин*. *Чин* какво означава? *Чин* значи степен: да съзнаваш, че е в реда на нещата. Подчинението е в реда на нещата. Подчиниш се на реда или вие сте се подчинили един на друг – не във вид на робство, но съзнателно, тъй както нотите са наредени в една музикална гама или както са наредени в една музикална пиеса; или пък както са наредени думите в едно стихотворение. Така, както един поет нарежда думите, и това е музикално. Те там се нареждат и някъде окончават на *a*, друг път на *e*, на *и*, после някъде окончават на *a* през ред. Ако в първия ред думата свършва на *a*, на другият ред е *e* – наредил е поетът думите. Който е поет, естествено му идва това; който не е поет, неестествено идва. Аз вчера декламирах: „Нашата Рила при двата бряга се свила, платното насновали и добре го затъкали“. Декламирам и казвам: „Напиши го: „Нашата Рила, която се е свила“. Значи думата *свила* сега не е намясто, в музиката не е хубаво композирано – нашата Рила не може да се свие. Сега каква дума може да се сложи на мястото на *свиване*? Можем да сложим: „Нашата Рила на двата бряга добре се е настанила, разположила се е“.

Сега по някой път човек трябва да се упражнява, за да мисли и за да може всички клетки на неговия мозък да се упражняват. Цялото изкуство е в учението. Като погледнеш челото на всички хора, то трябва да е добре развито. При човек, у когото челото е развито, ред поколения са работили, затова то се е развило. Някои са работили само в една посока и долната част на челото им е развита; някои са работили друго и горната част на челото им е развита; а на някои средната част е развита. За да има едно нормално развитие на човешката глава, човек трябва постоянно да мисли, да чувства, да преминава през всички чувства, да не бъде еднообразен. После всички трябва да изучаваме нещата, да мислим не за да оправим своята специалност, но

за да може да се хранят нишките на мозъка. Някой има музикална ръка, друг има религиозна ръка. Някой има музикален нос, друг има философски нос, а има и морален нос. Това са специфични особености, оттенъци – човек трябва да наблюдава. Някой е дошъл и минава за религиозен човек. На религиозния какъв му е носът? Като направите своите наблюдения, донесете ми ги. Сега не искам това да действа малко обезсърчително – аз съм за онзи ред, който съществува. Преди хората на Земята е съществувал един ред – тия, които са напуснали Земята, са оставили този ред и ние трябва да го проучим. Онези, които създадоха Земята, оставиха този ред. Тази Земя още се строи, не е създадена напълно. И човекът не е създаден още.

Ако четете *Послание към ефесяните* (тук аз няма да го чета, но ви препоръчвам вие сами да прочетете 4. глава), за да се облечете в новия човек, за да създадете себе си в образа на Бога, в правда, в святост и Истина, трябва да създадете качествата си по образ на Бога. Тогава къде е правдата у човека? Правдата е чувство; „в святост“ – и това е чувство. Щом дойдем до Истината, това е вече мисъл – Истината е мисъл. Казвам: две висши чувства има у човека горе, на главата. (*Учителя показва главата на един брат.*) Правдата на човека и неговата святост е тук, на главата, до Истината. Човек, който няма Любов към Бога, не може да бъде свят. Той има чувство на благоговение. Като носиш в себе си това чувство, то се подкрепя от този, най-високия връх. Това висше чувство слиза и се разтопява, помага на човешката мисъл да мисли. Моралните чувства блага пращат – туй по човешки говорим. Това е един дълъг процес, чрез който човек трябва да се възпитава. Но той не трябва да се измъчва, да казва: „Аз не съм добър“. Ти страдаш именно защото си добър, защото си дошъл да изучаваш доброто – затова страдаш, защото си добър. Щом страдаш, ти си в пътя на доброто и не трябва да се обезсърчаваш. Ще дойдат големи страдания и изпитания, понеже търсиш доброто.

Доброто съставя основа за физическия живот. Ти не можеш да имаш едно тяло, хубаво устроено, ако не си добър човек. Добротата на човека дава най-доброто устройство на

тялото. Красивият човек трябва да има основа – той трябва да бъде добър. В него ще работят две противоположни сили – доброто и злото, и те ще създават неговото тяло. Та в яденето ще мислите. Вие сте добри за себе си, а сте лоши за окръжаващата среда. Ако изядеш една кокошка, ти си добър за себе си, но си лош за кокошката. Но и тази кокошка печели – какво ще научи тя отвън? В тебе като влезе, ще бъде на пансион, ти ще ѝ платиш. Тя ще пострада, но кокошката ще стане по-добра – значи нищо не е изгубила. Ако кокошката изяде мен, тя нищо няма да спечели; ако аз изям кокошката, тя ще спечели повече. Ако тя ме изяде, аз ще изгубя, пък и за нея няма да има печалба. От тази теория вие ще извадите съвсем други заключения – че може да ядете кокошки. Само онази кокошка, която ви обича, може да я изядете: щом ви обича, може да я ядете. Ще намерите една кокошка и ще я попитате; и когато тя ви каже, че ви обича, може да я ядете.

Това са философски въпроси за разсъждения. Аз не искам да ги разрешите. Знаете ли защо? Защото щом въпросите се разрешат, трябва да се плащат. Затова никой не разрешава въпроса. Например вие искате да бъдете свършени. Щом станете свършени, трябва да напуснете Земята; щом станете умни, трябва да напуснете Земята; щом станете любещи, трябва да напуснете Земята. Дотогава, докато сте такива, средни, ще стоите тук. Например някой път вие мислите, че сте много добри, но мислите и че сте лоши. Оставете тия въпроси неразрешени: дали съм добър, или лош, Господ знае. Някой път мислим, че сме много добри, а някой път мислим, че сме много лоши. По някой път хората мислят, че са много добри, по някой път мислят, че са много лоши. (*Учителя взема цигулката.*)

Аз сега ще взема само няколко тона. (*Учителя свири високи тонове.*) Няколко души могат само да ги вземат. (*Учителя свири много ниски тонове.*) Колко души могат да вземат този тон? (*Учителя свири: сол, ре, ла, си, сол, ми, до, ла, ре, сол.*) Каквото и песимистично настроение да имате, може да го измените. (*Учителя свири ритмично: сол, ми, си, до, ми, сол, до, сол, ми.*) Ако вие седнете да свирите, трябва да мислите. За

колко време човек може да придобие това изкуство на свирене? То е много трудна работа. Песента ви сега е *Господи, Боже мой*. (*Учителя свири*.) Тази песен е набожна. (*Учителя пее и свири „Господи, Боже мой“*.) Сега в пеенето трябва да приложите един метод. Човекът винаги всеки един тон трябва да го приложи. (*Учителя пее „Господи, Боже мой“*.) Вече ще мислиш, че си съединен с Него: „Всичко онова, което Ти искаш, аз ще го направя“. Не мисли за себе си. (*Учителя пее отново „Господи, Боже мой“*.) Защо Го наричам Господ? Понеже в мен има желание да изпълня Волята Му. Той мисли за Себе Си. Човек мисли само за Него – да извърши всичко така, че Бог да се весели в онова, което човекът е направил заради Него.

Колкото и да е малко едно нещо, като го направим за Бога, ще Му бъде приятно. Че на малката постъпка или на малката мисъл, на малкото чувство в човека, колкото и да са дребни те, Бог се наслаждава – наслаждава се на малкото, което правим. Ако пея и мисля за друго, това не е пеене. Да обичам някого, значи да го събудя. Аз по някой път имам друго мнение за това, как да обичам другите хора. Когато обичам Господа в някой човек, тогава човекът усеща подем. Казвам на някого: „Ти имаш един Господ, Когото не обичаш, не си готов да изпълниш Неговата воля“. Ти не правиш всичко това за Него: казва ти да учиш, не учиш, а правиш каквото знаеш. А след като дойдат страданията, викаш: „Защо са тия страдания?“. Понеже си работил каквото ти искаш, страданията ще дойдат. Ако човек работи за Бога, то и страданията щяха да идват по естествен път.

Разрешението на песента *Господи, Боже мой*, какво трябва да бъде? (*Учителя пее*.) Какво бихте поставили тук вие сега? Щом това е Господ, вече трябва да вършите Неговата воля. Една сестра казва: „Прати ме, дето искаш, аз ще извърша Твоята воля“. Това е заповед. Как ще извърши волята? Аз върша Твоята воля. Върша ли я? Върша Волята Божия. В дадения случай, тъй както разбирам, върша или правя? Върша е конска работа. А правя? Каква друга дума можем да поставим? Изпълнявам. Но за да изпълниш Волята Божия, трябва да бъдеш друго нещо – трябва да станеш дете. Ако не

станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие. (*Учителя пее: „Господи, Боже мой, аз съм малкото дете, що днес се роди. Господи, Боже мой, аз съм малкото дете, що днес се роди“.*) Щом си малко дете, значи то се е родило: и музика може да има, може да се изпълни Волята Божия. Ако си някой старец, този въпрос другояче стои. Тази дисхармония, която произтича от вас, е едно разколебаване: „Дали ще я изпълня?“ Човек, който пее, нека криво-ляво да пее, да не се раздвоява. „Ами дали мога да пея?“ Речеш ли да пееш, не се раздвоявай: пей, както знаеш. Хубавото пеене ще дойде по-късно. Както и да пеете, все е хубаво.

Разногласието произтича, когато на двама души не им хармонират гласовете: единият пее в една гама, а другият – в друга. Всичко е хубаво, само че имат свои гами. Има една обща гама, която обединява хората – тогава има хармония. Аз съм взел някой тон по-ниско, ти си го взел по-високо, но човек като мисли, всички тонове нямат еднакви качества. Не се раздвоявайте, когато пеете! Аз не искам вие да станете музиканти, но да имате музика дотолкова, доколкото тя помага да се трансформира вашата енергия. Музиката е едно условие за добрия човек. Без музика човек не може да бъде здрав, без музика той не може да бъде и морален, без музика не може и дом да образува, без музика и в личните чувства всичко е анормално. Трябва да имаш музика като едно условие, което Бог е вложил в теб. Музиката е условие за здравето. Някой път вие не искате да пеете – и болестта ви мъчно може да се излекува. Болест, при която можеш да пееш, лесно се лекува. Ще пееш; не пееш ли, това показва, че нямаш една светлина, която да е носителка на Божественото.

Казвате: „Не ми се пее!“ . Ти ще заставиш себе си да пееш – нека да се научиш! Ще намериш някой учител: някой път трябва да учиш 10, 15, 20 години. Ако имаш пари, ще намериш някой добър учител. Добрите учители знаеш ли колко вземат? Един богат американец дошъл в Европа, намерил много виден музикант за учител и взел един урок. Пита го онзи: „Искаш ли още?“ „Не, всичко научих“. Понеже човекът плаща скъпо, всичко е научил; не иска още един урок,

но казва: „Достатъчно е“. Казвам сега: и на вас трябва да ви се вземе много скъпо. По някой път виждам, че мислите, че мога да ви държа един ден лекция върху музиката. Аз не обичам теориите: теорията и практиката трябва да вървят заедно. Някой път теорията е крива, пък някой път практиката е крива. Някой път теорията трябва да се съгласува с опита и изпълнението.

Сега не е въпрос да се покажат всичките тия свирци и виртуози в света – те представляват едно цяло. Всички музиканти в света, всички поети в света са благословение. Цигуларят, който свири, какъвто и да е, е едно благо за човека; и който пее, също е едно благо. Онзи, който пее, носи благо на човека; който не пее, нещастие носи. Като седнете някой път, попейте си. (*Учителя пее: „Колко ме боли кракът, в коляното, под коляното, над коляното“.*) Казвате: „Да повикаме лекар“. Кажи тъй: „Колко ме боли кракът“. Вие ще речете: „Това е неблагоприлично“. Ами ако вземете едно светийско лице, това е лицемерие. Трябва да има едно естествено положение. Ако се представим за по-силни, отколкото сме, или за по-честни, или за по-слаби, отколкото сме, това са неща неестествени. Пей и кажи: „Добре пея. Аз като пея, сам се харесвам. Добре пея – не съм някой артист, но добре пея за себе си“. Желая всички вие да се харесвате, като пеете. Вслушвайте се в гласа си, като пеете, и кажете: „Добре трябва да пея“. Бих желал всеки да каже: „Добре пея“, но разбирайте думата.

Вие имате право, когато станете артист, да пеете според правилата на музиката. Когато се мислите за артист, това е вече друг въпрос, но когато изучавате живата музика, сами трябва да слушате. Онази музика е едно благословение за света отвън. За в бъдеще ако се скарат двама души, ако са се обидили, ще запеят една песен: „Как ме обиди ти“. Единият ще пее сопран, другият – бас. „Как те обидих аз?“ „Ама ти знаеш ли какво ми каза?“ „Аха.“ И двамата, след като попеят, ще си подадат ръка: много хубаво са се обидили и после са превърнали обидата в музика. Когато имаме обиди, можем така да я превърнем – ние сме добри и музикални хора. Една твърда материя е сложена в огъня: ще я направим по-мека и веднага ще разрешим въпроса.

Казвам: това са новите начини на възпитание. Ако вървим по старите начини, ще имаме един живот като сегашния. Така никога не можете да бъдете щастливи, никога не можете да бъдете добри, нито можете да мислите. Човек трябва да се освободи като малкото дете и да каже: „Благ е Господ, не ми търси корена. Щом Господ ме търпи на Земята, добър съм. Защото ако не бях добър, Той не би ме търпял. Щом ме търпи, добър съм. Щом Бог ме държи, аз се радвам на това“. Казвам: това е новото учение. Новото учение ще бъде учение на Любовта, новото учение ще бъде учение на знанието и на светлината, то ще бъде учение на свободата, за да се освободиш. Ако срещнеш умния, ще го послушаш: онзи, който е невежа, да слуша умния. А силният ще помогне на слабия – няма да има борба между вас кой знае повече.

По някой път аз след като говоря, след като държа една лекция, като се върна у дома, държа лекция и на себе си, казвам си: „На еди-кое си място говорих повечко думи, изхарчих повече енергия. Така не се говори! Еди-къде си това, за което говори, ти сам още не си го опитал – не беше както трябва. Ти казваш на хората: „Давайте, обичайте“, но как ще обичаш хората? Трябва да им дам пример“. Та Господ в света ще тури на изпит хората. Питате: „Каква е Божията Любов?“. Той е направил света и това е едно благо – използвайте това благо! Благото, което употребяваш, живота, който имаш, нашите мисли и чувства – всичко това е Божията Любов, която се проявява. Ако сме слепи за това, тогава каква друга Любов ще се прояви?

Казвам: най-първо обръщайте внимание на Божията Любов отвън. Божията Любов за мене е моя Любов; Божията Любов е Божия Любов. Моята Любов и Божията Любов нямат различие. Казвате, че моята Любов е отделна. Божията Любов е моя Любов. Желая Божията Любов да бъде ваша Любов и вашата Любов да бъде Божия Любов. Тогава значи можем да имаме хармония с великото в света.

Отче наш

25. лекция, 19 май 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ПЪРВАТА ПЕСЕН

Отче наш

Пишете върху една свободна тема. Всеки да избере най-любимата тема, върху която да пише.

Ако ви попитат за биографията ви и как сте дошли тук, как ще напишете биографията си? Няма да можете да опишете пътя, който сте изминали. Онзи момент, когато се е пробудило вашето съзнание, е много далече. Вие сте като някои пътници, като странници, които са се изгубили в света. Знаете, че сте дошли отнякъде, но как сте дошли на това място, не знаете; мислите, че пак ще се върнете някъде, но къде ще се върнете, и това не знаете. У вас често се явява идеята какво нещо е злото? Аз няма да ви я изяснявам: най-хубавите работи може да ни създадат най-големи злини.

Представете си един цигулар, той може да създаде най-големите злини. Аз си нося цигулката като предметно учение. Имам само един пример. Един цигулар като свири, струната отгоре се скъса. Всяка струна може да се скъса и да те осакати. Не че цигулката има някакво предразположение за това, но никога не трябва да натягате цигулката повече, отколкото трябва – най-малко трябва да я оставите 30 трептения по-слабо, отколкото може да издържи, понеже атмосферата се мени и често такава струна се скъсва. В атмосферата става отпускане и свиване. Ако стягаш струната, трябва да оставиш 30 единици за свиване, тъй щото като се свие тя, да може да издържи. Сега ето приложението на това. Вие сте инструмент, създаден от милиони и милиони нишки, и то разнокачествени – от най-фината до най-грубата материя. Милиони такива нишки се проявяват във всичките ваши чувства, мисли и енергии – и всичките ви постижения се дължат на тия нишки. Ако ги имате, постижения може да имате; ако ги нямате, нямате постижения. По такива нишки се предават светлинните лъчи, по такива нишки се предават звуковите трептения; вкусът, обонянието, pipането се предават.

На първо място на някои от вас те ви се виждат много прости – искате някаква философия. В какво седи философията? Всичкото философстване в света седи в това, че има само един философ. Онзи, Който е създал света, Той е философ; другите, които философстват, и всички вие, които и да сте, не сте философи. Ще кажете: „Ама това е философия“. Във философията всяко нещо си има причина. Щом като кажете, че всяко нещо има причина, то има и следствие. Щом като имам следствието, аз зная причината. Тогава това нещо може да се създаде. Например някой може да говори за музиката, но той трябва да разбира от музика. Или някой иска да рисува, но най-първо той трябва да създаде скица. Като иска да нарисува един човек, най-първо ще го нарисува геометрически. Тук, под носа, има малко пространство. Трябва да имате един закон – това са успоредни линии. Нещата не са произволни: онази свобода, която ще си дадете, може да влезе отпосле.

Най-първо рисуването е свободно. Какво означава това? То означава едно състояние. Но когато се рисува един човек, трябва да му се дадат онези основни черти на характера, които всякога трябва да намерим. В устата има някакво състояние на недоволство. От него една част на устата е изкривена. Ако погледнеш – устата се е изкривила; или някой път се е изкривил носът. Като го рисуващ, носът се е изкривил на едната или на другата страна. Но това произтича от някакво недоволство, което съществува постоянно. Изкривил се е носът, изкривила се е устата; а на някои хора очите им мижат. Те не искат да възприемат повече светлина, понеже ги е страх, че ако възприемат повече светлина, може да се изкривят. Страх ги е сами от себе си... Някои не искат много светлина, някои не искат много мисъл, понеже ако мисли много човек, ще се забърка. Има някой, който не иска много чувства – разни предразположения има. Така хората се осакатяват.

Представете си, че вие седите отгоре на един камък. Но представете си, че този камък е вътре във вас. Ако го изместите от неговото място и го сложите в някое неустойчиво положение, той може да ви смаже. Така стои въпросът.

Защото на този камък някои седяха отгоре, но не му дадоха такова почитание и уважение, понеже не взеха предвид, че може да падне отгоре им и да ги смаже. Как ще го обясните това? Вие поставяте една ваша мисъл там, дето не трябва; поставяте едно ваше чувство там, дето не трябва – и вследствие на това се създава едно голямо зло. Например по някой път искате да бъдете господари на Любовета. Аз ви казвам: това е ваша работа. Че какво, като ме обичаш?! Ако обичаш някого, ти развиваш себе си, това е привилегия за теб. Че ти като ме обичаш, аз съм предметно учение за теб. Ти се учиш и трябва да ми платиш нещо. Вън от това някой като се учи от мен, той ме рисува. След това казвам: „Ти ще ми платиш, че си ме рисувал“. Че кой на кого трябва да плаща: когото рисуват ли плаща, или който рисува? Винаги, когато рисуват някого, той трябва да плати.

Понякога някой е невежа и ти го учиш, но се заблуждаваш – този човек не е невежа: той седи и се представя за такъв. Ти го учиш и най-после казваш: „Плати за туй, което учиш!“. Но на онзи затова, че го учиш, ти трябва да му платиш, като го научиш. Ами ако научиш някого да свири, пък не му дадеш инструмент... Ако го учиш на цигулка, ти ще му създадеш нещастие, понеже той няма цигулка: учиш го да свири, пък няма на какво да свири. Този човек хич не го учи; или като го учиш да свири, дай му един инструмент, та да те помни човекът. Вие сте от тия учители, които ще научите някой човек да свири, пък не му давате с какво. Тогава по-добре е да му разправяте за пеенето. Сега аз ви разказвам за пеенето. Аз съм слушал най-добрия певец в света, когото никой не е слушал; бил съм в Америка, в Англия, навсякъде съм слушал даровити свирци и певци. Гениален човек беше, слушал съм го, ала той пее най-простите работи, непринудено, но разбира много добре музиката. Казваше: „Я пей!“. Никога, когато той пееше, аз не пеех заедно с него. Защо? Защото исках да схвана, да наблюдавам как той пее; исках да разбера неговото разрешение – като пее, в дадения случай какво мисли същевременно. Някой ще каже: „Имаш ли ти нужда да се учиш?“. Чудни са хората – че голяма привилегия за тях е да се учат.

Та казвам: в този човек на пеенето нямаше никаква превзетост. Той имаше един такъв хубав глас, такова хубаво гърло имаше, че като го слушах, казвах: „Колко е умен!“. Аз разсъждавам така: колко милиона години е отнело на Природата да създаде тази малка ципица, та да излезе този човек да пее и да има създаден най-хубав инструмент? Тогава в онзи, който не разбира закона, ще се зароди едно желание и ще каже: „Защо и аз да нямам“. Вие всички имате такъв инструмент, но сте осакатили вашия ларингс от голяма небрежност. Мога да ви кажа кои са причините: вие сте пили вряла вода, също студена вода и студена бира, яли сте люти работи – чушки и чесън. Та и какво ли не още: и таратор, и баница, и сирене – какво ли не е минало през гърлото ви, та се чуда, че е останал този ларингс, че е останало нещо досега. После и музиката някой път трябва да я учите. Човек в музиката трябва да страда, за да може да се учи. Знаете ли вие какво значи страдание? Леките работи в света всеки може да ги учи, но в мъчните работи има големи противоречия. В музиката трябва да ги преодолеете. Не всички могат да станат музиканти, защото всички имат дарби, но всякога Природата е поставила и едно препятствие. Тя създаде на човека дарби, които не може да останат недоразвити.

Сега аз не говоря за вашето верую, не говоря за вярата и веруюто – те имат едно различие. Ти може да вярваш в нещо. Знаете ли какво означава вярата? Вярa е туй, което постоянно дава. Онзи Божествен момент, в който като помислиш за нещо и ти го дават, това е вярa. А пък вярването е, че като поискаш нещо, ще ти го дадат, но ще почакаш. Във вярата искаш и на момента го приемаш, а във вярването ще чакаш. Тогава казват, че времето не е дошло. Във вярата всичките неща са поставени на своето място. Който дойде, няма какво да искате, само ще си кажете и веднага ще дойде. Ако искате инструмент, ще дойде; ако искате богатство, ще дойде; ако искате сила, ще дойде – всичко ще дойде, няма нещо невъзможно.

Казва Христос: „Ако имате вяра като синапово зърно и кажете на тази планина да се премести, тя ще се премести“. Онези, които не разбират закона, казват: „Ако ние имаме

тази сила, тогава света ще го разрушим“. Човекът, който има вяра, няма да руши, той няма да премести Витоша върху София отгоре. Тогава веднага ще имаме едно болезнено чувство. Той за да премести Витоша върху София, трябва да е крайно докачлив: да има такова болезнено честолюбие, гордост или болезнено користолюбие, та да си отмъсти. Тогава религиозните хора обичат да отмъщават, обичат да къннат. Та казвам сега: вие се учите и искате да се запознаете с Христа. Как ще се запознаете? Какъв характер имаше Христос? Сега аз не искам да ви изкарам, че сте невежи, но формата, с която сте, я смятам за невежа. Ако Господ ми е дал очи, а аз ги затворя и започна да пъпя, та тук се блъсна, там се блъсна, коя е причината за това? Че аз го правя нарочно – ако си отворя очите, мога да минавам свободно.

Сега вие искате да изучавате Христа със затворени очи. Какъв човек е бил Христос? Той е бил Син Божий. Знаете ли какво нещо е Син Божий? Тази идея е неопределена; и думата *Бог* също е неопределена. Бог е Същество, Коего всичко прави и разумно го прави, за Него няма нещо невъзможно. Време, пространство и вечност – всичко това е построено от Бога: Божественото регулира нещата. Ти като идеш при Бога при най-големите си нещастия, като Му се оплачеш за смъртта, която те е постигнала, Той веднага ще каже само една дума; и като каже, животът и всичко друго дойде – и мир ти даде, и радост ти даде, и всичко. Каже една дума – и радостта ти иде, мирът иде, богатството иде, всичко лошо се заличава. Това е Господ: като каже една дума – и изчезнеш от света; като каже друга дума, ти се явиш в света. Сега вие казвате: „Да вярваме ли в това?“. Оставете се от вашата вяра – може да вярвате, може да не вярвате. Може да вярвате – това е ваша свобода. Вярването е закон на свободата – да правим това, което искаме. Опити правете – във вярването всичко, което правиш, не е вярно.

Например вие казвате, че обичате някого, но как мерите Любовта? Казваш: „Този обичам повече, онзи – по-малко“. Вие как определяте, че обичате някого, бих желал да зная това? Веднъж видях едно дете, питат го: „Колко обичаш майка си?“. То казва: „Толкова“ – и показва с ръцете си.

„Ами сестра си?“ Показва цялата си ръка. „Ами баща си?“ Отваря си още ръцете. „Ами майка си?“ Отваря си широко ръцете. Обичта може да се дължи на ума, може да се дължи на сърцето, може да се дължи на душата, може да се дължи на духа – това са различни степени на Любовта. Някой казва, че ме обича. Питам: „За какво ме обичаш?“. И котката обича една мишка, но каква е тази любов? Тя е любов на сърцето. Сърцето всичко онова, което обича, все го изяжда. Този, който обича със сърцето, ще те хване и ще те изхруска. Какво става после? Ти може да се уплашиш от това изяждане. Той като те изяде, после пак наново може да те пресъздаде. На онзи, който е изял ябълката, ако ти му се скараш, казва: „Извинете“ – и пак поставя ябълката на твоето дърво. Той поставя по-хубава ябълка, отколкото първата, която е изял.

Сега да дойдем до същественото. Не считайте за противоречие във вашия живот, ако казвате: „Толкова години ние се учим“. Ами трябва именно да се учите. Вие не трябва да ходите и да казвате: „Аз вярвам“. Във вярата нещата са дадени, но в ума какво може да възприемете от даденото? Ти може да имаш хубава цигулка, можеш да имаш хубав инструмент. Ти може да имаш добър баща, майка ти може да е добра, братята ти може да са добри. Но добрината на баща ти няма да те научи да свириш. Това, че брат ти е добър, че сестра ти е била добра, че те са даровити, че са свирали – това, което те са направили, то е за тях. Само ако учиш при тия условия, ти ще придобиеш нещо. Аз по някой път произнасям някоя дума, например *геме*. Какво означава думата *геме*, произнасяли ли сте *ге-те*? *Де* значи къде. Българинът казва: *ге-те* – и е станало дете. Какво е детето? Туй, което е *ге*, трябва да тръгне. Това, което го подкрепят, е дете. Бащата и майката кажат на детето: „Ти тръгни сега“. Вие ще си представите една изопачена фигура, ще си представите това, което не е.

Като кажете *геме*, веднага ще изпъкне детето, но трябва да изпъкнат и тези, които са образували този плод – да изпъкне земята, да изпъкнат изворите. Като кажете *геме*, какво трябва да разбирате? Детето, това е един неузрял плод. И

у децата ви радва именно неузрелият плод. Утре този плод падне, не узрее, някой червей го изяде – и вие плачете за плода, казвате: „Умря нашето дете“. Защо е умряло детето? Защото вие го подкарахте. Защо го оставихте да умре? Значи го накарахте в един лош път да тръгне – хлътна това дете. Кой е отговорен за умирането на децата? Бащата и майката. Кой е виноват, че учениците не учат? Учителите. В какво седи вината на учениците? Че не се учат. Виновни са дърветата: за децата, които не учат, са виновни дърветата. Винаги по-нисшето съблазнява човека, а по-висшето го назидава.

Значи нисшето съблазнява човека, а висшето го назидава. Това, което те съблазнява, е по-нисше. На нисшето ти си му господар, следователно онова нисше, което представя една идея, ти ще го вземеш под съображение, ще видиш право ли е, или не. Хубаво ще го изслушаш, няма да тръгнеш по ума на това нисше. А пък висшето, щом като говори нещо, ти ще го приемеш – никакво разсъждение няма да има. Ти веднага ще опиташ нещата в нисшето: ще ги опиташ и ще ги провериш веднъж, дважд или три пъти. Във вас дойде някое чувство, някоя идея дойде в ума ви. Тук идват какви ли не хора: хрумнало му на някой една идея, дошла му някоя религиозна идея – и той мисли, че е от Бога. Ни най-малко не е от Бога. Ако така разговаряме, всички неща са от Бога. Добре, но тази идея не е излязла от Бога. Например аз в моята стая имам направени две изкуствени гъби. Така хубаво са ги направили тия гъби от сладкиши, трябваше да ги донеса. Тази гъба не трябва да я печеш, тя сама се топи в устата.

На вас ви трябва нещо съществено. Вие постоянно се колебаете в онова, което знаете. С онова, което зная, аз правя опити. В музиката, като съм изучавал произхода ѝ, съм правил опити. Свирил съм при бурно време и бурята е преставала; свирил съм при тихо време и бурята е идвала; свирил съм при дъждовно време и сухо е ставало; свирил съм при сухо време и влажно е ставало. Свирил съм на рибките, на какво ли не съм свирил; свирил съм на цветята, опити съм правил. Сега тази музика остава за мен. Това е филосо-

фията на музиката. Има неща, които не мога да ви казвам – два пъти тях не ги правя. Има неща, дето ако ги направиш два пъти, са много скъпи. Сега това е една интрига – какво ли съм свирил? И на хората съм свирил и така съм опитвал какви са; свирил съм песента на Блудния син, една такава песен съм свирил... Тя седи в това, как на младия син му иде наум да напусне баща си. Представя си, че в света ще иде, голямо величие ще стане. Тръгва музикално, върви в света и намира другари, започват да ядат и да пият – млади и стари, както тук миналата вечер абитуриентите се веселиха. Гледам, че там свирят, въртят се, след това викат, че са свободни, не се смущават.

Вие казвате: „Учителя как ли е преминал?“. Те не викаха повече от Ниагарския водопад, не викаха повече, отколкото някои бури, които са минали. Седяха абитуриенти и абитуриентки, веселяха се, въртяха се на един квадрат от цимент, изучаваха Питагоровата теорема. Като играха младите, една стара жена каза: „Господ живот и здраве да им дава на тия, младите, че ни оживиха нас, старите“. Сутринта рано пък предаваха една православна служба – и като започна да кряска един свещеник с усиливане на гласа... Тук на нас ни услужиха, понеже на църква не можем да идем. Това е хубавата страна. Слушам да казват: „Не е религиозен той“. Понякога хората мислят едно, но става едно съчетание на нещата, а някой път съпоставяме нещата тъй, както не са. Иде ни на нас една неприятност. Защо идва? Съпоставили сме нещата тъй както не трябва. С тия разбирания, които имат, и вие да сте на тяхно място, така ще правите. Не че те правят погрешка, но понеже служат на себе си, искат да бъдат свободни. Казват: „Който не иска да ни слуша, да бъде надалеч“. Аз ги наблюдавах до два и половина, после станавиха тържествено и си заминаха. „Ха – казват – на добър път!“

Аз разгадавах каква ще бъде съдбата на всички абитуриенти. И като пееха, и като викаха, веднага в картини виждах кой как ще завърши живота си, какво ще стане. Всичко това е една картина, какво ще стане от тях. Те пяха толкова хубаво, че сутринта докараха дъжд. Хубаво пяха, понеже дъжд донесоха – пяха песни, които носят дъжд. Като играе-

ха игри, в музикално отношение има едно музикално викане – и женско, и мъжко – *хе* като извикат. За мене всичко това беше развлечение. Иде един брат и казва: „Не зная как изтърпя“. Казвам му: „Имах голямо развлечение, един отличен концерт. Де ще го намеря?“. Много благоприятно се държаха абитуриентите, бяха на светлина, нищо в тъмно не извършиха. Всичко, каквото правеха, беше на светло – на квадрата там показваха всичкото си изкуство, после седнаха на масите, ядоха, много добре допираха чашите, извикваха *ха-хе*.

Сега да се върнем на темата, това са посторонни работи – те са сенки на живота, които произтичат от известни енергии. Известна енергия се е набрала като в някое планинско място. Като дойде пороят, ако не е залесено мястото, явява се повече вода, наводнение става. В младите по някой път иде тази енергия и тя ще изтече, докато остане онова, същественото в живота. Същественото е, което остава, нещата започват да се градят сами по себе си.

Та казвам: кое е онова например, което вие трябва да градите във вашия живот? Тук, когато се създаде Изгрева, идваха мнозина и на всички позволявах това. Дойде един и казва: „Да ви посея дърветата? Тук трябва да посадим плодни дървета“. Отговарям: „Както намираш за добре, тъй направи“. Той ги посея. Дойде друг млад момък, той искаше да ги посее на друго място. Казвам: „Посей ги“. Той посади прасковите, които имаме: половината изникнаха, а половината от тях измръзнаха. Някои са били присадени на сливи, някои – на дюли, а половината сами израснаха. След това той сади лозето долу. Между онова, което хората правят, аз гледам да видя как работят. Салона други го правеха, не им дадох план – тъй както намериха за добре, тъй го направиха. Единственото нещо, за което дадох план, бе за прозорците. Те бяха направили салона и бяха сложили малки прозорци. Казвам: „Не, големи прозорци ще турите“. Те рекоха: „Няма да издържат стените“. Казвам: „Ще ги усилите и ще издържат“.

В живота нещата няма да станат тъй, както ние мислим. Всеки човек ще дойде, ще направи нещо във вас – и вие

трябва да се съобразите с него. Бог е направил света и е оставил хората да внасят нещо ново в него. И в музиката ние сме внесли нещо: в Божествената музика хората са внесли вътре много човешко. В какво седи Божественото и човешкото? Човешкото е силно, но не е проникателно, надалеч не отива. Някой глас е силен, но на един километър не прониква. Има гласове, които не са силни, но проникват от единия край на другия. Ако ти пееш в Ню-Йорк, в Сан Франциско, в Лондон или в някой друг град, гласът ти ще се чуе. Значи една мисъл може да бъде силна, но тя е външно силна. Нещата външно са силни, но и вътре трябва да проникват. Ако вашата мисъл не прониква вътре, вие винаги ще се усещате ограничен. Всичко, което остава, е остаряването на човека. Вие всички сте задръстени. Всички дисхармонични бръчки на лицето се дължат на течения, на едно подпушване на човека. Ако аз имам Любовта, това няма да стане.

Да кажем, че някой човек не върши туй, което на мен ми е приятно. Един човек обича една песен, друг човек обича друга песен. Каква разлика има в песните; каква разлика има между една светска и една религиозна песен? Няма никаква разлика, думите са същите, само че светският човек дава едно тълкувание на своята песен, религиозният човек ѝ дава друго тълкувание. В единия има повече вътрешно съдържание, в другия има повече външна форма. Вземете светския човек, той ще се облече много хубаво: яката и връзката му са хубави, добре е вчесан; зъбите му са изчистени, ноктите са изчистени – всичко е изчистено, няма нищо нечисто. Религиозния, понеже е зает със своя вътрешен живот, ще го видиш по-скромен, оцапан. Той казва: „Вътре човек да бъде чист“. Ако човек външно не е чист, ще бъде ли чист вътрешно? Външната чистота се дължи на вътрешната. Тогава как ще обясните противоречията при светските хора? Светските хора отвън са чисти, отвътре са нечисти; а духовните хора отвън са нечисти, а отвътре са чисти.

Аз ще ви обясня как става това. Духовните хора като мислят да бъдат чисти отвън, светските хора схващат тяхната идея и я прилагат отвън, казват: „Това можем да го направим отвън“. Светските хора са чисти отвън, както ду-

ховните хора са чисти отвътре; пък духовните хора са нечисти отвън, понеже светските хора са нечисти отвътре. Тогава религиозните хора казват: „Ние отвън няма да бъдем чисти“. Така духовните хора показват вътрешния живот на светските; светските хора показват външния живот на духовните. Като видите добре облечени светски хора, това сте вие отвътре. Ако видите светски хора, те сами не се харесват, но вие ги харесвате. Ако светските вас отвън не ви харесват, това са самите те. Ако вие харесвате светските хора отвън, това сте вие. Те отвън са такива, но отвътре не са. Тогава радвайте се на светските хора, понеже те са копие на вашата вътрешна чистота. Като видите, че вие сте оцапани, тогава съжалявате, че носите формата на един нечист живот. Вие сте немарливи отвън – тогава какво трябва да направите? Ще започнете да ги коригирате, ще започнете и вие да се коригирате. Като започнете да коригирате отвън вашата външна чистота, ще коригирате тия хора отвътре.

Ако вие се носите хубаво, а не натруфено, ще коригирате тия хора отвътре. Като сложиш една дреха, да има линия. Направиш си една риза – да ти е приятно, като я носиш. Яката да не опира на шията, за да не те дразни, но да има един-два пръста място около врата; едно време имаше такива колосани яки. После някои жени обичат да носят деколтета – това е научно изследване. Духовните хора се закопчават: те са много скрити хора, затова се закопчават. Онези, които отварят дрехите си, казват: „Вижте ме“. Казва някой: „Какво се е разголила!“. Но тя е откровена: има нещо хубаво и е оставила тази хубава страна открита, оставила е гърлото си отворено. Това е мястото на адамовата ябълка. После, това е райската долина – човек показва рая си. Раят на жената се показва, а мъжете се крият. Жените са станали по-откровени, а пък мъжете са скрили рая. Това е едно тълкувание. Раят е свързан с човешката дихателна система, той е непонятен вън от нея. Раят, това е дихателната система на Космоса, на това, което диша – то е раят. Там, дето има дихание, е раят. На всеки човек, който пита: „Де е Раят?“, ще река: „Това е твоята дихателна система, твоите дробове, те представляват рая“. Твоят рай е миниатюрен, той се рад-

ва на ония блага, които идват чрез въздуха, на онова пречистване, на онзи свещен огън, който постоянно пречиства всичко и го изпраща в мозъка да работи.

Като дойдете в Божествения свят, това е вашият мозък, ако влезете в човешкия свят, това е стомахът вътре. От стомаха като влезете в тънките и в дебелите черва, това е адът. Тъй щото имаме това: Божественият свят е раят, човешкият свят е адът и мъчението. Всички ангели и дяволи, всички са вътре в нас. Вие сега искате да се освободите от тях, искате да се освободите от злото. Няма какво да се освобождавате, няма да размествате нещата. Отде произтича нещастieto на една мома и на един момък? Вземете един млад момък. Бог е поставил момъка на едно място. Този момък най-първо не обръща внимание на момата, той е зает с една свещена идея. Всичко върви и не размества центъра на неговата тежест, докато най-после не се привлече вниманието му от нея: в този момък се събужда желание да опита тази мома, какъв плод е тя? Тя не знае, че като му обърне внимание, в него ще се зароди желание в стомаха да я изяде – стомахът ще иска да я хапне. Тогава ще се зароди първото нещо – той да я прегърне, да я стисне, да ѝ хване ръката на хорото. Тя гледа да хване ръката му, той гледа да ѝ извие ръката, като че къса някое парченце. После ще вземе китката, ще я помирише малко.

Вие казвате за момъка: „Невъзпитан е“. Не, в моя ум изпъкват съвсем други работи – изпъква цялата история как се е създало едно събитие. Защо тази мома иска да привлече вниманието му? Ако този момък в такъв момент постъпва с момата с внимание, тя го е събудила преждевременно. Знаете какво е, когато се събуди един човек, който не си е отспал; друго е, когато се събуди, като си е отспал. Тя трябва да го събуди навреме и той ще ѝ благодари. Не събуждайте любовта на когото и да е преждевременно, не внасяйте в човешкия ум светлина преждевременно, не давайте на човека свобода преждевременно. На спящия човек каква свобода можеш да му дадеш, на спящия човек каква светлина можеш да му внесеш? При тъмнината той може да спи по-добре. Щом вече се събуди, тогава можеш да внесеш

Любовта – това е ядене. Първо човек ще представи яденето – то е емблема на Любовта; след това ще дойде светлината – Слънцето ще изгрее. Божественият свят е създаден по същия закон. Слънцето показва нещо за ония, които са събудени. Днешният ден носи известни блага. Ако сте събудени, тези блага ще дойдат; ако не сте събудени, вие се смущавате и тогава ще се зародят ред нещастия. Тук една несгода, там друга несгода – ще прекарате целия ден в несгоди. Казвате: „Защо Господ създаде света така?“. Не го е създал така Господ, вие така го създадохте.

Та казвам: трябва да имате един правилен начин в живота. Вие искате само да проповядвате. Не трябва само да проповядвате, ами дайте място на вашия живот, той сам да се изяви; дайте място на Любовта. Щом дойдете до света на Любовта, не мислете вече за нея; щом дойдете до света на светлината, не мислете за светлината; щом дойдете до света на свободата, не мислете за свободата. Нещата, за които мислим, ние ги нямаме; нещата, за които не мислим, ги имаме. Какво ще мислим за въздуха – аз живея във въздуха. Въздухът постоянно влиза в мен, има една обмяна. Ако се интересувам за него и ако мисля какво нещо е въздухът, но две-три минути не приемам въздух, за да стане една обмяна, аз ще почувствам какво нещо е той. Значи става една обмяна, а това е резултат на разумни същества. Въздухът произлиза от същества от един по-висок живот и този живот трябва да подкрепи моето съществуване. Въздухът е резултат, водата е резултат, следователно и тази земя е резултат. Ти се ползваш от земята, казваш: „Тази земя е проста“. Ти на земята можеш да посадиш всичко. Ако имаш тази земя, можеш да работиш; ако нямаш твърда почва, ти нищо не можеш да посадиш. Ако нямаш вода, ти не можеш да проявиш мекота, в тебе не може да има мекота.

Значи в теб трябва да има твърдо тяло, трябва да има твърда материя, която да устоява. След това трябва да има една жидка, пластична материя – без нея не можеш да имаш мекота. После ти не можеш да имаш разширение, ако нямаш това свойство, което има въздухът. Сега ние казваме, че вие схващате нещата много материално: „Като дойде

Христос, Той ще ни научи“. Че какво ще ви научи Христос? Той когато беше на Земята, казваше: „Син Человечески няма къде глава да подслони“. Всинца вие имате къщи, пък Той нямаше къде глава да сложи. А вие имате къде да сложите глава – имате повече, отколкото имаше Той. Христос нямаше нищо, имаше само толкова големи противоречия, постоянно Го преследваха. След Него вървяха такива религиозни детективи, та за всяка дума, която каже, да намерят за какво да Го хванат. (*Учителя поглежда часовника си.*) Шест часът е, 5 минути имаме още.

Какво представя българската песен? Българската песен представлява път, по който българинът е минал така, както е създаден. Някои считат, че това е път: при всяка една песен българите са минавали по него, макар че всички не са композирали. А пък съвременната класическа музика представлява пътят, по който съвременната цивилизация минава. Ако вие свирите когото и да е от тия големи музиканти, творци на музиката, те показват на какви основи е поставена съвременната култура. Та казвам: музиката е път. Хората по някой път се връщат по пътя, по който е минала тя. Сегашната музика, която се е образувала, показва пътя, по който минаваме. Музиката е движение на самия живот, тя показва местата, през които е минал животът – такава форма взема и музиката. Ако музиката е приятна, мястото е красиво и хубаво; ако музиката не е толкова хармонична, мястото не е така хубаво.

Казвам сега: вземете българите, те имат събрани повече от 6–7 хиляди песни. Колко песни вие знаете на български? Има 4–5 хиляди песни и във всяка има един нюанс. Когато аз се занимавах с българската музика, намерих в някои песни толкова кал, че всякога почивах по една седмица след това – да mine време и да се очистя. Има известни тонове, които оставят в теб някакво неудоволствие. Като дойдат игривите песни, те имат една подвижност – дори повече, отколкото трябва, понеже мястото, през което българският дух минава, е било такова. Няма какво да се сърдим на българите – песните представят пътя, през който са минали. Ако искате да изучавате историята на българите, вземете

песните – и те ще ви разправят цялата им история: кои са били техните предци, къде са живели, големи земи ли са имали, богати ли са били, благородни ли са били – всичко е вложено в музиката. Музиката има свои тайни.

Сега искам да ви заинтересувам от музиката. Вашият живот не може да се изявява, ако не пеете на себе си: всеки един от вас трябва да пее не на другите, а на себе си. Наскърбен си – седни и пей на скръбта си; гневен си – седни и пей на гнева си: на всичко пей! Как ще пееш на разгневения господар? Обезсърчен си или си недоволен – изпей една песен, за да станеш доволен. Как ще пееш на недоволния господар, как ще пееш на този, който ти се сърди? Този, който се сърди, е господар, защото слабото не може да се сърди. Винаги голямото се сърди, а малкото се подлизурква. Голямото като се сърди, то е господар; малкото ще дойде с благоговение. Как ще пееш на Господа: ако се сърдиш, как ще Му пееш? Как ще пееш и на това, което се подлизурква; как ще пееш на един, който ти се подлизурква, каква песен ще му изпееш? Трудно се пее тогава. Страхливи ли сте – на себе си как ще пеете? Или обезверили сте се – какво трябва да пеете?

В ума ви трябва да остане идеята да не искате изведнъж всички неща да ви станат ясни. Не искайте нещата да ви станат ясни: само онова, в което човек усеща големи мъчнотии, за което се е трудил дълго време, то остава. Онова, което иде лесно, лесно си заминава. Лесните работи ще ви оставят; онези неща, които сте придобили с голямо мъчение, те ще останат ценни за вас. Знайте, че един ден в живота ви ще останат само големите неща. Лесните работи са общо достойние за всички. Ако искате нещо ценно да остане във вашия живот, за да ви радва, това са най-големите мъчнотии. Затова казвам: най-ценните работи във вас ще остави страданието. Може да сте страдали за музиката: някой иска да свири, а няма пиано. Хубаво, аз имам пиано, а не съм виртуоз, а някои хора нямат пиано и са виртуози. Човек може да има някои работи и да не е виртуоз, друг може да няма нищо и да е виртуоз.

Колцина от вас сте изследвали дали имате тази магическа сила, че като дойде един отчаян човек, като му кажеш една дума, тя да му падне като мед на сърцето. Например майката как ще каже на детето? „Моето любезно дете.“ Как ще произнесете вие: „Обични приятелю“, „мили другарю“ или „другарко“? Който е недоволен и обиден, как ще пее на себе си? Или като сте недоволен от господаря си, как ще му въздействате? Хвани дясната ръка на господаря, сложи лявата отгоре и започни да му пееш: „Колко си велик, като те гледам, колко ми е приятно твоето лице. Като те виждам толкова сериозен, колко си енергичен? Какво можеш да бъдеш в света?“. Казваш: „Това ли трябваше да направя?“. Не, кажи: „Много добре го направих“. Господар си – няма кой друг да те оцени. Защото подбудителната причина, за да говори човек по определен начин, е че в него има свещена идея, но той не може да я изрази. На нашия приятел, покойния Гумнеров²⁶, някой път съм му говорил сериозно. Казва ми: „Защо ми се караш, какво съм направил?“. А аз малко сериозно съм му говорил, но казвам: „Такъв характер имам.“ „Ха, тъй кажи; кажи, за да зная. Много сериозно ми говориш“.

Кажеш на някого: „Ама вие не вярвате“. Вярва този човек! „Ама вие не пеете хубаво.“ Пее човекът хубаво. „Той си мисли, че пее.“ Сега аз може да взема да ви свиря и да мисля. По някой път сравнявам с оригинала, сравнявам своята музика с едно друго място, отдето черпят и тия музиканти. И вие трябва да черпите сега оттам и да придобиете всичкото изкуство, което светът има – то е достояние за вас. Защото тук много са работили... Не мислете, че всичката музика, която съществува в света, ще се загуби. Всичко в изкуството, във философията, в поезията, в техниката – един ден това трябва да бъде достояние за всинца ви. Всичките хора работят за нещо, което след време ще бъде превърнато в наследствени черти. Но същевременно и вие работете над себе си.

Сега коя е основната мисъл, каква основна мисъл остава? При тия разстояния между носа и челото нагоре има една малка кривина – под челото и под носа. Тази гънка

между челото и носа се е образувала преди милиони години. Носът е голям, понеже сме близо до него. Тази начупена линия е отдалече, огъването се е образувало много далече. Челото се е образувало после, а тази линия под челото се е образувала преди него. Линията се е образувала много по-рано, отколкото носът – той отпосле е дошъл; тази част под носа е по-стара. А като дойдете до брадата, тя по-скоро се е сформирала. В животните ще видите, че това чуканче го няма – тук, в човека се е образувала брадата. Тия неща, които са големи, са образувани по-после. Вземете големите дебели вежди – те отпосле са се образували; по-напред са били тънките вежди. Сега всички искат тънки вежди, но зависи каква е линията. В кривата линия на веждите има цяла една философия. На щастливите хора, ако ги изследвате, веждите са други. И на учените хора веждите са други; на красивите хора веждите са други, на поетите са други. И на духовните, и на светиите, и на гениите, и на талантливите веждите се различават. Талантливите имат особени вежди; на гения и на светията веждите също са особени – във всички има една особеност. Вие не можете да намерите двама гениални хора, на които веждите да са еднакви.

Вие не сте изучавали веждите. Космите на веждите – това са антени за приемане на нещо от един възвишен свят; чрез веждите ние приемаме от него. Колко много антени има – отвсякъде може да се възприеме. Учените хора казват, че веждите спират водата. За обикновения човек те служат, за да спират водата, а пък за гениалния това са антени и ключове, откъдето той трябва да възприема. Геният ако иска да свири, ще си пипне веждите – там има особени места. Мога да ви пипна някой път – и тогава ще пеете, ще свирите. Това може да трае няколко минути.

Казвам: всичкото щастие на човека седи в неговото лице. Но при всичкото богатство, което Бог му е дал, той е нещастен, защото не знае къде да се бутне. Човекът търси своето щастие в другите хора. Когато той го намери първо в себе си, после ще го намери отвън. Външният свят е едно отражение на самия него. Ако той себе си не разбира, не може да разбере и хората. Ако ви кажа сега: „Станете да из-

пеете една ангелска песен“, кой от вас ще пее такава песен? Ако някой изпее една ангелска песен, аз ще му дам най-голямата Любов, която мога да имам. Колцина от вас можете да изпеете една ангелска песен? Тогава ще дойде другият въпрос, вие ще кажете: „Понеже ние не можем, вие изпейте една ангелска песен“. И аз не ще мога да пея, защото трябва да имам едно ангелско разположение. Вие всички трябва да бъдете ангели, за да ви пея. Аз нямам желание и вие не можете да пеете, понеже всички не са ангели. Пред един ангел можеш да пееш, но пред този, който не е ангел, не можеш да пееш.

Тогава има ли някой от вас, който би изпял една песен от две думи, някой може ли да композира една песен? Не можете да я съчините. Кой би изпял *Господи, Боже мой*? Той знае, че после ще го осмее – тук повечето са критици. Това са едни свещени думи – *Господи, Боже мой*; за да ги изпееш, ти трябва да влезеш в самата идея, а това не е нещо физическо. Човек ще се разтопи: ние се намираме в едно високо място, в замръзвало състояние. Като дойде Слънцето, снегът и ледът ще започнат да се топят – и водата ще тръгне. Ако не можеш да пееш, ти си в замръзвало състояние. Чувстването е признак, че си започнал да се разтопяваш, а мисълта дава направление, в което тръгва тази вода: мисълта трябва да канализира нашите чувства. Пеенето и музиката, това са методи, чрез които ще се облеche бъдещият ни живот. Казвам: някой друг път ще оставим въпроса за свиренето.

Сега благата, които Бог ни е дал, трябва да ги оценим – нужно е да оцените благата, които Бог ви е дал и които вие не сте осъзнали. Бог ви е дал блага, а вие постоянно роптаете – напуснете вашия ропот! Всички мязате на евреите, които Мойсей изведе от Египет, а те постоянно роптаеха защо ги изведе. Престанете да роптаете, понеже отивате в Обетованата земя²⁷. Безброй блага имате, а някой път питате защо сте се родили. Да влезем в Ханаанската земя.

Тогава съчинете още една песен: „Господи, научи ни добре да живеем, като влезем в Обетованата земя“. Коя е песента на Обетованата земя? Тя е първата песен на Лю-

бовта. Коя е първата песен на Любовта? Първата песен на Любовта, това е светлината. Коя е първата песен на светлината? Това е свободата. Коя е първата песен на свободата? Това е Любовта. Първата песен на Любовта е светлината, светлината пък пее за свободата: значи първата песен на светлината пее за Любовта. Само когато влезем в Истината, когато започнем да пеем за Любовта, когато започнем да разбираме Истината, тогава ще разберем какво нещо е Любовта. Човек, на когото Любовта не е показала светлината; на когото светлината не е показала свободата, а свободата не му е показала Любовта, той не може да познае Любовта. Затова казваме: „Истината ще ви направи свободни“. Истината, която ще ни покаже Любовта, ще ни изпее и първата песен на Любовта. Тогава ние ще я почувстваме.

Желая и на вас да вървите от Любовта към светлината, от светлината – към свободата, от свободата – към Любовта.

Само Божията Любов носи пълния живот.

26. лекция, 26 май 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ПРАВИЛНО ПРИЕМАНЕ

Отче наши

Коя тема е свободна, кои са качествата на свободната тема? Свободна тема е онази, в която има една трезва мисъл, едно трезво чувство, една трезва постъпка. Свободна тема! Самата дума *тема* какво означава? Я ти, дядо Благо, ти си поет, кажи ми какво означава думата *тема*? (*Гръцка дума е, значи задача, нещо, което се поставя за разрешение.*) Значи нещо, което предизвиква човешката мисъл. Филологически, според звуковете, *те* значи множество; *ма* – някое разумно същество, което поставя нещо разумно. Гласът на този звук, слогът какво показва? *Те* означава някоя енергия, която възлиза не от долу нагоре, но която слиза и едновременно с това среща известни мъчнотии. Например някой път вие мислите, че това движение е нагоре.

Всяко едно движение, което слиза надолу, може да срещне противодействие; и едно движение, което се качва нагоре, може да срещне противодействие. Ние досега сме запознати само с движението. Казваме: „Нагоре е това движение“. Когато се стремим нагоре, тогава срещаме някои противодействия; а много пъти, когато слизаме надолу, пак имаме противодействие. Представете си сега, тъй както представят Земята, че ние сме обърнати към Слънцето. Но ако Земята се обърне от другата страна, тогава ние повидимому пак имаме стремеж към центъра на Земята. Но когато мислим надолу, ще слизаме, додето стигнем до центъра на Земята. Щом мислим за центъра на Земята, това е надолу, щом мислим за центъра на Слънцето, това е нагоре. Значи под *надолу* разбираме от главата надолу; под *нагоре* – от главата нагоре. Всяко нещо, което седи от главата нагоре, е нагоре; всяко нещо, което седи от главата надолу, е надолу. Това са известни положения.

Сега в човека има една възприемателна станция. Туй, което спъва съвременната наука, е това, че ние имаме много

радиоактивни станции. Допуснете, че сега можете да изучавате религия или музика, но имате друга отворена станция. Като изучавате музиката, се засягат вашите лични чувства. Някой ви казва, че вие не знаете да пеете или да свирите. Вие не знаете как да си поставите гласа. Това вече не засяга областта на музиката, а едно друго чувство. Като ви кажа първо: „Не знаете да пеете“, а после ви река: „Пейте сега“, отиде вече, иде друго едно чувство. Та казвам: има една потънкост, която при съвременните условия великите музиканти я разбират. Онези, които се занимават с музика, разбират в какво седи същината на музиката, защото музиката, това са трептения от една област, които трябва да се схванат. Сегашните трептения, с които се занимавате, са физическо раздвижване на въздуха. Когато се размърдват струните, размърдват се частичките на кислорода във въздуха. Ние можем да кажем и за частичките на азота.

Сега някой може да каже: „Какво нещо е кислородът?“. Поддържат, че кислородът увеличава горенето; водородът увеличава влагата, а азотът намалява гниенето на нещата. Въглеродът образува първите вещества на Земята. Самата земя е твърда благодарение на въглерода – той има това сцепление, свойства са това. Кислородът и въглеродът имат и други същности, но това са елементарни работи, които окултният ученик трябва да разбира – не само съединението. Въглеродните, кислородните или азотните съединения са вече групи на елементи в света, които упражняват известно влияние върху нас. Ако във въздуха стане съединение на кислорода и водорода, ние ще се намерим в трудно положение.

Та казвам сега: върху тия станции, които имате, трябва да градите. Трябва да възстановите вашата станция, както сега на Северния полюс е възстановена една станция и по радиото съобщават какво е времето. Тук е хубаво времето, но на Северния полюс не е така; а когато тук то е развалено, на Северния полюс е хубаво. Когато времето там е хубаво, тука е лошо; и обратно. По някой път се поддържа мнение-то, че и там е хубаво, и тук е хубаво. Казват, че времето на полюсите има влияние върху другите области на Земята.

Сега всеки един човек има по един полюс – в човешката глава вътре. Можем да кажем, че и Земята е устроена сега според формата на човека – тя е устроена според формата на човешкото сърце. Тъй щото когато човек проучва Земята, проучва себе си. Това са само твърдения. Казвате: „Докажи“. За да докажа нещо, трябва работите да ги чувстваш, не можеш да ги мислиш; при това на тия работи трябва да им дадеш една форма.

Да кажем, вие вземате един тон; може да вземете тона *go*. Може на най-ниския тон да му турите каквото име искате. Този тон ще бъде обикновен и може да се чуе на 10, на 100 или на 200 крачки – той има само физически качества. Но ако вие се занимавате с музика и внесете електричество и магнетически трептения в музиката, тогава на тона ще му дадете проникателни елементи и вашето пеене оттук може да се чува до Ню Йорк или в Сан Франциско; или в Лондон и където и да е. Например вие чувствате по някой път, молите се. Молитвата ви обаче не е чута в Небето, понеже вашето радио действа с много дълги вълни от няколко километра, пък едва сега работят на къси вълни. Колко са дълги вълните в радиото? (*До 15 хиляди.*) Това е дълга вълна. Трябва с микрофона вие да действате до една хилядна от милиметъра – с такива вълни тя ще дойде. Ако една вълна е няколко метра, например 3 метра, тя в Небето не може да иде, там не могат да я възприемат. Вие се молите някой път – и „ни глас, ни услишание“. Но ако сложите тия, ситните вълни, какво ще стане; да кажем, когато човек чувства нещата? Всяко нещо, което не е почувствал, това са дребните вълни. Да кажем, ако изпратиш една своя мисъл чрез своите морални чувства, тя има друга сила. А ако изпратиш една мисъл чрез своите лични чувства, защото те си дават подтик, тя ще има друго влияние.

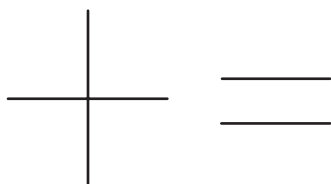
Сега вие не изучавате себе си. Някой път трябва да се спреш, да изучаваш човека като един предмет, отделен от всичко онова, което той чувства. Да кажем, ти чувстваш приятни и неприятни работи. Неприятните работи може да бъдат верни, може да бъдат неверни; приятните работи също може да бъдат верни, но може да бъдат неверни. Това,

което чувстваш, може да бъде приятно, може да бъде и неприятно. На приятните и на неприятните работи ни най-малко не слагайте качеството, че са лоши. Може нещо да е неприятно чувстване от неразбиране; а пък може да ти е приятно, понеже мислиш, че си го разбрал, но в дадения случай то никак да не е полезно за теб. Да ви дам пример. Срещам някого и казвам: „В лотарията ти се е паднал един милион, спечелил си“. Изведнъж той се зарадва: отива, вижда билета си – и става една реакция. Питам: кое е онова, което му е дало приятно чувство? Аз съм го накарал да мисли, че е спечелил. Аз му предавам моята мисъл, че е спечелил, но това е схващане. Той като се обоснове на моето схващане, зарадва се. След това иде да провери и казва: „Излъга ме“. Не съм го излъгал – спечелил е, защото всяка лотария се тегли на три места: на физическия свят, в духовния и в умствения свят. Няма някой, който да не е взел лотариен билет: и в умствения свят има билети, и в духовния свят има билети. Някои очакват да умрат и да идат в Рая. Че това е билет! Ако тръгнеш по трена и кажеш: „Билет не вземам“, може ли да вървиш без билет? Дойде кондукторът и казва: „Господине, тук има закон“. Ако вие не си вземете билет и ако кондукторът е благороден, няма да ви глоби – ще ви предупреди, че втори път ако ви намери, тогава ще ви глоби.

Та казвам: ние сме дошли до едно опасно място. Това аз наричам опасните, хлъзгавите места на живота. Там става разместване на разни радиостанции, които имаме. Някъде учиш музика – и като се върнеш, обидил си се; религия учиш – обидил си се: значи размествени са станциите на радиото. Предава ти се едно нещо, а разбираш друго; едно очакваш, друго иде.

Сега най-после изпияхте *Аум*. Защо пеете *Аум*? Това е все-таки да ви питам защо ядете и защо пиете вода. След като съм ял, постъпката ми е добра, но още не е постигнато това, което искам. Във всяко ядене трябва да има едно малко постижение; във всяка мисъл, във всяко чувстване, във всяка постъпка трябва да има едно микроскопическо постижение. По някой път вие се спирате, защото имате неразпо-

ложение – имате болка, която е дошла в коляното. Това е цяла наука: защо болката е в коляното или някъде в долния глезен, или някой път в големия палец, или в гръбнака, в слабините, в бъбреците... Болестта има свои причини. Тогава един лекар ще констатира: ако ви боли кръстът или бъбреците, тия отправления са за водата, която трябва да се изхвърли навън; те не функционират добре. Ако ви кажа, че нещо не функционира добре, вие ще се успокоите ли? Едно малко нарушение на бъбреците е това. Хубаво, а какво трябва да правите, ако ви боли кръстът? Как ще преодолеете това, вие не знаете. (*Учителя показва с двата показалеца кръста.*)

Фиг. 1

Кръста какво трябва да го правите? Как ще преодолеете болките, вие не знаете. Как го правим геометрически? (*Фиг. 1*) Това е Божествено. (*Успоредните линии.*) В кръста ще ги сложиш и ще ги направиш хоризонтални, ще премахнеш противодействието. Да кажем, че вие противо-

действате на вашите чувства. Тази болка е дошла в едно стълкновение за вашите чувства; всичките страдания произтичат от стълкновението във вашите чувства. Ти имаш чувства с дълги вълни, от 4–5 км; имаш чувстване с вълни от 3–4 см – те са по-силни. Но ако не функционираме с тия къси и дълги вълни, болките ще останат.

Сега някой път дойде някой човек при мен и казва, че го боли кръстът – и мене ме хване болката. Много смешно – мен, който го лекувам, също ме хване кръстът. Забелязвам по някой път колко дена ще минат, докато мине болката ми от кръста, правя своите научни изследвания. Някой път пея една песен, някой път чета една молитва – той не слуша; чета друга молитва – няма отговор. Моля се в името на Бога – не слуша. Един ден му намерих цаката на това: дотогава, докато ме боли кръстът, този човек не е оздравял. Ида, потърся го – той както спи, раздрусам го, ударя му няколко плесници: ти ще слушаш или няма да слушаш, защо те боли

кръстът? Той се стресне и оздравее. Като оздравее, изчезне и моята болест. Ти ще кажеш: „Защо ще го биеш?“. Хубаво, вечерно време как ще го бия? Вие казвате на френски *bien* (*добре*). Аз говоря на френски – значи го бия добре. Вие вземате тълкуванието на български – *биел*.

Често, когато се говори, вие сте разбрали криво много неща. Има едно механическо разбиране. Някой казва: „Учителя говори тъй, както аз мисля“. Някой път аз говоря за младата мома, някой рече: „Отде ги намери Учителя тези, младите, все за млади говори“. Ами че в Швейцария този Юнгфрау²⁸, който е близо до Монблан, като изгрява Слънцето, се зачервява – червеничко е, красивичко е. Тази мома мъчно може да се качи горе, да я целуне той. Аз като казвам Юнгфрау, питам: „Вие влюбвали ли сте се в Юнгфрау“, какво ще разберете? Или тези изследователи се влюбват в Еверест. И той е хубава мома, за която постоянно идват да видят лицето ѝ, как живее. Пък тя е такава морална, не иска да стъпи там човешки крак. Как ще ме разберете?

Има някои идеи, недостъпни за живота. Не че са невъзможни, но трябва да измените чистотата си, трябва да измените мекотата си, човекът трябва да олекне. Че думата *олекване* какво означава? Казват: „Олекнал е този човек“. Вие ще го разберете. Мислите, че ако един светия не олекне, той светия не може да стане. Например ако вие стъпвате така, че да се тресе цялото здание, можете ли да бъдете религиозен човек? Като видите да се тресе зданието, ако това е религия, какво ще стане? Че вие имате нещо твърдо във вашето тяло. Може да ви сложат да градите къща, но не и да ви поставят с този тропот да възпитавате хората – вие ще накарате и те да тропат като вас. Всеки човек може да предаде на другите това, което той има; и без да иска може да го предаде.

Казвам: колко е хубаво да се пречисти езикът ни. Сегашният език трябва да се очисти от онази своя плътност. Има една неестествена, неорганизирана плътност. Тогава вие говорите и питате: „Нима не разбираш?“ „Хубаво, а ти не разбираш ли?“. (*Учителя го изговаря силно.*) Казва някой: „Бъдете тъй добри да разберете“. (*Учителя го изговаря много*

меко.) Защо не кажете така: „Ти знаеш ли кой съм аз?“. И дяволът като дойде, всякога пита: „Ти знаеш ли кой съм?“. Казвам му: „Бъдете тъй добър да кажете кой сте.“ „Аз съм онова величие, което беше, преди хората да бъдат на Земята. Този свят аз го създадох, разбирам законите му. Какво мислиш?“. Сега някой ще каже, че се разговаря с един велик Дух. След като се разговаряш с него, знаеш ли какво ще стане – ще те хване краста и цяла година ще се дръгнеш, ще се мъчиш. Като отвориш тази станция, ще се чешеш цяла година.

По някой път онези, които се занимават със спиритизма²⁹, отварят станции и говорят с духовете. Откъде го чуват духа? До ухото. Тия неща, които тук се говорят, не са верни. Колкото гласовете са по-близо до ухото, не са верни. Някой казва, че възприема отвътре. Какво подразбира това? Има някои неща, които са като ветропоказатели. Щом разбираш тази работа от пъпа, тя е от нисшия свят; а щом разбираш под лъжичката, това е вече нормален свят, на чувствата. Следователно всякога вие слушайте тази станция! Когато мислите, тази станция на лъжичката трябва да действа постоянно. Тя показва, че нещата са верни. Има нещо, което се усеща от симпатичната нервна система. Седалището, старото седалище на душата е под лъжичката. Човека не се хваща за главата: седалището на Духа е горе.

Това са само идеи, за да може вашето въображение да работи – за разсъждение. И в геометрията има какво да изучавате – всеки един от вас да започне най-малко да изучава своето чело. Ако направите сравнения на лицата на вашите братя, на баща си, на майка си, на сестра си, на вашите слуги, какво знание бихте имали и колко бихте се ползвали. Да видите какви хубави неща има там. Някои наши недостатъци на какво се дължат – че имаш някъде малка трапчинка на челото. Трябва да знаеш тази трапчинка какво ти пречатства. Може да имаш една вдлъбнатинка и тя може да показва, че си умен, практичен човек, но това може да показва човек, който има слаба памет, на хиляди думи една да запомня. Сега вие, хората, ако имате развит център, там ще имате силна памет.

Сега може да наблюдавате напосоки. Вярно е това, но то още не е наука. Нещата може да бъдат верни, без да бъдат научни от наше гледище; нещата може да бъдат и верни, когато не са верни. И в безверието казвате: „Този човек е безверен“. Срещал съм безверни хора, които имат по-правилни идеи, отколкото някои, които казват, че вярват в Бога. Веднага, щом го засегнеш като човек, той казва: „Човещина имаш ли, трябва да покажеш човещина“. Щом засегнеш тълкуванието за Бога, Той казва: „Остави тия работи, не искам да мисля“. Той не иска да мисли за човешките схващания и казва: „И аз имам схващания, но моето схващане за Бога не може да бъде за всички хора“. А има едно схващане, което е общо за всичките. Щом ядеш, на тебе ти е приятно; щом аз ям, и на мен ми е приятно – значи ние имаме едно и също схващане, едно съществуване имаме. Щом аз пия вода и съм в здравословно състояние, и ти си в здравословно състояние; щом и твоята жажда се уталожва, ние имаме еднакви чувства и след това разбираме, че имаме еднакви разбирания.

Вие мислите, че имате силна мисъл. Мисъл, която не може да измени човешката коруба, е слаба мисъл; чувства, които не могат да изменят човешката коруба, са слаби чувства; постъпки, които не могат да изменят човешката коруба, са слаби постъпки. Всяко нещо, което е слабо, не може да измени човешката глава. Пък на едно място е станала пертурбация, станала е известна промяна, ако главата на децата не расте. В стари години старите хора трябва най-малко да развият горната част на главата си. Някой път някои хора развиват главата при ушите, някои развиват главата отзад, където е малкият мозък; някои развиват долната част на челото; някои развиват горната част на челото. След това някой може да развие своите уши. Има хора, на които ушите с времето се продължават; има хора, у които с времето ушите се скъсяват. Това е лош признак, да се скъсят ушите; лош признак е, ако меката част се скъсява – тя не трябва да се скъсява. Ако стане много дълга, трябва да има пропорция в ухото. Но тази част може да стане по-голяма.

Сега това да не ви плаши: не вземайте тия общи твърдения, за да се изпоплашите. Има си известни мерки колко трябва да бъде дълго ухото. Когато Господ създаде света, определи това точно геометрически. Според тази висша геометрия е определено колко трябва да бъде дълго всичко. И като се продължи твоят нос, това е определено. С една десета от милиметъра да се продължи, ти си извършил нещо. Ако през целия живот носът не се продължи, в умствено отношение не си напреднал. Определено е твоят нос да се удължи с една пета от милиметъра. Не че Господ така го е направил, но аз правя превод. Ако не си разширил носа си с $\frac{1}{5}$ от милиметъра, ти в своето сърце нищо не си постигнал. Определено е с един сантиметър да продължиш ръката си. Ако с един сантиметър не си продължил ръката си, всичко, каквото си направил в живота си, не струва. Това са мерки. Щом ти измерват ръката, аз искам да знам продължил ли си я ти. Една мярка имам с хилядни от милиметъра, с една десетохилядна от милиметъра. Казвам: някой път аз като правя своите изчисления, виждам, че трябва с една десетохилядна от милиметъра да се продължи носът; може да се продължи и с една стохилядна от милиметъра. Каква материя, каква енергия в дадения случай можем да обработим?

Опасната страна е в това, че религиозните хора наместо да развиват религиозното си чувство, развиват своите лични чувства. Наместо да развиват своето религиозно чувство, те развиват своята алчност и мислят, че това е религия; вместо да развиват Божествената Любов, развиват любовта на Купидон³⁰. Като говорят за любовта към всичко, те разбират някоя жена, имат предвид жената. Като му споменеш на такъв за любов, той мисли за жени – и като ги види, трепери. Ама не стари, а като са млади – тогава има вече една такава хубава усмивка на лицето; а като види стара баба, става индиферентен. За такава любов не говори – това са маски в живота! Ти може да облечеш старата баба с една маска на хубава мома, та да ти трепне сърцето и цяла година да не се успокоиш. Като се смъкне маската, ще видиш старата баба. В младата мома има чист ум, има едно чисто сърце и чисти постъпки. За мен всеки човек е млад,

който има чист ум, чисто сърце и чисти постъпки – тогава е млад, макар че може да има хиляди години. А всеки, който няма чист ум, чисто сърце и чисти постъпки, е стар. Подразбирам, че той има такава гъста материя, че трябва хиляди години да работи.

Ти мислиш за Бога, ама си недоволен; жена имаш, ама си недоволен; деца имаш, недоволен си. В църквата се молиш, казваш: „За какво ми е всичко туй, в което вярвам?“ – не си доволен; и за себе си най-последно нямаш ясна представа. Вие се намирате в положението на американския професор Браун, който преподавал в Бостън психология в университета. Разправил той на студентите какво е *Аз-ът* и така се объркал, че не знаел в тялото си ли е, или не е. Защото в даден случай ти не можеш да говориш на един човек, докато нямаш един обект отвън. Например ако Слънцето не съществува на Земята, ти не можеш на нея да имаш този възглед. Като изгрее Слънцето, вече имаш външен обект – твоите очи може да се настанят. Ако Слънцето изгрява и ако аз не съм на Земята, неговото изгряване е безпредметно. За мене Слънцето е предмет, когато аз живея.

Вие ще кажете, че Слънцето е материално тяло. Това е външното. Слънцето е разумно същество. Това слънце още не е, но то самото е разумно същество. Тогава някой ще цитира, че Бог създаде Небето и Земята, създаде и Слънцето. Тогава Бог не създаде ли човека? Кога създаде Слънцето? Него го създаде по-рано от човека, в четвъртия ден. В кой ден създаде човека? В шестия ден. Бог създаде Слънцето в четвъртия ден и то разрешава една от големите мъчнотии. Слънцето разрешава един семеен въпрос – то има толкова дъщери и синове. Вземете големия му син Юпитер – той търси да се ожени. С другия голям син Сатурн и двамата са се влюбили в една и съща мома и спорят. След туй са подредени синът на Слънцето Марс и другите синове, които по-рано са излезли. Има една дъщеря – Венера, тя е доста благородна. Другата дъщеря е нашата Месечина – казват, че се е оженила и се е развела. Не зная за кого се е женила, кога се е оженила и кога се е развела. Земята е нейна дъщеря и понеже дъщерята и майката са влюбени в един и същи

любовник, дъщерята казва: „Аз не искам да те виждам“ – и затова си мени лицето. Някой път ѝ дотъжне за майка ѝ и става голяма – пълнолуние е тогава. Като се е разсърдила, че майката е хвърлила око на този, когото и тя обича, тогава се скрива. Вие ще го разберете ли, или да ви кажа това, което няма да ви съблазни. Майката не харесва избраница ѝ и Месечината се е докачила – как тъй майка ѝ да не харесва този, когото тя обича. Между Месечината и Земята има едно стълкновение.

Но да оставим това – туй са истории за деца. Слънцето има свои дъщери и синове, които разрешават тези въпроси. Ние сме създадени в шестия ден, той е ден на илюзиите – занимаваме се с неща, които нямат никаква реалност. Ти се занимаваш с една къща, с една нива. Вземеш крепостен акт, собственост за къщата, ходиш 60 години да правиш давия, да доказваш, че къщата е твоя. Утре умираш и къщата остане в този свят, не можеш да я продадеш. Идеш в другия свят и мислиш, че имаш къща от този свят. Ти не можеш да я продадеш, тази къща не можеш да я дадеш; пари вземат от къщата, но не можете да ги изпратите в другия свят. Пари нямаш, а казваш: „Две къщи имам“. Няма уредена валута между Небето и Земята, че Земята не отпуска валута за онзи свят. За тук, на Земята, от едно място за друго може да се изпраща, но за Небето тя пет пари не дава. Толкова е скържава Земята, че нищо не дава, какво ще направиш? Ще идеш в другия свят, ще се мъчиш – и най-после, като плачеш и като се молиш, в другия свят ти дадат даром един билет – и ти дойдеш да търсиш тия, които са взели къщата ти. Пак започват другите илюзии – ти пак мислиш за къщата или ходиш да търсиш жена си. Тази жена къде е отишла? Децата ти е взел някой, търсиш ги къде са – това са все илюзии. Онова дете, което си направил своя кукла, ти го вземат – значи ти не си на правия път.

Реално е само онова в живота, което никой не може да ти вземе. С всяко нещо, което могат да ти вземат, искат да ти покажат, че нещата не са реални, те са илюзия. Следователно тревогата ти трябва да бъде временна. Ти ще сложиш в себе си мисълта: „Защо да се счупят краката на моята кук-

ла?“. Това нищо не значи – по-хубаво беше да не се счупят, но кукла е това. Куклата не е нещо реално. Ако тя беше реална, на реалната кукла краката не се чупят.

Казвам: в онзи свят ще се познаваме, ако имаме Любов. Че аз не бих желал да имаме такава любов, каквато е на Земята – бих желал в този свят да имаме една Любов, която никога не престава. Има една Любов, която свързва хората. Когато вие се запознаете с тази Любов, тя е реалността на живота. Тази Любов аз я наричам Любов към Бога – Любов, която обединява всичките хора, осмисля живота, осмисля всички постъпки. Това наричам Любов към Бога или Любов към всичките души – тя е една. Сега може да зададете въпроса: „Възможно ли е да обичаме всичките хора?“. Със сегашната любов е невъзможно. Да ви обясня защо, какво означава това. С една малка лампичка вечерно време аз мога да виждам само близките предмети, но с тази малка светлина не мога да виждам всички предмети. Човек трябва да мисли. Щом дойде дневната светлина на Слънцето, с тази светлина всичко може да виждате. Ако вие имате един далекоглед, работите стават ясни. Много неща в нашия живот не са ясни, понеже ние носим една малка светлина. Трябва ни една по-голяма светлина.

Затова всеки един от вас, какъвто и да е той, трябва да намери един приятел, който да бъде отзвук на неговите мисли, отзвук на неговите чувства – един приятел трябва да имате. Ако си сам и нямаш един приятел, ти ще минаваш и заминаваш, няма да имаш никакъв импулс. Връх Еверест е важен по отношение за всички планини, но ако той седеше сам по себе си, ако нямаше никакви други планински вериги, той щеше да бъде безпредметен. Но тия планински вериги си имат свое предназначение. Казвам: и човекът има висок връх. Не мислете, че това, което индусите наричат *Суат*³¹, е първото откровение, дадено на човечеството. Имаме и думата *Ману*, което означава, че човек е започнал да мисли. Засега ние мислим още по втория начин – Ману, а предаденото откровение е Суат, но още не сме в състояние да ни се предава на този език. Тогава идва едно приспособление в схващането на човешката мисъл. Човеш-

ката мисъл не може да бъде родена, докато ти в себе си нямаш едно чувство и докато човешките постъпки не могат да бъдат оценени. Човешкото чувстване не може да бъде оценено, докато няма постъпки, то трябва да има отражение. Постъпките са подкрепа на чувствата, чувствата са подкрепа на човешката мисъл, а човешката мисъл е подкрепа на човешката душа. Всички тези неща идват за подкрепа на душата ти. За да познаеш душата си, трябва да мислиш, трябва да чувстваш, трябва да си постъпвал. Само човекът може да познае душата си.

Има ли някой певец от вас, който да ми изпее някаква песен? Каква песен ще ми изпее? Да изпее *Госпоги, Боже мой*. Кой от вас е направил *Госпоги, Боже мой*? Има ли някой, който да е съчинил *Госпоги, Боже мой*? Една сестра ми казваше, че е съчинила нещо, но като рекла да го каже, потреперило ѝ сърцето. Трябва да бъдете свободни. Ако някой стане да пее, неговата погрешка е там, че иска да изпъкне, иска да покаже, че знае. Той е на погрешна страна. А като стане, другите ще кажат: „Този ли се намери“. Като стане някой да пее, приемоте, като че вие пеете; и като изпее песента, като че вие сте пели. Трябва да схванете нещо: каквато и малка погрешка да направи, да разберете в какво седи. Някой път има едни тонове, които не сте изучавали: вие не сте изучавали безгласната музика. На вас не бих ви свирил, защото на когото и да съм свирил, все аз съм плащал: след като свиря, плащам. Аз не обичам да свиря, понеже трябва да плащам. Някой път, след като съм свирил, и четирите струни ще ми се скъсат, или някоя пакост ще стане на лъка.

Не мислете, че от цигулката ще излезе нещо. Цигулката е само едно условие – истинската музика е вътре в човека. Ти не можеш да свириш, ако умът ти не пее. Ако умът ти не е музикален, ако сърцето ти не е музикално, ти не можеш да бъдеш музикален. (*Учителя удря с лъка поотделно по струните.*) Защо са неясни тоновете? Или да вземем някое дете, което за първи път свири. В него има амбиция, то иска да се покаже, да даде концерт, та майката да каже: „Не свири ли хубаво моето дете?“. (*Учителя свири българска песен.*) В нашите песни българинът е майстор на *фа*. Това е тъжно и

мелодично. Той казва: „Спечелил съм нещо, имам си хубава къщица“. Но с българските песни българите доникъде не са дошли – много малък е кръгът им. Понеже българинът не е намерил път да свърже мелодията с хармонията, затова не върви. Навсякъде българските песни в мелодично отношение имат такива трели, които в европейските песни не се употребяват. Много дребнички трели са те, но много хубави.

Та казвам: някой път песните са мелодични, но една песен трябва да стане хармонична. Някои от вас се радват, щом се свири една стара песен, но старите песни нищо не ви донасят. Тази песен е стара, но аз съм я преобразил, съвсем друг характер съм ѝ дал. (*Учителя свири българска песен.*) Аз съм изменил много работи в нея. Ще каже някой, че не е така, както е в старовремската песен. Вече минаваме от мелодията в хармонията. (*Учителя свири българска песен.*) Тогава как пеят адептите? (*Учителя свири.*) Това е един обикновен тон. (*Учителя свири и пее.*) Един адепт е пял така, но той свързва живота с едно повдигане, всичко се завършва. (*Учителя пее.*) Ако усилия чувствата си, това не е за мен. (*Учителя пее гърлено.*) То не е музикално. (*Учителя пее отворено.*)

Казвам: всички можете да пеете добре. По някой път вземайте два-три тона дотогава, докато почувствате една малка топлинка. Аз вземам музиката не като изкуство, а като метод за живота. Ти не можеш да мислиш правилно във всички области, ако не си музикален; не можеш да чувстваш правилно, ако не си музикален; не можеш да постъпваш правилно, ако не си музикален. Музиката я употребете като един метод, който може да изрази живота ви, а не като външно изкуство. Сега аз не искам вие да станете цигулари – много мъчно се свири на цигулка. Може някой да свири на китара, на мандолина, на тамбура; може и с два тела да свири. Всеки един от вас да има поне тамбура; или най-малко да имате едно тъпанче и дайре. Станеш от леглото – вземи дайретото. Музиката трябва да се преподава, а за това се изискват особени условия. У нас има дисхармонични състояния и ние не можем да ги премахнем. Аз бих желал да се занимавате с музика. Аз се занимавам с музика

между другото; с философията на музиката съм се занимавал по 5–10 минути. Навсякъде, където са пели жени, момичета и други, съм изучавал философията на музиката, вземал съм известни пасажки. Тази област е широка – и вие ще влезете там.

Сегашната работа е едно благо. Музиката ще излезе, сегашната хармония ще излезе от светилището на посветените. За в бъдеще те още повече ще дойдат – тогава ще дойдат тия музиканти и оттам ще стопят дисхармонията. За да разберем музиката, трябва да имаме такива чувства; не само музикални чувства, но много работи трябва да бъде човек музикален. Той трябва да има един отличен ум, трябва да има едно отлично сърце. Та сега изучавайте вашето чело. Някои от вас не сте работили в музиката: дарбите си не сте разработили, капиталът ви не е разработен. Ако речете да пеете, нямате търпение – нямате търпение да изпеете някой тон. Например вземете сега *go*, вземете изведенъж горно *go*. Ако вземете в този смисъл *go*-то, вие някой път разрешавате работата. Ако някъде можете да теглите кръг, не знаете какво да правите: вие сте яйце под квачката, което се мъти. Квачката в дадения случай може да бъде музиката. Като седнете под нейното крило, ще се измъти пилето – и след туй ще дойдете да учите *ре*.

Дълго време, 20 дни трябва да седите под квачката: ще пеете във всичкото разнообразие. А като излезете от квачката, през целия живот ще пеете *ре*. Животът е едно движение – *ре* ще пееш! Тонът на движението *ре* навсякъде се отличава – така ти отсичаш нещата. И животните имат едно мъркане – това е *ре*. Те не са се научили да пеят, да дадат правилен ход на своите чувства. При всяко недоволство тонът музикално не излиза както трябва.

Вие се намирате в едно противоречие; казвате: „Да служим на Бога“. Учили ли сте какво нещо е служенето на Бога, били ли сте вие на Небето? На себе си трябва да кажете били ли сте на Небето, за да слушате небесния хор от 144 000 души, които пеят в хармония? Слушали ли сте вие 144 000 души, които пеят в един хор? Тогава ще разбереш какво нещо е музиката. Ти като влезеш там, ще се погълнеш, ще

забравиш всичките дразги на живота – тогава и ти ще влезеш в този хор, и ти ще започнеш да пееш. Тук слушам хор от 30, 40, 50, 100 души. По някой път аз казвам: „Не трябва да се дирижира“ – обиждам диригентите. Има една музика, при която диригентът трябва от главата до петите да бъде музикален, всяко негово помръдване трябва да бъде музикално. Аз не съм против движенията, но всяко движение трябва да бъде израз на музикални вибрации. Диригентът от главата до петите трябва да бъде музикален. Колкото е по-музикален, толкова по-добре. Щом е музикален от главата до петите, той ще свири.

Бих желал и вие от главата до петите да бъдете музикални.

Божията Любов носи пълния живот.

27. лекция, 2 юни 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ОТНОШЕНИЕ НА НЕЩАТА

Отче наш

Пишете върху темата *Защо аз живея*.

Ако например вземете само един стих от Четвъртата книга на царете, глава 12., стих 8.: „И склониха свещениците да не вземат вече сребро от хората и да не поправят развалянето на дома“, какво ще разберете? Ще ви прочета на друго място – Псалом 46., стих 6.: „Смутиха се езичниците, разклатиха се царствата. Даде Той гласа Си и земята се разтопи“. Ще прочета на друго място, тъй, на произвол – Еклисиаст, 10. глава, 19. стих: „За веселба правят пирове, виното весели живота и среброто отговаря на всичко“. Ще прочета още едно място – Еремия, 2. глава, 20. стих: „Понеже отдавна строши хомота си, разкъсах веригите ти и ти рече: „Не ща да бъда вече престъпница, когато на всеки висок хълм и под всяко зелено дърво лягала си, блудница“. И от Йоан – 1. глава, 14. стих: „И Словото стана плът и всели се между нас; и видяхме славата Негова. Слава както на Единородного от Отца, пълен с благодат и Истина“.

По някой път ние попадаме на някой стих, но за да го разбереш, трябва да бъдеш много умен. Сега и вие вземате много пъти Писанието и казвате един стих; вземате една дума от един стих и казвате: „Няма отношение“. Но отношението не е проста работа, то е цял принцип. Ти ако разбираш отношението, цяла философия има там. Пък тъй както ти го смяташ, казваш: „Отношение няма“. Трябва да разбираш едно – там вътре се крие една тайна. Отношението – това е вторият принцип от философията на Хермес³². За да разбираш какво нещо е отношението, има три неща, които трябва да държиш в ума си. За да разбираш какво нещо е отношението, има три свята. Първо е физическият свят, а той има две страни – физически свят и физическо поле. Физическият свят и физическото поле не са едно и също нещо. Духовният свят и духовното поле също не са едно и също нещо – това са две страни.

Сега духовното вие го разбирате, но него ние ще го сложим между физическия свят, ще обърнем нещата. Поставяме умствения свят и умственото поле, духовния свят и духовното поле. За духовен свят аз вземам Божествения свят, но той пак е неизяснен. Казваш: „Физически свят и физическо поле; духовен свят и духовно поле; умствен свят и умствено поле“. За да станат нещата още по-ясни, за да се изяснят, физическият свят представя формата на нещата. Физическият свят и физическото поле са мястото, където формите се опитват. Умственият свят съставя съдържанието на нещата – той е там, където е съдържанието; а Божественият свят е смисълът на нещата. Значи щом казваш „физически свят“, ти искаш да разрешиш физическия свят. Ако разгледаш отношението към физическия свят, ти само ще разрешиш какви са формите на нещата. Ако разглеждаш умствения свят, ще разрешиш съдържанието на нещата, а ако разглеждаш духовния свят, разрешаващ смисъла на нещата. Значи за да разбереш нещо, трябва да го разгледаш по отношение на формата, по отношение на съдържанието и по отношение на смисъла.

Казвате за някого: „Той няма отношение“. Или да кажем, някой певец пее. Казвате: „Няма отношение“. Той знае как да се постави на сцената. Всеки певец има свой специфичен начин за проява: всички певци и свирци на пиано имат един начин на изпълнение. Това е външната страна. Той може да се постави много добре на сцената, но как ще постави гласа си? Може и да постави гласа си, но какъв смисъл ще даде на този глас? Да кажем, че той пее някаква песен – какъв израз ще ѝ даде? Не какво впечатление ще направи, но какъв смисъл ще произведе? Например аз сега ви говоря, но въпрос е вие какво ще разберете. Пита ме някой нещо, а аз му казвам: „Какво ще разбереш?“. Ти може да се докачиш, да кажеш: „Мене ме считат за невежа, мислят, че не мога да разбера“. Вие ще разберете, но има неща, които са трудни. Да ви кажа, че цялото нещастие на българския народ произтича от музикално гледище, от съпоставянето. Досега българинът не е разбрал онази естествена гама, в която живее. Той отношението между *ми* и *фа* не е разбрал;

отношението между *си* и *до* не е разбрал. Какво ще разберете от това? Трябва да ви разказвам за него. Ако дойдем до музиката, има ред превръщания на нотите. Вие казвате: „Как, *ми* е проста работа! *Ми* е форма. Аз мога да пиша *ми*, *фа*“. Казвате също: „Че какво нещо има да се разбира? *Ми* е това, а *фа* е това, ще го взема на пианото“. Не е така – мъчна работа е да вземеш *ми*. Много хора пеят, гледал съм аз някои певци. Той пее, ама виждам, че не може да вземе *ми*-то вярно. Остава го да мисли, но не може да мисли – той смесва чувството и мисълта; смесва ги на едно място.

Много от вас смесват вярата и чувстването. Между вярата и чувството има грамадна разлика. Вярата представлява най-висшето, което ти имаш. То е резултат на един Божествен свят, който е цял един принцип вътре в човека. Някой казва: „Нямам вяра“. Защо нямаш вяра? Вярата не се управлява от твоите чувства, тя и без чувствата си живее. Чувствата по някой път подхранват вярата. Ти може да се намериш в лошо положение, да бъдеш беден, да бъдеш болен, но вярата може в един момент да те възкреси. Ти може да разкажеш като баснописеца Лафонтен³³, че шурецът, като пял цяло лято, се намерил в трудно положение. И при кого е отишъл? Отишъл при мравката, която е нагласена по съвсем друга гама. Той е философ и е умен, но като певец е пял цяло лято, а пък онази мравка е архитект. Тя го пита: „Ти какво прави през лятото?“ „Е, свирих“. Мравката му казва: „Ти не си довършил работата си – свирил си, но не си играл. Ще идеш да играеш, за да разбереш работата на свиренето. Иди да играеш!“. Вие може да вземете това за обида, но ти си свирил и работата още не си я завършил. Трябва да играеш и да превърнеш музиката в движение в живота.

Вие казвате: „Човек трябва да вярва“. Отговарят: „Добре, това е един принцип“. Какво нещо е вярата, какъв е обектът ѝ, кога се явява тя? Ти можеш да вярваш само в онзи, когото обичаш. Това е отношение – вярата е отношение към Любовта. Някой казва: „Как мога да се науча да вярвам?“. Вярата е отношение към Любовта, следователно ти ще оставиш отношението. Трябва да бъдеш музикален, да знаеш как да вземеш тоновете и откъде. От коя тема ще

ги вземеш? Ако дойдеш до това, да любиш, с коя гама ще започнеш? Сега аз няма да ви кажа това. Вие сте пели на Любовта – всеки един от вас си има една гама; ако река да кажа – вече имате изработено нещо.

Казвам: не трябва да се отделяме в частностите. Павел казва: „Отчасти знаем и отчасти мъдруваме“. Ти искаш да усилиш вярата си, но трябва да имаш цел. Вярата трябва да бъде обект, а подбудителна причина на вярата трябва да бъде Любовта. Ти не можеш да имаш вяра, докато не обичаш. Ние, които обичаме, казваме: „Това не е така проста работа“. Тогава в Любовта имаме да изучаваме три свята: физическия свят, умствения свят и духовния свят. Духовният свят, това е първият принцип. Хермес казва, че всичко е дух, но това е един принцип. Ето обяснението сега на реалността – всичко е Дух. После Хермес казва: „Всичко е отношение“; казва още: „Всичко е трептение“ – три принципа са това. Всичко е раздвояване или всичко е поляритет на нещата. Полярни са нещата – винаги съществуват две противоположности. На Земята имаме Северен полюс, имаме Южен полюс; имаме мъж, имаме жена. Казвам: Северният полюс е мъжът, Южният полюс е жената. Някой ще каже: „Как така? Мъжът по-горен ли е?“. Под думата *мъж* аз разбирам баща, а под думата *жена* разбирам дъщеря. Под думата *мъж* разбирам майка, а под думата *южен полюс* разбирам сина. Съпоставяне права: ако сложим бащата и дъщерята, можем да ги поставим така: баща и дъщеря, майка и син.

Сега вие ще се спрете върху нещата – спирате се да мислите какви са отношенията на бащата към дъщерята. Виждаме, че Адам беше баща, а Ева беше негова дъщеря. Тогава във вашия ум ще се зароди мисълта защо тя му стана жена? Там се спънаха те. Че Ева никога не беше негова жена, никога не стана жена на Адам – тя съгреши, ожени се за друг. Че дъщерята на Адам се ожени за някого при Дървото за познаване на доброто и злото – и Господ ги изпъди навън, изпъди и бащата, и дъщерята. Съгрешаването е женитба. Като се ожени Ева, и бащата отиде с нея. Казвам: по някой път и вие искате да се жените – като дъщеря ви. Бащата Адам остави дъщеря си и тя се ожени. Та сега пак се заблуждавате

и казвате: „Ами защо Господ направи света така?“. Оставете този въпрос, защо Господ е направил света. Питам ви: вие защо така мислите? Аз може да попитам себе си защо говоря така. Не е въпрос защо аз говоря – говоря, защото Природата говори. Аз мисля, защото Бог мисли; действам, защото Бог действа. Следователно аз не се спирам на това, какво мисли Бог. Защо мисли, аз не се меся – това е Негово право. Аз защо мисля – това може да зная, но защо Бог мисли, оставям този въпрос – той е свещен.

Аз тогава вземам положението на един, който чувства, вземам нещата като чувстване в мен. Защо Бог мисли? За да Го разбера, вземам съдържанието. Защо Бог мисли, това е формата на нещата. Защо Бог създаде света, аз не зная, но този свят от моето гледище аз го зная – опитвам съдържанието му. Аз чувствам и намирам, че от това, което Бог е създал, мога да се ползвам. В дадения случай от онова, което Бог е създал, аз мога да се ползвам – ти чувстваш това. Вие схващате Любовта като чувство. Не че Любовта е едно чувство, но вие схващате резултатите от нея, онова, което тя е създала. Но Любовта сама по себе си нищо не е създала, защото тя е отношение на Бога. Казва се: „Плодът на Духа е Любов“. Тогава какво отношение има Любовта? Любовта, това е първата дъщеря на Бога. Вие пак ще се съблазните: Господ може ли да ражда дъщери? Това е криво разбиране. Как ще се прояви сега Бог в Своята абсолютност, как ще се прояви Той като Любов? Ама Любовта ти няма да я мислиш – най-първо ще почувстваш Любовта. Но все-таки тази Любов трябва да се облече, за да бъде достъпна, трябва да се облече в някаква най-хубава дреха.

Всеки един от вас иска да пипне този, когото обича. При пипането ти искаш да си вземеш нещо – при всяко пипане ще си откъснеш някакъв плод от Любовта. Като дойдеш до някаква череша, трябва не само да гледаш зелените листа, но и ще си откъснеш от плода ѝ. Какво ще научиш от нея? Ти не си разбрал цялата череша, не знаеш как е израсла, какви са нейните познания. Казваш: „Тя има отлични плодове“. Ако започнеш да разправяш, че черешата е нещо отлично, то е само за плода ѝ. Черешата наистина е отлич-

на, но докато дойде този плод, знаеш ли какви страдания е минала; от човешко гледище знаеш ли през какви страдания е минала тази череша, докато създаде хубавия плод. Те са такива, както у нас, докато се създаде хубавата мисъл. Като дойде някой човек, казваме: „Много добър човек“, но само той може да ти каже през колко страдания е минал. Казвате: „Много добро разбиране има“, но питайте този човек, докато дойде до тия разбирания, през какво е минал. Казва някой: „Тази глава колко е патила“. Отговарям: аз се радвам, че твоята глава е патила, понеже при твоята глава усещам една сладчина.

Сега ще се спрем върху въпроса „Отношение на нещата“. Трябва да мислите за това. Отношението има три страни: отношение по форма, отношение по съдържание и отношение по смисъл. Някой път аз говоря за Писанието, но казвам: и Писанието не можете да разберете. Най-първо ще проучваш Писанието по форма, от физическо гледище; после ще го проучваш и по неговото съдържание. Ще проучваш и смисъла на Писанието, защото не можеш да мислиш, ако не си разбрал формата, съдържанието и смисъла на нещата – без това не можеш да мислиш. Ти мислиш: „Какви са отношенията на този човек? Той вярва ли в мен, или не вярва?“. Най-първо мислиш дали този човек вярва в теб, или не; или искаш да знаеш дали този човек те обича, или не. Как ще познаеш дали те обича? Как познава една майка дали детето я обича, или не? Най-после как ще познаете дали един плод ви обича, или не? Ако ви дам един сладък плод и ако вие го занесете вътре, той е доволен. Цяла философия има в това – когато едно растение ви обича, то има вече отношение към вас.

Съвременните учени хора говорят за една здравословна храна. Храната не може да бъде здравословна, ако няма отношение към мен. Отношение трябва да има към храната – това е новата философия. Нейните трептения да са нагласени така, че като ям, в мен да стане едно удовлетворяване, че през целия си живот да обичам тази храна, между храната и мен да има обич. Следователно ако ядеш една храна и тя има обич към тебе, и ти я обичаш. Тогава ще се зароди една

мисъл. Христос казва: „Който Ме яде, ще има живот“. Под „Който Ме яде“ се разбира съдържанието. „Който яде плътта Ми и пие кръвта Ми, има живот в себе си.“ Сега това са ред разсъждения, които привеждам. Някой път нашите разсъждения нямат практическо приложение. Защото практическото приложение какво показва?

Тогава вторият пасаж е на шуреца. Ти практически трябва да започнеш едно нещо, но най-първо се явява хубавото; за да дадем една идея, написано има. И започваш сега да градиш къщата – това е практическо отношение, което идва вече след идеята. Последният пасаж е студът като дойде. Значи кога идва студът? Студът иде, когато започваш да плащаш полиците. Ти плащаш полиците на къщата и понеже не можеш да посрещаш и лихвите, дългът започва да се увеличава. Отиваш при мравката да вземеш нещо оттук-оттам, а пък тя ти казва: „Ти тази къща трябва да я дадеш под наем, с по-висок наем трябва да я дадеш. А къде ще намериш този наемател?“.

Та казвам сега: важни са отношенията на нещата, вие трябва да имате отношение. Най-първо трябва да имате отношение към Бога – това е вътрешната страна. Трябва да имате отношение към вашите ближни, трябва да имате отношение и към самите вас. Като разглеждате въпроса за отношенията, и аз може да го разгледам. Аз съм дошъл между вас и ви говоря, но някой път във вас се заражда желание да кажете: „Много време съм слушал, трябва да започна да говоря“. Хубаво е да проповядваш, но на малките деца ще откриваш малките работи. Ще започнеш на някое дете да откриваш буквите *a* и *b*, всички други букви ще ги откриеш. Представете си, че сега аз може да ви задам да предадете един урок, да разкажете вашата история – една любовна история или един роман; да ми разправите по-важни пасажки на вашия роман. Веднага няма да ми разказвате. От коя глава ще четете, от кой пророк? Защото във вашия роман и пророци има, и псалмопевец има... Там е и Адам, и Йаков, какво ли не, всичко има. Казвате: „Да не би да се изложи“. Аз вече съм изложен, и вие вече сте изложени. Казвате: „Да не се изложи“. След като си поставил своите картини като

художник, ти си се изложил. Всичките си неща си представил и казваш: „Да не би да се изложат. Да не кажат: този не е даровит художник“. Хубаво, но дойде някой и намери погрешка – носът не е нарисуван както трябва.

Седят там и на мене ми дават урок... Един е завършил шивачество, дошъл е, а аз седя облечен като ученик. Обръщат дрехата и гледат, мерят ръкавите – аз ги слушам. Питам: „Защо слагате тия неща?“. Те си имат особен термин – ревери. Казвам: „Какъв е законът на реверите?“, онзи отговаря: „Това е изкуство“. Реверът трябва да съответства на линиите на долната челюст на лицето. Питам: „Ами този отвор на палтото защо го туряте отпред?“. Това съответства на ума. „Ами яката защо слагате?“ Не може без яка – тя трябва да съответства на задната част. И тогава вече имате три неща: реверът е в съгласие с челюстта, отворот е в съгласие с носа, а после и яката, и тя е в съгласие. Ако аз бих бил шивач, щях да ушия една такава дреха на човека, но не искам да се занимавам с този занаят.

Та музиката сега е едно изкуство. На мен то ми се вижда трудно. Казвам си: „Чакай да видя какъв е произходът на българските песни“. Гледам някоя песен и не мога да я свиря – като огън е. Като дойда там, не мога да свиря – отвращение имам. Обикновена песен е това, дето едно дете ще я изсвири, а аз не мога да я свиря. Казва някой: „Как да не можеш?“. Свиря я, но това не е свирене. След като прегледах всичките песни, едва се спрях на един образец – един образец в класическите песни. Но този образец сега, за да го свиря, трябва да го нагодя според ритъма на музиката, защото не е направен така. Казвам: на този, който е направил този образец, каква е била първоначалната му идея? Защото той е намерил един образ, един завъртян кръг – и като влезеш, ти си вече в конуса на един мравояд. Ти като влезеш вътре, обикаляш, защото няма изходно положение.

Казвам: всичките песни не дават разрешение. Тези хороводни песни имат една тропаница, но аз питам сега: защо българинът тропане; защо са тия бързи ноти, защо ги слага дребните, живите ноти? Гледам – това е завъртян кръг, там няма разрешение. Българинът в класическите песни се

е забъркал, в хороводните песни се е забъркал – няма изход. Като му стане тежко, българинът си поиграе, но като поиграе, огън има под краката му. Отдолу има огън, след това той излезе, но въпросът не е разрешен, колкото пъти и да влиза в топлата площ. Само за изяснение ви давам тези неща. Взех аз тия български песни и се забатачих. Дойдох веднъж и си казах: „Няма да бутам българските песни“. Сега взех две песни и повече от 25 години минаха, докато дойда до едно разрешение, докато песента там да ми стане приятна. Много време ми отне, докато мина от българската песен към Божествената хармония на нещата.

Като дойдох до класическата музика, и в европейската музика някъде има упражнения, които не мога да ги свиря по никой начин. Едно дете ще ги изсвири, а аз свиря нещо, дето и виртуозът не може да свири, но има детски работи, които не мога да свиря. Няма ритъм, а без ритъм не се свири. Не че не мога да ги изсвирия, мога да ги изсвирия криво-ляво, но ако река да свиря криво-ляво, ще плащам после. Ако дойдеш дотам, да свириш криво-ляво, ти ще мязаш на онзи българин, който отива в Германия. Той живее при една своя хазайка. По-рано той е живял в Русия, а след това отишъл в Германия и хазайката от време на време му сварявала яйца. Когато трябвало да плаща, трябвало да плати и за сваряването на яйцата. Той пита: „Как може така?“. Напуска хазайката и отива на друго място, при друг германец, и вече се пази да не вари яйца. Обаче като дошъл краят на месеца, трябвало да плаща пак, понеже имал приятел, който го посещавал, та трябвало да плаща за стола. Взели му наем за столовете, на които седял приятелят му. Анекдот е това. Казвам: и моята работа може да стане така, и вашата работа също. И вие може да се намерите в такава трудност в живота.

Един човек стане религиозен. Така той върви 5–10 години и после казва: „Тази работа няма да я бъде. Хич не трябваше да започвам това“. Казва: „Тази работа е празна“. Не че е празна работа, ами аз след като разреши въпроса с тази песен на българина, влизам в неговото положение. Намерих къде е погрешката. И аз ще се ползвам от нея и

един ден може да дам съвет на хората. За всяка мъчнотия намерих как да изляза от затруднението. И ще казвам: „И ти мини по този път“.

Та казвам сега и на вас: отношенията вие не можете да ги разберете, докато не разберете формата на нещата. Отношенията ви не могат да се подобрят, ако не разберете съдържанието на нещата; отношенията ви не могат да се подобрят, ако не разберете смисъла на нещата. Във вас вярата трябва да има един обект. И това е музика; да обичаш, това е изкуство. Най-първо човек изучава само формите на нещата – тогава няма да чувате пеене. Щом започнете да изучавате съдържанието, ще почнеш да чуваш и гласа му – то започва да пее. Като чуя една мома, която пее, според моята философия за музиката вече зная как ще започне любовта; за себе си зная вече какъв ще бъде нейният живот, колко години ще живее, ще се обичат ли, колко деца ще имат; и дали ще останат в рая, или ще излязат от рая навън. И досега още не съм срещал дом, който е пълн и който да не е подписал съдбата си – те излизат от рая навън. Виждам, че са в рая, но виждам и една опасност – ще излязат навън от рая. Но виждам и че пак ще влязат там – има разрешение, има излизане. Но аз виждам в музиката, че има и влизане.

Сега намерих пътя и начина, по който хората могат да влязат наново в рая. Има една музика, която изкарва хората от рая, има и друга, която ги вкарва. Казвам сега: аз намерих музиката, чрез която можем да влезем в рая. Новата музика не мога да ви я проповядвам. Вие казвате: „Я да видим?“. Там виждане няма, защото Ева, като видя дървото, като го погледна, не можа да разбере нищо. Сега не се спирайте да кажете: „Колко сме невежи!“. Не е въпрос за невежество, произходът на невежеството се крие другаде, има един друг живот. Аз замествам думата *невежество* с *невинност*. За мен невежеството не е термин, не е дума, която определям – невежеството е отклонение на нещо. Всички ония същества са имали първо невинност. Ако много философстваш, ти не можеш да бъдеш невинен. Ти гледаш на всичките неща и им даваш една и съща цена, не правиш никакво различие. Някой път гледам, качи се някоя мравя по мене, не я бутам,

като че нещо ми е приятно. Но щом започне да ме човърка някъде, казвам: „Ти си невежа, не разбираш живота“. Всеки човек може да те погали и да те пипне, но ако те пипне като мравката, тогава го блъсни като нея. Ами ако те пипне като невинност, тогава? Една мома може да ме пипне като невинна. Аз измервам нещата така, че във всички моми има нещо Божествено, но в любовта си хората изгубват своята невинност.

Не изгубвайте своята невинност в Любовта. Има едно Божествено отношение: когато обичаш някого, ти или си като благодетел, или си като баща, като учител, или си като майка. Трябва да занесеш нещо от Господа на тази душа, напиши ѝ едно писмо. Ти ще кажеш: „Това писмо ми го даде Баща ми“. Той ще те хване и ще каже: „Върнете се пак при мен“. Ти ще кажеш: „Аз пак ще се върна при Баща си“. Това са отношения вече. Такива отношения ще се явят, че като срещнеш някого, да се радваш. Не като го срещнеш, да кажеш: „Не исках да се срещнем“ – тогава вие нямате отношение. Вие сте дошли и в школата и аз ви казвам: вашият небесен баща ви е изпратил да ви учат. Дали съм аз, или е някой друг, безразлично е. Не се спъвайте, който и да е – ти имай един учител! Един или двама, или трима да сте, без разлика е: колкото и да са учениците, каквото и да е онова знание, което ви се дава, трябва да го придобиете.

Та какво писмо ще напишете на баща си, ако ви кажа така: „Напишете едно писмо на вашия баща, до училището“. Трябва да има едно невинно писмо. Какво ще пишете? Как ще учите и какво сте научили например. Това, което сте научили, е лично – то е това, което сте научили от този свят и което можете да внесете в другия. Какво ще внесете от този свят в другия? Ами че аз като ида във Франция, няма да занеса нещо от България. Като кажа на един французин баснята *Щурец и мравка* на френски, той вече разбира. Това са думите на един виден баснописец – и на него му става приятно, че аз съм се заинтересувал, че съм заучил нещо. Кое ще занесете в невидимия свят, от коя книга ще го занесете? Вие ще носите вашата Любов. Като влезете в онзи свят, като се върнете в Божествения свят, там ще искат да

знаят какво сте придобили; понеже за Любовта материалите вие ще ги вземете само от Земята, а после ще ги обработвате. Или на Земята ще вземете книгата, а в Божествения свят ще я четете. Ако тук не вземете нещо от книгата, вие в невидимия свят няма какво да четете. Тази книга, която си взел тук, даром се дава от живота. Аз разглеждам нещата така – че животът е една книга, която ни е дадена. Ние ще вземем от Земята тази книга и в Божествения свят ще я четем. Тогава има връзка между физическия свят и Божествения – духовният свят е съединителната нишка между двата свята.

Казвам: всички искате да бъдете щастливи. Аз съм правил много малки опити – и вие можете да ги направите. Че аз като имам един хубав глас, няма да ходя бос – ще седна и ще пея. В Англия е обичай, че не можеш да просиш – трябва да покажеш някакво изкуство. И аз ще се спра и ще започна да пея една песен. Ти щом изпееш песента, всички ще са готови да ти услужат, готови са да ти дадат. Но ако искаш да ги безпокоиш и без да пееш искаш да ти услужат, ще намериш затвора. И вие ще се намерите при трудно положение, понеже отивате да просите. Не ви трябва просия; казано е: „Молете се!“. Молитвата вие трябва да я разбирате. Най-първо човек трябва да живее, след това вече трябва да се моли. А след молитвата какво иде? След молитвата трябва да се върши нещо – да живееш, да чувстваш. А след като се молиш, молитвата ще ти достави ония необходими условия, при които човек може да живее. Търпение трябва да има. Като се молим на Бог, Неговият живот вече минава в нас по един музикален начин. Защо трябва да се молим? За да живеем – по друг начин не може. Ти може да не се молиш, но ще страдаш – Божественият живот тогава минава по друг начин; Божественият живот пак иде, но чрез страданието. Статистиката показва, че ония хора, които страдат, живея по-дълго време, отколкото ония хора, които страдат по-малко.

Аз говоря за страданията, които осмислят живота. Има известен род страдания, които продължават човешкия живот, повдигат човешкото сърце, повдигат и човешкия ум.

Аз говоря за Божествените страдания, които са ни дадени. Другите страдания са излишни – вие можете да се откажете от тях. Казвам: сега трябва да усиливате вашата вяра. За да усиливате вярата си, вие трябва да имате Любов. Без Любов вярата не може да се усили – Любовта предизвиква вярата. В онзи, когото обичаш, ти вярваш повече; в онзи, когото не обичаш, вярваш по-малко. Казва Христос: „Ако имаш вяра колкото синапово зърно“. Тази вяра трябва да бъде динамична. Това синапово зърно ако го туриш в земята, тогава се развива динамическа сила. Вярата не може да се развие по друг начин. Твоята вяра е динамическо семе: ако влезе в почвата на Любовта, тогава тя става вече дърво, което може да обработвате. Тогава говорим за онзи вътрешен процес: да уякне твоят ум, да уякне твоята душа, да заякне твоята воля. Непременно вярата трябва да дойде като един принцип, за да даде възможност на духа ти.

Казваме: трябва да се прояви човешкият дух, да се прояви човешката душа, да се прояви човешкият ум или да се прояви човешкото сърце. Не спирайте вашата проява, не слагайте никаква спънка на вашето проявление, разумно се проявявайте. Направите ли погрешка, това нищо не значи: погрешките, които правите, са допуснати, може да направите хиляди – 10, 20, 100 хиляди, 1 милион, 10 милиона, 100 милиона погрешки – те ще ви се простят. Но изправете погрешките, понеже при изправянето им ще придобиете богатство. Ако изправете 100 милиона погрешки, вие ще бъдете приблизително един гений в света. Гении са тези, които поправят 100 милиона погрешки; онези, които поправят 10 милиона, са талантиливи; а онези, които поправят около 100 погрешки, са обикновени хора. Обикновените поправят стотина погрешки, талантиливите – 10 милиона, гениите – 100 милиона, а пък светиите – 100 милиарда.

Сега казвам: силата ви седи в това – считайте поправянето на една погрешка за една възможност; това е една благодат за този, който разбира. Това разбрах в музиката вече от 25 години. Аз 25 години се занимавах с тия български песни, докато един ден дойде разрешението, разрешиха се въпросите в трите свята – на физическото поле, в духовния

свят и в Божествения свят се разреши въпросът. Та нали казах онзи ден, приведох какво е казал Платон за музиката: „Музиката върви по един закон, тя дава душа на Вселената“, и т.н.

Моралните чувства се намират отгоре на темето, на главата – там е Божественият свят. Пред тях имате център на личния живот, имате семейния живот, имате съхранителните чувства, които са към очите. Това е все различен живот, в който като влезете, вие се поставяте на изпитание. Понеже като не знаете закона, как да минете в един висш живот, трябва да знаеш как да минеш в един нисш живот, трябва да знаеш пътищата, по които да минеш. Не се минава безразборно в живота. Ще дойде във вас една отрицателна мисъл – трябва да знаете как да се справите с нея. На една отрицателна мисъл ще поставиш противоположна на нея. Една отрицателна мисъл или една лоша мисъл трябва да я поставиш в съприкосновение по закона на музиката; по закона на музиката вие лесно можете да се справите. Никога не понижавайте *фа*, защото в понижаването му ти изгубваш Любовта. Щом понижиш *фа*, ти си изгубил Любовта; щом понижиш *фа*, изгубил си вярата, изгубил си и надеждата си. Щом изгубиш своето *си*, ти вече разклащаш мисълта си. Тогава в духовния живот вие не можете да бъдете духовни, ако не знаете как да понижите *си*. Трябва да знаеш как да го понижаш.

В сегашната гама на музиката това е приблизително; приблизително е при Божествената гама. Между *фа* и *ми*, между *си* и *до* има две врати. Едната врата е тази, през която може да се влезе, а другата е тази, през която можеш да излезеш. Ти трябва да знаеш как да понижаш *си*-то, за да слезеш от Божествения свят на физическия. А ако иска да се повдигне към Бога, българинът взима *ла*. Той поставя *си* в неговото естествено положение. Да кажем, ти имаш положението на духа – това е *ла*. Щом сложиш понижено *си*, ти имаш една загуба. Дръж *си* в естественото му положение; ако снемеш *си*-то, трябва да снемеш и друго положение. В това положение ти няма да останеш, ще вземеш някой друг тон – ще слезеш от закона на *ла* в закона на *ре*. Ти трябва да

слезеш да работиш, да помагаш. Всеки проповедник, който отива да помага, ще разбере може ли да проповядва, или не. Това лесно става, за пет пари работа е. За пет пари е боята, но ако знаеш как да боядисваш. Ако не знаеш, много боя можеш да туриш, но ще развалиш работата.

Та казвам: някои от вас се намирате в трудно положение или на физическото поле, или в духовното, или в умственото. Неизбежни са тези трудности. Ще кажеш: „Защо се родих българин?“. Българинът, това е само една гама, през която ще минете. Французинът, това е друга гама; англичанинът е трета гама – това са гами, през които ще минете. Ако се прераждате от един народ в друг, ще минете по музикален път, за да видите Божествения свят. Най-после ще отидеш между ангелите, да учиш живота на ангелите – и това е една гама. Много пътища има, един е Пътят. Писанието казва: „Внимавайте на Пътя“. Внимавай в Божественото; като минаваш през всичките пътища, също внимавай! Може да минеш през всичките пътища в живота, но мисли; внимавай през всичките пътища, през които минаваш. И като пеете, научете се също да мислите. Аз като взимам *go*, в мен вече има една идея. Да кажем, че искам да разреши една мъчнотия – аз трябва да зная откъде започва мъчнотията. Един механик знае къде да тури лоста, знае къде е слабата страна, за да вдигне тежестта по-лесно. Онзи, който не знае, пишне на едно място, на друго – хаби сили; а онзи, който знае, ги спестява. В музиката вече имаме изработен метод и начин за съкращаване на времето, за да не правим много опити.

Та казвам: аз проповядвам Любовта на основание на този закон. Искам да усиля в хората вярата, но вярата не може да се усили, ако нямате за обект Любовта. Щом Любовта стане обект, вярата се усилюва. Понякога между вас се заражда една ревност. Ревността е едно отклонение от Любовта. Ревността трябва да бъде само един подтик, а за вас сега ревността става спънка. Някой обича някого – радвайте се, защото в Любовта Бог е, който действа. И за вас има условие, и за вас ще се намери някой, има кого да обичате. Не одного, Бог хиляди ще направи да обичате – Той не ви

забранява да обичате. Казвате: „Аз този човек не мога да го обичам“. Вие криво пеете тогава. Сложете в ума си мисълта, че можете да обичате всеки човек, когото Бог е създал. Всеки човек, когото Бог е създал, аз мога да го обичам; за всеки човек, когото хората са създали, ще си помисля. Но вие сложете в себе си определена идея: всеки човек, когото Бог е създал, всеки човек, в когото има душа, мога да го обичам. Всеки човек, в когото има Дух, мога да го обичам; всеки човек, в когото има ум, мога да го обичам; всеки човек, в когото има сърце, мога да го обичам. Има ли ги тези неща, те са Божествени. Като дойде този човек, ще го приемеш.

Това е новата мисъл, която трябва да имате. Казва се в Писанието: „Повярвайте в Господа Бога Исуса Христа“. Този, който казва: „Повярвай!“, вече какво разбира? Обичай и вярвай в този, който те обича. Павел казва: „Повярвай в Господа Исуса Христа“. Чрез вярата човек се спасява. Вярата е полето, Любовта е съдържанието. Вярата е полето, в което трябва да се прояви Любовта, нейната външна страна.

Та казвам сега: да бяхме попели, но часът е 6 и 5, глоба ще имаме за 5 минути. Ще поправим една погрешка и ще спечелим.

Божията Любов носи пълния живот.

28. лекция, 9 юни 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ПЪТЯТ НА МУЗИКАТА

Отче наш

Чете се темата „Защо аз живея“.

Много лесна работа, а колко мъчно е да се изпълни. Няма никаква мъчнотия, в умствения свят това вече става лесно. Като се дойде до физическото поле, трансформиране трябва. Когато човек започне с пипането, когато първото му движение е пипането, той се учи да се движи, да се премества от едно място на друго. След това идва второто положение: човек се е научил да се намесва в нещата, всички неща да опитва с уста. Явило се е условие за ядене – да вкусва, да възприема нещата, да влиза във връзка с онова, което той не знае. Най-първо човек приема един плод – той иска този плод да го приеме на гости, да се поразговори с него, да се запознае. Сега казваме: „Усещаме, усет имаме“. Колко мъчно е човек да развие своя усет, той да бъде правилен, или пък да вкусва нещата; колко мъчно е да развие своя вкус, да бъде правилен и нормален.

Някой път и усетът не е нормален – тогава и впечатлението, което приемаме, не е нормално. Ние разбираме: нямаме онази мярка, с която мерим, за да имаме истинска представа за нещата. Ти пипаш, но имаш погрешно схващане; или вкусваш нещо и нямаш онази норма, имаш погрешно схващане за вкуса. Тогава в теб започват да влизат без преглед нещата, от които човек се разболява. Много болести са дошли от вкуса. Той е като инспектор на цяла една област за здравословното състояние на човека. Когато този инспектор не наблюдава както трябва, идат болестите. Много болести се зараждат от яденето: ядеш едно, второ, трето, четвърто. Пиеш едно – и след това става въпрос защо са тия болести. Вкусът, този инспектор, по някой път се подкупва – него може да го подкупиш лесно. Направиш сладко ядене – подкупва се, казва: „Хубаво е, можеш да ядеш, можеш да опиташ“, дава разрешение.

Та казвам сега: всички вие сте дошли до такова положение като ученици, че всеки от вас би държал една реч за вкуса. Но има една страна на яденето – как да се научи човек какво да яде. Само чрез яденето той ще добие безсмъртието. Казвам: чрез яденето човек ще придобие безсмъртие, но трябва да знае какво да яде. Той трябва да може да намери безсмъртната храна, някъде да си вкуси от нея – и веднага ще стане безсмъртен. Сега във вас може да се зароди едно любопитство – къде се намира тази храна. Има едно естествено положение в това отношение. Там човекът направи първото прегрешение, защото прегрешението започна с вкуса на човека. Той още при второто си чувство направи своето прегрешение – прояви непослушание. Каза му Господ: „Ти като дойдеш до яденето, ще бъдеш внимателен, всичко няма да ядеш. Има едно нещо, от което ще се пазиш, понеже ако вкусиш от това ядене, целият твой живот ще се измени, ще изгубиш смисъла на живота си“.

Сега вие си представяте Адам като човек. Представете си го, имате едно въображение – тъй както е писано в Библията. Но така както е написано в Библията, тъй ли е всъщност? Вие считате, че е така. Ако кажете, че не е така, значи Библията не е вярна, а щом не е вярна... Не е въпрос за вярно, но нещата не са съобразни. Както когато старите баби казват на децата, които питат, като се роди тяхното дете, откъде ще дойде. Бабата казва, че го е донесла от реката, между жабите е било там, че са го хванали там и са донесли детето. Някой ще каже: „Това не е вярно“. Че човек е изваден от реката, това е вярно по отношение на чувствения живот. От астралния свят той е изваден от водата, минал е през водата. От водата иде човек – в тази вода и жабите, и хората могат да живеят. Но на физическото поле това не е вярно – то е вярно за един друг свят. Затова в херметическата философия казват: „Всяка истина е наполовина истина и всяка лъжа е наполовина лъжа“.

Във всяка лъжа има известна истина – истината е параван отпред на лъжата. За да те излъже някой, той ще сложи истината като параван и ти заради нея ще се излъжеш. Ако тази истина не е сложена като параван, онзи не може да те

излъже по който начин, а щом сложи истината, ще те излъже. Като сложи някой Любовта за параван, ще те излъже; като сложи Истината за параван, ще те излъже; като сложи знанието за параван, ще те излъже – навсякъде ще се излъжеш. Ние обясняваме донякъде това – за него са писани много книги в света. Пита сега някой: „Защо са нещастията?“. Те са толкова ясни, но нека да ви ги обясня. Както и да ги обяснявам, ако започна да ги обяснявам, след като махна една мъчнотия, ще се яви друга. Ако ви дам едно хубаво ядене и ви кажа: „Не яжте много от това ядене, а малко, наполовина“, веднага във вас при сегашното схващане ще се зароди мисълта и ще кажете: „Колко е свидлив, че да не ни остави да се понаядем“. Какво ще ви се казва: „Не яж, наполовина яж“, как ще разберете това? Ако ви кажа да се наядете, тогава ще питате: „Защо не ни каза? Това ядене беше много хубаво, но ни развали стомаха“. Ако не ви дам, ще кажете: „Щеше да ни измори гладни“. Ако ви кажа наполовина да ядете, ще речете: „Свидлив е“. Ако ви кажа да ядете както трябва, ще речете: „Не ни предупреди“. Тъй че винаги другите са виновни.

Онзи, който иска да ви направи добро, ще стане виновен, а вие единствен ще останете праведен. Всичките хора страдат, защото са праведни – няма нито един грешник. Кой е виновен? Господ – света Той го е направил. Че как трябваше да направи Господ света? Както и да се обяснява това, остава едно противоречие. Там, където рибата живее в изобилие, човекът се удавя; там, където човек започва да живее, рибата умира. Вземете малката вода, намалената вода, която прави приятно впечатление – тя премахва жабите. Ако сложите малко вода, в нея те умират. Питате: „Защо рибата умира там, където човек започва да живее? И защо там, дето рибата започва да живее, човек умира?“. На вас това може да ви се представи, но ако направите един опит. Как бихте направили така, че рибата да не умира и човекът да не умира? Това е невъзможно. Рибата ще живее във водата, а ако човек влезе там, той умира, ще се удави. Човекът някога е бил някаква риба, но при сегашните условия той в това изобилие не може да живее.

Казвам: по някой път вие искате нещо в изобилие, но вашето изобилие ще ви причини смърт. Писанието казва: „Ако не се отречете, не можете да влезете в Царството Божие“. Ако не се отречеш от многото вода, ти ще се удавиш. Да кажем, че искаш да плуваш като риба. Ако влезеш във водата и можеш да плуваш, ще идеш донякъде, ще плуваш, но след това ще се намериш в трудно положение. Рибата няма да се умори, тя не потъва във водата. А ти искаш да си починеш, като се умориш, и ще намериш смъртта си. Това са аналогии.

По някой път вие искате много знание, но многото знание може да причини и голяма вреда на човека. И незнанието пак може да му причини вреда – трябва да се намери една средна линия. Например вземете идеята за Бога. На вас тази идея ви е станала толкова обикновена, че вече сте изгубили онова свещено значение, което съдържа думата. Или някой път се говори за музиката. Вие сте изгубили свещеното чувство, че музиката спада към онова, което е свещено. Музиката е свещено нещо. Ти казваш: „Защо Господ е направил света така?“. Така не се пита! Така би попитал, ако би проучвал света, та да знаеш проекта, да имаш всичките Божествени планове, да имаш всички научни данни. Трябва да си правил хиляди, хиляди и милиони опити – и някъде ще дойдеш до едно изяснение. Сега вие искате изведнъж нещата да станат ясни.

Кой не знае да пее! Вчера при мен дойде една млада певица. Тя е била певица преди 15 години – и оттам насетне ѝ се е случило нещо, че 6 години вече е престанала, не може да пее. Не че е изгубила гласа си, не го е изгубила, но в нея се заражда едно чувство – като рече да пее, уплаши се. Искане да пее, а не може, стеснява се – и тя не може да си го обясни. Певицата казва: „Може ли да ми дадеш един начин. Искане да пея, пък не мога“. Отговарям ѝ: „Случило ти се е нещо в живота. За да дойде страхът, ти си причината“. Нея са я изпратили в света да пее на хората, а тя е отишла да служи на себе си – служила е само на себе си. Питам я: „Щастлива ли си?“ „Не съм щастлива“. Развела се е с мъжа си вече от 6 години. Питам: „Колко години живяхте заедно?“ „Десет години“. Имала е 14-годишна дъщеря. Рекох: „Искаш да се

ожениш втори път, но нека аз да ти дам правило. Ако искаш втори път да се ожениш, трябва да умреш, да те заровят в двора. И този, който те обича, ако може да те извади от гроба и да те съживи, да ти даде светлина и свобода, върви с него. Онзи, който не може да те извади навън от гроба, подир него не отивай“. Всичките нещастия са в това, че вие вървите подир онези, които не могат да ви извадят от гроба. Ако една овца тръгне по пътя на един вълк, мислите ли, че той ще я заведе в Царството Божие? Нали ако дойде един вълк да преподава музика на овцата, той като пее, ще ѝ одере кожата. След като ви научи на нещо, той пак ще ви одере кожата. Вие сте дошли до едно вътрешно противоречие.

Много пъти в човека се явява някакво желание – всички хора страдат от желанията. Казват: „Без желание може ли?“. Не е въпрос да живеем без желание, проблемът не седи там, но ти нямаш само едно желание, а имаш милиони желания. В дадения случай имаш 100 желания, които седят и хлопат пред вратата ти. Умният човек трябва да знае кое желание трябва да пусне и по ред ли трябва да ги пуска. Ако идете при един съвременен професор по музика, той за да ви преподава, ще вземе цигулката. Ако искате да се учите да пеете, веднага ще ви изпита гласа. Щом попее, ще ви каже: „Аз съм зает, нямам време да ви преподавам“. Ако искате да се учите да свирите, той пък ще ви изпита колко можете да свирите. Още като сложите цигулката, като теглите ръката си, този човек знае какво може да излезе от вас. И като излезете, можете да имате каквото мнение искате. Въпросът е, че вие много пъти настоявате върху нещата – човекът много настоява.

Например гледам, някой път някоя муха кацне на носа ми. Аз се занимавам с важни философски работи, а тя кацне – на върха на носа ми кацне. И като кацне, не седи мирно, ами започне да прави научни изследвания. По някой път седя, не искам да си мърдам ръката – тя дойде и пак кацне. Понякога ме изважда от търпение: аз махна с ръката си – тя кацне на носа. Какво ще придобие тя от моя нос? Мухата е смешна. Аз я питам: „Какво искаш?“, а тя казва: „Искам да бъда учена като теб“. Качи се на носа ми, дано да вземе от моята разумност – и тя да стане учена. Казвам ѝ: „Ти

може да облизваш носа ми, колкото искаш, но все муха ще си бъдеш“. Не настоявайте върху някои работи! Ти като се качиш на носа на някой учен човек, учен няма да бъдеш. Това трябва да се разбира. В даден случай онова желание, което имаш и което е определено, трябва да се научиш да го четеш. Ще се намериш там: желанието пише твоето име и ти трябва да знаеш името му. Това желание е за теб – ще си го вземеш като едно писмо и ще го отвориш, ще прочетеш какво е написано. Някъде адресът съвпада, но ти няма да вземаш чуждо писмо. Има желания, които в даден случай не са за теб, но имат близък адрес. Има много желания с такъв приблизителен адрес, но което е специфично за теб, на него ще прочетеш адреса.

Сега на вас са ви дадени много работи, нали? Изпеете една песен – не ви харесва. Донякъде какво е една песен? Вземаш един тон, но това е чисто механически, то е като грамофонна плоча. Там, където умът на човека не взема участие, където сърцето на човека не взема участие, нещата са механически. Не че не са хубави, но това е външната страна. В какво седи духовното? Човекът трябва да го чувства. В духовните работи има едно такова качество: ако ти вземеш вярно един тон, какъвто и да е той, и в даден случай си неразположен, щом вземеш вярно тона, веднага това малко препятствие, което имаш, ще изчезне, ще се яви една светлина в ума ти, едно разположение. Може, ако вземеш вярно тона, това неразположение да изчезне от тебе, но ако не го вземеш вярно, то ще се усили.

Ако ви кажа, че трябва да се учите да пеете, вие казвате: „Певец няма да стана“. Не е въпрос за пеенето – това е изкуство; цяла наука е то, но всички не са родени за певци. Музиката е една среда, в която човек е потопен, защото той живее в нея; понеже ако не живее в тази среда, не може да има никакви постижения. Той може да има постижения, но ония, хубавите постижения, не може да ги достигне, ако не си служи с музика. В едно отношение музиката е най-хубавата страна, с която човек може да се храни. Станеш сутрин – попей си един-два тона; изпей една каквато и да е песен. Изпей песента „Премина люта страшна зима, настана пролет“. Преведете тогава това. *(Учителя нагласява цигулката и*

тегли една струна.) Този глас какъв е, духовен ли е? (*Учителя свири нежно, тихо; после свири силно.*) От един цигулар се изисква прецизност. Ти не можеш да бъдеш цигулар, докато не бъдеш духовен. Ако на тона липсват няколко трептения, той не е верен. На духовния тон му трябват духовни трептения. В музиката там, където има обикновено впечатление, има обикновена музика.

Сега ще започнете да учите, в сегашната музика ще знаете всички правила. Когато дойдете да изучавате качества на музиката, трябва да имате свещено чувство, трябва да има за какво да пеете. Сутрин като станете, трябва да има за кого да пеете. (*Учителя свири.*) Сега кои са моите подбуждения? (*Учителя свири.*) Тази българска песен има едно движение. Какви са подбужденията? Може да съм слушал нещо, но какви са ми подбужденията? Да кажем, вземете една песен. (*Учителя свири „Тъги, скърби“.*) Тя вече е в ритъма. Ако свиря и скръбта ме послуша, казвам ѝ: „Тръгни с мене, заедно ще вървим“. Другояче тя ще се качи на гърба ми, а сега я уча да върви. Искам да я убедя да слезе, но тя казва, че е болна и страдаща, разказва всичко това. Да кажем, че искате да изпеете: „О, благи Господи!“ – как ще изпеете това на Господа? На Бог, Който е създал музиката, как ще Му изпеете: „О, благи Господи“? Това са свещени работи, рядко се свирят. (*Учителя свири и пее: „О, благи Боже мой!“.*) Право ли е това, ще ме послуша ли Господ? Тук има малко една неестественост. Като пее: „О, благи Господи, Боже мой“, аз съм самодоволен. Следователно моето самодоволство не ми дава един импулс, оттам нищо не мога да си взема.

Значи ти ще дойдеш до едно положение, където и да си, Бог да ти даде нещо. Ти ще бъдеш при Него, когато си скръбен; няма да идеш, когато си радостен. Щом си радостен, Бог е в тебе; щом си скръбен, Той е отвън. Следователно тогава ще Му говориш, за да дойде Неговият Дух и да станеш радостен. Радостта показва, че там Бог присъства, а в скръбта Той отсъства. Но за да отсъства там Бог, има някаква причина. Господ е едно същество и когато ние сме непослушни, Той не настоява на нашите желания и си излиза. Щом настояваш, тогава на Неговото място ще дойде скръбта. Ти искаш да настояваш, искаш да станеш какво

ли не. Някой път искаш да станеш свят човек; искаш да станеш свят така, че всичките хора да го знаят. Какво подразбираш под думата *свят*? За мене да бъде свят, значи да живея добре – така, че и аз да се радвам, и Бог да се весели в мен. Това значи аз и Господ да живеем заедно. Според мене да бъде свят, значи аз и Господ да живеем добре.

Сега ще оставим това. Някои имате верни схващания – светостта е едно естествено положение за душата. Ти не можеш да бъдеш свят. Само като станеш свят, ще знаеш да пееш; в светостта знание ще имаш, ще знаеш как да пееш. Като погледнеш небето на Господа, няма да се уплашиш – ще запееш тогава. Когато човек се моли, това е пеене. Ако не знаеш как да се молиш, твоята молитва не е музикална. Ако не си представил страданията си на Господ – такива, каквито са, ти ще ги опишеш, защото Господ ще ги премери. Няма да ги представиш по-големи, няма и да ги намалиш, защото и в двата случая няма да бъдат приятни – ще ги опишеш точно такива, каквито са. Като дойдат ангелите, ще кажат: „Много вярно описание“. Тогава ще дадат ход на твоето пожелание.

Някога не може да се свири духовно, защото има влияние. Тогава всички са на особено мнение. Вземете този тон. (*Учителя свири на цигулката и всички пеem.*) Това е boleжката на едно малко изворче, което слиза от планината и развява знамето. А това са големите камъни, през които минава. (*Учителя свири.*) Така много лесно се представя... Как ще представиш музикално как е разцъфнало едно цвете? Най-първо като идеш при някой извор, трябва да се ослушаш как вървят вълните. Тази вода никога не е доволна, блъска се тук-там, върви. Хиляди и милиони неприятности минава тя, но капките скачат, казват: „Отиваме към морето, към дома“ – всички се радват, веселят се. Блъскането в камъните те не го считат за нещастие. И ние в живота се блъскаме – всяко страдание е блъскане. Ако си музикант, ще започнеш да пееш. Понеже не си музикант, ти се спреш и казваш: „Защо трябва да се блъскам?“. За да идеш до морето. Блъскайте се, понеже искате да ви качат на автомобил, на файтон – без вие да се трудите, без никакво движение.

В живота сами ще вървите: кой как дойде в живота, трябва сам да върви и да опита всички неприятности. Неприятностите са най-хубавите работи – те са път на живота. В тази линия на неприятностите един ангел, един светия вижда Божествения път – пътя, който Бог е начертал. Вие го считате за голямо нещастие, но това е най-голямото щастие, което Бог може да ви даде, само че трябва да го преминете. Втори път няма да го минете – втори път него само на картина ще го гледате. Мнозина казват: „Младите да поживеят“, ама не може вече така. Ти като си бил млад, си бил недоволен, казваш: „Това защо е, онова защо е?“. А сега, като остарееш, казваш: „Да съм млад, сега зная как да живея“. При сегашните убеждения, които имате, вие сте недоволни; казвате: „Не съм доволен, и тук го няма...“. Че какво, като и тук го няма?! Ако мислите, че всичко е тук, то е самоизмама – това е път. Казвам: пътят е този, по който можете да влезете някъде. Представете си сега, че имате охота. Може да ви донесе една баница – и у вас се събуди охота, искате да знаете как е направена. Аз ви я препоръчвам, само я хваля – значи свиря ви. Вие казвате: „Да я опитам“. Питам: след като опитате баницата, какво ще придобиете? Някой път е по-добре да не опиташ баницата: ще добиеш по-голяма сила, ако не опиташ нещо. Има неща, които не опитвай! Например хубавата баница, като я погледнеш, само от миризмата можеш да се наядеш. Като я погледнеш, ще кажеш само: „Благодаря“.

Сега вие искате да опитвате всичко. От знанието, което ви е дадено, казвате: „Ех, ох“. Сега например имате малки упражнения, които и посветените имат. Как са започнали посветените в училището? С коя дума ще започнеш, като станеш сутрин, как ще повикаш Бога: *Отче, татко* или *баща* – как ще кажеш? На български имаме три думи за баща, а на френски колко думи има? *Пер, papa*. Сега забележете, че вие всички имате известни предустановени идеи; всички сте дошли с предустановени планове, а искате на Земята да бъдете щастливи. Това е първото заблуждение. Щастливият свят е светът на музиката. Ако не намериш пътя на музиката, ти и в пътя на щастливия живот не можеш да влезеш. Музикалният живот е пътят за щастieto. Много

хора са музикални, но се дразнят. Ако станеш музикант и не вървиш по музикалния път, дразниш се. В музиката малките дразнения оказват голямо влияние. Дойде някой, ти не знаеш музикално да говориш и казваш: „Как да не ме разбираш?“. Или казвате: „Знаете ли моите убеждения какви са? Ами вие знаете ли кой съм аз?“. Ти си кал, както и аз. Ти си направен от кал и аз съм направен от кал; в теб има Божествено дихание и в мен има Божествено дихание. После казвам: „Докажи го“. Тегля го колко тежи, но каква част повече от грама има, не мога да го докажа. Или казвате: „Аз пея по-добре от теб“. И аз пея като тебе. Ще идем при един умрял, ще попеем и двамата. Ако можем да го съживим, ние сме певци; ако не можем да го съживим, сме като другите певци. Станеш сутрин и си неразположен – попей си! Ако не можеш да махнеш неразположението, ти си обикновен певец, ако можеш да премахнеш неразположението, си певец. Сутрин като станеш, дойде ти една малка тъга, недоволен си. Започни с недоволството, кажи: „Не, доволен съм от всичко, каквото става“. Подир малко си изгубил нещо. Влезе някакво чувство – трябва да имате някой, който да му пее заедно с вас.

В музиката не трябва да коригирате другите – оставете всеки един свободен. Ако вие пеете хубаво, бъдете като основен тон, като мярка. Когато другите пеят, оставете ги – те сами нека се коригират. Пък ако някой пее по-хубаво от мен, аз давам ухо и се коригирам по този, който пее по-хубаво. Онези между вас, които пеят по-хубаво, ги вземете за основен тон и се коригирайте съобразно с тях. Като държите това правило, ще пеете хубаво. Щом искаш да коригираш, това е обикновено пеене. И то е хубаво, но в духовния живот никога не коригирай. Ако ти коригираш, губиш. Всеки, който коригира другите, губи – пресеква се пеенето.

Питам: коя песен бихте избрали? Толкова песни имате дадени, коя песен бихте избрали за себе си, да се упражнявате сутрин? Аз бих ви препоръчал *Фир-фюр-фен*, тя е хубава. (*Учителя пее песента.*) *Тао* е първична дума, място, дето Бог живее, навсякъде. (*Учителя отново пее песента.*) Има нещо неестествено в това – ти сложиш мисълта, но не можеш

да вземеш един тон, докато не почнеш да се движиш. Така мисълта ще се коригира. Например ако аз сега свиря, какво впечатление ще ми направи мисълта? Аз трябва да свиря, да се коригирам – и мисълта ще се измени. Ако пеете, вие коригирате мисълта – тогава ще пеете правилно. Ако не обръщате никакво внимание на окръжаващата среда, това е обикновено пеене. Пейте за самите вас, понеже Господ, който е във вас, иска да ви чуе, че пеете, да покажете, че Го зачитате. Пей на Господа, едно изкуство ти е дал Той. Ако оставиш гласа си да не пее, какво ще стане?

Сутрин като станеш, поблагодари на Бога, че ти е дал един глас. С години седи гласът ти, никак не си пял, а искаш да идеш в Небето и да те приемат ангелите. А като идеш между ангелите, ти ще влезеш в някой ангелски хор – тогава какво ще правиш? Ангелите няма да те коригират, а ще те оставят сам да се коригираш. Ако не знаеш да пееш, ще намерят един начин да те изведат навън – и толкова деликатно, даже неусетно, ти ще се намериш вън от този хор. Нали много пъти вие сте имали хубаво, отлично желание, имали сте едно самочувствие вътре в себе си, нещо ви е пяло. Един ден вие сте недоволен: търсите повече от това, което имате, и изгубвате и малкото. Духовните работи са малките работи в света. Това, което е интензивно, то не е духовно.

Целият физически свят е едно предметно учение, за да подкрепи човека да се учи да пее. Да кажем, ако видите една ябълка или един ваш приятел, или ако видите изгрева на Слънцето, или ако четете някаква книга, ако речете да пеете, пеенето ви ще бъде различно. Да кажем, че всички имате по една цигулка – тогава? (*Учителя поглежда часовника.*) Верен ли е този часовник? (*Отговарят: „Малко е напред.“*) Недовършените работи са хубави.

Пейте сутрин, като станете, *Фир-фюр-фен* – за една цяла седмица.

Божията Любов носи пълния живот.

29. лекция, 16 юни 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ВРЕМЕННО И ПОСТОЯННО

Отче наши

Чете се темата „Защо аз живея“.

Ще прочета 30. глава на Йеремия, от 18. стих нататък. Той е един пророк, който се е занимавал с това, което интересува хората. *(Учителя прочете стиховете.)*

Ако вземете това в буквален смисъл, сбъднало ли се е? Преди Христа се е казало то. Ако го тълкувате буквално, сбъднало се е, но ако го вземете в духовно отношение, това е един процес. Когато се говори за непреривните неща, тогава се говори Истината, а когато се говори за статическите неща – не. Да кажем, вие искате вашият живот да бъде щастлив, но щастието е един процес, който не зависи от временния живот. Щом внесете щастието във временния живот, вие ставате нещастни; щом внесете Любовта във временния живот, ставате нещастни, щом внесете Истината във временния живот, също ставате нещастни. Там е въпросът, защо е така? Вие искате да знаете и аз да ви кажа: „Човек трябва да знае“. Ще кажете: „Духът така ми говори“. Какво ти говори Духът? Някой пише какво му е казал Духът да напише. Духът няма много формули. Той гледа нещата, не ги знае, но казва: „Чертай“. Като отвориш един голям бележник на някой математик, там има формули, задачи има, много работи.

Вие седите и питате: „Защо нашият живот е бил такъв?“. Това е задача. „Защо съм се родил мъж?“. Това е задача. Защо мъжът е мъж, защо жената е жена и защо детето е дете? Защо волът е вол, защо птиченцето е птиче, защо е славейчето? Задачи са това. Който разбира от тая задача, ще намери разрешението. Ти си един щастлив човек. Но друг пък има, който не разбира. Това показва, че има едно място, и ти ако го бутнеш, ще дойде всичкото ти нещастие. Има едно малко копче – ако го бутнеш, всичкото нещастие ще дойде на теб. Провидението е турило едно друго копче,

което като го бутнеш, ще дойде щастието. Природата така е наредила, че ако бутнеш копчето, изведнъж ще дойде нещастieto.

Имаш един приятел и му казваш: „Какъв голям невежа си“. Че ти си бутнал това копче, не трябваше да казваш: „Голям невежа си“. Ами че ти съединяваш една отрицателна черта с тона *си*. Аз ви говоря за музиката, но музиката върви по две страни. Една музика има, която върви по закона на вярата – тя е музика на ума. Има една музика, която върви по линията на силата – това е външната страна. Тази музика целият свят я употребява и развива, наричам я волева музика. Вземете в музиката всичките увеселителни места – там хората се удоволстват. При музиката всеки има право на това. По някой път вие схващате тази музика – тогава се отказвате да пеете. При едната музика не искате да пеете, а при друга искате. Идва вчера при мен една сестра и аз ѝ казвам: „Твоето нещастие се дължи на това, че не пееш.“ „Че как така?“ „Ти ми се оплакваш, че те боли гърлото. Това е, защото не пееш“. Болят те сливиците, защото не пееш; главата ти е отъпяла, защото не пееш. Ти ако пееш, ще започнеш да мислиш – музиката най-първо предизвиква в тебе ред разсъждения, тя не е чувстване, а в нея има мисъл.

Къде се ражда престъплението в Любовта? И тогава на тази сестра ѝ обяснявам, вземам я като предметно учение. Вие искате да знаете коя е тази сестра. Която и да е от вас. Всички в света сме едно предметно учение – някой в един смисъл, друг в друг. Казвам: на някоя майка ѝ се е дощяло да бъде щастлива. Тя схваща, че за да бъде щастлива, трябва да роди едно дете. Някой път ѝ се е дощяло да има едно момченце. Искане се това момченце да бъде много умно, да бъде красиво, да бъде снажно. Казвам: отлично, Божествено желание, най-хубавото желание е това. Родил го тя – всички се радват на това дете, че е много интелигентно, от всичко разбира. Майката го носи, роди го, израства това дете, стане вече на 21 години; и погледнеш – около десет моми има да тичат подир него. Казвам на майката: „Иде нещастieto“. Всички тия моми искат да вземат сина ѝ; те казват: „Стига ти на тебе, че ти като малко си го носила, целувала си го,

колкото искаш. Сега той е израснал, остави го на нас, и ние малко да му се порадваме“. Майката го държи, иска синът ѝ да е чист. Сега момите ще я намразят, ще се зароди едно желание у тях и ще кажат: „Няма ли да умре, да се махне, че да остане синът ѝ свободен“. Те ще започнат да желаят тя да умре – защо? Не че искат да умре, но възлюбеният е причината.

Питам: какво трябва да направи майката? Тя трябва да се откаже от сина си и да каже: „Синко, ето, оставям те с тия твои сестри, прави каквото искаш, която искаш си избери“. Всички моми ще обичат майката тогава – която и да дойде вкъщи, веднага ще я обикне. И сега на вас като ви се роди един син, до известно време ще бъде с вас, после трябва да се откажете от него. Казва Писанието: „Трябва да се откажеш от баща си“. Вие не разбирате вътрешния закон: ти ще се откажеш от този, когото любиш; ще се откажеш и ще дадеш правото на другите да го обичат. Имаш една книга, от която се ползваш. Дойде някой друг – дай му я и той да се ползва. Какво има в това, ако дадеш тази книга – че този човек ще я чете и ще научи нещо от нея. Ние сега мислим, че един човек може да се развали. Не се разваля човекът. Тогава аз не зная каква е вашата вяра. Ако вие мислите, че човек може да се развали, че някой може да го развали, тогава нямате никаква вяра, нямате никакво познание. Как е създаден светът. Човека никой не може да го развали – той сам може да се развали.

Някой казва: „Изгубих си вярата“. Никой не може да ти отнеме вярата, това не е нещо, което могат да ти отнемат – изгубване на вярата няма. Ама ти като изгубиш вярата си, вече си с две жени – многоженство е това. Най-първо си се оженил за една жена – че тя няма да умре! Живееш един живот, женен си за живота – че ти няма да умреш! Това е жената, това е вярата – че няма да умреш. След това ти дойде един бръмбар – мислиш, че ще умреш. Това е втората жена. И тогава от мисълта, че ще живееш и че ще умреш, от двете идеи в тебе се роди безпокойство – това е ревността. Питам сега: може ли да обичаш втората жена – на смъртта, така, както обичаш първата – на живота? Вие искате да знаете защо хората най-напред не ви обичат. Защо не ви оби-

чат? Щом носите живот на хората, всякога ще ви обичат; щом не носите живот на хората, не може да ви обичат.

Казвате: „Аз правя добро, а не ме обичат“. Правиш такова добро – седнал си на реката с една въдица, сложил си храна на нея и казваш на рибите: „Вземете, аз съм добър човек. Знаете ли на колко места ходих, докато намеря тия червейчета, вземете си, хубава закуска са те“. Някоя риба повярва, дойде, хване се на въдицата – и ти я извадиш навън, опечеш я. Казваш: „Понеже не знаеш как да ядеш, аз ще те изям“. Втория път идете пак с въдицата, минавате за рибар... Вие сте такъв рибар, че като изваждате нещо, го гълтате. Казвате: „Много са будали рибите, като не се хващат“. Така че между рибите има много умни. Те дълго време са вярвали... Заинтересувах се как ловят рибите. В една бистра река се вижда как плуват рибките. Гледам един и го питам на турски: „Какво правиш, разговаряш ли се с рибите?“ „Остави, виждаш ли я тази – да имам пищов, че да ѝ тегля един куршум“. Гледам сега какво прави този. Той е поставил въдицата – дойде някоя риба и гледа, че другата иска да се хване, а тя не дава. Обхожда въдицата, не я клати, а не разрешава и на другите риби. Тя се е уловила и се е освободила – сега ходи и пази другите.

Сега някои и от вас, които са се хващали на въдицата на дявола, казват: „Въдица има“ – и плуват наоколо. Щом сте неразположени, във вас дяволът плува, че той не може да ви хване на въдицата. Сега да ви обясня нашата картина. Представете си, че вие сте щастлив. Тук имате поле, градина – бутнеш това копче, и цялото течение навлезе, тази равнина се изпълни с вода. Трябва да бягате – наводнение става и трябва да напуснете дома си и нивите. Трябва да бягате, ако не, ще се удавите. Дойде един умен човек. Това течение има едно отворстие – бутне копчето и всичката вода изтече. Някои от вас имате повече вода, отколкото трябва, и тя ви носи несъщастие. Несъщастieto на човека седи в многото вода; от многото огън произтича цялото несъщастие. От многото огън се е образувала цялата жажда. Следователно с малкото вода, която ще употребиш, ти можеш да загасиш жаждата. При големия студ трябва да знаеш, че огънят има свое място. Огънят се справя със студа, а пък водата се справя с

големия огън. Ако имаш голям огън, ти употребяваш водата, за да гасиш. Имаш ли голям студ, за да не те вцепени, ще употребиш огъня. Вие имате вода и огън. Казва Христос: „Ако не се родите от вода и Дух“. Това подразбира, че ако не се родите от вода и огън, „нямате живот вечен“. Ако не знаеш как да употребиш водата, ако не знаеш как да употребиш огъня, ти живот не можеш да добиеш, не можеш да имаш един щастлив живот.

Та питам сега: „В какво седи конкретната мисъл?“. На тази сестра ѝ казвам: „Ти ще се научиш да пееш, ще пееш. На мисълта, която ти е неприятна, ще ѝ пееш“. Не обичаш ли някого – ще пееш колко не го обичаш. Попей му малко, че не го обичаш. Тогава обаче го сложи така: „Не, обичам“.

Та казвам: в съвременния живот временните неща вас ви отвличат. Например мислите, че като имате една къща, ще бъдете щастливи. Казваше ми една майка, доста умна майка, че единият ѝ син мяза малко на бащата. Бащата е толкова немарлив, че никак не си гледа работата – каквото започне, всичко тъй зарязва. Синът също прилича на баща си. Тя казва: „Иде ми да ги напусна, че да се блъскат, ама ме е страх за младия“. В рода им има една лоша черта – той не работи и ѝ казва: „Не я искам твоята философия. Аз да си уредя работите, а ти ще ме слушаш“. И синът дава ум на майка си как трябва да живее. Сега тя иска да се отдели. Казвам ѝ: „Не е хубаво да ги напускаш“. Сега някой казва: „Ще ви напусна“. Къде ще идеш? Друг ти казва: „Искам да те напусна“. Че напускането не е нещо физическо. Ти ще се откажеш от едно свое желание и ще го замениш с друго. Защото и самата омраза в човека, и тя си има свой произход.

Вземете чувството за самосъхранение, чувството за удоволствие, семейните чувства, личните и моралните чувства. Това са области, от които могат да се родят и много хубави работи, и много лоши. От чувството за самосъхранение се раждат всички престъпления, убийства и кражби; от чувството за удоволствие се ражда всичкият разврат в хората. Потребни са удоволствията, но трябва да знаеш какво удоволствие да вземеш. Ами че ако ти си един хлебар, постоянно печеш хляба и го изгаряш, никой няма да го купува. Какво ще те сполети? Ти ще изгубиш своите клиенти и хо-

рата ще изгубят вяра в теб, че не можеш да печеш хляб. Ние казваме: „Защо Господ е сложил тия чувства?“. Ти си роден не да живееш във водата, но в дадения случай да употребиш водата, за да утолиш своята жажда. Не ти е определено да живееш само в огъня, но огънят ще го употребиш при известни условия.

Сега, тъй като говоря за чувствата, трябва да кажа, че в някои от вас господстват личните чувства. Един човек мисли, че като него друг няма. Право е, че като него няма. Ако мисли, че много знае, че е много добър, той е на лъжливата почва на личните чувства. Казва: „За мен може да говорят“. Има десет души Стояновци – за кого от тях ще говорят? Той казва: „За мен говорят“. Какво значи да говорят за някого? Щом говоря за една картина, аз не говоря за картината, а за художника. Ако взема да разглеждам някой от вас и казвам: „Колко лош човек е“, тогава аз си навявам беля на главата. Онзи, Който те е създал, ще каже: „Я ти, направи нещо по-хубаво“. Ти казваш: „Този човек е лош“, но Господ казва: „Я направи нещо по-хубаво“. Речете: „Престъпен е този човек“. Престъпен е, защото е свободен; престъпен е, защото мисли, понеже Господ го търпи, а ти го критикуваш. Ти трябва да питаш Господа защо той греши. Че вземете който и да е човек и идете при извора. Ти казваш: „Няма да пиеш вода!“. Не, ще кажеш: „Моля, бъдете така добър да пиеш“.

Разправяше ми един мой познат, че една котка му изяла печената кокошка. Той взема бастуна и тя започва да мяучи, а той я удря веднъж. По едно време, като се втренила, тя казва: „Ти искаш да ме убиеш?“ – и се готви да се хвърли на лицето му. „Аз ще умра, но ще ти покажа как се бие котка!“ Той казва: „Турих си юргана на лицето и отворих вратата да излезе навън“. Не поставяйте хората, не поставяйте и себе си в едно безизходно положение. Сега питате: „Защо живея?“. Аз мога да ви кажа: живея, за да живее Господ. Аз живея, за да ме учи Господ; живея, за да се радват всичките хора чрез мен; живея, за да бъда полезен. Например казваш: „Аз пея“, но като речеш, не си започнал пеенето. Или казваш: „Аз имам вяра“, но ти не си приложил вярата си. Че ти вярваш или че някой друг вярва, че съм добър човек, тази вяра не ме интересува. Ако човек вярва и върви в пътя, по който

аз вървя, вече може да се образува връзка. Седи един и ме слуша как пея. Ако той ми подражава и започне да пее, ако взема втората част на онова, което аз пея, зная, че той разбира от пеенето – и между нас се образува връзка. Аз може да пея – и той ще пее. Дотолкова, доколкото вземам участие в нещо с другите хора, дотолкова, доколкото вземам участие в творението на Бога, дотолкова се образува връзка.

Да живееш по Бога, значи че ще идеш да работиш с Бога. Трябва работа, но няма да даваш ум на Господа. Ти сега ще вземеш да се научиш да пееш – Той пее хубаво. Бог ще те коригира много добре, Той ще те потупа и ще каже: „Ти си много даровит. Имаш доста големи дарби, всичките дарби имаш, само не си се упражнявал, въпросът е в упражнението“. Дойде някой при мен и ми казва: „Аз не мога да пея“. Виждам го защо не може да пее. Хората, които са даровити да пеят, имат особен строеж, устата им е другояче построена. Които са пратени да пеят, имат особен строеж, но някой не може да пее по единствената причина, че личните му чувства са развити. Той казва: „Аз ще започна да пея, но какво ще кажат хората“ – и се свие гърлото му. Ти няма да пееш заради хората. Най-първо вие се заблуждавате. Видите някой човек отвън и мислите, че сте видели някого. Никого не сте видели още – виждането е, когато нещата пред вас се изменят в даден случай. Ти трябва да видиш и да познаеш нещо. Писанието казва: „Това е живот вечен, да познаеш Тебе, Единнаго истиннаго Бога и Христа, Когото Си изпратил“. За да познаваш ближния, трябва да имаш връзка. За да познаваш някого или за да познаваш себе си, трябва да познаваш Бога, защото Бог е Виделина, чрез която познаваме хората. Ако ти нямаш виделина в себе си, нищо няма да познаваш. Като дойде Виделината, ти ще познаеш себе си, ще познаеш и другите хора.

Мисля, че в миналата лекция ви говорих да намерите една черта в себе си, която не се мени. Аз както казвам, във вас има нещо, което постоянно се променя. Ние се намираме в един свят на видоизменение. Нашето нещастие произтича от следното: щастието на Земята ражда нещастията. Щастието на Земята образува нашето нещастие в духовния

свят, а нещастieto на Земята е образувало рая в духовния свят. Тогава ще ви приведа аргументи. Богатият от притчата, който имаше щастието да му свирят и да му пеят, беше здрав. Като умря, отиде в Небето, в мястото на нещастieto. Лазар, който беше нещастен, като умря, отиде в рая на блажените, при всичките удобства, тъй както е представен той – с всички удобства. Питам: защо богатият човек от щастието на Земята отиде в нещастieto на духовния свят и защо Лазар от нещастieto на Земята отиде в духовния свят? Вие, които не разбирате законите, сте в едно противоречие.

Има същества, които слизат надолу – движението на астралния свят е в противоразрез на нашето. Едно време вървахме успоредно, сега те слизат, а ние възлизаме; и тогава нашето минало е тяхно бъдеще. Нашето минало за астралците, които слизат на Земята, е идеал; ние отиваме в обратна посока. И аз зная, ако астралецът отива на моето място, ще бъде ли той щастлив, или не. Ако аз избягам от това място на нещастieto, и той ще бъде нещастен; ако аз съм излязъл от това място на щастието, и той ще бъде щастлив. Казвам: всички духове, които слизат тук, се интересуват от нас; те казват: „Ние слизаме, я ни разправете нещо от вашата опитност“. Някой път като слизат, аз им разказвам тази опитност. Като се върнат назад, както в турско време, те казват на някой българин цял ден къде да ходи. Хванат те астралните същества, развеждат те, развеждат те – и като те пуснат, ти си като опърпана кокошка. Като се върнеш изморен у дома, ще искат да им покажеш: „Я ни покажи как се употребява яденето, пиенето. Как се пие туй вино?“. Ти ще им покажеш. После ще искат второ, трето, четвърто нещо. И като се върнеш, ти си изпил една чаша, две, двайсет; върнеш се и главата ти се върти. Защо ти се върти главата? На теб главата ти се върти, а те се смеят. Това е изпитание.

Някой лекар говори научно, иска да покаже, че много знае. Седне с ножа, показва на студентите – и разреже стомаха на някой човек. Той показва своята ученост, а онзи, горкият човек, се огъва. След като му разправи своята опитност, зашие го. Казват: „Много учен човек е това“. Да, учен е, но онзи, чрез когото показват, да му мисли една две сед-

мици, докато тия зашивки заздравеят. Вие като влезете в астралния свят и като ви направят операция, казвате: „Защо е така?“. Не ходи на никоя професорска маса, за да показва професорът своето знание.

Но да дойдем до онова, същественото. В дадения случай има една съществена мисъл, която е потребна за тебе. Казвал съм ви и пак ви казвам: никога не критикувайте Бога в себе си. Тогава, ако Го критикуваш, помоли Му се да ти разкаже защо е така. Може да кажеш: „Господи, махни тия работи от мен“. Ти искаш Господ да махне някого пред тебе, някой пък иска ти да се махнеш. Питам тогава: на кого да угоди Господ? Дойде някой при мене да пее – и аз лесно мога да се нагодя в пеенето. Той не може да вземе тона, който аз вземам – нагодя се и пея малко по-ниско. Аз снемам пеенето с половин тон – музикално го снемам, но пак е музикално. Може два тона да снема, може 4–5, все е музикално. Но в дадения случай човек трябва да има един основен тон, с който да започва, една мярка да има. Тия неща сега искат обяснения. Да допуснем, че музиката служи като едно лечебно средство. Има една музика на водата, на движението. Такава е музиката на Бах, водна музика. Ако дойдете до музиката на Вагнер, той е на огъня, на вятъра, на бурята – ритъм има музиката на вятъра. Като се дойде до Бах, това е музика на движенията. В тия движения има едно нещо, което съществува вътре в Природата. Всичко това, което описвам, изглежда проста работа, но тия прости работи някой път много мъчно може да се изпълняват.

Та казвам: вие имате едно болезнено състояние, нали? Някой каже тъй: „Ще седна да пея“. Кажи си: „Колко съм щастлив“ – не пей колко си щастлив. Може да пееш, че си щастлив, но щом дойдеш до музиката, колко си щастлив, не пей! Как ще изпее: „Колко съм аз щастлив?“. За себе си не че не трябва да пее, но на нещастния човек не му казвайте колко сте щастлив. Казва някой: „Колко съм щастлив“. Не му пей колко си щастлив, нито пък пей колко си нещастен. Не му казвай това, защото в дадения случай не можеш да му кажеш повече. Човекът сам казва: „Аз съм нещастен“, това нещастие той си го знае. Аз ще му кажа така: „Може ли да вляза в твоята опитност? Колко си нещастен,

не зная, през твоята опитност не съм минал. За да я видя, трябва да сляза в твоето положение долу, да се обменим. Аз съм по-щастлив от тебе в дадения случай. Сега наполовина ти ще дойдеш до мене, и аз наполовина ще ти дам от моето щастие. Тази половина от моето щастие ще се обмени с тебе и ще се образува връзка“.

Дойде някой нещастен човек, ти се радвай, че има стока за продан; и аз имам стока за продан. Той има плат, аз имам пари – ще направим една обмяна, това е търговска работа. И в духовния свят има търговия, търговска обмяна става. Някой казва: „Много те обичам“. Аз няма да му отговоря: „Аз пък не те обичам“. Той казва: „Понеже не ме обичаш, ще ми продадеш половината от твоята необич и ще обменим половината от моята обич“. Аз го обичам, той не ме обича – ето как разрешавам въпроса. Аз срещам една кокошка и ѝ казвам: „Много те обичам“, тя ми отговаря: „Аз никак не те обичам“. Че аз щом я обичам, ще я изям. Тя казва: „Не желая тъй да ме обичаш“. Сега вие ще кажете, че от Бога е дадено да изям кокошката. Не зная – там е написано да се завладеят животните, но доколко можеш да изядеш кокошката, не зная. Само един човек е казал, че трябва да го изядат, но Той е Христос – и Той е най-разумният. Христос казва: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми...“. Коя кокошка е казала: „Ако не ме ядете, нямате живот в себе си“.

Казвам: в дадения случай човекът, който говори, че не ни обича, е в положението на кокошката. Тя казва: „Аз зная тая любов. Аз не те обичам, ти може да ме обичаш“. Зная сега, че в мен има нещо користолюбиво, но същевременно разбирам, че тази кокошка е права. Но къде е погрешката? Аз намирам, че тази кокошка не може да се жертва заради мен. Тогава може ли да обичам нещо, което не може да се жертва? Ние обичаме Бога по единствената причина, понеже Той е първото Същество в света, което пожертва нещо от Себе Си. Бог е дал всичко от Себе Си, Той ни е дал всичко. Ти казваш: „Дотегна ми да живея, животът няма смисъл“. Хубавите неща в живота са само от Бога. Твоите нещастия не идват от Бога, но идват от окръжаващата среда. Хората, които не разбират Божиите пътища, ще ти направят пакост,

а ти мислиш, че Той е причината. На Господ и наум това не Му е идвало. Като се оплачеш, че са ти направили пакост, че са ти взели 10 хиляди лева, Господ казва: „Дайте му 20 хиляди.“ „Той ми взе къщата.“ „Дайте му две къщи“. Тогава дойде майката, оплаква се и казва: „Взеха ми сина.“ „Дайте ѝ двама синове.“ „Взеха ми детето“, Той казва: „Дайте ѝ още 2, 3, 4, 5 деца“.

Господ така урежда работите. Младата мома е взела сина на една майка и майката казва: „Господи, моите синове ги вземат“. Че и Той има синове! Сега много от Неговите синове са Го напуснали, станали са самостоятелни, не искат да Го слушат – и Той употребява силата Си. Господ не е от ония Бащи, които са слаби. Някой път Той се крие и ние мислим, че е слаб; а някой път тропне с крака Си, че като те хване, като те раздруса, дойде болест – даде ти болест и от една седмица започне да те върти коляното. Казва ти: „Ще се подчиняваш ли, ще слушаш ли? Ти разбираш ли този свят, нещо направил си?“. Ако не слушаш, после пак ще те хване и ще те остави свободен. И ти като погледнеш, погледнеш, слушаш. Някой дойде и казва: „Аз съм много набожен“. Аз го гледам през дупката как е набожен. Той като влезе вътре, оглежда се дали го гледат. Щом го гледат, стои мирно, щом не го гледат, започне да мърда. Значи този човек го е страх от хората. Като не го виждат, мърда, а уж е религиозен. Някой път вие казвате: „Много съм духовен“. Гледам тук, като си отворите устата, наляво и надясно режете, с бръснач режете – и Господ слуша. Дойде някой при мене и казва: „Не съм ли прав?“. По човешки си прав, но по Божественому не си прав. Какво трябва да правим? Ще обичаме Бога. Като обичаме Бога, ще научим нещо ново. Единственото нещо, което можете сега да научите в този временен живот, е да обичате Бога.

Сега българите казват: „Цигулар къща не гледа“. Цигулар къща не гледа, но къща храни. Българите казват още: „Цървули няма, а гайда иска. Гайда няма, а цървули иска“. Трябва да го кажем така: „Защо купува гайда, а цървули не купува?“. Онзи, който е измислил тази поговорка, какво е искал да каже? „Научи се да пееш!“ Научете се да пеете, ама не като онова пеене, да се покажете пред хората – има едно

Божествено пеене. Ако пееш, много нещастия ще отминат. Ще дойде сиромашията – пей на сиромашията; ще дойде гладът – пей на глада! Като дойде гладът, пей му – гладът ще се превърне на благословение. Защото в гладните години животът на хората се продължава, а в изобилните години се съкращава; в богатството животът на хората се съкращава, а в сиромашията се удължава. В изобилието на физическия живот се ражда нещастieto на духовния свят; в немотията на физическия живот се ражда щастieto на духовния живот. Когато някой път страдате на физическия свят, радвайте се, понеже в духовния свят се повдигате.

Сегашните ви страдания ще трябва да се уредят. Какво искате? Вие искате някоя българска песен. Класическите песни са много хубави. В музикално отношение така ще станете по-добри проводници. *(Учителя свири на цигулката.)* Ако вие свирите и пеете, трябва да бъде хубаво. *(Учителя изсвири и изпя гамата от „до“ до горно „до“.)* Или пък пеете *Тъги и скърби* – това не е ритъм, както пеете. Или пеете *Мога да кажа* – и нея не я пеете добре. *(Учителя пее като нас.)* Не може така да се пее. *(Учителя свири тихо и нежно.)* Това е весело; като дойде тъжното, е по-друго. *(Учителя свири тъжно.)* Питам сега: защо ще вземете един тон, който понижава? *(Учителя пее: „А, ха, ха, ха“.)* Нали имате *ох!* Нещастieto не произтича от *ох!*; *х*-то какво показва? Че човек трябва да вземе нова насока в живота. Следователно трябва да знаете как да сложите съгласните букви, понеже те са препятствие. *(Учителя написва: „Стоим, тръгваме, качваме се, почвам да мисля, градината плодове ни ражда, почиваме си, на Бога благодарим“.* После пише: *„Стоим, тръгваме, мислим, пари ще си имаме, градината ни плодове дава, обядваме, пак на Бога благодарим“.*)

Много класическа песен е това за мен.

Най-големи постижения в света имат цигуларите. Колко технически постижения имат те! Сега цигуларите развиват сила. Виж там, цял оркестър свири – това е сила, динамическа сила. На тази сила трябва да се даде направление. Винаги трябва да се свършва с мекия елемент, за да има разрешение: във всяко пеене, във всяка музика трябва да има сложена една надежда, да има разрешение. Всички ще пеете: музикално всичко се разрешава. Музикалният

свят е този, който разрешава всички противоречия – само по музикален начин те може да се разрешат. Музиката е творение на Духа, а това е разумното. Ти не можеш да бъдеш музикален, ако не си разумен. За да започнеш да пееш, трябва да дойде умът. Хората са нещастни, понеже умът им не работи. Умът е този, който ще спаси хората. В ума работи Божественият Дух, а не силата. Силата е условие, не е богатство – това е метод и начин. Музикалният метод е един от най-добрите начини, според които човек може да урежда работите. Ако сте музикален, където и да идете, работите ви се уреждат. Влезеш при един болен – ако му изпееш една песен, ще се почувства по-добре. Влез, изпей му една песен, без да очакваш нещо.

Сега аз не искам да станете певци, но да разбирате магическата сила на музиката. Пеете да кажем нещо... (*Учителя пее: „Колко ме боли кракът, колко ме боли кракът. Ох, колко ме боли, боли, олеле, олеле, колко ме боли този крак. Е, братко, ти не знаеш, че трябва да ми помогнеш, аз имам работа. Двамата на работа да идем! Я престани да ми се гневиш! Колко те обичам. Ще те погладя, ще ти дам един хубав обед, за тебе ще имам особено мнение“.*) После кракът престане да ме боли. Кракът казва: „Обиждам се по някой път, че ти не ме зачиташ, право е“. Отсега нататък ще те обичам много, много си благодарен.

Тази работа е сериозна. Някой път тя ще се представи в една форма, защото ако не разбираме най-лесните работи, ако не оценяваме една болка, как ще оценим една радост? Всяка болка е дреха на болестта. Радостта като се облече, самата скръб се връща. Има причини за скръбта в света, но всякога една скръб е условие Бог да се прояви във вашия живот. Скръбта е условие да се развива вашият ум. Аз говоря за ония скърби, които са разумни; за разумната скръб говоря.

Само Божията Любов носи пълния живот.

30. лекция, 23 юни 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ВСИЧКО Е СЪЗДАДЕНО ЗА ДОБРО

Добрата молитва

Имате ли някаква зададена тема? (Нямаме.)

Пишете тогава по темата *Разлика между дишане и храносмилане*.

Всички вие седите и мислите за едно много важно нещо: искате вашите работи да се оправят. Всеки един от вас иска най-напред неговите работи да се оправят. Като станете сутрин, мислите как да се оправят вашите работи. Това е неразбиране: всички вие искате да нареждате нещата, по вашему искате да се уреди светът. Това е временно. Един човек ще седи, ще се занимава. После, когато нещо не стане тъй, както сте мислили, смята, че има нещо криво в света. Ами че без криви работи може ли? Вие благодарете на кривото, защото всякога, когато искат да ви ударят, ще се изкривите, ще направите едно движение, за да се отстраните от удара. Или пък да кажем, ще се изкривите, когато имате да давате някому: дойдат, търсят ви, а вие казвате, че сте малко болен и неразположен. Тогава вие ще се наведете.

Онзи, който не разбира закона, ще рече: „Защо не кажете, че сте здрав“. Като има да взема, той е здрав, като има да дава, е болен. Красивият човек винаги изпъква навсякъде, за да го видят, а грозният навсякъде се крие. Защо? Какво е онова чувство, как съзнава той, че е красив и че следователно има нещо, с което да привлича хората. Но казвам сега: вие мислите само за себе си, а това е частично разбиране. Вие мислите, че вашите работи като се уредят, всичко в света ще се уреди. Не, вън от това трябва да знаете, че светът е уреден, няма какво да се урежда. В дадения случай само вашите работи не са уредени и вие приписвате тази неуреденост на света. Като е криво на вас, мислите, че на всички хора им е криво. В даден случай, когато на вас ви е криво, на другите хора може да е съвсем право. Ражда се друга философия – защо е така? Там е философията: защо е така?

Мислите, че ако на вас ви е криво, че ако вие сте скръбен, това е лошо. Защо хората считат, че скръбта е нещо лошо? Защото не я разбират. Когато една жена е бременна, тя е скръбна, защо? Тя носи нещо в себе си и не знае дали ще може да го изнесе, или не. Като роди детето, в нея вече престава вътрешното смущение.

Всеки човек, който е бременен с нещо, и той се смущава. Вие казвате: „Хубаво, това е по отношение на жените, когато са бременни“. Мъжете ще кажат: „Нас това не ни интересува“. Няма човек, който да не е бременен в умствения свят. Жените са бременни и раждат, а в астралния свят и мъжете раждат. Щом имаш едно чувство, ти си бременен. Зароди се желание в теб и искаш да го постигнеш – ти си бременна жена. Ако е за бременността, никой не е свободен. Сега това са обяснения. Когато дойдем до това, да мислим, че само една жена е бременна, ще си съставим такова мнение, което не е вярно. Там е всичката погрешка – даже някой от вас може да пита защо е станал жена или защо е станал мъж? Никой не може да обясни защо е станал жена; и защо е мъж, пак не може да обясни. Жена си, защото чувстваш: всеки, който чувства, е жена. Мъж си, защото мислиш: всеки, който мисли, е мъж. Щом имаш мисъл, мъж си; щом имаш чувство, жена си. Под думата *жена* какво разбираш? Разбираш това, което не е.

Та казвам: най-първо трябва да знаете. Вие гледате на сегашния свят и казвате: „Защо светът така е създаден?“. Сега само Бог знае защо е създаден светът. Той се е проявил и ние трябва да изучаваме Неговото проявление. Ти най-първо трябва да внесеш единство в Битието, да знаеш, че всяко нещо има своето начало. Колкото и да си малък, между малкото и голямото има отношение. В създаването на нещата всеки един човек, който съществува, си има своето място. Някой път ти кажеш: „Аз не съм даровит“. Ами че ти си един добър готвач, знаеш да готвиш на физическото поле. Цял майсторлък е да знаеш да готвиш: известни елементи тъй да ги съчетаеш, че да действат приятно на вкуса. Ако простият човек е станал отличен готвач, та привлича хората със своето готвене, ти не можеш ли да станеш такъв

готвач? Или в своята мисъл, или в своите чувства можеш така да сготвиш, та на хората да им е приятно. Искаш да те разбират хората. Ако не знаеш да сготвиш, да съпоставиш приятни чувства, никой няма да те обича. Готвача го обичат не заради неговата красота, но заради онова, което може да направи. Всичко това са условия, най-разнообразни елементи, които е взел и съчетал. За този вътрешен похват всички обичат готвача.

Та казвам: вие, които сте събрани тук, трябва да знаете какво да сготвите от вашите чувства, да знаете какво да сготвите от вашите мисли. Ако този готвач мисли дали ще има мющерии, той ще сготви добре и ще каже: „Аз ще имам мющерии, ще има хора, които ще дойдат да се хранят“. Казвам сега: трябва едно разбиране, защото ще дойдете до едно такова положение. Ако не се учите добре, ако човек не е доволен от живота си, ще дойде недоволството. Ти не можеш да седиш в безразличие, на теб ти е неприятно, не си доволен от живота. За да те излекуват от това състояние, ще ти дадат недоволство. Ако не си доволен от малкото богатство, което имаш, непременно ще дойде сиромашията. Сиромашията е противоположна на богатството. Ако станеш доволен от сиромашията, богатството ще дойде. Законът е там, че ако ти си недоволен от сиромашията, тя се увеличава; ако си недоволен от богатството, то се намалява – противоположни са. Ако си недоволен от сиромашията, тя се увеличава. Ти ставаш по-богат и ако не си доволен от богатството, то се намалява. Богатството се увеличава чрез доволство. Ако си доволен от малкото богатство, другото ще се прибавя както един плод. В един малък плод, понеже е дребен, когато се е появил, идват частица по частица, той се увеличава и става зреене. Ако този плод не е доволен от своето битие, той се разкапва, разваля се и пада.

Когато ние говорим за Любовта, подразбираме всички да вземем участие в онова, което Бог е създал, да ни радват и най-малките работи, които Той създава. Ти минаваш, виждаш една мравка и казваш: „Това нищожество защо ли е дошло в света?“. Ти с това обиждаш Онзи, Който го е създал. Мнозина от вас не знаете какво е предназначението

на мравята, какво е предназначението на пчелите или на цветята, на водата, на въздуха, на светлината... Всичко това са предназначения за някого, те са проявления. Бог се проявява чрез всички – ако вие разбирате Божиите проявления. Трябва да има едно отношение, което да се образува между вас и Бога. Вие можете да мислите, че сте едно нищожно същество, но това нищо не значи. Може да сте едно дребно същество, но ако Бог ви е създал, Той е имал някаква мисъл заради вас. Следователно вие гледайте да проникнете в Божията мисъл – защо ви е създал Той. Една жена може да мисли защо е жена; една мома може да мисли защо е мома, защо е създадена; един момък може да мисли защо е момък, защо е създаден; един богат човек може да мисли защо Бог го е създал. Не че Бог го създава богат – на богатия човек богатството му се обуславя на нещо.

Ако всеки от вас иска да знае да пее и да свири, но няма от това богатство на музиката, той не може да се прояви. Ако вие попитате къде е складирана музиката, ще кажете: „Тук“, но цигулката е условие за музиката. Или може да кажете, че тя е складирана в ръката, но ръцете са условие за музиката. С очите можеш да четеш нотите, но музиката е складирана някъде. Нещата може да бъдат музикални, а може да бъдат и немусикални. Музикалните неща са приятни, а немусикалните са неприятни. Следователно вътре във всяко нещо, което ти е приятно, има музика; и всяко нещо, което ти е неприятно, е немусикално. Немусикалните работи са неприятни, само музикалните работи са приятни. Тогава ще запитате: „Защо е така?“. За да знаете да работите. Немусикалните неща може да станат музикални, следователно ти се стреми да направиш немусикалните работи музикални. Като се стремиш да ги направиш такива, ти ще влезеш в съприкосновение, във връзка с Бога. Един закон има и той ще започне да те създава. Под думата *създаване* се разбира, че Бог ти е дал вече условия да мислиш, да чувстваш, че ти някъде съществуаш. Колкото и да си дребен, това нищо не означава. В едно дете, което се ражда, постепенно се заражда желание да се движи, да яде. В яденето се развива неговото сърце, а от движението се развива неговият ум.

Та казвам сега: като ученици на една Божествена школа вие мислите само за обикновените работи, за това, което не може да донесе щастие. Вие сте доволни само от даден момент, от едно състояние. Искате да бъдете красиви, искате да бъдете богати, но това го желае всеки – вашата красота я желаят и другите. Щом двама души са красиви, между тях ще се роди състезание кой е по-красив. Тогава, щом единият или другият е по-красив, ще се разделят на две – да мислят кой е по-красив, и тогава от хубавото, от красотата ще излезе един хубав раздор. Като се движиш, има опасност да се блъснеш. Ако не си умен, като се движиш по пътя, може да се блъснеш и в движението да създадеш за себе си една малка неприятност. И следователно вие искате да кажете една дума; имате една дума и искате да я кажете, но не сядате да обмислите, че тя може да се блъсне някъде и да ви причини вреда. Понеже всяка дума, която си казал, ще иде в пространството и ще се върне при теб; и всяка твоя мисъл ще излезе от пространството и пак ще се върне; и всяко едно чувство, което се е развило в теб, ще иде в пространството и ще се върне при теб. Резултатите на това, което ти си направил, ще се върнат. И тогава ако резултатите са добри, ти ще бъдеш радостен, пък ако резултатите са лоши, ще бъдеш нещастен и ще мислиш кога са се създали.

Да обясня, че това е законът за прераждането. Защото някъде в миналото ти си бил цар, осъждал си хората на общо основание, по хиляди си ги пращал на ешафода и си ги карал да ти се подчиняват. А някъде ти си станал слуга, господарят те е хукал и другите слуги са те хукали. Обясняваш философията така – че си бил цар, че си заповядвал, та всички хора, които те заобикалят, са страдащите, които казват: „Знаем те какъв си, заради теб ние пострадахме“ – и започват да те измъчват. Но ти сега не знаеш това и казваш: „Ни най-малко не помня“. Не помниш, че си бил цар, но помниш резултата – тия хора не те обичат. Всяко нещо, което става, има своя причина. Ако един човек те обича, има причина; ако не те обича, пак си има причина. Казвал съм ви и друг път, че в Бога има две воли. Ако вървиш по закона на доброто, ти ще опиташ добрата Божия воля; ако вървиш по закона на злото, ти ще опиташ злата воля на Бога. И вие

сега искате, като вървите по единия или по другия път, да имате едни и същи резултати. Не можете да имате едни и същи резултати. Ако един човек с вас се обхожда добре, вие имате едно отношение; ако с вас се обхождат зле, имате друго отношение. Ти не можеш да обичаш един човек, който ти прави зло.

Когато казваме, че трябва да обичаме Бога, ние разбираме, че това трябва да стане заради Неговата Любов. Аз трябва да обичам другите хора не заради тях, но заради Онзи, Който ги е създал. Защото ако детето на една майка е лошо, ще ѝ кажа: „Обърнете внимание на вашето дете“, няма да ида аз да го възпитавам. Лошият човек вие оставете друг да го възпита, не се занимавайте с него. Вие по някой път се занимавате с дявола, даже искате да го изправите и му четете нотации, че не трябва да прави туй, което е в света. Това не е ваша работа – оставете дявола на спокойствие. Дяволът прилича на един борсук. Борсукът е едно млекопитаещо; турска дума е това, язовец значи. Той има една течност и когато го гонят, пръска тази течност по всичките.

Казвам: създайте сега в себе си едно желание. Не поддържайте онова, което вече сте поддържали; не се радвайте на миналия ден, радвайте се на днешния. Онова, което можете да го имате като историческо, оставете го. Какво има да се радваш на миналия ден? „Едно време какъв бях млад!“ Остави това – важно е днес какъв си. „Остарях.“ Каква е разликата между младостта и старостта? Вие нямате истинско понятие за това. Тъй както го разбирате, то не е правилно разбиране. Младият е първокласен невежа, старият е първокласен учен човек, но пък е слаб човек. Младият е невежа, но е силен, расте; старият е учен, но се смалява. Но това е едно криво разбиране – старият е изгубил своята сила, понеже е помислил, че е остарял. В света има само един стар човек, това е Господ. Ти ако кажеш, че си стар, значи си Господ. Ти като кажеш: „Аз съм Господ“, значи Господ казва: „Покажи си силата“. Ти като речеш да покажеш силата си, хлътваш. Не казвай, че си стар, а че си млад, че трябва да вървиш. Като си млад, винаги трябва да мислиш, че си дребничък, че всеки ден по малко трябва да растеш. Младият

трябва да мисли, че е невежа, той трябва да мисли и да има вътрешен импулс.

Вие казвате: „Ние остаряхме, опитахме всичко в света. Няма какво да учим, нищо не ни интересува“. За какво ви интересува да идете в оня свят? Какъв е оня свят, вие не знаете. Тогава ще ви кажа онази басня за вълка и лисицата. Вълкът се оплакал на лисицата, че са му дотегнали тия хора – отдето мине, все го хукат, лоши хора са, не разбират от човештина. Навсякъде го хукали и той иска да намери други хора, за да живее между тях. Лисицата го пита: „Ами зъбите си ще вземеш ли?“ „Ще ги взема.“ „И там хората ще имат същите отношения към теб“. Ако ти не възпиташ своя език, ако не знаеш как да говориш, ако не знаеш как да пееш, ако не знаеш как да поставиш думите, ако не можеш да ги поставяш като музикант, ако не направиш една песен за свирене, ако не пееш нещо хубаво, какво ще стане тогава? Всеки от вас е пратен да стане музикант. Срещна ме един и ми каза хубава дума, послужи ми. От какво зависи вашето приятелство? Някой ваш приятел ви е казал сладка дума. От какво зависи цената на възлюбения и възлюбената? От сладките думи. Той казва: „Вие сте божество, като вас не съм срещал. Вие сте величие, вие сте такава красота, такава благоухание излиза от вас, че моят живот се осмисли. Ако не бях ви срещнал, от мене нищо нямаше да стане, благодарение на вас аз станах това“.

Хубави думи са тия, но един ден той казва: „Слушай, ти ни най-малко не си такава величие, каквото мислех, ти си едно малко бръмбарче“. Аз не мисля, че твоят възлюбен ти казва това, ами в твоя възлюбен има две плочи. Първия път, когато ти говори, това е едната плоча. Когато тя спира, той слага другата плоча, която ти казва, че си бръмбар. Тогава от устата на този високоговорител, от устата на този възлюбен излизат други думи. Като го питаш, той казва: „Аз никога не съм говорил това“. Ти казваш: „Аз те чух, с устата си го каза“. Той те слуша и не те разбира. Твоят възлюбен никога не може да ти каже това. Първото нещо, което ти е казано, не е вярно; и второто не е вярно – това са две плочи. Твоят възлюбен като иска да те занимае, започва да те хва-

ли. Плочата не е направена от него, филм е това. В Природата има такива филмови плочи; всички възлюбени имате такива плочи – във всеки се намират стотина такива екземпляра. И някой път ви дотегне да ги слагате да се въртят...

За най-първата аз давам един пример. Един англичанин, като се оженил, през първата година дал 3500 целувки на възлюбената си, втората ѝ дал 2000, на третата – 1000, на четвъртата – 500, на десетата годишнина – само една целувка. А от десетте нататък било без целувки. Това е външната страна. Ако погледнем на живота, в това няма смисъл. В целувката има цяла една философия, тя е един свещен момент. Човек не трябва така да гледа на нея. Можеш да целуваш само при особен случай. Майката, като роди едно дете, тя обича това, което е родила. Това, което ти си родил – хубавото, красивото, възвишеното; това, което е пълно с Любов, може да го целуваш. Истинската целувка се образува само от Любовта. Можеш да целунеш само това, което има светлина в себе си, може да целунеш само това, което има свобода в себе си. Или за да дадеш една целувка, трябва да присъства Любовта, трябва да присъства Истината, те да са свидетели – тази целувка е намясто. Щом те присъстват, ти ще създадеш своето нещастие.

Писанието казва: „Който яде хляба недостойно, в Деня на Господа си навлича нещастие“. Значи всичко трябва да се прави с достойнство, има едно свещено достойнство. Та казвам: вие сте недоволни от себе си, имате състезание да станете като другите. Не се стремете да станете като другите, бъдете такива, каквито Господ ви е направил. Всеки нека да съдържа своите особени качества, туй, което има и както е, да бъде едно цвете, както Господ го е създал. Всеки да прилича на себе си, но да е в хармония с другите цветя. Щом си в хармония, ти си намясто. И никога не мисли, че си нещо по-горе от другите хора, защото по-горе от всички е само Бог. Всички други хора, от най-малките до най-големите, имат еднакви отношения. Малкият и големият пръст имат еднакви отношения. Големият пръст и малкият пръст са еднакви, те имат еднакви отношения, но в света трябва да има големи страни. Палецът е важен, но малкият пръст е търговец.

Сега аз ви привеждам тия неща, защото вие като млади сте същите и като стари сте същите. Каква е разликата, че едно време сте били млад? Аз не искам сега вие да разрешавате въпроса. В мен идеята е такава – Любовта ви към Бога и в живота трябва да се увеличава. Но работата е такава, че вие в ранната си възраст имате по-голяма Любов към Бога, отколкото в старостта. Едно време някои неща ви интересуваха повече, отколкото сега. Едно време Любовта ви интересуваше повече, отколкото сега ви интересува; значи слизате надолу. Сега гледам между хората, че онзи, който няма нещо, развива Любовта; а пък онзи, който е разлюбил, търси да намери нещо. Или може да се е влюбил в общественото мнение на хората. Хубаво е, ако общественото мнение на хората и самите хора са израз на Божията мисъл – значи това обществено мнение е намясто. Но ако един човек гледа на теб частично, той те гледа така и ти казва: „Какво ли може да стане от това дете?“. Ако ти обичаш Бога, ще видиш скритите заложи в детето, тъй както в една книга. Тази книга може да не е добре подвързана, но ако знаеш да четеш и отвориш книгата, ще видиш какво е съдържанието.

Всеки един човек има нещо, вложено в себе си. Вие трябва да проучвате себе си, да проучвате и него, трябва да възприемете Любовта в новата форма, да почнете да обичате всички. Като слушате някой извор, който тече, той трябва да ви причини една радост, че сте видели, че тече. Или като видите някой разцъфнал цвят, трябва да имате една радост, да знаете, че има един закон. Ти си се обезсърчил в живота, заболял си и мислиш, че можеш да умреш. Ако видиш някой цвят, който е цъфнал, и ако разбираш закона защо този цвят е цъфнал, ти ще оздравееш. Господ ти казва: „Както направих този цвят да разцъфти, така ще направя и твоята болка да се премахне“. Ако повярваш, това моментално ще стане. Ако ти минаваш и има малко проветрение, Бог е пратил вятър, а вас ви е страх от вятъра. Ти си излязъл и си много деликатен, търсиш тихо и спокойно време. Но времето се сменя, става бурно; вятърът тъй духа, че ти се уплашиш и казваш: „Ще се простудя“. Ако разбереш защо се движи вятърът, моментално ще оздравееш. Ами това раз-

движване на въздуха Господ го е пратил заради тебе, да дойде малко чист въздух; понеже въздухът е нечист, приижда чист. Ако разбираш и възприемаш този въздух в съзнанието, в мисълта си, веднага ще се обновиш.

Дошъл е някой човек, откраднал ти е парите – ти трябва да разбираш защо ги е откраднал. Този човек ти е откраднал парите, понеже не си искал да се запознаеш с него. Той е откраднал парите, но го хващат един ден. И ако разбираш защо ги е откраднал, ще кажеш: „Аз много съжалявам, едно време ги бях приготвил да ти ги дам. От колко години те чакам да ти ги дам“. А ти като не разбираш, ще го хванеш и по законите ще го туриш в затвора, ще кажеш: „Да се научиш да не крадеш!“. Това са старите ваши разбирания. Писанието казва, че Бог, Който вижда всичките ни погрешки, се радва. Някой път Господ се радва на нашите погрешки и казва: „Потърси Ме в ден скръбен за твоите погрешки, Аз ще ти помогна и ти ще Ме прославиш“. Сега ако ви приведа тази Истина, вие всички ще се усъмните. Ще се усъмните, както ако дойде един красив момък при вашата дъщеря, която е на умиране, и лекарят каже: „Ако този момък целуне дъщеря ви, тя ще оздравее“. Понеже в този момък има магнетическа сила, той ще ѝ я предаде. Ти това го схващаш. То няма да ви съблазни в нищо, ако дъщеря ви е здрава; но ако има някаква болест и ако някой я целуне, тогава ще се съблазните.

Защо сега в единия случай нещата са добре приети, а в другия не са? Когато двама души са здрави, никога не могат да се целуват. Един здрав човек може да целуне един болен, но двама здрави души не могат да се целуват. Ако се целунат двама здрави хора, те целуват трети помежду им: единият го целуне от едната страна и другият – от другата. Ако бяха ясновидци, ще видят, че има трети помежду им, а те мислят, че двамата се целуват. Двама здрави не могат да се целунат; един болен и един здрав може да се целунат. Аз не искам вие да вярвате в тия работи – ще ви дам пояснения и един ден ще разберете.

Казвам: Бог иска да ни извади от едно състояние на нашата мисъл. Има такива неподвижни състояния, а в Бога

всякога има желание, Той иска да ни накара да мислим. Ако Бог не може да те накара да мислиш, ще те накара да чувстваш. Ако ти не искаш да чувстваш, ще дойде някоя неприятност. По всеки начин Бог иска да те накара да работиш, иска да те извади от едно положение, в което си влязъл. Най-първо ще мислите така: всичко, което е създадено в света, е създадено за добро; а всичко, което е зло в света, е създадено, за да може злото в света да създаде условия, за да се реализира доброто. Така седи принципът. Защо е злото? Злото е създадено, за да се реализира доброто, понеже без злото доброто не се реализира. За да се прояви доброто, за да се прояви Любовта, трябва да дойде омразата. Ако омразата не се прояви, Любовта не може да се реализира – те са противоположности. В душата някой път се заражда омраза. Омразата нека седи у вас като мисъл. Защо е дошла омразата? За да се реализира Любовта. Ако омразата не се яви, Любовта не може да се реализира; ако лъжата не се яви, Истината не може да се прояви – това са контрасти. Защо е така? Така е, сега само го определям.

Да кажем, че от 32 трептения можете да образувате един звук, но и 31 трептения пак образуват звук; едно трептение пак образува звук. Какво е отношението на 32-те трептения, как са го изчислили физиците? Има начини и методи, те не са ги броили. Та казвам: трябва да разбирате това. Всяка една мисъл се определя от тона. Един музикант има камертон, който определя тона. Питам: кой е основният тон на вашите чувства, кой е основният тон на вашата мисъл или кой е основният тон на вашите постъпки? В съвременната музика имате *до, ми, сол, до*. Имате три основни тона, от които образувате и другите тонове. *До* се взема като основен тон. В миналото са вземали друг основен тон. Основният тон не излиза отвсякъде. Сега няма да се спирам повече върху това.

Та казвам: откъдето започват да се оправят работите, това е основният тон. В своя живот ще знаете, че имате думи, от които започва вашето щастие, има други думи, от които започва вашето нещастие; и гами има. Ти като кажеш една дума, от тази дума ще започне или твоето щастие, или

твоео нещастие, или твоето добро, или твоето зло. Следователно когато започнеш да говориш, ти ще се спреш, ще се обърнеш към Бога, ще се помолиш и ще кажеш: „Господи, дай ми основния тон – основния тон, който внася щастието на душите. Една дума ми кажи, която и аз така да кажа“. Отивате при един ваш кредитор и човекът ви е намразил, понеже не му изплащате дълга. Той има лошо мнение за вас – какво трябва да му кажете сега? Ще идете тихо да се извините и ще кажете: „Ще ме извините, аз не постъпих разумно, но имах предвид да ви покажа, че колкото ви дължа, ще го изплатя. Ще изплатя и дълга си, и лихвите. Имам едно правилно отношение към вас, ще ме извините“. Трябва да кажете не само празна дума, но веднага ще платите дълга. Две-три думи като кажете, кредиторът ще се измени. Не отивайте да му доказвате, че жена ви е болна, че децата ви са болни, пък нито жена ви да е болна, нито децата ви да са болни и умрели.

Често хората са изобретателни в лъжите. Един българин среща един свой приятел, който обичал да хвърля дубари. Десет години не са се виждали. Първият казва: „Я, ти не можеш ли да ми кажеш една лъжа?“ „Аз лъжите вече ги забравих. Остави се, голямо нещастие ми се случи – баща ми умря и нямам пари да ида при него“. Другият изважда и му дава 500 лева. Приятелят му казва: „Тази е последната ми лъжа“. Питам сега: защо първият иска да му каже една лъжа, а защо вторият се е представил, като че е напуснал лъжата? Питам ви: защо единият иска да му каже една лъжа и защо другият иска да се покаже, че е престанал с този занаят? Така е и в живота: срещнеш някой и той се показва, като че не обича никого, не му обръща внимание, не се интересува от него, но каквото и да се каже, дава ухо; пък се представя, че не се интересува, че друго нещо го интересува. Това не са ли все такива лъжи? Ако не те интересува нещо, като говорят двама, не се заслушвай в него.

Ако срещнеш хора, които се обичат, те себе си не обичат, но Бог е между тях. Щом се обичат, значи Господ е дошъл, Господ им говори – те двамата като ученици слушат, като им говори Той. Когато на двама души Господ им

говори, вие казвате: „Обичат се“ – и се стягате тогава да развалите работата. След това се яви Господ със Своя камшик и ви наложи много хубаво. Тия двамата, като ги разедините, Господ се оттегля – и те ще се намразят. Вие разваляте Любовта на някого, за да видите какво има там. Когато двама души се обичат, работете с благоговение; слушайте онова, което Господ им говори, понеже то ще бъде едно предметно учение за вас.

Когато дойдете до Любовта, не си давайте никакво мнение: това, което прави Бог, е добро. В дадения случай бих желал всички да се обичате: подразбирам на всички Господ да ви говори и вие да Го слушате с най-голямо благоговение. И тогава ще кажете: „Така ще живеем, както Ти кажеш“.

Отче наш

31. лекция, 30 юни 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

БОЖЕСТВЕНО РЪКОВОДСТВО

Добрата молитва

Чете се темата „Дишане и храносмилане“.

В какво седи животът? Животът е изявление на Любовта. Ще прочета няколко стиха от Библията: „Бог е Любов“, „Аз съм Бог твой“, „Аз съм цвете Сароново“, „Да възвисим сърцата си и ръцете към Бога“, „Обичай прочее Господа, Бога Твоего, защото Любовта е крепка“, „Възлюбете се усърдно един други от чисто сърце“, „Обичайте се един други с братска Любов“. (*После Учителя чете 13. глава от Първо послание към коринтяните.*)

Има неща, които трябва да станат ясни. Три неща човек трябва да има в ума си: да мисли добре, да чувства добре, да постъпва добре. Мисълта е основанието, в което Бог се проявява, тя е първият образ на Бога в света; чувстването, това е вторият образ на Бога. Мисълта трябва да се прояви в чувствата, а постъпката е третото проявление на чувстването. Едно чувстване не може да има свой образ, ако ти не постъпваш добре – в постъпките е вече човекът; той е единственото същество, което постъпва. Ти не можеш да постъпваш, ако не си мислил; не можеш да постъпваш, ако не си чувствал. Следователно когато говорим за една добра постъпка, разбираме една Божествена мисъл, която е влязла в нас; подразбираме едно Божествено чувство, което се е вляло в нас. И така чрез нашата постъпка ние се изявяваме.

Философията на живота седи в това: вие питате какво нещо е Бог в света. Англичаните имат едно изречение и казват: „Това е абсолютно“. Пък за да се определи това, то не се дели. *All (оол)* значи всичко в света. Едното, всичкото, е неделимо – то е Бог; другото всичко се дели. То е безбройното в пространството и на него се слага всичко: всичко във всичкото и всичкото във всичко. Сега вие по някой път усещате, че в живота ви има някое противоречие. От какво

произтичат противоречията? Представете си, че имате изобилно вода. Направите един много тесен вход, после направите силно налягане на това течение. Ако искате тази вода да я извадите от този малък канал, тогава ще направите голяма струя, за да я изхвърли надалече. Но ако сложите на тази голяма вода голямо отворстие, тя няма да църка надалече, наблизко ще излиза. Ако идете в Америка и видите големия водопад на Ниагара с милиони тонове вода, която се излива, ще забележите, че тя прави само една крива линия.

Сега най-първо трябва да схващате, че Бог е във всичко в света. Вие казвате: „Бог е в мене“, но Той отчасти е във вас и вие отчасти сте в Бога. Защото ако Бог е всичко във вас, няма какво да се проявява; ако с всичко сте в Бога, няма какво да се прояви... Но Бог е отчасти във вас, следователно цялото усилие на човека е да прояви Бога в себе си. Това е голямо усилие. Пък понеже Бог е Великото и Вечното Начало, ние правим усилие, за да се прояви Той. Всеки ден в нас трябва да се проявява Божественото – и тогава на другата страна, може да кажем пак на човешки език, че и в Бога има усилие и Той да се прояви в нас. Ние искаме да се проявим в Него, за да станем големи, велики, славни, силни. В Бога има желание да стане малък, да се сниши, за да стане достъпен за нас. Следователно Бог има един стремеж, ние имаме друг стремеж; и едновременно Той коригира нашите стремежи и нашето поведение, понеже ние като ставаме големи, не разбираме онзи велик закон, с който Бог управлява света. Когато придобиваме сила, изопачаваме своя характер. Дайте на човека малко пари, малко власт – и ще видите какво може да направи. Какво ще направи? Ще си направи една голяма къща, ще си купи автомобил, ще си вземе слуги, ще им плаща, ще им заповядва. Ще намира погрешки, че те не са му очистили, паниците не са му измили, обущата не са лъснали... И вие питате: „Защо е такъв светът?“. Този свят ние сме го създали такъв, защото когато сложите глупавите на мястото на умните, вие не сте разбрали великите закони, по които се нарежда Битието. Когато сложите глупавия на мястото на умния, той става горделив; когато сложите умния на мястото на глупавия, той става смирен.

Бог като влезе в нашето положение, Той вижда всичките неща и ги изправя.

Та казвам: сега трябва да имате едно правилно понятие за живота. Разни философии има в живота, но според мен не всички от тях са прави. Философия, която не може да даде стабилност на човешкия ум, философия, която не може да даде стабилност на човешкото сърце, философия, която не може да даде стабилност на човешките постъпки, е несъвместима с живота. Казвам: ние можем да обясним как произтичат всички противоречия в света. Там, дето виждате голямото противоречие в живота, това е нисшият живот, това е началото на живота. Там има едно Божествено брожение: в това първоначално Битие, като има много хора, които искат да се проявят, има брожение. Вие гледате от вашето гледище – всяко нещо да бъде полезно само на вас; не считате, че благата в света трябва да бъдат еднакво полезни на всички. Тогава как ще примирите противоречията. Да кажем, че извадя един лимон от джоба си. Но ако посеете този лимон, какво ще излезе – ще излезе дърво. Ако посеете едно яйце, какво ще излезе – яйце. Ако го посеете, а това значи да го подържите под квачката, яйцето ще стане на пиле. Следователно ако не го сложите под квачката, нищо няма да излезе; но ако го сложите под квачката, ще излезе пиле. Ако сложите лимона в земята, ще излезе дърво.

Следователно погрешката седи там, че вие слагате яйцето в земята, а лимона – под квачката. Сложете яйцето под квачката, а лимона – в земята, за да имате едно правилно разбиране за живота. Това е противоречие в живота. Противоречие има, понеже ти си турил яйцето в земята, а лимона – под квачката, и очакваш да излезе нещо. Нищо няма да излезе! Казваш: „Този свят е опак“. Не е опак, а ти не си разбрал великия закон, по който Битието се нарежда.

Сега взимам цигулката да ви свиря, но ще ви дам друго обяснение, едно предметно учение. Какво представлява цигулката? *(Учителя изважда цигулката си.)* Това представлява едно дърво. Значи онзи гениален човек, който я е направил, е взел едно дърво, което има това свойство, че неговите фибри могат да предават човешкия глас, могат да предават

звука. Най-първо имате дървото, след това имате струните отгоре. Първоначално струните са били от черва на животни. Така разгледана, цигулката представя човека – това е един човек в миниатюра. Долната част на цигулката е храносмилателната система, горната част е дихателната система, шийката е умствената система. Следователно когато цигулката вземе да се храни и да диша, образуват се звукове. Тук има две противоречия: имаме хипербола, а това са знаците на вечността. От тия две отвърстия излиза звукът и се движи в две направления. Тук имате една математическа линия, в която всичките отражения на звука се събират, излизат навън и се разпространяват.

Да кажем сега, че един цигулар свири – има ли някаква музика? (*Учителя дърпа струните.*) Има музика. Този, който е създал цигулката, я е създал на кварта: имате струната *сол, ре, ла, ми*. На български *сол* значи това, което соли, но *сол* в музиката има друго значение. После имате *ре*, имате *ла* и *ми*. Много цигулари свирят, но не знаят защо това е *сол*. *Сол* – това е първият плод на музиката. *Сол* е музикален плод, *ре* е музикална обхода, *ла* е музикална почивка, *ми* е музикална мисъл. Следователно един музикант, който иска да свири добре, трябва да разбира струните си. Това ще стане чрез ръката – ръката трябва да предава музиката. Ония, добрите музиканти, които най-добре свирят, разбират тия работи; ония, които не ги разбират, не могат да свирят, те нищо не са разбрали.

И вие сте един цигулар, на когото аз мога да посвирия малко. Казвам: и човекът е така направен. Като вземем този инструмент, който човекът има, неговата глава горе не е ли ръката на цигулката? От пъпа нагоре човекът е горната част на цигулката, но виждаш, че този цигулар не е поставил така струните, но е направил някакво изкривяване. Трябва да знаете, че всичко в света се движи по крива линия – ние разбираме само криволинейното движение. Земята се върти около себе си, върти се и около Слънцето, но и Слънцето се върти. Съвременните учени хора казват, че молекулите и атомите се движат. Частите на един атом се движат около един център. Та всичко в света се движи в криви ли-

нии, в кръгове – това е правилното движение. Тия кръгове не са така идеални, те зависят от разбиранията на хората. Ако вие например някой път страдате, тогава ще видите, че има нарушения във вашата орбита. Щом човек не мисли добре, има нарушения в орбитата на неговия ум; щом човек не чувства добре, стават нарушения в орбитата на неговите чувства; щом човек не постъпва добре, има нарушения в орбитата на неговите постъпки. Постъпките представят физическия свят, чувствата представят духовния свят, мислите представят Божествения свят. Тия са трите свята, които са достъпни за нас. Ако ние ги разбираме правилно, може да се образува едно правилно отношение.

Вие казвате: „Трябва да се обичаме“, но как ще обичаш някого? Ти най-първо трябва да храниш в ума си една светла мисъл, да му изпращаш светлина. При това трябва да храниш едно благородно чувство и чрез чувството да му изпращаш Божествената топлина; след това спрямо него трябва да постъпваш най-добре, за да можеш да му дадеш онова благо, което Бог е дал и на тебе. Така той ще те познае. Ако не мислиш добре за него, ако не чувстваш добре и ако не му даваш от благата, които Бог ти е дал, не можеш да бъдеш запознат с неговата душа. Тъй щото вие ще кажете: „Да живеем добре“. И с Бога ние не можем да се запознаем, ако не мислим добре. Ако не чувстваме добре, и с Любовта Му не можем да се запознаем; а ако не постъпваме добре, не можем да приемем благата. Следователно в живота от християнско гледище ще сложите Любовта на мястото на мислите, ще сложите вярата на мястото на чувстването и надеждата – на мястото на постъпките; тогава ще имате един свят, съобразен с Божественото. Те не съставляват три различни свята, а един свят – и всеки от тях се прелива в другия. В надеждата човек се облича във физическо тяло, във вярата той се облича в чувствания, със сила се облича; а със своята мисъл той става разумен и мощен във всички свои постъпки.

Казваме: в света всичко е възможно само когато действа Любовта; в света всичко е възможно само когато вярата действа; в света всичко е възможно, когато действа надеж-

дата. Или казано другояче: в света всичко е възможно, когато мислим правилно, както Бог е създал света. В света всичко е възможно, когато ние чувстваме, както Бог е създал света; в света всичко е възможно, когато ние постъпваме така, както Бог е създал света. Тогава всичко е възможно.

Тук преди два дена дойде една сестра, която страда от рак. Всички лекари казват: „Не може да оздравее, осъдена е на смърт. Не може да се помогне за рака, няма никакъв цяр“, но в нея се заражда едно желание. Явява ѝ се баща ѝ, който ѝ казва: „Ти ако ме слушаш, ще те оздравя“ – и той ѝ казва как може да се излекува. Иде един друг брат и ѝ казва какво трябва да прави. Тя започна да се лекува и най-после се излекува от рака. Излекува се, но с вяра. Ако човек започне да се лекува и няма вяра, нищо не става. Тя казва: „За мен въпросът беше свързан с Бога. Тогава всичко е възможно. Аз мислех почти само за Бога и сега съм толкова деликатна и чувствителна, че трябваше да възстановя първоначалното си физическо състояние. Казвам: сега мнозина от вас, които заболяват, искат да ги лекуват другите хора. Всеки може да ви лекува дотолкова, доколкото имате вяра. Слънцето дотолкова може да ви помогне, доколкото възприемате неговата светлина; храната може да ви помогне дотолкова, доколкото вие я приемате в себе си. Ако я възприемете с Любов, тя ще ви помогне; ако не я възприемете с Любов, не можете да имате тази полза.

Ние казваме: „Обикновена вяра, обикновен живот“. Трябва да се пазим от обикновени работи. Ако ти много често бугаш ръката си в едно и също направление, тази чувствителност се изгубва. Ако си образуваш навик да милваш нещо само с единия пръст, ти ще го осакатиш. Често ние, религиозните хора в света, се осакатяваме, защото като обикнем някого, постоянно го милваме, пипаме го, докато го осакатим и най-после той каже: „Оставете ме на спокойствие“. Всички, които са влюбени, като хванат нещо, държат го като октопод и не искат да го пуснат. Това не е Любов. Любовта изисква абсолютна свобода в душата. Ти онзи, когото обичаш, с милване не можеш да го привлечеш, не можеш да го задържиш по този физически начин.

Ако вие се обичате, тогава трябва да имате абсолютно доверие един в друг. Щом се съмнявате един в друг, това не е Любов, това не е мисъл. Аз не мога да се съмнявам в Бога – защо? Защото Той не се съмнява в мен. Колкото и аз да правя погрешки, Той ме извинява. Извинява ме, но ми дава и да пострадам малко.

Бог ме извинява, но казва: „Ти ще понесеш своите последствия, задето си направил погрешка“ – и веднага ще почувстваш едно неразположение. Някой път кажеш една малка лъжа, кажеш бяла лъжа пред хората – нищо не е, но си неразположен. Почувстваш нещо, което ти казва: „Нещо не е хубаво, не направи добре“. Бог не те съди, но казва: „Изправи поведението си“. Дойде ти радостта – значи направил си нещо хубаво и Той те възнаграждава, това е Неговата мисъл. Каже ти Господ да направиш това добро – ти чувстваш радост. Когато Господ ти каже да не го правиш, на тебе ти стане мъчно. Откъде идват твоите скърби? Господ ти е казал: „Не прави това“ – то е скръб. Откъде идват твоите радости? Господ ти е казал: „Направи това“. Ние сега обясняваме на какво се дължи скръбта. Скръбта се дължи на това, че нямаме правилно отношение към нещата. Щом изгубиш към някого отношението си, което Бог е положил в него, или пък преувеличиш неговата цена и я намалиш, ти ще почувстваш скръб. Когато на този човек му отдадеш онова, което Бог му е дал, тогава ти чувстваш в себе си Божието благоволение, че постъпваш така, както Бог постъпва.

Тогава казвам: аз искам и вие така да постъпвате. По някой път не постъпвате право спрямо себе си; понякога се укорявате и казвате: „Не съм даровит, аз съм лош човек“, не се оценявате. Пък можете да кажете: „Аз съм добър“. Едното може да е вярно, но едното не е вярно: вие не сте от най-добрите, пък не сте и от най-лошите. Какво трябва да бъде вашето положение? Ние сме хора, дошли на Земята да се учим първо на Божията мисъл и на Божията Любов – това е елементарно правило. Тогава трябва да знаете: не се приближавайте един към друг и не се отдалечавайте много един от друг. Вие казвате по някой път: „Да развалим тия граници, които Бог е турил, да си наредим някои други

граници“. Да кажем, че двама търговци се съберат на едно място, вложат капитала си и станат приятели. Дотогава, докато търговията върви добре, всичко е наред, но щом дойде един ден някаква загуба, веднага ще се роди между тях едно несъгласие.

Вземете семейния живот: там двама влизат по любов, но след време се ражда едно противоречие. Вземете една майка, която роди едно дете – отношението пак е същото: и между майката и дъщерята или между бащата и сина пак може да се роди противоречие. Понеже най-първо кой е отговорен? Бащата. Една поговорка казва: „Баща, който не може да възпита сина си, не е баща. Син, който не може да превъзпита баща си, не е син“. Бащата трябва да превъзпита сина и синът трябва да превъзпита бащата. Как ще го превъзпита? Синът трябва да стане по-добър от баща си. Бащата за да превъзпита сина си, трябва да бъде по-добър от него. Всеки баща, който не е по-добър от сина си, не е баща; всеки син, който не е по-добър от баща си, и той не е син – това е максима.

Христос е заложил така мисълта, че един ден и ние трябва да постъпваме, както Той постъпва. Той казва: „Ще правите и по-големи чудеса“. За в бъдеще вие ще имате условия. Казвате: „Че ние като Христа не можем да постъпваме“. Защо не можем да постъпваме като Христос? Христа Го вземате в тази човешка форма. Той правеше тия неща, понеже абсолютно вярваше в Бога; правеше ги чрез вярата, чрез силата на Своята вяра, понеже казваше: „Аз дойдох да изпълня не Своята воля, но волята на Онзи, Който Ме е изпратил“. И също: „За в бъдеще като дойдете, за да изпълните волята на Отца, вие ще правите по-големи чудеса, понеже и Аз ще бъда с вас, в тази работа и Аз ще участвам. С тия работи, които правите в Моето име, ще вляза във вас и всичко ще мине във вашата сметка, все едно, че вие сте го направили“.

Ние по някой път се чудим как можем да правим по-големи чудеса. Христос беше по-големият брат. Ще правим по-големи чудеса, понеже Отец ще действа чрез Христа; Христос ще действа чрез нас и ние ще действаме чрез Хри-

ста и чрез Бога – тогава всичко е възможно. Ние казваме: „Аз вярвам в Христа“. С такава вяра нищо не се постига. Ще поставите на мястото му друго правило. Онзи, който има вяра, онзи, който има Любов, той никога не поставя своя приятел на изпитание. Един разбойник може да ви обере, но един приятел никога не може да ви обере. Защо? Защото ви обича. Защо ви обира разбойникът? Защото мисли за себе си. Той казва: „Ти си умен човек, а аз съм от глупавите. Понеже съм от глупавите, дай ми парите! Аз, глупавият, искам да нося твоето богатство, за да стане нещо от мен“. Само за изяснение го давам това.

Казвам: най-първо вярвайте, че всичко в света има един вечен ум, който работи в човешката душа. Бог е, Който работи в нас, и силата на човека седи в слушането, в приложението. Ако човек не слуша този вътрешен глас, ако не прилага онова, което му се казва, той не може да има никакво постижение отвън. Ако ние оставим да ни съдят отвън, постоянно да ни правят забележки, какво ще стане с нас? Със забележки човек никога не може да се оправи – той се поправя единствено когато слуша Божественото, което говори в него, и когато прилага това Божествено. От това зависи развитието на всеки един човек в света. Дали той е Христос, или не, е безразлично. Дали е майка, син или слуга – който и да слуша това Божествено в себе си, което говори, в него може да стане повдигане. Така трябва да вярвате. Че вие имате приятели не само тук, на Земята. Имате три вида приятели: приятели на Земята, приятели в духовния свят, приятели и в Божествения свят. Името на вашия приятел в духовния свят вие не го знаете: казвате, че това е някой ваш ръководител.

Всеки, който има добър ръководител, всякога ще чувства една светлина отнякъде, която го озарява. Когато няма такъв силен ръководител, той ще усеща в себе си известна тъмнина и често ще губи своето разположение на духа. Човек, който има такъв ръководител, контролира езика си; човек, който има такъв ръководител, контролира ухото си; човек, който има ръководител, контролира окото си и ръката си. Всякога този човек е бърз, никога не оставя да напра-

ви погрешка, а я изправя. За онзи, който няма ръководител, минават години, докато я изправи. Някой път той дойде до кармическия закон: да се прероди в бъдеще и да се постави в лоши условия, както сега е сложен някой апаш, когато го хванат в участъка. Най-първо той нищо не казва, но като почнат да го налагат, казва истината. Защо апашът чака да го наложат, защо да не каже изведнъж? Нека да каже какво е взел: „Взех това нещо“. Ако е направил погрешка, да каже; ако е направил добро, пак да каже.

Та сега ние имаме два вида хора, които се крият: едни, които правят зло, и едни, които правят добро – те също се крият. Питам: как мислите, онзи, който е направил една лоша постъпка, трябва ли да се крие? Ами онзи, който е направил една добра постъпка, трябва ли да се крие? Ако аз съм златото, дето го правят на пръстени, и дойде някой и пита: „Ти ли си онова злато, дето го правят на пръстени?“, ще кажа: „Не съм“. Аз искам да съм скромен, други да го кажат... Не, не, ще кажеш: „Аз съм!“ Ти ще кажеш така: „Ще видиш по работата. Работата, която ще направя, тя ще ме препоръча. Ти не знаеш още доколко съм изкусен в тази работа“.

Казвам: и друга една погрешка трябва да изправите. Аз съм слушал много сестри и братя да говорят: „Като се помолих за еди-кого си, оздравя“. Казвам: „Братко, хайде да се помолим за някого“. Молим се – не оздравява. Някой казва: „Едно време като се помолих, оздравя“. Че какъв е този занаят – едно време да става, а сега да не става? Като дойде някой при мене, казвам: „Тебе мога да те излекувам“, на друг казвам: „Теб не мога да те излекувам, понеже ще идеш в другия свят“. Отивам при една майка и ѝ казвам: „Ще оздравее дъщеря ти“ – и тя оздравява. А на друга казвам: „Ще иде в другия свят и наново ще се върне при теб“. На нея започват да ѝ текат сълзи. Казвам: за да оздравее вашата дъщеря, това значи да я туря в затвора. Аз виждам, че ако я оставя на Земята, тя ще се оцапа, ред пороци ще дойдат – не искам да вземам тази отговорност. Щом искат да я приберат в другия свят, да замине. По-добре е и за теб, понеже и ти ще се повдигнеш, ще започнеш да гледаш и да живееш по-добре.

Казвам: по-добре е да стане това нещо. Добре е човек да остане, но като заmine, е по-добре. Сега ви казвам: не искайте вашият дух да заmine. Това е по отношение на физическия свят, но това правило аз не ви го препоръчвам. Никога не искайте вашият дух да си заmine от вас, затова си дръжте духа вътре, този дух нека да бъде с вас. Писанието казва: „Човек, който иска да успява в света в каквото и да е направление, трябва да има Божествено ръководство“. Сега аз не искам да вярвате в това слепешката – всички неща, които са казани, искам да ги проверявате. Има неща, които вие не можете да проверите, но пак трябва да вярвате. Че как ще си представите това, че Христос казва: „Любете враговете“. Как ще го обичаш тоя враг? Ще го обичаш, понеже ти си го направил враг на себе си. Според закона на кармата този човек някога ти е бил отличен слуга; в миналото той ти е служил в две-три съществувания, бил ти е като роб, но ти си се отнасял спрямо него много зле. Господ сега те е сложил в друго едно положение – слугата ти е взел високо положение и като те вижда, има едно отвращение към теб. Ти ще поправиш миналото, ще го обичаш и ще кажеш на себе си: „За неговото падение аз съм причината“.

Ще ви приведа тогава такъв пример. Един виден американски проповедник се влюбва в едно бедно момиче, но баща му и майка му не са съгласни и той го напуска. Това момиче се развращава и умира в един лош път. После младежът се учи, завършва богословие, оженва се за една знатна американка, дъщеря на един много богат човек, и минава за виден проповедник – чист и свят живот има. Ражда му се едно дете, което е толкова лошо, че има всички лоши качества. Всички се чудят откъде е дошло това лошо дете при тази добра майка и при този добър баща. Това е неговата възлюбена, която е умряла и сега му чука сол на главата.

Сега аз искам да обърна вашето внимание върху онзи елемент, с който трябва да работите. Вие по някой път доидете в едно такова положение, когато се съберете с един човек, който е много упорит: ако го обичате, и вие ставате като него, чувствате в себе си неговия характер. Ако се съберете с един човек, който е много добър, щедър и милостив,

ако го обичате, и вие ще вземете неговия характер. Всичките хора защо се влюбват? Ако обичаме лошите хора, ние ставаме като тях; ако лошите хора ни обичат, те стават като нас – зависи Любовта в какво направление е. Ако обичаш един човек, който седи по-горе от теб, и ти ще станеш като него; ако обичаш един човек, който седи по-ниско от тебе, и ти ще станеш като него. Любовта винаги прави хората подобни: ще замязаш на онзи, когото обичаш. Казвате, че обичате Христа. Ако Го обичаме, трябва да приличаме на Христа. Христос не беше един мързелив човек, който само да седи: Той ходеше, проповядваше, лекуваше, много работата правеше, мъртви възкресяваше, проповядваше Царството Божие. Благодарение на тази Негова проповед, на тази Негова деятелност имаме такъв успех сега в света. Сегашните резултати, колкото и лоши да са, се дължат на онази проповед на Христа. Христос не само тогава е проповядвал, но Той проповядва и до днес – където намери хора, постоянно проповядва. Христос още проповядва на всичките хора и казва: „Идете и Аз ще бъда с вас до скончанието на века“.

Искам сега да ви остане най-хубавата мисъл: мислете, че Бог е благ – каквото и да ви дойде, така мислете. Макар и да скърбите, приемоте лошото с радост, защото и Господ страда. Като казват, че Бог е дълготърпелив, но и че има толкова милиони същества, които не живеят добре, хората мислят, че Той е индиферентен. Не, Бог също страда: онова несъгласие, ония страдания Той ги чувства, но търси един подходящ път, по който може да ги поправи. Мислите ли, че когато някой обича някого, Бог не взема участие в тази Любов? Той мисли да вложи един начин, по който да увеличи Любовта между хората, защото като се увеличава Любовта, увеличава се мисълта, увеличава се светлината и животът се подобрява. Но животът не може да се прояви без Любов, животът не може да се прояви без една мисъл, не може да се прояви без добра постъпка. Тогава казваме: „Бог е във всичко, но Той не е такъв“. Аз мога да прекарам в цигулката си един тон. За да свири добре, един цигулар трябва да извади своя двойник и да го прекара в ръчката на цигулката. Този цигулар може да свири. Ако обаче не може

да извади своя двойник и да го вкара в цигулката, той не може да бъде добър цигулар, а ще бъде съвсем обикновен. Затова след като свири, цигуларят не дава своята цигулка на никого. Той ще извади двойника от цигулката и ще го сложи в себе си пак.

Та казвам: когато отивате да проповядвате някъде, трябва да влагате себе си в хората. След като излезете, изтеглете се и не оставяйте двойника си там. Вие по някой път оставяте двойника си и тогава приличате на онзи цигулар, който оставил своята цигулка на един майстор да я поправи. Това бил един знаменит майстор на цигулки, който взема цигулката, взема ножа и отваря цигулката, но в това време цигуларят припаднал на стола. Той припаднал, защото почувствал, че него режат.

Та казва Христос: „Не обичай много цигулката си, и като я обичаш, не оставяй Божественото вътре. И след като свириш, вземи го от цигулката“. Затова често в хората иде голямо зло от несъвместимата любов. Несъвместима любов е физическата любов – тя трябва да бъде предговор на духовната Любов. Духовната Любов пък трябва да бъде предговор на умствената, на Божествената – трябва да става цяло едно кръгообращение. Тогава трябва да има светлина в ума, топлина в сърцето, сила в ръцете и в краката ни, във всичките ни мускули. Всеки един уд трябва да функционира правилно – тогава животът ни е благоприятен на Бога.

Пожелавам на сестрите, които са дошли, пожелавам и на всички: мислете добре, чувствайте добре и постъпвайте добре.

Божията Любов носи пълния живот.

32. лекция, 7 юли 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев³⁴

ЕСТЕСТВЕНИЯТ ЖИВОТ

Отче наш

*(Учителя прочете края на „Завета на цветните лъчи“.)
Обичай съвършения път на Истината и живота.
Постави доброто за основа на домът си,
Правдата за мерило, Любовта за украшение,
Мъдростта за ограда и Истината за светило.
Само тогава ще Ме познаеш и Аз ще ти се изявя.*

Има една повърхностна страна в живота. Да кажем, че проучвате живота на един поет и неговите творения; или на някой музикант, на някой писател или философ, на някой социолог, геолог или астроном. Това са частности в живота. Ако си един астроном, ще знаеш нещо за звездите, но какво може да постигне човек с астрономията? Например ако беше казано, че като не си астроном, не можеш да влезеш в Царството Божие, тогава колко души от вас биха влезли там? Или ако беше казано, че като не си геолог, не можеш да влезеш в Царството Божие, то колко души от вас биха влезли там, колцина от вас са геолози? Или ако беше казано, че като не си някой виден финансист или държавник, не можеш да влезеш в Царството Божие, колко души от вас биха влезли там? И благодарете за това, че тия неща не са сложени като основни изисквания, защото ако бяха сложени като основни работи или ако трябваше да бъдеш езиковед или лингвист, който да разбира дванадесет езика, то колцина от вас биха влезли в Царството Божие? Тук няма нито един от вас, който да говори дванадесет езика; два-три езика говорят, но дванадесет – не. Сега като сравнявате нещата, не мислете, че чрез сравнения Истината може да се изясни. Сравненията са едно помагало, но има един друг начин за опитване на Истината.

Човек трябва да бъде силен. Всеки един от нас трябва да бъде силен: не само физически силен, с мускули, и не само

чувствено и умствено силен. Засега трябва четири неща; силният човек има четири качества, за да има сила, която не отпада. Когато човекът не отпада духом, това подразбира неговата сила; щом отпаднеш или се обезсърчиш, не си силен. Гледам как хората отпадат духом. Един доста виден евангелски проповедник проповядвал, че когато умрат техните близки, хората не трябва да се тревожат, не трябва да плачат. Той казвал: „В реда на нещата е това. Като е умрял, умрял е вече!“. Държи една проповед, че не трябва да тъжат за умрелите, а да се помолят за тях Господ да им даде виделина и мир на душата. Но когато свършила беседата, идва една телеграма, че балдъзата му – сестрата на жена му, е умряла. И жена му почнала да плаче, и той се разплакал – и веднага се опровергал. Този, който казва, че не трябва да се плаче, значи сам плаче за своята балдъза.

Аз често съм забелязвал: не е имало изключение, когато говоря една хубава беседа, двама души да не се скарат. По това познавам кога съм държал най-хубавата беседа, че двама души ще се скарат: ще има разисквания кой как я е разбрал и веднага ще дойде скарването; и даже на свят ще се скарат. Веднъж говорих една много хубава беседа за търпението. Излизат две сестри и се скарват какво нещо е търпението. Едната казва: „Това търпение ли е, на какво прилича това?“. Другата я убеждава: „Ами я виж в света хората каква обхода имат! Това не е търпение, това е лицемерие“. Вдигат врява, а това не е научно.

Търпението е една сила в човека и тя е потребна. И ангел да си, и човек да си, и животно да си, търпението е необходимост. В Бога то влиза като едно от най-великите Му качества. Казано е, че Бог е дълготърпелив. Ако така често Той губеше Своето равновесие, както ние го губим, тогава какво щеше да стане? Бог като гледа всички неща, които стават в света, пак е спокоен. Когато види, че човек малко се заблуждава, Господ малко се поусмихва. Често съм привеждал разни примери, ще ви приведа и сега. Това е анекдот. Някой се оженил. Аз считам, че сега вие не сте женени, понеже не знаете още какво нещо е женитбата. Вие само играете женитбата в театъра – нито един от вас не е женен

от мое гледище; само играете в театъра, когато сте женени. Тук разправят следното. Имало един учител, на който жена му играела в театъра. Той ѝ казвал, когато тя играе някоя любовна роля, че никога няма да стъпи в театъра. Тя взима някоя видна любовна роля и той никога не ходи да я гледа, понеже ще види, че жена му там ще се ожени.

Мислите ли, че женитбата е нещо много сериозно? Ни най-малко. Тя е едно човешко учреждение. Казват за някого: „Да го оженим!“. Значи той се е родил неженен, а пък сега хората ще го женят и той ще прокопса! За да го избави Господ от женитбата, той ще умре, защото в света щом се ожениш по този начин, ти така си се свързал, че едва смъртта може да те освободи. Значи щом се ожениш, непременно ще умреш – и само тогава можеш да се освободиш от жена си. Ако мъжът умре, той ще се освободи от жена си; жената ако умре, тя може да се освободи от мъжа си. Ако не умреш, ти не можеш да се освободиш. Някой казва: „Да се ожения ли, или да не се ожения?“. Питам го: „Искаш ли да умреш?“ „Искам да живея.“ „Тогава не ти трябва да се жениш!“. Ето какво подразбирам аз под това: за да живеете един Божествен живот, не е необходимо да се жените, да туряте един човешки порядък на нещата. Женитбата е един човешки порядък на нещата. Когато вече говоря за Любовта, там се уреждат въпросите. Всички социални въпроси не могат да се уредят по друг начин освен по закона на Божествената Любов. Само тя е в състояние да уреди нещата.

Ония, които искат да живеят по-добре в Божествения свят, трябва да знаят как да се преливат. Там ако искаш да живееш, трябва да бъдеш като водата. Можеш да вземеш две шишета вода и да ги прелееш в едно по-голямо шише, а после, като искаш, пак можеш да ги пълниш и да ги сложиш едно до друго да си гутукат. После пак ги прелей в едно шише, след това пак налей съдържанието в две шишета. Човек трябва да се прелива! И понеже на Земята не може да се прелива, вследствие на това излиза едно голямо противоречие. Но понеже ние не сме пратени на Земята да разрешаваме човешките въпроси, те сами ще се разрешат. Ала за Божественото е важно това *сега*! Ако вземем идеята,

че човек много пъти се е преражда, колко пъти се е женил той и колко пъти е умирал, задето се е женил? И още не се е научил, че не трябва да се жени по този начин. Че ако се ожениш без Любов, ти правиш престъпление. От Божествено гледище е така. Че ти тогава не си съобразен със себе си, не си съобразен и с Бога – и себе си, и Бога лъжеш. И ако народиш деца и не ги обичаш, тогава и себе си, и Бога лъжеш. И затова Христос казва: „И ще напуснеш баща си и майка си и ще се прилепиш при жена си – и те ще бъдат в едно тяло, а не две тела.“

Които сте женени, пъшкате и въздишате и искате да се освободите от женитбата. Жената казва: „Втасах я, налетях на едно зло“. Жената казва, че е налетяла на едно зло; и мъжът казва, че е налетял на едно зло. Ония, които са се оженили, въздишат, че са се оженили, а онези, които не са се оженили, въздишат, че не са се оженили. Питам тогава: кой е на правата страна? Аз правя едно сравнение: щом си дошъл в живота, ти вече си женен; щом живееш, женен си. Ти въздишаш и казваш: „Що ми трябваше да дойда на този свят, при тия лоши условия!“. Ти, който си на Земята, въздишаш. И апостол Павел казва, че въздиша, като е бил в пътта. А пък ония, които не са влезли в живота, не са женени – душите там не са женени. И те въздишат, за да дойдат тук. Една душа ще обикаля двама души, ще им гугука и ще им казва: „Отворете ми път, колко бих желала да дойда да видя този свят! Може ли да бъдете толкова добри!“. Всички ония, които сте се оженили, сте го направили по причина на неженените; а пък всички вие, които желаете да се освободите от женитбата, искате да отидете при неженените.

Сега да изясним въпроса. Всякога, когато дойда до семейния живот, изпъкват някои въпроси, които не са съществени. Аз ще дам едно правило на ония, които сега ще се женят. Тия, които са се оженили, те са нарушили правилото, но които сега ще се женят, за тях е това правило: никога да не кажеш на своя обичен нито една обидна дума – нито словесно, нито писмено, нито мислено, нито чувствено. Ще мислиш, че всичко, каквото той прави, е право,

че по-право не може да бъде. Че вие трябва да имате един идеал! Младите момци сега са се хванали „алабраце“. Как човек се хваща алабраце? Възлюбената с коя ръка хваща възлюбения; а възлюбеният с коя ръка я хваща нея? Някой път гледам, че възлюбената се е закрепила с ръка за него и той ѝ разправя нещо сериозно.

Казвам: има едно учреждение, което Бог е положил в живота на хората. Говоря за живота, а не за формата на живота; не за онова, което става, но за онова, същественото. Да кажем, че вие сте недоволни от живота, че вашият ум е недоволен от него. Животът е вашата възлюбена. Вашият ум е недоволен от живота. По някой път вашият възлюбен вътре във вас ви казва: „Да си вървиш от този свят, да си заминеш! Не ти трябва да живееш повече!“. Той още не е живял и иска да се освободи, да умре. Мнозина искат да се освободят, да умрат. Като умреш, къде ще отидеш и какъв въпрос ще разрешиш? Да допуснем, че имаш една трудна задача – ако не можеш да я разрешиш, ще те изпратят вън от училището. Казваш: „Що ми трябваше да влизам в училището“. Хубаво, щом си извън училището, как ще разрешиш въпроса?

Казваш: „Трябва да се живее“. Така не се говори – живеенето започва с обичта, ти трябва да имаш любов към нещо! Животът на Земята започва с яденето; след това идва дишането и най-после идва мисленето. Ти ще започнеш с яденето – ще почнеш да си мърдаш устата, ще ядеш. Ще създаваш работа на своя стомах, а пък стомахът ще създаде работа за твоите дробове, пък дробовете – за твоя мозък. Или друго-яче казано: чрез яденето ние сме създали своето жизнено тяло, това тяло, което наричат *анимизъм*; онова животинско състояние, от което още не можем да се освободим. Какъв ли не спор не става за яденето! Колко слугини не са бити, че кърпичката не е чиста, че паничката не е хубаво измита, че яденето не е хубаво сготвено; какви ли скандали не стават! Ако това са прости хора, както и да е, но учени хора, завършили два-три факултета, да излизат и да говорят така...

Един американец идва в България. Сготвили едно шопско ядене, което било много люто, а той никак не бил ял

люто. Той ял от него и после забързал към аптеката, пухти. Същия анекдот разказват и в Америка. Американците имат люти пиперки, но имат и малки люти краставички – правят ги на турския. Един проповедник от западните щати пътувал и си носел в едно шишенце краставички. Той в трена си отрязал от тях за аперитив. Видял го един господин и казал: „Ще можете ли да ми услужите малко с вашия аперитив?“ „Да, на драго сърце!“. Той взел от краставичката и му се запалила устата. Попитал човека: „Вие проповедник ли сте?“ „Да, проповедник съм“. Аз съм слушал мнозина проповедници да говорят за огнени камъни, но вие сте първият, когото виждам, че ги носи.

Тия краставички какво са? Че вие си имате едно шишенце от избрани думи, пълно шишенце. И като дойде някой ваш приятел, дадете му 2–3 краставички. Често някои братя и сестри се оплакват: „Обиди ме тая сестра! Това е безобразие, каза ми една дума!“. Дала му е тя една краставичка. Та казвам: често ние си правим спънки. Ти седиш и казваш на себе си: „От мен човек няма да стане!“. От къде накъде се произнасяш, че от тебе няма да стане човек? Ти не си ли в Божествения план? Бог е начертал план и те е създал, а ти казваш така! Ти искаш да кажеш: „Право е, че с това мое разбиране няма да мога да живея този живот!“. Колкото и да се проповядва, животът изисква един вътрешен опит. Ако искате да се саморазвивате и да се самовъзпитавате, гледайте хубавите качества във всеки един човек. Трябва да четете и хубави книги, а ако искате да станете музикант, трябва да слушате някои певци. И колкото по-добри певци слушате, толкова по-добре ще се възпитавате. Ако искате да станете учен човек, трябва да сте между учени хора.

Сега вие питате: „Дали някой човек има вяра, или няма?“. Вярата е свързана с човешкия ум. Ако ти не разбираш своя ум, имаш слаба вяра. Най-първо аз оценявам вярата по ума: колкото умът ти е по-развит, толкова вярата ти е по-силна; и колкото умът е по-неразвит, толкова вярата ти е по-слаба. Някой има малко разположение и мисли, че има вяра. Той има 100–200 хиляди в банката и мисли, че има вяра – това е самочувствие. Вярата е един капитал, който

никой не може да обере. Човека на вярата аз го уподобявам на един грамаден извор, та и хиляди хора да вземат вода с каци от него, той не може да се изчерпи. Ще развиваш вярата си! Трябва не само да знаеш как е говорил Христос, но и как е живял. Христос оплаквал ли се е? На вас ви е дотегнало да живеете. Христа сега Го почитат, но тогава никой не Го почиташе – тогава Го преследваха. Мнозина еврейски равини казваха, че това не е Мойсеевото учение, а е едно опако учение. Те казаха: „Мойсей учеше „око за око“ – ако ти ударят веднъж плесница, ти удари две, а пък Този казва: „Ако ти вземат горната риза, дай и долната“.

Един български свещеник държи беседа, в която казва: „Който има две ризи, да даде едната“. Жена му слуша проповедта и дава едната риза на беден човек. Свещеникът пита: „Какво стана с ризата?“ „Дадох я на бедния, както проповядваш“. Той казал: „Жено, аз го проповядвам за другите, а не за нас“. Ще ви приведа един анекдот. Една много красива мома, добра певица, се разхожда и гледа, че иде един млад момък. Тя предчувства, че той има намерение да се нахвърли на нея, и се спира и започва да пее. Момата пее и си тръгва, а момъкът се унася и тръгва подире ѝ. Тя пее и върви, а той върви подире ѝ и слуша. Вижда я баща ѝ и пита: „На онзи халосник какво му пееш?“. Тя пее, за да се освободи, а баща ѝ казва: „Какво пееш, не те ли е срам?“. Питам: не разсъждава ли и днес светът по същия начин? От мое гледище, да речем, аз виждам една мъчнотия във вас и казвам: „Изправете вашата мъчнотия“. Не, аз трябва да ви покажа начина, по който да се изправи мъчнотията. Знаете ли колко е мъчно да се изправят погрешките? У човека има едно естество – той е кибритлия, не може да изтърпи. И затова казвам: всички трябва да се научите да търпите. А ти не можеш да търпиш.

Фиг. 1

Тогава ще ви кажа как да се изправите. Това на фигурата е законът на търпението (Фиг. 1). Ти си нетърпелив – вземи си една книга и начертай една крива ли-

ния. Нетърпелив си и искаш да кажеш нещо. Но сега си

представи, че си на високо място, преследват те и искат да те хванат. Имаш една свещ: трябва ли да я запалиш, за да те видят хората? Искаш да направиш опит дали кибритът ти ще хване, та да запалиш свещта. Че като запалиш свещта, ти се излагаш на опасността, от която бягаш. Някой казва: „Прояви любовта си!“. Аз говоря за една Любов, която не трябва да се проявява. Аз разбирам да се прояви истинската Любов, но това да не се знае. Например ако дойда и ти направя една услуга – дам ти 100 лева, 200 лева, 1000 лева, но след това ти казвам: „Знаеш ли, аз ти направих услугата, че като няма друг...“. Тогава какво ще мислиш? Някой казва за друг: „Аз го обърнах!“. В Америка има християни, които наричат „смахнати християни“. Той влиза в църква и казва: „Когато Господ ме обърне, трябва да обърне не само мен, но и кесията ми. И кесията ми да тури на работа, а не само мен“. Че един християнин, който върви по новия път, трябва да бъде щедър! Трябва да бъдете щедри и да давате на другите. Казваш: „Ти дай!“. Не, аз казвам на себе си: „Ти трябва да дадеш!“.

Сега аз си вземам въздух. По някой път и аз нарушавам това правило. Някой пита: „Как да дишам, Учителю?“. Аз как дишам? Спра се и мисля как да издишам. За да издишам, трябва да кажа някоя хубава дума, която да струва пари, че като излезе навън, да стане динамична. Като вземаш въздух, кажи: „Господи, възприемам Твоята Любов в мене!“. И като издишаш въздуха навън, кажи: „Господи, тая светлина, която Си ми дал, я изпращам на другите хора, за да се прославиш“. Това е дишане! А така, както вдишваш и издишваш, това не е дишане! При дишането има една свещена мисъл.

Някой път си се скарал, недоволен си от себе си. Човек е едно особено същество: някой път се сърдиш на хората, а някой път се сърдиш на себе си. Двама души, които се сърдят, за да ги примиря, ще ги повикам и няма да им кажа друго, но ще им река: „Хайде да започнем да дишаме“. Ще кажем: „Божията Любов ще я приемем в дробовете си и ще благодарим на Бога“. И после ще кажем, че светлината, която излиза от тая Любов, я изпращаме на другите хора. И ако

съм богат, аз ще почна тъй да упражнявам дишането: вдишам, приемам въздух – и най-първата вдишка я оценявам на 100 лева. Слагам на масата тези 100 лева. След като съм държал известно време въздуха, изкарвам го. Втори път пак приемам въздух – пак слагам 100 лева; и т.н. Значи за една минута правя 15–20 вдишки; 20 по 20 правят 400 лева – значи за една минута плащам 400 лева за въздуха, приет за това време. За 60 минути ще бъдат на 60 места по 400 лева – 24 000 лева. А за 24 часа колко ще бъдат?

Това са сега новите начини на разсъждаване. Ние казваме: „Бог толкоз възлюби света, че даде Своя Единороден Син, за да не погине всеки, който вярва в Него, но да има живот вечен“. Или казваме: „Повярвай в Господа Иисуса Христа и ще бъдеш спасен“. Това е една формула. Как ще повярваш? За да повярвате в Христа, трябва да Го възприемете! И Христос казва: „Който не яде плътта Ми и не пие кръвта Ми, не може да има живот в себе си“. Щом вярваш в Христа, ще почнеш да живееш, както Той е живял. Защо трябва да възприемеш Христа? Ако не Го приемеш, Той не може да те учи! Никога един Учител не може да ти предава знания, ако не те обича – по никой начин; и никога един ученик не може да възприеме и учението, и Любовта, ако не обича Учителя си. Следователно Любовта на ученика и Любовта на Учителя ще се съединят – и тогава ще се предаде знанието, което е потребно.

Онова знание, което искам да ви предам, без Любов не може да дойде. И онова знание, което Бог иска да ми даде, пак е основано на същия закон – ако аз Го обичам, мога да го получа. Той ме обича, но ако аз Го обичам, само тогава мога да получа знанието. Въпросът не е за Бога, Той не спира знанието; но аз бих го спрял, ако нямам Любов към Бога. Тогава бих спрял Божието знание, което може да се влее в мен. Ако няма Любов, Божественото знание не може да се предаде и тогава животът няма смисъл. Иначе животът има смисъл и ние ще добием това, което търсим. Сега аз така оценявам нещата. Ако съм смутен в себе си, казвам: „Моята Любов е несвършена“. Ако аз обичам Бога, но Го търся не философски, а в себе си, щом Го обичам, всичките проти-

воречия в мен трябва да изчезнат. Тогава в мене наставка естественият живот.

Христос казва: „Любете враговете си“ и ние цитираме: „Ти обичаш ли враговете си?“. Ти си обичал баща си, братята си, сестрите си. Идеалът да обичаш враговете си е много тежък идеал. Някои казват, че могат да обичат враговете си. Ти опитай! Аз веднъж бях на едно евангелско събрание на проповедниците в България. За една мисъл двама от тях се бяха скарали, защото се различаваха в своите възгледи. И двамата се събраха и се молеха – молеха се и не искаха да се примирят. Единият иска другият да си признае грешката, но и другият казва, че онзи е на кривата страна. И пак се молиха всички: единият беше българин, другият – американец. И като се помолиха три пъти, подадоха си ръка. Та някой път и тук, между вас, е по евангелски.

Казвам сега: като минете във висшия живот, личният ви живот ще влезе там като един елемент. Но ако влезете в другия живот с един такъв лош навик, какво ще стане? Всичко онова, което знаете, и всичко онова, което имате, ще отиде с вас. Питам: тогава какъв капитал ще носите със себе си? Един американски професор е казал така: „Някои хора не искам да ги видя за 10 000 години. Но понеже Писанието казва, че всички ще се изменим, тогава ще искам да ги срещна“. Това е право: аз ни най-малко не искам да срещна себе си такъв, какъвто съм бил в миналото. Но все-таки един ден пак ще се видя такъв, какъвто съм бил. Когато някой стане виден професор, знаменита личност, и му покажат една малка картинка от неговото детинство, как е пъплел, той ще я погледне. Какво показва това детинство? То показва невежеството, в което е бил. Този професор се е учил, но като е влязъл в света, той е научил елементарните неща – как да ходи, как да пълзи; и като не е могъл да го каже на майка си, се е разплаквал. Детето като не знае езика, разплаква се, кряска. И тогава майката го разбира.

В новото учение това, което сте придобили, този капитал или този живот, трябва да се превърне. Трябва да стане едно филтриране на нашата мисъл и на нашите чувства; човек трябва да знае да филтрира. Той много пъти ще отива

на другия свят и ще се връща, докато се пречисти. На едно място се казва, че човек трябва да се стреми към съвършенство – целта на живота е съвършенството. Кой ще бъде моделът, кое можем да поставим за модел? Една Любов, която да бъде неизвестна в света! Каквото добро направиш, никой да не го знае! И Христос е казал: „Каквото прави дясната ти ръка, лявата да не знае“. Това е едно от правилата, но то е едно временно правило. Щом посадиш едно семе, то трябва да бъде скрито и да е неизвестно, докато израсте. И като порасне и даде плод, то ще се види. Това, което ти ще направиш, един ден ще даде своя плод. Преди да даде своя плод, нищо не казвай за онова, което си посял. Като даде плодовете, ти ще имаш вече един реален дял в живота.

Разглеждайте се сега; аз също ви гледам. На някои братя и сестри веждите са тънки, а на други са дебели. На мъжете веждите са по-дебели. Дебелите вежди показват по-реален живот, тия хора са по-големи реалисти. Онзи тип, който описва Гогол в *Тарас Булба*³⁵, има надвиснали вежди. Надвисналите вежди на Толстой показват една реалистичност, на него му е трябвало дълго време, докато стане мистик. Разказваш на някой човек за онзи свят. Той казва: „Не ми разправяй за онзи свят“. Понеже има реалистично чувство, той се интересува повече от този свят. Но този свят е половината на онзи свят – и двата свята представляват целия свят. Но не е важно само каква е дебелината на веждите, но и по каква линия вървят. Ако веждите падат надолу от едната страна, това показва нещо. У някои хора веждите вървят направо и после веднага се наклоняват настрани.

Фиг. 2

У някои хора, които разсъждават добре, веждите имат хубава кривина – те мислят повече (Фиг. 2). Сега можете да попитате: защо? Това е открито само от наблюдение, научно не може да

се обясни. Първоначално веждите са били тънки и тяхната роля е била съвсем друга. Втората роля на веждите е, че те означават някои качества на човешкия характер: дали човек мисли, или не, дали има трезвен ум, или не. Когато искате

да знаете дали мисълта на човека е чиста, или не, очите показват това. А пък когато искате да знаете дали в неговата мисъл има мекота и хубост, неговият нос показва това. Веждите показват едно, очите – друго, носът – трето, а пък устата показва как се изразява човек. Като погледнеш устата на някой човек, ще познаеш каква е неговата реч. На ония хора, които обичат да бръщолевят, да плещят наляво-надясно, устата им е особена. А на тия, които говорят добре, устата им е добре устроена. Ако вашият нос е сбутан, това показва, че умът ви е сбутан; но това показва също, че методите, с които борави умът ви, имат нужда от ред подобрения.

Трябва да се подобрят веждите, трябва да се подобрят и очите. Очите трябва да имат не само яснота и мекота, но и привлекателност; и носът не трябва да бъде заострен или сплескан на края. Тия хора, у които носът на края е по-заострен, са по-нетърпеливи, а тия хора, у които носът е по-широк, са по-търпеливи. На някои от вас, които нямат търпение, ще ви кажа един малък метод, за да станете търпеливи. Когато искаш да проявиш нетърпение, пипни с пръстите върха на носа си. Колкото носът е по-заострен на върха, толкова човек е по-кибритлия – само електричество се събира там. Вие като се приближите при някой човек, ако носът му е остър, не го бутайте, че ще се привлече електричество и ще се образува искра. Казвам: аз съм виждал някоя майка да бие детето си. Някой път ѝ казвам: „Не го бий“. Като му бутна носа, то се поухили – тъй ще му предадеш нещо.

Често хората си пипат веждите. Имаш някое неразположение – пипни с показалеца устата си. И аз харесвам как някои дават въздушни целувки. Че то е хубаво, отлично е това! И аз му отговарям така и казвам: „Харесвам твоето правило“. Той като прави въздушни целувки, казва: „Във вас трябва да има благородство (показалеца), справедливост (средния пръст), красота (безименния пръст), положение в живота (малкия пръст) и всичко да бъде по Божественому (палеца)“. Някои пращат въздушни целувки с едната ръка само, а някой гледам – и с двете ръце праща. Казвам: съгласен съм – така и мъжът е съгласен (дясната ръка), и жената е

съгласна (лявата ръка), всички са съгласни. Вие ще кажете: „Тия хора си пращат въздушни целувки“. Ти като станеш сутринта, пипни устните си и кажи: „Миличък, аз много ти благодаря, че Господ те е пратил при мен. Днес да проявиш най-хубавото, което имаш. Да чуя сладкия ти глас. И като чуя сладките думи, които говориш, и на мен да ми падне мед на устата“. Така ще говориш.

Аз като говоря на очите си, казвам: „Искам днес да видите най-красивото и благородното. Аз много ви благодаря, че Господ ви е пратил при мен! Но покажете ми най-хубавите работи“. Зад очите седят всички ония разумни същества, които са ги създали. И като изпратим ние нашето желание, те веднага ще дойдат и ще насочат погледа и ума ни към най-хубавото – и тогава ще го видим. Преди да дойдат те, ще виждаш опакоето в живота; а пък като дойдат, ще виждаш, че очите ти не са създадени да гледат грозните работи.

Една погрешка имам аз, микроскопична погрешка – някой път съм толкова голям философ, че нямам кърпа и съм готов да плюя на земята. Съзнавам, че това не е хубаво. Една сестра се обидила, когато аз съм я приел на гости и при нейното тръгване съм плюл на земята – това дойде до ушите ми. Казах си: „Слушай, дръж си кърпата, когато приемаш хора. Не плюй на земята, но извади кърпата си и в нея плюй“. Казвам си още: „Дойде ли някой, не си набръчквай веждите. Някой е казал нещо – потърпи, изслушай го“. На един руснак авиатор радиото се повредило, когато прелитал към Северния полюс, и сега не може да даде сигнал, та не се знае на кой меридиан е, къде е, за да му се помогне. Сега търсят как да му дадат знаци, за да го намерят. Той се казва Леваневски³⁶. Като Леваневски вие загазвате със своя аероплан някъде и не можете да дадете сигнал, за да ви намерят. Апаратът на носа, на устата, на очите, веждите и ушите – всичко трябва да бъде в хармония. Петте сетива са апарати, чрез които ние се свързваме с невидимия свят. Ако твоите сетива не функционират правилно и както трябва, от онзи свят не могат да ти дадат помощ.

Вие искате, без да говорите красиво, да имате добър резултат. Христос каза: „За всяка дума ще дадете отчет“, защо-

то с всяка дума една мисъл, едно чувство и една постъпка ще влезе в нас. Някой път аз срещам някого и искам да го поздравя. Знаеш ли колко е мъчно да поздравя един човек, да му дадеш една усмивка? Ти може да си поставиш окото така, че да му дадеш една илюзорна мисъл. Трябва тъй да го поздравяш и така да го погледнеш, че в него да влезе само една мисъл; да не се раздвои той и да не попита: „Какво искаше да каже той?“. Един проповедник в Америка имал навик, когато говори, да намигва. Той имал един съсед. Проповедникът гледа жена му и намигва. Мъжът казва: „Ти как си позволяваш това, да намигваш на жена ми?“ „Ще ме извиниш, братко, един недъг е туй. Това око ми създаде много големи неприятности“. Та някой път вашето око намигва, без да искате. Това око ще го направите да не намигва.

Сега има някои практически работи, които са нужни. На вас ви трябва щедрост – у българина щедростта е слабо развита. На вас ви трябва справедливост, едно благородно чувство към Бога – това е най-слабото му чувство. Единственото силно развито чувство у българина е неговият личен елемент – у българина личните чувства са много силно развити. Когато на човек му стане мъчно в живота, това са неговите лични чувства – там те са на мястото си. Но при нашите лични чувства трябва да имаме предвид личните чувства на всички хора. Едновременно трябва да знаем, че всички хора искат другите да бъдат справедливи към тях. Когато аз искам другите хора да бъдат справедливи към мен, то и аз трябва да бъда благороден в постъпките си спрямо всички хора. Има наследствени черти: например плюенето. Българинът обича много да се хвали. Някой си Драгни от Варненско отива къщи, слага в пазвата си два топа плат, това, което жена му е изтъкала, и казва: „Жена е това, тъче! Какво мислите?“. Сега другите като седят, казват: „Хайде, за здравето на Драгне дай две кила вино, за единия топ и за другия топ платно“. Връща се той къщи и жена му го пита: „Къде си ходил?“ „Ходих да те похваля в кръчмата, но две кила вино изпих“. Това е смешно, но аз го превеждам така: и в нашия живот ние носим под скута си два топа плат.

И от друго се пазете: никога не казвайте всичко, което знаете – една друга опасност има в това. Не изказвайте

всичко, което имате; и това, което имате за продан, не го продавайте всичко, оставете нещо и за себе си. Като сготиш нещо за ядене, най-първо се наях ти и после давай и на другите; като посадиш ябълка, първи ти я вкуси. Или както е било в старо време – от началъка на плодовете са носили жертвоприношение на Господа.

Онова, което ние сме посадили, трябва да го опитаме; от благото и от доброто в нас ние трябва да опитаме плода най-първо. Намериш се понякога в едно общество, дето всички хора говорят лошо, обезсърчително. Дойде един и казва: „Ще се оправи тая работа, до една година всичко ще се оправи!“. Всички тия хора, като излезе този човек, усещат една приятност и казват: „Вярно е, че ще се оправи тая работа“. Казвайте: „Ще се оправят работите“. Защо ще се оправят? Защото Господ е направил света. Щом се учите, работите непременно ще се оправят. Досега вие сте изправили много ваши погрешки, а сегашните ви погрешки ще бъдат материал за изправяне в бъдеще.

Аз често, като виждам погрешките, не се спирам на тях. Казвам на себе си: „Ти някой път тая погрешка не я ли правиш?“. В българския език се правят погрешки в писането на *Ъ* и *Ь*. Казвам си: „Научи се да пишеш! Не знаеш къде да пишеш *Ъ* и къде *Ь*. Има и известни правила къде да туриш *Ъ*“. Вместо *Ъ* аз въобще слагам *Е*. Като изучим английски език, там пък има друга мъчнотия: ще пишеш няколко букви и само една буква ще произнесеш. В живота ще се научите да сричате правилно.

Когато някой път времето е облачно, аз почна да му говоря сладко и дъждът се разижда. Сега, като идвахме от Рила, рекох да дам един урок на тия, които идваха с мен. Най-лошият ден по отношение на времето беше вторник. Аз можех да избира понеделник или сряда, но избрах вторник. Някои попитаха: „Как да не пътувам с Учителя?“. Рекох: „Днес ще се научите как се пътува с Учителя“. Като дойде дъждът, като дойде градът, те казаха: „Учителю, кажи му да спре“. До известно време на връщане седяхме на *Vaga*. Изясни се, стана топло. Те мислеха, че дъждът е спрял. Казах си: „Чакайте!“ – и като слизахме надолу, пак заваля. За мен дъждът не е едно нещастие – той е най-голямото благо. И

най-после ни пратиха и конфети, и топовни гърмежи – изпратиха ни с чест и слава. Аз на тръгване казах: „Изберете ми вехтите панталони“. Сестрата рече: „Не може, Учителю, турете си белите панталони!“ – и аз сложих белите. После рекох: „Ако бяхте ми дали вехтите панталони, щях да спася белите“. Тя каза: „Аз не знаех, че ще вали дъжд“.

Да дойдем до същественото: придайте нещо към знанието си; наблюдавайте всичко, но не критически! Всеки един да подражава на една хубава черта в другото, защото във всинца ви има хубави черти. Някой пита: „Как ги търпиш тия!“. Аз се поусмивам и казвам: „Те не разбират“. Как ги търпя?! Че няма какво да ги търпя тия хора: ако Господ търпи хората, какво има аз да ги търпя, нали Той ги е създал? Бог намира удоволствие в хората, задето има разни чешити. Това не са чешити, туй са съкровища. Във всеки един от вас е скрито едно Божествено съкровище. Простият човек, онзи, който не разбира, като гледа разните цветя, нищо не вижда, но ученият човек вижда съкровищата. Всеки един човек е едно Божествено съкровище – тъй мисля аз. И за себе си аз мисля, че съм Божествено съкровище, и желая да пазя това, което Бог е вложил в мен. Желая и вие да пазите това, което Бог е вложил във вас. Като се върнете при Него, но не само като се върнете, но и днес, като излезете оттук, Господ ви казва: „Вчера ви казах да не Ме гледате кръвнишки. И Аз не искам да ви гледам кръвнишки“.

Аз съм толкова буден, че всякога и най-малката мисъл в мен, и всяко едно движение ми прави впечатление. Има някои движения, които не ги харесвам, но не искам да ви говоря за тях. Изправност трябва да има в движенията; трябва също внимателност и относно думите. Някой път седя и искам да избира една дума, но думите имат и съвсем друго значение. Най-първо трябва да станем свършени. Искам първо като музиканти всички да пеете хубаво, да свирите хубаво; и който говори, да говори също хубаво. И като мислите, да мислите хубаво, и като чувствате, да чувствате хубаво – това е смисълът на живота. Това е, което Бог иска от нас, това е една велика задача и там трябва вече методи. За в бъдеще ще дойдат методите – има какво да се учи и

да се приложи. (*Учителя се обръща към един стар брат.*) „Ти си един стар брат“. Този брат е закъсал и не знае как да се подмлади. И ония, младите, и те ще дойдат до неговото положение и ще закъсат. Какво ще правят тогава?

Три неща ви казвам: да поставите Любовта в сърцето си, да поставите Мъдростта в ума си и да поставите Истината във вашата воля и в тялото си. И в тялото ви трябва да живее Истината: тялото ви и всичко във вас да се свърже с Истината и да изразява красотата. Като върви някой, ти да чувстваш неговата мисъл и неговите движения, да познаваш, че има идея в него. На някои са им паднали чорапите, но падналите чорапи не ги препоръчват добре. Едно време мъжете са носели накривени шапки; сега те спитяват отгоре шапките си – и каквото спитяват, дойде им на главата. Сега жените носят накривени шапки – ту на едната, ту на другата страна. Не е хубаво това – шапката трябва да бъде на правата страна, а не да е накривена. Щом е накривена наляво, ти се държиш с жена си; щом е надясно, държиш се с мъжа си. Щом шапката е на правата страна, ти се държиш и с мъжа си, и с жена си, и с децата си. Да снемеш шапката си до веждите пак не е хубаво – тя трябва да бъде до косите. Аз харесвам сега, че мъжете ходят без шапки.

Дайте свобода на вашия ум, дайте свобода на вашето сърце, дайте свобода на вашата воля и направете онова, което Бог е вложил във вас! Направете го и не се спъвайте едни други. Като направиш една погрешка, благодари на Бога, че не си направил по-голяма; и като направиш едно добро, пожелай от Бога да направиш по-голямо добро. Като направиш едно добро, зарадвай се и пожелай то да се увеличи; а пък като направиш погрешка, пожелай друг път погрешката ти да бъде двойно по-малка. Изведнъж тя не може да бъде намалена, но постепенно; а пък доброто постепенно трябва да се увеличава. Това нека да пожелаете сега.

Христос е човекът на изобилната сила.

Христос е човекът на изобилната вяра.

Христос е човекът на изобилната Любов. (три пъти)

НЕ НАРУШАВАЙТЕ СВОБОДАТА

Добрата молитва

Пишете върху темата *Свойствата на правите и на кривите линии*.

Когато някой философ или някой виден държавник го поставят да продава хляб, веднага пред обикновените хора той ще изгуби нещо. Даже един лош човек, ако му дадете цилиндър и една хубава дреха, веднага ще добие някакво свойство. Сега същественото седи в придобивката. Повидимому философът или държавникът може да е изгубил нещо, но изгубил ли е той всъщност? Или ако на един учен човек вие му вземете книгите, разбира се, той ще изгуби едно пособие, но ако дадете тези книги на един прост човек, той ще спечели ли нещо? Ако спечели, значи има условия; но той не е запознат с онова, което е написано в книгите.

Сега например вие говорите за свободата. Човекът в какво е свободен? Той има абсолютна свобода само в три неща. Свободен е в Любовта, свободен е в Божията Мъдрост, свободен е в Божията Истина – там е дадена абсолютната свобода. Никой не може да те застави да изкривиш и да кажеш нещо, което не е; никой не може да те застави да мислиш това, което не е, или да обичаш това, което не е. Сега ще кажете: „Съществува една Любов, която се мени, защото и ние самите се меним“. Например ако пътувате по един път и този път е във възходяща степен, постепенно вашият хоризонт ще се отвори. Не че вашето зрение се усилва, но човек става с по-висок хоризонт. Вие мислите, че виждате надалече, но това са външни условия. Ако слизате в долината, веднага вашият хоризонт се намалява.

Или вземете сега един модерен дрехар – направи ви една дреха без джобове, защото така му е дошло наум на човека. Или направи ви едно дълго палто и му тури един или два джоба; важно е да сложи джоб. Представете си такъв един костюм като фрака – защо ще вземете и ще направите

един малък разрез отзад? На онези, които са го отворили, какви са били техните съображения? Или представете си онези, които са построили човешкото тяло и са му сложили една уста, две уши отстрани, един нос и две очи отгоре. Те си имат своето значение: устата е създадена, за да се храни човек, носът е направен, за да открива къде се намира храната. Очите са, за да виждат, ушите – за да слушат: слушалки са значи те и пособия. Природата е сложила така оста на хората, че да дойдат да изучават носа на човека. Чрез носа другите знаят какви са неговите психологически възможности. Да допуснем, че на носа е сложена една права линия, че той представлява права линия. Какво представлява сега от психологическо гледище правата линия? Или може да имате един прав нос с една малка вдлъбнатина – вие не сте се занимавали с такъв? Или пък на носа може да се яви една малка гърбавина, той да е малко гърбав. Това е мода вече, физиогномическа мода.

Тук дойдоха двама души – един българин, който води един французин кореспондент. Като ги погледнах и като видях окото на българина, това ми създаде малко доверие и казах: „Сега съм зает, не мога да го приема. Ако иска утре“. Пратих го на друго място за сведение. Сега кое ме застава да гледам ухото и окото на французина? Французинът се учудва: как тъй аз да не го приема? Той е бил свободен да дойде – това е негово право; но и аз имам право да го приема, или не – това е мое право. Аз не съм му казал да дойде или да не дойде, а той сега се учудва защо да не го приемам, иска да ми заповядва. Това са потънкости сега.

Казвам: сега често вие се месите във вашата свобода – постоянно разисквате въпроса кой кого обича. Това е работа нито в клин, нито в ръкав. Никога не се месете в една чужда работа – кой кого обича. Човек ако обича някого, това е негова работа, не е твоя. Някой казва: „Знаеш ли кой те обича?“. Ще речеш: „Това е негова работа, че ме обича.“ „Ама ти не отговаряш ли на неговите чувства?“ „Това е моя работа“. Сега искат да знаят той като те обича, ти обичаш ли го. Вие се месите в дадения случай в две свободи. Онзи дали оценява Любовта – това е негова свобода: ние не мо-

жем да се месим, не знаем дали оценява Любовта, или не, не можем да говорим за това. Защото след като аз запаля дърветата, те оценяват моята запалка, понеже горят. Кой са качествата на горенето? Има едно горене, което образува само дим. Сега вие се спирате върху една Любов, която образува само дим. Това е най-последното горене. Да кажем, че вие сте неразположени – това е любовен кадеж. Или казвате: „Аз еди-кого си не обичам“. Любовен кадеж е, дим е това. В такова нещо вие не можете да седите, веднага ще има смъдене на очите. Или някой човек не можете да го гледате – кадеж има. Някого обичате да го гледате – значи пълно е горенето; и светлината е приятна, понеже горенето е пълно. Ако тази светлина е мъжделива, веднага ще причини известно смъдене на очите.

Някой път ние се месим в Божиите работи – вие искате да знаете защо Господ е направил нещата така, а не другояче. Бог, Който е направил света, го е опитал, хиляди модели е опитал – за всички неща има модели в света. Сега от вашето гледище какви са подбудителните причини, че можете да обичате някого? Да кажем, обичате ябълките или гроздето – подбудителната причина е желанието в мене да ям грозде. Колкото желанието в мен да ям грозде е по-голямо, толкова по-добре; колкото желанието ми да го ям е по-малко, толкова по-лошо. Гроздето може да е много хубаво, но ако нямаш желание да ядеш, ти казваш: „Ето, аз гроздето не го обичам“. Не че някой не го обича, но в него няма разположение да употребява гроздето.

Казвам: при сегашните условия от всеки се изисква мисълта за себе си да бъде ясна, за да сте свободни. Например някои хора са много отворени, говорят много за Любовта. Някой път има любов, която образува въздишки: седи някой и обича много въздишките. Въздишките излизат все от любов; и всички страдаме все от любов. Да кажем, че си ял много сладко една храна, но тя не се смиля в стомаха, образуват се известни болки и тогава ти въздъхнеш. Казваш: „Сладко беше това, което ядох, но измени разположението ми“ – и започваш да пъшкаш. Искаш да послужиш някому в материалния свят или на физическото поле – да му да-

деш пари. В тебе има едно неразположение и веднага, без да мислиш много, колкото ти иска, даваш. След това, след време, като не ти връща парите назад, започваш да въздишаш. Казвам: ако си дал парите с любов, приеми сега, че те са взети също с любов. Защото парите, като са дадени с любов и са приети с любов, за да не се връщат навреме, значи е влязла някоя посторонна причина. Този човек е обещал да дойде навреме, но пътят се е развалил, имало е голямо наводнение; или може да е зима и голям сняг да е паднал, да има извинителни причини. Но допуснете в тия близки разстояния, че едни живеят на Екватора, а друг живее на Северния полюс. Този, който живее на Северния полюс, е при много неблагоприятни условия, а онзи, който е на Екватора, казва: „Хубаво е времето“. Първият пита: „В такова време как ще ида?“, а другият мисли: „Как ще ида в такова лошо време, как ще го преодолеея?“.

Та казвам сега: как на едно двуизмерно пространство ще представите един нос така, че да бъде релефен? Често вие трябва да се учите в разбирането на човешкия характер. Аз забелязвам, че във всички хора има повече желания. Едно животно като ме види, очаква повече, отколкото аз мога да му дам в дадения случай. Като си маха опашката, кучето очаква да му дам голям комат. Аз извадя едно малко парче, а то с учудване ме гледа, казва: „Аз очаквах от теб повече, дай още едно малко парче“ – все остава едно учудване в него... Ако на това куче му дам колкото иска, то седи и ме гледа; но като вземе целия хляб, не остава при мене, взема си дърмите. Щом му задоволя желанието, както иска, то си замине. Аз се чудя как така може да му дам толкова хляб и да не остане. Обаче това куче си отива, че ми няма доверие – да не би аз да се изменя, та да поискам хляба си назад. Като вземе хляба, то си тръгне; обърне се и пак върви. Аз седя и си мисля: ако му дам малко, то седи при мене, маха си опашката; дам му още малко – и пак си маха опашката. Обаче щом вземе големия хляб, няма махане на опашката – то взима едно особено положение на задоволство. Някой казва: „Често съм опитвал това, но след като дам целия хляб на кучето, аз гладувам“. Сега каква връзка се образува

между кучето и мен? Кучето, след като му дам хляба, си спомня за мене; аз мисля, че до известна степен то мисли за мен. Дотогава, докато някой не му даде по-голям хляб, то все мисли, едно възпоменание има за големия хляб.

Сега защо аз ви навеждам на тези въпроси? Често във вас се заражда едно вътрешно недоволство. То се дължи на това, че вие не сте приели толкова, колкото сте очаквали. Например какво очакваме от сегашния си живот? Да кажем, че минете в другия свят – каква ще бъде вашата форма? Или да кажем, че вие сте дете. На стари години очаквате да видите каква ще бъде разликата в младини и в старини? На младини ще бъдете по-весели, на старини ще бъдете по-замислени. В младините вие слизате от планината, от горе надолу; а в старините се качвате от долу нагоре. Старостта е възлизане, затова старите хора не могат да ходят. Младите припкат, защото тичат надолу, инертно слизат надолу. Старият иска да направи нещо, но едва се клати, казва: „Колко остарях“. Всеки човек, като се качва нагоре, колкото мястото става по-стръмно, той е по-стар; и толкова повече се представят големи препятствия за възлизане. После колкото се качвате във високите планински места, условията за преживяване стават по-трудни. Там има чист въздух, колкото искаш, но храна няма изобилно. После ако се качите на най-високото място, въздухът става рядък, човекът не е приспособен.

Та сега да ви прочета какво са говорили пророците за Словото Божие. Тук някой е взел и е наредил кои думи какви цветове и какви качества имат, той е извадил различните сили на Духа Божий.

Духът на Силата, виолетовите лъчи:

*Господ постави престола Си на небето
и Царството Му владее над всичко. (Пс. 103:19)*

В какво седи силата на Царството Божие? Царството Божие не е в Словото, не е и в силата – Царството Божие е във вас. Сега в силата трябва винаги да има благодат.

Благостта ти ме възвеличи. (2 Цар. 22:36)

А търпението да има дело свършено. (Иак. 1:4)

Благостта носи смирение.

Защото кой презря деня на малките работи? (Зах. 4:10)

Не чрез сила, не чрез крепост,

но чрез Духа ми говори Господ Саваот. (Зах. 4:6)

Тук влиза разумното. Но не чрез силата, защото сила, в която няма разумност, не може да се прояви.

Идете и възвестете на братята Ми

да идат в Галилея – и там ще Ме видят. (Ев.М. 28:10)

Чрез съвета си ще ме водиш и след това

ще ме приемеш в слава. (Пс. 73:24)

Значи в силата влиза почитта.

Отдавайте на всички кому каквото сте длъжни:

комуто почит, почитта... (Рим. 13:7)

Ще преговарям славното великоление

на Твоето величество и чудните Твои дела. (Пс. 145:5)

Славно и великолепно е Божието дело.

Свято и страшно е името Му.

Бойте се Богу, царя почитайте. (I Петр. 2:17)

Човек ще погледне към Създателя си

и очите му ще се взрат към Святаго Израилева. (Ис. 17:7)

Укрепявайте се в Господа и в силата

на Неговото могъщество. (Ефес. 6:10)

Казвам: в обикновените разбирания животът не може да се разкрие. Мога да ви разкривам отношението на правите и на кривите линии. Има един език, дето ако го разбирате, вие по законите на земния живот ще започнете да търсите известни контрасти. В този Божествен език такива контрасти както в човешкия няма. На Земята казваш: „Има Любав, има и омраза“; в небесния език за омраза не можете да говорите. Как ще представите омразата? Как да не можете да я представите?! Как един човек ще си представи едно болезнено състояние. Вие не сте чувствали болка, не сте имали страдание. Ако някой ви говори сега и ако после идете в невидимия свят и разкажете за вашите нещастия на Земята, няма да ви разберат по никой начин. Там не можете да предадете вашето нещастие – в невидимия свят ни най-малко няма да ви разберат. Ако някой от вас иде да разправя, че жена му не се обхожда добре, ще остане нещо неразбрано. Как жена му да не се обхожда?! Или ако някоя жена се опла-

ква от мъжа си, не могат да я разберат, ще им бъде чудно. Те ще изпратят особена експедиция, ще направят научни изследвания и след туй ще кажат: „Неразбрана е тази работа“. Те няма да могат да разберат в какво седи недоволството, не могат да намерят в какво са недоволни хората.

Вие ще се намерите в положението на онази руския, която като кърмила своето дете, веднъж капнало от млякото и тя го близнала. Отива да се изповяда при един стар руски монах и казва: „Отче свети, направих един много голям грях“. Той я пита: „Какъв, дъще, да не си крала нещо?“ „Още по-лошо.“ „Да не си водила непорядъчен живот?“ „Още по-страшно.“ „Да не си злословила?“ „Още по-страшно.“ „Ами да не си била непослушна на майка си и на баща си?“ „Още по-страшно.“ „Да не си убила някого?“ „Още по-страшно.“ „Че какво тогава?“ „Лизнах от млякото си“. Как ще разбереш греха при такова състояние – ти предполагаш нещо по своему. Тя мисли, че е извършила голямо престъпление, дето е близнала от своето мляко. Тази руския е усетила, че нейното мляко е на нейното дете, не е за нея. Тя няма право да близне от това мляко, понеже то не е за нея – следователно е нарушила свободата на своето дете.

Сега да извадим заключението, защото могат да се извадят криви заключения. Когато се разглежда човешкият характер, има една опасност, защото някой човек не обича да му притурят качества. Има неща, които ние не обичаме да ни ги казват. Например дойде някой и рече: „Я ми кажи, ти обичаш ли еди-кого си?“. Защо ще ме пита?! „Ами ти говорил ли си на еди-кого си?“ Дали съм говорил, това е моя работа. Казвам: „Ти какво питаш? Да ме питаш, това е твоя работа... Радвам се, че се интересуваш“. Ти казваш: „Помагал ли си му?“. Аз отговарям така: „За да узнаеш всъщност как седи работата, иди и помогни на този човек, та да знаеш помагал ли си, или не. Това аз го зная – дали съм му помагал. Ти ако искаш да знаеш дали съм помагал, иди, че и ти да помогнеш“.

Тогава искате да знаете дали Господ ви обича. Вие никога не можете да разберете дали Господ ви обича, или не. На кое място ще зададете въпроса: „Господи, Ти обичаш ли ме, или не?“, къде ще Го видиш? Но ако искаш да знаеш

дали Господ те обича, ти ще знаеш. Казваш: „Нали Господ е Любов?“. Ако искаш да знаеш дали Господ те обича, трябва да знаеш дали ти обичаш. Ако ти можеш да обичаш, и Господ те обича; ако не можеш да обичаш, и Господ не те обича, защото Господ е в Любовта. Та вие казвате: „Защо трябва да обичаме?“. За да знаете, че Господ ви обича. За да знаеш дали Господ те обича, трябва да обичаш другите. Казвате: „Съвършена трябва да бъде Любовта“. Аз на хората за съвършенство в Любовта не говоря. Когато аз любя, дали Любовта ми е съвършена, или не, това е по отношение на моето разбиране, но в дадения случай не мога да говоря за една съвършена и несъвършена Любов. Можем да говорим за светлината. Ако горенето е силно, светлината се проявява, но и светлината си има качества. Светлината има едно качество – сила. Ако тя е слаба или силна, това не зависи от нея, то е по отношение на нашето разбиране. Ако през едно малко прозорче се пусне по-малко светлина, тогава светлината ще се покаже слаба. Ако през един по-голям прозорец приемем по-голямо количество светлина, тя ще се покаже по-силна. Но и в малкото, и в голямото количество трептенията на светлината са едни и същи. Ако имаме едно огледало, за да можем да отразим силата на трептящите лъчи, ние от един лъч можем да изкараме много светлина; но по-неже нямаме огледало, което да отразява тази светлина в нас, ние нямаме начин да я спрем и тя веднага ще се разлее.

Та казвам: по някой път трябва да спирате Любовта, за да я почерпите. Какво разбирате вие от това – да черпите Любовта. Ако Любовта на другите не се почерпва от нас, тя остава неизвестна; ако вашата Любов не се черпи в другите – също остава неизвестна. Ако Любовта ви стане известна, какво ще придобиете? Земята, която спира лъчите на Слънцето, се показва чрез слънчевите лъчи, като се спират върху нея. Тя става храна за всички плодни дървета, за да растат и да дават плодове. Следователно Земята прави едно благо – почерпва, спира слънчевите лъчи. Ако тя ги пропуска, на Земята нямаше да има никакъв растеж. По същия начин задръжте топлината и светлината на Любовта, за да я почерпвате. Тогава известни места в Природата, които задържат светлината, са любими за нас. Ако на едно място има плод-

ни дървета – това място ни е приятно; ако на друго място има някой извор, това място също ни е приятно.

Та казвам: законът е верен. По същия закон ако в теб съществуват тази топлина на Любовта и нейната светлина, тогава тя ще се спре при тебе. Но казвам: трябва да се пазим от теории. В теорията ще кажем какво е Любовта, а практически някои казват: „Така я разбирам“. Когато теоретизирате, знайте, че теорията е само за светиите и за гениите, и донякъде само за талантиливите хора; обикновените хора трябва да се занимават с фактите и да се опитват. На обикновените хора никаква теория не им трябва – тя трябва на светиията, понеже той минава по един дълъг път. Няма нужда да му разправяте как да обича – той вече има един опит и може да си състави едно мнение. По някой път ви гледам, че сте взели теоретическите методи на светиите, но това не е за вас. Някой иска да знае дали Любовта е била голяма, или е била малка. Каква е мярката, с която може да се премери? Питат едно дете: „Колко обичаш батко си?“. То си отваря ръцете и казва: „Толкова“ – и показва колко. Ами майка си? Отваря си още повече ръцете. Ами баща си? То си отваря още повече ръцете. Детето мери: като си отваря ръцете, то показва каква идея има, че обича майка си толкова.

По някой път ние се спираме и сме недоволни – имаме известни чувства и сме недоволни, че окръжаващата среда не ни разбира. Някой път сме недоволни от времето: излезем навън, прашно е, влиза прах в очите ни. Очите ни сълзят, за да ни освободят от праха, който влиза в тях. Или излизаме и има силен вятър – проветрение е това, пък на нас ни е неприятно; или пък като днес вали така отвънка. Като излезем, ние все искаме да е сухо времето, та да направим упражненията, а времето има съвсем друго разположение. От какво зависи това, времето да бъде хубаво или лошо? Влизаш в някоя гостилница – богат си, облечен си хубаво. Като влезеш, за всички си добре дошъл – свалят ти дрехата, окачват я, защото джобът ти е пълен – със златото имаш почитание. Влезеш ли със скъсана дреха, като я гледат такава, никой не те заобикаля. Казват ти: „Какво искате, господине?“ – и ти нямаш самоувереност. А щом е дошъл онзи със самурената кожа, казват: „Заповядайте, господине,

на ваше разположение сме“. Та лицеприятието навсякъде е така. Здрав ли е някой човек, хората го приемат; болен ли е друг, малко хора се намират при него да се спрат. При богатия мнозина се спират, а при бедните малцина се спират. При знаещите мнозина се спират, при невежите малцина се спират. В училището на способния ученик учителят му обръща внимание, за невежия учителят трябва да употребява особено усилие.

Та казвам: сега от всинца ви се изисква да развивате дарбите си. Вие мислите, че сте стари, че е минало времето да се развивате. Някои от вас сте на 40–50 години и ви казвам: „Пейте“. Вие отговаряте: „Младите да пеят“. Казвам: „Трябва да се молите“. Отговаряте: „Молитвата не е за нас“. Младите казват: „Ние да си пожиеем, пък като остареем“. Анджак молитвата е за младите: старият няма какво да се моли, той вече е свършил с всичко. Старият чиновник няма какво да се моли да го назначат и министър не може да стане, професор не може да стане; банкерски работи да върши, не може. Да се жени – свършено е, деца да ражда – също е свършено. Всичко почти е свършено, човекът очаква последните си дни – за какво ще се моли? Младият има хиляди желания: той ще се моли, на хиляди врати ще ходи и казва: „Аз трябва да живея!“.

Помнете едно правило: когато искате едно удоволствие да се задоволи, то нарушава свободата на човека. Който и да е човек, който служи на удоволствието, нарушава своята собствена свобода. Той нарушава не само собствената си свобода, но и свободата на другите. Всяко нещо, което служи за удоволствие, сложете го настрани – едно правило е това. Най-после, като няма вече какво да правите, задоволете вашето удоволствие. Който иска да се удоволства, когато е направили всичко, тогава да иде при удоволствието и да каже: „Какво мога да направя и за вас, но и за другите?“. Да се удоволстваш, това трябва да бъде последното в живота ти. Ако най-първо искате да се удоволствате, вие ще закъсате. Например искате хората да ви обичат. Това е тяхна работа, да ви обичат. Защо искате те да ви обичат? Вие предполагате, че обичта не е само тяхна. Вие разсъждавате за Любовта. Обичта не се отнася само до вас – една свещ в моята

къща не е само за мене. Слънцето, което е поставено горе, на небето, еднакво свети на всичките хора, без разлика – и на буболечките, и на учените то свети еднакво. В разните си положения вие може да не приемате достатъчно енергия от Слънцето, но то има еднакво разположение към нас.

И тогава сложете тази идея в ума си: вървете по онзи път, по който Слънцето върви, светете, както Слънцето свети; изгривайте и залязвайте, както Слънцето изгрива и залязва. Каквото прави Слънцето, правете го и вие отвън. След като сте хванали един кон и сте го впрегнали в каруцата, този кон показва колко е силен, та като влече себе си, влече и каруцата. Какви са разсъжденията на коня? Вие го впрегнете и мислите, че това е в реда на нещата – казвате, че той трябва да ви слуша. Сега философите поддържат, че ние сме свободни. Ни най-малко не сме свободни: при сегашните условия не сме свободни. Свободни сме да обичаме, когото искаме, да казваме, каквото искаме, но за другите работи не сме свободни. Колко пъти нас ни впрягат като коня и ние теглим какви ли не каруци подире си. Питам: кой е начинът да се освободим от тия каруци, в които са ни впрегнали?

Старите философи казват, че е важно желанието на човека. Щом пожелаеш нещо, ти си вече обвързан; щом отхвърлиш едно желание, ти си свободен. Има желания, от които човек лесно се отказва, да не ги желае; има желания, които трябва да се постигнат; а има известни желания, които не трябва да се постигат. Желанието да обичаш е един Божествен импулс. Кога и как, кому и колко да дадеш – това е вече на твоето разположение. Че трябва да обичаш всички, това е Божествено. Кога и как да обичаш? Една майка обича своите деца и това е едно специфично чувство в нея. Всяка майка обича своите деца, всяка майка счита, че нейните деца стоят по-високо. Децата на кокошката, на кравата и децата на човека еднакви ли са? Каква грамадна разлика има между тях. Разумността в тия деца не е една и съща навсякъде, а в дадения случай майката е привързана към своите деца повече, отколкото към чуждите. Кравата е привързана повече към своето дете, отколкото към едно

човешко дете; и човек е привързан повече към своите деца. Ако кравата я накараш да обича едно дете, ще се учуди; ако накараш една майка да обича едно теле, тя също ще се учуди на твоя ум.

Преди години в Америка всичките американки водеха такива малки кученца, вързани с една много хубава верижка. Тя ще го къпе по два-три пъти на ден и ще го поведе. Кученцето върви до нея. На него тя дава два пъти повече внимание, отколкото на едно дете. Как ще обясните това? Тия работи ще ги обясните както приказките от 1001 нощ. Тия кученца са върнати човешки души. Как ще докажете, че това са човешки души, върнати в животинска форма?

Сега аз ви говоря за един предмет, който няма практическо приложение, но все-таки то ще се породи. Когато се спрете в една къща и отвън е студено, стоплете се. Казвате: „Какво ще придобием?“. Ще придобиете малко топлина, че като идете на следващото място, да си запазите топлината. Сега онова, което ви разправам, не ще внесе у вас нещо, за да ви измени съвършено, но все-таки ще ви бъде една услуга да разберете що е свободата и как трябва да придобиете Любовта. Не се спъвайте в свободата си, не се бъркайте един на друг, не се бъркайте в своите работи. Щом някой обича да говори много, оставете го много да говори. Ако ти не искаш да го слушаш, нека си говори пак – не му казвай, че не искаш да го слушаш, не го питай: „Ти ли остана да оправиш света?“. Нека си говори, а ти си върви.

Развалено ли е времето, какво ще те смущава това – остави времето, пък ти си върви по пътя. Или си неразположен духом – кой е неразположен в дадения случай? Може ли човек да бъде неразположен? Невъзможно е – неразположението е нещо външно. Това е един трън, който е влязъл в плътта – извади го и го изхвърли, той не е нещо съществено. Или си се разколебал в своята вяра – и това е нещо външно. Всичките посторонни работи, които изменят характера, те са все външни неща. Ако някой път се ударите по крака и не можете да ходите, какво трябва да правите? Ще седите далече от ония тревоги, които идат до крака ви. Или някой те пита: „Кажи ни твоето мнение, какво мислиш

за мен?“. Всякога ние очакваме някой да каже нещо много по-хубаво за нас, отколкото е казал. Как ще го каже той?

Казвам: сега пишете по темата *Отношението на правите и кривите линии*.

После дръжте друго едно правило: никога не допускайте някой да се меси във вашата свобода. Не му говори, че не искаш да се меси, но не допускай човек да се меси във вътрешната свобода, която имаш. Да допуснем, че всички трябва да бъдете учтиви, особено религиозните хора. Той като започне да се моли на Бога, в него става едно изменение – започва да се мисли за това, което не е. Един царски син често се заблуждава – той мисли, че може да си позволи всичко, но и на царските синове качествата и характерите са определени. Той може да е царски син, но един човек, който не е царски син, може да има по-добре развит ум. Един царски син може да не разбира от музика, а един обикновен човек може да разбира музиката повече. Религиозните хора казват: „Това не ни трябва, но трябва само съзерцание“. Какво нещо е съзерцанието? Да съзерцаваш значи да виждаш хубави неща. Спреш се и казваш: „Да имам такива хубави неща“. Кое е по-хубаво – да съзерцаваш нещо или да вземеш цигулката, да се спреш и да свириш? Може да се спреш и да разглеждаш постройката, а можеш да се спреш като цигулар и да започнеш да свириш. В първия случай ти като разглеждаш нещата, хората няма да се месят; може само да кажат: „Какво мисли този човек?“. Но като си цигулар, ще започнат да те оценяват. Ако свириш хубаво, ще кажат: „Хубаво свири“, а ако не свириш хубаво, някой ще каже: „Да млъкне, да не свири по пътя!“.

Питам: кое е по-хубаво, да съзерцавате хубавите неща или да свирите някъде? Че аз ще ви кажа, запитайте се някой път: „Защо съм родена жена?“. Да ви отговоря: „За да научиш свободата, която се съдържа в Любовта“. Пита мъжът: „Защо съм роден мъж?“. За да научиш светлината, която се съдържа в Мъдростта. „Защо аз съм дете?“ За да научиш свободата на Истината. Казвам: на такива е Царството Божие, на децата. Трябва да станем деца, за да научим свободата на Истината. Ние не сме свободни в Истината. Ако речеш да кажеш Истината, ще я кажеш тъй грубо и ще кажеш това,

което не е; ако се въздържаш, ще скриеш това, което не е. Ако си мъж, ще мислиш това, което не е; ако си жена, ще чувстваш това, което не е. Питам тогава: къде е свободата? Щом чувстваш това, което не е, ти не си жена; щом мислиш това, което не е, ти не си мъж; щом не чувстваш като дете Истината, не си и дете.

Каквото и да направи, детето трябва да каже на майка си и да няма никаква лъжа. Например то бръкне в захарницата, отвори я и вземе една бучка. Детето трябва да каже: „Отвори захарницата и взех една бучка захар. Как мислиш, направил ли съм една погрешка?“. Майката ще каже: „Направи една погрешка, понеже не ме попита“. То казва: „Мамо, тебе те нямаше, пък на мене много ми се ядеше. Сега прощавай“. Кое е по-хубаво – детето да вземе захарта, когато майката е там, или когато нея я няма? Сега говорим за децата – кога е по-хубаво? По-добре е детето да вземе захар, когато майка му е там или когато баща му е там. Щом майката е там, детето да отвори и да вземе една бучка захар. То е истинско дете, когато е свободно. Тази е свободата, от която баща му и майка му са доволни – че само е отворило захарницата. Най-първо майката отваря захарницата и му дава; но когато детето само я отвори, бащата се радва, че в негово присъствие и в присъствието на майка му то си е взело.

Сега уподобявам примера: тази захарница, в която Бог е сложил захарта, трябва да можете да я отворите, когато Той присъства, и да изваждате по една бучка захар. Трябва да изваждате хубавите работи от хубавата захарница, когато баща ви и майка ви са там – това е Учението. Учението е място, дето Бог присъства; една школа е място, дето Господ присъства. И когато Той присъства, тогава всеки от вас ще отвори захарницата и ще вземе колкото бучки му трябват, а баща му и майка му ще бъдат доволни.

Сега ви пожелавам в присъствието на баща си и на майка си да изваждате колкото захар ви е потребно от Неговата кутия.

Отче наш

38. лекция, 1 септември 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ТРИТЕ ОСНОВНИ НЕЩА

*Добрата молитва
Духът Божий*

Някой описва свойствата на правите и на кривите линии: правите са електрични, кривите са магнетични. Това не са свойства. Правата линия е път за правдата; да се научиш да бъдеш праведен, да разбираш нещо – това е правата линия; да постъпваш във всичките си отношения право, никъде да не се изкривяваш. Свойствата на кривата линия е да бъдеш мек, да не мушкаш хората насам-натам, да не причиняваш вреда никому – това е кривата линия. Защо са кривата и правата линия? Аз ги разглеждам, като че имат един и същ център. Ако вземете един център и направите кръг, движението, което радиусът ще направи около своя център, ще образува една крива линия. Кривата линия произтича от правата, а правата линия е мярка за кривата. Кривите линии се образуват само от прави. Когато направите център, там са кривите линии.

Казвате: „Той е крив човек“. Че кой не се изкривява, кой човек е прав в света? Прав ли си, или си наведен, и все ли си прав? Ако вземеш това буквално, праведен човек е онзи, който във всичките си действия постъпва еднакво. Значи той има една Божествена мярка в себе си: и себе си мери със същата мярка, и ближните си мери със същата мярка. Щом не мериш с тази мярка, ти си двуцентров. И това не е лошо, двуцентровите хора са една елипса. Двуцентровите хора – това е раздвояване, поляризиране на човека: той е станал мъж и жена; двуцентровите хора са мъже и жени. Я ми определете какво нещо е жената и какво нещо е мъжът? Казвате: „Жена“ – ами че трябва да определите какво нещо е жената. Жена е това, което е създало морето, океаните и реките; жената създава дъжда. Дето има реки, ще знаеш, че жената е там – и ти ще седиш с почитание. Какво нещо е мъжът? Мъжът е създал планините и градовете. Като влезеш в един

град, това е животът на мъжа, не е животът на жената. За да създаде човек някое здание, и там се е намесила жената, понеже мъжът е трябвало да вземе малко вода от нея, за да може да направи цимент и да спои тухлите на къщата.

Всяко нещо е мъжка работа, но реките са женска работа. Казвате: „Това е жена“. Хубаво, но ако нямаше жени, нямаше да има вода, океани, нищо нямаше да има – щяхте да имате само планини. Но като дойде жената, тогава се явиха растенията. Съединиха се мъжът и жената и се образуваша горите. Мъжът даде твърдата почва, а жената – водата; тя образува дърветата. Та казвам: онези меки елементи в теб са жената. Мекият елемент наричаме Любов – тя е мек елемент. Когато говорим за Мъдростта, ние подразбираме в обикновения смисъл, че имаме твърда почва. Има една твърдост в Природата, която ти трябва, на която ти можеш да разчиташ. Какво ще употребиш при плуването? Във водата се изисква изкуство – ти трябва да знаеш да плуваш; на твърдата почва и без да имаш това изкуство, можеш да седиш там. Следователно на твърдата почва човек се учи да ходи, а в жидката материя трябва да плуваш.

Следователно има известни условия в живота, при които трябва да плуваш. Правдата само при женския елемент ще излезе наямято. Във водата ще плуваш, в твърдата почва няма да плуваш, а ще ходиш. А доброто няма да го учиш във водата – него ще го учиш на твърдата почва. Ти за да бъдеш добър, трябва да бъдеш мъж, а за да любиш, трябва да бъдеш жена. Или другояче казано: за да любиш, трябва да имаш майка, а за да бъдеш добър, трябва да имаш баща. Ако нямаш баща, не можеш да бъдеш добър; ако нямаш майка, не можеш да любиш. Сега въпросът е: можеш ли да бъдеш без майка и без баща? Не можеш. Понеже вие искате да живеете на Земята, животът на нея е интересен, там има един женски принцип – той е производният принцип.

Сега тук ще ви прочета някой цитат от *Завета на цветните лъчи* и ще ви дам един стих:

*Христос е сияние на Неговата Слава
и образ на Неговото същество,
и държи всичко със силата на Своето Слово.*

Червените лъчи:

*Аз дойдох виделина на света.
Да осияе седящите в тъмнина.
В Него бе животът и животът
бе виделината на човеците.*

Розовите лъчи:

*Бог обаче, който е богат в милост,
за голямата Си Любов, с която ни възлюби,
и като бяхме мъртви в престъпленията,
оживи ни наедно с Христа.*

Значи този стих, розовите лъчи, превръщат живота. Ако ти не можеш да вложиш розовите лъчи в себе си, не можеш да обичаш Бога. Някой път имаш едно състояние: обезсърчен си, обезсмислил се е животът, сърцето ти е кораво, в нищо не намираш смисъл. Каквото и да ти кажат, ще намериш кривата страна. Каквото и да ти кажат, ще кажеш: „Лош човек“, ще намериш някакъв кусур. Аз тия хора ги наричам биволи, които са излезли от локвата, махат си опашките, за да се бранят от мухите, и като мине някой човек, оцапат го; и после ако каже, че е чист, рекат: „Виж колко петна има, и той е като мене“. Човекът не знае, че той го е оцапал.

Та ще се отучите да си махате опашките. За махането на опашките аз казвам: умът е една опашка; говедата като мислят, това е умът. Не че умът е опашка, но щом ти мислиш как да се освободиш от мъчнотията, умът за теб е една опашка, която те брани от тия препятствия, които са около теб. Вследствие на това, като се браниш от тях, можеш да направиш някаква пакост.

Жълтият цвят:

*Мъдростта, която е отгоре,
първо е чиста, после мирна, приветлива,
благодарна, пълна с милост и добри плодове,
безпристрастна и нелицемерна.*

Като мислим върху тия думи, какво разбираме?

Зелените лъчи:

*Просете и ще ви се даде.
Търсете и ще намерите.
Хлопайте и ще ви се отвори,*

*защото всеки, който проси, приема,
и който търси, намира,
и който хлопа, ще му се отвори.*

Някой път не можете да бъдете богати. За богатството
трябва да хлопаш.

Сините лъчи:

Аз съм Истината.

*Законът чрез Мойсея бе даден,
а благодатта и Истината чрез Исуса Христа.
А когато дойде Духът на Истината,
Той ще ви настави на всяка Истина.
Духът на Истината е, Който от Отца изходи,
Той ще свидетелствува за Мене.*

Вратата ви и надеждата ви да са в Бога.

Ето и за виолетовите лъчи един стих:

*Ето, давам ви власт да настъпвате
на змии и на скорпии и над всяка сила вражия,
и нищо няма да ви повреди.*

*Има някои от стоящите тук,
които няма да вкусят смърт,
докле не видят Царството Божие, дошло в сила.*

Значи ти не можеш да бъдеш силен, ако на теб ти липс-
ват виолетовите лъчи.

Сега белите лъчи:

*Чисто и непорочно благочестие
пред Бога и Отца е това: да прегледува
сираците и вдовиците, и утеснението им,
и да пази себе си неосквернен от света.*

*Всинца ние от Неговата пълнота приехме
и благодат за благодат. Да почнем
от началното учение Христово
и да се водим към съвършенство.*

*Пристъпихме до гората Сион
и до града на Бога Живаго, Небесния Йерусалим,
и до безчетните ангели при тържеството
на църквата на първородните,
които са написани на небесата и при Бога,
съдникът на всичките, и при духовете на праведните,
които са стигнали до съвършенство.*

Казвам: сега вие сте на Земята в това училище, за да се учите, и по някой път мислите така: „Може ли човек да бъде праведен?“. Ти праведен без Любов не можеш да бъдеш. Правдата има за подтик Любовта, Правдата започва от Любовта. Ако искаш да бъдеш праведен, само Любовта ще ти даде подтик. Добър без Мъдрост не можеш да бъдеш. Някои искат Любов, но това е неразбиране на въпроса – Любовта отстъпва на Мъдростта. За да бъдеш добър, Мъдростта трябва да дойде – това са двете точки, това е Божественото. Защото в Писанието апостол Павел казва, че плодът на Духа е Любов. Той разглежда Любовта като плод на Духа. Казано е също, че Бог е Любов. От Бога е излязъл Духът, а от Духа е излязла Любовта – Любовта, която ние трябва да разбираме, Любовта, която трябва да внесе най-първо правда в света.

Отношения трябва да има. Дотогава, докато човек мърмори, какво може да постигне? Има някои такива мърморковци... Ти седиш, но има едно същество, което постоянно мърмори в теб и знаеш ли как мърмори! Лягаш – мърмори, ядеш – мърмори, ставаш – мърмори: навсякъде едно същество кряка, недоволно е, с нищо не можеш да го удовлетвориш. Аз го наричам един vyplътен дявол. Апостол Павел се оплаква от него, казва, че все с човека върви: „Имам един трън в плътта“. Откъдето и да влезеш, той ще те използва, все ще се покаже наоколо; и без да искаш, пак ще се покаже.

Та казвам: трябва да се изучава човека. Вие седите и мислите, че знаете много работи. Вие знаете онзи път, по който сте минали, но не знаете пътя, по който отивате. Казвам: зная пътя, който съм изминал, но пътя, който имам да изминавам, него не зная. Следователно този, изминатият път, може да ви помогне за минаването по онзи, който ви предстои, само да може да се приспособи. Ако се заблудите чрез този път, който знаете, ще го научите, като минавате през него. Сега вие минавате като един мъж, в мъжка форма; или като една жена, в женска форма. Дойдете до жената и имате една представа – това, което не е. Например какво отношение има между една форма и нейната сянка; или какво отношение има между една причина и едно последствие?

Казвате: „Всяко последствие има своята причина“. Хубаво, така е, но по какво се отличава последствието от причината, защото ако една причина не може да произведе едно последствие, причината не може да се прояви. Или ако едно последствие се е проявило, зад него седи една причина.

Какво отношение има между причината и последствието? Например един човек вземе семе, посади го в земята – причината е той. Тази семка израства – това е едно последствие. Сега тази ябълка за кого израства? За себе си – в нейното естество е да расте. Но ако човек не беше я поставил в почвата, тя не можеше да се прояви. В дадения случай човекът става една причина за семката да се прояви. Тогава щом се прояви причината, най-първо тя ще се ползва от това последствие. И следователно какво ще стане тогава, ако се ползва причината? След като изям първата ябълка и пак посея семките, това дърво ще започне да расте и да се размножава. Когато причината използва последствието, тогава семките растат. А ако някой ги използва и няма никакво растене? Най-първо трябва да направиш едно добро – то е причината, а ти трябва да се ползваш от доброто. Или ако ти сам не можеш да се ползваш, тогава ще дадеш на Божествения Дух, Който те ръководи. Божественото казва: „Тъй както постъпваш, не е право“. Да приемем, че вие сте двама съдружници и че и двамата работите. Да допуснем, че на двама души музиканти, като са свирали на някой концерт, им дават 400–500 лева. Единият ще каже: „Понеже той е професор и свири по-хубаво, ще вземе повече. Другият ще вземе по-малко“. Не, ще ги разделят наполовина.

Та казвам: в Любовта и в живота човек всякога трябва да постъпва справедливо. Тъй постъпва и Бог. Сега вие искате да ви изведем една мисъл. Ако искате да бъдете по някой път добри, това е механическо разбиране. Ти не можеш да бъдеш добър, защото ако в теб не дойде Божественото, ако то не се застъпи като причина, ако Бог със Своята Мъдрост не се застъпи, ако Неговият Дух не дойде, как ще бъдеш добър? Ако Бог в тебе не дойде, ако Неговият Дух не дойде, ако Любовта не дойде в тебе, тогава ти пак не можеш да бъдеш добър и не можеш да бъдеш справедлив. Без Лю-

бов справедливост в света няма, без Мъдрост няма доброта – това са двете неща, от които трябва да започнете. Прав човек е онзи, който има Любов – без Любов прави линии не съществуват. Мъдростта представлява кривите линии – в една крива линия се изисква повече време да мислиш. Правите линии са Любовта: с нея трябва да започнем, понеже е елементарна и всеки може да я разбере. Щом дойдеш до Мъдростта, тя вече е по-мъчна. Кривата линия е създадена от безброй прави линии, които имат еднакви отношения. Това е законът на съотношението: както горе, тъй и долу.

Нещата, които са в Божествения свят, трябва да бъдат такива и в човешкия свят. Както са в човешкия свят, така трябва да бъдат и в Божествения свят. Или това може да се обясни практически. Допуснете сега как може да бъде представено. Допуснете, че сте изгубили 10 хиляди лева. Ти се безпокоиш, че си ги изгубил, но нищо в света не се губи. Чрез първия принцип науката казва, че нищо не се създава и нищо не се губи. Ти казваш, че си изгубил 10 хиляди лева, но те са пак в света. Ако ти беше ясновидец, ако имаше такова зрение, щеше да знаеш къде си ги оставил. Ако обичаш този човек, който ти е взел парите, значи има съотношение: този човек ги е скрил, за да намериш парите си. Сега научно да го предствим – той е взел тия пари и като ги е взел, е станал по-тежък. Следователно всеки, който тежи повече, е взел парите – той не е горе, а е долу. Ако знаеш колко тежат 10 хиляди лева и ако знаеш този човек каква тежест има, ще знаеш колко е потънал.

Всичко в света има своя област. Нещата се настаняват там според тежестта си. Този човек за да го накараш да ти даде парите, ще го повдигнеш към себе си. Като го качиш нагоре, на един наклон, той ще ти върне парите. Ще каже: „Ще ми простиш, аз ти откраднах парите, аз ги взех“. Ако го поставиш по-долу от себе си, няма да ти върне парите. Вие ако искате да поправите една своя погрешка, тази погрешка ще я извадите навън. Не трябва да се критикувате, а ще видите от една погрешка какво добро можете да извадите. Вземете това – в човека има две чувства: едно чувство на самоуважение, от което произтича гордостта, и едно чувство

на общителност, от което произтича тщеславието. Каква е разликата между горделивия и тщеславния? Горделивият стои мълчалив, той никога не говори за себе си, но иска всички хора да признаят, че той е нещо; а пък тщеславният е един тъпан и където ходи, бие тъпана. Петелът, който пее, е тщеславен, не е горделив. Той ще се качи на плета и ще изкукурига – това е тщеславие. Тщеславие има и в пауна – той като се види, обърне си задницата и извика: „Тър-тър-тър“. Като дойдете до единственото горделиво същество, какво в него показва тази гордост? Например в мечката има горда походка. Горделивите хора са много тежки; горделивият ходи важен, той върви с патерица и поглежда горделиво. Често като се разгневите, дойде гордостта. Ти казваш: „Знаеш ли кой съм аз?“. Мъж или жена си.

Един ученик трябва да търси учението на своя учител, който може да го оцени – дали той е от способните ученици. Защото ние имаме достойнство, когато сме справедливи. Правдата дава достойнство на човека, Любовта дава достойнство на човека. Щом любиш, трябва да имаш достойнство, щом имаш доброта, трябва да имаш знание. Човекът, който иска да бъде мъдър и да добие знание, трябва да е добър. В окултната наука ти не можеш да придобиеш тайните на Природата, ако не си добър. Природата доверява своите тайни, знанието и скритите работи само на онези, които са добри. А пък Любовта е врата, тя поверява благата на живота на онези, които са справедливи. Следователно добрите хора, справедливите хора в света – те са производните точки, те са синовете и дъщерите. Тогава доброто какво е, син ли е, или дъщеря? Значи в себе си казвам: непременно трябва да имаш една дъщеря и непременно трябва да имаш един син. Ако нямаш дъщеря, коя ще бъде дъщерята? Доброто ще бъде синът ти, а дъщерята ще бъде справедливостта. Доброто не можеш да го имаш на мястото на справедливостта и справедливостта не можеш да я имаш на мястото на доброто – те са неща, които можеш да опиташ в живота си.

Казвам: в съвременната психология тези неща ги смесват. Мислят, че ако един човек е любещ, той може да бъде

и справедлив, и всичко останало може да бъде. Какво място може да има Мъдростта и какво място може да има Истината? Казваме: Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина. Или казано другояче – Любовта, Мъдростта и Истината съставят трите основни неща в живота, чрез които Бог се проявява. Между Любовта, Мъдростта и Истината нищо друго не може да влезе. Ако ти имаш Любов, ако имаш Мъдрост и Истина, това е единствената реалност, на която можеш да разчиташ – нищо не може да се вмести между тях и да ги разедини. Сега можеш да градиш навсякъде с тях – където и да идеш, те никога не губят своята цена, своята сила и своето добро; никога не губят и своята справедливост. Та казвам: всякога трябва да съпоставяте. Ако сте справедливи, Любовта функционира във вас, защото в дадения случай Любовта е майка на справедливостта.

Сега тия мисли са отвлечени работи и затова казвате: „Не ни интересуват. Трябва да се яде, тук дрехи трябва, къщи трябва“. Друг един закон има в света: светът е създаден и трябва да се подобри. Бог създаде света, за да яде, но трябва да знаем как да ядем. Казваме: „Трябва да се живее“, но трябва да знаеш как да живееш, това не е така проста работа. Казвате: „Трябва да се обличаме“, но трябва да знаеш как да се обличаш. Аз бих желал всеки човек да има по един нов костюм. За понеделник нов костюм, за вторник нов костюм, за сряда нов костюм, за четвъртък, за петък и събота – бих желал всеки месец да имате по един нов костюм; и бих желал в годината да имате пак по един нов костюм. Всеки ден като имате по един нов костюм, в годината ще имате триста шестдесет и пет костюма. Ако сте бедни, тогава нека да имате 7 костюма, а който е по-заможен, да има 12 костюма. А ако сте от големите богаташи в света, може да имате 7, 12, но и още 365 костюма. Колко правят? (384.)

Вземете числата тъй, както сега ги разбирате. Казвате: *единица, двойка или тройка*. Ако е по отношение на тежестта, единицата е по-малка от двойката – двойката всякога е по-тежка. Но ако отделите кое е по-дребно, единицата или двойката, то двойката е направена от две единици. Едини-

цата в дадения случай по обем е по-малка: две единици, събрани на едно място, образуват една двойка. Та казвам: най-първо трябва да проучвате света на реалностите. В човека и в Природата съществуват две реалности: едната реалност е инертна, другата е крайно подвижна. Съвременните учени хора казват, че среброто може да се превърне в злато, но в Природата съществува едно злато. Златото си има баща и майка, то се ражда тъй, както се раждат плодовете. Сега вие можете да произведете от среброто злато – това е възможно. Вие можете да съедините една кобила и едно магаре и да образувате катър, но то ще бъде нито магаре, нито кон. Та и Природата, за да ви покаже, че не сте вървели по правия път, е направила тия производни неща безплодни. Катърът катър си остава: това, което остава, то не продължава рода, а е осъдено на смърт, то си остава същото и няма бъдеще.

Някой човек ако иска да бъде силен в света, той е един катър. Ти като силен човек този ще биеш, онзи ще биеш – и един ден тези хора ще се съединят и ще те унищожат. В дома най-първо бащата мисли, че е силен. Той казва: „Ти не знаеш ли, че аз съм силен“ – и на този една плесница, на онзи една плесница. Бащата не бие музикално, защото като удари една плесница, той казва: „Тук има пет тона“. Колко тона има? Пет цели тона и един полутон. Бащата като удари една плесница, ще даде пет на сина си, а половината задържа за себе си. Той като удари, ще почувства, че сина ще го заболи и като че половината не я е оставил. И бащата разбира, че не си струва да се бие. По някой път бащата като удари, петте тона ще ги предаде – и ако не знае как да предаде и половината тон, той ще остане за него. Половината тон е справедливостта. Ти искаш да удариш някого, но като капелмайстор трябва да разбираш, трябва да знаеш как да предадеш правилно тона. Ако искаш ти да предадеш, трябва да видиш този тон, който влиза през ухото. Най-първо трябва да се предаде една физическа енергия – това е първата кост от рамото до лакътя. След това трябва да предадеш духовна енергия – втората кост от лакътя до китката; и най-после трябва да предадеш умствената енергия – китката. Тази енергия се изразява в китката – тя представлява умствената

енергия. Ръката от рамото до лакътя представлява материалната част от чисто физически характер, после имате духовната и най-после имате умствената част – тук рамото ще влезе в ръката.

Някой художник иска да рисува. В изкуството, ако той не разбира горните съотношения, какво ще направи? Великият художник, ако иска да нарисува хубава картина, трябва да предаде три качества. Трябва да има материя, с която да състави боите; трябва да знае тия бои как да ги съпостави, после каква линия, какъв израз трябва да даде. Та казвам: в това ще вземе участие цялата му ръка. Аз като видя един художник, зная ще може ли да рисува, или не. Като видиш, че един цигулар държи близо ръката си до цигулката, той не може да свири. Такъв, който държи близо ръката, много не може да напредне. Ръката трябва да бъде крайно свободна, очите също трябва да бъдат крайно свободни. Носът е изгубил своята подвижност, ушите също са изгубили своята подвижност; само при животните това ухо се върти.

Сега само очите са останали подвижни, но в тях има едно бездействие, че и те не гледат – хората не си въртят очите, но въртят главата си. Очите трябва да играят – ще гледаш нагоре-надолу. Защо трябва да се молиш? Всеки човек, който се моли, има здрави очи; на онзи, който е престанал да се моли, и очите му ще престанат да гледат. Ти искаш да се молиш и затвориш очите си, но веднага по един естествен път ги повдигнеш нагоре. Като дойдеш в естествения живот, гледаш към земята. Това движение нагоре и надолу дава подтик. Казваш: „Няма да се моля!“ – ще ти отслабнат очите. Всички вие, на които са отслабнали очите, не се молите. Седнеш ли, ще концентрираш ума си; ще концентрираш сърцето и волята си – това са здравословни положения. Казвате: „Празна работа“. Не е ли празна работата човек да носи пари? Тогава кое е пълното в живота? В края на краищата остава само Любовта ни към Бога, вярата ни към Бога и надеждата ни в Бога – това са трите основни неща. Във вярата ние имаме вече мъжкия принцип, в Любовта имаме женския принцип, а в надеждата са децата. Надеждата е родена от Любовта и от вярата, затова ние сла-

гаме надеждата в Божествения свят. Истината е синът. Ако вие не обичате, Бог казва: „Любете Сина!“. Синът означава Истината в Божествения свят, той е Истината, която спасява. А при сегашните условия на вас ви трябва сила – на човека му трябва сила, за да победи. Трябва му не само сила – на него му трябва и топлина. Каква е разликата между топлината и светлината. Светлината действа в човешкия ум, топлината разширява телата, а светлината ги разпространява. Това, което разширява, е топлината; това, което разпространява, е светлината. Светлината отива по-далече, отколкото топлината.

Та казвам: ние като не разбираме този вътрешен закон, някой път в нас се образува по-голяма топлина. Понякога на нас не ни е потребна толкова светлина. Тогава се зараждат болезнени състояния. Щом температурата се повдигне на 41 градуса, тичаме да я снемем. Ако светлината не се разпространява, тя става много малка и ослепителна – и тогава ярката светлина ослепява. Очите на човека още не са приспособени към нея. Да кажем, в една окултна или в една мистична школа има един нов начин за живеене. Дойде някой човек – на тебе ти е приятно да го видиш, защото този човек живее добре. Всички ония плодове, които се раждат на дървото, ти стават приятни. Щом един плод го снемеш от дървото, на което е седял една, две, три, четири, пет седмици, той изгубва тази свежест. Докато сме на Божественото дърво, не се откъсвайте от него. Дървото на живота, което е раждало дванайсет плода, съставлява една велика наука – дванайсет плода има на това дърво на живота и всеки плод си има свои качества.

Не се откъсвайте преждевременно от Дървото на живота. Как ще се откъснете? Като казваш: „Животът ми няма смисъл“, ти вече си се откъснал. Щом си на дървото, не се бой: макар и да си зелен, каквито и мъчнотии да имаш, както и да те огъва светът, Божественото ще се погрижи за теб – киселият и стипчив човек ще излезе хубав. Аз мога да ви подпиша това 101 на стоте. Но щом капнеш преждевременно от живота, тогава никой не може да гарантира: вятърът ще си играе с теб, ти ще започнеш да гниеш и животът ти

ще се обезсмисли. Затова най-първо стойте привързани за дървото. Любовта е, която държи плода на дървото, а пък Мъдростта е, която изпраща всичките благоприятни условия за растеж. И най-после идва Истината, иде господарят на това дърво – и той ще те откъсне. Ако Бог те откъсне, не бой се – твоят живот ще има смисъл.

Казвам: всички вие трябва да узреете на Божественото дърво. Понеже хората тогава ядоха от Дървото за познаване на доброто и злото, те окапаха преждевременно – и направиха всички погрешки. Някой се стреми да стане учен човек. Като станеш учен човек, какво ще стане? Представете си, че един кон пожелае да стане голям и силен. След като стане голям и силен, хората ще го хванат. Казват: „Ето един силен кон, я го докарайте тука – стотина, сто и петдесет кила може да носи“. Силните хора ги впрягат, силните ги товарят и носят тежки товари. Ти мислиш, че като станеш учен човек, нещо ще придобиеш? Не, ще те впрегнат. Има други сили, които ще те впрегнат и ти ще вършиш онова, което не искаш, ще бъдеш онова, което не си. Затова някой път е по-хубаво да бъдеш мушица, отколкото един слон. Като мушица ще кацаш на някое цвете, но слонът никога не е свободен като мухата да кацне някъде – като тръгне, по определен път ще върви. Малката мушица може и по сламката отгоре да мине, но слонът не може да мине. Та казвам: хубаво е да бъдеш слон, но по определен път ще се движиш. И когато искаш да придобиеш вътрешна свобода, трябва непременно да бъдеш малка мушица, една пеперуда, окичена със своите дрехи; да ходиш от цвят на цвят и да благодариш на Бога, че си мушица. Бог създаде тия цветя заради тебе, ти си облечен хубаво.

Слон лесно можеш да станеш, но от слона пеперуда мъчно може да стане. Малкият плод може да узрее, но узрелият плод не може да се върне назад. С него трябва да се извърши нов процес – да посееш тази семка, тя да изникне и постепенно да се превърне в първоначално състояние. Казва някой: „Аз съм много прост, искам да стана светия“. Не бързайте да станете светия – няма по-тежка работа от светийството. Ти искаш да станеш праведен човек. Че все-

ки ден можеш да бъдеш праведен! Аз гледам по някой път как хората се безпокоят. Един свещеник върви и среща един просяк, бръкне в джоба си да извади пари. Българинът го пита: „Как ти е името? Мен ми е много приятно, че си ме намерил. Откъде е баща ти, майка ти?“. Този, бедният човек, иска да знае, защото бедните и просяците са много учени хора. Той гледа към земята, за да вземе нещо, после търси друг. Ти на него повече пари не му давай, но му кажи: „Заповядай у дома, на мен ще ми бъде приятно да ми дойдеш на гости. Ела в сряда“. Той е гладувал два дена – нека гладува още няколко часа. Но той като те погледне, ще каже нецензурна дума. Аз съм ги слушал такива.

Не бързайте да задоволявате вашите желания и мисли като просяците. Задоволете ги, но всяко нещо да е на своето време. Ние сега всинца имаме един неестествен начин на живеене; усещаме постоянно нещо, което казва: „Не е така“. Като си легнеш на дясната страна, като се събудиш сутрин, трябва да не си се обръщал. Ти се обърнеш десет пъти ту на лявата, ту на дясната страна. Като легнеш на дясната страна, трябва да се събудиш пак така – и веднага стани. А ти легнеш, събудиш се, драснеш светлината и пак легнеш; и като станеш сутринта, казваш: „Не съм разположен духом“.

Мислете, че Бог е промислил всичко заради вас – няма нещо, което Бог да не е предвидил. Само едно нещо пазете в ума си: Бог ви е пратил тук и иска от вас да учите. Трябва да обичате нещата така, както Бог е определил тяхната цена – така и вие да оценявате тази цена. Стана аз сутрин, погледна и оценявам деня. Като изгрее Слънцето, приятно ми е, зная какво е това; зная какво носи Слънцето и за другите хора. Вие сутрин не сте наблюдавали с кое око гледате Слънцето – с лявото или с дясното. Казвате: „Само това ни е останало...“. Някой се е ококорил. Аз ако бих посрещнал Слънцето, бих замрежил очите си – малко да са отворени, да влиза малко светлина, защото през целия ден ще гледам изгрева на Слънцето. Срещам един човек, искам изведнъж да го позная какъв е. Ти го безпокоиш с това. Аз като срещна един човек, той е богатство на Бог. Този човек, който аз срещам, сам себе си не познава – богатствата, които има, той

не ги познава. Срещам мнозина да казват: „Загазих, нищо не струвам“. Питам: „Можеш ли да се размениш? Нали казваш, че нищо не струваш. Продаваш ли се? Понеже казваш, че нищо не струваш, колко искаш за себе си?“. Щом нищо не струваш, аз ще те купя. Ако ти дам един милион, ще ми станеш ли роб? Няма да имаш своя воля, но ще вършиш моята, ще правиш каквото ти кажа: ще ядеш и ще пиеш, каквото искаш, но ще правиш, каквото ти кажа.

Вие имате голямо богатство. Непременно в душата ви трябва да влезе една благодарност. Ние сме същества, които не оценяваме великото добро, което Бог е вложил в нас. Някой казва: „Да бяхме по-млади“. Сега сте млади, за мене не сте много стари. Казва някой: „Знаеш ли на колко години съм? На 60“. На мене ми е смешно – това е едно самохвално дете, на 60 години той е бебенце. Ако идеш на Слънцето, 60 земни години каква част съставляват от една слънчева година? Една слънчева година съдържа 20 хиляди земни години. Значи 60 години какво са при една слънчева година? Съзнанията на тия същества, които живеят там, е друго; друго понятие, друго схващане имат за живота. Казвам: какво ми говориш ти за 60 години. И 10 хиляди години са нищо – разбирам да имаш една слънчева година, 20 хиляди години.

При тия понятия, с които мерим нещата, този мащаб е много малък. Трябва да бъдете щастливи и здрави – какво ви трябва още? На щастieto и на здравето какво му трябва? Аз бих ви казал: благообразие; щастие, здраве, благообразие и красота. Щастливият живот, здравият живот в себе си трябва да имат красота. Красотата е външна страна. Когато ние сме щастливи, когато сме здрави, трябва да бъдем красиви, понеже красотата е възнаграждението. Като се погледнем в огледалото, трябва да бъдем красиви и да се радваме на доброто. Когато правя добро, аз се радвам на Божественото вътре в мен.

Аз считам, че в мен се проявява Божественото. И вие вървите по същия път, аз не казвам, че не вървите. Не трябва да заставаме Господ да ни каже: „Аз съм недоволен от

вас“ – в Бога няма недоволство. Нашето недоволство понякога се отразява върху лицето на Бога и тогава виждаме, че е недоволен. Когато Господ ни покаже, че е много недоволен, става едно отражение на самите нас. Когато някой път виждаме, че сме много добри, това е отражение на Бога – Той се е отразил в нас. Казваме: „Колко сме станали добри!“. Това е Господ! Когато виждаме лошите страни, това сме ние; когато виждаме добрата страна, това е Бог в нас.

Желая огледалото ви да бъде хубаво полирано, за да виждате Божия образ и Той да ви каже, че сте добри.

Отче наш

39. лекция, 8 септември 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

КАМЪЧЕТО ПОД ЕЗИКА

Отче наши

*Чете се темата „Отношения на правите и кривите линии“.
Пишете по темата Ползата от чесъна и лука.*

Правите и кривите линии са резултат на нещо, но то едва сега се зачеква. В геометрията те имат съвсем друго значение. Природата си служи с прави и криви линии.

Казвам: започнете да изучавате числата, които са образувани сега в аритметиката. Например имате 35. Ако това число го обърнете и задното число го сложите отпред, а 3-те сложите отзад, колко ще имате? (53) Първо имате 35, а после 53. Да кажем, че имате 66 – тогава как може да го обърнете? Като го обърнете, това число нито се увеличава, нито се намалява. Имате 11 – него както и да го сложите, все същото остава. Същото имате и за 22, 33, 77, 88, но при 87 законът веднага работи. Сега какво заключение бихте извадили? Имате 35, значи синът е отпред: 3-те означава синът, а 5-те е майката отзад. Но ако сложите 5 отпред, а синът е отзад, числото се увеличава. Тогава какво заключение ще извадите? Че когато синът е отпред, числото има една величина, но когато майките са отпред, числата се увеличават, и то по отношение на 3 и 5. Да кажем, че вземем числото 12: 1 е бащата, 2 е майката, 3 е синът. Имате числото 32 – тогава синът е отпред. Ако сложите майката отпред, числото се намалява. Какво показва това? Че синът е по-умен от майката.

Всички числа, които увеличават, са по-умни, а всички числа, които намаляват, не са така умни. Заключениеето какво е? Че те са съвсем произволни. Как ще докажете, че това е така? Вие казвате, че някой човек е прав. Представете си, че имате два камъка с еднаква величина – единият е прост, а другият е скъпоценен, и двата тежат по 100 грама. По какво се ценят тия камъни? Не по своята тежест, но по друго едно качество. Колко пъти сега скъпоценният камък от 100 грама е по-скъп от простия камък, който също е 100

грама? Но сега този скъпоценен камък може да изкуси човека, а простият камък няма да го изкуси. Той няма да накара човека да го краде, но скъпоценният камък ще те изкуси да го откраднеш. Питам сега: защо това е така, отговорете ми, защо искаш да откраднеш скъпоценния камък, защо се изкушаваш да го откраднеш? Ако е прост, не искаш да направиш никакво прегрешение, минаваш си спокойно.

Някой път вие обвинявате Ева, че е яла от плода. Този плод, който Ева изяде, беше един много скъпоценен камък, и като го видя, очите ѝ се отвориха и тя го открадна. Първата кражба, която беше направена, е от Ева. Този камък беше Божествен, а Божествените работи не се крадат. Господ каза: „Няма да ги пипате, това са Мои камъни“. Разбира се вие, жените, благодарение на кражбата на Ева имате тия нанизии. Ако Ева не беше откраднала този камък, и досега щяхте да бъдете без нанизии. Това са заключения, а дали всъщност е така, е въпрос. Сега някои от вас може да кажете, че така е казано. Всичко, каквото казват другите, също е въпрос дали е така. Но аз казвам: трябва да правите едно наблюдение върху себе си. Вие постоянно се изменяте – от детинство до сега. Били сте някакво дете, след туй сте станали възрастен – и не знаете как е станало това. Всеки ден се оглеждате – и един ден като се погледнете, какво виждате? Това лице беше гладко, красиво, след това му излизат косми, брадата му става черна, мустаците му са черни; а един ден брадата и мустаците стават бели. Вие не можете да си дадете отчет защо става тази промяна в хората. Или да кажем, че остарявате... Но да оставим тия неща, понеже те се отнасят до разните характери.

Да кажем, вие се изкушавате да откраднете. Аз имам два скъпоценни камъка и вие искате да ги вземете. Ако вземете скъпоценния камък, аз може да кипна, но ако вземете простия, казвам: „Нищо, че го е взел“. Ако някой вземе скъпоценния камък, правя въпрос и питам себе си: „Защо ми става тъжно, като вземат скъпоценния камък, а никак не се смущавам, като вземат простия?“. И обратното става: ти като вземеш скъпоценния камък, зарадваш се; ако вземеш простия камък, никаква радост няма да дойде. Като

вземеш скъпоценния камък, ти се радваш, а у мене се явява скръбта. Но това е по отношение на човека. Ако ти оставиш една кокошка за наследница на простия камък, на нея ще ѝ бъде безразлично дали ще ѝ го вземат, тя никак няма да се изкушава. На една кокошка ако ѝ оставиш в наследство един хляб и ако другите кокошки вземат хляба, тя няма да направи въпрос, обаче човекът веднага ще пита: „Кой ми взе хляба?“. Защото кокошката няма този навик, да търси хляба, а човекът го има. Вие казвате: „Така е, защото човек е умен“.

Човекът прави едно различие, но една кокошка не прави. Да допуснем, че този скъпоценен камък тя може да го открадне, защото понякога, ако камъчето е малко, кокошката може да го глътне – за храносмилане някой път тя взема такива камъчета. Какво ще ѝ допринесе на тази кокошка, ако тя глътне скъпоценния камък? Той ще допринесе за нейното храносмилане. Ако ти откраднеш някой скъпоценен камък и го сложиш на врата си или го направиш на пръстен, и на теб ще ти допринесе нещо. Казваш: „Откраднаха ми камъка“. Ами тия, които отиват да събират от Африка всичките тия камъни, не ги ли крадат? Всичките камъни са все крадени, никой не е искал позволение да ги вземе. И златото е крадено, и камъните са крадени – всичките неща са крадени. А ако ни ги откраднат, става ни мъчно. Вие още не сте мислили за това.

Значи сега е въпрос Господ на кого е позволил, кому е дал документи? Тук държавата някой път дава право някому да експлоатира нещо, но никой няма документ, че камъните са му подарени. Хората считат, че някой си е запазил някакъв периметър, взел го е от държавата, но в края на краищата всички, които сега изваждат скъпоценни камъни, тези, които ги крадат, са слуги, защото господарят никога не краде. Бъдете уверени, че камъните няма да останат за тези, които ги крадат. Всички камъни са приготвени за тези, които ще дойдат, за тези, които ще бъдат наследници на Земята – всичкото богатство е за тях. Защото всички други хора само ще употребяват скъпоценните камъни; и може да ги употребяват, но те ще ги оставят за наследство

на онези, на които принадлежат. Писанието казва, че на всеки от наследниците са дали по едно камъче – и за това камъче някой казва, че трябва да се държи под езика. Докато човек държи камъчето под езика, всичко върви добре, щом изгуби своето камъче, работите вече не му вървят.

Вие седите и мислите какво да правите. Ами че толкова голямо богатство Бог е сложил в главата ви, богатство има и в сърцето ви. Вашето богатство е доброто, което имате. Вие не търсите вашето богатство в ума си; другото богатство, което имате в сърцето си, и него не търсите. Например често вие отивате да ви врачуват, когато имате един врачувалник вътре във вас – и той е отличен, първокласен врачувалник. Ще идете някъде да плащате да ви врачуват и после ще кажете: „Не можа да ми познае“. Сега отивате там, защото някой иска да знае дали ще бъде богат човек. Щом има ум, богат ще стане; щом няма ум, никакво богатство няма. Пита той: „Добър човек мога ли да бъда?“. Щом имаш сърце, добър можеш да станеш; щом нямаш сърце, добър не можеш да станеш. Щом имаш ум, умен можеш да станеш; щом нямаш ум, умен не можеш да станеш. Някой пита: „Добър човек ли съм?“. Щом имаш сърце, добър човек можеш да станеш.

Сега казвате: „Богат човек мога ли да бъда?“. Вие поддържате, че сте родени от Бога, че Господ е ваш Баща, а същевременно знаете, че сте сиромаси. Аз се чудя как е възможно синът на един богат човек да бъде сиромас. Ако той е сиромас, аз вадя заключение, че не слуша баща си и баща му го е изпъдил, оставил го е да работи. Той пита: „Защо баща ми не иска да ми праща пари?“. Щом баща му не иска да му праща пари, има нещо. Щом сте сиромаси, аз ви казвам: изправете отношенията си към вашия Баща. Дотогава, докато вие не изправете вашите отношения към Баща си, ще сте болен. Питам: ти си Син Божий, как така си болен? Казвам: оправи отношенията към Баща си и ще бъдеш здрав. Ама хората имат лошо отношение към тебе... Изправи отношението към Баща си и хората ще имат друго отношение към теб. Защото когато в един дом синът не е умен, не почитат бащата: всичките слуги и слугини не го почитат.

Казвам: сега трябва да имате една нова мярка за нещата. Мерките, с които мерите нещата, са относителни. Вземете нашата система за теглене. Ти туриш 100 грама или да кажем едно кило. Едното кило е мярка: от 1 грам до 1000 грама – значи най-после ще дойде едно кило. Но когато имате 2 кила, едното кило не може да бъде мярка. Имате 1 грам, 2, 3, 4 грама – много мерки имаме. Някъде имаме 2 кила, някъде $\frac{1}{2}$ кг, а някъде – 10 грама. Та питам сега: каква е вашата мярка, с която мерите всичките работи? Например за това, че един човек е добър, мярката е друга. Най-първо аз чувствам този човек. Аз меря светлината чрез очите – с очите познавам, че е светъл; а огъня го познавам чрез чувствата, чрез ръката познавам колко е горещ той. Значи с ръката мога да позная топлината, но с нея не мога да позная светлината, а я познавам с очите. После какво е звукът? Него с окото не мога да го видя, но с ухото мога да позная и да направя различие какъв е звукът и какъв е неговият смисъл, има ли някакъв смисъл, или няма.

Та казвам: погрешката по някой път е в това, че искате всичко да разберете с очите си. Донякъде с тях всичко можете да познаяте, но с очите си не можеш да познаяш колко е добър един човек. С очите си донякъде можеш да опознаеш човека, но с тях не можеш да познаяш колко добър певец е – там само с ушите си можеш да познаяш. И в другите удове има известни принципи на възможност, но всъщност в реалността само ухото може да даде една правилна представа как трябва да се пее. Та по някой път вие, хората, слагате една и съща мярка. Всичките хора не са еднакво добри. Какво подразбирате под това? Добротата в човека расте и се развива. Значи всички хора не са еднакво добри, но добротата е на степени; всички хора не са и еднакво умни, степени има. Но всеки човек има една възможност да бъде добър. Ние казваме, че не са еднакво добри... Това има двако значение: значи единият е по-добър, но то е по отношение на силата – единият човек има сила да даде повече, другият дава малко.

Вие всякога смятате, че някой трябва да ви даде толкова, колкото има в джоба си. Ако извади 5 стотинки, ти каз-

ваш: „Как му се откъсна това?“ – считаш, че не е добър човек, понеже малко дава, искаш да е щедър, да извади една банкнота от хиляда лева. Добрият човек е щедър. Единия го наричат щедър, другия го наричат скъперник. Това може да е право, може да не е право. Ако аз съм свършил една работа за 5 лева и ми дават 6 лева, това съответства ли на работата? Съответства, ако на някого плащат 1000 лева и той е свършил работа за 1000 лева. Ако ти отиваш при някои хора да ти дават, трябва да си свършил някаква работа. В света на умните хора, на добрите хора винаги им плащат повече; на глупавите всякога им плащат по-малко.

Та ако вие сте баща, ни най-малко няма да оставите наследството си на вашия глупав син – бащата всякога го оставя на най-умния син. Като погледне сина и дъщерята си, той оставя наследството на онзи, когото най-много обича. Ако бащата в един дом обича повече сина си, има причини за това. Каквато и да е причината, казваме ние, ако обича някого, той не обича глупавия. Йаков обичаше повече Йосиф³⁷, защото беше най-умният от всички братя. Бащата казва: „Не е слабост това“. Но защо Йаков обичаше Йосиф, къде се крие причината? Защото обичаше онази, от която той се роди – заради нея 7 години бе пасъл овцете. Йаков обичаше Йосиф, защото обичаше майката на Йосиф – и заради тази майка обичаше и него. Всички питат: „Кой е Йосиф?“. Ако Йаков не обичаше майка му, и него нямаше да обича. Следователно аз правя заключение: ако някой има 2–3 жени и има деца от тях, чието дете обича повече, значи нея обича повече.

Сега това са разсъждения, за да се освободим от някои противоречия. Вие казвате: „Не ме обичат хората“. Трябва да има защо да те обичат. По-хубаво питайте: „Обичат ли ви вашите майки?“. Ако майката обича сина си, законът е пак същият. Казвам: тя обича баща му, слабост има към него. Майката обича бащата, затова обича и сина. Питам тогава: ако вас Господ ви обича, могат ли другите хора да не ви обичат? Сега вие се освободете от сегашното неразположение, да ходите и да се месите в чуждите работи. Казвате, че един-кой си обича някого. Ако някой обича някого, вие търсите

причината защо го обича. Той го обича, но зад него има друго. Вие много повърхностно гледате на работата, тази обич не е от сега.

Сега намерете онзи закон, който ръководи работите. Тъй както сега вървим, няма да минат няколко години, и тази любов, която имате, ще се изгуби. Ние искаме да намерим една Любов, която не се губи – Любов, която трябва да расте и да се развива. Ние търсим онази Любов, онази Мъдрост, онази сила в света, които трябва да ни подмладят, да ни възкресат, да ни върнат живота, да ни направят умни, добри и силни – това търсим ние. Аз като говоря за Любовта, вие казвате: „Да се спасим“. Не е въпрос за спасение. Всичко онова, което ние сме изгубили досега, само по три пътя можем да го намерим: това е пътят на Любовта, пътят на Мъдростта и пътят на Истината. Това са пътищата, по които загубеното или всичко онова, което Бог е вложил в нас, може да се върне; само по тия пътища можем да развием нашите добродетели. Ако ти не обичаш, твоето сърце ще изсъхне, а като изсъхне, нищо няма да има в него. Ако ти не мислиш, твоят ум, твоят мозък ще изсъхне.

Та казвам: вие искате да имате красиво лице. Искате да имате и красиви ръце, защото те са признак на Правдата – тя е образувала човешките ръце. Ти ако искаш да бъдеш справедлив, всякога трябва да проектираш правото навсякъде, където минеш: като видиш някъде криво, трябва да го оправиш. Искаш ли да бъдеш добър, няма да ходиш и да се кривиш, но ще стъпваш хубаво; ще стъпваш право и каквато работа вършиш, ще гледаш да я свършиш добре. Като шиеш, ти някъде много ситно шиеш, а някъде – много едро. Някъде хората се навиват, искат по-скоро да свършат работата. Не, не, ще я свършиш хубаво! Пишеш ли някому писмо, когото обичаш, на него много внимателно пишеш; на този, когото не обичаш, пишеш бързо. Накрая гледам: някое писмо е започнато идеално; и накрая човекът го е събрал едно до друго – и после се извинява, че книга е нямало. Не, като пишеш писмо, сложи два листа, три листа, но напиши едно хубаво писмо; и знай, че един ден всичките любовни писма, които сте писали, ще ги четете, на кино ще ги имате.

Един ден всичко, каквото сте вършили, ще го видите на кино. Сега се срамувате да не го узнаят другите, но един ден вашите приятели ще ви поканят на гости и ще ви покажат на филма. Какво ще бъде вашето положение? Писанието казва: „За онези, на които Господ прости греховете, тия лоши филми ще ги заличи. Известни лоши филми Бог ще заличи, а каквото е красиво на филма, ще остане“. Лошите работи ще се заличат, само хубавото ще остане, че като дойдете там, ще въздъхнете. Лошото във филма няма да го има, но който не се е покаял, между хубавото и лошото ще излезе.

Вие сега ще кажете: „Не ни говори за тия работи, за тия слабости“. У човека, който греши, това не е слабост – той е силен човек. Човек, който греши, не е слаб: който не греши, е по-слаб от него. Вие казвате: „Слабост“. Ни най-малко не е слабост: който греши, е силен човек – сила има в него и от сила греши. Казвам сега: вие искате да бъдете богати. (*Учителя взема цигулката.*) Сега трябва вашите инструменти да ги нагласите, да си нагласите цигулките. Цигулката започва със завършените плодове, тя показва, че човек е завързал нещо. Човекът цигулар показва, че има нещо в него, което зрее. Най-високата страна на цигулката показва, че мислим. Вземете тогава *сол*, да изпеем думата *истина*. (*Пеем думата „истина“ – „ми“, „сол“, „до“ и после обратно.*) Каква ще бъде разликата? Изпейте *Тъги, скърби*. Често в музиката усещате, че нямате енергия. (*Учителя пее „ре“.*) Искате да мислите в най-простата форма. (*Учителя пее „ми“.*) Така искате да събудите мисълта. Или да вземете *фа* – то е за сърцето. Вие искате някой път да хванете една работа – научете се да вземате вярно *до*. Да кажем, вземете долно *сол*. (*Учителя пее „сол“, „си“, „до“.*)

Всеки тон, който е правилен, има сила и мекота; на тонове, които нямат мекота, им липсва нещо. Мекотата е качество на сърцето. В тях трябва да има чистота: всеки тон, който не е чист и няма мекота, не е правилен. Чистота и мекота трябва на тона, ясен трябва да бъде той. (*Учителя пее гамата.*) Ако вие не можете да вземете *ми*, при вас интервалът от времето може да е $1/16$ или $1/32$ – мисля, че не може да бъде по-бързо. (*Учителя пее бързо: „до“, „ми“, „сол“.*) При обик-

новената музика можеш да пееш криво и ще се изправяш. Когато сте най-неразположени, седнете и пейте, докато се измени вашето неразположение – трябва да събудите във вас музиката, понеже така ще събудите Божественото.

Вие като събудите Божественото в себе си, ще видите, че човешката музика не е построена като другата. Тя е отражение на ангелската музика, но не е приспособена; нагледена е според трептенията на нашето тяло. Някой път светската музика е нагледена според физическото тяло. Някои имат нисши чувства – и песните им са такива. Българинът винаги, като вземе своите песни, намалява *ми-то*, а увеличава *фа-то*. (*Учителя свири български мотив.*) *Фа-то* винаги го увеличава, а *ми-то* го намалява – значи много ум на човека не му трябва, но парици му трябва. Пък на нас по-малко пари, но повече ум ни трябва. (*Учителя свири български мотив.*) Българинът и *си-то* намалява. Значи като се моли, казва: „И с молитвата тази работа не става“. Като престане да се моли един човек, ще дойде страданието. Той ще действа – и тогава започват миньорните гами.

Сега какво искате, кое ви трябва най-много? Здраве ви трябва най-много – на всинца ви здраве трябва най-много. Имате една песен – *Сила, живот и здраве*. Може ли да я изпее? Тогава я пейте, понеже не сте здрави – човек трябва да пее. (*Учителя пее: „Какво ще стане от тебе? Ти си малко дете, което сега расте – от теб ще стане млад момък, който в света ще се зове. От мен болестта се страхува, понеже всякога, когато в мене идва, тя все гладува, все гладува, затова я е страх от мен.“*) Човек трябва да пее.

Христос е човекът на изобилната сила.

Христос е човекът на изобилната вяра.

Христос е човекът на изобилната Любов.

40. лекция, 15 септември 1937 г., сряда, 5 ч., София, Изгрев

ПРИЛОЖЕНИЯ

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

¹**Талант** – антична мярка за тегло, използвана в Европа, Северна Африка и в Близкия изток. В Римската империя 1 талант съответства на масата на водата, която се съдържа в една стандартна амфора (около 26 литра). В Древен Рим талант наричат теглото на 100 римски либри (1 либра = 327 грама или на 96 драхми). С таланти измервали и среброто и златото, които имали равностойност на определено количество златни или сребърни монети.

²**Карма** (санскр. *действие, влияние, причина-последствие, съдба*). В индуизма и будизма това е разбирането за действие, което има своите последствия в положителен или негативен аспект (добра/лоша карма). Кармата е част от цикъла на самсара на причина и следствие. От философска гледна точка понятието *карма* е аналог на понятието причинност в западната философска традиция. В индуизма и в будизма това е резултатът от действията на човека. Човешкото съзнание се разглежда като извор на причинните импулси, посети в миналото, които влияят на настоящото състояние на съзнанието, а създадени в настоящето, определят бъдещите състояния на съзнанието. Изчистването на лошата карма започва с промяната на мислите, намеренията и действията в положителна посока и чрез любовта.

³**Опълченска 66** – става въпрос за ул. *Опълченска 66* в София. От 1904 г. Учителя живее там в дома на Петко Гумноров.

⁴**Йаков** е по-малък брат на Исав и син на Исаак. Той е известен и под името Израил, което носи, защото се е борил с Бога и е успял да изтръгне благословията Му. Йаков е вторият син в семейството на Исаак и очаквал за наследник да бъде предпочетен първородният му брат Исав, той с измама се сдобил с първородство и така си осигурил наследството, а брат му бил принуден да се превърне в скитник и да се препитава с лов. Животът на Йаков бил вгорчен от загубата на любимия му син Йосиф.

⁵ От 21.10. до 31.12.1936 г. Учителя не държи беседи и лекции. На 06.01.1936 г. Общият окултен клас продължава.

⁶ **Дядо Благо** – псевдоним на **Стоян Стойков Русев** (1864–1938) – български учител и писател. Има голям принос за формирането на традициите на българската детска литература. Работи като редактор на детски списания и вестници. Издава сборници *Гатанки* и *Кръгосветче*, съдържащи приказки, гатанки, стихове, поговорки и басни. Дядо Благо е ученик в Школата на Учителя.

⁷ **Ваал** в Стария Завет е идол на финикийците, култът към който се разпространил и сред евреите. За него се разказва в книгата *Съдии*, глави 2., 10. и 11. Поклонението на Ваал се установило в прочутата Вавилонска кула и включвало разврат, кървави оргии, човешки жертвоприношения и церемониална проституция. Ваал е бил смятан за божество на Природата, отговарящ за дъжда, гръмотевиците и светкавиците. Думата *Ваал* означава още *съпруг, господар*, но тя се е превърнала в символ и на лъжливите богове.

⁸ **Пшихода, Вацлав** – чешки цигулар виртуоз, живял през Втората световна война в Италия, гастролирал по времето на цялата война в различни европейски страни.

⁹ **Дворжак, Антонин** (1841–1904) е чешки композитор от периода на късния романтизъм, който използва широко в своето творчество мотиви от чешката народна музика. Автор е на камерни, хорови и симфонични творби, концерти, опери и други оркестрални и вокално-инструментални произведения. Сред най-известните му работи е симфонията *Славянски танци*.

¹⁰ **Йезекиил** (*Бог подкрепява*) е от свещенически произход. Той е един от Израилевите пленници, откарани във Вавилон при нашествието на Навуходоносор в Йерусалим. Там е призван за пророк на 30-годишна възраст. Цялото служене на Йезекиил като пророк е свързано със съдбата на заточениците във Вавилон. Йезекиил предрича, че Вавилон ще покори тяхната земя и ще я разруши напълно. *Книгата Йезекиил* се състои от пророчества за съдбата на Йерусалим и за бъдещото възстановяване на Израил. Основната цел на Йезекиил е да напомни на заточениците за греховете, поради които ги е

сполетяло Божието наказание – отстъпничество и идолопоклонство – и да ги увери в бъдещите благословения на Бога. Стилът на Йезекиил се отличава с използването на символи и притчи, които придават по-голяма образност на неговото послание.

¹¹ **Ап. Петър** или **свети Петър** бил неук и беден рибар от гр. Капернаум на брега на Галилейското езеро. Еврейското му име е Симон, а името Петър, което на гръцки означава *камък*, му дава Исус Христос. Ап. Петър е един от любимите ученици на Спасителя и е въздигнат от Него до апостолско достойнство. След Възнесението на Исус и слизането на Светия Дух ап. Петър проповядвал и вършил много чудеса и изцеления в Палестина, Мала Азия, в Гърция и други страни. Отишъл в Рим по време на гонението на християните от Нерон и бил осъден на разпъване през 67 г. В новозаветния дял на Библията са включени две съборни послания на ап. Петър.

¹² **Веслей, Джон** – става въпрос за **Джон Уесли** (1703-1791) – виден английски духовен деец и теолог, основател на евангелисткото религиозно течение *методизъм*. Това е движение в рамките на Англиканската църква, което поставя в центъра на идеите си духовното възраждане и чистота, методичността в изучаването на Библията, значението на личното приемане на Христос и на покаянието, ролята на човешката свобода и на отговорността пред Бога. Методизмът обръща внимание върху социалната дейност на църквата. Уесли е проповядвал идеите си в крайните квартали на Лондон, сред бедните, под открито небе и близо до вярващите. Под негово ръководство много методисти заемат важни обществени постове. Смята се, че методизмът оказва влияние на обществото и предизвиква много социални реформи.

¹³ **Ксантипа** (на гр.: *светъл, бял кон*) е жена на Сократ и майка на тримата му синове. От писанията на Платон може да се съди, че Сократ е в напреднала възраст, когато се жени за Ксантипа, за да остави потомство, и тя по всяка вероятност е около 40 години по-млада от него. Съпругата на Сократ е останала в историята като синоним на свадлива, зла и глупава жена. Запазилите се писмени доказателства на Платон и някои други от учениците на Сократ обаче показват, че всъщ-

ност тя е била много добра и предана съпруга и грижовна майка.

¹⁴ **Исус Навин** (*Йехова е спасение*) е предводител на еврейския народ в периода на завоюване на Обетованата земя – Ханаан. Неговото битие и дела се съдържат в *Книга на Исус Навин*. След смъртта на Мойсей Исус Навин става водач на Израел – задачата за влизане, завземане и установяване в Обетованата земя е поверена на този способен и смел човек. Книгата дава информация за завладяването на Ханаан и за установяването на израилтяните в нея.

¹⁵ **Йов** (*омразният, гоненият*) е герой от *Книгата на Йов* от Стария Завет. Той е богат, благословен човек, който се страхува от Бог и живее праведно. Но Сатаната оспорва почитеността на Йов и Бог го оставя в неговите ръцете. Тогава за Йов започва трагедия: той загубва децата си, богатството си и здравето си. *Книгата Йов* съдържа най-трудната поезия в Стария Завет и сто думи, които не се срещат никъде другаде, тя е изключително самобитна и обикновено се свързва с премъдростната, т.е. нравствено-поучителната литература.

¹⁶ **Граблашев, Васил (Величко)** – адвокат, окултист и спиритист, теософ, автор и преводач от английски език, учил в България и Америка. Граблашев е издавал списание *Задгробен мир*, орган на Психическото дружество. Автор е на книгите: *Окултизъм, мистицизъм и учението на Дънов*, *Ръководство за добиване спиритически явления*, *Спиритически чудеса или доказателства за задгробния живот*. Около 1922-23 г. заедно със сина си Николай Васил Граблашев отново заминава за Америка и не се връща повече в България. Там създава ново семейство.

¹⁷ **Васил Радославов** (1854-1929) – български политик, оглавявал Либералната партия от 1887 до 1918 год. На два пъти е бил министър-председател на България: по време на кризата след абдикацията на княз Александър I и по време на Първата световна война.

¹⁸ **Падаревски, Ян** (1860-1941) – полски пианист, композитор, общественик и дипломат, заемал постове на министър-председател и министър на външните работи на Полша. Завършва Варшавската консерватория, занимава се с

преподавателска дейност и с композиране, после се премества в Берлин, във Виена, става професор в консерваторията в Страсбург. Получава широка известност с концертите си в Париж, в Лондон и в Съединените щати. Благодарение на своето майсторство, което било следствие на напрегната работа, Падаревски станал култова фигура в музикалното общество. Публиката била привлечена не само от изпълненията му, но и от неговия ярък, хипнотизиращ външен вид. Падаревски получава известност и като композитор с операта *Манру* и със *Симфония h-moll*. През 1910 г. Падаревски започва да участва в политическия живот на Полша, поддържайки идеята за нейната независимост, но разочарован, напуска политиката, връщайки се към концертната си дейност. Отново се занимава с политика през 1939-1940 г., като влиза в състава на полското правителство.

¹⁹ **Дан Колев (Дончо Колев Данев)** (1892-1940) е български борец и кечист. И до днес е смятан за един от най-великите борци за всички времена и е легенда в бойните изкуства. Заминава за САЩ заедно с група българи, когато е едва на 17 год. За цялата си кариера изиграва над 1500 срещи. В двубои успява да победи много от известните по онова време кечисти, непобеждавани от никого професионалисти, включително забележителни тибетски майстори. Той е първият европейски шампион на България по борба свободен стил, известна по онова време като *кеч*, и печели европейското злато през 1936 г. на шампионата в Париж. Интересна и показателна за неговата сила и дух е случката, когато отива на лов, но се среща лице в лице с мечка, с която се бори около час, като накрая успява да я пребори и да я убие с пушката си. Следи от неговите ръце са оставени по лапите ѝ, където я е държал в жесток захват.

²⁰ **Добри и лоши условия** съдържа 12 лекции на Общия окултен клас, VII година, т. III (1927-1928 г.).

²¹ **Баптисти (от седмия ден)** – протестантска общност, създадена през 1671 г. и разпространена предимно в САЩ, Англия и Канада. Спазват съботата като ден на Бога. От тайнствата признават само Кръщение, и то извършено над възрастни, а не над деца, и Причастие. Приемат Светото Писание

за единствен източник на вярата. Отхвърлят почитанието на иконите и на светците и молитвите към тях.

²² **Съботяни** – така са наричани представителите на Църквата на адвентистите от седмия ден. По същество тя е християнска от протестантски тип. Възникнала е през втората половина на XIX в. в САЩ и признава единствено каноничната стойност на Библията. Привържениците ѝ почитат съботите като ден на Бога, а не неделите. Църквата им е известна у нас като съботянска и е основана през 1891 г.

²³ **Петдесятници.** Името идва от Петдесетница – слиянето на Светия Дух върху последователите на Христос и основаването в Йерусалим на Църквата на петдесетия ден от Възкресението (*Деяния на Апостолите*, гл. 2). Петдесетниците вярват, че чрез това кръщение в Светия Дух християните се доближават до духовната мощ и учението на ранната църква. Повечето петдесятни християни се идентифицират като протестанти, а други използват термина евангелисти. Те се появяват в Америка в началото на XX в. Църквата им произлиза от т.нар. Движение на Светостта, което е едно от разклоненията на протестантизма. Основните характеристики на различните петдесятни групи са интерес към свършека на света, разочарование от съществуващите църкви и др. Най-активната им организация е т.нар. Свободна апостолска петдесятна църква.

²⁴ **Настрадин Ходжа** (1208-1284) е турски хуморист. Писал е разкази, подобни на Езоповите басни. Творчеството му е с шеговит характер и в продължение на векове развеселява хората. Разказите на Настрадин Ходжа се срещат в арабския, арменския, българския, гръцкия, италианския и турския традиционен фолклор. През османския период Настрадин Ходжа е много популярен в българските земи. В народно ни творчество негов аналог е Хитър Петър. Двамата често спорят и се надхитрят.

²⁵ **Д-р Миркович, Георги** (1826-1905) – лекар и общественик, член-кореспондент и академик на БАН. Учи в Духовната семинария в Киев, завършва гръцко и френско училище в Цариград, от 1851 до 1856 следва медицина в Монпелие, Франция, където е награден от Наполеон III с медал за лекуването

на болни от холера по време на епидемия. Заради активната му дейност за националната ни кауза е осъден от турските поробители на вечна каторга в Диарбекир. Освободен е след Руско-турската война, установява се в Сливен, където е управител на болницата. Д-р Миркович е първият лекар в България, който започва лечение по метода на хомеопатията. Два мандата е народен представител, издава няколко списания. Първата му среща с Учителя е през 1900 г., на първия събор на Веригата. Под влияние на общуването си с него започва издаването на списание *Виделина* с материали за духовно усъвършенстване. Завършва земния си път в присъствието на Учителя.

²⁶ **Гумнеров, Петко** е един от първите ученици на Учителя. Той не знае стенография, но като чиновник в съда е бързописец – умее да съкращава думи, да ги вписва и след това да ги разчита. Това е началният етап от записването на Словото на Учителя. Той е поканен от Петко Гумнеров и от жена му, Гина Гумнерова, да живее в сутерена, т.е. в приземния етаж на техния дом на ул. *Опълченска* 66. Учителя живее там от 1905 до 1926 г. и държи първите си беседи в малката си стаичка, която едва събира около 15-20 човека. По-късно, когато слушателите се увеличават, Учителя сяда до прозореца, отваря го и всички останали се нареждат в градината на дворчето. Така там вече има място за около 100 човека, но засиленият интерес към Словото налага да се направи салон на ул. *Оборище* 14.

²⁷ **Обетованата** (обещана – от *обет*, *обещание*) или **Ханаанската земя** се намира в североизточния ъгъл на Средиземноморския басейн. Тя е малка по размери, заема едва 15 000 кв. км площ. Когато евреите се настаняват в Ханаан в началото на XII в. пр.Хр., започват сблъсъци с местното население. Ханаан граничи със Средиземно море, с Ливанската планина и Сирия и с Пустинна Арабия.

²⁸ **Юнгфрау** е най-високият връх на едноименния масив, разположен в Бернските Алпи. Върхът е с височина 4158 м и е сред най-известните върхове в Швейцария. За първи път е изкачен през 1811 г. от братята Майер.

²⁹ **Спиритизъм** – течение, тясно свързано с религията, чиято главна идея е контактът с душите на умрелите с помощта на медиуми. Модерният спиритуализъм се заражда в средата на XIX в. в САЩ. За целта се използват карти, ритуали, кълба, вещи на покойния и много други.

³⁰ **Купидон** в римската митология е богът на еротичната любов. Той често е изобразяван като син на богинята Венера, а баща му е богът на войната Марс. В гръцката митология негов двойник е Ерос, изобразяван като пълничко момче с лък и стрела. Човекът, прострелян от стрелата на Купидон, е изпълнен с неконтролируемо желание.

³¹ **Суат** – в текста на лекцията думата е предадена като индуистко понятие за откровение, но вероятно това е погрешно стенографиран и дешифриран термин. Индуисткото понятие за откровение е *Шрути* – на санскрит буквално – това, което се чува; в индуизма – знание от Божествен, нечовешки произход, запис на космическите звуци на Истината.

³² **Хермес Трисмегист** – древноегипетски жрец и посветен. Носи името на гръцкия бог Хермес и се отъждествява с египетския бог Тот. Предполага се, че е живял в древноегипетско време, в зората на египетските династии. Счита се за баща на окултните науки, писмеността и познанието. След I в. сл.Хр. се появяват текстове, свързани с него, под името *Корпус Херметикум* (Corpus Hermeticum).

³³ **Лафонтен, Жан** (1621-1695) е популярен френски баснописец. Творбите му са събрани в сборника *Басни*. Лафонтен се придържа към националните традиции и пише истории за животни, в които се казват много истини за хората, за порочните нрави на неговата съвременност. Затова духовенството забранява басните му да се публикуват във Франция. По-късно обаче Лафонтен става член на Френската академия.

³⁴ Лекциите 33. (*Ценности и възможности*), 34. (*Реалното и идеалното*), 35. (*Нашето предназначение*) и 36. (*Пътят и възможностите*) са издавани като рилски беседи.

³⁵ **Тарас Булба** е повест от Николай В. Гогол, публикувана през 1835 г. Събитията в книгата стават в средата на запорожките казаци през първата половина на XVII в. Тя раз-

казва историята на един стар запорожец – Тарас Булба, и на двамата му синове – Андрий и Остап, които учат в православната семинария в Киев. По-късно тримата мъже се включват във войната срещу Полша, която управлява Украйна на запад от река Днепър. Андрий е влюбен в полско момиче и заради него изоставя другарите си и започва да служи на поляците. Тарас Булба научава за предателството на сина си. По време на една от последните битки той вижда Андрий в полско облекло и го привлича към гората с коня му. Там бащата прострелва сина си в упор, като му казва: „Дадох ти живот, сега ще го взема”. Остап и Тарас са убити от поляците, като запазват непоколебимия си казашки дух.

³⁶ **Леваневски, Сигизмунд** (1902-1937) е руски летец, роден в полско семейство в Санкт Петербург. Участва в Октомврийската революция и в Червената армия, после става военен пилот и извършва няколко големи полета. На 12 август 1937 г. заедно с 6-членен екипаж на борда на самолета *Болховитинов DB-A* Леваневски излита от Москва за САЩ през Северния полюс. На следващия ден времето се влошава и радиовръзката със самолета прекъсва. След неуспешни опити за откриването им всички членове на екипажа са обявени за мъртви.

³⁷ **Йосиф** е един от дванадесетте сина на старозаветния патриарх Йаков. Животът му е описан в книгата *Битие* (гл. 37-50). Неговите братя организират срещу него заговор и го продават като роб в Египет. Там Йосиф успява да се издигне, да стане приближен на фараона и организира мащабна земеделска и стопанска политика. Тогава отново се среща със своите братя и те се помиряват. Старозаветният разказ свързва именно с тази история преселението на евреите в Египет – страната, където по-късно те ще бъдат поробени.

РЕЧНИК НА РЕДКИ, ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

алабраце *ост.* Под ръка.

анджак *тур., разг.* Точно, именно.

анимизъм *лат.* 1. Изобразяване на животни в живописа и скулптурата. 2. Съвкупност от признаците на животинското тяло.

аржан конте *фр.* 1. Преброени, разчетени, пресметнати пари. 2. Плащане в брой.

бешлик *тур.* Петаче, монета от пет гроша.

благоутробен *ост., книж.* Добросърдечен, милосърден, благодушен.

борсук *ост.* Язовец.

бърдо *ост.* Част от тъкачен стан, уред със зъбци, между които минава основата и чрез които се набива вътъкът.

бърна *ост.* Устна.

виноват *рус.* Виновен.

все-таки *рус.* Обаче, въпреки, все пак, при все това.

давия *остар.* Съдебно дело, процес.

джубе *тур.* Горна дреха от дебел плат, обикновено подплатена с кожа; кожух.

дилаф *ост.* Дълги щипци за хващане на горещи предмети или за разравяне на огъня; маша.

долармаджия *тур.* 1. Шивач на доларми, униформени облекла на еничарските войски. 2. *прен.* Имитатор, фалшификатор, шарлатанин.

долап *ост., разг.* Измама, капан, хитрина, интрига.

долапчия *ост., разг.* Хитрец, измамник.

дубара *тур.* 1. При игра на табла хвърляне на двойки и с двата зара. 2. *прен.* Измама, хитрина.

дървено масло *ост.*, *разг.* Зехтин.

дърми *ост.* Дрипи.

епитрахил *черк.* Част от свещеническите одежди във вид на широка и дълга лента, която се надява на врата по време на служба.

жидко *рус.* Течно.

занят *рус.* Зает, ангажиран.

иждивявам *ост.* Изразходвам.

инфлуенца *ит.* Грип.

каймакамин *тур.* Титла в Османската империя, давана на заместника на великия везир или на заместника на валията, когато те отсъстват.

качулки *ост.*, *тук* Украшения.

кварта *лат.*, *муз.* Интервал от четири степени в тоновата стълбица.

краски *рус.* Цветовете.

крина *истор.* Дървен цилиндричен съд, използван в миналото като мярка за зърнени храни (около 15 кг).

куркой *рум.* Птица мисирка, пуяк, фиток.

къклица Плевел по житата, който пуска малки черни семки.

махмузи *гуал.* Шпори, вкл. у птици под форма на рогов придатък на краката им.

матихаря *ост.* Махам, клатя увисналите си крака.

мера *тур.* Свободна общинска земя за пасбище.

морда *разг.*, *ирон.* Предна част от лицето на животно или човек; муцуна, мутра.

мющерия *тур.* 1. Купувач, клиент. 2. Редовен купувач у някой търговец.

намаз *тур.* В мюсюлманската религия – молитва, която се прави пет пъти на ден в определени часове.

наполеон *фр.* Златна монета от 20 франка с образа на Наполеон.

непреривен *рус.* Непрекъснат.

окряквам орталъка *тур., разг.* Оплаквам се шумно, така че да ме чуят всички.

осторожно *рус.* Внимателно.

охтика *ост.* Туберкулоза.

парий 1. Човек, който принадлежи към ниските обществени слоеве в Индия. 2. *прен.* Презрян, безправен човек.

пертурбация *лат.* Смущение, нарушение в установения ред или ход на нещата.

поревне *остар.* Прииска ми се.

посторонно *рус.* Странично.

пощо-защо *диал.* 1. Твърде малко, незначително. 2. Повърхностно, отгоре-отгоре.

почерпало *ост.* Съд, с който се черпи вода от чешма или от кладенец.

разиждам се *ост.* Разотивам се, разделям се.

рахатлък *разг.* Спокойствие, охолство, блаженство, безгрижие.

рошкови *ост.* Плодове, които се раждали в старо време в Средиземноморието и с които се хранели свинете и сиромасите.

сволач *рус.* Мръсник, негодник.

сетне *ост.* После, след това.

скопосан *ост., разг.* Уреден, сръчен в работата си човек.

скържав *ост.* Скъперник.

стъпка Тук стара мярка за дължина, равна приблизително на едно стъпало.

стяженолюбие *рус.* Стремез към придобиване на материални блага, скъперничество.

струвам хас *ост.* Обръщам внимание, засяга ме, интересувам се.

тулум *тур.* Торба от животинска кожа; корем, търбух.

уд *ост.* Крайник, орган на тяло.

услишание *рус.* Чуване, слушане.

хаталък *тур., диал.* Беда, злополука, повреда, вреда.

харосвам *гр.* Преуспявам, виждам добро.

хоскам *ост.* Тръскам.

хукам *ост.* Гоня някого, като викам обидни думи срещу него.

цев 1. Къса тръба от кухо стъбло или друг материал, която се използва за навиване върху нея на прежда при тъкане. 2. Къса метална тръба на оръжие, през която се изстрелват куршумите.

чукундур *диал.* 1. Кръмно червено цвекло. 2. Глупак, тъпак.

щавосани (за кожи) *ост.* Щавени.

„lower mind“ *англ.* По-нисша мисъл, по-нисш ум.

ТЕМИ

Лекция 2. *Противоречията в Природата.*
Службата на храносмилането.

Лекция 9. *Свещеното правило.* Какво може да постигне човек в един живот.

Лекция 16. *Плосък и объл говор.* Причини за погрешките.

Лекция 18. *Малката топлина и малката светлина.* Ползата от огъня.

Лекция 21. *Възможности в живота.* Разлика между богатство, здраве и мисъл.

Лекция 24. *Свободният човек.* Силни и слаби мисли.

Лекция 26. *Първата песен.* Свободна тема.

Лекция 28. *Отношение на нещата.* Защо аз живея.

Лекция 31. *Всичко е създадено за добро.* Разлика между дишане и храносмилане.

Лекция 38. *Не нарушавайте свободата.*
Свойствата на правите и на кривите линии.

ЗАДАЧИ, УПРАЖНЕНИЯ, ОПИТИ

Лекция 2. *Противоречията в Природата.* Метод за поправяне на ухото чрез хващане на месестата му част.

Лекция 3. *Път, Истина и живот.* Упражнение за 10 дни – да не се дава никаква оценка за никого и да не се критикува, обективно да се разглежда животът.

Лекция 6. *Трите картини.* Задача да се нарисуват три картини: на добродетелен, на влюбен човек и на такъв, който е спечелил от лотария.

Лекция 9. *Свещеното правило.* Правило: за да ни тръгне всичко напред, да започнем да мислим за Бога най-хубавото, да Му благодарим за всичко.

Лекция 11. *Музикална забава.* Задача за десет дена: всички да изпеят една българска песен и да наблюдават какво ще почувстват.

Лекция 15. *Мислене и чувстване.* Да се прави упражнение за усилване на очите, като се движат в различни посоки.

Лекция 21. *Възможности в живота.* Упражнение с вдигане на дясната ръка, която да се следи с очите.

Лекция 29. *Пътят на музиката.* Една седмица сутрин след ставане да се пее песента *Фир-фюр-фен*.

Лекция 37. *Естественият живот.* Метод за постигане на търпение чрез пипане с пръсти на върха на носа.

Петър Дънов
Учителя

ОБЩ ОКУЛТЕН КЛАС

ЗАПАЛЕНА СВЕЩ
година шестнадесета

Редактор	<i>Спаска Миховска</i>
Графичен дизайн	<i>Илиана Попова</i>
Предпечат	<i>Иван Джеджев</i>

Издателство „БЯЛО БРАТСТВО“
София, ул. „Ген. Щерю Атанасов“ 2

Отпечатано в Университетска печатница

www.beinsadouno.org
www.bialobratstvo.info
izdatelstvo@bialobratstvo.info